

RAPORT O STANIE GMINY

2020

MIASTO KIELCE
#MiastoObywateli

SPIS TREŚCI

SPIS TREŚCI	2
I. SŁOWO WSTĘPU	4
II. WŁADZE MIASTA.....	7
III. DEMOGRAFIA	8
IV. ADMINISTRACJA.....	10
V. FINANSE	13
5.1. Sytuacja finansowa Miasta	13
5.2. Dochody budżetu Miasta	14
5.3. Wydatki budżetu Miasta	17
5.4. Zadłużenie Miasta	23
5.5. Wynik finansowy budżetu	24
5.6. Wykorzystanie funduszy europejskich	27
VI. INFORMACJA O STANIE MIENIA KOMUNALNEGO	52
VII. ZASÓB MIESZKANIOWY	59
VIII. ŁAD PRZESTRZENNY.....	68
8.1. Studium uwarunkowań i kierunków przestrzennego zagospodarowania gminy	68
8.2. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.....	70
8.3. Decyzje o warunkach zabudowy, pozwoleń na budowę oraz inwestycji celu publicznego	75
8.4. Specustawa mieszkaniowa	75
8.5. Rewitalizacja obszarów zdegradowanych	76
8.6. Geodezja i kartografia	76
8.7. Zabytki oraz Program opieki nad zabytkami (art. 87 ustawy o ochronie zabytków)	78
IX. PARTYCYPACJA SPOŁECZNA I DIALOG Z MIESZKAŃCAMI.....	80
9.1. Strategia Rozwoju Miasta.....	80
9.2. Budżet obywatelski	86
9.3. Elementy SMART CITY	95
9.4. Organizacje pozarządowe – NGO oraz ciała doradcze Prezydenta Miasta Kielce	103
X. PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ	108
10.1. Podstawowe wskaźniki gospodarcze	109
10.2. Tworzenie warunków do wspierania przedsiębiorczości	111
10.2.1. Działalność Biura ds. Przedsiębiorczości i Centrum Obsługi Inwestora (COI)	112
10.2.2. Działalność Biura Działalności Gospodarczej (BDG)	119
10.2.3. Działalność Kieleckiego Parku Technologicznego (KPT)	120

10.2.4. Działalność Miejskiego Urzędu Pracy w Kielcach	129
XI. TRANSPORT	144
11.1. Organizacja transportu miejskiego w Kielcach	150
11.2. Działalność Miejskiego Zarządu Dróg	156
11.3. Rozwój elektromobilności.....	161
XII. ŚRODOWISKO I GOSPODARKA KOMUNALNA	162
12.1. Tereny zielone i obszary chronione.....	166
12.2. Hałas	168
12.3. Powietrze.....	183
12.4. Opieka nad zwierzętami, przeciwdziałanie bezdomności zwierząt	189
12.5. Gospodarka odpadami	189
12.5.1. Program usuwania azbestu	191
12.6. Edukacja ekologiczna.....	191
12.7. Adaptacja do zmian klimatu	195
XIII. POMOC SPOŁECZNA	200
13.1. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta Kielce na lata 2014-2020	201
13.2. Projekty i programy współfinansowane z funduszy Unii Europejskiej	226
13.3. Realizacja programów rządowych i miejskich.....	236
XIV. BEZPIECZEŃSTWO	246
XV. EDUKACJA.....	259
XVI. SPORT, REKREACJA, TURYSTYKA	274
16.1. Działalność Geoparku Kielce.....	284
16.2. Działalność Regionalnego Centrum Informacji Turystycznej	294
XVII. DZIAŁALNOŚĆ KULTURALNA.....	298
17.1. Działalność obiektów kulturalnych	299
17.2. Działalność Kieleckiego Centrum Kultury.....	308
XVIII. PROMOCJA MIASTA.....	313
18.1. Współpraca Miasta Kielce z zagranicą	315
XIX. ZDROWIE I PROFILAKTYKA	334
XX. UCHWAŁY RADY MIASTA	346
SPIS TABEL	349
SPIS WYKRESÓW.....	350
SPIS RYSUNKÓW	351

I. SŁOWO WSTĘPU

Drodzy kielczanie,

W ubiegłym roku dotknęło nas doświadczenie, którego nie sposób było przewidzieć i nie sposób było się odpowiednio przygotować. Pandemia Covid-19, która pojawiła się na świecie na początku 2020 roku, boleśnie uderzyła także Kielce i w największym

stopniu determinowała to, co działo się przez cały ten rok w mieście.

Zachorowało i zmarło wielu kielczan. Życie gospodarcze miasta, a także sposób funkcjonowania Urzędu uległy głębokim przeobrażeniom. Wywołało to wiele skutków finansowych, ale także i społecznych. W Targach Kielce powstał szpital tymczasowy, uruchomiliśmy pakiety wsparcia dla przedsiębiorców, zmieniliśmy formy kontaktu z mieszkańcami tak, by w tym trudnym czasie zwiększyć poczucie bezpieczeństwa kielczan i ochronić ich przed negatywnymi skutkami pandemii.

Mimo tych przeciwności, udało się w 2020 roku zakończyć kilka bardzo istotnych inwestycji i podjąć szereg ważnych decyzji dotyczących rozwoju miasta. Mieszkańcy mogą wreszcie korzystać z nowego Centrum Komunikacyjnego. Dworzec autobusowy został, przy dużym wsparciu środków europejskich, gruntownie zmodernizowany. To miejsce ponownie stało się przedmiotem dumy, a praca kieleckich architektów została doceniona w konkursie na najlepszy obiekt wybudowany w Polsce.

Nowe centrum komunikacyjne to jednak nie tylko piękny obiekt architektoniczny, lecz również serce układu komunikacji Kielc. W konsultacji z mieszkańcami Kielc i Zarządem Transportu Miejskiego analizowaliśmy trasy miejskich autobusów, by optymalnie dopasować je do potrzeb. Towarzystwo temu lokalizowanie nowych przystanków. Dążymy do tego, by komunikacja

miejska stała się alternatywą dla ruchu samochodów w centrum, by zmniejszyć natężenie ruchu w mieście i dzięki temu poprawić jakość powietrza, którym oddychamy.

Podobnie powinno być z przebudową układu komunikacyjnego na północy miasta. Zakończyliśmy bardzo potrzebny remont ulicy Olszewskiego i połączenie jej z ulicą Zagnańską. Ta inwestycja w istotny sposób poprawiła dostępność do Kieleckiego Parku Technologicznego, który sam także intensywnie się rozbudowuje i przyciąga do miasta nowe inwestycje gospodarcze.

Na ukończeniu jest także gruntowna przebudowa ulicy Witosa i jej połączenia z ulicą Warszawską. Podpisaliśmy porozumienie z marszałkiem województwa świętokrzyskiego w sprawie wspólnego opracowania dokumentacji dla wschodniej obwodnicy Kielc. O potrzebie jej zbudowania mówi się w mieście od bardzo dawna, a jak dotąd nie udało się zrobić nawet pierwszego kroku. Jest on już za nami, a dzięki współpracy dwóch samorządów, będziemy mogli szukać odpowiedniego finansowania po uruchomieniu perspektywy finansowej Unii Europejskiej.

Pokazaliśmy także dobrą współpracę przy realizacji bardzo istotnej w skali całego regionu świętokrzyskiego inwestycji - budowy kampusu laboratoryjnego dla Głównego Urzędu Miar. Miasto udostępniło na ten cel 14 ha gruntów, oszacowanych na 37 milionów złotych.

Chciałbym podkreślić jeszcze znaczenie Centrum Kształcenia Zawodowego CK Technik, które rozpoczęło swoją działalność przy ulicy Łódzkiej od września ubiegłego roku. Jego budowa kosztowała prawie 50 milionów złotych, z czego ponad 16 milionów pochodziło ze środków miasta. Dzięki jej zakończeniu uzyskaliśmy możliwość nowoczesnego i w pełni profesjonalnego kształcenia kadr zawodowych dla świętokrzyskich przedsiębiorstw. Dzięki podnoszeniu kwalifikacji młodych pracowników zwiększamy atrakcyjność miasta dla firm, które już teraz prowadzą w nim działalność gospodarczą, oraz dla tych, które będą chciały zainwestować u nas swoje pieniądze.

O tym, że jest to możliwe, świadczy porozumienie w sprawie budowy w Kielcach nowej fabryki firmy Cromodora Wheels. Warty 100 milionów euro projekt ma wygenerować nawet 400 miejsc pracy, a podkreślenia wymaga, że skomplikowany proces przygotowania tej inwestycji od początku odbywał się przy bardzo aktywnym zaangażowaniu kieleckiego Urzędu Miasta.

Atrakcyjność miasta to sprawa kluczowa nie tylko dla przedsiębiorców, ale przede wszystkim dla jego mieszkańców. To od niej zależy to, czy uda się nam w najbliższych latach powstrzymać negatywne tendencje demograficzne. Na tym skupiamy się najmocniej, podejmując cały szereg nie zawsze spektakularnych działań, poprawiając (także na peryferiach) miejską infrastrukturę drogową, stan budynków użyteczności publicznej czy wzmacniając jakość placówek oświatowych. Tu jest klucz do powodzenia przedsięwzięcia i zachęcania kielczan do pozostania w mieście. By zapewnić komfort codziennego życia, poczucie bezpieczeństwa oraz stabilizacji.

Zapraszam Państwa do zapoznania się z Raportem o stanie Gminy Kielce za rok 2020. To szczegółowy dokument, w którym przedstawiamy informacje o stanie naszego miasta, kierunkach rozwoju, jakie obraliśmy, a także postępach, które czynimy. Zapraszam do jego analizy oraz dyskusji o przyszłości Kielc.

Bogdan Wenta
Prezydent Miasta Kielce

II. WŁADZE MIASTA

Organem stanowiącym i kontrolnym jest Rada Miasta Kielce, a organem wykonawczym Prezydent Miasta Kielce.

Prezydent Miasta Kielce, Zastępcy

Prezydent Miasta Kielce	Bogdan Wenta
Pierwszy Zastępca Prezydenta	Bożena Szczypiór
Drugi Zastępca Prezydenta	Marcin Różycki
Trzeci Zastępca Prezydenta	Arkadiusz Kubiec
Skarbnik Miasta	Beata Pawłowska
Sekretarz Miasta	Szczepan Skorupski

Rada Miasta Kielce

Przewodniczący Rady Miasta Kielce	Kamil Suchański
Wiceprzewodniczący Rady Miasta Kielce	Jarosław Karyś
Wiceprzewodnicząca Rady Miasta Kielce	Joanna Winiarska
Wiceprzewodnicząca Rady Miasta Kielce (do dnia 30.09.2020)	Katarzyna Zapafa
Radny Rady Miasta Kielce	Michał Braun
Przewodniczący Komisji Edukacji i Kultury Rady Miasta Kielce	Jarosław Bukowski
Radny Rady Miasta Kielce	Maciej Bursztein
Przewodniczący Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Rady Miasta Kielce	Marcin Chłodnicki
Radna Rady Miasta Kielce	Katarzyna Czech - Kruczek
Wiceprzewodnicząca Komisji Finansów Publicznych Rady Miasta Kielce	Anna Kibortt
Radny Rady Miasta Kielce	Dariusz Kisiel
Przewodniczący Komisji Rewizyjnej Rady Miasta Kielce	Piotr Kisiel
Radny Rady Miasta Kielce	Wiesław Koza
Radny Rady Miasta Kielce	Tadeusz Kozior
Radny Rady Miasta Kielce	Marian Kubik

Radna Rady Miasta Kielce	Joanna Litwin
Przewodniczący Komisji Ładu Przestrzennego i Gospodarki Nieruchomościami Rady Miasta Kielce	Zdzisław Łakomic
Radna Rady Miasta Kielce	Anna Myślińska
Przewodnicząca Komisji Rodziny i Polityki Społecznej Rady Miasta Kielce	Marianna Noworycka - Gniatkowska
Radna Rady Miasta Kielce	Monika Słoniewska
Radny Rady Miasta Kielce	Marcin Stępniewski
Przewodnicząca Komisji Finansów Publicznych Rady Miasta Kielce	Katarzyna Suchańska
Radny Rady Miasta Kielce	Arkadiusz Ślipikowski
Przewodniczący Komisji Sportu, Turystyki i Promocji Miasta	Karol Wilczyński
Przewodnicząca Komisji Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska	Agata Wojda

III. DEMOGRAFIA

Sytuacja demograficzna Miasta Kielce w 2020 r. przedstawia się następująco:

- W roku 2020 na terenie Miasta zameldowanych było 186 717 osób, w tym 183 097 to mieszkańcy zameldowani na stałe. W porównaniu do roku 2019 liczba mieszkańców zmniejszyła się o 1,3 % co stanowiło wartość 189 195 osób.
- Obywatele Polscy stanowili 99,25% wszystkich mieszkańców Miasta.
- Wskaźnik przyrostu naturalnego stanowił ujemną wartość i wynosił - 0,50%. W porównaniu do roku 2019 obniżył się o 0,30 punktu procentowego.
- Saldo migracji osiągnęło ujemną wartość i wynosiło -0,795%. Dla porównania w 2019 roku saldo migracji odnotowano na poziomie -0,916%.
- Wśród mieszkańców Miasta Kielce dominują kobiety i stanowią 53,72% populacji Miasta.

- Mieszkańcy w wieku przedprodukcyjnym stanowią 17,17% ogółu, mieszkańcy w wieku produkcyjnym stanowią 55,73% wszystkich mieszkańców, natomiast mieszkańcy w wieku poprodukcyjnym 27,09% wszystkich mieszkańców Miasta Kielce. Dla porównania wyżej wspomniane wartości w 2019 roku kształtowały się następująco: mieszkańcy w wieku przedprodukcyjnym – 17,16%, mieszkańcy w wieku produkcyjnym – 56,28%, mieszkańcy w wieku poprodukcyjnym – 26,57%.

W roku 2020 liczba zameldowanych cudzoziemców w porównaniu do roku 2019 zmalała o 199 i osiągnęła wartość 1410 osób.

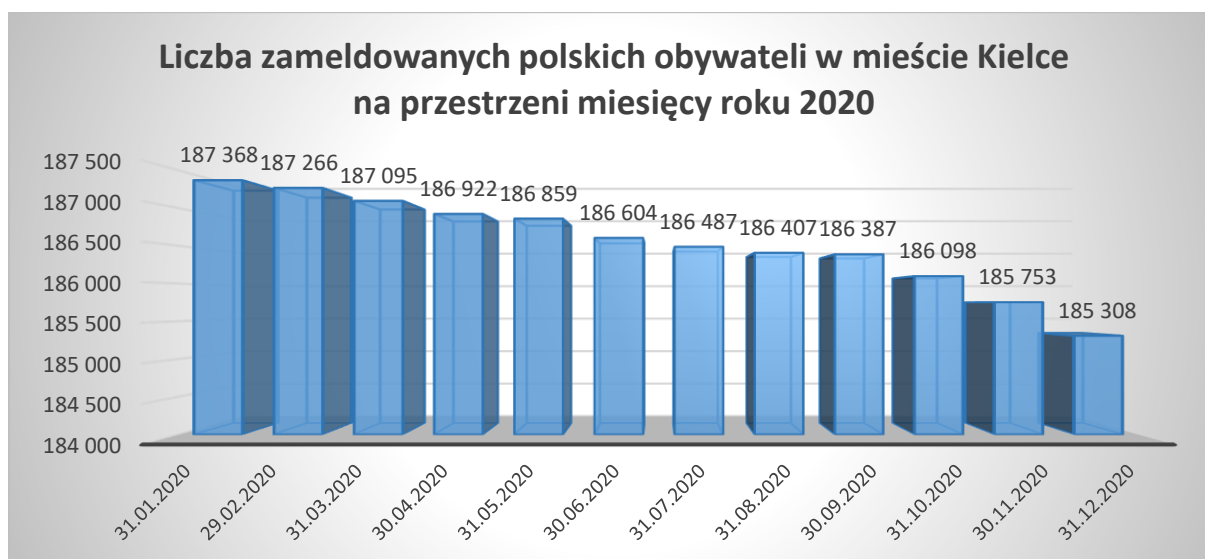
Wykres 1. Liczba zameldowanych cudzoziemców na przestrzeni miesięcy 2020 r.

Źródło: Referat Ewidencji Ludności – Urząd Miasta Kielce.

W analizowanym roku 2020 na przestrzeni miesięcy zmniejszała się liczba zameldowanych w mieście Kielce obywateli Polskich.

Wykres 2. Liczba zameldowanych polskich obywateli w mieście Kielce na przestrzeni miesiący 2020 r.

Źródło: Referat Ewidencji Ludności – Urząd Miasta Kielce.

IV. ADMINISTRACJA

Regulamin Organizacyjny Urzędu Miasta Kielce

Regulamin Organizacyjny Urzędu Miasta Kielce określa organizację pracy, zasady i zakres funkcjonowania poszczególnych komórek organizacyjnych urzędu, a także inne postanowienia związane z realizacją zadań Miasta Kielce, wynikające z obowiązującego prawa. Konieczność ciągłego doskonalenia, wyznaczanie celów i przede wszystkim orientacja na klienta to podstawy funkcjonowania urzędu. Optymalizacji sposobu wykonywanych zadań służy również obecna struktura organizacyjna, wynikająca z Regulaminu Organizacyjnego, nadanego Urzędowi Miasta Kielce przez Prezydenta Miasta Kielce zarządzeniem nr 148/2019 z dnia 15 kwietnia 2019 r. z późn. zm.

Wydziały Urzędu Miasta

W skład Urzędu Miasta wchodzi następujące komórki organizacyjne:

- Kancelaria Prezydenta
- Wydział Administracyjny
- Wydział Budżetu i Księgowości
- Wydział Edukacji, Kultury i Sportu

- Wydział Geodezji
- Wydział Gospodarki Komunalnej i Środowiska
- Wydział Gospodarki Nieruchomościami
- Wydział Komunikacji
- Wydział Organizacji i Kadr
- Wydział Podatków, Zarządzania Należnościami i Windykacji
- Wydział Przedsiębiorczości i Komunikacji Społecznej
- Wydział Urbanistyki i Architektury
- Urząd Stanu Cywilnego i Spraw Obywatelskich
- Biuro Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego
- Biura ds. Inteligentnego Zarządzania Zrównoważonym Rozwojem – Smart City
- Biuro Zarządzania Funduszami Europejskimi
- Biuro Inwestycji (funkcjonuje od 1 stycznia 2020 r., zmiana została wprowadzona zarządzeniem nr 561/2019 Prezydenta Miasta Kielce z dnia 31 grudnia 2019 r. zmieniającym zarządzenie w sprawie nadania Urzędowi Miasta Kielce Regulaminu Organizacyjnego)
- Biuro Rady Miasta (funkcjonuje od 2 września 2020 r., zmiana została wprowadzona zarządzeniem nr 358/2020 Prezydenta Miasta Kielce z dnia 2 września 2020 r.)

Liczba etatów

Liczba etatów w roku kalendarzowym w Urzędzie Miasta Kielce na koniec roku:

- 2020 r. – 669
- 2019 r. – 608

Wzrost zatrudnienia w 2020 r. w stosunku do 2019 r. jest wynikiem przejęcia 69 osób w związku z likwidacją Zakładu Obsługi Urzędu Miasta Kielce i koniecznością realizacji nowych zadań oraz potrzebą utrzymania lub podniesienia standardu usług świadczonych na rzecz mieszkańców. Na wzrost poziomu zatrudnienia wpływ mają także zmiany przepisów prawa lub ich interpretacji, które przyczyniają się do wzrostu czasochłonności realizowanych zadań lub wzrostu liczby załatwianych spraw.

Działalność Biura Obsługi Interesantów (BOI)

Główną komórką informacyjną w Urzędzie Miasta Kielce są trzy punkty Biura Obsługi Interesantów, w których doświadczeni pracownicy udzielają szczegółowych informacji na temat

pracy Urzędu oraz jednostek organizacyjnych miasta, sposobu załatwiania spraw, kompetencji poszczególnych wydziałów i zakresu ich działania. Zgłaszający się klienci otrzymują także wszelką pomoc przy wypełnianiu dokumentów. Dwa punkty BOI mieszczą się na parterze budynku Urzędu Miasta przy Rynku – jeden przy wejściu od strony Rynku, drugi przy wejściu od strony pl. Konstytucji. Trzeci punkt BOI znajduje się na parterze Urzędu Miasta przy ul. Strycharskiej 6.

Do najważniejszych zadań Biura Obsługi Interesantów należy w szczególności:

- Kompetentna, profesjonalna i kulturalna obsługa interesantów polegająca m.in. na udzielaniu wszechstronnej i wyczerpującej informacji oraz dokładnego instruktażu, dotyczącego sposobu załatwienia spraw w Urzędzie Miasta Kielce i jednostkach podległych.
- Kompletowanie dokumentów niezbędnych do załatwienia spraw, należących do zakresu działania wydziałów: Urbanistyki i Architektury, Geodezji, a także Gospodarki Nieruchomościami i przekazywanie ich do merytorycznych wydziałów celem załatwienia.
- Prowadzenie rezerwacji terminu dla osób ubiegających się o rejestrację pojazdu.
- Pomoc w obsłudze zainstalowanych w Urzędzie Miasta Kielce kas automatycznych – opłatomatów oraz przyjmowanie reklamacji dotyczących ich działania.
- Przyjmowanie ofert wpływających na wszczęte postępowania o udzielenie zamówienia publicznego.
- Udzielanie odpowiedzi na pytania wpływające drogą e-mail na adres: boi@um.kielce.pl.

Obowiązujące od marca 2020 r. zasady organizacji pracy Urzędu Miasta Kielce, w tym przyjmowanie i obsługa klientów, wynikały ze szczególnego sposobu postępowania w okresie epidemii. Cały czas odbywa się bezpośrednia obsługa interesantów, jednak z zachowaniem odpowiednich rygorów sanitarnych i z zastrzeżeniem, że wszelkie sprawy załatwiane są wyłącznie po uprzednim kontakcie telefonicznym i umówieniu się na konkretną godzinę oraz dzień spotkania z merytorycznym pracownikiem.

Stan epidemii, zagrożenie wirusem i wynikająca z tego nowa organizacja pracy Urzędu, wymusiły też trochę inne niż dotychczas kanały komunikacji klienta z urzędem. Podstawą kontaktów mieszkańców miasta z urzędem stał się telefon i internet. Codziennie pracownicy biura odbierają kilkaset telefonów od mieszkańców miasta. Najwięcej pytań dotyczy spraw

obywatelskich, komunikacji, deklaracji śmieciowych, podatków, dowodów osobistych oraz nieruchomości. Na skrzynki e-mail Biura Obsługi Interesantów oraz Centrum Obsługi Inwestorów każdego dnia wpływa po kilkadziesiąt wiadomości. Kielczanie zdecydowanie chętniej korzystają również z platformy ePUAP. W 2019 r. do Urzędu Miasta za pośrednictwem epuapu wpłynęło 8.478 dokumentów w formie elektronicznej. Natomiast w 2020 r. takich e-dokumentów było już 26.866.

V. FINANSE

Szczegółowa informacja dotycząca realizacji budżetu Miasta Kielce w 2020 roku umieszczona jest w **Sprawozdaniu z wykonania budżetu Miasta Kielce za 2020 rok** corocznie umieszczanym w Biuletynie Informacji Publicznej.

5.1. Sytuacja finansowa Miasta

Budżet Miasta na 2020 rok został uchwalony przez Radę Miasta Kielce w dniu 19 grudnia 2019 r., w wysokości 1.563.805.490 zł.

Plan określał:

- Dochody 1.434.866.837 zł
- Przychody 128.938.653 zł
- Wydatki 1.543.394.413 zł
- Rozchody 20.411.077 zł

W trakcie roku w planie budżetu dokonywane były zmiany przez Radę Miasta oraz przez Prezydenta Miasta na podstawie upoważnienia ustawowego oraz upoważnienia udzielonego przez Radę Miasta.

W zakresie zmian w budżecie, podjętych zostało przez Radę Miasta 14 uchwał oraz wydanych zostało 95 zarządzeń Prezydenta Miasta.

W wyniku dokonanych zmian:

- zwiększono plan dochodów o kwotę 68.773.100 zł, do wysokości 1.503.639.937 zł z tego:

- plan dochodów bieżących zwiększono o 3,8 %, o kwotę 50.890.307 zł
- plan dochodów majątkowych zwiększono o 16,4 %, o kwotę 17.882.793 zł
  - zwiększono plan wydatków o kwotę 94.087.250zł, do wysokości 1.637.481.663 zł z tego:
- plan wydatków bieżących zwiększono o 7,6 %, o kwotę 97.881.452 zł
- plan wydatków majątkowych zmniejszono o 1,5 %, o kwotę 3.794.202 zł
  - zwiększono plan przychodów o kwotę 45.439.528 zł, do kwoty 174.378.181 zł
  - zwiększono plan rozchodów o kwotę 19.965.200 zł, do kwoty 40.376.277 zł

5.2. Dochody budżetu Miasta

Dochody budżetu Miasta ogółem zostały wykonane w kwocie 1.516.206.158,36 zł, w 100,8 % planu po zmianach, w tym dochody:

- Gminy, na plan 1.131.727.776 zł zrealizowano w kwocie 1.146.216.241,75 zł, w 101,3 %.
- Powiatu, na plan 371.912.161 zł zrealizowano w kwocie 369.989.916,61 zł, w 99,5 %.

Ogólna kwota dochodów obejmuje:

- Dochody bieżące, które na plan 1.376.963.573 zł wykonano w kwocie 1.365.248.914,52 zł, 99,2 % planu.
- Dochody majątkowe, które na plan 126.676.364 zł wykonano w kwocie 150.957.243,84 zł, 119,2 % planu.

Dochody bieżące

Plan dochodów bieżących wynoszący na dzień 31.12.2020 r. 1.376.963.573 zł zrealizowano w kwocie 1.365.248.914,52 zł, w 99,20% planu.

Tabela 1. Wykonanie dochodów bieżących w 2020 roku.

Rodzaj dochodu	Kwota	Procent wykonania planu %	Procent w całości dochodów %
Dochody własne	643.864.833,00	99,5	47,2
Subwencja ogólna	349.871.788,00	100,0	25,6

Dotacje celowe z budżetu państwa	337.918.693,36	99,1	24,7
Dotacje celowe na zadania realizowane na podstawie porozumień z innymi jednostkami samorządu terytorialnego	8.041.110,71	92,4	0,6
Płatności w ramach budżetu środków europejskich i dotacje celowe otrzymane na programy finansowane z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 3 oraz ust. 3 pkt 5 i 6 ustawy o f.p.	17.862.467,80	81,6	1,3
Pozostałe dochody	7.690.021,65	91,7	0,6

Źródło: Sprawozdanie z wykonania budżetu Miasta Kielce za 2020 rok.

Największy udział w dochodach bieżących w 2020 r. miały dochody własne, które stanowiły prawie 47,20% wszystkich dochodów bieżących.

Wykonanie dochodów własnych ogółem w 2020 r. wyniosło 643.864.833,00 zł, tj. 99,5 % planu po zmianach i było niższe od planowanych o kwotę 3.242.125,00 zł.

W porównaniu do wykonania z 2019 r. nastąpił ich spadek o 3,6 %, tj. o kwotę 23.761.901,93 zł, co jest negatywnym skutkiem wystąpienia COVID-19.

Spadek dochodów będący negatywnym skutkiem wystąpienia pandemii COVID-19 związany jest m.in. ze spadkiem dochodów z tytułu opłaty za sprzedaż abonamentów oraz biletów parkingowych w Strefie Płatnego Parkowania o kwotę 1.440.772,44 zł, w związku z czasowym zawieszeniem opłat z tego tytułu oraz spadku podatku od czynności cywilnoprawnych o kwotę 1.338.694,72 zł.

Miasto Kielce aktywnie uczestniczyło w pomocy swoim przedsiębiorcom i mieszkańcom poprzez zwolnienia w zakresie opłat czynszowych, opłat parkingowych, przesunięcia terminów podatkowych. Ponościło konsekwencje finansowe działań wprowadzanych w celu ochrony mieszkańców przed zarażeniem tj. ograniczenie ilości pasażerów w komunikacji miejskiej, działania w zakresie odkażania miejsc publicznych, koszty zapewnienia kwarantanny, ochrony służb i pracowników przed zarażeniem. Skutki powyższych działań, jak również długotrwałego zamrożenia aktywności gospodarczej dotyczyły budżet Miasta, poprzez zmniejszenie dochodów z tytułu wielu źródeł np. podatków i opłat lokalnych, wpływów z najmu, dochodów ze sprzedaży biletów, opłat za korzystanie z basenów miejskich i hal sportowych.

W celu przeciwdziałania skutków COVID-19, Miasto realizowało projekt pn. „Przeciwdziałanie i ograniczanie skutków epidemii COVID-19 na terenie Powiatu Grodzkiego – Miasta Kielce”, który był dofinansowany środkami unijnymi w wysokości 2.150.000 zł. Projekt będzie kontynuowany w 2021r.

Wzrost pozostałych dochodów nastąpił w zakresie środków z Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych o 3.304.527,52 zł oraz środków z Ministerstwa Rozwoju, Pracy i Technologii o 550.200 zł na finansowanie kosztów obsługi zadań określonych związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID – 19

W związku z wprowadzeniem stanu epidemii koronawirusa, w celu ograniczenia skutków sytuacji kryzysowej w jakiej znaleźli się kieleccy przedsiębiorcy, Miasto Kielce w 2020 roku przygotowało pakiet pomocowy dla przedsiębiorców dotyczący m.in. podatków i opłat lokalnych.

Przedsiębiorcom, którzy prowadzili działalność wskazaną w § 8 ust. 1 pkt 1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 kwietnia 2020 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii, których płatność finansowa uległa pogorszeniu w związku z ponoszeniem negatywnych konsekwencji ekonomicznych z powodu COVID-19, Uchwałą Nr XXVII/500/2020 Rady Miasta Kielce, zostały przedłużone terminy płatności rat podatku od nieruchomości płatnych w maju i czerwcu do 30 września 2020 r.

Ponadto, przedsiębiorcy, którzy zostali dotknięci konsekwencjami epidemii, skorzystali także z następujących ulg:

- odroczenie terminów i rozłożenie na raty płatności podatku od nieruchomości oraz od środków transportowych, w ogólnej kwocie 4.287.430 zł,
- umorzenie odsetek kwocie 2.143 zł

Dochody majątkowe

Plan dochodów majątkowych, po zmianach, w wysokości 126.676.364 zł, wykonano w kwocie 150.957.243,84 zł, to jest 119,2 % planu.

Tabela 2. Wykonanie dochodów majątkowych w 2020 r.

Rodzaj dochodu	Kwota	Procent wykonania planu %	Procent w całości dochodów %
Dochody własne	24.766.137,27	138,0	16,4
Dotacje celowe z budżetu państwa	4.401.535,43	99,8	3,0
Płatności w ramach budżetu środków europejskich oraz dotacje celowe otrzymane na programy finansowane z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 3 oraz ust. 3 pkt 5 i 6 ustawy o f.p.	94.353.396,35	101,7	62,5
Pozostałe dochody	27.436.174,79	240,7	18,1

Źródło: Sprawozdanie z wykonania budżetu Miasta Kielce za 2020 rok.

Największy udział w wykonaniu dochodów majątkowych w 2020 roku miały Płatności w ramach budżetu środków europejskich oraz dotacje celowe otrzymane na programy finansowane z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 3 oraz ust. 3 pkt 5 i 6 ustawy o f.p. i stanowiły 62,5 % wszystkich dochodów majątkowych.

5.3. Wydatki budżetu Miasta

Wydatki budżetu Miasta w 2020 r. wykonano w wysokości 1.555.925.739,59 zł, tj. 95 % planu po zmianach, z tego na zadania:

- Gminy, na plan 1.267.947.385,49 zł, wydatkowano 1.196.929.188,31 zł, tj. 94,4 % planu.
- Powiatu, na plan 369.534.277,24 zł, wydatkowano 358.996.551,28 zł, tj. 97,1 % planu.

Ogólna kwota wydatków obejmuje:

- Wydatki bieżące, które na plan 1.390.065.677,73 zł wykonano w wysokości 1.339.683.097,38 zł, tj. 96,4 % planu.
- Wydatki majątkowe, które na plan 247.415.985 zł zrealizowano w wysokości 216.242.642,21 zł, tj. 87,4 % planu.

Z analizy wydatków budżetowych wg. poszczególnych działów wynika, że najwięcej środków wydatkowano na zadania w zakresie oświaty, tj. w dziale **801 – Oświata i wychowanie**

(444.317.174,82 zł) i dziale **854 – Edukacyjna opieka wychowawcza** (54.756.905,04 zł), co stanowi 32,1 % ogółu wydatków.

W następnej kolejności znajdują się działy:

- **855 – Rodzina** (17,8 % ogółu wydatków) 277.401.543,05 zł
- **600 – Transport i łączność** (16,4 % ogółu wydatków) 255.721.372,47 zł
- **852 – Pomoc społeczna** (10,5 % ogółu wydatków) 162.649.870,74 zł

W powyższych działach wydatkowano łącznie 1.194.846.866,12 zł, tj. 76,8 % ogółu wydatków.

Najniższe wydatki w stosunku do ogólnej kwoty występują w następujących działach:

- 020 - Leśnictwo 1.020,37zł
- 010 – Rolnictwo i łowiectwo 40.011,00 zł

W powyższych działach zrealizowano łącznie 41.031,37 zł.

Tabela 3. Wykonanie wydatków według działów w 2020 r. w Kielcach.

Dział	Nazwa	Wykonanie na 31.12.2019 r.	Wykonanie na 31.12.2020 r.	Wskaźnik wykonania planu (%)	Dynamika 2020 /2019 (%)
010	Rolnictwo i łowiectwo	44 182,26	40 011,00	99,5	90,6
020	Leśnictwo	6 981,59	1 020,37	92,8	14,6
150	Przetwórstwo przemysłowe	156 830,90	777 823,01	75,6	496,0
400	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	197 096,22	272 258,51	64,7	138,1
600	Transport i łączność	290 601 399,93	255 721 372,47	90,0	88,0
630	Turystyka	549 962,49	438 358,00	100,00	79,7
700	Gospodarka mieszkaniowa	42 233 941,27	37 538 024,51	96,0	88,9
710	Działalność usługowa	30 565 852,89	30 490 187,89	89,8	99,8
720	Informatyka	48 289,80	50 896,60	73,8	105,4
730	Szkolnictwo wyższe i nauka	648 700,00	436 500,00	99,7	67,3

750	Administracja publiczna	66 238 882,49	63 274 975,52	95,7	95,5
751	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	1 095 551,18	1 022 847,93	99,3	93,4
752	Obrona narodowa	158 000,00	179 900,00	100,0	113,9
752	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	39 164 571,17	42 698 380,21	97,6	109,0
755	Wymiar sprawiedliwości	515 058,77	527 822,00	100,0	102,5
757	Obsługa długu publicznego	22 432 807,00	17 659 841,28	97,8	78,7
758	Różne rozliczenia	2 561 443,00	1 299 156,00	51,4	50,7
801	Oświata i wychowanie	443 079 196,65	444 317 174,82	95,5	100,3
851	Ochrona zdrowia	14 469 142,48	14 930 746,98	93,4	103,2
852	Pomoc społeczna	154 540 946,75	162 649 870,74	96,4	105,2
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	13 317 412,32	14 462 858,93	89,0	108,6
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	47 149 954,73	54 756 905,04	96,6	116,1
855	Rodzina	233 555 607,76	277 401 543,05	99,4	118,8
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	76 160 569,53	78 006 586,38	91,1	102,4
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	31 132 034,42	29 019 346,04	99,4	93,2
925	Ogrody botaniczne i zoologiczne oraz naturalne obszary i obiekty chronionej przyrody	8 881 664,59	0,00	0,0	0,0
926	Kultura fizyczna	25 210 086,99	27 951 332,31	97,4	110,9
	Razem zrealizowane wydatki	1 544 716 167,18	1 555 925 739,59	95,0	100,7

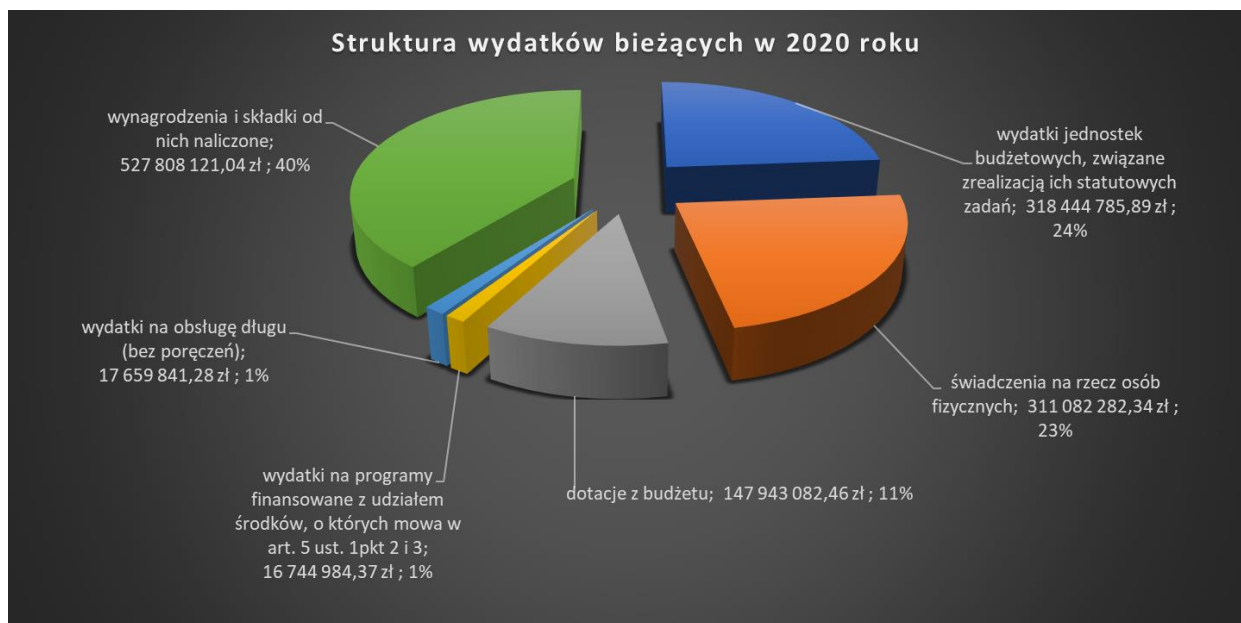
Źródło: Sprawozdanie z wykonania budżetu Miasta Kielce za 2020 rok.

Wydatki bieżące

Plan wydatków bieżących, wynoszący łącznie 1.390.065.677,73 zł, zrealizowano w wysokości 1.339.683.097,38 zł, tj. 96,4 % planu po zmianach. Z tego w zakresie:

- Zadań Gminy, na plan 1.025.377.650,49 zł wydatkowano 985.413.270,53 zł, tj. 96,1 %.
- Zadań Powiatu, na plan 364.688.027,24 zł wydatkowano 354.269.826,85 zł, tj. 97,1 %.

Wykres 3. Struktura wydatków bieżących w 2020 r.

Źródło: Sprawozdanie z wykonania budżetu Miasta Kielce za 2020 rok.

Wydatki majątkowe

W 2020 r. najwięcej wydatków majątkowych poniesiono **na działania związane z transportem i łącznością (dział 600)**, które realizowane były głównie przez Miejski Zarząd Dróg i Zarząd Transportu Miejskiego, na które wydatkowano łącznie **153.750.837,74 zł, co stanowi 71 % ogółu wydatków majątkowych**, a także działania związane z oświatą i wychowaniem (dział 801) realizowane przez Wydział Edukacji, Kultury i Sportu oraz Centrum Kształcenia Zawodowego, na które wydatkowano 16.754.875,82 zł, co stanowi 8 % ogółu wydatków majątkowych.

Najwięcej środków zostało przeznaczonych na inwestycje unijne, na które wydatkowano łącznie 151.490.324,87 zł, wydatki na zadania inwestycyjne roczne wyniosły 23.774.438,67 zł, natomiast wydatki na pozostałe programy, projekty, zadania wyniosły 31.561.407,67 zł.

W ramach przedsięwzięć współfinansowanych środkami bezzwrotnymi dominowały przedsięwzięcia związane z infrastrukturą drogową i rowerową, transportem zbiorowym i infrastrukturą edukacyjną. Przedsięwzięcia te realizowane były przede wszystkim ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 i Programu Operacyjnego Polska Wschodnia 2014-2020.

Były to w szczególności następujące inwestycje:

- „Przedłużenie drogi wojewódzkiej na odcinku od drogi krajowej 74 do drogi krajowej 73 poprzez rozbudowę ciągu ulic Zagnańskiej i Witosa w Kielcach oraz budowę nowego połączenia ul. Witosa z ul. Radomską wraz z rozbudową DW 745 w ciągu ul. Szybowcowej oraz budową ul. Karczunek”,
- „Budowa Centrum Komunikacyjnego wraz z Systemem Informacji dla Pasażerów”,
- „Budowa przedłużenia ul. Olszewskiego w Kielcach w kierunku skrzyżowania ulic Zagnańskiej z Witosa”
- „Budowa i modernizacja sieci ścieżek rowerowych w gminie Kielce jako element zrównoważonej mobilności miejskiej”
- „Budowa Kieleckiego Centrum Kształcenia Zawodowego na rzecz wzrostu gospodarczego regionu świętokrzyskiego”.

W ramach inwestycji rocznych, najwięcej wydatków poniesionych zostało na działania związane z bezpieczeństwem publicznym i ochroną przeciwpożarową, poprawą infrastruktury drogowej, z zakupem nieruchomości zabudowanych i niezabudowanych, gospodarką mieszkaniową a także na wydatki związane z programem ograniczenia niskiej emisji. Znaczne środki wydatkowano również w ramach przedsięwzięć majątkowych na pozostałe programy, projekty, zadania, w których przeważały wydatki dotyczące poprawy infrastruktury drogowej, komunalnej, oświatowej i sportowej.

W ramach środków otrzymanych z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych dofinansowano zadania inwestycyjne w łącznej kwocie 5.667.306,11 z, w tym na:

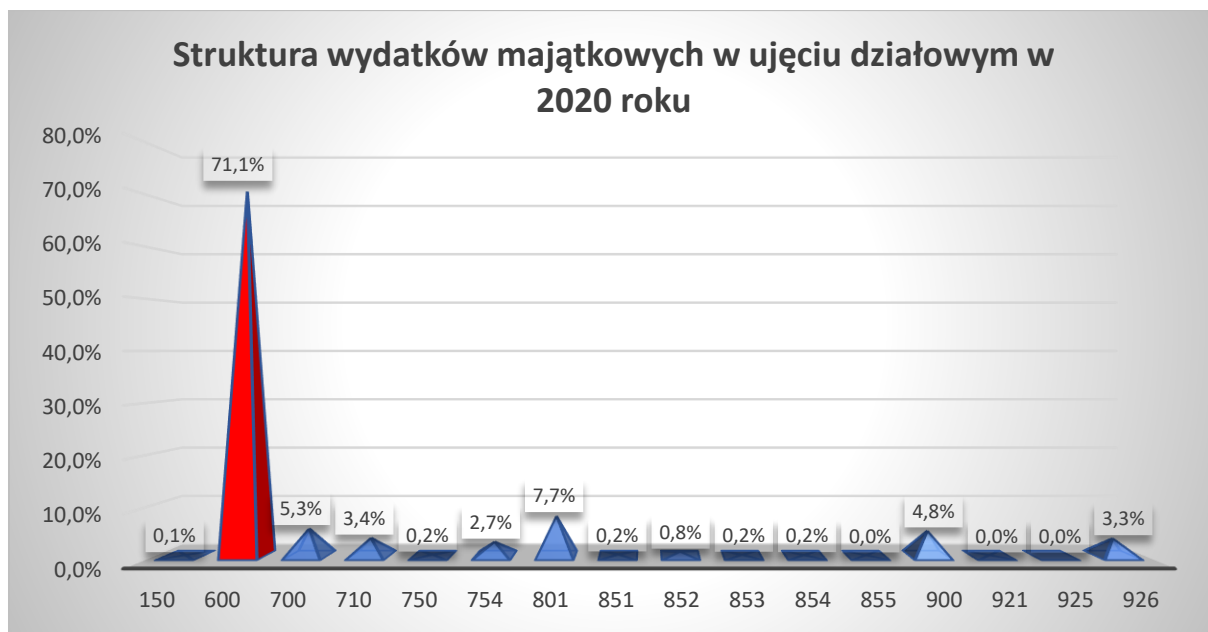
- inwestycje roczne - 1.978.003,36 zł,
- zadania wieloletnie – 3.689.302,75 zł.

Tabela 4 Struktura wydatków majątkowych w ujęciu działowym w 2020 r. w Kielcach.

Dział	Nazwa	Wykonanie na 31.12.2019 r.	Wykonanie na 31.12.2020 r.	Wskaźnik wykonania planu (%)	Dynamika 2020 /2019 (%)
150	Przetwórstwo przemysłowe	0,00	175 913,70	98,7	-
600	Transport i łączność	183 480 497,23	153 750 837,74	88,9	83,8
700	Gospodarka mieszkaniowa	15 232 475,91	11 412 538,98	94,1	74,9
710	Działalność usługowa	7 724 307,53	7 449 391,53	82,8	96,4
750	Administracja publiczna	303 514,58	424 518,16	42,2	139,9
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	8 320 668,50	5 778 197,33	98,5	69,4
801	Oświata i wychowanie	58 658 852,11	16 754 875,82	74,6	28,6
851	Ochrona zdrowia	1 119 928,79	492 552,75	99,3	44,0
852	Pomoc społeczna	2 038 198,66	1 642 606,50	99,3	80,6
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	1 562 992,06	359 031,60	95,5	23,0
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	198 342,18	193 774,20	39,5	97,7
855	Rodzina	2 753 911,90	76 240,12	72,4	2,8
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	18 875 748,55	10 432 394,78	78,8	55,3
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	1 258 889,76	100 768,37	67,2	8,0
925	Ogrody botaniczne i zoologiczne oraz naturalne obszary i obiekty chronionej przyrody	8 881 664,59	0,00	-	0,0
926	Kultura fizyczna	2 391 370,43	7 199 000,63	97,2	301,0
RAZEM		312 801 362,78	216 242 642,21	87,4	69,1

Źródło: Sprawozdanie z wykonania budżetu Miasta Kielce za 2020 rok.

Wykres 4. Procentowa struktura wydatków majątkowych w 2020 r. w Kielcach.

Źródło: Sprawozdanie z wykonania budżetu Miasta Kielce za 2020 rok.

Analizując wydatki majątkowe w 2020 r. w porównaniu do 2019 r. zauważyć można wyraźny spadek na poziomie 30,87 %.

Wydatki w odniesieniu do lat:

- 2019 r. - 312 801 362,78 zł
- 2020 r. - 216 242 642,21 zł

5.4. Zadłużenie Miasta

Stan zadłużenia Miasta Kielce na dzień 01.01.2020 r. z tytułu zaciągniętych kredytów, pożyczek, wyemitowanych obligacji oraz umowy sprzedaży, której cena jest płatna w ratach wynosił **975.093.155,87 zł**, w tym z tytułu:

- kredytów 898.789.142,60 zł
- pożyczek 4.025.203,27 zł
- obligacji 70.134.000,00 zł
- umowy sprzedaży, której cena jest płatna w ratach 2.144.810,00 zł

W 2020 roku zaciągnięto nowe kredyty długoterminowe na łączną kwotę 88.000.000 zł oraz zaciągnięto zobowiązanie na podstawie umowy sprzedaży, którego cena jest płatna w ratach

w wysokości 2.577.792 zł. Spłacono zadłużenie z tytułu długoterminowych kredytów, pożyczek i obligacji oraz umów sprzedaży, której cena jest płatna w ratach w łącznej wysokości 43.087.412 zł oraz została umorzona pożyczka w wysokości 34.800 zł.

Lp.	Nazwa	Stan zadłużenia na dzień 01.01.2020 r.	Zaciągnięte kredyty/ pożyczki w 2020 r.	Spłacone/umorzone zobowiązania w 2020 r.	Stan zadłużenia na dzień 31.12.2020 r.
1	2	3	4	6	7
1.	KREDYTY (kapitał)	898 789 142,60	88 000 000,00	32 279 300,80	954 509 841,80
2.	POŻYCZKI (kapitał)	4 025 203,27	0,00	721 426,00	3 303 777,27
3.	OBLIGACJE	70 134 000,00	0,00	7 000 000,00	63 134 000,00
4.	UMOWA SPRZEDAŻY, KTÓREJ CENA JEST PŁATNA W RATACH	2 144 810,00	2 577 792,00	3 121 485,20	1 601 116,80
RAZEM		975 093 155,87	90 577 792,00	43 122 212,00	1 022 548 735,87

5.5. Wynik finansowy budżetu

Wynik finansowy budżetu w 2020 roku został przedstawiony w poniższej tabeli.

Tabela 5. Realizacja budżetu Miasta w 2020 r. w Kielcach.

Lp.	Wyszczególnienie	Plan na początek roku 2020	Plan po zmianach na 31.12.2020r.	Wykonanie	Wskaźnik wykonania (%)
1.	Dochody	1 434 866 837	1 503 639 936,73	1 516 206 158,36	100,8
2.	Wydatki	1 543 394 413	1 637 481 662,73	1 555 925 739,59	95,0
3.	Deficyt/nadwyżka (1-2)	-108 527 576	-133 841 726,00	-39 719 581,23	
4.	Przychody	128 938 653	174 378 181,00	192 128 414,60	110,2
5.	Rozchody	20 411 077	40 376 277,00	39 965 926,80	99,0
6.	Wynik	x	160 178,00	112 442 906,57	x

Źródło: Sprawozdanie z wykonania budżetu Miasta Kielce za 2020 rok.

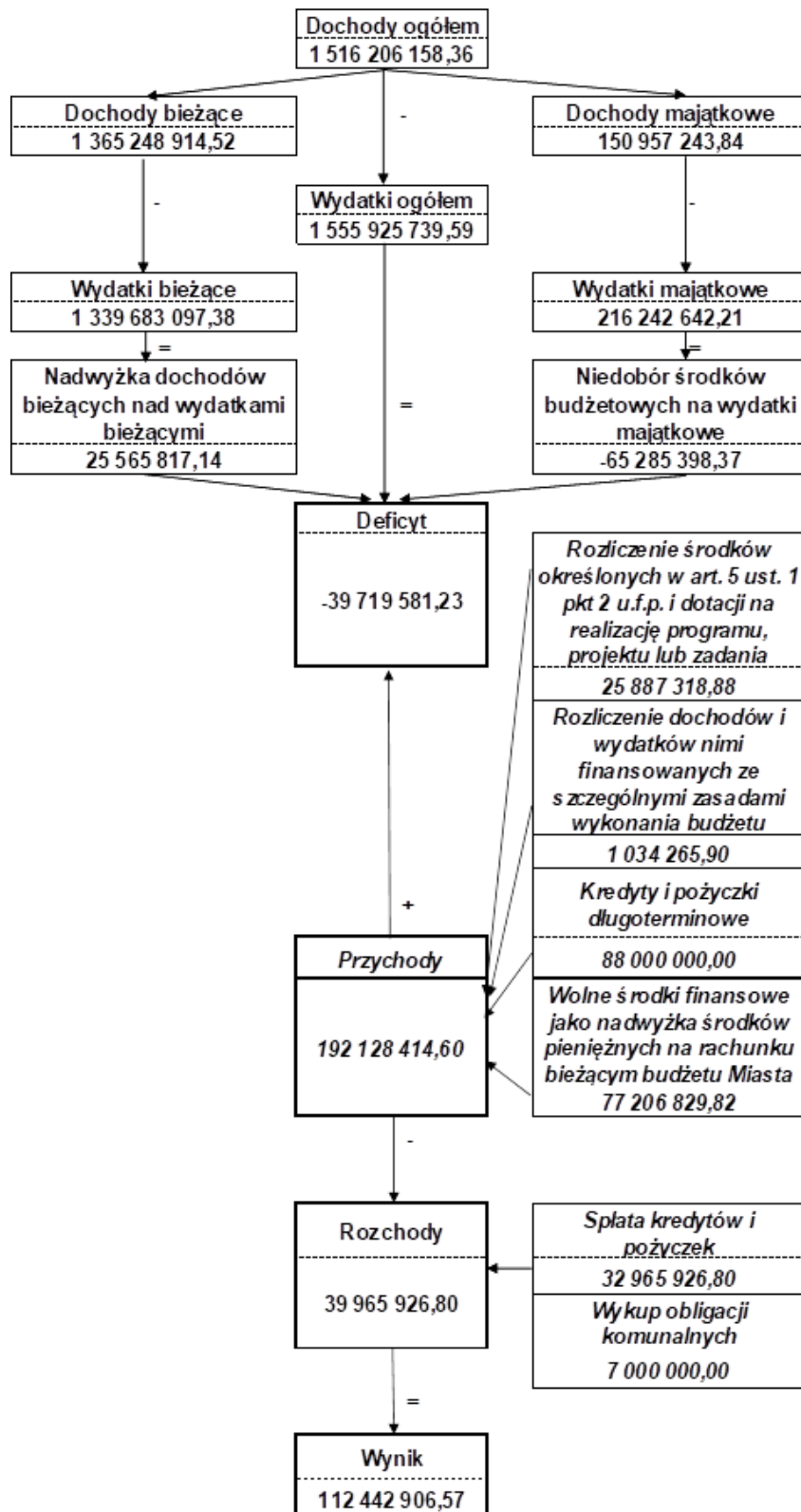
Na koniec roku 2020 pozostały wolne środki jako nadwyżka środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu Miasta, wynikających z rozliczeń kredytów i pożyczek z lat ubiegłych w wysokości 112.442.906,57 zł.

Przychody zostały zrealizowane na poziomie 110,2% planu po zmianach, na co miały wpływ wolne środki pieniężne jako nadwyżka środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu Miasta, pozostałe na koniec 2019r. w wysokości 77.206.829,82 zł. Nie zachodziła natomiast potrzeba zaciągnięcia kredytu na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań, zaplanowanego w kwocie 18.900.000 zł.

Spłacono raty kredytów i pożyczek w zaplanowanej wysokości, z czego

19.589.650,40 zł stanowiły wcześniejsze spłaty kredytów, których termin z zawartych umów przypadał na rok 2021 (13.263.212 zł) oraz na rok 2022 (6.326.438,40 zł).

Wykres 5. Wykonanie budżetu Miasta Kielce za 2020 r.

Źródło: Sprawozdanie z wykonania budżetu Miasta Kielce za 2020 rok.

5.6. Wykorzystanie funduszy europejskich

Działania mające na celu pozyskanie funduszy europejskich i realizację zadań współfinansowanych ze środków UE prowadzone są przez następujące wydziały Urzędu Miasta i jednostki organizacyjne Miasta: Biuro Zarządzania Funduszami Europejskimi, Wydział Edukacji, Kultury i Sportu, Biuro ds. Inteligentnego Zarządzania Zrównoważonym Rozwojem Smart City, Wydział Geodezji, Biuro Inwestycji, Miejski Urząd Pracy, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Miejski Zarząd Dróg, Zarząd Transportu Miejskiego, Centrum Kształcenia Zawodowego, Kielecki Park Technologiczny, Geopark Kielce oraz inne jednostki organizacyjne Miasta Kielce.

Biuro Zarządzania Funduszami Europejskimi prowadzi systematyczny monitoring funduszy europejskich, pozyskiwanych przez Miasto Kielce i miejskie jednostki organizacyjne oraz sporządza sprawozdania z realizacji wszystkich wydatków majątkowych oraz przedsięwzięć bieżących, współfinansowanych środkami z UE, stanowiących część sprawozdań z wykonania budżetu miasta i Wieloletniej Prognozy Finansowej.

Ponadto w strukturach Biura Zarządzania Funduszami Europejskimi działa Biuro Kieleckiego Obszaru Funkcjonalnego, które wspiera Prezydenta Miasta Kielce w pełnieniu roli Instytucji Pośredniczącej we wdrażaniu Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Kieleckiego Obszaru Funkcjonalnego.

W 2020 roku realizowano 82 przedsięwzięcia bieżące i majątkowe współfinansowane bądź planowane do współfinansowania środkami pochodzącymi z Unii Europejskiej na łączną kwotę 164.950.293,60 zł. Środki z UE wyniosły 113.155.542,83 zł, co stanowiło 69 % łącznych wydatków na te przedsięwzięcia.

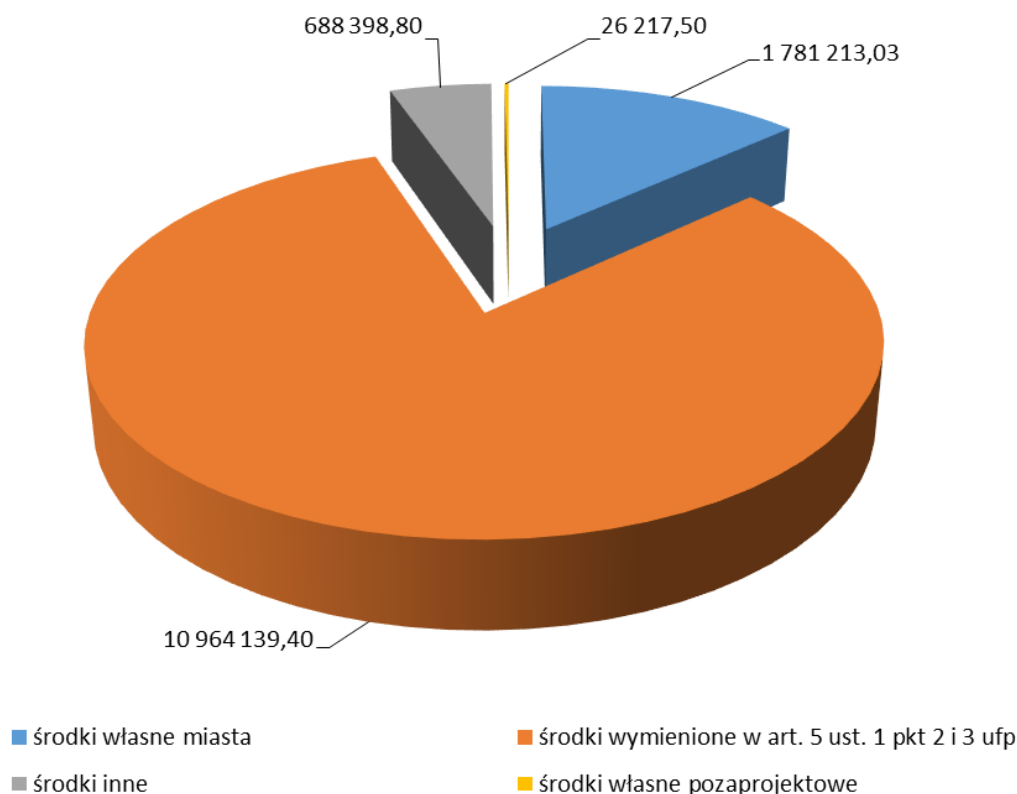
Tabela 6. Wydatki na przedsięwzięcia bieżące i majątkowe w 2020 r.

	Liczba przedsięwzięć	Łączne wydatki	w tym:			
			Własne	UE	Środki inne	Własne pozaprojektowe
Wydatki na przedsięwzięcia bieżące	56	13 459 968,73	1 781 213,03	10 964 139,40	688 398,80	26 217,50
Wydatki na przedsięwzięcia majątkowe	26	151 490 324,87	41 303 117,01	102 191 403,43	351 071,82	7 644 732,61
Wydatki ogółem	82	164 950 293,60	43 084 330,04	113 155 542,83	1 039 470,42	7 670 950,11

Źródło: Biuro Zarządzania Funduszami Europejskimi.

W ramach 56 przedsięwzięć bieżących wydatkowano łącznie 13.459.968,73 zł, w tym środki wymienione w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 u.f.p. – 10.964.139,40 zł.

Wykres 6 Przedsięwzięcia bieżące ze względu na źródła finansowania.

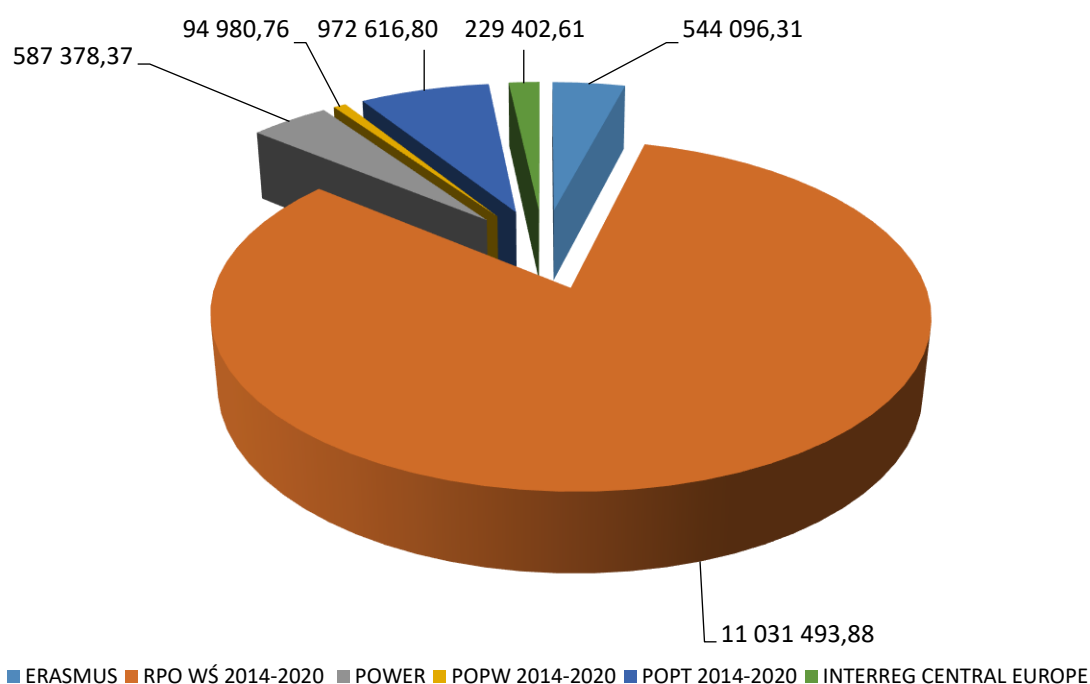
Źródło: Biuro Zarządzania Funduszami Europejskimi.

Inwestycje te były realizowane głównie w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020, Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020, Programu Operacyjnego Wiedza, Edukacja Rozwój. Szczegóły zostały zaprezentowane w poniższej tabeli i na wykresie.

Tabela 7. Podział wydatków bieżących na realizowane programy w 2020 r.

	łącznie wydatki	w tym:			
		Środki własne miasta	Środki wymienione w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ufp	środki inne	Środki własne pozaprojektowe
ERASMUS	544 096,31	0,00	542 490,01	0,00	1 606,30
RPO WŚ 2014-2020	11 031 493,88	1 202 145,57	9 276 220,35	537 637,96	15 490,00
POWER	587 378,37	0,00	499 492,85	87 885,52	0,00
POPW 2014-2020	94 980,76	240,25	94 740,51	0,00	0,00
POPT 2014-2020	972 616,80	544 416,81	356 203,47	62 875,32	9 121,20
INTERREG CENTRAL EUROPE	229 402,61	34 410,40	194 992,21	0,00	0,00
Wydatki bieżące	13 459 968,73	1 781 213,03	10 964 139,40	688 398,80	26 217,50

Źródło: Biuro Zarządzania Funduszami Europejskimi.

Wykres 7 Wydatki bieżące według realizowanych programów.

Źródło: Biuro Zarządzania Funduszami Europejskimi.

Największy udział w wykonaniu przedsięwzięć bieżących miał Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Wydział Edukacji, Kultury i Sportu i Biuro Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego. Szczegóły zaprezentowane zostały w poniższej tabeli.

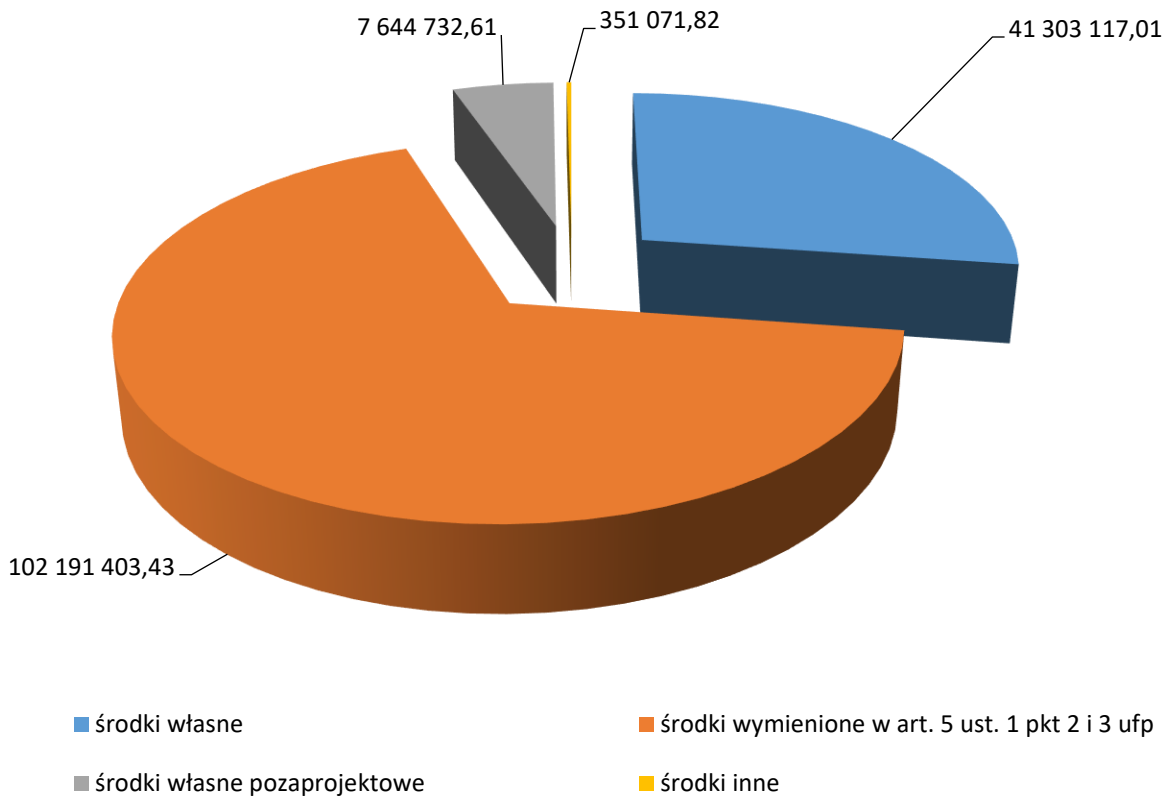
Tabela 8. Podział wydatków na przedsięwzięcia bieżące ze względu na jednostki realizujące.

Jednostka/wydział	Liczba przedsięwzięć	Łączne wydatki
Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	6	4 460 148,64
Wydział Edukacji, Kultury i Sportu	30	4 266 857,28
Biuro Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego	1	2 204 603,59
Wydział Organizacji i Kadr	2	898 063,87
Wydział Przedsiębiorczości i Komunikacji Społecznej	1	588 212,31
Kielecki Park Technologiczny	4	354 845,06
Miejski Urząd Pracy	6	212 639,87
Biuro Zarządzania Funduszami Europejskimi	1	193 761,05
Miejski Zarząd Dróg	1	123 220,00
Biuro ds. Inteligentnego Zarządzania Zrównoważonym Rozwojem	1	94 370,88
Wydział Geodezji	1	42 730,40
Centrum Kształcenia Zawodowego	1	13 759,27
Wydział Urbanistyki i Architektury	1	6 756,51
Razem	56	13 459 968,73

Źródło: Biuro Zarządzania Funduszami Europejskimi.

W ramach 26 przedsięwzięć majątkowych, współfinansowanych bądź planowanych do współfinansowania środkami pochodzącymi z Unii Europejskiej wydatkowano kwotę 151.490.324,87 zł. Środki z UE wyniosły 102.191.403,43 zł, co stanowiło 68 % łącznych wydatków na te przedsięwzięcia. Szczegóły zostały zaprezentowane na wykresie.

Wykres 8 Wydatki na przedsięwzięcia majątkowe ze względu na źródła finansowania.

Źródło: Biuro Zarządzania Funduszami Europejskimi.

Inwestycje te były realizowane w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020, Programu Operacyjnego Polska Wschodnia 2014-2020. Szczegóły zostały zaprezentowane w poniższej tabeli.

Tabela 9. Wydatki na przedsięwzięcia majątkowe według realizowanych programów.

	Liczba przedsięwzięć	Łączne wydatki	w tym:			
			Środki własne	Środki wymienione w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ufp	Środki własne pozaprojektowe	Środki inne
Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego 2014-2020	19	108 625 479,84	35 979 509,23	65 928 157,93	6 366 740,86	351 071,82
Program Operacyjny Polska Wschodnia 2014-2020	7	42 864 845,03	5 323 607,78	36 263 245,50	1 277 991,75	0,00
Razem	26	151 490 324,87	41 303 117,01	102 191 403,43	7 644 732,61	351 071,82

Źródło: Biuro Zarządzania Funduszami Europejskimi.

Największy udział w ich wykonaniu miał Miejski Zarząd Dróg i Zarząd Transportu Miejskiego. Szczegóły zaprezentowane zostały w poniższej tabeli.

Tabela 10. Podział wydatków na przedsięwzięcia majątkowe współfinansowane ze środków UE ze względu na jednostki realizujące.

Jednostka/wydział	Łączne wydatki
Miejski Zarząd Dróg	110 604 019,57
Zarząd Transportu Miejskiego	25 894 599,43
Centrum Kształcenia Zawodowego	9 481 152,05
Kielecki Park Technologiczny	4 356 224,53
Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	941 915,62
Wydział Przedsiębiorczości i Komunikacji Społecznej	175 913,70
Wydział Edukacji, Kultury i Sportu	25 731,60
Biuro Inwestycji	10 768,37
Razem	151 490 324,87

Źródło: Biuro Zarządzania Funduszami Europejskimi.

W ramach przedsięwzięć majątkowych, w zakresie pozostałych programów, projektów lub zadań, zrealizowano wydatki w kwocie 31.561.407,67 zł. Przedsięwzięcia te dotyczyły przede wszystkim działań związanych z poprawą i rozbudową infrastruktury drogowej, edukacyjnej i gospodarką komunalną. Były to w szczególności następujące inwestycje:

- „Przebudowa i budowa chodników w pasach drogowych na terenie miasta Kielce”
- „Budowa hali wielkopowierzchniowej wraz z parkingami – etap I – budowa parkingu”,
- „Budowa zespołu lokali mieszkalnych przy ul. 1 Maja 224 w Kielcach”.

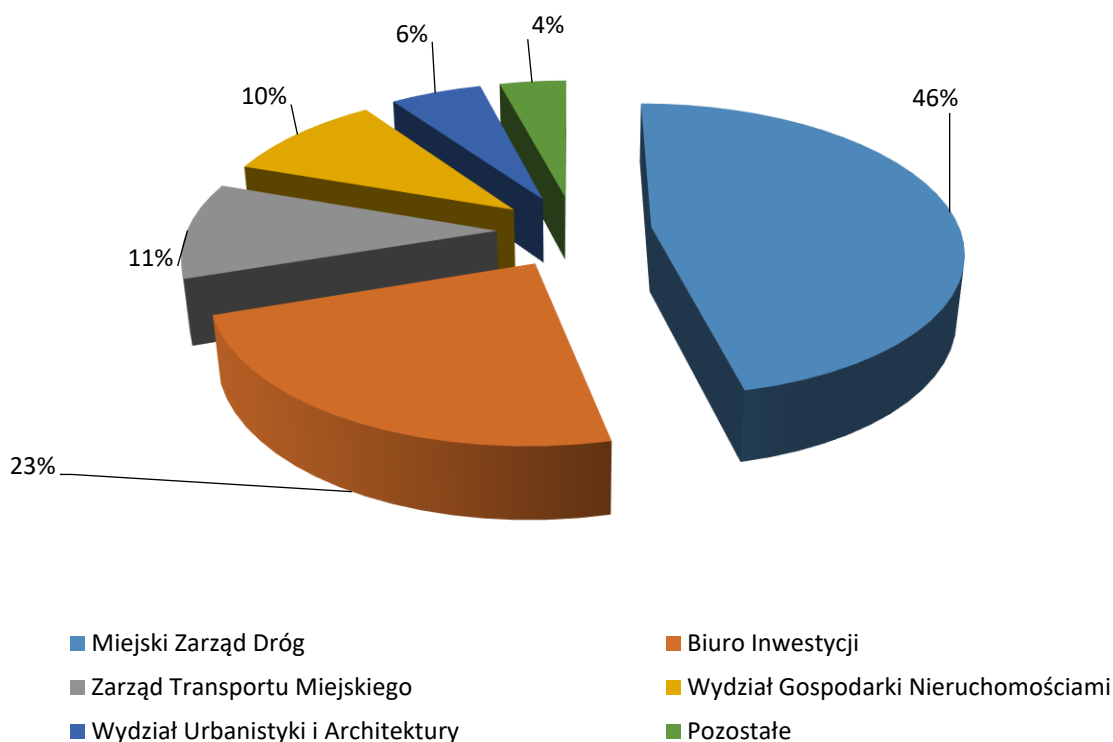
Realizowane były przez wydziały Urzędu Miasta i miejskie jednostki organizacyjne. Największy udział w ich wykonaniu miał Miejski Zarząd Dróg (14.664.258,15 zł) i Biuro Inwestycji (7.375.929,30 zł). Szczegóły zaprezentowano w tabeli 11 oraz na wykresie nr 9.

Tabela 11 Wydatki na przedsięwzięcia majątkowe w zakresie pozostałych programów i projektów ze względu na jednostki realizujące.

Wydział/Jednostka	Łączne wydatki
Miejski Zarząd Dróg	14 664 258,15
Biuro Inwestycji	7 375 929,30
Zarząd Transportu Miejskiego	3 320 801,85
Wydział Gospodarki Nieruchomościami	3 131 995,92
Wydział Urbanistyki i Architektury	1 776 425,76
Pozostałe	1 291 996,69
Razem	31 561 407,67

Źródło: Biuro Zarządzania Funduszami Europejskimi.

Wykres 9 Wydatki na przedsięwzięcia majątkowe w zakresie pozostałych programów i projektów ze względu na jednostki realizujące.

Źródło: Biuro Zarządzania Funduszami Europejskimi.

W 2020 r. podpisano 29 umów o dofinansowanie następujących projektów współfinansowanych środkami z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR), Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) oraz innych środków zewnętrznych.

Tabela 12. Umowy o dofinansowanie podpisane w 2020 r.

Lp	Tytuł Projektu/ Zadania	Jednostka realizująca	Źródło finansowania	Data podpisania umowy	Wartość całkowita projektu	środki z UE	Inne środki zewnętrzne
1.	AUTOMATYK to Twoja przyszłość	Zespół Szkół Elektrycznych w Kielcach	RPO WŚ 2014-2020	16.01.2020	1 490 992,80	1 267 343,88	0,00
2.	ZAWODOWA LOKOMOTYWA	Zespół Szkół Mechanicznych w Kielcach	RPO WŚ 2014-2020	16.01.2020	4 469 975,25	3 799 478,96	0,00
3.	Aktywizacja zawodowa osób powyżej 29 roku życia pozostających bez pracy w gminie Miasto Kielce (VI)	Miejski Urząd Pracy	RPO WŚ 2014-2020	27.02.2020	8 886 123,87	8 886 123,87	0,00
4.	Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w gminie Miasto Kielce (VI)	Miejski Urząd Pracy	Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020	27.02.2020	12 436 704,09	12 436 704,09	0,00
5.	Rozwój pakietu usług logistycznych KPT dla MŚP	Kielecki Park Technologiczny	RPO WŚ 2014-2020	28.02.2020	11 883 030,00	9 161 868,94	0,00

6.	Przeciwdziałanie i ograniczanie skutków epidemii COVID – 19 na terenie Powiatu Grodzkiego – Miasta Kielce	UM Kielce – Biuro Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego	RPO WŚ 2014-2020	28.05.2020	4 294 013,75	3 649 907,97	0,00
7.	Doświadczam, rozumiem, tłumaczę – „Żerom” rozwija kompetencje kluczowe	I Liceum Ogólnokształcące im. S. Żeromskiego w Kielcach	RPO WŚ 2014-2020	24.06.2020	33 080,99	23 895,61	0,00
8.	Umiejętności i kompetencje uczniów w kształceniu zawodowym	Zespół Szkół Zawodowych nr 1	RPO WŚ 2014-2020	24.06.2020	1 782 897,60	1 515 462,96	0,00
9.	Kierowca kat D zawód pilnie poszukiwany – etap III	MPK Sp. z o.o.	RPO WŚ 2014-2020	24.06.2020	877 128,75	745 657,80	0,00
10.	Kierowca kategorii D zawód pilnie poszukiwany – etap III	Miejski Urząd Pracy – Partner	RPO WŚ 2014-2020	24.06.2020	98 325,00	98 325,00	0,00
11.	Wzrost gospodarki niskoemisyjnej poprzez modernizację oświetlenia ulicznego na terenie miasta Kielce	Miejski Zarząd Dróg w Kielcach	RPO WŚ 2014-2020	07.07.2020	3 984 100,38	3 384 168,50	0,00
12.	Wysokiej jakości kwalifikacje i staże zawodowe kluczem do sukcesu w branży IT	UM Kielce, Wydział Przedsiębiorczości i Komunikacji Społecznej	RPO WŚ 2014-2020	07.10.2020	1 807 992,00	1 536 793,20	0,00
13.	Dotacja na wsparcie działania podmiotu realizującego ZIT ze środków POPT 2014-2020 w latach 2020-2022	Biuro Zarządzania Funduszami Europejskimi	Program Operacyjny Pomoc Techniczna 2014-2020	17.07.2020	3 904 677,87	1 635 906,04	0,00
14.	Wsparcie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie epidemii COVID - 19	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020	23.07.2020	398 667,00	335 996,55	0,00
15.	Promuj zdrowie	Miejski Urząd Pracy w Kielcach	RPO WŚ 2014-2020	08.09.2020	147 241,75	103 159,75	0,00
16.	Młodzi na start	Miejski Urząd Pracy w Kielcach	RPO WŚ 2014-2020	18.08.2020	13 386,00	13 386,00	0,00
17.	Jedynka na TIK	Szkoła Podstawowa nr 1 im. Stanisława Staszica w Kielcach	RPO WŚ 2014-2020	25.08.2020	206 918,75	175 880,94	0,00
18.	Rozwój edukacji kształcenia ogólnego w zakresie stosowania TIK	Szkoła Podstawowa nr 8 im. Wojska Polskiego w Kielcach	RPO WŚ 2014-2020	25.08.2020	325 578,75	276 741,93	0,00
19.	Platforma Startowa „Start in Podkarpackie”	Kielecki Park Technologiczny	Program Operacyjny Polska Wschodnia	27.08.2020	1 414 335,00	1 309 225,00	0,00

20.	Twórczy – Innowacyjni – Kompetentni	Szkoła Podstawowa nr 23 im. Jana Pawła II w Kielcach	RPO WŚ 2014-2020	28.09.2020	387 686,50	329 533,52	0,00
21.	Profesjonalne kadry	Zespół szkół Nr 2 w Kielcach	RPO WŚ 2014-2020	28.09.2020	1 274 166,00	1 083 841,10	0,00
22.	Pomocna dłoń – działania wspierające uczniów z niepełnosprawnościami w Zespole Placówek Szkolno – Wychowawczych w Kielcach	Zespół Placówek Szkolno – Wychowawczych	RPO WŚ 2014-2020	28.09.2020	383 307,69	325 811,54	0,00
23.	Interaktywny Śniadek	II Liceum Ogólnokształcące im. Jana Śniadeckiego w Kielcach	RPO WŚ 2014-2020	28.09.2020	331 450,94	281 733,30	0,00
24.	Nowoczesna edukacja w Jedynce	Szkoła Podstawowa nr 1 im. Stanisława Staszica w Kielcach	RPO WŚ 2014-2020	28.09.2020	412 519,38	350 641,47	0,00
25.	Projekt grantowy pn.: "Zapewnienie bezpieczeństwa i opieki pacjentom oraz bezpieczeństwa personelowi zakładów opiekuńczo – leczniczych, domów pomocy społecznej, zakładów pielęgnacyjno – opiekuńczych i hospicjów na czas COVID - 19	ZOL Kielce; DPS im. Alberta; DPS im. Kępińskiego, DPS im. Jana i Marysienki, DPS im. Florentyny Malskiej, DPS im. Jana II w Kielcach	Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020	30.10.2020	525 880,33	442,663,47	0,00
26.	Social Inclusion 2 Day	Zespół Szkół NR 3 w Kielcach	Erasmus +	11.12.2020	138 055,00	138 055,00	0,00
27.	Zdobywam doświadczenie dla siebie i innych – staże zagraniczne uczniów Kopernika	Zespół Szkół Ekonomicznych im. Mikołaja Kopernika w Kielcach	Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020	16.11.2020	634 247,05	598 031,54	0,00
28.	Teatr jednoczy – równi na scenie, równi w życiu, równi w Europie	Zespół Placówek Szkolno – Wychowawczych	Erasmus +	12.02.2020	69 520,49	69 520,49	0,00
29.	Informatyk na europejskim rynku pracy	Zespół Szkół Informatycznych w Kielcach	Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020	22.12.2020	504 266,97	475 473,33	0,00
Razem					63 116 269,95	54 451 331,75	0,00

Źródło: Biuro Zarządzania Funduszami Europejskimi.

Największe projekty realizowane w mieście Kielce współfinansowane są z Programu Operacyjnego Polska Wschodnia. To dodatkowy instrument wsparcia finansowego dla 5 województw Polski Wschodniej: lubelskiego, podlaskiego, podkarpackiego, świętokrzyskiego i warmińsko-mazurskiego, będący uzupełnieniem i wzmocnieniem działań prowadzonych w ramach regionalnych i krajowych programów na lata 2014-2020, z których finansowane są zasadnicze przedsięwzięcia rozwojowe. Celem Programu jest wzrost konkurencyjności i innowacyjności makroregionu Polski Wschodniej.

Dzięki wsparciu finansowemu z Programu Operacyjnego Polska Wschodnia Miasto Kielce realizowało bądź realizuje w perspektywie finansowej 2014-2020 trzy projekty infrastrukturalne o łącznej wartości 385,35 mln zł, przy wsparciu unijnym w wysokości 276,76 mln zł. W roku 2020 kontynuowana była realizacja dwóch projektów na łączną kwotę 342,82 mln zł. Realizacja jednego z nich - „Rozwój infrastruktury transportu publicznego w Kielcach” została zakończona w grudniu 2020r.

Tabela 13. Zestawienie projektów inwestycyjnych realizowanych w 2020 r. - współfinansowanych z POPW 2014-2020.

Lp.	Wyszczególnienie	Jednostka realizująca	Wartość całkowita (mln zł)	Dofinansowanie z UE (mln zł)	Termin zakończenia projektu	Uwagi
1	Rozwój infrastruktury transportu publicznego w Kielcach	Miejski Zarząd Dróg, Zarząd Transportu Miejskiego	96,13	71,67	2020	Projekt zakończony i rozliczony
2	Rozwój komunikacji publicznej w Kielcach	Miejski Zarząd Dróg, Zarząd Transportu Miejskiego	246,54	184,52	2022	Projekt 9-zadaniowy - w trakcie realizacji, zakończono 5 zadań
Razem			342,82	256,09		

Źródło: Biuro Zarządzania Funduszami Europejskimi.

Krótką charakterystyka projektów realizowanych z POPW 2014-2020

1. Rozwój infrastruktury transportu publicznego w Kielcach

Okres realizacji projektu: II kw. 2017r. –I kw 2020r.

W ramach projektu zrealizowano 4 zadania, w których:

- a) zakupiono 25 sztuk autobusów o napędzie spełniającym co najmniej normę Euro 6
- b) zakupiono i zamontowano 30 szt. elektronicznych tablic informacyjnych

- c) rozbudowano ul. Wapiennikową oraz rozbudowano skrzyżowania z ul. Ściegiennego i ul. Husarską oraz z ul. Ks. J. Popiełuszki i ul. Rtm. W. Pileckiego
- d) rozbudowano ul. Cmentarną na odcinku od ul. Sandomierskiej do ul. Zielnej oraz przebudowano parking przy cmentarzu Cedzyna w Kielcach.

2. Rozwój komunikacji publicznej w Kielcach

Okres realizacji projektu: II kw. 2016r. – IV kw. 2022 r.

Projekt zakłada realizację 9 następujących zadań:

- a) „Wdrożenie inteligentnego systemu transportowego (ITS) wraz z budową niezbędnej infrastruktury”. Podpisano umowę na realizację założonych działań. Planowane zakończenie prac 08.2022r. Zadanie obejmuje m. in.:
  - uruchomienie centrum sterowania ruchem;
  - prowadzenie priorytetów dla komunikacji publicznej (doposażenie skrzyżowań z sygnalizacją świetlną m. in. w elementy umożliwiające nadawanie priorytetów i odbiór sygnałów przesyłanych z autobusów komunikacji publicznej);
  - budowę i przebudowę infrastruktury drogowej i technicznej (przebudowa skrzyżowań na potrzeby właściwego wdrożenia systemów ITS, budowa lub przebudowa infrastruktury związanej z funkcjonowaniem drogi, przebudowa kolidującej infrastruktury niezwiązanej z funkcjonowaniem drogi);
  - budowę infrastruktury wspomagającej sterowanie ruchem w mieście i zbierającej informacje o ruchu w mieście;
  - stworzenie platformy zbierającej informacje o ruchu i podróżach na terenie miasta wraz z możliwością modelowania ruchu na bazie zbieranych danych;
  - uruchomienie strony internetowej oraz aplikacji mobilnej umożliwiającej wymianę danych ważnych dla usprawnienia sposobu poruszania się po mieście;
  - przeszkolenie w zakresie użytkowania i utrzymania systemu, zapewnienie bieżącego szkolenia z udziałem wykwalifikowanej kadry ze strony przedstawicieli wykonawcy w pierwszym okresie użytkowania systemu;
  - zapewnienie kompletu narzędzi do obsługi, utrzymania i serwisowania systemu.
- b) „Zakup i montaż automatów do sprzedaży biletów w autobusach komunikacji miejskiej”- zadanie zakończone - zakupiono 154 szt. automaty do sprzedaży papierowych biletów komunikacji miejskiej.

- c) „Zakup i montaż wewnętrznych tablic LCD „koralikowych” wizualizujących przebieg trasy danej linii” – zadanie zakończone - zakupiono 194 szt. wewnętrzne informacyjne tablice LCD tzw. „koralikowe”.
- d) „Doposażenie autobusów w urządzenia systemu zapowiedzi głosowych” – zadanie zakończone - 123 szt. autobusy komunikacji miejskiej doposażono w urządzenia systemu zapowiedzi głosowych.
- e) „Budowa przedłużenia ul. Olszewskiego w kierunku skrzyżowania ulic: Zagnańskiej z Witosa” – zadanie zakończone . W zakres zadania wchodzi przede wszystkim budowa dróg stanowiących przedłużenie ul. Olszewskiego w kierunku skrzyżowania ul. Zagnańskiej z ul. Witosa, jednakże ponadto wybudowano obiekt mostowy nad linią kolejową Kielce-Warszawa i boczną kolejową, mury oporowe na dojazdach do obiektu mostowego, ścieżkę rowerową wraz z jej połączeniem ze ścieżką wykonaną wzdłuż istniejącej ul. Olszewskiego oraz ciągami pieszo-rowerowymi, chodniki, opaski, zatoki autobusowe oraz zjazdy, drogi dojazdowe, skrzyżowania w celu zapewnienia obsługi komunikacyjnej terenów sąsiadujących, odwodnienia dróg, energooszczędne oświetlenie, dróg, kanały technologiczne oraz sygnalizację świetlną ułatwiającą wyjazd autobusów z istniejącej pętli autobusowej przy ul. Olszewskiego. Dokonano również przebudowy kolidujących odcinków infrastruktury technicznej.
- f) „Budowa drogi gminnej na os. Dąbrowa II w Kielcach na odcinku od ul. Wincentego z Kielc do ul. Warszawskiej wraz z budową nowej pętli autobusowej”- zadanie zaplanowane do realizacji w latach 2021-2022. Realizacja zadania umożliwi otwarcie terenów inwestycyjnych oraz mieszkaniowych na os. Dąbrowa II w Kielcach. Ponadto przyczyni się do lepszego skomunikowania os. Dąbrowa, m.in. w wyniku jego połączenia z ul. Warszawską. W zakres zadania wchodzi przede wszystkim budowa drogi gminnej na os. „Dąbrowa II” (stanowiącej przedłużenie ul. Wincentego z Kielc do ul. Warszawskiej) o długości ok. 1,0 km o parametrach drogi klasy L. Ponadto zaplanowano budowę nowej pętli autobusowej, chodników, zatok autobusowych, kanalizacji deszczowej w ciągu nowobudowanej drogi oraz wzdłuż ul. Warszawskiej i ul. Witosa, kanałów technologicznych, energooszczędnego oświetlenia ulicznego, skrzyżowań i włączy dróg dojazdowych przewidzianych w mpzpt „Dąbrowa II” do przedmiotowej drogi głównej oraz zjazdów w celu zapewnienia obsługi komunikacyjnej terenów przyległych. Przebudowana zostanie kolidująca infrastruktura techniczna.

- g) „Budowa pętli autobusowej przy ul. Zagnańskiej w Kielcach wraz z rozbudową ul. Zagnańskiej od ul. Witosa do granicy miasta”- zadanie zaplanowane na lata 2021-2022. Realizacja zadania przyczyni się do poprawy dostępności komunikacyjnej okolicznych terenów (w tym terenów o funkcji magazynowo - składowej i mieszkaniowej), poprawy dostępności do sąsiednich gmin (Gmina Zagnańsk) oraz rozbudowy systemu komunikacji zbiorowej poprzez budowę nowej pętli autobusowej. W zakres zadania wchodzi przede wszystkim rozbudowa ul. Zagnańskiej na odcinku od ul. Witosa do granic miasta o długości ok. 1,4 km oraz budowa pętli autobusowej na wysokości Aresztu Śledczego, parkingu w rejonie w/w pętli autobusowej, przebudowa/rozbudowa istniejących skrzyżowań, chodników i ścieżek rowerowych, energooszczędnego oświetlenia ulicznego, kanału technologicznego oraz systemu odwodnienia wraz z oczyszczalnią wód deszczowych.
- h) „Budowa Centrum Komunikacyjnego wraz z Systemem Informacji dla Pasażerów (przebudowa, rozbudowa i modernizacja istniejącego zespołu dworca autobusowego przy ul. Czarnowskiej 12 w Kielcach)”- zadanie zakończono. Zadanie zakładało budowę Centrum Komunikacyjnego wraz z Systemem Informacji dla Pasażerów na bazie dworca autobusowego, który pełni rolę elementu integrującego sieć komunikacyjną regionu i komunikację miejską Kielc. W Centrum Komunikacyjnym zamontowano przyjazną dla pasażerów infrastrukturę pomocniczą, m.in.: kasy, wydzielono poczekalnie, rozwiązania i urządzenia zapewniające dostępność osobom niepełnosprawnym. Ponadto zamontowano system monitoringu i kierowania ruchem, nowoczesne systemy informacji wizualnej i dźwiękowej dla pasażerów, rozwiązania komunikacyjne umożliwiające korzystanie z Centrum różnego rodzaju pojazdom (od samochodów osobowych po autobusy wysokopokładowe i wielkopojemne autobusy miejskie).
- i) „Poprawa dostępności komunikacyjnej Uniwersytetu Jana Kochanowskiego poprzez rozbudowę ul. Domaszowskiej i ul. Żniwnej w Kielcach wraz z rozbudową skrzyżowania al. Tysiąclecia PP z al. Solidarności” – planowana realizacja zadania w latach 2021-2022. Zadanie obejmuje swoim zakresem odcinek ul. Domaszowskiej od al. Tysiąclecia PP do skrzyżowania z ul. Żniwną i ul. Poleską, skrzyżowanie al. Solidarności z al. Tysiąclecia PP, oraz odcinek ul. Żniwnej w Kielcach od ul. Poleskiej do wiaduktu nad S 74. W zakres przedsięwzięcia wchodzi w szczególności rozbudowa skrzyżowania ulic: al. Solidarności z al. Tysiąclecia PP i ul. Domaszowską (wyspa centralna z sygnalizacją świetlną) oraz przebudowa lub rozbudowa skrzyżowania ul. Domaszowskiej z ul. Żniwną, przebudowa

jezdni ulicy Domaszowskiej wraz z odcinkami dróg dojazdowych (w niezbędnym zakresie), chodników, zjazdów, zatok autobusowych, budowa ścieżek rowerowych, przebudowa oświetlenia ulicznego i zastąpienie lamp tradycyjnych energooszczędnymi oprawami LED, przebudowa kanalizacji deszczowej i przebudowa infrastruktury podziemnej w niezbędnym zakresie. Rozbudowa ulicy Domaszowskiej wraz z przebudową ul. Żniwnej ułatwi obsługę Campusu Uniwersytetu Jana Kochanowskiego (od wielu lat rozbudowującego się) głównie za pośrednictwem komunikacji publicznej. W bezpośrednim sąsiedztwie terenu uczelni znajduje się nowo wybudowana pętla autobusowa. Ponadto, na północ od Campusu (przy ul. Świerczyńskiej i ul. Ciekockiej) otwierają się nowe tereny inwestycyjne, m.in. pod budownictwo mieszkaniowe. Natomiast w kierunku południowym inwestycja otwiera tereny dynamicznie powstającej zabudowie wielorodzinnej przy ul. Poleskiej i Leszczyńskiej. Kolejnym istotnym źródłem finansowania inwestycji miejskich są **Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Kieleckiego Obszaru Funkcjonalnego** wdrażane w ramach **Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego**. W ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Kieleckiego Obszaru Funkcjonalnego w perspektywie finansowej 2014-2020 Miasto Kielce realizowało, bądź też jest w trakcie realizacji 7 projektów pozakonkursowych o łącznej wartości **267,81** mln zł., w tym dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i budżetu państwa wynosi **174,98** mln zł.

W 2020r. kontynuowana była realizacja trzech projektów na łączną kwotę **211,60** mln zł, w tym dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i budżetu państwa wyniosło **136,23** mln zł. Poniższe dane wynikają z podpisanych umów o dofinansowanie wraz z aneksami, tj. wg stanu na 31.12.2020 r.

Tabela 14. Zestawienie projektów inwestycyjnych realizowanych w 2020 r. współfinansowanych z RPOWŚ - ZIT – tryb pozakonkursowy.

Lp.	Wyszczególnienie	Jednostka realizująca	Wartość całkowita, (mln zł)	Środki z UE i budżetu państwa (mln zł)	Termin zakończenia projektu
1	Przedłużenie drogi wojewódzkiej na odcinku od drogi krajowej 74 do drogi krajowej 73 poprzez rozbudowę ciągu ulic Zagnańskiej i ul Witosza w Kielcach oraz budowę nowego połączenia ul Witosza z ul Radomską	Miejski Zarząd Dróg	149,43	93,57	2021
2	Budowa i modernizacja sieci ścieżek rowerowych w gminie Kielce jako element zrównoważonej mobilności miejskiej	Miejski Zarząd Dróg	13,06	8,68	2021

3	Budowa Kieleckiego Centrum Kształcenia Zawodowego na rzecz wzrostu gospodarczego regionu świętokrzyskiego	Centrum Kształcenia Zawodowego	49,11	31,46	2021
Razem			211,60	133,71	

Źródło: Biuro Zarządzania Funduszami Europejskimi.

Krótką charakterystyką projektów realizowanych z RPOWŚ 2014-2020 (w formule ZIT), w trybie pozakonkursowym

1. **Przedłużenie drogi wojewódzkiej na odcinku od drogi krajowej 74 do drogi krajowej 73 poprzez rozbudowę ciągu ulic Zagnańskiej i ul. Witosa w Kielcach oraz budowę nowego połączenia ul. Witosa z ul. Radomską”**

Okres realizacji projektu: IV kw. 2017 – IV kw. 2021 r.

Zakres projektu obejmuje rozbudowę ul. Zagnańskiej na odcinku od ul. Jesionowej do ul. Witosa oraz rozbudowę ul. Witosa na odcinku od ul. Zagnańskiej do ul. Warszawskiej. Zastanie wybudowane przedłużenie ul. Witosa do ul. Radomskiej. W ramach prac zostaną przebudowane/rozbudowane istniejące i wybudowane nowe skrzyżowania, wybudowane chodniki i ścieżki rowerowe, obiekty mostowe, system odwadniania wraz z oczyszczalniami wód deszczowych, oświetlenia ulicznego. Ponadto zostanie przebudowana kolidująca infrastruktura techniczna oraz dokonana rozbiórka kolidujących obiektów, np. ogrodzeń, budynków.

2. **„Budowa i modernizacja sieci ścieżek rowerowych w gminie Kielce jako element zrównoważonej mobilności miejskiej”**

Okres realizacji projektu: IV kw. 2018r. – IV kw. 2021 r. Projekt w trakcie realizacji.

W ramach projektu powstanie ok. 12 km infrastruktury dostępnej dla rowerzystów, co stanowić będzie wzrost o 30,00% w stosunku do stanu obecnego. Projekt obejmuje min: budowę, przebudowę i rozbudowę dróg dla rowerów, ciągów pieszo-rowerowych oraz skrzyżowań.

Projekt realizowany jest w III etapach:

- I etap ul. Warszawska (odcinek od skrzyżowania z Orkana do skrzyżowania z Witosa), ul. Orkana (odcinek od skrzyżowania z Klonową do skrzyżowania z Warszawską), ul. Jaworskiego (odcinek od skrzyżowania z Warszawską do ścieżki rowerowej w ul. Jeziorańskiego), ul. Klonowa (odcinek połączenie z Jesionową i ścieżki w dolinie rzeki Silnica do ścieżki w rejonie skrzyżowania z ul. Turystyczną).
- II etap obejmuje połączenie Piekoszowskiej z Bernardyńską, Piekoszowska (odcinek od ul. Podklasztornej do skrzyżowania z ul. Jagiellońską), al. Solidarności (od ul. Leszczyńskiej

do wjazdu do ul. Wschodniej/strona wschodnia/oraz z budową połączeń z ddr w ul. Nowaka-Jeziorańskiego).

III etap ul. Krakowska (od Jagiellońskiej do WDK, ul. Krakowska od al. Górników Staszicowskich do granicy miasta i połączenie z ul. Zalesie, ul. Wrzosowa odc. od „Ronda Czwartaków” do basenu „Foka”).

3. „Budowa Kieleckiego Centrum Kształcenia Zawodowego na rzecz wzrostu gospodarczego regionu świętokrzyskiego”

Okres realizacji projektu: I kw. 2017r. – II kw. 2021r. Projekt w trakcie realizacji.

Przedmiotem projektu jest utworzenie nowoczesnego, opartego na nowych technologiach Centrum Kształcenia Zawodowego, symulującego rzeczywiste warunki pracy w przedsiębiorstwach w postaci nowej infrastruktury edukacyjnej do praktycznej nauki zawodu. Zakres działań inwestycyjnych projektu obejmował budowę nowej infrastruktury kubaturowej w formie budynku dydaktycznego oraz hal warsztatowych, w skład których wchodzi pracownie do praktycznej nauki zawodu. Swoją działalność centrum opiera na ścisłej współpracy z przedsiębiorstwami z branży informatycznej oraz przemysłu metalowo-odlewniczego, które stanowią inteligentne specjalizacje województwa świętokrzyskiego. W ramach projektu zakupiono niezbędne wyposażenie, tj. wszelkiego typu stanowisk, aparatów i urządzeń do nauki zawodu, które odpowiadają faktycznym warunkom wykonywania pracy w przedsiębiorstwach z przedmiotowej branży. Oficjalne otwarcie CKZ nastąpiło 25.08.2020r.

W ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 Miasto Kielce zrealizowało, bądź realizuje 11 projektów inwestycyjnych wyłonionych do wdrażania w trybie konkursowym. Łączna ich wartość wynosi **122,33 mln zł**, z czego **61,77 mln zł** stanowią środki z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i budżetu państwa.

Poniżej przedstawiono dane dotyczące projektów realizowanych w 2020r. Wynikają one z podpisanych obecnie umów o dofinansowanie wraz z aneksami, tj. wg stanu na 31.12.2020 r.

Tabela 15. Zestawienie projektów inwestycyjnych, współfinansowanych z RPOWŚ - tryb konkursowy.

Lp.	Wyszczególnienie	Jednostka realizująca	Wartość całkowita (mln zł)	Środki z UE i budżetu państwa (mln zł)	Termin zakończenia projektu
1	Energooszczędne oświetlenie uliczne na terenie Miasta Kielce	Miejski Zarząd Dróg	4,00	3,32	2020

2	Adaptacja budynków zespołu powięziennego przy ul Zamkowej w Kielcach pod potrzeby Teatru Lalki i Aktora „Kubuś”	Biuro Inwestycji UM Kielce	34,45	13,00	2023
3	Rozbudowa Ogrodu Botanicznego w Kielcach w oparciu o endogeniczne zasoby dziedzictwa naturalnego	Geopark Kielce	10,6	6,32	2020
4	E-geodezja – cyfrowy zasób geodezyjny Miasta Kielce	Wydział Geodezji UM Kielce	3,26	2,75	2022
5	Wzrost gospodarki niskoemisyjnej poprzez modernizację oświetlenia ulicznego na terenie Miasta Kielce	Miejski Zarząd Dróg	3,98	3,38	2021
6	Kielecki rower miejski	Miejski Zarząd Dróg	21,48	19,26	2022
Razem:			77,77	48,03	

Źródło: Biuro Zarządzania Funduszami Europejskimi.

Krótki opis projektów realizowanych z RPOWŚ 2014-2020 w trybie konkursowym

1. „Energooszczędne oświetlenie uliczne na terenie Miasta Kielce”

Okres realizacji projektu: I kw. 2018r. – I kw. 2020r. Projekt zakończony i rozliczony.

Przedmiotem projektu była instalacja na terenie ulic Miasta Kielce energooszczędnego oświetlenia ulicznego, która obejmował: demontaż 1869 szt. istniejących opraw i montaż 1874 szt. nowych opraw oświetleniowych wykonanych w technologii LED, demontaż i montaż 72 szt. szaf sterowania oświetleniem ulicznym oraz wymianę napowietrznej linii.

2. „Adaptacja budynków zespołu powięziennego przy ul Zamkowej w Kielcach pod potrzeby Teatru Lalki i Aktora „Kubuś”

Okres realizacji projektu: I kw. 2016 – I kw. 2023. Projekt w trakcie realizacji.

Przedmiotem inwestycji jest przebudowa, rozbudowa i nadbudowa dwóch budynków wchodzących w skład zespołu powięziennego przy ul Zamkowej w Kielcach (osiemnastowieczny dom starosty i budynek dawnej kuźni, stajni i wozowni) na potrzeby nowej siedziby Teatru Lalki i Aktora „Kubuś” w Kielcach oraz rewitalizacja muru z wieżą i aranżacją miejsca pamięci. Głównym założeniem projektowym jest wpisanie funkcji Teatru w taki sposób, aby podkreślić istotne elementy historycznego dworu i jednocześnie w sposób klarowny i ergonomiczny zagospodarować dostępną przestrzeń.

W roku 2020 postępowanie na wybór Wykonawcy robót zostało unieważnione.

3. „Rozbudowa Ogrodu Botanicznego w Kielcach w oparciu o endogeniczne zasoby dziedzictwa naturalnego”

Okres realizacji projektu: I kw. 2017 r. – I kw. 2020 r. Projekt zakończono i rozliczono.

Ogród leży na wsch. zboczu wzgórza Karczówka, pomiędzy obszarem silnie zurbanizowanym (osiedla mieszkaniowe, zakłady przemysłowe i usługowe, kompleksy medyczne), a obszarem niezurbanizowanym (Chęcińsko-Kielecki Park Krajobrazowy, rezerwat Karczówka). PW ramach projektu wybudowano 3 oczka wodne i udostępniono podziemne struktury oraz zagospodarowano teren (wodospad, alpinarium Pieniny, alejki, ścieżki, przejścia i kładki nad oczkami wodnym, nasadzono roślinność, podłączono media, przyłącza, kanalizację deszczową, instalację wody do podlewania i oświetlenie terenu).

4. „E-geodezja – cyfrowy zasób geodezyjny Miasta Kielce”

Okres realizacji projektu: II kw. 2018 r. – IV kw. 2022 r. Projekt w trakcie realizacji.

Zakres projektu obejmuje m.in.: przetworzenie do formy elektronicznej materiałów zasobu geodezyjnego i kartograficznego PZGiK Miasta Kielce, modernizację bazy danych ewidencji gruntów i budynków EGiB, utworzenie bazy danych obiektów topograficznych BDOT500, zakup dodatkowych modułów użytkowanego oprogramowania na potrzeby uruchomienia e-usług, zakup serwera wraz z licencjami oprogramowania bazodanowego w celu uruchomienia serwerowni zapasowej dla systemu e-usług, weryfikację dostosowania i modernizacji danych, promocję, doradztwo organizacyjne i techniczne Inżyniera Kontraktu, szkolenia techniczne.

5. „Wzrost gospodarki niskoemisyjnej poprzez modernizację oświetlenia ulicznego na terenie Miasta Kielce”

Okres realizacji projektu: III kw. 2019 r. – IV kw. 2021 r. Projekt w trakcie realizacji.

Przedmiotem projektu jest modernizacja 1192 źródeł oświetlenia drogowego (opraw). Projekt zakłada wymianę wysięgników na liniach napowietrznych, bezpieczników oraz przewód na odcinku od linii roboczej do oprawy, oraz linia robocza w przypadku istniejącej linii typu AL., która jest źródłem awarii przy zmianach pogody. Natomiast na liniach kablowych wymienione zostaną izolowane złącza kablowe oraz przewód od złącza w kierunku oprawy co zapewni bezawaryjną i długotrwałą bezawaryjną eksploatację zabudowanych urządzeń. Na ulicach Wincentego z Kielc, Szajnowicza – Iwanowa, Strasza, Skorupki, Kochanowskiego, Paska, Prendowskiej ze względu na zły stan techniczny urządzeń niemożliwa jest dalsza eksploatacja oświetlenia ulicznego, w związku z tym zostanie zmodernizowana cała sieć kablową uwzględniająca przebudowę linii kablowych i słupów oświetleniowych. Prace będą prowadzone w obszarach, na których oświetlenie uliczne nie spełnia wymogów norm technicznych i środowiskowych, posiada przestarzałą konstrukcją oraz jest w złym stanie technicznym i z tego względu wymaga przeprowadzenia kompleksowej modernizacji.

6. „Kielecki rower miejski”

Okres realizacji projektu: II kw. 2020 r. – IV kw. 2022 r. Projekt w trakcie realizacji.

W ramach projektu przewiduje się budowę i przebudowę ok. 4 km ścieżek rowerowych na terenie Miasta Kielce, uruchomienie, wdrożenie i prowadzenie miejskiej wypożyczalni rowerów oraz budowę miejsc parkingowych i miejsc obsługi rowerzystów. W celu podnoszenia jakości infrastruktury rowerowej oraz bieżącego badania ruchu rowerowego wykonane zostaną również liczniki rowerowe zliczające rowerzystów w sposób automatyczny i umożliwiające zdalny dostęp do wyników.

W chwili obecnej cały świat boryka się z problemem pandemii, co powoduje konieczność stosowania środków ochrony oraz właściwy sposób organizacji i dezynfekcji pomieszczeń instytucji publicznych jak i niepublicznych. W 2020 roku zaczęto realizację projektu „Przeciwdziałanie i ograniczanie skutków epidemii COVID-19 na terenie Powiatu Grodzkiego - Miasta Kielce” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014– 2020, finansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego, zgłoszonego do realizacji w trybie pozakonkursowym.

Okres realizacji projektu: II kw 2020 r.- II kw 2021r. Wartość projektu: 4,29 mln zł, środki z UE i budżetu państwa 3,65 mln zł. Jednostką realizującą jest Biuro Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego UM Kielce.

Celem głównym projektu jest zapewnienie środków ochrony indywidualnej, sprzętu jednorazowego użytku oraz innych zakupów bieżących niezbędnych do działań na rzecz zapobiegania rozprzestrzenianiu się wirusa COVID-19. Wsparciem objęto 120 podmiotów mieszczących się na terenie Miasta Kielce, w tym:

- 1) Szpital im. Św. Aleksandra w Kielcach
- 2) Szpital MSWiA w Kielcach
- 3) Komendę Miejską Policji w Kielcach
- 4) Komendę Miejską Państwowej Straży Pożarnej w Kielcach
- 5) Ochotniczą Straż Pożarną w Kielcach
- 6) Grupę Ratownictwa PCK Kielce
- 7) Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacji sp. z o.o. w Kielcach
- 8) Zarząd Transportu Miejskiego
- 9) RPZiUK sp. z o.o.
- 10) Hufiec ZHP Kielce – Miasto

- 11) Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Kielce i jego jednostki/placówki (21).
- 12) Żłobki (6)
- 13) Przedszkola (33)
- 14) Szkoły (25 podstawowych, 15 ponadpodstawowych)
- 15) Świętokrzyskie Centrum Profilaktyki i Edukacji
- 16) Straż Miejska w Kielcach
- 17) Urząd Miasta w Kielcach
- 18) Miejska Biblioteka Publiczna w Kielcach
- 19) Młodzieżowy Dom Kultury,
- 20) Świetlicę Środowiskową „PLUS”
- 21) Międzyszkolny Ośrodek Sportowy,
- 22) Miejski Zespół Poradni Psychologiczno – Pedagogicznych,
- 23) Samorządowy Ośrodek Doradztwa Metodycznego i Doskonalenia Nauczycieli,
- 24) Centrum Kształcenia Zawodowego

W ramach realizowanych przedsięwzięć współfinansowanych środkami z UE w roku 2020 zostały zakończone niżej wymienione inwestycje:

- Projekt: „Rozwój infrastruktury transportu publicznego w Kielcach” – zakończono finansowe rozliczenie projektu
- Projekt „Rozwój komunikacji publicznej w Kielcach” w części dotyczącej zadań:
  - „Budowa przedłużenia ul. Olszewskiego w Kielcach w kierunku skrzyżowania ulic Zagnańskiej z Witosą”
  - „Budowa Centrum Komunikacyjnego wraz z Systemem Informacji dla Pasażerów (przebudowa, rozbudowa i modernizacja istniejącego zespołu dworca autobusowego przy ul. Czarnowskiej 12 w Kielcach)”
- Projekt „Rozbudowa infrastruktury edukacyjnej na terenach przyrodniczych cennych administrowanych przez Geopark Kielce” – zakończono realizację rzeczowo – finansową
- Projekt „Energooszczędne oświetlenie uliczne na terenie miasta Kielce” – zakończono realizację rzeczowo-finansową
- Projekt „Rozbudowa Ogrodu Botanicznego w Kielcach w oparciu o endogeniczne zasoby dziedzictwa naturalnego” – zakończono finansowe rozliczenie projektu

Podsumowanie

W roku 2020:

1. Realizowano 82 przedsięwzięcia bieżące i majątkowe współfinansowane bądź planowane do współfinansowania środkami pochodzącymi z Unii Europejskiej na łączną kwotę 164.950.293,60 zł. Środki z UE wyniosły 113.155.542,83 zł, co stanowiło 69 % łącznych wydatków na te przedsięwzięcia.
2. W ramach 56 przedsięwzięć bieżących wydatkowano łącznie 13.459.968,73 zł, w tym środki wymienione w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 u.f.p. – 10.964.139,40 zł. Inwestycje te były realizowane głównie w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020, Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020, Programu Operacyjnego Wiedza, Edukacja Rozwój.
3. W ramach 26 przedsięwzięć majątkowych, współfinansowanych bądź planowanych do współfinansowania środkami pochodzącymi z Unii Europejskiej wydatkowano kwotę 151.490.324,87 zł. Środki z UE wyniosły 102.191.403,43 zł, co stanowiło 68 % łącznych wydatków na te przedsięwzięcia.
4. W 2020 r. podpisano 29 umów o dofinansowanie projektów współfinansowanych środkami z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz innych środków zewnętrznych.
5. Zakończono realizację rzeczowo – finansową 2 projektów oraz 2 zadań inwestycyjnych realizowanych w ramach projektu wielozadaniowego. Ponadto zakończono rozliczenie finansowe 2 projektów unijnych.

Realizacja zadań wynikających z pełnienia przez Prezydenta Miasta funkcji Instytucji Pośredniczącej we wdrażaniu Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Kieleckiego Obszaru Funkcjonalnego

Zintegrowane Inwestycje Terytorialne jest to mechanizm opierający się na terytorialnej logice interwencji, poprzez który będą wdrażane strategie terytorialne dla określonych typów obszarów. Realizacja Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych jako cel podstawowy ma promowanie partnerskiego modelu współpracy różnych jednostek administracyjnych na miejskich obszarach funkcjonalnych.

11 maja 2015 r. zostało zawarte Porozumienie ZIT przez władarzy dwunastu j.s.t tworzących Kielecki Obszar Funkcjonalny, które określa zasady współpracy przy przygotowaniu i realizacji

instrumentu Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Kieleckiego Obszaru Funkcjonalnego. W skład Kieleckiego Obszaru Funkcjonalnego wchodzi gminy Kielce, Chęciny, Chmielnik, Daleszyce, Górno, Masłów, Miedziana Góra, Morawica, Piekoszów, Sitkówka - Nowiny, Strawczyn oraz Zagnańsk. Na potrzeby realizacji Porozumienia utworzony został Komitet Sterujący (KS) w skład którego wchodzi Prezydent Miasta Kielce, Burmistrzowie i Wójtowie Miast i Gmin wchodzących w skład KOF oraz Rada Programowa powołana przez KS na wniosek Przewodniczącego KS, będąca ciałem opiniującym i doradczym. Porozumienie określa zadania poszczególnych organów.

Prezydent Miasta Kielce pełni funkcję Instytucji Pośredniczącej we wdrażaniu Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020, do obsługi której powołał Biuro ZIT, przemianowane w 2020 r. na Biuro KOF, w ramach struktury Urzędu Miasta Kielce. Działalność Biura KOF współfinansowana jest środkami UE w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020. W roku 2020 złożono wniosek i podpisano kolejną umowę z Ministerstwem Funduszy i Polityki Regionalnej na kontynuację wsparcia dla podmiotu realizującego ZIT z POPT 2014 – 2020 , tym razem umowa dotacji objęła lata 2020 – 2022.

Instytucja Pośrednicząca ZIT Kieleckiego Obszaru Funkcjonalnego realizuje zadania w ramach „Porozumienia w sprawie powierzenia zadań Instytucji Pośredniczącej w ramach instrumentu Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014 – 2020”, zawartego w dniu 29 czerwca 2015r, zmienionego Aneksem Nr 1 do porozumienia z dnia 26 stycznia 2016 r., Aneksem Nr 2 do porozumienia z dnia 19 grudnia 2017 r. i Aneksem Nr 3 z dnia 11 października 2018 r. Porozumienie zostało zawarte pomiędzy Zarządem Województwa Świętokrzyskiego i Prezydentem Miasta Kielce.

Do zadań Instytucji Pośredniczącej ZIT należy:

1. Opracowanie i przedłożenie zaopiniowanej przez KS ZIT KOF Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Kieleckiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2014-2020, do zatwierdzenia przez IZ RPOWŚ i właściwe ministerstwa.
2. Aktualizowanie Strategii ZIT KOF w trybie zaopiniowania przez KS ZIT KOF i przedłożenie do IZ RPOWŚ.

3. Opracowanie kryteriów oceny zgodności ze Strategią ZIT dotyczących wyboru projektów w trybie konkursowym i pozakonkursowym w formule ZIT oraz przedstawienie do akceptacji przez IZ RPOWŚ do zatwierdzenia Komitetowi Monitorującemu RPOWŚ 2014-2020.
4. Współpraca IZ RPOWŚ w przygotowaniu harmonogramów naboru wniosków o dofinansowanie projektów z obszaru ZIT KOF.
5. Udział w ocenie wniosków w ramach Komisji Oceny Projektów pracowników IP ZIT i/lub wskazanych przez nią ekspertów w zakresie weryfikacji projektów pod kątem zgodności ze Strategią ZIT KOF.
6. Udział w procedurze odwoławczej w zakresie oceny zgodności ze strategią ZIT KOF.
7. Monitorowanie i sprawozdawczość z realizacji Priorytetów Inwestycyjnych realizowanych w ramach ZIT w ramach RPOWŚ.
8. Ochrona i przetwarzanie danych osobowych z zapewnieniem bezpieczeństwa i poufności danych zgodnie z ustawą o ochronie danych osobowych, w zależności od zakresu zadań.
9. Monitorowanie gotowości beneficjentów do złożenia wniosków, wszelkich opóźnień i innych zagrożeń oraz proponowanie i wdrażanie działań naprawczych po uprzednim przedłożeniu do akceptacji IZ RPOWŚ, w trybie pozakonkursowym.
10. Prowadzenie archiwizacji dokumentów związanych w realizacją powierzonych zadań oraz przekazanie w terminie 3 miesięcy od zakończenia realizacji Porozumienia, IZ RPOWŚ całości dokumentacji związanej z realizacją powierzonych zadań.
11. Gromadzenie danych systemu informatycznego dotyczącego stanu realizacji Działań i Poddziałań w ramach ZIT. IP ZIT ma dostęp do SL2014, jedynie w celach analityczno - sprawozdawczych w zakresie danych dotyczących obszaru KOF.

W ramach instrumentu ZIT KOF realizowane są 54 projekty współfinansowane środkami z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Projekty realizowane są w trybie pozakonkursowym w ramach Osi 6. „Rozwój Miast” Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020. Miasto Kielce realizuje 7 projektów, tj.:

Tabela 16. Projekty realizowane przez Miasto Kielce w ramach ZIT KOF.

LP	Tytuł projektu	Wkład UE
1	Kompleksowa modernizacja energetyczna obiektów użyteczności publicznej na terenie Gminy Kielce, w ramach ZIT	7 114 500,00
2	Budowa i modernizacja sieci ścieżek rowerowych w gminie Kielce jako element zrównoważonej mobilności miejskiej	8 677 200,00

3	Poprawa efektywności energetycznej Kielc poprzez modernizację oświetlenia ulicznego w gminie Kielce	4 233 805,22
4	Rozbudowa infrastruktury edukacyjnej na terenach przyrodniczo cennych administrowanych przez Geopark Kielce	11 821 030,66
5	Rozbudowa ul. Łopuszniańskiej w Kielcach	18 110 846,41
6	Budowa Kieleckiego Centrum Kształcenia Zawodowego na rzecz wzrostu gospodarczego regionu świętokrzyskiego	31 455 000,00
7	Przedłużenie drogi wojewódzkiej na odcinku od drogi krajowej 74 do drogi krajowej 73 poprzez rozbudowę ciągu ulic Zagnańskiej i Witosa w Kielcach oraz budowę nowego połączenia ul. Witosa z ul. Radomską	93 568 878,46
Razem:		174 981 260,75

Źródło: Biuro Zarządzania Funduszami Europejskimi.

Projekty współfinansowane środkami z Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) realizowane są w ramach dedykowanych działań i poddziałań Osi priorytetowej 8. „Rozwój edukacji i aktywne społeczeństwo”, 9. „Włączenie społeczne i walka z ubóstwem” oraz 10. „Otwarty rynek obecnie pracy”. Na terenie KOF na koniec 2020 roku realizowanych było 71 projektów. Biuro KOF uczestniczy w ocenie strategicznej pod kątem zgodności ze Strategią ZIT KOF projektów dofinansowanych z EFRR i EFS. W ramach Biura KOF funkcjonuje Komisja Oceny Projektów.

W 2020 roku Biuro KOF oceniło 4 projekty z EFRR i 29 projektów z EFS, natomiast od początku uruchomienia konkursów do końca 2020 r. pracownicy IP ZIT ocenili 245 wniosków o dofinansowanie projektów z EFS oraz 53 wnioski dla projektów w ramach EFRR.

Biorąc pod uwagę łącznie EFS i EFRR dla projektów ZIT w Kieleckim Obszarze Funkcjonalnym do końca 2020 r. zakontraktowano 121 projektów na kwotę 345,29 mln zł, co stanowi 93,20 % alokacji, wg kursu euro 4,4907.

Tabela 17. Stopień wykorzystania alokacji dla projektów ZIT realizowanych na terenie KOF w ramach EFS i EFRR - wg kontraktacji.

OKRES	WYKONANIE 2019		WYKONANIE 2020							
			I KW 2020		II KW 2020		III KW 2020		IV KW 2020	
FUNDUSZ	EFS	EFRR	EFS	EFRR	EFS	EFRR	EFS	EFRR	EFS	EFRR
Liczba umów (narastająco)	59 szt	45 szt	65 szt	46 szt	66 szt.	50 szt.	70 szt.	49 szt.	71 szt.	50 szt.
Wartość umów (narastająco) mln PLN	54,95	267,41	58,02	272,06	58,51	280,79	61,41	281,58	62,16	283,13
% wykorzystania alokacji	92,54%	90,60%	96,78%	91,97%	95,13%	92,52%	100,58%	93,46%	99,57%	91,91%
Ogólna wartość umów (narastająco) mln PLN	322,36 mln pln		330,08 mln pln		339,30 mln pln		342,99 mln pln		345,29 mln pln	
Ogólny % wykorzystania alokacji	90,92%		92,78%		92,96%		94,66%		93,20%	
	wg kursu 4,3028		wg kursu 4,3124		wg kursu 4,4242		wg kursu 4,3921		wg kursu 4,4907	

Źródło: Biuro Zarządzania Funduszami Europejskimi.

Do końca 2020 r. beneficjenci złożyli w zatwierdzone wnioski o płatność na łączną kwotę 275,98 mln PLN, co stanowi 73,70% alokacji dla ZIT KOF, łącznie EFS i EFRR (wg kursu euro 4,4907).

Alokacja dla działań ZIT z EFRR wynosi 68,59 mln euro, tj. 308 mln PLN, (wg kursu euro 4,4907)

Od początku wdrażania instrumentu ZIT do 31.12. 2020 r. zawarto w sumie 50 umów o dofinansowanie na łączną kwotę 283,13 mln PLN, co stanowi niemal 92 % całkowitej alokacji w ramach EFRR. Natomiast pracownicy IP ZIT przeprowadzili do końca 2019 r. ocenę łącznie 53 wniosków o dofinansowanie projektów pozakonkursowych EFRR w zakresie oceny zgodności ze Strategią ZIT KOF.

Alokacja dla działań ZIT z EFS wynosi 13,80 mln Euro, tj. 59 mln PLN (wg. kursu euro 4,3028).

W roku 2020 ogłoszono 6 konkursów EFS w ramach następujących Poddziałów:

8.2.3 Wsparcie profilaktyki zdrowotnej – ZIT ; budżet naboru: 1.048.500 PLN

8.3.6 Wzrost jakości edukacji ogólnej – ZIT; budżet naboru: 1.170.000 PLN

8.3.6 Wzrost jakości edukacji ogólnej – ZIT; budżet naboru: 1.530.000 PLN

8.5.4 Kształcenie ustawiczne – ZIT - Podniesienie jakości kształcenia zawodowego oraz wsparcia na rzecz tworzenia i rozwoju CKZiU; budżet naboru: 1.520.000 PLN

8.5.4 Kształcenie ustawiczne – ZIT - Podniesienie jakości kształcenia zawodowego oraz wsparcia na rzecz tworzenia i rozwoju CKZiU; budżet naboru: 2.280.000 PLN

9.2.2 Rozwój wysokiej jakości usług społecznych i zdrowotnych – ZIT; budżet naboru: 1.526.250

Z uwagi na fakt, iż w naborach z poddziałań 8.3.6 i 9.2.2 wszystkie złożone wnioski zostały ocenione negatywnie, na koniec roku 2020 ponowiono ogłoszenia tych naborów.

Do końca 2020 r. zawarto 71 umów o dofinansowanie na łączną kwotę 62,16 mln PLN, co stanowi 99,57% całkowitej alokacji EFS.

Do końca 2020 r. zatwierdzono wnioski o płatność na kwotę 53,48 mln PLN, co stanowi 85,67% alokacji EFS.

W celu realizacji zadań zwiększających efektywność Porozumienia ZIT KOF i przygotowania do nowego okresu programowania UE 2021 – 2027, w roku 2020 uchwałą Komitetu Sterującego ZIT KOF Nr V/2020 z dnia z dnia 10.04.2020 r. zmieniono Uchwałę Nr IV/2018 KS ZIT KOF z dnia 30 maja 2018, w sprawie powołania partnerskich grup tematycznych działających w KOF przy udziale społeczności lokalnych i NGO, Utworzono grupę tematyczną ds. mobilności w tym elektromobilności w miejsce grupy tematycznej ds. przedsiębiorczości i turystyki. Celem działalności grupy tematycznej ds. mobilności w tym elektromobilności będzie wypracowanie z interesariuszami gmin KOF koncepcji partnerskiego przedsięwzięcia w KOF.

W ramach Biura KOF funkcjonuje Portal ZIT KOF z którego korzystają Koordynatorzy gminni KOF, pracownicy Biura KOF oraz zewnętrzni odbiorcy. Portal jako innowacyjne narzędzie komunikacyjne m.in. prezentuje informacje o projektach ZIT KOF wprowadzane przez Koordynatorów, umożliwia przeszukiwanie i analizę zebranych informacji o projektach oraz monitorowanie postępu ich realizacji przez pracowników Biura KOF. Portal dostępny jest pod adresem <https://zitkof.kielce.eu/>.

Biuro ZIT prowadzi bieżący comiesięczny monitoring w zakresie postępu finansowo-rzeczowego projektów realizowanych w trybie pozakonkursowym współfinansowanych z EFRR za pomocą Portalu Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych w formie elektronicznej. Gminy Kieleckiego Obszaru Funkcjonalnego przesyłają na portal sprawozdania on-line. W roku 2020 r. zanotowano 8887 wejść na Portal, zaś od momentu uruchomienia Portalu – 24200 wejść.

Podsumowanie:

1. Biuro KOF do końca 2020 oceniło łącznie 245 wniosków o dofinansowanie projektów z EFS oraz 53 wnioski dla projektów w ramach EFRR.
2. Stopień wykorzystania alokacji EFRR i EFS dla projektów ZIT w Kieleckim Obszarze Funkcjonalnym na koniec IV kwartału 2020 roku wyniósł 93,20 %.

3. Do końca 2020 r. zawarto, w ramach EFRR, w sumie 50 umów o dofinansowanie na łączną kwotę 283,13 mln PLN, co stanowi niemal 92 % całkowitej alokacji w ramach EFRR.
4. Do końca 2020 r. zatwierdzono dla projektów realizowanych w ramach EFRR, wnioski o płatność na kwotę 222,50 mln PLN, co stanowi 72,23 % alokacji EFRR.
5. Do końca 2020 r. zawarto 71 umów o dofinansowanie na łączną kwotę 62,16 mln PLN, co stanowi 99,57 % całkowitej alokacji EFS.
6. Do końca 2020 r. zatwierdzono wnioski o płatność na kwotę 53,48 mln PLN, co stanowi 85,67% alokacji EFS.
7. Do końca 2020 r. Komitet Sterujący KOF i Rada Programowa odbyły 41 posiedzeń, w tym w roku 2020 odbyło się 5 posiedzeń.
8. Do końca 2020 r. Komitet Sterujący KOF podjął 46 uchwał, w tym w roku 2020 podjęto 13 uchwał.

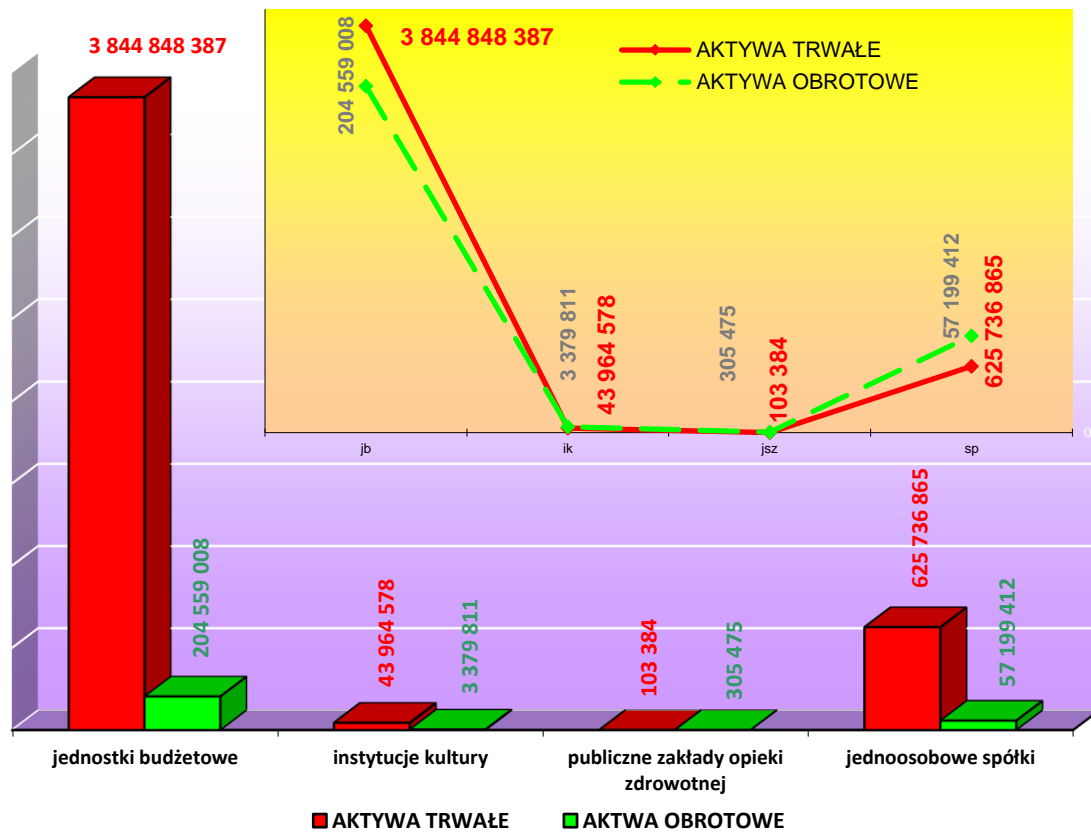
VI. INFORMACJA O STANIE MIENIA KOMUNALNEGO

Pod pojęciem mienia komunalnego Miasta Kielce rozumiane są aktywa trwałe i obrotowe, tj. kontrolowane przez jednostkę zasoby majątkowe o wiarygodnie określonej wartości, powstałe w wyniku przeszłych zdarzeń.

Wartość mienia komunalnego Miasta Kielce, po uwzględnieniu zużycia w postaci umorzenia, wynosi wg stanu **na dzień 31 grudnia 2020 roku 3.183.147.595 zł, w tym aktywów trwałych 3.062.936.355 zł oraz aktywów obrotowych 120.211.241 zł.**

Łącznie mienie komunalne gminy miejskiej Kielce - miasta na prawach powiatu to majątek jednostek budżetowych, samorządowych instytucji kultury, samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej oraz jednoosobowych spółek Miasta Kielce.

Wykres 10. Struktura wartości brutto majątku Miasta Kielce w układzie podmiotowym wg stanu nadziej 31 grudnia 2020 roku.

Źródło: Informacja o stanie mienia komunalnego Miasta Kielce na dzień 31 grudnia 2020 roku.

Tabela 18. Majątek Miasta Kielce (aktywa trwałe i aktywa obrotowe) na stanie miejskich jednostek organizacyjnych (jednostek budżetowych, samorządowych instytucji kultury, samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej, jednoosobowych spółek Miasta Kielce).

	Stan na dzień 31 grudnia 2019 roku	Stan na dzień 31 grudnia 2020 roku	Zmiana wartości [zł]	Zmiana wartości %
Wartości niematerialne i prawne	21 982 711	22 879 863	897 152	104
Rzeczowe aktywa trwałe	4 035 491 335	4 224 787 790	189 296 455	105
Należności długoterminowe	1 892 474	21 509 276	19 616 802	1 137
Długoterminowe aktywa finansowe	233 588 167	242 982 648	9 394 481	104
Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	2 160 260	2 493 636	333 376	115
RAZEM AKTYWA TRWAŁE	4 295 114 947	4 514 653 213	219 538 266	105
Zapasy	4 924 521	5 794 222	869 701	118
Należności krótkoterminowe	195 837 249	220 095 642	24 258 393	112

Środki pieniężne	32 454 578	38 504 342	6 049 764	119
Rozliczenia międzyokresowe	1 007 607	1 049 500	41 893	104
RAZEM AKTYWA OBROTOWE	234 223 955	265 443 706	31 219 751	113
RAZEM AKTYWA	4 529 338 902	4 780 096 919	250 758 017	106

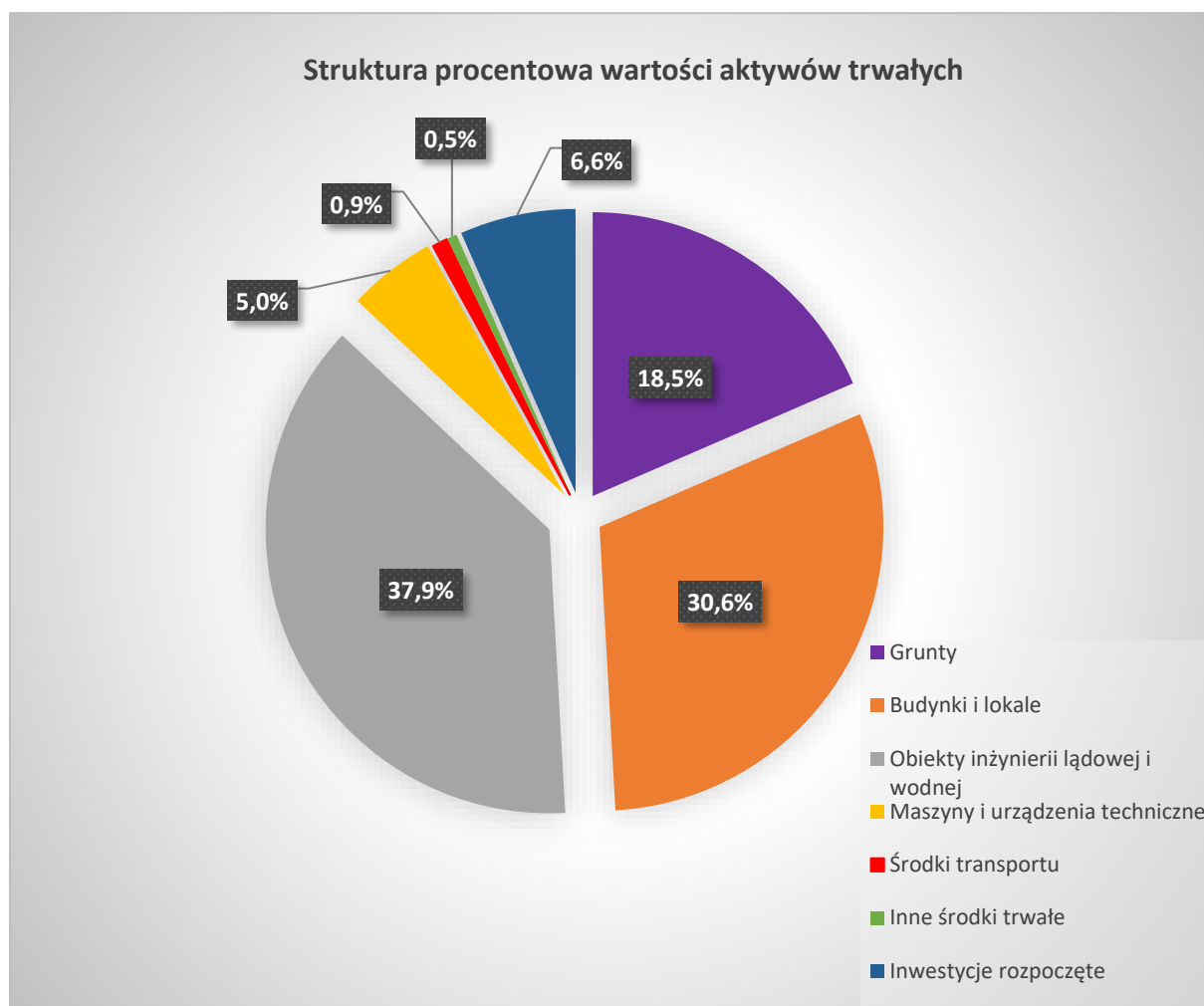
Źródło: Informacja o stanie mienia komunalnego Miasta Kielce na dzień 31 grudnia 2020 roku.

W okresie od 31 grudnia 2019 roku do 31 grudnia 2020 roku nastąpiły istotne zmiany w wartości aktywów Miasta Kielce. W analizowanym okresie ogólnie nastąpił wzrost wartości brutto majątku Miasta Kielce o kwotę 250.758.017 zł (6 %). Największy wzrost wartości brutto majątku nastąpił w pozycji rzeczowe aktywa trwałe o kwotę 189.296.455 zł (5 %).

Rzeczowe aktywa trwałe

- Struktura rzeczowych aktywów trwałych (netto) zaewidencjonowanych w jednostkach organizacyjnych Miasta Kielce wg stanu na dzień 31 grudnia 2020 r. przedstawia się następująco:
- Grunty o łącznej powierzchni 24 254 775 m² i wartości księgowej 522.633.455 zł,
- Budynki i lokale o wartości 864.809.445 zł,
- Obiekty inżynierii lądowej i wodnej o wartości 1.069.867.350 zł,
- Maszyny i urządzenia techniczne o wartości 141.798.469 zł,
- Środki transportu o wartości 24.340.836 zł,
- Inne środki trwałe o wartości 15.391.233 zł,
- Inwestycje rozpoczęte (środki trwałe w budowie) o wartości 186.465.222 zł.

Rysunek 1. Struktura procentowa wartości netto aktywów trwałych Miasta Kielce.

Źródło: Informacja o stanie mienia komunalnego Miasta Kielce na dzień 31 grudnia 2020 roku.

W okresie od 31 grudnia 2019 r. do 31 grudnia 2020 r. odnotowano istotne zmiany w wielkościach rzeczowych aktywów trwałych.

W okresie od 31 grudnia 2019 r. do 31 grudnia 2020 r. zwiększyła się wartość brutto środków trwałych we wszystkich grupach rodzajowych o łączną **kwotę 245.123.525 zł.**

Największy wzrost nastąpił w czterech grupach rodzajowych, tj.:

- w grupie 2 obiekty inżynierii lądowej i wodnej o kwotę 103.179.271 zł,
- w grupie 1 budynki i lokale o kwotę 91.320.436 zł,
- w grupie 0 grunty o kwotę 26.014.658 zł,
- w grupie 8 inne środki trwałe o kwotę 12.442.003 zł.

Jednostki budżetowe

W okresie od 31 grudnia 2019 r. do 31 grudnia 2020 r. w formie jednostek budżetowych działały następujące jednostki organizacyjne Miasta Kielce:

- Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie Kielce, ul. Studzienna 2
- Dom Pomocy Społecznej im. Florentyny Malskiej Kielce, ul. Tarnowska 10
- Dom Pomocy Społecznej im. Jana Pawła II Kielce, ul. Jagiellońska 76
- Dom Pomocy Społecznej im. Św. Brata Alberta Kielce, ul. S. Żeromskiego 4/6
- Dom Pomocy Społecznej im. Jana i Marysieńki Sobieskich Kielce, ul. Króla Jana III Sobieskiego 30
- Dom Pomocy Społecznej im. prof. Antoniego Kępińskiego Kielce, ul. Jagiellońska 76
- Zespół Placówek im. Aleksandra Kamińskiego „KAMYK” Kielce, ul. Marszałkowska 12
- Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji Kielce, ul. Żytnia 1
- Zarząd Transportu Miejskiego Kielce, ul. W. Bartosa Głowackiego 4
- Kielecki Park Technologiczny Kielce, ul. K. Olszewskiego 6
- Dom Rodzinny Nr 2 Kielce, aleja Górników Staszycowskich 93
- Centrum Kształcenia Zawodowego Kielce, ul. Łódzka 200
- Dom dla Matek z Małoletnimi Dziećmi i Kobiet w Cięży Kielce, ul. Słoneczna 9
- Miejski Urząd Pracy Kielce, ul. K. Szymanowskiego 6
- Centrum Usług Miejskich w Kielcach Kielce, ul. Strycharska 6
- Miejski Zarząd Dróg Kielce, ul. J. Prendowskiej 7
- Geopark Kielce, ul. Daleszycka 21
- Straż Miejska (Komenda Straży Miejskiej) Kielce, ul. Ogrodowa 3B
- Przedszkole Samorządowe Nr 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 13, 14, 16, 18, 19, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 39, 40, 42, 43
- Zespół Szkolno-Przedszkolny Nr 1 Kielce, ul. Barwinek 31
- Szkoła Podstawowa Nr 1, 2, 4, 5, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 15, 18, 19, 20, 22, 23, 24, 25, 27, 31, 32, 33, 34, 38, 39
- Miejski Zarząd Budynków Kielce, ul. I. Paderewskiego 20
- Miejska Kuchnia Cateringowa Kielce, ul. Piekoszowska 36 A
- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Dom dla Dzieci” Kielce, ul. Niestachowska 17

- Centrum Obsługi Placówek Kielce, ul. Sandomierska 126
- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Dobra Chata” Kielce, ul. Sandomierska 126
- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Moje Miejsce” Kielce, ul. Fosforytowa 88
- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Kamyk” Kielce, ul. Wielkopolska 31
- Liceum Ogólnokształcące nr I, II, III, IV, V, VI
- Zespół Szkół Nr 1, 2, 3
- Zespół Szkół Zawodowych Nr 1 Kielce, ul. Zgoda 31
- Zespół Szkół Ekonomicznych im. Mikołaja Kopernika Kielce, ul. ks. M. Kopernika 8
- Zespół Szkół Ekonomicznych Kielce, ul. gen. M. Langiewicza 18
- Zespół Szkół Mechanicznych Kielce, ul. Jagiellońska 32
- Zespół Szkół Elektrycznych Kielce, ul. Prezydenta R. Kaczorowskiego 8
- Zespół Szkół Informatycznych im. gen. Józefa Hauke-Bosaka Kielce, ul. Warszawska 96
- Zespół Szkół Przemysłu Spożywczego Kielce, ul. Zagórska 14
- Zespół Placówek Szkolno - Wychowawczych Kielce, ul. Jagiellońska 30
- Miejski Szkolny Ośrodek Sportowy Kielce, ul. Prosta 57
- Młodzieżowy Dom Kultury Kielce, ul. Kozia 10 A
- Specjalny Ośrodek Szkolno - Wychowawczy Nr 2 Kielce, ul. Kryształowa 6
- Miejski Zespół Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych Kielce, ul. Urzędnicza 16
- Świetlica Wspierająco - Integrująca „PLUS” Kielce, ul. S. Żeromskiego 36
- Świętokrzyskie Centrum Profilaktyki i Edukacji Kielce, ul. J. Nowaka-Jeziorańskiego 65
- Samorządowy Ośrodek Doradztwa Metodycznego i Doskonalenia Nauczycieli Kielce, ul. Marszałka J. Piłsudskiego 42
- Zespół Leczenia Środowiskowego Kielce, ul. Wiosenna 1A
- Żłobek Samorządowy Nr 5, 12, 13, 15, 17
- Wzgórze Zamkowe Kielce, ul. Zamkowa 3
- Ośrodek Rodzinnej Pieczy Zastępczej Kielce, ul. Wesola 47/49
- Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy Kielce, ul. Dobromyśl 44
- Zakład Pielęgnacyjno – Opiekuńczy Kielce, ul. Króla Jana III Sobieskiego 30
- Zespół Placówek Oświatowych Nr 1 Kielce, ul. Szymanowskiego 5
- Centrum Obsługi Administracyjno-Finansowej i Organizacyjnej Placówek Wsparcia w Kielcach Kielce, ul. Bodzentyńska 32/40

- Środowiskowy Dom Samopomocy Typu B w Kielcach, ul. Kołłątaja 4 Kielce, ul. Kołłątaja 4
- Środowiskowy Dom Samopomocy Typu B w Kielcach, ul. Okrzei 8 Kielce, ul. Okrzei 8
- Środowiskowy Dom Samopomocy Typu B w Kielcach, ul. Orzeszkowej 53 Kielce, ul. Orzeszkowej 53
- Środowiskowy Dom Samopomocy Typu C w Kielcach, ul. Krzemionkowa 1 Kielce, ul. Krzemionkowa 1
- Środowiskowy Dom Samopomocy Typu A w Kielcach, ul. Miodowa 7 Kielce, ul. Miodowa 7
- Urząd Miasta Kielce, Rynek 1

Jednoosobowe spółki Miasta Kielce

Miasto Kielce w okresie od 31 grudnia 2019 r. do 31 grudnia 2020 r. było właścicielem następujących jednoosobowych spółek:

- Miejskie Inwestycje Kielce S.A. Kielce, Rynek 1
- Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. Kielce, ul. Poleska 37
- Kieleckie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. Kielce, ul. J. B. Puscha 36/1
- Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami Sp. z o.o. Promnik, ul. Św. Tekli 62
- Rejonowe Przedsiębiorstwo Zieleni i Usług Komunalnych Sp. z o.o. Kielce, ul. Sandomierska 249
- Korona Spółka Akcyjna Kielce, ul. Ks. P. Ściegiennego 8

Szczegółowe informacje dotyczące Mienia Komunalnego Miasta Kielce są corocznie umieszczane w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta Kielce:

http://www.bip.kielce.eu/attachments/1036567/6409240/1.1/IMK_2020.pdf

VII. ZASÓB MIESZKANIOWY

Wielkość zasobu mieszkaniowego Miasta Kielce

Mieszkaniowy zasób Miasta Kielce na koniec 2020 r. stanowiło 3599 lokali mieszkalnych o powierzchni użytkowej 133 438 m².

W 2020 r. zasób mieszkaniowy powiększono o 14 lokali powstałych w II etapie budowy zespołu lokali przy ul. 1 Maja.

Ilość lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy w stosunku do roku poprzedniego zmniejszyła się o 152 mieszkania, głównie na skutek prowadzonej sprzedaży lokali na rzecz najemców.

W zasobie mieszkaniowym wydzielono 18 pomieszczeń tymczasowych przeznaczonych na eksmisję lokatorów, którym sąd nie przyznał prawa do najmu socjalnego.

Potrzeby mieszkaniowe i ich realizacja

1. Monitorowanie potrzeb mieszkaniowych

Liczba gospodarstw domowych oczekujących na najem lokalu z mieszkaniowego zasobu gminy ustalana jest na podstawie złożonych wniosków o przyznanie mieszkania i zarejestrowanych wyroków sądowych orzekających eksmisję z dotychczas zajmowanego mieszkania. Na wynajem mieszkania z mieszkaniowego zasobu gminy na dzień 31 grudnia 2020 r. oczekiwało 1277 gospodarstw domowych, w tym:

- a) 1070 wniosków złożonych przez osoby/ rodziny niemające własnego mieszkania, w tym:
  - 332 wniosków osób, których gospodarstwa domowe osiągnęły dochód uprawniający do wynajęcia lokalu na czas nieokreślony
  - 730 wniosków osób, których gospodarstwa domowe osiągnęły dochód uprawniający do najmu socjalnego lokalu
  - 8 wniosków osób oczekujących na lokale zamienne.
- b) 207 osób/rodzin oczekujących na realizację wyroku zasądzającego eksmisję (179 uprawnionych do najmu socjalnego lokalu, 24 do pomieszczeń tymczasowych, 4 do noclegowni), w tym:

- 111 z mieszkań z zasobu mieszkaniowego gminy (96 uprawnionych do najmu socjalnego lokalu, 11 do pomieszczeń tymczasowych, 4 do noclegowni)
  - 48 z mieszkań w zasobach Spółdzielni Mieszkaniowych (44 uprawnionych do najmu socjalnego lokalu, 4 do pomieszczeń tymczasowych)
  - 21 z mieszkań osób prywatnych (12 uprawnionych do najmu socjalnego lokalu, 9 do pomieszczeń tymczasowych)
  - 27 z mieszkań zakładowych: Agencji Mienia Wojskowego, PKP, ZUCHiAP „Chemar” S.A. (wszyscy uprawnieni do najmu socjalnego lokalu).
2. W 2020 r. wnioski o przyznanie mieszkania złożyły 123 rodziny, oraz zarejestrowano 26 wyroków zasądających eksmisję lokatorów z dotychczas zajmowanych mieszkań (17 z mieszkaniowego zasobu gminy, 4 z zasobów Spółdzielni Mieszkaniowych oraz 5 z innych podmiotów).
  3. W 2020 r. w wyniku weryfikacji złożonych wniosków o przyznanie mieszkania wykreślono 16 gospodarstw domowych. Dotyczyło to głównie osób które wyprowadziły się z gminy oraz osób, które zaspokoili swoje potrzeby mieszkaniowe we własnym zakresie. Z oceny potrzeb w zakresie pomocy mieszkaniowej wynika, że nie spada zapotrzebowanie na najem socjalny lokali.
  4. Realizacja złożonych wniosków o przyznanie mieszkania.

W świetle obowiązków nałożonych na gminę zaspakajania potrzeb mieszkaniowych członków wspólnoty samorządowej w 2020 r. realizacja złożonych wniosków głównie odbywała się do mieszkań pochodzących z naturalnego ruchu ludności, tj. po zgonach, eksmisji i wyprowadzeniu się najemcy oraz do nowo wybudowanych mieszkań socjalnych.

W 2020 r. do mieszkań odzyskanych przez gminę w wyniku naturalnego ruchu ludności zrealizowano 46 wniosków w tym:

- a) 4 wnioski złożone przez wychowanków pieczy zastępczej (domy dziecka, rodziny zastępcze)
- b) 22 wnioski osób oczekujących na wynajęcie mieszkania w tym: 14 na zasadach ogólnych, 3 wnioski osób zamieszkujących na „Jezioranach” (budynki do wyburzenia) otrzymało lokale zamienne, a 5 osób zostało skierowanych do mieszkań dla osób starszych,
- c) 8 wniosków osób bezdomnych,

d) 12 wyroków orzekających eksmisję lokatorów, którym gmina zobowiązana była dostarczyć lokal na zasadach najmu socjalnego, pomieszczenie tymczasowe lub miejsce w noclegowni, w tym:

- 7 z mieszkań pozostających w mieszkaniowym zasobie gminy
- 4 z mieszkań w zasobach Spółdzielni Mieszkaniowych
- 1 od osób prywatnych i z mieszkań zakładowych,

Do nowo wybudowanych lokali przy ul. 1 Maja wprowadziło się 14 rodzin.

Remonty, modernizacje budynków i lokali

1. Potrzeby w zakresie remontów budynków i lokali mieszkalnych określane są na podstawie stanu technicznego budynków i lokali pozostających w zarządzie Miejskiego Zarządu Budynków lub w stosunku do których MZB pełni rolę wynajmującego, w oparciu o wyniki corocznych przeglądów technicznych, ekspertyz, nakazów Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego oraz wyników systematycznej kontroli budynków, dokonywanej przez inspektorów MZB.

2. Miejski Zarząd Budynków na realizację zaplanowanych w 2020 roku prac remontowych i modernizacyjnych poniósł nakłady w wysokości 3,81 mln zł, w tym:

a) środki finansowe, przeznaczone w 2020 r. na zadania remontowe i modernizacyjne, które obejmowały wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, remonty podłóg, remonty instalacji: wodnych i sanitarnych, elektrycznych, remonty pieców i trzonów kuchennych pozwoliły na podjęcie działań, dzięki którym mieszkańcy odczuli poprawę stanu technicznego swoich mieszkań. Na realizację wyżej wymienionych przedsięwzięć MZB poniósł nakłady w kwocie 1,02 mln zł.

b) na naprawy pokryć dachowych i uszkodzonych elementów konstrukcji oraz obróbek blacharskich, remonty przewodów kominowych, remonty klatek schodowych, remonty elewacji, remonty chodników i dróg osiedlowych poniesiono nakłady w kwocie 0,21 mln zł.

c) na remonty pustostanów (mieszkań przeznaczonych do zasiedlenia) poniósł nakłady w kwocie 0,76 mln zł.

d) zaliczki na fundusz remontowy we wspólnotach mieszkaniowych zgodnie z udziałami gminy wyniosły 1,82 mln zł.

3. W ramach Programu „Mieszkanie za Remont” ogłoszonego Zarządzeniem Nr 266/2020 Prezydenta Miasta Kielce z dnia 8 lipca 2020 r. wytypowano 12 mieszkań. Procedura wyboru osób, które przystąpiły do remontu lokali na własny koszt odbyła się zgodnie z zapisem § 10 uchwały Nr XXXI/723/2008 Rady Miejskiej w Kielcach z dnia 18 grudnia 2008 roku w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Miasta Kielce oraz zgodnie z zapisem § 15 uchwały Nr XXIX/565/2020 Rady Miejskiej w Kielcach z dnia 18 czerwca 2020 roku w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Miasta Kielce.

Planowana sprzedaż lokali mieszkalnych w kolejnych latach

Deficyt mieszkań komunalnych ma istotny wpływ na prowadzoną przez gminę politykę sprzedaży lokali na rzecz najemców. Należy mieć na uwadze, że żaden akt prawny nie nakazuje prywatyzacji zasobu, a wręcz przeciwnie, ustawa o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego nakłada na gminę obowiązki w zakresie tworzenia warunków do zaspakajania potrzeb na lokale socjalne, lokale zamienne, wskazywanie pomieszczeń tymczasowych oraz zaspakajania potrzeb mieszkaniowych gospodarstw o niskich dochodach.

W odniesieniu do wysokich nakładów ponoszonych na budownictwo mieszkaniowe trudno jest uzasadnić ekonomicznie sprzedaż lokali z wysoką bonifikatą.

Aby ograniczyć sprzedaż mieszkań na rzecz najemców w dniu 29 czerwca 2017 r. została podjęta uchwała, która obniża wysokość udzielanych bonifikat do 50,00% w 2018 r., 30,00% w 2019 r., 10,00% w 2020 r., a od 2021 r. najemca będzie mógł wykupić zajmowane mieszkanie za 100,00% jego wartości. (Uchwała Nr XLIV/922/2017 zmieniająca uchwałę w sprawie zasad sprzedaży lokali mieszkalnych stanowiących własność Miasta Kielce).

Ponadto bonifikaty od ceny lokalu będzie udzielać się najemcom, którzy w zajmowanym mieszkaniu zamieszkują nieprzerwalnie przez okres co najmniej 10 lat.

W 2020 r. zawarto 99 umów sprzedaży lokali mieszkalnych na rzecz najemców w trybie bezprzetargowym, w wyniku czego uzyskano dochód w wysokości 2 093 326,00 zł.

Ponadto w trybie przetargu sprzedano 3 lokale będące pustostanami. Lokale te wymagały poniesienia wysokich kosztów związanych z ich remontem. Z tytułu sprzedaży lokali uzyskano dochód w wysokości 479.940,00 zł.

Polityka czynszowa

W 2020 roku wysokość czynszów w mieszkaniowym zasobie gminy nie uległa zmianie.

Dla lokali oddanych do użytkowania przed 01.01.2012 r. maksymalna stawka czynszu wynosi 6,00 zł/m², oddanych do użytkowania po 01.01.2012 r. 6,50 zł/m², a dla lokali wynajmowanych na zasadzie najmu socjalnego i pomieszczeń tymczasowych 1,60 zł/m².

Maksymalna stawka czynszu stanowiła podstawę do ustalenia stawki czynszu przy uwzględnieniu czynników obniżających wartość użytkową lokali określonych w Uchwale Nr III/42/2018 Rady Miasta Kielce z dn. 6 grudnia 2018r., w sprawie uchwalenia „Wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Miasta Kielce na lata 2019-2023”. Dla rodzin pozostających w złych warunkach materialno-bytowych przewidziano możliwość zastosowania obniżek czynszu zgodnie z Zarządzeniem Nr 138/2019 Prezydenta Miasta Kielce z dnia 9 kwietnia 2019 r. w sprawie określenia trybu postępowania przy udzielaniu obniżek czynszu za lokale mieszkalne w zasobach Miasta, lokale Skarbu Państwa pozostające w zarządzie Miasta Kielce oraz w lokale wynajmowane Miastu przez innych właścicieli, zmienionym Zarządzeniem Nr 286/2020 Prezydenta Miasta Kielce z dn. 21 lipca 2020r.

W 2020 r. do Miejskiego Zarządu Budynków nie wpłynął żaden wniosek o obniżkę czynszu.

Sposób i zarządzanie lokalami i budynkami wchodzącymi w skład mieszkaniowego zasobu Miasta

Rolę wynajmującego, od dnia 1 stycznia 2009 r. pełni Miejski Zarząd Budynków, który funkcjonuje jako jednostka budżetowa.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2020 r. MZB zarządzał 114 budynkami stanowiącymi własność Gminy Kielce, 14 budynkami pozostającymi w samoistnym posiadaniu Miasta oraz reprezentował gminę w 325 wspólnotach mieszkaniowych.

Źródła finansowania gospodarki mieszkaniowej

Wydatki związane z zadaniami gminy w zakresie gospodarki mieszkaniowej finansowane są z budżetu Miasta Kielce.

Natomiast inwestycje mieszkaniowe – budowa lokali mieszkalnych realizowane są od kilku lat przy wsparciu udzielanym przez Bank Gospodarstwa Krajowego w ramach Funduszu Dopłat, z którego środki przyznawane są w formie bezzwrotnego wsparcia na przedsięwzięcia opisane w ustawie z dnia 8 grudnia 2006 r. o finansowym wsparciu tworzenia lokali mieszkalnych na wynajem, mieszkań chronionych, noclegowni, schronisk dla bezdomnych, ogrzewalni tymczasowych pomieszczeń. Po zakończeniu II etapu budowy lokali mieszkalnych przy ul. 1 Maja, Bank Gospodarstwa Krajowego w 2020 r. udzielił gminie wsparcia w wysokości 1.435.800 zł (40,00% kosztów kwalifikowanych).

Działania mające na celu poprawę wykorzystania i racjonalizację gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy

1. Zamiana lokali.

W 2020 roku prowadzono i kontynuowano sprawy z wniosku o zamianę mieszkania. Ze względu na brak odpowiednich ofert w stosunku do oczekiwań najemców nie zrealizowano żadnej zamiany między najemcami lokali. Dokonano 15 zamian na inny lokal z wolnego zasobu mieszkaniowego gminy z czego:

- 4 zamiany z budynku przeznaczonego do wykwaterowania (ul. Młoda 4),
- 11 zamian, które dotyczyły najemców lokali i członków ich rodzin:

- zamieszkujących w mieszkaniach niedostosowanych do występującej niepełnosprawności lub wnioskowali o zamianę na mieszkanie o mniejszej powierzchni,

- zamieszkujących w mieszkaniach przeznaczonym do modernizacji

(pożar przy ul. Skibińskiego 6)

Przeprowadzono 2 zamiany na mieszkania chronione dla osób starszych.

W związku z tym, że w okresie obowiązywania stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID - 19 nie była możliwa realizacja zamian na lokale, których lokatorzy objęci są wyrokami sądowymi o eksmisję.

2. Prawidłowe wykorzystanie zajmowanych lokali przez lokatorów.

W celu monitorowania prawidłowego wykorzystania zajmowanych lokali przeprowadzono szereg wizji lokalowych w miejscach zamieszkania wnioskodawców ubiegających się o regulację tytułu prawnego do zajmowanego mieszkania. Sprawdzano wpływające informacje dotyczące niezamieszkiwania najemcy lub podnajmowania lokali bez zgody wynajmującego.

Przy rozpatrywaniu złożonych wniosków dane w nich zawarte były weryfikowane nie tylko w oparciu o dokumenty dostarczone przez wnioskodawcę, ale także w oparciu o dane uzyskane z systemów informatycznych Urzędu Miasta.

3. W 2020 r. rozpatrzono 141 wniosków o regulację tytułu prawnego, w tym:

- 67 po zgonie najemcy; w 13 przypadkach odmówiono regulacji,
- 10 po wyprowadzeniu się najemcy.
- 46 po spłacie zaległości czynszowych,
- w 18 przypadkach potwierdzono istniejący tytuł prawny do zajmowanego lokalu.

Działania skierowane na poprawę ściągalności czynszu

Zaległości czynszowe za lokale mieszkalne wchodzące do mieszkaniowego zasobu Gminy według stanu na dzień 31.12.2020 r. (wg sprawozdania Rb-27S) wynosiły 15.956.727,62 zł.

W celu usprawnienia zarządzania zasobem lokalowym kontynuowane są działania windykacyjne, przy czym szczególny nacisk położony jest na prowadzenie działań upominawczych - podejmowanych w celu dobrowolnej spłaty zaległości czynszowych przez dłużnika.

Windykacja rozpoczyna się, jeśli jest to możliwe, od osobistego lub telefonicznego kontaktu z dłużnikiem, który jest informowany o wysokości zadłużenia oraz o możliwościach skorzystania z dodatków mieszkaniowych czy zamiany lokalu na lokal o niższych kosztach utrzymania.

W 2020 r. Miejski Zarząd Budynków podjął następujące działania mobilizujące dłużników do regulowania opłat za korzystanie z lokali:

1. W celu uniknięcia kumulacji zadłużenia wysłano 1 672 wezwań do zapłaty zaległych należności z ostrzeżeniem, że w przypadku braku wpłaty zostanie rozwiązana umowa

najmu, sprawa zostanie skierowana na drogę postępowania sądowego a dane dotyczące dłużnika i jego zadłużenia zostaną przekazane do Rejestru Dłużników.

2. 14 najemcom zaległości zostały rozłożone na raty.
3. Wypowiedziano 60 umów najmu z tytułu zaległości czynszowych.

Ponadto Miejski Zarząd Budynków, na skutek postępowań sądowych uzyskał 185 nakazów zapłaty oraz 19 wyroków orzekających eksmisję.

4. Formy pomocy – programy dotyczące zaległości czynszowych:

- a. Program i zasady udzielania pomocy osobom zagrożonym eksmisją w Kielcach

W dniu 15 marca 2018 r. została podjęta uchwała Nr LIV/1205/2018 w sprawie przyjęcia Programu i zasad udzielania pomocy osobom zagrożonym eksmisją w Kielcach. Głównym celem Programu było utrzymanie osób i rodzin w dotychczasowym miejscu zamieszkania, zapobieganie eksmisjom i bezdomności. Program adresowany był do rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej i materialnej, zagrożonych utratą mieszkania w związku z zaległościami czynszowymi.

Uczestnikom programu mogła być udzielona pomoc w formie: pracy socjalnej, zatrudnienia wspomaganego oraz pomocy oddłużeniowej polegającej na umorzeniu zaległości w wysokości 80% jeżeli uczestnik programu terminowo regulował opłaty za zajmowany lokal przez okres 24 miesięcy, spłacił 20,00% zaległości oraz współpracował i realizował postanowienia kontraktu socjalnego zawartego z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie.

Od dnia wejścia w życie w/w uchwały tj. 24.04.2018 r. do Miejskiego Zarządu Budynków w Kielcach wpłynęło 171 wniosków o umorzenie zaległości za korzystanie z lokalu mieszkalnego. Do Programu Oddłużeniowego przystąpiło 131 uczestników.

Według stanu na dzień 31.12.2020 - 22 osoby nie wywiązały się z regulowania bieżących opłat czynszowych za zajmowany lokal przez 2 okresy płatności, w związku z czym zostały wykreślone z Programu.

W związku ze śmiercią uczestników Program wygasł w stosunku do 4 osób.

19 uczestników Programu nie spłaciło kwoty 20% zaległości.

Na dzień 31.12.2020 - 79 uczestników programu wywiązało się z zawartych Porozumień (tzn. regulowali bieżące opłaty przez 24 miesiące począwszy od dnia podpisania porozumienia oraz spłacili 20% zaległości – tym samym zostało im umorzone 80% zaległości).

W Programie oddłużeniowym pozostało 7 uczestników.

b. Program spłaty zaległości czynszowych w formie świadczenia rzeczowego (zastępczego).

W dniu 22 października 2019 Zarządzeniem Nr 464/2019 Prezydenta Miasta Kielce został wprowadzony Program spłaty zaległości czynszowych w formie świadczenia rzeczowego (zastępczego). W programie mogą uczestniczyć osoby, posiadające zaległości czynszowe za lokal za co najmniej cztery pełne okresy płatności, spełniające określone kryteria dochodowe tj. jeżeli średni miesięczny dochód brutto na jednego członka gospodarstwa domowego w okresie 3 miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku nie przekracza:

- w gospodarstwie jednoosobowym- 175% najniższej emerytury tj. 2100zł brutto,
- w gospodarstwie wieloosobowym 125% najniższej emerytury tj. 1500zł brutto

Głównym celem programu jest zmniejszenie zaległości czynszowych oraz wypracowanie nawyku regulowania opłat, co pomaga w zapobieganiu eksmisji i bezdomności.

W ramach zawartych porozumień uczestnicy wykonują świadczenia innego rodzaju niż płatności pieniężne w zamian za zaległości czynszowe, są to m.in. prace porządkowe, remontowe, usługowe i inne na rzecz Miasta Kielce.

Od dnia wejścia w życie Zarządzenia, do dn. 31.12.2020 r. do Miejskiego Zarządu Budynków wpłynęło 52 wnioski :

- 14 osób zakończyło uczestnictwo w Programie
- 9 osób nie zostało zakwalifikowanych do Programu ze względu na m.in. brak możliwości przeprowadzenia wywiadu środowiskowego lub zbyt małą zaległość czynszową.
- 7 osób nie zawarło porozumień
- 12 osób uczestniczy w Programie
- 10 wniosków jest w trakcie rozpatrywania.

VIII. ŁAD PRZESTRZENNY

8.1. Studium uwarunkowań i kierunków przestrzennego zagospodarowania gminy

Podstawowym narzędziem, w oparciu o które realizowana jest polityka przestrzenna Kielc, jest Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Obecnie w Kielcach obowiązuje Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Kielce, uchwalone w 2000 roku (uchwała Nr 580/2000 Rady Miejskiej w Kielcach z dnia 26 października 2000 r. z późn. zm.). Od czasu uchwalenia Studium powstało także 11 zmian jednostkowych tego dokumentu, obejmujących niewielkie fragmenty obszaru miasta:

- 1) zmiana Nr 1 wprowadzona uchwałą Nr XXXIV/674/2004 z dnia 9 grudnia 2004 r.,
- 2) zmiana Nr 3 wprowadzona uchwałą Nr VIII/162/2007 z dnia 26 kwietnia 2007 r.,
- 3) zmiana Nr 5 wprowadzona uchwałą Nr XXIV/539/2008 z dnia 29 maja 2008 r.,
- 4) zmiana Nr 4 wprowadzona uchwałą Nr XXVIII/648/2008 z dnia 3 października 2008 r.,
- 5) zmiana Nr 6 wprowadzona uchwałą Nr XL/986/2009 z dnia 17 września 2009 r.,
- 6) zmiana Nr 8 wprowadzona uchwałą Nr XL/987/2009 z dnia 17 września 2009 r.,
- 7) zmiana Nr 9 wprowadzona uchwałą Nr XLI/1017/2009 z dnia 19 października 2009 r.,
- 8) zmiana Nr 2 wprowadzona uchwałą Nr LIII/1285/2010 z dnia 9 września 2010r.,
- 9) zmiana Nr 7 wprowadzona uchwałą Nr X/233/2011 z dnia 19 maja 2011 r.,
- 10) zmiana Nr 11 wprowadzona uchwałą Nr LVIII/1037/2014 z dnia 20 marca 2014 r.,
- 11) zmiana Nr 12 wprowadzona uchwałą Nr LXVII/1217/2014 z dnia 6 listopada 2014 r.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oceniane jest pod względem aktualności w ramach sporządzania analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym. Analizę taką uchwała Rada Miasta co najmniej raz w czasie swojej kadencji – zgodnie z art. 32 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. u. z 2020 r. poz. 293 z późn. zm.).

W 2020 roku przeprowadzona została „Analiza zmian w zagospodarowaniu przestrzennym Miasta Kielce zawierająca analizę aktualności Studium uwarunkowań i kierunków

zagospodarowania przestrzennego miasta Kielce i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na obszarze Miasta Kielce oraz wieloletni program sporządzania planów miejscowych dla Miasta Kielce – lipiec 2020”, przyjęta Uchwałą Rady Miasta Kielce z dnia 17 września 2020 r. Nr XXXIII/635/2020 w sprawie aktualności Studium uwarunkowań o kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Kielce i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na obszarze Miasta Kielce.

Powyższy dokument w zakresie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Kielce wskazuje m. in. na:

- Potwierdzenie całkowitej nieaktualności Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego – konieczność sporządzenia nowego studium w oparciu o obowiązujące przepisy prawa,
- Konieczność wyznaczenia korytarzy podstawowego układu komunikacyjnego Kielc, w tym między innymi wschodniej obwodnicy Kielc,
- Potrzebę uzupełnienia Studium o bilans urbanistyczny terenów przeznaczonych pod zabudowę (wymóg ten wprowadzony został Ustawą z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji),
- Potrzebę ukończenia prac nad dwoma aktualnie sporządzanymi zmianami studium: w rejonie ulicy Ciekockiej, tereny na wschód od Wietrzni, Psie Górki oraz w rejonie Wzgórza Karscha.

W ślad za analizą, o której mowa wyżej, realizując jej postanowienia Rada Miasta Kielce podjęta Uchwałą Nr XXXIII/636/2020 z dnia 17 września 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Kielce.

W 2020 r. nie została uchwalona żadna zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Kielce.

W 2020 roku trwały prace nad następującymi zmianami:

- Zmianą nr 13 studium – uchwała Rady Miasta Kielce Nr XXXIV/726/2016 z dnia 8 grudnia 2016 r. – obejmująca granicami: rejon ulicy Ciekockiej, tereny na wschód od Wietrzni, Psie Górki.

- Zmianą nr 15 studium - uchwała Rady Miasta Kielce Nr V/62/2019 z dnia 24 stycznia 2019 r. – obejmującą granicami rejon ulic: Ogrodowej, Jana Pawła II i Krakowskiej, tzw. „Wzgórze Karscha”. Zmiana Nr 15 Studium była przedmiotem pozaustawowych konsultacji społecznych przeprowadzonych w ramach projektu „Przestrzeń dla partycypacji 2”, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Dwuetapowe konsultacje, trwające od 18 października 2019 r. do 28 lutego 2020 r., podzielono na część diagnostyczną oraz część wykładowo-warsztatową. Podczas pierwszego etapu zebrano ponad 400 internetowych i papierowych ankiet. W drugim etapie konsultacji, który odbył się 23 stycznia 2020 r. wzięło udział ponad 100 osób.
- Raport z konsultacji zamieszczony został 28 lutego 2020 r. na stronie www.idea.kielce.eu

8.2. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

W 2020 r. Rada Miasta Kielce podjęła 1 uchwałę w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego:

- Uchwała Nr XXXIV/678/2020 Rady Miasta Kielce z dnia 15 października 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu „Kielce Północ - Obszar II - Zalew Kielecki -Klonowa – Piaski”.

W 2020 r. nie został uchwalony żaden miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, ani jego zmiana.

Ogłoszony w Polsce stan epidemii spowodował wstrzymanie procedur planistycznych, w szczególności nie można było przeprowadzić wyłożenia do publicznego wglądu projektów planów miejscowych oraz wymaganej przepisami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym dyskusji publicznej z uwagi na obowiązujący zakaz zgromadzeń publicznych, co spowodowało zahamowanie prac nad opracowaniami planistycznymi. W szczególności:

- 31 marca terminy w procedurach sporządzania ww. dokumentów zostały wstrzymane lub ograniczone,

- 18 kwietnia miało miejsce częściowe „odmrożenie” terminów w postępowaniach sporządzania ww. dokumentów. Mogły rozpocząć swój bieg albo biegły dalej terminy: składania wniosków do planu miejscowego oraz opiniowania i uzgadniania projektu planu miejscowego,
- Dopiero 24 maja nastąpiło całkowite odwieszenie terminów w procedurach sporządzania planu miejscowego. Mogły rozpocząć swój bieg albo biegły dalej terminy związane z: wyłożeniem projektu studium, planu miejscowego oraz składaniem uwag do tych projektów oraz z rozpatrzeniem uwag wniesionych do projektu planu miejscowego w trakcie jego konsultacji społecznych.

Odsetek powierzchni Miasta Kielce pokryty miejscowymi planami zagospodarowania Przestrzennego w 2020 roku wynosił 17,60 % i nie zmienił się w stosunku do 2019 roku.

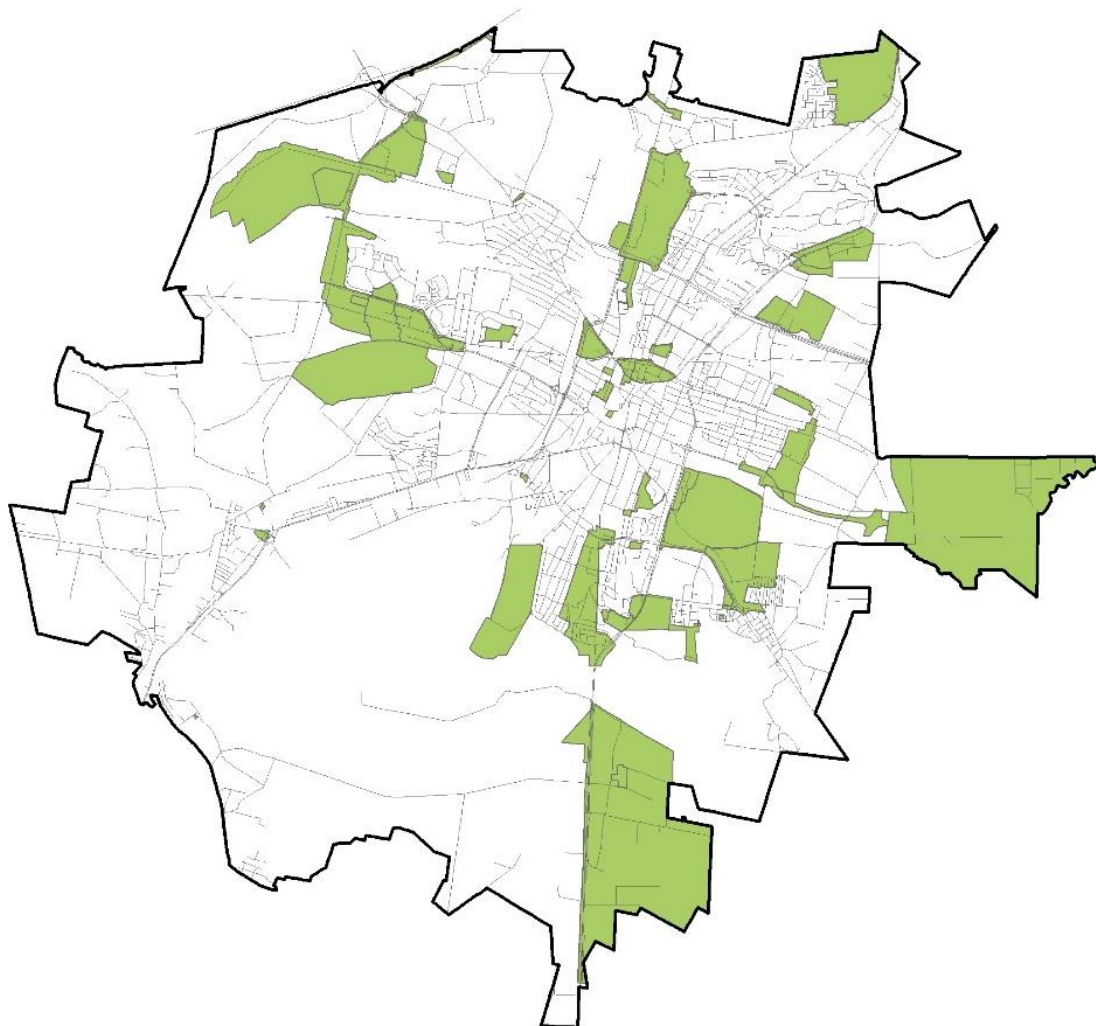
Tabela 19. Dane liczbowe odnoszące się do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w 2020 r.

	Liczba mpzp	Powierzchnia (w ha)	Udział w powierzchni miasta (w %)
Plany obowiązujące	61	1932,55	17,6
Plany sporządzane (w tym zmiany planów)	22	1094,36	9,98

Źródło: Biuro Planowania Przestrzennego.

Rozkład przestrzenny obowiązujących na terenie Miasta Kielce miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego przedstawiono poniżej.

Rysunek 2. Rozkład przestrzenny obowiązujących na terenie Miasta Kielce miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

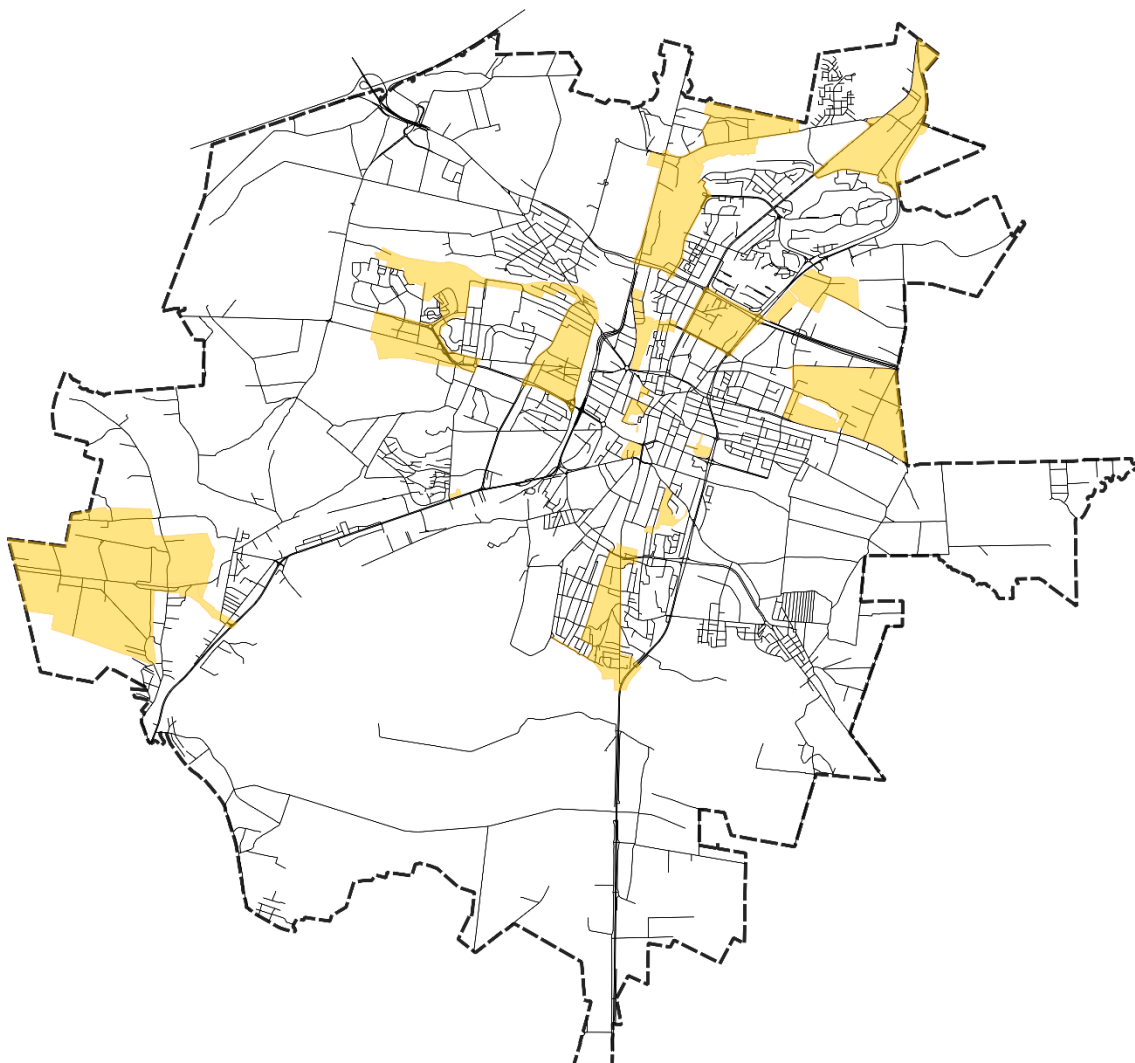

Źródło: Biuro Planowania Przestrzennego.

Rozkład przestrzenny miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego będących w trakcie opracowania przedstawiono poniżej.

Rysunek 3. Rozkład przestrzenny miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego będących w trakcie opracowania w 2020 r.

Źródło: Biuro Planowania Przestrzennego.

W 2020 r. wpłynęły 24 wnioski o zmianę miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, wnioski dotyczyły następujących 8 planów miejscowych:

- Zmiany w miejscowym planie szczegółowym zagospodarowania przestrzennego terenów Barwinka - Kaweczyny w Kielcach uchwalonej uchwałą nr 538/2000 Rady Miejskiej w Kielcach z dnia 27 lipca 2000 r. – 1 wniosek,
- Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu „DĄBROWA II w Kielcach” uchwalonego uchwałą nr XXXV/701/2004 Rady Miejskiej w Kielcach z dnia 23 grudnia 2004 r. – 1 wniosek,

- Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu „KIELCE POŁUDNIE – DYMINY: OBSZAR 1 – Łanowa, Obszar 2 – Sukowska” uchwalonego uchwałą nr XXV/535/2012 r. Rady Miasta Kielce z dnia 19 kwietnia 2012 r. – 4 wnioski,
- Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu „KIELCE ZACHÓW – OBSZAR V.8 – STOKOWA – BRUSZNIA – GRABINA” na obszarze Miasta Kielce uchwalonego uchwałą nr XXIII/493/2012 Rady Miasta Kielce z dnia 9 lutego 2012 r. – 1 wniosek,
- Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu „Kielce Północ – Obszar II: Świętokrzyska – Ciekocka – Park 1” uchwalonego uchwałą nr XLVI/825/2013 Rady Miasta Kielce z dnia 6 czerwca 2013 r. – 4 wnioski,
- Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu „Kielce Wschód – Obszar III.3 Ostrogórka – Wojska Polskiego” na obszarze miasta Kielce uchwalonego uchwałą nr XLII/767/2013 Rady Miasta Kielce z dnia 14 marca 2013 r. wraz ze zmianą Nr 1 (uchwała Nr LV/1235/2018 Rady Miasta Kielce z dnia 19 kwietnia 2018 r.) – 7 wniosków,
- Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu „Wietrznia” w Kielcach uchwalonego uchwałą nr XIV/324/2011 Rady Miasta Kielce z dnia 28 lipca 2011 r. – 5 wniosków,
- Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu „KIELCE PÓŁNOC – OBSZAR II – Zalew Kielecki – Klonowa – Piaski” uchwalonego uchwałą nr XLIII/778/2013 Rady Miasta Kielce z dnia 11 kwietnia 2013 r. – 1 wniosek.

Dla porównania w 2019 roku wpłynęło 5 wniosków o zmianę miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

W 2020 r. wpłynęły 3 wnioski o sporządzenie nowych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i dotyczyły one następujących obszarów:

- teren pomiędzy ulicami: Gwarków, Podklasztorną i Bernardyńską,
- Dolina Silnicy,
- Zalesie.

Dla porównania w 2019 r. wpłynęły 4 wnioski o sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

8.3. Decyzje o warunkach zabudowy, pozwoleń na budowę oraz inwestycji celu publicznego

---

Liczba wydanych decyzji o warunkach zabudowy oraz inwestycji celu publicznego w 2020 r. zwiększyła się w stosunku do 2019 r. Natomiast liczba wydanych decyzji o pozwoleniu na budowę w 2020 r. zmniejszyła się w stosunku do 2019 r.

Rok 2020:

- decyzje o ustaleniu warunków zabudowy - 366
- decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego - 120
- decyzje o pozwoleniu na budowę - 642

Rok 2019:

- decyzje o ustaleniu warunków zabudowy - 314
- decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego - 112
- decyzje o pozwoleniu na budowę - 740

8.4. Specustawa mieszkaniowa

W 2020 r. do Rady Miasta Kielce za pośrednictwem Prezydenta Miasta Kielc wpłynęło 5 wniosków o ustalenie lokalizacji inwestycji mieszkaniowej w trybie ustawy z dnia 5 lipca 2018 r. o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji mieszkaniowych oraz inwestycji towarzyszących (Dz. U. z 2020 poz. 219).

Rada Miasta Kielce podjęła 1 uchwałę w sprawie ustalenia lokalizacji inwestycji mieszkaniowej, 1 uchwałę w sprawie odmowy ustalenia lokalizacji inwestycji mieszkaniowej oraz 1 uchwałę zmieniającą uchwałę w sprawie ustalenia lokalizacji inwestycji mieszkaniowej:

- Uchwała Nr XXV/457/2020 Rady Miasta Kielce z dnia 16 stycznia 2020 r. w sprawie ustalenia lokalizacji inwestycji mieszkaniowej polegającej na budowie zespołu niskiej zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej na działkach numer ewidencyjny 871/11, 871/13, 871/14, 871/15, 871/17 i 871/18 obręb 0024 przy ulicy Wojska Polskiego w Kielcach,

- Uchwała Nr XXVII/521/2020 z dnia 23 kwietnia 2020 r. zmieniająca uchwałę w sprawie ustalenia lokalizacji inwestycji mieszkaniowej polegającej na budowie budynków mieszkalnych wielorodzinnych (od 1 do 3 budynków) wraz z wyodrębnioną częścią usługowo - handlową i garażem podziemnym w Kielcach przy ulicy Kolberga na działkach nr ew. 1214/3; 1214/4; 1214/5; 1214/6, obręb 009,
- Uchwała Nr XXXIV/677/2020 Rady Miasta Kielce z dnia 15 października 2020 r. w sprawie odmowy ustalenia lokalizacji inwestycji mieszkaniowej polegającej na budowie zespołu czterech budynków mieszkalnych wielorodzinnych z częścią usługowo-handlową wraz z podziemnymi garażami wielostanowiskowymi przy ulicy Dobrzyńskiej i ulicy Sandomierskiej w Kielcach na działkach numer ewidencyjny 492/1, 492/2, 493/6, 493/7, 696, 697/1, 697/2, 698/1, 698/2, 699/1, 699/2, 699/3, 699/4, 699/5, 699/6, 700/1, 700/2, 701/1, 701/2, obręb 0012.

8.5. Rewitalizacja obszarów zdegradowanych

Działania rewitalizacyjne na terenie Miasta Kielce są realizowane w oparciu o **Lokalny Program Rewitalizacji obszarów miejskich, przemysłowych i powojkowych w mieście Kielce na lata 2014-2020** (uchwała nr XXXVI/753/2017 Rady Miasta Kielce z dnia 26 stycznia 2017 r. w sprawie uchwalenia Lokalnego Programu Rewitalizacji obszarów miejskich, przemysłowych i powojkowych w mieście Kielce na lata 2014-2020 oraz uchwała nr LIV/1216/2018 Rady Miasta Kielce z dnia 15 marca 2018 r. zmieniająca uchwałę w sprawie przyjęcia Lokalnego Programu Rewitalizacji obszarów miejskich, przemysłowych i powojkowych w mieście Kielce na lata 2014-2020).

8.6. Geodezja i kartografia

Zadania z zakresu administracji rządowej.

Prezydent Miasta Kielce jako organ administracji geodezyjnej i kartograficznej, realizuje zadania z zakresu administracji rządowej, wynikające z ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne.

Do zadań tych należy w szczególności:

1. prowadzenie powiatowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego, w tym:
  - prowadzenie dla obszaru miasta Kielce na prawach powiatu:

- ewidencji gruntów i budynków (baza EGiB),
  - geodezyjnej ewidencji sieci uzbrojenia terenu (baza GESUT)
  - gleboznawczej klasyfikacji gruntów
- tworzenie, prowadzenie i udostępnianie dla obszaru miasta Kielce na prawach powiatu baz danych rejestru cen nieruchomości, baz danych szczegółowych osnów geodezyjnych, bazy danych obiektów topograficznych (BDOT500);
- tworzenie , prowadzenie i udostępnianie dla obszaru miasta Kielce na prawach powiatu standardowych opracowań kartograficznych;
2. koordynacja sytuowania projektowanych sieci uzbrojenia terenu;
  3. zakładanie osnów szczegółowych;
  4. ochrona znaków geodezyjnych, grawimetrycznych i magnetycznych

W związku z realizacją wyżej wymienionych zadań w roku 2020:

- zarejestrowano 2 201 zgłoszeń prac geodezyjnych,
- przyjęto do zasobu geodezyjnego i kartograficznego 2 168 operatów technicznych,
- przyjęto 479 wniosków o koordynację sytuowania projektowanych sieci uzbrojenia terenu,
- przeprowadzono 68 narad koordynacyjnych,
- przyjęto i zrealizowano 3 382 wnioski o udostępnienie materiałów powiatowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego,
- sporządzono 4 089 wypisów i wyrysów z operatu ewidencji gruntów i budynków,
- udzielono 3 740 pisemnych informacji z operatu ewidencji gruntów i budynków,
- wprowadzono lub zmodyfikowano 222 074 obiekty prowadzonych baz danych.

Od roku 2014 obsługa zgłoszeń prac geodezyjnych odbywa się z wykorzystaniem portalu i.KERG.

Do końca 2020 zarejestrowano 185 użytkowników.

W czerwcu 2020r. uruchomiono portale i.Narady oraz i.Projektant do elektronicznej obsługi koordynacji sytuowania projektowanych sieci uzbrojenia terenu. Od tego czasu narady, na których koordynuje się sytuowanie projektowanych sieci uzbrojenia terenu, odbywają się wyłącznie z wykorzystaniem portalu i.Narady.

Uruchomienie kolejnych e-usług nastąpi w ramach realizacji projektu pn. "e-Geodezja – cyfrowy zasób geodezyjny miasta Kielce".

Realizacja ważniejszych projektów

W roku 2020 kontynuowano realizację projektu pn. "e-Geodezja – cyfrowy zasób geodezyjny miasta Kielce", współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020. Okres realizacji projektu: II kw. 2018 r. – IV kw. 2022 r.

Zakres projektu obejmuje m.in.: przetworzenie do formy elektronicznej materiałów zasobu geodezyjnego i kartograficznego PZGiK Miasta Kielce, modernizację bazy danych ewidencji gruntów i budynków EGiB, utworzenie bazy danych obiektów topograficznych BDOT500, zakup dodatkowych modułów użytkowanego oprogramowania na potrzeby uruchomienia e-usług, zakup serwera wraz z licencjami oprogramowania bazodanowego w celu uruchomienia serwerowni zapasowej dla systemu e-usług, weryfikację dostosowania i modernizacji danych, promocję, doradztwo organizacyjne i techniczne Inżyniera Kontraktu, szkolenia techniczne.

Zadania z zakresu administracji samorządowej.

- postępowania w sprawach związanych z podziałami nieruchomości:

- 162 sprawy,
- 138 wydanych decyzji zatwierdzających projekty podziałów nieruchomości;

- ustalenie numeru porządkowego – 244;

- prowadzenie spraw związanych z nadawaniem przez Radę Miasta nazw ulicom, placom – 24;

- sprawy z zakresu rozgraniczania nieruchomości – 9;

- sprawy z zakresu mienia gromadzkiego/wspólnot gruntowych – 18.

8.7. Zabytki oraz Program opieki nad zabytkami (art. 87 ustawy o ochronie zabytków)

Gminny Program Opieki nad Zabytkami Miasta Kielc na lata 2018 – 2021 wprowadzono uchwałą nr LI/1140/2018 Rady Miasta Kielce z dnia 17 stycznia 2018 r. Zgodnie z art. 87 ust. 5 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tj. Dz.U. 2020 poz. 282) sprawozdanie z realizacji programu sporządza się co dwa lata.

W 2020 r. przygotowano Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Miasta Kielce na lata 2018 – 2021 w okresie sprawozdawczym od 17 stycznia 2018 r. do 31 marca 2020 r.

W 2020 r. kontynuowano rozpoczętą w 2019 roku aktualizację Gminnej Ewidencji Zabytków Miasta Kielce. Opracowano rewery nowych Kart Adresowych Gminnej Ewidencji Zabytków Miasta Kielce – zadanie jest realizowane zgodnie z wprowadzoną 10 września 2019 r. zmianą Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 26 maja 2011 r. w sprawie prowadzenia rejestru zabytków, krajowej, wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków oraz krajowego wykazu zabytków skradzionych lub wywiezionych za granicę niezgodnie z prawem (Dz.U. 2011, nr 113, poz. 661 z późn. zm.). Zmiana wprowadziła szereg nowych obowiązków w zakresie prowadzenia Gminnej Ewidencji Zabytków w tym m.in.: uszczegółowienie informacji zawartych w Karcie Adresowej Zabytku Nieruchomego (historia, opis i wartości, stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji) i Archeologicznego (położenie fizycznogeograficzne, utwór geologiczny, dostępność terenu, klasyfikację funkcjonalno-kulturowo-chronologiczną stanowiska, zagrożenia, wnioski konserwatorskie). W 2020 r. przeprowadzono również kwerendę archiwalną dotyczącą wpisania nowych obiektów do Gminnej Ewidencji Zabytków Miasta Kielce.

W 2019 i 2020 roku z ewidencji wyłączono 2 obiekty, 1 w 2019 i 1 obiekt w 2020 roku:

- Oficyna, ul. Leśna 7 (poz. 483) wyłączona Zarządzeniem Prezydenta Miasta Kielce Nr 483/2019 z dnia 30 grudnia 2019 r.
- Dom, ul. Średnia 21 (poz. 663) wyłączony Zarządzeniem Prezydenta Miasta Kielce Nr 279/2020 z dnia 16 lipca 2020 r.

Aktualnie GEZ zawiera 550 pozycje – zabytki nieruchome architektury i budownictwa, w tym zespoły budowlane, zabytki zieleni komponowanej i założenia urbanistyczne.

Z wymienionych wyżej pozycji 501 kart adresowych odnosi się do pojedynczego obiektu, a 49 kart zawiera informację o więcej niż jednym obiekcie (np. budynek z ogrodzeniem, dom frontowy z oficyną itp.).

W 2020 r. przygotowano 6 zaświadczeń o wpisie/braku wpisu nieruchomości do Gminnej Ewidencji Zabytków Miasta Kielce. Dla porównania w 2019 r. wydano 2 takie zaświadczenia.

W 2020 r. realizowano zadanie pn. Umieszczenie 100 tablic na obiektach zabytkowych znajdujących się na terenie miasta Kielce. Przedsięwzięcie polegające na przygotowaniu i wykonaniu 100 tablic informacyjnych o zabytkach nieruchomych, zawierających historyczną informację o zabytkach w języku polskim i angielskim wraz z fotografiami (grafikami) obiektów.

Przeprowadzono również kwerendę archiwalną dotyczącą utworzenia Parku Kulturowego na Wzgórzu Zamkowym w Kielcach.

IX. PARTYCYPACJA SPOŁECZNA I DIALOG Z MIESZKAŃCAMI

9.1. Strategia Rozwoju Miasta

Strategia jest jednym z podstawowych instrumentów zarządzania i stanowi podstawę do prowadzenia przez władze samorządowe długookresowej polityki rozwoju gminy w sferze społecznej, gospodarczej, infrastrukturalnej, przestrzennej, ekologicznej, dziedzictwa kulturowego i pozostałych sferach istotnych dla rozwoju gminy.

Z dniem 31 grudnia 2020 r. zakończył się horyzont czasowy Strategii rozwoju Miasta Kielce na lata 2007-2020 przyjętej uchwałą Rady Miasta Kielce nr VII/123/2007 z dnia 29 marca 2007 r. uchylonej uchwałą Rady Miasta Kielce nr XII/214/2015 z dnia 30.07.2015, która ostatecznie została zmieniona uchwałą Rady Miasta Kielce nr XXI/414/2016 z dnia 18.02.2016 r.

Na zlecenie Urzędu Miasta Kielce na przełomie 2019/2020 roku została opracowana przez zespół ekspertów ze Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie, pod kierunkiem prof. Hanny Godlewskiej-Majkowskiej „Analiza i diagnoza stanu zastanego wraz z analizą SWOT, rekomendacjami strategicznymi dla miasta Kielce oraz badaniem ankietowym w związku z pracami nad stworzeniem „Strategii rozwoju Miasta Kielce 2030+ w kierunku Smart City”.

W związku z powyższym, w dniu 28 września 2020 r. Zarządzeniem Prezydenta Miasta Kielce Nr 375/2020 w sprawie zasad, trybu oraz harmonogramu opracowania „Strategii Rozwoju Miasta Kielce 2030+ w kierunku Smart City”, zmienionym Zarządzeniem Nr 407/2020 z dnia 9 listopada 2020 roku zostały rozpoczęte prace związane z opracowaniem nowego dokumentu

strategicznego dla Miasta Kielce, dostosowanego do nowych uwarunkowań, będących efektem zachodzących procesów społecznych i gospodarczych w mieście, kraju oraz Unii Europejskiej.

Podstawowym narzędziem służącym do monitorowania stopnia wykonania zapisów strategii jest rokrocznie opracowywany „Raport z wdrażania Strategii Rozwoju Miasta Kielce na lata 2007-2020 - Aktualizacja”, który ma na celu ukazanie zmian i tendencji jakie zaszły i kształtują się w poszczególnych latach realizacji strategii, począwszy od 2015 roku.

Do tej pory ukazały się cztery takie raporty podsumowujące lata 2015-2016, 2016-2017 i 2018-19. Zgodnie z Zarządzeniem Prezydenta nr 88/2019 z dnia 13 marca 2019 r. zmienionego Zarządzeniem nr 88/2020 z dnia 9 marca 2020 r., raport jest zatwierdzany podczas spotkania Komitetu Sterującego. Prezentacja danych za 2020 r. odbędzie się w czerwcu 2021 r.

Najważniejsze wnioski płynące z raportu obejmującego stan realizacji strategii w 2020 r. (na podstawie formularzy monitorowania celów i protokołów ze spotkań rady) zostały zestawione poniżej:

- w 2020 r. opracowano 58 zestawów produktów kulturalnych tworzących ofertę kulturalną miasta i zorganizowano 1705 wydarzeń. 9 instytucji kultury oraz jednostka miejska Wzgórze Zamkowe realizowały swoje zadania statutowe: spektakle, cykliczne spotkania, koncerty, spotkania autorskie, wystawy, wernisaże, festiwale, prelekcje, seanse, konferencje, warsztaty, zajęcia edukacyjne. Ze względu na pandemię COVID-19 i obostrzenia wprowadzone przez rząd, które dotyczyły ograniczenia możliwości funkcjonowania instytucji kultury oraz Wzgórza Zamkowego działalność wspomnianych jednostek w 2020 roku była bardzo ograniczona lub czasowo – całkowicie zakazana.
- W 2020 r. zmodernizowano 13 placówek oświatowych. Udział absolwentów szkół zawodowych oraz techników w ogólnej liczbie absolwentów szkół ponadpodstawowych w 2020 r. wyniósł 40,34%. Udział absolwentów szkół zawodowych oraz techników w ogólnej liczbie absolwentów szkół ponadgimnazjalnych wyniósł 45%.
- W 2020 r. liczba miejsc w żłobkach wynosiła 1382. W stosunku do roku ubiegłego przybyło 50 miejsc. Liczba dzieci oczekujących na przyjęcie do żłobka wyniosła 206. W roku 2020 wprowadzono Kielecki Bon Żłobkowy, w związku z czym liczba dostępnych miejsc w żłobkach była o 50 wyższa od zakładanych.

- W 2020 r. liczba uczniów niepełnosprawnych w szkołach integracyjnych i ogólnodostępnych wynosiła 690. Natomiast procentowy udział uczniów niepełnosprawnych objętych edukacją włączającą, w stosunku do ogółu dzieci niepełnosprawnych w 2020 r. wynosił 58,99 %. Liczba uczniów niepełnosprawnych w szkołach integracyjnych i ogólnodostępnych jest na podobnym poziomie co w roku ubiegłym. Na podobnym poziomie kształtuje się również liczba dzieci niepełnosprawnych objętych edukacją włączającą – szkoły starają się integrować dzieci niepełnosprawne z uczniami nie posiadającymi orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego.
- W 2020 r. realizowano 4 programy: Program profilaktyki zakażeń meningokokowych; Wirusem brodawczaka ludzkiego HPV; Prewencji ospy wietrznej; Program szczepień przeciw grypie. W 2020 roku zrealizowano 12 549 świadczeń profilaktycznych.
- Dominującą instytucją oferującą uzbrojone i przygotowane tereny inwestycyjne umożliwiające rozwój gospodarczy miasta jest Kielecki Park Technologiczny. Łączna powierzchnia czekająca na inwestorów uzbrojonych terenów to 14,6762 ha. Wskaźnik ten osiągnął wartość docelową. Natomiast powierzchnia zagospodarowanych nieruchomości wynosi 5,2628 ha. Powierzchnia obiektów znajdujących się na terenie Kieleckiego Parku Technologicznego nie zmieniła się od 2018 r. i wyniosła 31 849,95 m². Wiodące specjalizacje Parku to ICT i branża kreatywna. Na koniec 2020 r. w strukturach KPT funkcjonowało 95 firm (o 21 więcej niż w 2019 r.) w ramach wskazanych specjalizacji.
- W 2020 r. liczba oferowanych usług wspierających innowacyjną działalność gospodarczą wyniosła tyle, co rok wcześniej (9 usług: Wirtualny Inkubator, Doradztwo w zakresie weryfikacji pomysłu biznesowego oraz modelu biznesowego, Doradztwo w zakresie finansowanie innowacji, Doradztwo w zakresie marketingu i sprzedaży, Doradztwo w zakresie internacjonalizacji; digital innovation hub, rebranding). Z usług KPT skorzystało 115 przedsiębiorstw (o 2 więcej niż w 2019 r.).
- Tworzenie warunków do zwiększenia zainteresowania inwestorów regionem, rozwój i wspieranie przedsiębiorczości to zadania, które realizuje Biuro ds. Przedsiębiorczości i Centrum Obsługi Inwestora funkcjonujące w strukturach Wydziału Przedsiębiorczości i Komunikacji Społecznej. W 2020 r. zmalała liczba podmiotów objętych wsparciem do 275 ze względu na ograniczenie działań, których celem było wzbudzenie i rozwijanie

umiejętności przedsiębiorczych i inicjatywnych, a nastawienie się na zwalczanie negatywnych skutków epidemii COVID-19. Zmalała również liczba zrealizowanych działań – do 20 (spadek o 51,00% w stosunku do 2019 r.). Wsparcie przedsiębiorczości było realizowane poprzez m.in. obsługę zapytań inwestorskich, networking polskich i zagranicznych firm, zgłoszenia do konkursów, działalność Centrum Wsparcia Przedsiębiorców 2020; spotkania z przedsiębiorcami i związkami zrzeszającymi biznes, organizację i współorganizację wydarzeń gospodarczych (np. zawody ERC2020), prowadzenie Kieleckiego Portalu Gospodarczego i Bazy Ofert Inwestycyjnych, realizację usługi marketingowej na portalu i w prasie branżowej BPO, organizację trzech spotkań Rady Biznesu oraz realizację projektu „Wysokiej jakości kwalifikacje i staże zawodowe kluczem do sukcesu w branży IT” dofinansowanego ze środków RPO Województwa Świętokrzyskiego w ramach EFS w kwocie 1 712 112 zł z wkładem własnym w wysokości 90 880 zł (w tym wkład pieniężny: 8 200 zł).

- 2020 rok był wyjątkowy pod względem zaoferowania twardych instrumentów wsparcia. Potrzeby przedsiębiorców dotkniętych lockdownem gospodarki były niewspółmiernie większe. W zakresie wsparcia udzielonego przedsiębiorcom w ramach pomocy miasta w związku z COVID-19 udzielono ulg w formie umorzenia/odroczenia/rozłożenia na raty dla 25 beneficjentów, w tym: w formie umorzenia w łącznej kwocie 2.143,00 zł, w formie rozłożenia na raty/odroczenia płatności zobowiązań za 2020r. w łącznej kwocie 4.287.430,15 zł. W roku 2020 uchwałą Nr XXVII/500/2020 Rady Miasta Kielce przedłużono termin płatności rat podatku od nieruchomości przedsiębiorcom, których płynność finansowa uległa pogorszeniu w związku z ponoszeniem negatywnych konsekwencji ekonomicznych z powodu COVID-19 - z pomocy w tym zakresie skorzystało 8 przedsiębiorców na łączną kwotę 112.776,00 zł. Uchwała Rady Miasta Kielce nr XXI/413/2019 z dnia 28 listopada 2019 r. w sprawie zwolnienia od podatku od nieruchomości stanowiącego regionalną pomoc inwestycyjną na inwestycję początkową w zakresie nowo wybudowanych budynków biurowych obowiązywała do 31.12.2020 r.
- Za bezpośrednie wsparcie przedsiębiorczości w głównej mierze odpowiada Miejski Urząd Pracy, który w 2020 r. oferował 7 programów i projektów realizowanych w ramach ustawy oraz aktów wykonawczych oraz 4 wsparcia w ramach tarczy antykrzysowej. Działania realizowane były w postaci programów finansowanych

z Funduszu Pracy oraz współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego. Powyższe środki wydatkowane były na szereg aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu oraz wsparcia i rozwoju przedsiębiorczości w mieście Kielce, w tym dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej, doposażenie lub wyposażenie stanowiska pracy, prace interwencyjne, wsparcie dla osób powyżej 50 roku życia, staże itd. W 2020 r. MUP realizował Program „Czas dla aktywnych”, rozpoczęty został 3 letni projekt „Młodzi na start”, rozpoczęty został 2 letni program „Zawodowy bumerang”, kontynuowano projekt „Kierowca kat. D zawód pilnie poszukiwany” etap II i III, realizowano projekt „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w Gminie Miasto Kielce (VI)” (Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój – Poddziałanie 1.1.1) oraz „Aktywizacja zawodowa osób powyżej 29 roku życia pozostających bez pracy w Gminie Miasto Kielce (VI)” (Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego – Działanie 10.1).

- Udział Targów Kielce w rynku targowym w Polsce w 2019 roku według Międzynarodowego Związku Statystyk Targowych Centrex wyniósł 25,00%. Firmy branży targowej od marca 2020 do czerwca 2020 i od października 2020 do końca roku z powodu zamrożenia sektora i związanych z tym restrykcji nie mogły organizować targów. W związku z tym ośrodki targowe nie zrealizowały zaplanowanych w swoich kalendarzach na 2020 r. wydarzeń targowych. Dlatego, też ustalenie rzeczywistego udziału w rynku targowym dla poszczególnych ośrodków targowych w Polsce nie jest możliwe. W roku 2020 ze względów podyktowanych epidemią SARS-CoV-2 nastąpiło załamanie – Targi Kielce odwiedziło 52 505 osób, natomiast liczba wystawców zmalała z 6 767 do 2 267. Spółka odnotowała zdecydowanie słabszy wynik wynajmu powierzchni targowej niż rok wcześniej – wynajęto 78 491,5 m² powierzchni.
- W 2020 roku zrealizowano 30 działań mających wpływ na rozwój turystyki w Kielcach. To o 5 więcej niż w 2019 r. i znacznie więcej niż w latach wcześniejszych. Były to m.in. udział w ogólnopolskiej akcji organizowanej przez Gdańską Organizację Turystyczną #CityWillWait / #CityIsReady, która powstała w odpowiedzi na zagrożenie epidemiczne COVID-19, promocja produktu turystyczno-kulturalnego pn. „Kielce - Raj dla dzieci” w ogólnopolskiej akcji „Weekend Pozytywnych Emocji”, organizacja warsztatów edukacyjno-turystycznych i prelekcji turystyczno-krajoznawczych, organizacja imprez

- z zakresu turystyki kwalifikowanej, szczególnie w środowisku seniorów i osób niepełnosprawnych.
- W ostatnich latach zostało podjętych wiele działań mających na celu redukcję zatorów komunikacyjnych oraz otwarcie komunikacyjne na tereny rozwojowe i inwestycyjne. W 2015 r. takich działań podjęto 13, w 2016 r. – 6, w 2017 r. – 10, w 2018 r. – 15 działań, w 2019 r. – 16, natomiast w 2020 r. – 8. Były to m.in. budowy i przebudowy dróg, zmiany w programie sygnalizacji świetlnej oraz zmiany organizacji ruchu.
- W 2020 r. znacząco ze względów podyktowanych epidemią COVID-19 zmniejszyła się liczba pasażerów transportu zbiorowego – wyniosła 22 208 500 osób, co stanowi 61,12% stanu sprzed roku.
- Liczba kilometrów nowej i zmodernizowanej sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej w 2020 r. wyniosła 5,32 km, natomiast w roku 2019 było to 8,36 km. Zmalała również liczba działek, które uzyskały możliwość przyłączenia do sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej – z 298 w 2019 roku do 175 w 2020 roku.
- Liczba kilometrów nowej i zmodernizowanej kanalizacji deszczowej w 2020 roku wyniosła 1,3 km, podczas gdy w roku 2019 wyniosła ona ponad 3,64 km.
- W 2020 r. zostały zmodernizowane aż 217 systemów grzewczych, zaś w 2019 roku – 42.
- W 2020 roku wymieniono 2321 opraw oświetleniowych (oświetlenie uliczne i sygnalizacji świetlnej) na bardziej efektywne i ekologiczne, zaś w 2019 roku – 907. 25% oświetlenia ulicznego spełnia warunek ekologiczności i efektywności.
- Liczba zrealizowanych inwestycji i projektów o znaczeniu strategicznym wyniosła 25 i była o 12 większa w stosunku do roku 2019. Miasto Kielce już od kilku lat rozwija system zintegrowanego zarządzania i informacji przestrzennej. Dalszy rozwój tych systemów opiera się na wykorzystaniu informacji przestrzennych do poprawy jakości zarządzania i koordynacji działań nie tylko wydziałów Urzędu Miasta, ale także innych jednostek organizacyjnych. Ma to ogromny wpływ na rozwój całego systemu zintegrowanego zarządzania zrównoważonym rozwojem miasta. W 2020 r. wskaźnik kontekstowy – „Liczba działających podsystemów MSIP” wyniósł 12, czyli wzrósł o 1 w stosunku do roku wcześniejszego.
- Działania z zakresu katalogowania, standaryzacji i monitorowania jakości usług publicznych są przedmiotem zainteresowania wielu polskich samorządów. Są też

działaniami przynoszącymi bezpośrednio korzyści dla mieszkańców, którzy mogą korzystać coraz lepszej oferty usług publicznych. Istotną kwestią jest również dostępność tych usług, w tym również w formie elektronicznej. Wskaźnik produktu – „Liczba opracowanych e-usług w katalogu” wyniósł 123.

W odniesieniu do 2019 r. liczba e-usług nie uległa zmianie.

- Wskaźnik rezultatu – „Liczba wdrożonych usług możliwych do pobrania w wersji elektronicznej” wyniósł 15, czyli wzrósł o 4 (e-usługi MSIP) w stosunku do 2019 r.
- Sukcesywnie zwiększa się udział społeczeństwa w zarządzaniu miastem. W 2020 r. do konsultacji elektronicznych wystawiono 105 projektów i otrzymano 229 712 wypełnionych ankiet, co oznacza wzrost w stosunku do roku wcześniejszego o odpowiednio 31,00 i 27,00%.

9.2. Budżet obywatelski

Budżet Obywatelski jest szczególną formą konsultacji społecznych w sprawie przeznaczenia części wydatków z budżetu miasta na wskazane przez mieszkańców propozycje zadań mieszczące się w kompetencjach gminy.

Zasadniczym celem budżetu obywatelskiego jest większe zaangażowanie mieszkańców w ustalanie priorytetów społeczności lokalnej, z perspektywy jej wspólnego dobra. Cel ten ma prowadzić do aktywnego udziału w procesie realizowania budżetu, budowania więzi w lokalnej społeczności oraz przedstawienia mieszkańcom Kielc mechanizmów funkcjonowania miasta. Niewątpliwie budżet obywatelski pełni istotną rolę w edukacji obywatelskiej, natomiast wzrost świadomości samostanowienia przez mieszkańców przyczynia się do podnoszenia komfortu życia w mieście. Mając powyższe na uwadze, Miasto Kielce od 2013 r. organizuje budżet obywatelski. Z każdym rokiem systematycznie wzrasta liczba zgłaszanych projektów, ponadto zwiększane są środki przeznaczane na ich realizację. Na projekty objęte Kieleckim Budżetem Obywatelskim na rok 2020 przeznaczono kwotę 7 000 000 zł., mieszkańcy natomiast zgłosili łącznie 117 projektów. Po głosowaniu do realizacji zakwalifikowano 51 projektów na łączną kwotę 7.000.297,00 zł, w tym:

- 3 projekty inwestycyjne duże na planowaną łączną kwotę 3.859.381,00 zł

- 16 projektów inwestycyjnych małych na planowaną łączną kwotę 2.255.300,00 zł
- 32 projekty nieinwestycyjne na planowaną łączną kwotę 885.616,00 zł.

Tabela 20. Wykaz projektów zakwalifikowanych do realizacji w roku 2020.

L.p	Nazwa projektu	Rodzaj projektu	Stan realizacji projektu	Koszt realizacji projektu (w zł)
1	Dodajmy Bociankowi Blasku	Inwestycyjny duży	Projekt zrealizowany	105 970,33
2	Budowa boiska sportowego przy Szkole Podstawowej nr 9	Inwestycyjny duży	Projekt zrealizowany w II kwartale 2021 r. *	1 307 929,02
3	Budowa boiska do piłki nożnej przy SP 25 ul. Jurajska 7 na os. Ślichowice II	Inwestycyjny duży	Projekt zrealizowany w II kwartale 2021 r. **	1 711 829,00
4	Budowa miejsc parkingowych przy ul. Kaznowskiego na osiedlu Ślichowice II	Inwestycyjny mały	Projekt zrealizowany	118 513,13
5	Tor do nauki jazdy dla ludzi na wózkach inwalidzkich	Inwestycyjny mały	Projekt zrealizowany	130 010,63
6	Wykonanie promenady wzdłuż rzeki Silnicy w obrębie działki 697/4 między ul. Kaczmarka a kompleksem budynków Chęcińska 33-39	Inwestycyjny mały	Projekt zrealizowany	99 472,72
7	„Złap deszcz!” - wyposażenie placówek użyteczności publicznej w zbiorniki na deszczówkę.	Inwestycyjny mały	Projekt zrealizowany	28 800,00
8	Utworzenie 20 miejsc wypoczynku: Tęczowe ławeczki –odpoczynek; Kosze do segregacji – dbanie o naszą planetę; Stojaki rowerowe – promocja zdrowego stylu życia; Miski z wodą dla psów –troska o najlepszego przyjaciela człowieka; Zieleń –czyste powietrze.	Inwestycyjny mały	Projekt zrealizowany	94 386,51

9	Mały ogród botaniczny wraz z infrastrukturą towarzyszącą przy Zespole Szkół Zawodowych nr 1 w Kielcach ul. Zgoda 31 25-378 Kielce	Inwestycyjny mały	Projekt zrealizowany	147 634,50
10	Dron antysmogowy	Inwestycyjny mały	Projekt zrealizowany	129 999,00
11	Toaleta w Dolinie Silnicy	Inwestycyjny mały	Projekt zrealizowany	150 000,00
12	Oświetlenie Krzyża Powstańczego na Bruszni w Białogonie	Inwestycyjny mały	Projekt zrealizowany	115 389,00
13	Modernizacja terenu przy Przedszkolu Samorządowym nr 22 w Kielcach	Inwestycyjny mały	Projekt zrealizowany	136 785,00
14	Budowa siłowni zewnętrznej przy kompleksie sportowo - rekreacyjnym Zespołu Szkół Zawodowych nr 1 w Kielcach.	Inwestycyjny mały	Projekt zrealizowany	90 130,40
15	Budowa siłowni zewnętrznej na terenie III LO im. Norwida przy ul. Jagiellońskiej 4 w Kielcach	Inwestycyjny mały	Projekt zrealizowany	111 702,30
16	Budowa placu zabaw przy SP nr 9	Inwestycyjny mały	Projekt zrealizowany	118 499,50
17	Budowa placu treningowego z rzutnią do pchnięcia kulą przy Zespole Szkół Ekonomicznych w Kielcach	Inwestycyjny mały	Projekt zrealizowany	93 890,00
18	Budowa nowoczesnego placu zabaw przystosowanego dla dzieci niepełnosprawnych z bezpieczną nawierzchnią poliuretanową	Inwestycyjny mały	Projekt zrealizowany	148 434,00
19	Magiczny Ogród- Pozwólmy się dzieciom bawić"- budowa i modernizacja placu zabaw dla przedszkolaków i mieszkańców Malikowa i okolic. Powiększenie placu zabaw, poprawienie	Inwestycyjny mały	Projekt zrealizowany	125 290,00

	bezpieczeństwa poprzez wymianę ogrodzenia i bramy			
20	„Całe Kielce na rowery!”	Nieinwestycyjny	Projekt zrealizowany	20 915,75
21	Samoobrona dla kondycji siły i zdrowia. Program szkoleniowy dla kobiet i mężczyzn,	Nieinwestycyjny	Projekt zrealizowany	28 480,00
22	Zajęcia z zakresu samoobrony dla kobiet, pozwalające na wyćwiczenie mechanizmów zachowań w sytuacjach zagrożenia	Nieinwestycyjny	Projekt zrealizowany	14 336,00
23	Akademia Cheerleaderek – Taneczny Klub Sportowy	Nieinwestycyjny	Projekt zrealizowany	29 975,24
24	Festiwal Sportów wodnych i bezpieczeństwa na obszarach wodnych,	Nieinwestycyjny	Projekt zrealizowany	30 000,00
25	„Gra Miejska „Miasto Moje, a w nim...”	Nieinwestycyjny	Projekt zrealizowany	23 200,00
26	„Piknik rodzinno - edukacyjny Zielony Białogon w Kielcach”	Nieinwestycyjny	Projekt zrealizowany	30 000,00
27	Razem możemy więcej – wsparcie rodzin wychodzących z kryzysu zdrowia psychicznego	Nieinwestycyjny	Projekt zrealizowany	24 541,58
28	Nerki to filtr życia	Nieinwestycyjny	Projekt zrealizowany	30 000,00
29	Zorganizowanie jednodniowej konferencji z okazji Światowego Dnia Nerek	Nieinwestycyjny	Projekt zrealizowany	15 000,00
30	Akademia Świadomego Rodzica – zorganizowanie cyklu 7 warsztatów dla rodziców oraz spotkań integracyjnych i wzajemnego wsparcia	Nieinwestycyjny	Projekt zrealizowany	22 515,00
31	Bez Tabu – zajęcia edukacyjne dla dziewcząt i kobiet – zorganizowanie cyklu 10 spotkań edukacyjnych dla dziewcząt i kobiet	Nieinwestycyjny	Projekt zrealizowany	27 500,00
32	Park Kielczan	Nieinwestycyjny	Projekt	30 000,00

			zrealizowany	
33	Wsparcie dla kotów wolno żyjących na terenie miasta Kielce	Nieinwestycyjny	Projekt zrealizowany	15 000,00
34	Bankomat nasion - zakup urządzenia do pobierania nasion kwiatnych	Nieinwestycyjny	Projekt zrealizowany	23 292,74
35	Park Kielczan - założenie parku, przestrzeni, na której mieszkańcy będą mogli zasadzić swoje drzewo.	Nieinwestycyjny	Projekt zrealizowany	30 000,00
36	Zakup urządzenia-butelkomat	Nieinwestycyjny	Projekt zrealizowany	27 367,50
37	Darmowe czipowanie i kastracja zwierząt na terenie miasta Kielce	Nieinwestycyjny	Projekt zrealizowany	29 880,00
38	Wydanie dwóch numerów kieleckiego magazynu kulturalnego "Projektor" w 2020 r., jako czasopisma bezpłatnego dla mieszkańców Kielc	Nieinwestycyjny	Projekt zrealizowany	30 000,00
39	"Kobiety inspirują"	Nieinwestycyjny	Projekt zrealizowany	30 000,00
40	Wspomnienia na 100-ą rocznicę urodzin Karola Wojtyły (Dziś Św. Jana Pawła II)	Nieinwestycyjny	Projekt zrealizowany	30 000,00
41	Teatr po Szkole	Nieinwestycyjny	Projekt zrealizowany	30 000,00
42	Silent Disco na Rynku	Nieinwestycyjny	Projekt zrealizowany	10 000,00
43	Ożywienie ulicy Sienkiewicza oraz centrum miasta poprzez organizację wydarzeń i podejmowanie działań przyciągających mieszkańców i klientów	Nieinwestycyjny	Projekt zrealizowany	30 000,00
44	Pierwsze Świętokrzyskie Dni Muzyki Dawnej	Nieinwestycyjny	Projekt zrealizowany	30 000,00
45	Organizacja festynu z okazji Dnia Dziecka	Nieinwestycyjny	Projekt zrealizowany	30 000,00
46	Organizacja 10 wydarzeń kulturalno-rozrywkowych na terenie miasta Kielce, z darmowym dostępem dla uczestników	Nieinwestycyjny	Projekt zrealizowany	30 000,00
47	Festyn rodzinny	Nieinwestycyjny	Projekt zrealizowany	25 000,00

48	Festyn rodzinny na działce ew. nr 319/185 i 319/160 obręb 0015 miasta Kielce na boisku przy ul. Szkolna 33	Nieinwestycyjny	Projekt zrealizowany	30 000,00
49	Festyn Rodzinny dla Mieszkańców Osiedla "Uroczysko I" i "Uroczysko II"	Nieinwestycyjny	Projekt zrealizowany	20 000,00
50	Festyn dla dzieci i mieszkańców osiedli Barwinek, Ściegiennego, Kochanowskiego, Baranówek i Kawetczyzny	Nieinwestycyjny	Projekt zrealizowany	30 000,00
51	Festiwal Sąsiedzki w Parku Dygasińskiego	Nieinwestycyjny	Projekt zrealizowany	28 821,55

Źródło: Wydział Przedsiębiorczości i Komunikacji Społecznej.

* Realizacja projektu została zakończona w 2021r. Odbiór inwestycji nastąpił 30.04.2021 r.

Z powodu trudności technicznych realizacja projektu nie mogła zostać zakończona w roku 2020. Wydłużenie terminu realizacji inwestycji wynikało z konieczności wykonania robót dodatkowych, niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania obiektu. W trakcie wykonywania prac ziemnych napotkano pod zaprojektowanymi boiskami na niezinventaryzowaną kanalizację deszczową, która była w złym stanie technicznym. Powyższe spowodowało wstrzymanie robót związanych z budową boisk, w celu zaprojektowania i wykonania nowej kanalizacji. W konsekwencji doprowadziło to do przesunięcia w czasie wykonania pozostałych prac, w szczególności nawierzchni w okresie, który odpowiadał pod względem warunków atmosferycznych wymaganiom w zakresie jej układania.

** Realizacja projektu została zakończona w 2021r. Odbiór inwestycji nastąpił 23.04.2021 r. Wydłużenie realizacji inwestycji wynikało z opóźnienia w dostawach materiałów, które spowodowane było sytuacją epidemiczną (COVID-19). Skutkiem tego była konieczność przesunięcia w czasie wykonania robót w szczególności związanych z układaniem nawierzchni poliuretanowych. Zgodnie z technologią oraz wytycznymi producenta, wykonanie nawierzchni musi odbywać się przy zachowaniu odpowiednich warunków w zakresie temperatury i wilgotności.

W 2020 r. przeprowadzono VIII edycję Kieleckiego Budżetu Obywatelskiego, na realizację projektów zaplanowano kwotę 7.750.000,00 zł. W Regulaminie Kieleckiego Budżetu Obywatelskiego wprowadzono kilka istotnych zmian m.in. zmieniła się forma zgłaszania projektów oraz forma głosowania, zrezygnowano z papierowych formularzy. Projekty można było zgłaszać wyłącznie elektronicznie za pośrednictwem strony internetowej. Głosowanie również odbywało się elektronicznie za pośrednictwem formularza do głosowania, dodatkowo każdy głos był potwierdzany smsem. Takie rozwiązanie bardzo dobrze sprawdziło się w dobie pandemii, co potwierdza rekordowa liczba zgłoszonych projektów - 186.

Sytuacja epidemiczna COVID-19 w roku 2020 spowodowała utrudnienia związane z przedłużaniem procedur związanych z opracowaniem dokumentacji projektowych oraz uzyskaniem decyzji administracyjnych zezwalających na wykonanie robót. Ponadto, miała wpływ na przedłużenie terminów realizacji prac budowlanych, spowodowanych opóźnieniami w dostawach materiałów oraz brakami kadrowymi. Pomimo tych utrudnień inwestycje były sukcesywnie realizowane.

Po głosowaniu mieszkańców ostatecznie do realizacji zakwalifikowano 44 projekty na łączną kwotę: 8 249 074 zł w tym:

- 2 projekty inwestycyjne duże na planowaną łączną kwotę 5.500.000,00 zł,
- 15 projektów inwestycyjnych małych na planowaną łączną kwotę 1.992.264 zł,
- 27 projektów nieinwestycyjne na planowaną łączną kwotę 756.810 zł.

Wykaz wszystkich projektów zakwalifikowanych do realizacji w 2021 r. przedstawiono poniżej.

Tabela 21. Projekty duże inwestycyjne w ramach budżetu obywatelskiego przewidziane do realizacji w 2021 r.

Tytuł projektu	Kwota projektu (w zł)	Liczba oddanych głosów
"Bocianek na Start" Kompleks Sportowo-Rekreacyjny przy Szkole Podstawowej nr 1 im. Stanisława Staszica w Kielcach	2 000 000,00	3559
Skatepark i Pumptrack - (tor rowerowy, deskorolkowy, hulajnogowy i rolkowy) Aktywna Strefa przy Kadzielni i w Parku Baranowskim	3 500 000,00	2243
RAZEM	5 500 000,00	

Źródło: <https://budzetobywatelski.kielce.eu/>

Tabela 22. Projekty małe inwestycyjne w ramach budżetu obywatelskiego przewidziane do realizacji w 2021 r.

Tytuł projektu	Kwota projektu (w zł)	Liczba oddanych głosów
TRASY ROWEROWE "STADION LEŚNY"	120 000,00	3141
Dzieciństwo bez barier-integracyjny plac zabaw dla dzieci niepełnosprawnych i zdrowych	150 000,00	2957
Tak - siatka łączy – nie dzieli Boisko do gry w siatkówkę i badmintona przy Szkole Podstawowej nr 28 w Kielcach	150 000,00	2357
Plac zabaw w „Zielonym Ogrodzie” przy Przedszkolu Samorządowym nr 9 w Kielcach na osiedlu Uroczysko	150 000,00	2272
Miejska plaża nad Zalewem – leżaki - relaks nad wodą	40 000,00	1987
“Kielce bez smogu” - budowa systemu do pomiaru jakości powietrza na terenie miasta	150 000,00	1769
Budowa tężni solankowej dla Osiedli Słoneczne Wzgórze, Na Stoku, Świętokrzyskie, Szydłówek, Sady, Uroczysko, Park Dygasińskiego.	150 000,00	1286

Kielecki Central Park na Czarnowie? „Skwer Jagiellonów"! Nowe miejsce spotkań oraz wypoczynku Kielczan. Park przyjazny dla zwierząt.	148 264,00	1004
Budowa tężni solankowej dla osiedli KSM, Barwinek, Pionier, Kochanowskiego	150 000,00	985
Kamery przenośne do monitorowania miejsc nielegalnego pozbywania się odpadów i dzikich wysypisk na terenie Miasta Kielce	75 000,00	756
Książkomat dla Kielczan	109 000,00	713
Poidło dla ludzi i zwierząt	150 000,00	680
Skwer sensoryczny - mini ogród sensoryczny dla dzieci w Parku Dygasińskiego	150 000,00	677
Budowa Placu Zabaw "Chatka Puchatka" przy Szkole Podstawowej nr 34 im. Adama Mickiewicza w Kielcach ul. Naruszewicza 16	150 000,00	661
Siłownia plenerowa nad Zalewem	150 000,00	591
RAZEM	1 992 264,00	

Źródło: <https://budzetobywatelski.kielce.eu/>

Tabela 23. Projekty nieinwestycyjne w ramach budżetu obywatelskiego przewidziane do realizacji w 2021 r.

Tytuł projektu	Kwota projektu	Liczba oddanych głosów
Posadź drzewo	30 000,00	2450
Ożywienie ulicy Sienkiewicza poprzez organizację wydarzeń kulturalno-rozrywkowych (Przyjazne Centrum Miasta)	30 000,00	1923
O pszczołach w przedszkolach i szkołach podstawowych – warsztaty edukacyjne	30 000,00	1912
E-biblioteka - słuchaj i czytaj on-line!	29 750,00	1903
Organizacja 10 festynów rodzinnych na kieleckich osiedlach (Przyjazne Osiedla)	30 000,00	1802
Całe Kielce na Rowery! #2021	30 000,00	1725
Organizacja festynu z okazji Dnia Dziecka	30 000,00	1685
"Port Wodny Kielce" - koncerty, konkursy, rejsy. Dwa wakacyjne festyny rodzinne nad Zalewem	30 000,00	1683
Wianki Kieleckie - Noc Świętojańska	20 000,00	1609

Organizacja 10 pikników naukowo-edukacyjnych dla dzieci i młodzieży (Przyjazna Edukacja Dzieci i Młodzieży)	30 000,00	1442
Ożywienie przestrzeni w centrum Kielc - okolice Kina Moskwa (plac za kinem)	8 000,00	1265
Zielniki miejskie – zioła dla kielczan	25 000,00	1256
Organizacja 8 seansów Kina Letniego w centrum miasta (Przyjazne Kino Letnie w Centrum Miasta)	30 000,00	1247
Światowy Dzień Kręgosłupa	15 000,00	978
Organizacja 8 seansów Kina Letniego na kieleckich osiedlach (Przyjazne Kino Letnie na Kieleckich Osiedlach)	30 000,00	925
Sportowa Politechnika w Sportowych Kielcach	29 160,00	903
Uloterapia dla zdrowia- domki inhalacyjne	30 000,00	895
Gala Sportów Walki MMA	30 000,00	870
Roślinny witacz - nasadzenia z kwiatów cebulowych	30 000,00	849
Plenerowe Kino Młodych	30 000,00	837
Ekologiczny Szydłówek	30 000,00	820
Samoobrona dla kondycji siły i zdrowia. Program szkoleniowy dla kobiet i mężczyzn. Druga edycja.	29 900,00	718
Festyn Promenadowy nad Zalewem	30 000,00	716
Rodzinny chillout w Dolinie Silnicy	30 000,00	655
10-lecie "Bandy Świrów". Jubileusz kultowej drużyny Korony Kielce!	30 000,00	589
Festyn Letni dla dzieci na terenie KSM	30 000,00	587
„Baśniowy Koncert dla Najmłodszych”	30 000,00	572
RAZEM	756 810,00	

Źródło: <https://budzetobywatelski.kielce.eu/>

9.3. Elementy SMART CITY

Polityka rozwojowa Kielc oparta jest na koncepcji zrównoważonego rozwoju, a dokładniej na idei miasta inteligentnego (Smart City). Do podstawowych założeń tej teorii należy efektywne wykorzystywanie dostępnych zasobów w sześciu podstawowych obszarach (gospodarka, mobilność, środowisko, ludzie, warunki życia, władza). Ma ono na celu poprawę jakości życia w mieście oraz taką jego organizację, która nie zagrażałaby możliwościom rozwoju dla przyszłych pokoleń. Realizacja powyższych założeń odbywa się m. in. poprzez rozwój technologii informacyjnych i komunikacyjnych, a u jej podstaw leży aktywny udział świadomych i decydujących o swym losie mieszkańców. Wdrażanie idei miasta inteligentnego w Kielcach leży w kompetencji Biura ds. Inteligentnego Zarządzania Zrównoważonym Rozwojem – Smart City, które realizuje swoje zadania we współpracy z poszczególnymi wydziałami Urzędu Miasta Kielce, ośrodkami naukowymi oraz organizacjami społecznymi. Zadania Biura Smart City można podzielić na dwie główne kategorie. Pierwsza z nich związana jest z działalnością administracyjną i zarządczą, w tym świadczeniem usług przy wykorzystaniu danych przestrzennych oraz monitorowaniem zróżnicowanych wskaźników miejskich. Kategoria druga dotyczy wieloaspektowego wspierania komunikacji i partycypacji społecznej. Do dodatkowych działań prowadzonych przez Biuro Smart City należy pilotażowy projekt pn. „System monitorowania efektywności miasta inteligentnego w ramach audytu miejskiego” realizowany w ramach Konkursu „HUMAN SMART CITIES. Inteligentne miasta współtworzone przez mieszkańców” zorganizowanego przez Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju przy współfinansowaniu ze środków Unii Europejskiej (Program Operacyjny Pomoc Techniczna 2014-2020; wartość dotacji: 1 706 450 zł netto, łączna wartość projektu: 2.335.462,50 zł brutto).

Tabela 24 Rozwiązania z zakresu miast inteligentnych, wprowadzone w Kielcach w 2020 r.

OBSZAR MIASTA INTELIAGENTNEGO (SMART CITY)	WPROWADZONE ROZWIĄZANIE
DZIAŁALNOŚĆ ADMINISTRACYJNA, ZWIĄZANA ZE ZWIĘKSZANIEM EFEKTYWNOŚCI ZARZĄDZANIA I ŚWIADCZENIA USŁUG PRZY WYKORZYSTANIU DANYCH PRZESTRZENNYCH, MONITORING WSKAŹNIKÓW OKREŚLAJĄCYCH WARUNKI ŻYCIA W MIEŚCIE	
Inteligentne sprawowanie władzy (<i>Smart Governance</i>)	W ramach zadań związanych z realizacją idei <i>Smart City</i> powołany został Dyspozycja Prezydenta Miasta Koordynator Prac Rady Smart City oraz Koordynatorzy, przypisani do poszczególnych dziedzinowych Zespołów Zadaniowych
Inteligentne sprawowanie władzy (<i>Smart Governance</i>)	Usprawnione zostały zasady zarządzania danymi w Miejskim Systemie Informacji Przestrzennej oraz zasady wprowadzania elektronicznej obsługi administracyjnej (tzw. e-usługi dla mieszkańców) (forma: Zarządzenia Prezydenta Miasta Kielce).
Inteligentne sprawowanie władzy (<i>Smart Governance</i>)	W ramach zadań związanych z tworzeniem i rozwijaniem rozwiązań wspomagających pracę Urzędu Miasta Kielce utworzone zostały aplikacje dotyczące ewidencji tablic rejestracyjnych oraz taksówek (Wydział Komunikacji), a także wprowadzono usprawnienia w zakresie zarządzania kontaktami i książką telefoniczną (Biuro Prasowe) oraz zarządzania uprawnieniami nadawanymi pracownikom jednostek miejskich.
Inteligentne sprawowanie władzy (<i>Smart Governance</i>)	W ramach usprawniania procesów prowadzonych przez miasto oraz koordynacji podejmowania decyzji realizowanych przy zastosowaniu Miejskiego Systemu Informacji Przestrzennej w 2020 r. wdrożone zostały: rejestr informacji bankowej dla celów podatkowych, korekta mechanizmu zasilania danych ewidencyjnych dla GUGiK. Przeprowadzono analizę potrzeb oraz przygotowanie konfiguracji do wdrożenia systemu SOWA (System Obsługi Wniosków Administracyjnych) w kluczowych referatach Wydziału Gospodarki Nieruchomościami, co pozwoli na dostęp przez moduły Miejskiego Systemu Informacji Przestrzennej do większej ilości danych z przedmiotowego zakresu, a w konsekwencji do pełnej informacji na temat nieruchomości. Pozwoli to nie tylko na szybszą obsługę sprawy administracyjnej, ale także na unikanie pomyłek i błędów.

<p>Inteligentne sprawowanie władzy (<i>Smart Governance</i>)</p>	<p>W ramach współpracy z instytucjami oraz organizacjami propagującymi rozwój zrównoważony, a także utrzymywania kontaktów z innymi miastami rozwijającymi się według koncepcji <i>miasta inteligentnego</i>, Biuro Smart City wzięło udział w licznych spotkaniach, konferencjach i webinarach branżowych. Do najważniejszych z nich należą: „Urban Transitions for a More Sustainable Future: Lessons from Europe – EUKN Webinar for Poland” (Min. Funduszy i Polityki Regionalnej, Plan Działań dla Miast); „Uruchomienie endogennych potencjałów warunkiem rozwoju małych i średnich miast w Polsce” (Forum Rozwoju Lokalnego, Związek Miast Polskich); „Rozmowy o przyszłości” (Polski Fundusz Rozwoju); „Miasta Przyszłości. Miasto technologii czy miasto mieszkańców”; „Miasta w internecie. Cyfrowe wyzwania dla administracji samorządowej – perspektywa 2030”; „Smart City Forum”; III Krajowe Forum Miejskie; „Launch of Making Cities Resilient 2030 (MCR2030), Posiedzenie Plenarne Komitetu Przestrzennego Zagospodarowania Kraju PAN.</p>
<p>Inteligentne sprawowanie władzy (<i>Smart Governance</i>)</p>	<p>Biuro Smart City wraz z Wydziałem Urbanistyki i Architektury uczestniczy w pilotażowym ogólnopolskim projekcie zorganizowanym przez Główny Urząd Nadzoru Budowlanego. Projekt dotyczy cyfryzacji procedury wydawania pozwolenia na budowę w ramach procesu inwestycyjnego.</p>
<p>Inteligentne warunki życia (<i>Smart living</i>) – jakość życia</p>	<p>Innowacyjne w skali kraju podejście do procedowania decyzji budowlanych w oparciu o dane przestrzenne (dokumentacja oraz dane projektowe przypisane do obszaru inwestycji) posłużyło do wypracowania wzorcowego szablonu e-usługi.</p>
<p>Inteligentne warunki życia (<i>Smart living</i>) – jakość życia</p>	<p>Zostało przeprowadzone postępowanie na oprogramowanie do tworzenia i zarządzania treścią - CMS dla strony internetowej UM Kielce oraz Biuletynu Informacji Publicznej.. Na uwagę zasługuje fakt, że zamówienie nie dotyczy zakupu samej strony internetowej, a oprogramowania do stworzenia każdej ilości stron internetowych, z wykorzystaniem ich zarówno na potrzeby Urzędu Miasta Kielce oraz jednostek miejskich. Narzędzie pozwala na samodzielne tworzenie dowolnej struktury graficznej i funkcjonalnej stron internetowych oraz zarządzania nimi. W 2020 roku został zrealizowany I i II etap umowy z Wykonawcą polegający na przygotowaniu projektu graficzno-funkcjonalnego dla serwisów UM i BIP, wdrożenie oprogramowania i przeprowadzenie szkoleń wśród pracowników. Nowa struktura i układ stron spowodują wzrost transparentności oraz ułatwią odnajdywanie treści poszukiwanych przez użytkownika. Wszystkie działania ułożenia</p>

	<p>struktury i cała zawartość obu serwisów jest prowadzona przez pracowników UM.</p>
<p>Inteligentna mobilność (<i>Smart mobility</i>) – transport i ICT</p>	<p>W ramach budowania nowatorskich koncepcji dotyczących transportu i sieci komunikacji pieszej, rowerowej i drogowej, Biuro Smart City brało aktywny udział w tworzeniu projektów dokumentów, takich jak „Strategia rozwoju elektromobilności i infrastruktury paliw alternatywnych na terenie Miasta Kielce (z uwzględnieniem Kieleckiego Obszaru Funkcjonalnego)”, „Plan Zrównoważonej Mobilności Miejskiej dla Miasta Kielce i Kieleckiego Obszaru Funkcjonalnego (SUMP)”.</p>
<p>Inteligentna gospodarka (<i>Smart economy</i>) - konkurencyjność</p>	<p>Zgodnie z koncepcją otwartych danych (<i>Open Data</i>) systematycznie wprowadzane są rozwiązania ułatwiające ich udostępnianie zewnętrznym podmiotom oraz indywidualnym użytkownikom. Do głównych zasobów miejskich udostępnionych przez Biuro Smart City w 2020 r. należy m. in. ortofotomapa oraz dane planistyczne (miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego oraz studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego). W związku z wprowadzeniem programu rządowego „Tarcza 4.0” we współpracy z Wydziałem Geodezji na platformie Geoportal Kielce udostępnione zostały wybrane dane geodezyjne, w celu łatwiejszego, szybszego i w pełni elektronicznego dostępu do powyższych danych.</p> <p style="text-align: center;"><u>SERWIS ZWIĄZANY Z PANDEMIĄ COVID-2019</u></p>
<p>DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA ZE WSPIERANIEM AKTYWNEGO UDZIAŁU SPOŁECZEŃSTWA W ZARZĄDZANIU MIASTEM, W TYM KOMUNIKACJI I PARTYCYPACJI SPOŁECZNEJ</p>	
<p>Inteligentna gospodarka (<i>Smart economy</i>) konkurencyjność</p>	<p>W zakresie zadań związanych z wdrażaniem technologii informacyjno-komunikacyjnych uruchomiony został serwis dla mieszkańców i lokali gastronomicznych https://nawynos.kielce.pl, w którym są zebrane zgłoszone przez właścicieli lokale, posiadające w swojej ofercie usługę zamawiania posiłków na wynos.</p>
<p>Inteligentne warunki życia (<i>Smart living</i>) – jakość życia</p>	<p><u>SERWIS ZWIĄZANY Z PANDEMIĄ COVID-2019</u></p>

Inteligentna gospodarka (<i>Smart economy</i>) konkurencyjność	W zakresie zadań związanych z wdrażaniem technologii informacyjno-komunikacyjnych uruchomiony został okazjonalny serwis dla mieszkańców i przedsiębiorców https://jarmark.kielce.pl , Wirtualny Jarmark Bożonarodzeniowy. Serwis stanowił internetową (elektroniczną) wersję tradycyjnego jarmarku świątecznego, który z uwagi na pandemię Covid-2019 nie mógł się odbyć w dotychczasowej formie. Serwis zawierał zgłoszone przez właścicieli lokale, produkty spożywcze, rękodzieło artystyczne, przedmioty rzemieślnicze i in., ułatwiając użytkownikom wyszukanie danych przedmiotów, a przedsiębiorcom dotarcie z informacją do potencjalnych klientów.
Inteligentne warunki życia (<i>Smart living</i>) – jakość życia	<p style="text-align: center;"><u>SERWIS ZWIĄZANY Z PANDEMIĄ COVID-2019</u></p>
Inteligentne warunki życia (<i>Smart living</i>) – jakość życia	W 2020 r. uruchomione zostały także dwa serwisy ułatwiające mieszkańcom załatwianie spraw urzędowych. Pierwszy z nich dotyczy umawiania wizyt w Wydziale Komunikacji https://umowwizyte.kielce.eu . Drugi serwis dotyczył wyszukiwarki lokalu wyborczego (wybory powszechne Prezydenta Rzeczypospolitej Polski 2020) https://idea.kielce.eu/wybory.html .
Inteligentni ludzie (<i>Smart people</i>) – kapitał społeczny i ludzki	W 2020 r. odbyła się ósma edycja Kieleckiego Budżetu Obywatelskiego, na którego potrzeby został przygotowany, skonfigurowany i uruchomiony serwis, umożliwiający przegląd zgłoszonych projektów oraz zostało usprawnione głosowanie wyłącznie drogą elektroniczną z weryfikacją głosu potwierdzoną za pomocą SMS. Takie rozwiązanie spowodowało bardziej uczciwy sposób oddawania głosu w KBO.
Inteligentni ludzie (<i>Smart people</i>) – kapitał społeczny i ludzki	W ramach prowadzenia polityki informacyjnej, Biuro Smart City odpowiada za platformę dedykowaną w szczególności partycypacji społecznej „Idea Kielce” wraz z jej serwisami oraz bazami danych. W 2020 r. przeprowadzone zostały prace graficzne oraz prace techniczne związane ze zmianą serwera. W 2020 r. za pośrednictwem Idei Kielce przeprowadzonych zostało 17 konsultacji społecznych oraz 3 badania ankietowe. Idea Kielce ma także profil prowadzony w mediach społecznościowych (Facebook, Instagram, Twitter), na którym umieszczane są na bieżąco istotne informacje dla mieszkańców.

Źródło: Biuro SmartCity Miasto Kielce

Miasto Kielce kontynuuje realizację projektu pn. „System monitorowania efektywności miasta inteligentnego w ramach audytu miejskiego” (Konkurs „HUMAN SMART CITIES.

Inteligentne miasta współtworzone przez mieszkańców”). Realizacja projektu ruszyła we wrześniu 2019 r. i ma potrwać do września 2022 roku. Partnerami w projekcie są dwie kieleckie uczelnie – Politechnika Świętokrzyska oraz Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach. Głównym celem projektu jest upowszechnianie idei miasta inteligentnego poprzez:

- monitorowanie usług oraz rozwoju,
- wprowadzenie zarządzania miastem opartego o zestandaryzowane, zharmonizowane i na bieżąco aktualizowane dane (zgodne z normą ISO 37120, INSPIRE, spełniających wytyczne 5 star Open Data)
- udostępnienie w celu wykorzystania w tworzeniu nowych wartości publicznych i usług miejskich.

W 2020 roku został przeprowadzony przetarg nieograniczony na jedno z kluczowych działań projektowych tj. “Opracowanie uniwersalnej metodyki audytu miejskiego i analizy warunków życia, identyfikację i inwentaryzację zbiorów danych, uniwersalny dla polskich miast model danych, koncepcję funkcjonowania miejskiego zespołu analitycznego”, obejmujący IV etapy. Docelowo ma na tej podstawie powstać portal dla mieszkańców zarówno z otwartymi danymi jak i przyjaznym i czytelnym dashboardem pokazującym wskaźniki miejskie tzw. “Kielce w liczbach”.

Wyłoniony Wykonawca w roku 2020 r. zgodnie z umową zrealizował Etap I i II. Została przeprowadzona analiza i ocena dobrych praktyk w zakresie monitorowania efektywności i zrównoważonego rozwoju miasta inteligentnego. Przeanalizowano wspólnie z Wykonawcą metodykę oraz grupy wskaźników publikowanych w serwisach 6 miast w Europie (w tym 1 w Polsce) oraz 5 miast w Ameryce Północnej pod kątem dobrych praktyk publikowania wskaźników jakości życia z uwzględnieniem dwóch aspektów: zakresu tematycznego oraz formy prezentacji. Ponadto opisana została funkcjonalność serwisu, który będzie w przyszłości prezentował wskaźniki dla Miasta Kielce. Zdecydowano o dwóch poziomach serwisu:

- zewnętrznego - dla mieszkańców, przedsiębiorców, osób zainteresowanych, którzy będą mogli skorzystać z publikowanych wskaźników opisujących miast Kielce w postaci interaktywnych diagramów, map oraz wykresów;
- wewnętrznego - dla użytkowników wewnętrznych, w ramach którego urzędnicy, przedstawiciele kadry zarządzającej będą mogli analizować udostępnione wskaźniki i na ich podstawie podejmować decyzje zarządcze.

Zinwentaryzowano miejskie zbiory danych. Zostały również przeprowadzone wywiady z jednostkami organizacyjnymi Urzędu Miasta Kielce, jednostkami budżetowymi, spółkami komunalnymi oraz partnerami projektu, tj. przedstawicielami Politechniki Świętokrzyskiej i Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach mające na celu ocenę jakości, użyteczności zbiorów danych i możliwość dalszego wykorzystania zawartych w nich danych.

W wyniku prac nad metodyką powstała macierz wskaźników (ok. 800) w podziale na grupy, zawierająca sposób liczenia oraz możliwość ich pozyskania. Uwzględniono w niej możliwość przeliczania i wizualizacji wskaźników dla całego miasta, a także w odniesieniu do wyznaczonych jednostek planistycznych. Dalsze prace nad zamówieniem będą kontynuowane w roku 2021.

W roku 2020 został przeprowadzony przetarg nieograniczony na zakup i wdrożenie aplikacji mobilnej z wykorzystaniem crowdsourcingu, umożliwiającej pozyskiwanie danych zgłaszanych przez mieszkańców. Realizacja ww. działań obejmuje w swoim zakresie nie tylko system do zgłaszania „usterek”, ale główną jego ideą jest pozyskanie danych dotyczących choćby identyfikacji barier architektonicznych dla niepełnosprawnych, lokalizacji miejsc parkingowych dla niepełnosprawnych, dzikich wysypisk, barier w przemieszczaniu się po mieście pieszo lub rowerem. Pozyskane dane będą wykorzystane w zarządzaniu miastem. Odbiór zamówienia planuje się w II kwartale 2021 r. Zamówione rozwiązanie daje możliwość wykorzystania swoich funkcjonalności również do innych podobnych celów np. do społecznej inwentaryzacji drzew. Kolejnym działaniem projektowym była organizacja i przeprowadzenie warsztatów i szkoleń pracowników UM Kielce oraz jednostek miejskich z oprogramowania analitycznego GIS. Warsztaty miały na celu podniesienie kwalifikacji zawodowych z zakresu pozyskiwania, gromadzenia, przetwarzania i analizy m.in. danych przestrzennych przy pomocy oprogramowania opensourcowego, jakim jest QGIS. Nabyte umiejętności wykorzystywane będą w codziennej pracy związanej z działalnością jednostki macierzystej, a w konsekwencji wzrostu efektywności zarządzania przestrzenią miasta. Przeszkolonych zostało 9 pracowników. W roku 2021 planuje się II turę warsztatów tematycznych.

W ramach projektu został przygotowany i przeprowadzony, we współpracy z partnerami projektu - Politechniką Świętokrzyską oraz Uniwersytetem Jana Kochanowskiego, Konkurs Naukowy „Młodzi Naukowcy – Kielce 2020” na wyróżniającą się pracę magisterską, inżynierską lub licencjacką. Celem Konkursu było promowanie idei inteligentnego rozwoju

zrównoważonego Kielc poprzez praktyczną współpracę kieleckich uczelni i samorządu lokalnego, a w tym:

- zachęcenie studentów, pracowników dydaktycznych i naukowych do podejmowania w swoich pracach tematyki określonej w definicji zrównoważonego miasta inteligentnego (Smart City);
- tworzenie dla młodych, kreatywnych ludzi warunków umożliwiających włączanie się w proces twórczego i innowacyjnego wpływania na rozwój miasta;
- promocja osiągnięć naukowo-badawczych kieleckich uczelni;
- lepsze wykorzystanie dorobku prac naukowo-badawczych lokalnych uczelni we wdrażaniu innowacji do realizacji zadań samorządu terytorialnego.

Do Konkursu zostało zgłoszonych 19 prac, z czego do dalszego etapu zakwalifikowano się 16 z nich. Konkurs Naukowy „Młodzi Naukowcy – Kielce 2020” został rozstrzygnięty z następującymi wynikami:

PRACE NAGRODZONE:

- Pan Lesław Sojka za pracę dyplomową „Zastosowanie technik GIS w analizach przestrzennych zlewni kanalizacji deszczowej na terenie Świętokrzyskiej Spółdzielni Mieszkaniowej w Kielcach”, Politechnika Świętokrzyska, promotor: dr inż. Jarosław Górski, Nagroda rzeczowa: Hulajnoga elektryczna.
- Pani Karolina Pałamarz za pracę dyplomową „Projekt interaktywnego przejścia dla pieszych zasilanego z OZE”, Politechnika Świętokrzyska, promotor: prof. dr hab. inż. Dariusz Ozimina, Nagroda rzeczowa: Hulajnoga elektryczna.
- Pan Mariusz Tomczyk za pracę dyplomową „Zmiany powierzchni biologicznie czynnej na obszarach zurbanizowanych na przykładzie Kielc w latach 2006-2016”, Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach, promotor: dr Grzegorz Wałek, Nagroda rzeczowa: Smart Watch.
- Pani Małgorzata Kałuża za pracę dyplomową „Green Velo Point” jako miejsce identyfikacji regionalnej w Kielcach”, Politechnika Świętokrzyska, promotor: prof. dr hab. inż. arch. Joanna Agnieszka Gil Mastalerczyk, Nagroda rzeczowa: Smart Watch.
- Pani Monika Majewska za pracę dyplomową „Zastosowanie modelu hydrodynamicznego SWMM do symulacji funkcjonowania sieci kanalizacji deszczowej na przykładzie wybranej zlewni miejskiej”, Politechnika Świętokrzyska, promotor: dr hab. inż. Bartosz Szelaąg, prof. P.Ś., Nagroda rzeczowa: czytnik e-Book.

- Pani Angelika Komór za pracę dyplomową „Koncepcja zbiórki odpadów komunalnych na terenie Świętokrzyskiej Spółdzielni Mieszkaniowej w Kielcach”, Politechnika Świętokrzyska, promotor: dr hab. inż. Jolanta Latosińska, prof. P.Ś., Nagroda rzeczowa: czytnik e-Book.

PRACE WYRÓŻNIONE:

- Pani Laura Frydel za pracę dyplomową „Synteza i zastosowanie kompozytów haloizyt/węgiel do usuwania wybranych niesteroidowych leków przeciwzapalnych z roztworów wodnych”, Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach, promotor: dr Beata Szczepanik, Nagroda rzeczowa: zestaw książek odnoszących się do tematyki miejskiej.
- Pan Mateusz Smołuch za pracę dyplomową „Analiza statystyczna i badanie współzależności pomiędzy hałasem a ruchem pojazdów na wybranych ulicach w mieście Kielce”, Politechnika Świętokrzyska, promotor: dr inż. Zbigniew Skrobacki, Nagroda rzeczowa: zestaw książek odnoszących się do tematyki miejskiej.
- Pan Krystian Łata za pracę dyplomową „Współczesne postrzeganie starości w opiniach studentów oraz doświadczanie jej przez seniorów”, Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach, promotor: dr Małgorzata Wolska-Długosz, Nagroda rzeczowa: zestaw książek odnoszących się do tematyki miejskiej.
- Pani Katarzyna Zegadło za pracę dyplomową „Badanie zdolności tworzenia biofilmu bakteryjnego przez *Virgibacillus*”, Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach, promotor: dr Grzegorz Czerwonka, Nagroda rzeczowa: zestaw książek odnoszących się do tematyki miejskiej.

9.4. Organizacje pozarządowe – NGO oraz ciała doradcze Prezydenta Miasta Kielce

---

Miasto Kielce od wielu lat prowadzi działania zmierzające do wzmocnienia sektora pozarządowego oraz zwiększenia aktywności obywatelskiej.

Na terenie naszego miasta ma siedzibę 995 organizacji pozarządowych, w tym 168 to fundacje, 536 – stowarzyszenia zarejestrowane w KRS, pozostałe 291 to stowarzyszenia figurujące w ewidencjach Prezydenta Miasta Kielce: 118 – uczniowskie kluby sportowe i kluby sportowe

nie prowadzące działalności gospodarczej, 71 – stowarzyszenia zwykłe i 102 – oddziały stowarzyszeń.

W 2020 r. współpraca miasta z organizacjami pożytku publicznego miała charakter finansowy i pozafinansowy. Współpraca finansowa polegała głównie na zlecaniu do realizacji zadań publicznych organizacjom pozarządowym i innym podmiotom na zasadach określonych w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie

(t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1057 ze zm.) i przepisach obowiązującego prawa, w poniższych formach:

- powierzenia zadań;
- wspierania zadań z wymogiem wkładu finansowego lub osobowego lub rzeczowego;
- pozakonkursowego trybu powierzenia zadań;
- zakupu usług od organizacji pozarządowych, prowadzących działalność gospodarczą lub odpłatną działalność statutową w oparciu o przepisy ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U.2019 poz. 2019 ze zm.).

Współpraca pozafinansowa z sektorem pozarządowym realizowana była poprzez:

- wzajemne informowanie się o planowanych kierunkach działalności;
- wspólne rozpoznawanie potrzeb i prognozowanie działań służących zaspokojeniu tych potrzeb;
- prowadzenie na stronie głównej Urzędu zakładki „Organizacje pozarządowe” oraz umożliwianie organizacjom pozarządowym i innym podmiotom zamieszczania tam własnych ogłoszeń;
- opiniowanie wniosków o dotacje do innych instytucji lub organów administracji publicznej – udzielanie rekomendacji;
- wspieranie akcji promującej przekazywanie 1% podatku dochodowego od osób fizycznych organizacjom pożytku publicznego;
- powoływanie do komisji konkursowych do opiniowania ofert złożonych w otwartych konkursach ofert osób wskazanych przez organizacje pozarządowe;
- współpracę z Miejską Radą Działalności Pożytku Publicznego w Kielcach.

Obecna Rada działa na podstawie Zarządzenie nr 252/2020 Prezydenta Miasta Kielce z dnia 26 czerwca 2020 r. w sprawie utworzenia Miejskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego w Kielcach. Do Rady zostało powołanych sześciu przedstawicieli organizacji pozarządowych, trzech przedstawicieli Rady Miasta Kielce oraz trzech przedstawicieli Prezydenta Miasta Kielce.

Do zadań Rady należy:

- opiniowanie projektów strategii rozwoju gminy;
- opiniowanie projektów uchwał i aktów prawa miejscowego dotyczących sfery zadań publicznych, o której mowa w art. 4, oraz współpracy z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3, w tym programów współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3;
- wyrażanie opinii w sprawach dotyczących funkcjonowania organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3;
- udzielanie pomocy i wyrażanie opinii w przypadku sporów między organami administracji publicznej a organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3;
- wyrażanie opinii w sprawach dotyczących zadań publicznych, w tym zlecenia tych zadań do realizacji przez organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3, oraz w sprawach rekomendowanych standardów realizacji zadań publicznych.

Dbając o zapewnienie sprawnego funkcjonowania Rady zorganizowano szkolenie dla jej członków w zakresie kompetencji Rady. W roku 2020 do zaopiniowania przedstawiane były Radzie uchwały dotyczące zakresu zadań wynikających z art. 4 ust.1 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Ponadto konsultowano Program współpracy Miasta Kielce z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami na rok 2021. Celem konsultacji było podejmowanie lepszych, bardziej przemyślanych decyzji i wypracowanie satysfakcjonujących rozwiązań.

Ciała doradcze Prezydenta Miasta Kielce

- **Młodzieżowa Rada Miasta Kielce**

Młodzieżowa Rada Miasta powstała na mocy Uchwały XXIX/550/2016 RM Kielce z dnia 28.07.2016 roku. Celem Młodzieżowej Rady Miasta, jako organu o charakterze

konsultacyjnym, jest reprezentowanie młodzieży zamieszkałej na terenie Miasta Kielce. Zgodnie z §6 Statutu Młodzieżowej Rady Miasta członkowie Rady powoływani są na okres dwuletniej kadencji. W dniu 27.11.2019 roku zgodnie z Zarządzeniem Prezydenta Miasta Kielce Nr 482/2019 z dnia 8 listopada 2019 r odbyły się wybory do Młodzieżowej Rady Miasta Kielce II kadencji. W obecnej kadencji Młodzieżowej Rady Miasta zasiada 17 członków. W 2020 roku odbyły się 3 sesje Młodzieżowej Rady Miasta Kielce - wszystkie w formule online.

- **Kielecka Rada Seniorów**

Kielecka Rada Seniorów powstała na mocy Uchwały XLII/873/2017 Rady Miasta Kielce z dnia 18 maja 2017 roku - wtedy też nadano jej statut.

W skład Kieleckiej Rady Seniorów wchodzi 15 członków. Jej celem, jako organu o charakterze konsultacyjnym, doradczym i inicjatywnym, jest reprezentowanie seniorów zamieszkałych na terenie Miasta Kielce. Funkcje konsultacyjne oznaczają możliwość opiniowania lokalnych strategii, programów rozwoju, projektów uchwał, podejmowanych przedsięwzięć czy inwestycji. Szczególne znaczenie mają tu te, które wpływają na jakość życia osób starszych, jak np. samorządowe programy polityki senioralnej, projekty tzw. Karty Seniora, dające zniżki w punktach usługowych, projekty tworzenia domów opieki czy rozwoju uniwersytetów trzeciego wieku.

Funkcje doradcze dają Miejskiej Radzie Seniorów możliwość zgłaszania uwag i sugestii do działań gminy Kielce, a jeśli zostaną one uznane za zasadne, może oznaczać wprowadzenie ich w życie. Funkcje inicjatywne Rady dają jej możliwość zgłaszania własnych pomysłów na działania dla osób starszych. Zgodnie z §24 Statutu Kieleckiej Rady Seniorów członkowie Rady powoływani są na okres czteroletniej kadencji.

17 stycznia 2020 roku w kieleckim Klubie Seniora przy ul. Św. St. Kostki 4a w Kielcach odbyły się wybory na drugą kadencję Rady Seniorów. Liczebny skład Rady nie uległ zmianie – pozostało 15 członków.

W 2020 roku Rada obradowała na dwóch zebraniach:

- 16 czerwca 2020 – tematem zebrania było powołanie komisji tematycznych oraz sprawy bieżące.
- 28 lipca 2020 – tematem zebrania były między innymi informacje związane z Kieleckim Programem Senioralnym, który będzie obowiązywał od 2021 roku.

- **Kielecka Rada Kobiet**

Kielecka Rada Kobiet powstała w odpowiedzi na oczekiwania środowisk kobiecych, jako organ opiniodawczo-doradczy. Została powołana na mocy Zarządzenia Prezydenta Miasta Kielce nr 372/2019 z dnia 19.08.2019 r. w składzie 15 członkiń. Inauguracyjne spotkanie Kieleckiej Rady Kobiet odbyło się w dniu 8.01.2020 r. w sali konferencyjnej Rady Miasta Kielce im. Stefana Artwińskiego. Podczas posiedzenia została wybrana przewodnicząca.

Z przesłanych do Urzędu Miasta Kielce protokołów wynika, że w 2020 roku odbyło się dziewięć posiedzeń Rady: pięć stacjonarnych i cztery on-line. W trakcie swojej działalności Kielecka Rada Kobiet wystosowała do Prezydenta Miasta Kielce wnioski z propozycjami w sprawie m.in. utworzenia w Kielcach oddziału Terapii Uzależnienia dedykowanego kobietom, zapewnienia bezpłatnych przejazdów środkami komunikacji miejskiej dla opiekunów dzieci niepełnosprawnych oraz kobiet w ciąży oraz zwiększenia liczby miejskich toalet. Każda propozycja Kieleckiej Rady Kobiet została przeanalizowana przez właściwe merytorycznie wydziały lub jednostki organizacyjne miasta, a następnie Rada była informowana o możliwościach realizacji konkretnych przedsięwzięć.

Wraz z upływem czasu z członkostwa w Kieleckiej Radzie Kobiet rezygnowały kolejne osoby. Po wyczerpaniu składu listy rezerwowej, na dzień 28.12.2020 roku Rada liczyła 5 osób.

- **Rada Biznesu przy Prezydencie Miasta Kielce**

Kolegium składające się z przedsiębiorców zaproszonych przez Prezydenta Miasta Kielce działających na lokalnym rynku oraz przedstawicieli kieleckich instytucji otoczenia biznesu obraduje w sposób cykliczny, analizując zagadnienia ważne z punktu widzenia lokalnej przedsiębiorczości i gospodarki.

Radę Biznesu tworzą przedsiębiorcy, którzy prowadzą działalność gospodarczą, a swoje firmy ulokowali właśnie w Kielcach. Skład Rady Biznesu jest zróżnicowany, albowiem zasiadają w niej zarówno właściciele dużych firm o międzynarodowym zasięgu, jak również mniejszych, innowacyjnych firm z naszego miasta.

W zamyśle ta kilkunastoosobowa Rada ma za zadanie opiniować, dawać wskazówki i podpowiedzi na temat tego co miasto może zrobić, by rozwijać przedsiębiorczość w naszym mieście oraz jak zachęcić inne przedsiębiorstwa do inwestowania w Kielcach. Łącznie w 2020 roku odbyły się 3 posiedzenia Rady.

Wnioski w trybie udostępnienia informacji publicznej

W okresie 1.01.2020 r. - 31.12.2020 r. do Urzędu Miasta Kielce wpłynęło 325 wniosków w trybie udostępnienia informacji publicznej;

Średni czas udzielenia odpowiedzi na powyższe wnioski wyniósł 10 dni.

- w 4 sprawach wezwano wnioskodawcę do uzupełnienia braków formalnych,
- w 9 sprawach przedłużono czas udzielenia odpowiedzi.

W roku 2020

- łącznie wpłynęło 325 wniosków o udip
- Udzielono odpowiedzi 323
- Wydano 2 decyzje odmowne

X. PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ

Miasto Kielce w 2020 r. podejmowało aktywne działania związane z przyciąganiem inwestorów, tworzeniem warunków do zwiększania zatrudniania przez przedsiębiorstwa oraz rozwojem infrastruktury ważnej z punktu widzenia biznesu, szczególnie drogowo-transportowej.

Do istotnych kierunków działań wskazanych w Strategii rozwoju Miasta Kielce na lata 2007 - 2020. Aktualizacja (Cel 2 – Kielce atrakcyjne dla biznesu, osób przedsiębiorczych i kreatywnych) należy zwiększenie rozpoznawalności Kielc w wymiarze gospodarczym, inwestycyjnym, turystycznym, jak również tworzenie korzystnych warunków do prowadzenia w mieście działalności gospodarczej, zarówno w ramach nowych inwestycji i re-inwestycji, jak i poprzez stymulowanie przedsiębiorczości mieszkańców. Miasto prowadzi działania związane z identyfikacją i wsparciem specjalizacji gospodarczych, z uwzględnieniem działalności innowacyjnej, sektorów historycznie powiązanych z regionem oraz branż typowych dla aglomeracji miejskich, stanowiących głównego dostawcę usług edukacyjnych, rekreacyjnych, kulturalnych, zdrowotnych. Posiadanie unikalnych zasobów geologicznych i przyrodniczych sprawia, że Kielce mają potencjał do rozwoju turystyki, w tym turystyki biznesowej, której wzrost jest związany z dynamicznym rozwojem Targów Kielce.

10.1. Podstawowe wskaźniki gospodarcze

Podmioty gospodarki narodowej

Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON – 2018 - 2020 r.

Tabela 25. Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON w latach 2018 - 2020.

Rok	Miasto Kielce (szt)
2018	28 321
2019	28 826
2020	29 473

Źródło: Wydział Przedsiębiorczości i Komunikacji Społecznej.

Wskaźnik zatrudnienia - ludność wg ekonomicznych grup wieku w Mieście Kielce.

Tabela 26. Wskaźnik zatrudnienia ludność wg ekonomicznych grup wieku na terenie Miasta Kielce.

Rok	Przedprodukcyjny	Produkcyjny	Poprodukcyjny
2018	15,9	58,4	25,7
2019	15,9	57,7	26,4

Źródło: Wydział Przedsiębiorczości i Komunikacji Społecznej.

Bezrobocie

W grudniu 2020 r. w Kielcach odnotowana stopa bezrobocia wynosiła 5,60% i była znacznie niższa od wartości w województwie 8,50%, a także niższa od wartości w kraju, która kształtowała się na poziomie 6,20%.

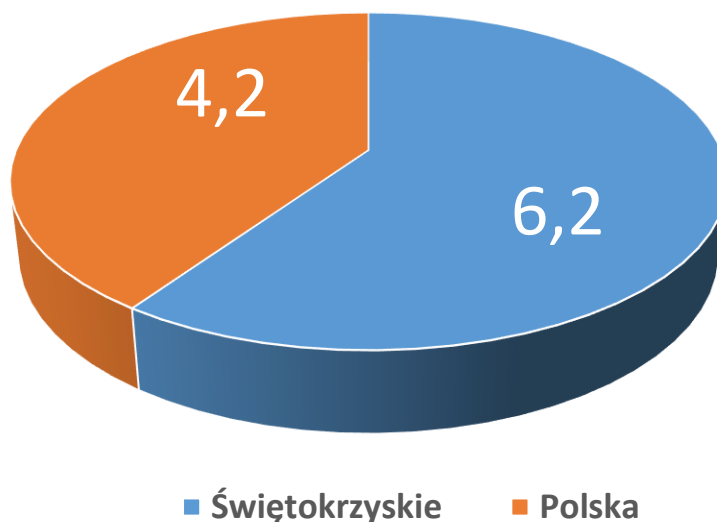
Dla porównania wartość stopy bezrobocia w grudniu 2019 r. wynosiła 4,80% dla miasta, 7,90% dla województwa świętokrzyskiego i 5,20% dla Polski.

Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w grudniu 2020 r. wynosiła 6 092 osób. Wśród zarejestrowanych osób bezrobotnych dominowali mężczyźni stanowiąc 53,98% wszystkich bezrobotnych.

Liczba osób długotrwale bezrobotnych na terenie Miasta w grudniu 2020 r. wynosiła 3 346 osób i stanowiła 54,92% wszystkich bezrobotnych. Tej grupie bezrobotnych najtrudniej dostosować się do zmieniającego się rynku pracy.

Zagrożenie ubóstwem w Województwie Świętokrzyskim.

Wskaźnik zagrożenia ubóstwem w %

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS 2019(brak danych za 2020 rok)

Branże o największym potencjale inwestycyjnym w Kielcach:

- Sektor kongresowo-wystawienniczy – Targi Kielce S.A. oraz klaster Grono Targowe Kielce.
- Sektor metalurgiczny, maszynowy i precyzyjny – NSK Bearings, MA Polska S.A., SHL Production, Aebi Schmidt, Kielecka Fabryka Pomp Białogon, CPP Prema, Iskra Zakłady Precyzyjne, Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Elementów i Układów Pneumatyki, Utech Technics, Chemar Armatura, Chemar Rurociągi i in.
- Sektor usług dla zdrowia – Podopharm, Chemlab, Cabiomede, ArtMedik, Invex Remedies, Cossi i in.
- Sektor usług nowoczesnych usług dla biznesu, w tym branża IT: Medicover, CCIG, Infover, Comarch, Complex Computers, Telbridge, Albit Software, Britenet, Altar, Transition Technologies i in.
- Sektor budowlany – Barlinek, Echo Investment, Fabet, SPS Construction, Unimax, Sibet, Truskawica, Mostostal Kielce, Annabud, Apolloplast, Grzyb Nieruchomości, HSD Inwestycje, Becher i in.

Tabela 27. Największe przedsiębiorstwa w Kielcach pod względem przychodów osiągniętych w 2019 r.

Nazwa przedsiębiorstwa	Przychody ze sprzedaży w 2019 roku w tys. zł	Zysk netto w 2019 roku w tys. zł
Kolporter sp. z o.o. sp.k.a.	1 356 058	16 106
Echo Investment SA Grupa Kapitałowa	880 133	299 524
Barlinek SA	861 268	30 994
Frega Frejowski Garbol sp.j.	858 459	1 500
NSK Bearings Polska SA	688 708	6 422
Kerry Polska sp. z o.o.	425 155	- 11 849
Alma-Alpinex SA	408 150	-
NSK Polska sp. z o.o.	329 541	5 633
Fabet Konstrukcje sp. z o.o.	277 901	20 835
SHL Production sp. z o.o.	255 361	-1 380

Źródło: Wydział Przedsiębiorczości i Komunikacji Społecznej na podstawie danych finansowych zamieszczonych w Krajowym Rejestrze Sądowym - (brak danych za 2019 rok).

10.2. Tworzenie warunków do wspierania przedsiębiorczości

Działania mające na celu współpracę z sektorem przedsiębiorstw i wzmocnienie atrakcyjności Miasta Kielce dla biznesu są realizowane głównie przez:

- Biuro ds. Przedsiębiorczości i Centrum Obsługi Inwestora działające w ramach Wydziału Przedsiębiorczości i Komunikacji Społecznej
- Biuro Działalności Gospodarczej działające w ramach Wydziału Przedsiębiorczości i Komunikacji Społecznej
- Kielecki Park Technologiczny będący jednostką budżetową Gminy Kielce
- Miejski Urząd Pracy będący jednostką budżetową Gminy Kielce

oraz inne wydziały i jednostki organizacyjne Miasta realizujące różnorodne usługi na rzecz podmiotów gospodarczych.

10.2.1. Działalność Biura ds. Przedsiębiorczości i Centrum Obsługi Inwestora (COI)

Biuro ds. Przedsiębiorczości i Centrum Obsługi Inwestora działające w strukturach Wydziału Przedsiębiorczości i Komunikacji Społecznej realizuje szereg działań z zakresu obsługi inwestorów, współpracy z lokalnym biznesem, promocji gospodarczej i edukacji przedsiębiorczości skierowanej głównie do młodzieży a także wnioskuje o dofinansowania i realizuje projekty współfinansowane ze źródeł zewnętrznych. Na koniec 2020 roku w zespole COI pracowały 4 osoby. Zespół prowadzi stronę Kielecki Portal Gospodarczy www.invest.kielce.pl, administruje profilem FB Inwestuj w Kielcach, systematycznie redaguje newsletter o tematyce społeczno-gospodarczej, udziela informacji gospodarczych, organizuje różnorodne spotkania i kreuje pozytywny wizerunek miasta w mieście i poza granicami Kielc.

Dokumentem, który wytycza kierunki działań zarówno dla biura COI, jak i innych organizacji zaangażowanych w działania pro-biznesowe, jest opracowany w 2018 r. **Program wspierania przedsiębiorczości dla Miasta Kielce** (dostępny na stronie www.invest.kielce.pl). W wyniku prac obejmujących konsultacje społeczne oraz analizę dostępnych danych w Programie wytyczono następujące obszary priorytetowe do realizacji w kolejnych latach:

- Priorytet I: Kapitał ludzki odpowiadający potrzebom nowoczesnej gospodarki
- Priorytet II: Smart biznes w smart City – innowacyjne firmy w nowoczesnym świecie
- Priorytet III: Silna i wyróżniająca się marka gospodarcza Kielc
- Priorytet IV: Efektywna współpraca na rzecz rozwoju przedsiębiorczości

W ramach każdego z priorytetów wytyczono cele szczegółowe, są to m.in.:

- dostosowanie kwalifikacji zawodowych do potrzeb przedsiębiorstw
- kształcenie kompetencji kluczowych na rynku pracy
- wsparcie procesów rozwojowych firm
- tworzenie atrakcyjnych warunków do inwestowania w mieście
- budowanie poczucia tożsamości i pozytywnego wizerunku Kielc
- wzmocnienie promocji gospodarczej Kielc
- rozwijanie ekosystemu współpracy
- zapewnienie sprawnej komunikacji

Działania COI koncentrują się wokół tak zarysowanych priorytetów i celów. W 2020 roku zrealizowano następujące zadania wpisujące się w Program wspierania przedsiębiorczości i mające na celu wzmocnienie atrakcyjności Miasta:

Instrumenty wsparcia dla inwestorów:

- Prowadzenie bazy nieruchomości dostępnej na stronie www.mapa.invest.kielce.pl. Równocześnie baza jest narzędziem do promowania miasta i powiatu kieleckiego poprzez prezentację ofert nieruchomości w Internecie. Według stanu na grudzień 2020 r. baza zawierała 71 ofert nieruchomości typu greenfield i brownfield oraz biur i lokali handlowych. Baza to interaktywne narzędzie online zbudowane w oparciu o geograficzny system przestrzenny. Zawiera opis lokalizacji, zdjęcia lotnicze, naziemne, informację o MPZP i formach ochrony przyrody – wszystko dostępne w jednym miejscu w internecie. Każda oferta opisana jest za pomocą parametrów technicznych oraz opatrzona zdjęciami lotniczymi i naziemnymi. W 2020 r. usunięto z bazy 11 ofert na skutek nabycia/rezygnacji z chęci sprzedaży, dodano 1 ofertę, zaktualizowano zawartość pozostałych ofert.
- Zapewnienie kompleksowej obsługi projektów inwestycyjnych: w 2020 r. obsługiwano 45 zapytań inwestycyjnych, spośród których 24 inwestorów poszukiwało terenów inwestycyjnych, 7 inwestorów szukało hali/magazynu, 6 inwestorów szukało biura, 8 stanowiły zapytania o innym charakterze (lokale usługowe, sektor mieszkaniowy). W każdym przypadku szczegóły przedsięwzięcia są utajnione ze względu na interes przedsiębiorcy do momentu uzyskania jednoznacznej zgody na upublicznienie informacji.
- W 2020 r. ze względu na ograniczenia związane z koniecznością zachowania reżimu epidemicznego, odbyło się kilkanaście roboczych i formalnych spotkań z firmami lokalnymi i zewnętrznymi: w tym z Cromodora Wheels i przedsiębiorstwami zrzeszonymi wokół ŚZPP Lewiatan.
- Zakończone projekty inwestycyjne: zakup działki inwestycyjnej przez włoską firmę Cromodora Wheels. Projekt obsługiwany przez Zespół COI od 2018 r. przewiduje budowę fabryki felg aluminiowych. Inwestycja wiąże się z nakładami na poziomie 100 mln euro.

Formy wsparcia lokalnej przedsiębiorczości:

Rok 2020 był wyjątkowo trudnym rokiem z ekonomicznego i społecznego punktu widzenia. Uniemożliwił realizację wielu działań, miał ogromny, negatywny wpływ na gospodarkę. Centrum Obsługi Inwestora również musiało zrezygnować z wielu inicjatyw. Kontynuowane jednak były regularne działania realizowane w oparciu o strategiczny cel Kielce atrakcyjne dla biznesu. Spośród rozpoczętych działań należy wskazać:

- realizacja dwuletniego projektu edukacyjnego **Wysokiej jakości kwalifikacje i staże zawodowe kluczem do sukcesu w branży IT** (czas realizacji 2020 – 2022), w ramach którego 80 uczniów kieleckich techników nabywa znajomość języków programowania Java/JavaScript/C#/Python oraz branżowego języka angielskiego i w przyszłości zasili lokalny rynek pracy. W 2020 roku 10 nauczycieli przedmiotów zawodowych Zespołu Szkół Informatycznych i Zespołu Szkół Elektrycznych ukończyło specjalistyczny kurs programowania Java przeprowadzony przez firmę zajmującą się trenowaniem programistów. W ramach projektu dokonano adaptacji sali pochemicznej na nowoczesną pracownię komputerową; zakupiono wyposażenie dla Technikum nr 4 i Technikum nr 7 w Kielcach w postaci komputerów do nauki programowania, serwera do ZSI w Kielcach, projektorów multimedialnych, drukarek 3D, wizualizera, tabletów graficznych. 40 uczniów techników zakończyło kursy doradztwa zawodowego indywidualnego i grupowego w zakresie późniejszej pracy w branży IT. Łączna wartość projektu wynosi 1 807 992,00 zł, w tym: dofinansowanie w kwocie 1 717 112,00 zł, wkład własny niepieniężny 82 680,00 zł, wkład własny finansowy 8 200,00 zł. W Projekt realizowany ramach działania: RPSW.08.05.00 Rozwój i wysoka jakość szkolnictwa zawodowego i kształcenia ustawicznego 1.3 Poddziałania: RPSW.08.05.01 Podniesienie jakości kształcenia zawodowego oraz wsparcie na rzecz tworzenia i rozwoju CKZiU (projekty konkursowe) jest współfinansowany ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 (Europejski Fundusz Społeczny UE).

- rozwijanie współpracy z lokalnymi przedsiębiorcami – organizacja w 2020 r. 3 spotkań Rady Biznesu przy Prezydencie Kielc jako ciała doradczego i opiniotwórczego. Poświęcone one były następującym zagadnieniom: oferta współpracy skierowana do biznesu przez uczelnie wyższe, projekty promujące przedsiębiorczość realizowane przez Urząd Miasta Kielce, podsumowanie kadencji ustępujących rektorów Uniwersytetu Jana Kochanowskiego i Politechniki Świętokrzyskiej oraz plany na rozwój uczelni zaprezentowane przez nowych Rektorów,

kondycja szkolnictwa zawodowego i perspektywy jego rozwoju w najbliższych latach w naszym mieście oraz wsparcie udzielone firmom przygotowane przez Miasto w związku z epidemią Covid-19. W 2020 r. odbyły się również warsztaty konsultacyjne z udziałem członków Rady Biznesu poprowadzone przez Szkołę Główną Handlową w Warszawie w temacie diagnozy sytuacji społeczno-gospodarczej miasta stanowiącej przygotowanie do wypracowania nowej strategii rozwoju miasta Kielce.

- organizacja roboczych i formalnych spotkań z firmami lokalnymi i zewnętrznymi, networking zagranicznych i polskich partnerów,

- powołanie Centrum Wsparcia Przedsiębiorczości – punktu informacji o pomocy rządowej dla firm dotkniętych epidemią Covid.

Działania z zakresu promocji gospodarczej:

- Zaktualizowano folder promujący miasto Kielce pod kątem lokalizacji inwestycji biurowych „Focus on Kielce 2020” (dostępny w Internecie).
- W zakresie promowania Kielc jako atrakcyjnej lokalizacji dla branży nowoczesnych usług biznesowych zespół COI we współpracy z fundacją Pro Progressio realizował w 2020 r. usługę marketingową w ramach pakietu dla miast CaspenPrestige. Umowa ta obejmowała m.in. publikację 6 artykułów promocyjnych (dwujęzyczne, pol-ang) w prasie branżowej (wydanie marzec-kwiecień „Stawiam na dialog i współpracę – wywiad z Prezydentem Kielc, Bogdanem Wentą”, wydanie maj-czerwiec „Pakiet pomocowy dla przedsiębiorców w Kielcach”, wydanie lipiec-sierpień „Zmiany w Centrum. Nowy wymiar śródmieścia Kielc”, wydanie wrzesień-październik „Jak zdalnie, to tylko w Kielcach. Miasto otwarte na nowe!”, wydanie listopad-grudzień „Jak Feniks z popiołów – o ponownym lądowaniu kieleckiego spodka”); publikację artykułów i wizytówki miasta na stronie www.outsourcingportal.eu.
- Publikacja reklamy graficznej terenów inwestycyjnych w magazynie „Why Story” (edycja wiosenna).
- Miasto Kielce w najnowszym raporcie ABSL „Potencjał inwestycyjny polskich miast. Porównanie lokalizacji sektora nowoczesnych usług biznesowych”. W opracowaniu porównana została atrakcyjność polskich miast dla różnych kategorii centrów nowoczesnych usług biznesowych w zależności od tego jakie pełnią funkcje.

- Przygotowanie materiałów do publikacji pn. „Świętokrzyskie Innowacje. 20 lat województwa. 30 samorządności” – materiał na stronie www.polskamultimedialna.pl oraz w wersji książkowej.
- Partnerstwo strategiczne podczas Europejskich Zawodów Łazików Marsjańskich (11-13.09.2020), jednych z największych międzynarodowych zawodów robotyczno-kosmicznych. W 2020 r. to prestiżowe wydarzenie robotyczno-kosmiczne łączące międzynarodowe zawody robotów mobilnych z pokazami naukowo-technologicznymi odbyło się w formule hybrydowej (online i stacjonarnie). Wydarzenie ma niepodważalne walory edukacyjne, promuje implementację najnowszych technologii, wspiera współpracę na linii nauka – biznes, pozwala promować miasto jako otwarte na międzynarodową współpracę i wspierające firmy technologiczne. COI w ramach organizacji wydarzenia odpowiedzialne było za nadzorowanie realizacji postanowień umowy podpisanej z organizatorem wydarzenia, za wspieranie akcji promocyjnej, kolportaż materiałów promocyjnych, udział w gali otwarcia z udziałem Prezydenta Bogdana Wenty.
- Promocja w Targach Kielce podczas wydarzeń, które miały możliwość się odbyć w 2020 r. ze względu na obostrzenia epidemiczne – wykorzystywanie zestawu wystawienniczego promującego gospodarczo Kielce (ścianka wystawiennicza wyeksponowana na stałe na terenie Targów Kielce i dwa witacze) oraz dystrybucja materiałów promocyjnych.
- Zespół COI odpowiadał za prowadzenie Kieleckiego Portalu Gospodarczego www.invest.kielce.pl oraz profilu „Inwestuj w Kielcach” w mediach społecznościowych www.facebook.com/InwestujwKielcach, jak również redagowanie newslettera Centrum Obsługi Inwestora wysyłanego raz na dwa tygodnie do zapisanych subskrybentów.

Działania o charakterze edukacyjnym:

- Popularyzacja zakupionego w ramach projektu „Program: Edukacja przedsiębiorczości” narzędzia – symulacji biznesowej. Jest to gra online, która w przystępny i atrakcyjny sposób pokazuje uczniom podstawowe zasady ekonomii i pozwala w praktyce wykorzystać wiedzę pozyskaną na lekcjach z podstaw przedsiębiorczości. W wirtualnej rzeczywistości uczniowie wcielają się w rolę przedsiębiorców prowadzących firmę produkcyjną lub usługową w jednej z wybranych branż strategicznych dla rozwoju Kielc

i regionu, tj. metalowoodlewniczej, targowo-kongresowej oraz związanej z nowoczesnymi technologiami informacyjnymi. Wytypowani przez Dyrektorów wszystkich kieleckich szkół ponadpodstawowych nauczyciele zostali przeszkoleni z zakresu wykorzystania symulacji, a dostęp do symulacji jest sukcesywnie udostępniany zainteresowanym.

Wsparcie udzielone przez Miasto Kielce lokalnym przedsiębiorcom w związku z pandemią COVID-19.

W związku z wprowadzeniem stanu zagrożenia epidemicznego Miasto Kielce podjęło szereg działań w roku 2020. Na początku kwietnia 2020 roku powołało w Wydziale Przedsiębiorczości i Komunikacji Społecznej specjalną komórkę – Centrum Wsparcia Przedsiębiorczości 2020 w celu ograniczenia skutków sytuacji kryzysowej w jakiej znaleźli się kieleccy przedsiębiorcy. Centrum Wsparcia Przedsiębiorczości 2020 koordynuje działania związane z pakietem pomocowym oferowanym przez Miasto Kielce

Przedsiębiorcy którzy zostali dotknięci konsekwencjami epidemii, mogli w 2020 ubiegać się o takie wsparcie jak:

1. Odroczenie terminów płatności podatków lokalnych (podatek od nieruchomości oraz od środków transportowych), rozłożenie płatności podatków lokalnych na raty, czy umorzenie odsetek od tych kwot. Aby skorzystać ze wspomnianej pomocy, przedsiębiorca składał indywidualny wniosek z odpowiednimi dokumentami, a wszystkie potrzebne wzory i informacje dodatkowe udostępnione zostały w jednym miejscu na stronie internetowej Urzędu Miasta Kielce.
2. Możliwość złożenia deklaracji „Zmniejszenie lub czasowe „wyzerowanie” opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach”.
3. Zmiana zasad pobierania opłat za parkowanie w strefie płatnego parkowania. Opłata za pierwszą rozpoczętą godzinę parkowania nie jest pobierana pod warunkiem, że czas parkowania nie przekracza 45 minut w danym dniu kalendarzowym, bez względu na miejsce parkowania w strefie dając możliwość korzystania przez pierwsze 45 minut w ciągu dnia bezpłatnie.
4. Od 1 kwietnia 2020 roku przedsiębiorcy, będący dzierżawcami gruntów Miasta Kielce, przez okres kolejnych trzech miesięcy uiszczali czynsz dzierżawny w wysokości 10% dotychczasowego, jeśli na gruncie miejskim prowadzili określony rodzaj działalności, m.in.

- handlową, handlową – sezonową, usługową, parkingową, przemysłowo – składową, sportową i rekreacyjną. Obciążenie przedsiębiorców z tego tytułu spadło tym samym o 90%.
5. Umożliwiono także przesunięcie terminu płatności opłat za użytkowanie wieczyste dla przedsiębiorców, których nieruchomości wykorzystywane są w celu prowadzenia działalności gospodarczej (po zmianie przepisów ustawowych).
6. Miejski Zarząd Budynków w Kielcach w oparciu o Zarządzenia Prezydenta Miasta Kielce udzielił wsparcia w postaci pakietów pomocowych dla przedsiębiorców, będących najemcami lokali użytkowych, znajdujących się w zarządzie MZB:
- a) Na podstawie Zarządzeń Nr 121/2020 z dnia 25.03.2020r.; Nr 175/2020 z dnia 29.04.2020r., Nr 215/2020 z dnia 29.05.2020r., Nr 258/2020 z dnia 30.06.2020r., udzielono najemcom, którzy złożyli odpowiednie wnioski, obniżki czynszu w miesiącu kwietniu i maju 2020r. do wysokości 1 zł netto za przedmiot najmu, natomiast w miesiącu czerwcu 2020r. do wysokości 40%, a w lipcu 2020r. do wysokości 80% należnego czynszu.
- b) W oparciu o Zarządzenia Nr 432/2020 z dnia 01.12.2020r. oraz Nr 25/2021 z dnia 29.01.2021r. udzielono wszystkim najemcom lokali użytkowych, będących w zarządzie MZB, obniżki czynszu w wysokości 50% w miesiącach grudzień 2020r., styczeń, luty i marzec 2021r.
- c) Dodatkowo w tym czasie waloryzacja stawek czynszu została zamrożona.
7. Od samego początku pandemii Kielecki Park Technologiczny oferował firmom cały wachlarz działań o charakterze finansowym, informacyjnym i organizacyjnym.
- a) Lokatorzy KPT mogli liczyć na redukcję stawek za czynsz, w niektórych przypadkach nawet o 95%. Wysokość ulgi była uzależniona od spadku przychodów poszczególnych firm. Z pomocy skorzystało blisko 50 z ponad 200 przedsiębiorców.
- b) Dodatkowo firmy mogły liczyć na rozłożenie czynszu na raty, a te, które chciały zmniejszyć wynajmowaną przestrzeń lub zostały zmuszone do rezygnacji z niej, mogły liczyć na nasze elastyczne podejście.
- c) Inną formą wsparcia był szereg działań związanych z doradztwem, informacją oraz pomocą w przekwalifikowaniu się. Zorganizowano cykl bezpłatnych webinarów z instytucjami oferującymi wsparcie w ramach tarczy antykryzysowej. Eksperti z KPT, Urzędu Skarbowego, Urzędu Pracy, ZUS czy PFR krok po kroku wyjaśniali wszystkie wątpliwości. Spotkania te cieszyły się sporym zainteresowaniem.
- d) Jeszcze inną formą wsparcia była pomoc podmiotom, które chciały wspierać mieszkańców i instytucje poprzez produkcję materiałów ochronnych jak np. maseczki, przyłbice, czy części

do respiratorów. Tuż po zamrożeniu gospodarki udostępniono na specjalnych warunkach przestrzeń Centrum Fashion Design firmie MakuwaArt, właścicielowi marki Regioszulki, która rozpoczęła szycie maseczek. Sporą część tej produkcji przekazana została do domów pomocy społecznej, pogotowia, Wojewódzkiego Szpitala Zespolonego, jednoimiennego szpitala w Starachowicach i innych jednostek, które zwracały się z prośbą o pomoc. Firma Cabiomed – lokator KPT, zaczął produkować przyłbice, które potem trafiły m.in. do Świętokrzyskiego Centrum Onkologii. W Parku powstawały także części do respiratorów i łączniki do masek nurkowych wykorzystywanych przez lekarzy. Firma EkoEnergia ze swoich środków kupiła ogromną partię materiału na maseczki, a PODOPHARM przekazał potrzebującym płyny do dezynfekcji.

- e) Kryzys związany z koronawirusem w różnym stopniu wpłynął na działalność przedsiębiorców, których firmy zlokalizowane są w KPT. Część z nich pandemia otworzyła na nowe działania lub zwiększyła popyt na już oferowane produkty i usługi. Dobrze sprzedaje się wszystko to, co umożliwia funkcjonowanie w świecie online. Podmioty, które tworzą tego typu rozwiązania zyskują nowych klientów. Podobnie jest z firmą ActivTek, która produkuje systemy do wentylacji oraz przenośne urządzenia, skutecznie oczyszczające powietrze. Ta technologia radzi sobie także z koronawirusem. Firma uzyskała certyfikat amerykańskiej Agencji Żywności i Leków (FDA) i dziś wyposaża w swoje urządzenia hotele czy szpitale na jeszcze większą niż dotychczas skalę.

10.2.2. Działalność Biura Działalności Gospodarczej (BDG)

Biuro Działalności Gospodarczej działające w strukturach Wydziału Przedsiębiorczości i Komunikacji Społecznej w 2020 roku przyjęło od przedsiębiorców prowadzących jednoosobową działalność gospodarczą 5385 wniosków dotyczących m.in. zarejestrowania działalności, zawieszenia, wznowienia, wyrejestrowania w rejestrze: Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej (CEIDG). Panująca od marca 2020 roku pandemia COVID-19 i związane z nią obostrzenia spowodowała, iż liczna grupa przedsiębiorców zrezygnowała z osobistych wizyt w urzędzie dokonując niezbędnych zmian w rejestrze CEIDG on-line przy użyciu profilu zaufanego lub podpisu elektronicznego. Podkreślenia wymaga jednakże, iż przedsiębiorcy dokonując zmian w opisanym trybie wielokrotnie potrzebują

pomocy ze strony pracowników Biura Działalności Gospodarczej zajmujących się obsługę rejestru CEIDG w prawidłowym załatwieniu sprawy. Pracownicy służą pomocą i udzielają niezbędnych porad telefonicznie oraz przy użyciu e-maili.

Do zadań realizowanych Biuro Działalności Gospodarczej przez należą również sprawy z zakresu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Zezwolenia te wydawane są przedsiębiorcom na sprzedaż napojów alkoholowych w sklepach oraz lokalach gastronomicznych. W roku 2020 wydano 376 zezwoleń oraz 177 decyzji o wygaszeniu zezwoleń- w tym 170 z powodu likwidacji punktu sprzedaży napojów alkoholowych. Zaznaczyć należy, iż rok 2020 był szczególnie trudny dla przedsiębiorców prowadzących lokale gastronomiczne. Z powodu pandemii COVID-19 od 14 marca do 18 maja 2020 lokale gastronomiczne były nieczynne. Kolejne ograniczenie w funkcjonowaniu lokali zostało wprowadzone dnia 23 października i obowiązuje do chwili obecnej. Lokale gastronomiczne mogą funkcjonować jedynie w ograniczonym zakresie serwując posiłki na wynos. Przedsiębiorcy borykają się z ogromnymi problemami finansowymi. Mając na uwadze trudną sytuację opisaną grupą przedsiębiorców Rada Miasta Kielce 11 lutego 2021 roku podjęła uchwałę o zwolnieniu przedsiębiorców prowadzących lokale gastronomiczne z obowiązku uiszczenia II i III raty opłaty za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

10.2.3. Działalność Kieleckiego Parku Technologicznego (KPT)

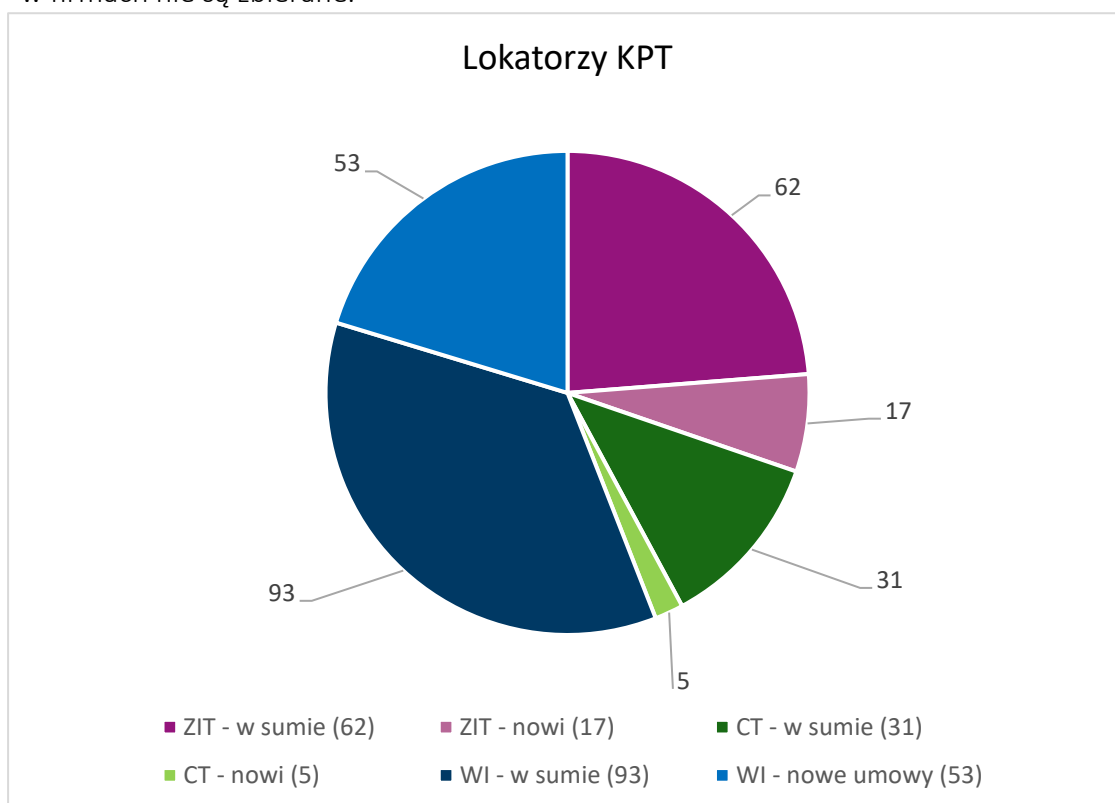

Kielecki Park Technologiczny (KPT) jest jednostką budżetową Miasta Kielce powołaną w celu tworzenia atrakcyjnych warunków do rozwoju przedsiębiorczości, innowacji, łączenia świata nauki i biznesu. KPT koncentruje się przede wszystkim na wsparciu działalności gospodarczej i stawianiu pierwszych kroków w biznesie. Sprzyja w dynamicznym rozwoju firm, oferując: elastyczne warunki najmu, nowoczesne i przyjazne otoczenie, opiekę biznesową i rozwojową, doradztwo, szkolenia i współpracę z kooperantami.

- **Usługi lokalowe.** Oferta KPT w tym zakresie obejmuje Zespół Inkubatorów Technologicznych (Orange Inc. i Skye Inc.) oraz Centrum Technologiczne (budynek biurowo-laboratoryjny OuluTech oraz 4 hale produkcyjne: RomaTech, SingapurTech, RecifeTech i YuyaoTech).

- a) Z infrastruktury Zespołu Inkubatorów Technologicznych (ZIT) w 2020 r. korzystały 62 podmioty z czego 17 to firmy, które pozytywną decyzję przystąpienia do Parku otrzymały w tym właśnie roku. Ilość miejsc pracy, które wygenerowały firmy ZIT oscylowała wokół wartości 400 etatów.
- b) Z infrastruktury Centrum Technologicznego (CT) w 2020 roku korzystało 31 firm, z czego 5 to przedsiębiorstwa, które działalność w KPT rozpoczęły w ubiegłym roku. Poziom zatrudnienia w tych firmach na koniec 2020 roku wyniósł blisko 600 osób.
- c) **Wirtualny Inkubator (WI).** W 2020 r. z tej usługi korzystały łącznie 93 firmy, przy czym 53 to nowe umowy. Usługa skierowana jest do firm, które na obecnym etapie rozwoju nie potrzebują przestrzeni biurowej, ale chcą zarejestrować działalność pod adresem KPT. WI zapewnia możliwość rozwoju firm poprzez dostęp do usług wykonywanych w sposób zdalny oraz lokalnie przez dołączenie do bazy lokatorów i korzystanie z usług rozwojowych KPT. Z uwagi na specyficzny charakter WI, dane dot. zatrudnienia w firmach nie są zbierane.

Źródło: Kielecki Park Technologiczny.

- **Tereny inwestycyjne.** Przygotowanie i sprzedaż terenów inwestycyjnych to kolejna forma wsparcia dla przedsiębiorców, która zrealizowana była w 2020 r.

- W ramach projektu „Uzbrojenie terenów inwestycyjnych KPT – strefa D” wykonano uzbrojenie terenów na działkach zlokalizowanych w jednostce ewidencyjnej Kielce, w obrębie 0005 o łącznej powierzchni 3,4893 ha. Tereny zostały wyposażone we wszystkie media (sieci sanitarne, elektryczne i teletechniczne) oraz wykonano układ dróg wewnętrznych połączonych z ul. Olszewskiego i Morawieckiego.
- KPT wystąpił z wnioskiem o ogłoszenie postępowań przetargowych na sprzedaż czterech kolejnych działek na terenach w strefie B i jednego w strefie D.
- W 2020 roku pozyskano 2 nowych inwestorów – firmy Maxi Pizza (dwie działki) oraz INS Group Sp. z o.o. Sp. komandytowa - Marek Kolasa.
- Inwestorzy pozyskani w roku 2019: Podopharm, Utech Technics, AirFresh, 4D Office oraz Pan Józef Cichecki rozpoczęli proces inwestycyjny na terenach uzbrojonych przez KPT.
- Na terenach sprzedanych w roku 2018 zakończyła się budowa centrum odnawialnych źródeł energii firmy EkoEnergia Polska. Jest to obiekt badawczy z 28 stanowiskami badawczymi.
- Firma Marbach (zakład został otwarty w 2016 roku), w 2020 r. rozszerzyła swoją działalność poprzez dobudowanie kolejnej hali produkcyjnej o powierzchni 2000 m². Inwestor uzyskał pozwolenie na użytkowanie i wyposażył park maszynowy w nowej części obiektu. Dzięki inwestycji powstały nowe miejsca pracy.

Inkubator Logistyczny Rotterdam INC. W 2020 r. rozpoczęto budowę obiektu, który jest odpowiedzią dla firm działających w mniejszej skali, które zgłaszają zapotrzebowanie na kilkudziesięcio-kilkusetmetrowe moduły biznesowe z przeznaczeniem na powierzchnie magazynowe. Obiekt wyposażony będzie w stałą rampę przeładunkową, windę towarową, by móc jak najswobodniej poruszać się wózkami paletowymi i elektrycznymi. Został podzielony na część techniczną, administracyjno-socjalną oraz magazynową, a łączna powierzchnia to ok. 2200 m². Zakończenie projektu: 2021 r. Planowana wartość dofinansowania z RPO WŚ na lata 2014-2020 – 9 161 868,94 zł. Poziom dofinansowania: 100 %.

Inkubator California INC. KPT planuje budowę nowego inkubatora, z garażem podziemnym i parkingiem wraz z zagospodarowaniem terenu, infrastrukturą techniczną, drogą. Głównym celem przedsięwzięcia jest pobudzanie rozwoju innowacyjnych przedsiębiorstw poprzez udostępnienie odpowiednio przystosowanej powierzchni, oferty usług na rzecz

świętokrzyskich MŚP, zarówno dla firm rozpoczynających działalność oraz firm w fazie rozwoju i ekspansji rynkowej. Powierzchnia całkowita Inkubatora: 17.112 m². Przedsięwzięcie zostało zgłoszone do Europejskiego Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększenia Odporności (Recovery and Resilience Facility RRF), jak również zostało uwzględnione w Strategii Województwa Świętokrzyskiego 2030+.

- **Centra Kompetencji KPT.** To przestrzeń Parku służąca rozwojowi, podnoszeniu kwalifikacji, a także świadczenia usług specjalistycznych:
  - a) Centrum Kompetencji ICT. Profesjonalnie wyposażona przestrzeń do szkoleń z branży IT.
  - b) Centrum Fashion Design. Przestrzeń dla firm związanych głównie z branżą modową i designem, ale także innych, na potrzeby działań związanych z promocją i marketingiem. W 2020 r., w związku z pandemią COVID-19, CFD udostępniono firmie Regioszulki na potrzeby produkcji maseczek, które trafiły m.in. do szpitali w Kielcach i Starachowicach. W II połowie 2020 r. operatorem CFD została firma Makuwa Art Jakub Waszak, właściciel marki Regioszulki z branży kreatywnej.
  - c) Centrum Druku 3D. Miejsce oferujące profesjonalne usługi projektowania oraz drukowania produktów w technologii 3D. Operatorem Centrum jest firma CABIOMEDE.
  - d) Centrum CNC. Miejsce dedykowane przedsiębiorstwom prowadzącym działalność w obszarze produkcji precyzyjnych elementów mechanicznych maszyn i urządzeń. Operatorem Centrum jest firma Utech Technics.
- **Centrum Konferencyjne.** Profesjonalnie przygotowana przestrzeń składająca się z w pełni wyposażonych sal konferencyjnych. W 2020 r. w Centrum odbyło się łącznie 177 wydarzeń. Były to spotkania biznesowe, szkolenia, spotkania okolicznościowe. Ze względu na sytuację epidemiologiczną w kraju i wiążącymi się z nią obostrzeniami z oferty Centrum Konferencyjnego korzystali lokatorzy wynajmujący powierzchnię biurową oraz około 10 firm zewnętrznych organizujących szkolenia.
- **Usługi doradcze.** W ramach działań wspierających rozwój przedsiębiorczości i firm Kielecki Park Technologiczny oferuje usługi m.in. z zakresu: weryfikacji pomysłu biznesowego, modeli biznesowych, pozyskiwania finansowania, dotacji na kredyt obrotowy, marketingu i sprzedaży oraz innych. W roku 2020 wyświadczono łącznie blisko 70 usług. Ponadto, KPT świadczył stałe usługi w ramach projektu Platformy Startowe Start In Podkarpackie,

w postaci usług księgowych, podatkowych oraz opiekę Managera Inkubacji w zakresie m.in. modelu biznesowego, analizy i modelowania koncepcyjnego MVP, szczegółowej specyfikacji formy i zakresu świadczenia usług podstawowych i specjalistycznych. Dodatkowo w ramach Platformy Startowej pracownicy KPT ocenili 71 wniosków aplikacyjnych do projektu.

- **Szkolenia.** W 2020 r. Kielecki Park Technologiczny realizował zadania edukacyjne w postaci szkoleń, warsztatów dot. m.in. prawa własności intelektualnej, zarządzania ryzykiem, metody design thinking, marketingu, mediów społecznościowych, czy wystąpień publicznych. Wydarzenia kierowane były do przedsiębiorców i studentów, wzięło w nich udział ponad 200 osób.
- **Przygotowanie i realizacja projektów miękkich**
  - *Platformy Startowe Start In Podkarpacie / Region Świętokrzyski*

Projekt jest realizowany w okresie od 01.01.2019 r. do 28.02.2022 r. i zakładał 5 rund inkubacyjnych dla startupów. KPT dołączył w roli partnera od sierpnia 2020 r., biorąc udział w 4 i 5 rundzie inkubacji. Projekt jest skierowany do osób fizycznych, które mają pomysł na innowacyjny biznes minimum w skali kraju związany z branżą lotniczą, motoryzacyjną, informatyczną lub budowlaną. Wsparcie Platformy ma doprowadzić do stworzenia MVP. Startup otrzymuje opiekę Managera, który wspólnie z pomysłodawcą wypracowuje model biznesowy oraz usługi podstawowe i specjalistyczne związane z przygotowaniem produktu. KPT obejmie wsparciem i przeprowadzi przez proces inkubacji 20 startupów. W 2020 r. zostało utworzonych 9 nowych firm, w których trwa proces inkubacji.
  - *Poland Prize - 2.5 POIR Programy akceleracyjne*

Celem projektu jest zachęcenie zagranicznych start-upów do prowadzenia biznesu w Polsce m.in. dzięki dofinansowaniu rozpoczęcia działalności, wsparciu eksperckiemu oraz umożliwieniu im nawiązania kontaktów z Odbiorcami Technologii/Inwestorami z Polski. Akcelerator "Poland Prize powered by Kielce Technology Park" zakłada rekrutowanie do programu min. 60 zagranicznych startupów w okresie 03/2021–10/2023. Do etapu soft-landingu i rozwoju, którego głównym celem będzie nawiązanie relacji z Odbiorcami Technologii lub Inwestorem, zakwalifikuje się 36 startupów. Na ten cel startupy otrzymają do Akceleratora grant w max. wysokości 50 000 zł oraz wsparcie prawne, biznesowe, mentorskie i networkingowe. Akcelerator zakłada, że 30

startupów nawiąże relacje z Odbiorcą Technologii lub Inwestorem i będzie gotowych do pracy nad rozwojem swojego produktu, odpowiadając na wyzwanie postawione przez partnera biznesowego. Na ten cel startupy otrzymają grant w max. wys. 250 000 zł. KPT złożył wniosek do projektu i obecnie czeka na wyniki rekrutacji do programu.

- Koncepcja e-DIH – projekt zakłada stworzenie punktu pierwszego kontaktu (one stop shop) głównie dla małych i średnich firm produkcyjnych dążących do produktowej, usługowej oraz organizacyjnej transformacji cyfrowej usprawniającej działalność firmy i budującej jej przewagę konkurencyjną. Koncentracja rynkowa DIH opiera się na kliencie z woj. świętokrzyskiego. DIH jest nieformalną inicjatywą kooperacyjną podmiotów, która w perspektywie czasowej może przybrać bardziej ustrukturyzowaną formę z wiodącą rolą Kieleckiego Parku Technologicznego i szerszy geograficzny zakres oddziaływania. Partnerzy: Politechnika Świętokrzyska, Fundacja Rozwoju Przemysłu, Świętokrzyski Związek Pracodawców Prywatnych Lewiatan, EdTechHub Akcelerator Sp. z o.o., EdTech Hub Ventures, Cabiomede Sp. z o.o., ITM Code Sp. z o.o., Optibuy Sp. z o.o., Altar Sp. z o.o., Infover Spółka Akcyjna, IMA Technik Sp. z o.o. Obecnie KPT oczekuje na wyniki preselekcji do programu.
- Pilotaż gov LAB POIR 2.4
Program edukacyjny dla samorządów. gov_LAB ma za zadanie przybliżyć metodę projektowania usług skierowanych do przedsiębiorców. Program oparty jest o metodologię service design oraz design thinking dopasowaną do potrzeb instytucji publicznych. Dodatkowym celem jest zaznajomienie uczestników z innowacyjnymi metodami pracy w administracji. Produktem programu jest każdorazowo kompletna koncepcja instrumentu wsparcia dla przedsiębiorców wraz z planem wdrożenia. Udział w programie składa się z trzech etapów: 8 warsztatów, 2 zjazdy edukacyjno-networkingowe oraz spotkania finałowego – konferencja Demo Day, gdzie zespoły zaprezentują swoje rozwiązanie oraz zostaną ocenione przez niezależne jury. Projekt realizowany wspólnie przez: KPT, Miasto Kielce, Miejski Urząd Pracy. W 2020 r. podpisano umowę o dofinansowanie, a realizację projektu przeniesiono na 2021 r.
- Akademia Biznesu dla Młodych - 1.2.1 Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego POWER
Celem projektu jest zniwelowanie skutków pandemii COVID-19 wśród 30 osób w wieku 18-29 lat, zamieszkałych/uczących się na terenie woj. świętokrzyskiego,

niezarejestrowanych w ewidencji urzędów pracy, które utraciły zatrudnienie po 1 marca 2020 r., poprzez wsparcie na założenie i prowadzenie działalności gospodarczej w okresie 01.01.2021 do 30.06.2022. Projekt obejmuje działania motywacyjne nakierowane na przygotowanie do podjęcia samozatrudnienia oraz wsparcie finansowe na założenie i prowadzenie własnej działalności gospodarczej. Efektem będzie powstanie 30 nowych podmiotów gospodarczych na terenie Miasta Kielce. Projekt realizowany w partnerstwie ze Stowarzyszeniem Integracja i Rozwój.

- GREEN THINKING ENTREPRENEUR YOUTH – celem jest budowanie i wzmacnianie świadomości ekologicznej i klimatycznej, m.in. poprzez promowanie zielonej energii i korzyści wynikających z jej stosowania, a także o zachęcanie do tworzenia firm, a przez to także miejsc pracy, w obszarach z zakresu zielonej przedsiębiorczości. Szansą na osiągnięcie tych założeń będą działania zmierzające do utworzenia tzw. Centrów Green Thinking. Projekt skierowany do młodzieży, nauczycieli, młodych przedsiębiorców i mieszkańców regionu, firm.
- International Technology Transfer Academy to projekt, który Kielecki Park Technologiczny rozpoczął 01.01.2018 r. Celem było określenie rzeczywistych potrzeb sektora transferu technologii, opracowanie, przetestowanie programu szkoleniowego i finalnie przeszkolenie łącznie 150 osób. W 2020 roku odbyło się 5 szkoleń, w których wzięli udział pracownicy kieleckich firm, urzędów, instytucji otoczenia biznesu podnosząc swoje kwalifikacje. Projekt zakończył się w grudniu 2020 r.
- ALTRUISTIC ENTREPRENEUR, CE Sustainable model to support social entrepreneurship. Partnerzy opracują i wdrożą narzędzia do poprawy umiejętności i kompetencji: środkowo-europejską platformę internetową z powiązаныmi narzędziami wsparcia ekonomii społecznej, zestaw narzędzi coachingowych dla przedsiębiorców społecznych oraz dla altruistycznych przedsiębiorców (mentorów); wdrożą siedem działań pilotażowych w celu przetestowania opracowanych narzędzi oddolnego wsparcia. Odbiorcami projektu są przedsiębiorstwa społeczne, NGOsy, przedstawiciele MSP oraz dużych firm, instytucje publiczne, Instytucje otoczenia biznesu, władze regionalne i miejskie, mieszkańcy.
- Pozostałe realizacje.
Dodatkowo pracownicy KPT organizowali lub brali udział w szeregu wydarzeń i inicjatyw popularyzujących ideę przedsiębiorczości oraz promujących KPT:

- 1) Projekty złożone w celu wsparcia Winnickiego Parku Innowacji i Technologii
Złożone zostały 3 projekty do Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP w ramach programu polskiej współpracy rozwojowej, w ramach których realizowane miało być wsparcie dla Winnickiego Parku Innowacji i Technologii. Jednak w wyniku pandemii COVID-19 MSZ unieważnił konkurs.
  - 2) Bądź EKO – nadaj przedmiotom drugie życie – celem konkursu było m.in. tworzenie proekologicznych wzorców zachowań, wzrost świadomości ekologicznej wśród dzieci i młodzieży dotyczącej powstawania problemów środowiskowych i przekonań, które zapewnią troskę i możliwość ochrony środowiska.
  - 3) VOCATIONAL SCHOOLS LEARN TO R&D AND INNOVATION VIA VIRTUAL REALITY
Efektem działań będzie e-book zawierający opracowania metodyki kształcenia zawodowego w obszarze badań, rozwoju i innowacji. Na bazie e-podręcznika opracowane zostaną aplikacje wykorzystujące wirtualną rzeczywistość, których celem będzie aktywne uczenie B+R+I wśród uczniów.
- **COVID – 19.** W 2020 r. wspólnie z lokatorami Kieleckiego Parku Technologicznego podjęliśmy działania na rzecz walki z pandemią COVID-19 i jej skutkami:
    - KPT wystąpił do Pana Prezydenta Miasta Kielce o wsparcie dla lokatorów w postaci zwolnień z czynszów. Udzielono zniżki od 50 do 95%. Z ulgi skorzystało 42 lokatorów.
    - Na potrzeby produkcji maseczek KPT udostępnił przestrzeń Centrum Fashion Design firmie Regioszulki, które zostały przekazane szpitalom.
    - KPT przekazał kieleckim Klubom Seniora 1000 maseczek.
    - Część parkingu KPT, znajdującego się przy hali OULU udostępniono firmie Corten Medic pod mobilny punkt badań w kierunku koronawirusa.
    - Lokatorzy KPT włączyli się w działania na rzecz walki z COVID-19 m.in. poprzez druk części do respiratorów, produkcję przyłbic ochronnych, maseczek, płynów do dezynfekcji rąk i powierzchni, urządzeń do uzdatniania powietrza. Część z wyprodukowanych środków ochrony została przekazana nieodpłatnie ośrodkom służby zdrowia. Ponadto, przekazali również wsparcie finansowe.
  - **Wydarzenia.** KPT wspierał także firmy w pozyskiwaniu ważnych informacji oraz w nawiązywaniu relacji biznesowych, które mogą pomóc w rozwoju firmy:

- Linkowanie – w 2020 r. zrealizowanych zostało 3 edycje tego wydarzenia, w których udział wzięło łącznie 30 uczestników,
  - Paragrafy w biznesie – w 2020 r. odbyły się dwa spotkania, w których wzięło udział 15 osób,
  - Konkurs na pracę dyplomową – łącznie udział wzięło 89 studentów, których oceniało 13 podmiotów gospodarczych,
  - Tarcza Antykryzysowa – w ramach cyklu odbyło się 6 wydarzeń, w których wzięło udział blisko 130 uczestników,
  - Światowy Tydzień Przedsiębiorczości w woj. świętokrzyskim – koordynatorem lokalnym jest KPT, który zorganizował trzy wydarzenia. łącznie we wszystkich inicjatywach wzięło udział ponad 400 osób,
  - Jak przygotować się na Industry 4.0? – w konferencji wzięło udział 41 uczestników,
  - Final projektu Work On IT – we współpracy z Politechniką Świętokrzyską i Transition Technologies PSC. Liczba uczestników: 18,
  - Start In Podkarpackie – KPT – spotkania online poświęcone projektowi Platformy Startowe Start In Podkarpackie, którego koordynatorem w woj. świętokrzyskim jest KPT. Liczba uczestników: ponad 300 osób,
  - cykl spotkań w ramach współpracy z Polską Agencją Rozwoju Przedsiębiorczości dot. aktualnej oferty PARP oraz KPT,
  - Kieleckie Dni Informatyki – z uwagi na pandemię wydarzenie planowane na 22 i 23 kwietnia 2020 roku nie odbyło się.
- **Wizyty studyjne.** Oferta przygotowana dla przedstawicieli miast, uczelni wyższych, organizacji pozarządowych, przedstawicieli biznesu w celu prezentacji działalności KPT, funkcjonującej społeczność biznesową oraz stworzenia możliwości nawiązania nowych relacji. Wizyty organizowane przede wszystkim dla gości spoza regionu świętokrzyskiego. Pomimo restrykcji i ograniczeń Covidowych w 2020 r. zrealizowano łącznie 5 wizyt polskich oraz zagranicznych.
  - **Energetyczne Centrum Nauki KPT** – miejsce wspierające edukację formalną poprzez organizację warsztatów popularnonaukowych, dostosowanych do aktualnej podstawy programowej, a także udostępnienie do zwiedzania interaktywnej wystawy „Energia”. W 2020 roku ECN odwiedziło 9 082 osób. ECN prowadziło też działania wspierające

przedsiębiorcze postawy: cykl spotkań „Wtorki dla nauczycieli”, „Kobiety z energią” oraz „Podróże z energią”, cykl online „Piątki z dobrą energią”, realizacja stażu w ramach projektu „NOWE PERSPEKTYWY rozwoju Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach”, realizacja stażu z Fundacją Heros w ramach projektu „Kompas – kierunek niezależność”, kontynuacja współpracy pomiędzy KPT a Młodzieżowym Ośrodkiem Wychowawczym w Kielcach.

- **Organizacji inicjatyw prospołecznych** – w 2020 r. KPT realizował także aktywności mające na celu integrację, wspieranie rozwoju postaw obywatelskich, zwiększenie zaangażowania w życie lokalnej społeczności oraz wymiany doświadczeń i inspiracji w różnych obszarach życia. Do inicjatyw należy zaliczyć:
  - Kino letnie z KPT
  - Spotkanie inauguracyjne Stowarzyszenia Kobiety VIVE
  - Działalność Energetycznego Ogrodu Doświadczeń
  - „Dzień Pierwszej Pomocy”
- **Budowanie ekosystemu** - angażowanie się lokatorów Kieleckiego Parku Technologicznego w życie lokalnej społeczności poprzez przekazywanie wiedzy i doświadczenia w prowadzeniu działalności gospodarczej m.in. w ramach zajęć dla studentów, uczestników wizyt studyjnych, udziału w wydarzeniach KPT lub poprzez organizację praktyk i staży dla studentów; współpraca z firmami zewnętrznymi, instytucjami w realizowanych projektach. W 2020 roku we współpracę włączyli się: Cabiomede, Podopharm, WN Legal, Transition Technologies, Chemlab, Makuwa Art, Akapit, Politechnika Świętokrzyska, Fundacja Rozwoju Przemysłu, Świętokrzyski Związek Pracodawców Prywatnych Lewiatan, EdTechHub Akcelerator, EdTech Hub Ventures, ITM Code, Optibuy Altar, Infover, IMA Technik, EkoEnergia Polska, IT Control, KH-KIPPER, SMART FUTURE 21, STOKOTA, VIVE Innovation, VIVE Logistic Services, VIVE Textile Recycling, Zakłady Urządzeń Chemicznych i Armatury Przemysłowej Chemar, ZPUE, Akcelerator Technologiczny Gliwice ASI, ITM Poland.

10.2.4. Działalność Miejskiego Urzędu Pracy w Kielcach

Miejski Urząd Pracy w Kielcach działa w oparciu o Ustawę o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst ujednolicony Dz.U.2019.1482) i odpowiada za realizację Uchwały Rady Miasta Kielce Nr LI/1144/2018. Aktywność urzędu skupia się na wsparciu lokalnego rynku pracy.

Służy temu realizacja usług i instrumentów rynku pracy oraz działania pozaustawowe, których podstawę stanowi przywołana Uchwała Rady Miasta (obowiązuje ona do 31 grudnia 2020 roku).

Rok 2020 również na rynku zatrudnienia upłynął pod znakiem pandemii COVID-19 i lockdown'u. Zgodnie z „Informacją o rynku pracy w trzecim kwartale”, którą przygotował Główny Urząd Statystyczny w drugim kwartale 2020 roku aż 684 000 nie wykonywało w Polsce swojej pracy w związku z przerwą w działalności zakładu, w którym byli zatrudnieni. W trzecim kwartale liczba takich osób spadła do 65 000 . Według analiz rodzimy rynek pracy stosunkowo dobrze wytrzymał to uderzenie. Według najnowszych danych Eurostatu (opublikowane 02.12.2020 r.) średni poziom bezrobocia w Europie według BAEL (Bilans Aktywności Ekonomicznej Ludności) wynosił w październiku ubiegłego roku 7,6% (w strefie Euro 8,4%). Polska z rezultatem 3,5% znalazła się na drugim miejscu za Czechami (2,9%). Tuż za Rzeczpospolitą uplasowały się Malta (3,9%), Niderlandy (4,3%) i Niemcy (4,5%). Najtrudniejsza sytuacja panowała w Hiszpanii (16,2%), na Cyprze (10,5%), Litwie (10,4%) i we Włoszech (9,8%) .

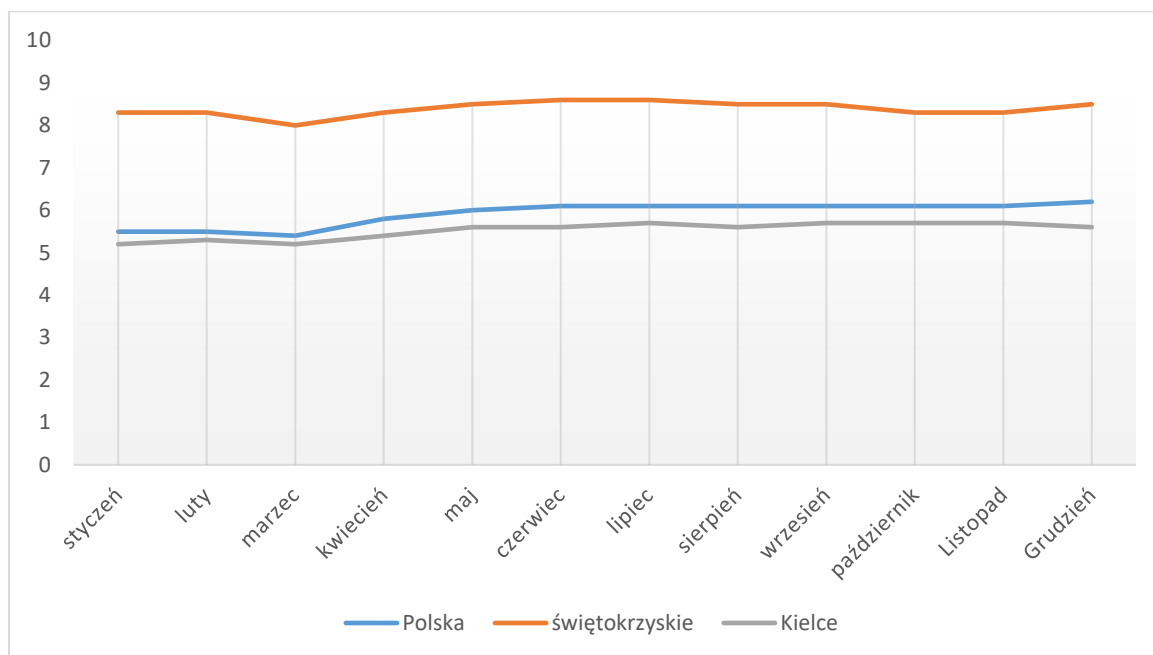
W kraju bezrobocie rejestrowane na koniec grudnia 2020 roku wyniosło 6,2%. W województwie świętokrzyskim odnotowano wynik 8,5%. Za naszym regionem znalazły się: kujawsko-pomorskie (8,9%), podkarpackie (9,1%) i warmińsko-mazurskie (10,1%). Liderem pozostało wielkopolskie: 3,7%.

W województwie świętokrzyskim tylko w dwóch powiatach odnotowano wynik korzystniejszy niż średni w kraju. Pierwsza trójka na koniec ubiegłego roku przedstawiała się następująco:

- powiat buski 4,4%,
- miasto Kielce 5,6% (spadek o 0,1% w porównaniu z listopadem 2019 r.),
- pińczowski 6,7%.

Najmniej korzystna sytuacja panowała w skarżyskim 16,6%, opatowskim 13,4% i koneckim 12,7% i ostrowieckim 11,5%

Wykres 11 Zmiany wysokości rejestrowanego bezrobocia w 2020 roku.

Źródło: Opracowanie MUP Kielce na podstawie danych GUS

DZIAŁALNOŚĆ MIEJSKIEGO URZĘDU PRACY W KIELCACH

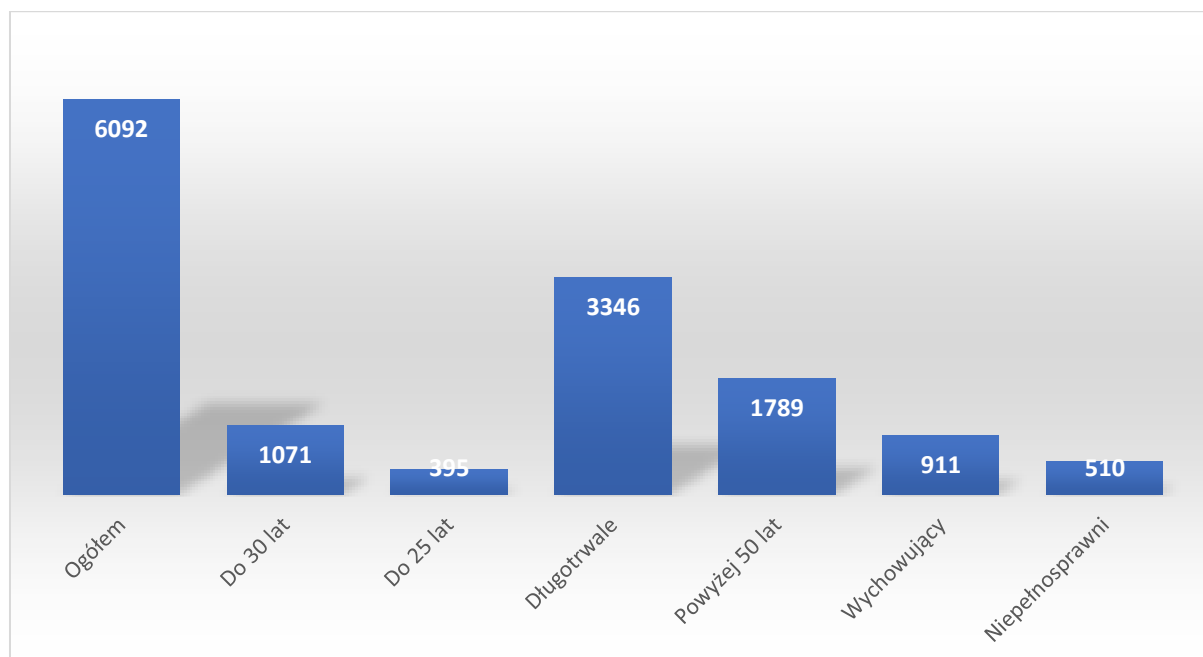
Struktura bezrobocia rejestrowanego w Kielcach

Na koniec grudnia 2020 roku w Miejskim Urzędzie Pracy w Kielcach zarejestrowanych było 6092 osób w tym 2804 kobiety. W tym miesiącu zarejestrowało się w MUP 567 osób, a wyrejestrowanych zostało 703 (363 kobiety) – głównie ze względu na podjęcie nowego zatrudnienia (537 osób). W ewidencji MUP znajdowało się również 109 osób poszukujących pracy.

Ponad połowę wszystkich zarejestrowanych stanowiły osoby długotrwale bezrobotne 3 346 w tym 1558 pań. Osób młodych (do 30 roku życia) było 1 071. Z tego grona 395 osób nie ukończyło jeszcze 25 lat. Co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia wychowywało 911 osób. W tej grupie dominują od lat panie, których było 802. Mężczyźni przeważali natomiast w kategorii osób, które ukończyły już 50 rok życia – było ich 1267 na 1789 wszystkich. Jak pokazują wyniki najnowszych analiz Instytutu Badawczego Randstad tylko 3% pracodawców ma ofertę rekrutacyjną dla przedstawicieli tej grupy wiekowej. Potwierdzają to też badania Sektorowej Rady ds. Kompetencji Sektora Komunikacji Marketingowej, w których prezentacji

stwierdzono wręcz, że istnieje przyzwolenie na cichą dyskryminację. Na koniec grudnia ubiegłego roku w rejestrach MUP znajdowało się również 510 osób niepełnosprawnych.

Wykres 12 Struktura bezrobocia rejestrowanego w Kielcach stan na 31.12.2020 roku.

Źródło: Opracowanie MUP Kielce.

Realizacja Tarczy Antykryzysowej

Miejski Urząd Pracy w Kielcach od początku kwietnia 2020 roku przyjmował wnioski o udzielenie wsparcia wynikającego z ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz.U.374 z 2020 roku z późn. zm.) zwanej Tarczą Antykryzysową. Zgodnie z danymi Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w szczytowym okresie realizacji wsparcia pod względem liczby wypłacanych mikroprzedsiębiorcom umarzalnych pożyczek w kwocie do 5.000 zł MUP Kielce znajdował się na siódmym miejscu wśród miast wojewódzkich. Za stolicą świętokrzyskiego znalazły się: Olsztyn, Opole, Wrocław, Katowice, Rzeszów, Bydgoszcz, Warszawa i Poznań. Patrząc tylko przez pryzmat tego instrumentu można zauważyć, że prawie co czwarta pożyczka udzielona mikroprzedsiębiorcom w województwie świętokrzyskim została wypłacona w Kielcach przez Miejski Urząd Pracy. **Łącznie do kieleckich podmiotów uprawnionych do otrzymania wsparcia z tytułu realizacji Tarczy Antykryzysowej w roku 2020 wpłynęło 110.589.822,98 złotych.**

Obsługa wsparć w ramach tzw. „Tarczy antykryzysowej” szczególnie w pierwszym okresie jej funkcjonowania była ogromnym wyzwaniem organizacyjnym urzędu, wymagającym podjęcia wielu trudnych, ale ważnych, a jak się okazało skutecznych decyzji. Działania te podejmowane były dodatkowo w sytuacji kryzysowej wywołanej pandemią, gdzie urząd bez względu na kolejne obostrzenia musiał funkcjonować w pełnym zakresie. Powyższe zaowocowało zrealizowaniem **18 165** wniosków na kwotę 110.589.822,98 zł.

Należy nadmienić, iż urząd bardzo aktywnie uczestniczył w informowaniu o możliwościach pozyskania wsparcia w ramach Tarczy Antykryzysowej. Pracownicy MUP uczestniczyli m.in. w audycjach poradnikowych na antenie Polskiego Radia Kielce S.A., Radia „Fama” (program Tarcza 6.0 – audycje z udziałem pracowników MUP ze względu na wysoką jakość merytoryczną były też odtwarzane w rozgłośniach „Famy” w Tomaszowie Mazowieckim, Wołominie, Słupsku i Żyrardowie), MeloRadio i TVP3 Kielce oraz w webinarium zorganizowanym przez Kielecki Park Technologiczni. Pracownicy MUP włączali się również w dyskusje w mediach społecznościowych, udzielając bieżących informacji i porad. Między innymi w liczącej ponad dwa i pół tysiąca członków „Grupie Wsparcia Antykryzysowego Dla Przedsiębiorców” na Facebook.com.

W ramach „Tarczy antykryzysowej” urząd realizował:

- udzielanie pożyczek w kwocie 5.000,00 zł dla samozatrudnionych, mikro i małych przedsiębiorców oraz organizacji pozarządowych w kwocie 60.091.745,11 zł;
- dofinansowanie do prowadzenia działalności gospodarczej dla samozatrudnionych w kwocie 12.842.700,00 zł;
- dofinansowanie wynagrodzeń dla pracowników mikro i małych przedsiębiorstw, oraz organizacji pozarządowych i kościelnej osoby prawnej w kwocie 33 700 981,50 zł;
- dofinansowanie wynagrodzeń dla pracowników organizacji pozarządowych i kościelnej osoby prawnej w kwocie 3.954.396,37 zł,
- dotację dla mikro i małych przedsiębiorstw w kwocie 500.000,00 zł.

Usługi rynku pracy

Podstawę działań skierowanych do klientów indywidualnych i instytucjonalnych Miejskiego Urzędu Pracy w Kielcach stanowi zdefiniowana w Ustawie o promocji zatrudnienia realizacja usług rynku pracy.

Pośrednictwo pracy

W ramach zadań pośrednictwa pracy w 2020 roku pośrednicy pracy – doradcy klienta indywidualnego zrealizowali 38 281 wizyt. Do 13 marca 2020 roku obsługa klientów odbywała się w siedzibie urzędu, natomiast od 16 marca ze względu na wprowadzony stan zagrożenia epidemiologicznego, w trosce o zdrowie i bezpieczeństwo mieszkańców Kielc Miejski Urząd Pracy obsługiwał klientów poprzez kontakt telefoniczny oraz e-mailowy. Od dnia 17 sierpnia 2020 roku bezpośrednia obsługa klientów została częściowo wznowiona z zachowaniem odpowiednich rygorów sanitarnych. Wizyty bezpośrednie umawiane były po uprzednim telefonicznym kontakcie pracownika urzędu z klientem, na określony dzień i godzinę.

W celu zindywidualizowania i dopasowania usług do potrzeb osób bezrobotnych, dla każdej osoby rejestrującej się w urzędzie, która stawiała się na pierwszą wyznaczoną wizytę, sporządzony został Indywidualny Plan Działania. Opracowano 5 907 Indywidualnych Planów Działania.

Pozyskane w 2020 roku oferty pracy pochodziły nie tylko od przedsiębiorców aktywnych na lokalnym rynku. Część pozyskanych zostało od firm działających na terenie całego kraju. W grupie ofert znalazły się też propozycje zatrudnienia związane z różnymi formami wsparcia dla podmiotów prowadzących działalność gospodarczą, m.in.: zatrudnianiem cudzoziemców i stażystów po zakończonych stażach. Większość stanowiły oferty pracy otwarte tj. oferty w których pracodawca wyraził zgodę, aby upowszechnione zostały jego dane identyfikujące firmę. Przy tych ofertach MUP nie wydaje skierowań do pracy.

Pośrednicy pracy – doradcy klienta indywidualnego przedstawili 3 327 propozycji pracy osobom zarejestrowanym w urzędzie.

W 2020 roku wyrejestrowanych z ewidencji urzędu zostało 4 068 osób, które podjęły zatrudnienie dzięki wsparciu Miejskiego Urzędu Pracy. Pośrednicy pracy – doradcy klienta instytucjonalnego realizując zadania w zakresie wsparcia dla pracodawców w tworzeniu

i utrzymywaniu miejsc pracy nawiązywali bezpośrednie kontakty odwiedzając przedsiębiorców z terenu miasta Kielce, w siedzibach ich firm. Wizyty miały na celu promocję działań MUP Kielce, podtrzymywanie kontaktów oraz pozyskiwanie nowych pracodawców do współpracy z urzędem. W 2020 roku zrealizowano 241 wizyt u przedsiębiorców. Wizyty były realizowane tylko w pierwszym kwartale roku. W kolejnych miesiącach kontakt z pracodawcami/przedsiębiorcami odbywał się za pośrednictwem telefonu lub e-maila, w łącznej liczbie 5017.

Tabela 28 Zestawienie ofert pracy pozyskanych w 2020 roku.

Pozyskane oferty pracy	2540
Liczba wydanych skierowań do pracy	652
Liczba osób zatrudnionych po skierowaniu z MUP	406
Liczba wydanych skierowań do odbycia stażu	568
Liczba osób, które podjęły staż	403

Źródło: Opracowanie MUP Kielce.

Targi Pracy

W 2020 roku planowane były XXIII Ogólnopolskie Targi Pracy, na które wysłano ponad 500 zaproszeń do firm z rynku lokalnego, regionalnego i europejskiego. Niestety impreza została odwołana ze względu na epidemię. W dniu 10.09.2020 r. odbyły się Plenerowe Targi Pracy na Rynku w Kielcach. W wydarzeniu wzięło udział 11 wystawców, którzy zaprezentowali kilkaset ofert pracy w Polsce oraz w ramach sieci EURES. Uczestnicy targów mogli również zapoznać się z aktualnymi ofertami szkoleniowymi oraz odbyć konsultacje z doradcami zawodowymi. Zainteresowanie imprezą potwierdza istniejące zapotrzebowanie na spotkania bezpośrednie zarówno ze strony firm, jak i osób poszukujących nowego zatrudnienia.

Miejski Urząd Pracy w Kielcach we współpracy z Akademickim Centrum Kariery Politechniki Świętokrzyskiej w ramach XII Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery zorganizował XI Akademickie i Młodzieżowe Targi Pracy. Ze względu na obecną sytuację epidemiologiczną, wydarzenie odbyło się w przestrzeni wirtualnej w dniu 21.10.2020 r. w godzinach od 9.30 do 13.30. W targach wzięło udział 38 pracodawców. W tym miejscu należy podkreślić, że w związku z ogłoszeniem przez premiera Mateusza Morawieckiego w październiku ograniczeń w zakresie organizacji imprez, targi zostały przeniesione do Internetu w rekordowym tempie zaledwie

czterech dni. Natomiast udział w nich tak pracodawców, jak i samych studentów był porównywalny z targami, które odbyły się w formule stacjonarnej w 2019 roku.

Poradnictwo zawodowe

Porady indywidualne i grupowe, informacje zawodowe indywidualne i grupowe zrealizowane w 2020 r.

Mając na uwadze duże zainteresowanie usługami doradczymi wśród klientów urzędu, od stycznia 2020 r. grupowe spotkania doradcze realizowane są w sali Business HUB, w Kieleckim Parku Technologicznym, z siedzibą przy ulicy Karola Olszewskiego 6 w Kielcach. Jest to miejsce, gdzie w komfortowych i przyjaznych warunkach prowadzone są zajęcia dla osób bezrobotnych. W 2020 roku zaplanowanych było 96 spotkań w ramach poradnictwa grupowego. Z powodu wprowadzenia obostrzeń, zrealizowanych zostało 50 spotkań w ramach porad i informacji grupowych. Przykładowy zakres tematyczny zrealizowanych spotkań w ramach poradnictwa zawodowego:

- Gra coachingowa " Podróż bohatera"
- Powiedzmy to sobie otwarcie - praktyczny warsztat komunikacji
- KZZ - badanie preferencji zawodowych
- Poznaj samego siebie, a stanie przed Tobą otworem cały świat
- Jak dobrze zaprezentować się przyszłemu pracodawcy?
- Moje mocne strony - warsztat samopoznania
- Interview - jak się dobrze przygotować i dostać pracę?
- Budowanie pozytywnej samooceny
- Jak Cię widzą, Tak Cię piszą ... - komunikacja interpersonalna
- Bądź mocny i nie daj się stresowi
- Potrafię porozumiewać się z innymi- rozwijanie umiejętności miękkich- komunikacja werbalna
- Zmiana nie następuje sama -czyli trening motywacyjny, który nauczy jak- NIE odkładać zadań na później
- Poznaj swój potencjał
- Dokumenty aplikacyjne moją wizytówką zawodową
- Rozmowa kwalifikacyjna- jak zrobić dobre wrażenie

- Rozwijanie umiejętności niezbędnych w poszukiwaniu pracy- Asertywność
- Uwaga to My, czyli młodzież na rynku pracy
- Sytuacja na lokalnym rynku pracy - co warto wiedzieć
- Vademecum poszukiwania pracy
- Profesjonalna aplikacja krok po kroku
- Formy wsparcia MUP w zakresie usług i instrumentów rynku pracy - informacja dla osób bezrobotnych zarejestrowanych w MUP Kielce
- Jak aktywnie i skutecznie poruszać się na rynku pracy?
- Moja wizytówka - dokumenty aplikacyjne
- ABC poszukiwania pracy
- Usługi i instrumenty rynku pracy - formy wsparcia osób bezrobotnych
- Nowe kwalifikacje i nowe szanse-informacje dotyczące możliwości uzupełnienia zdobywania kwalifikacji zawodowych

Od kilku lat, również w 2020 roku, doradcy zawodowi byli zaangażowani w realizację Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery, w ramach którego zorganizowane zostały 2 porady grupowe w formie online dla uczniów klas ósmych – łącznie 30 osób. Była prowadzona akcja informacyjno – promocyjna „Bądź na czasie – skorzystaj z porady zawodowej”, w ramach której 1014 osób bezrobotnych zostało poinformowanych o realizowanych usługach oraz o sytuacji na lokalnym rynku pracy w III kwartale 2020 r. Osoby zainteresowane mogły skorzystać z możliwości zbadania swoich preferencji zawodowych – rozwiązując test w wersji online „Test zainteresowań i predyspozycji zawodowych” – 21 osób zarejestrowanych i niezarejestrowanych w Miejskim Urzędzie Pracy skorzystało z powyższej propozycji. Doradcy zawodowi pełnili dyżur telefoniczny - 16 osób uzyskało wsparcie doradcze. W ramach OTK realizowany był również konkurs dla uczniów szkół ponadpodstawowych na krótką formę filmową, zatytułowany: „Mój wymarzony zawód”. Termin nadsyłania zgłoszeń upłyne 15.02.2021 r.

W czasie Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery Miejski Urząd Pracy w Kielcach otrzymał również oficjalne potwierdzenie zdobycia tytułu laureata poprzedniej edycji tej akcji (skan dokumentu znajduje się w aneksie). Znakiem czasu było to, że informacja została przekazana podczas wirtualnej konferencji „Spojrzenie w przyszłość”, która odbyła się na platformie Virbela 25 września 2020 roku.

Realizacja instrumentów rynku pracy

Jednym z najważniejszych elementów aktywizacji osób bezrobotnych oraz poszukujących pracy są instrumenty rynku pracy. Kosztowe formy wsparcia, które tworzą lub pomagają w utworzeniu nowych miejsc zatrudnienia na lokalnym rynku pracy w postaci ich dofinansowania, refundacji kosztów zatrudnienia pracowników czy finansowania stypendiów stażowych. W roku 2020 liczbę zawartych umów determinowała ogólna sytuacja pandemiczna, która jednak nie przeszkodziła w zaangażowaniu ponad 97,5% pozyskanych przez urząd środków z Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Pracy w ramach przyznanego limitu oraz Rezerwy Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej (obecnie Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii).

Tabela 29. Liczba umów zawartych przez MUP w 2020 r. na realizację poszczególnych form wsparcia z podziałem na źródła finansowania.

Liczba zawartych umów w 2020 roku								
Lp	Forma	Fundusz Pracy	PO WER VI	RPO VI	PFRON	Czas dla aktywnych	Młodzi na start	RAZEM UMÓW
1	Stáže	120	178	75	3			376
2	Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy (ilość umów/ilość osób)	44/50		80/83				124/133
3	Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	5	107	39		33		184
4	Prace interwencyjne	55		22			26	103
5	Dofinansowanie wynagrodzenia (+50)	12						12
6	Bony zasiedleniowe	0	45					45

Źródło: Miejski Urząd Pracy w Kielcach.

Dostrzegając pogarszającą się sytuację gospodarczą w związku z pandemią wywołaną COVID-19 urząd w roku 2020 podjął szereg działań w celu pozyskania dodatkowych środków dla lokalnego rynku pracy:

- autorski programu „Czas dla aktywnych” - wsparcie dla osób, które utraciły pracę w związku z pandemią i zamierzają otworzyć własną działalność gospodarczą – dofinansowanie otrzymały 32 osoby na kwotę 639 262,10 zł,
- 3 letni program „Młodzi na Start” – w okresie 01.10.2020 do 30.04.2023 r. wsparcie w postaci refundacji wynagrodzeń w ramach prac interwencyjnych otrzyma 165 osób do 29 roku życia – budżet projektu to 2 579 306,87 zł
- 2 letni program „Zawodowy bumerang” – w okresie 01.03.2021 do 28.02.2022 osoby po 29 roku życia znajdujące się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy (niepełnosprawne, po 50 roku życia, długotrwale bezrobotne, kobiety, z niskimi kwalifikacjami, mężczyźni w wieku 30-49 lat oraz te, które utraciły pracę z powodu pandemii) skorzystają z szeregu zindywidualizowanych wsparć w postaci instrumentów i usług rynku pracy (szkolenia, staże, doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy), dostosowanych do ich sytuacji, kwalifikacji, dostępnych ofert pracy oraz umiejętności określonych przez doradców zawodowych.

Aktywność Miejskiego Urzędu Pracy w Kielcach na arenie europejskiej, ogólnopolskiej, regionalnej i lokalnej

Działania na rzecz rozwoju przedsiębiorczości, w które angażuje się Miejski Urząd Pracy w Kielcach związane są nie tylko z aktywnością w stolicy województwa świętokrzyskiego. Poniżej przedstawiono kilka przykładów.

Realizacja projektów konkursowych realizowanych w partnerstwie w 2020 roku przez MUP w Kielcach:

1. Realizacja Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego – Działanie 9.1 Aktywna integracja zwiększająca szanse na zatrudnienie - projekt pod nazwą „SAB – Skuteczna Aktywizacja Bezdomnych”.

Cel: Projekt zakłada aktywizację społeczno-zawodowa zwiększająca szansę na zatrudnienie 40 osób powyżej 18 roku życia zagrożonych bezdomnością/bezdomnych przebywających na terenie Kielce.

Liderem jest Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Kielcach, a Partnerami są Miejski Urząd Pracy w Kielcach oraz Świętokrzyskie Centrum Profilaktyki i Edukacji w Kielcach.

Czas trwania: od 01.03.2018 roku do 29.02.2020 roku.

Całkowita wartość projektu: **723.782,95 zł**

Formy wsparcia ze strony MUP:

- doradztwo zawodowe,
- pośrednictwo pracy,
- szkolenia, zawierające stypendium szkoleniowe,
- staże, zawierające stypendium stażowe.

2. Realizacja Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego – Działanie 8.5.3 Edukacja formalna i pozaformalna osób dorosłych - projekt pod nazwą „Kierowca kategorii D zawód pilnie poszukiwany”.

Cel: Projekt zakłada lepsze dopasowanie systemu kształcenia i szkolenia do potrzeb rynku pracy, ułatwienie przechodzenia z etapu kształcenia do etapu zatrudnienia oraz wzmocnienie systemu kształcenia zawodowego i jego jakości poprzez organizację praktycznej nauki zawodu kierowca kategorii D zawodu poszukiwanego w sektorze zielonej gospodarki przebywających na terenie Kielce.

Liderem jest Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacji Sp. z o.o. w Kielcach, a Partnerem Miejski Urząd Pracy w Kielcach.

Projekt obejmie wsparciem 36 osób, w tym 4 kobiety i 8 osób z orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności dla osób zarejestrowanych w MUP (18 osób) i osób zamieszkałych w woj. świętokrzyskie (18 osób).

Czas trwania: od 01.02.2019 roku do 29.02.2020 roku.

Całkowita wartość projektu: **503.115,00 zł**

Formy wsparcia ze strony MUP:

- doradztwo zawodowe,
- szkolenie (kurs prawa jazdy kat. D), zawierające stypendium szkoleniowe.

3. Realizacja Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego – Działanie 8.5.3 Edukacja formalna i pozaformalna osób dorosłych - projekt pod nazwą „Kierowca kategorii D zawód pilnie poszukiwany - etap II”.

Cel: Projekt zakłada lepsze dopasowanie systemu kształcenia i szkolenia do potrzeb rynku pracy, ułatwienie przechodzenia z etapu kształcenia do etapu zatrudnienia oraz wzmocnienie systemu kształcenia zawodowego i jego jakości poprzez organizację

praktycznej nauki zawodu kierowca kategorii D zawodu poszukiwanego w sektorze zielonej gospodarki przebywających na terenie Kielce.

Liderem jest Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacji Sp. z o.o. w Kielcach, a Partnerem Miejski Urząd Pracy w Kielcach.

Projekt obejmuje wsparciem szkoleniowym 74 osoby, w tym osoby z orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności, osoby z niskim wykształceniem (gimnazjalne i niższe), osoby powyżej 50 roku życia.

Czas trwania: od 01.10.2019 roku do 31.03.2021 roku.

Całkowita wartość projektu: **1.034 837,30zł**

Forma wsparcia ze strony MUP:

- doradztwo zawodowe.
4. Realizacja Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego – Działanie 8.5.3 Edukacja formalna i pozaformalna osób dorosłych - projekt pod nazwą „Kierowca kategorii D zawód pilnie poszukiwany - etap III”.

Cel: Projekt zakłada lepsze dopasowanie systemu kształcenia i szkolenia do potrzeb rynku pracy, ułatwienie przechodzenia z etapu kształcenia do etapu zatrudnienia oraz wzmocnienie systemu kształcenia zawodowego i jego jakości poprzez organizację praktycznej nauki zawodu kierowca kategorii D zawodu poszukiwanego w sektorze zielonej gospodarki przebywających na terenie Kielce.

Liderem jest Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacji Sp. z o.o. w Kielcach, a Partnerem Miejski Urząd Pracy w Kielcach.

Projekt obejmuje wsparciem szkoleniowym 64 osoby, w tym osoby z orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności, osoby z niskim wykształceniem (gimnazjalne i niższe), osoby powyżej 50 roku życia.

Czas trwania: od 15.05.2019 roku do 16.08.2021 roku.

Całkowita wartość projektu: **877.128,75 zł**

Forma wsparcia ze strony MUP:

- doradztwo zawodowe.
5. Realizacja Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego – Poddziałanie 8.2.1 przeciwdziałanie przedwczesnemu opuszczaniu rynku pracy przez osoby w wieku aktywności zawodowej, projekt pod nazwą „Promuj zdrowie”.

Cel: Przeciwdziałanie przedwczesnemu opuszczaniu rynku pracy przez pracowników MUP Kielce w wieku aktywności zawodowej i wzmocnienie profilaktyki zdrowotnej.

Projekt obejmuje wsparciem: 42 osoby, w tym 50% to osoby w wieku 50+.

Czas trwania: od 01.09.2020 roku do 31.12.2021 roku.

Całkowita wartość projektu: **360.668,75 zł.**, w tym dofinansowanie z UE: 324.596,75 zł.

Formy wsparcia:

- pakiet świadczeń zdrowotnych,
- konsultacje ze specjalistami medycznymi,
- edukacja w zakresie profilaktyki chorób cywilizacyjnych, radzenia sobie ze stresem i problemami zawodowymi,
- działania na rzecz ochrony narządu ruchu i stanu zdrowia.

Realizacja projektów pozakonkursowych w 2020 roku przez MUP w Kielcach:

1. Realizacja Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój – Poddziałanie 1.1.1 Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego, projekt pod nazwą „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w Gminie Miasto Kielce (V)”.

Cel: Zwiększenie możliwości zatrudnienia osób młodych do 29 r. ż., w tym w szczególności osób bez pracy, które nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu (tzw. młodzież NEET).

Projekt obejmie wsparciem: 518 osób.

Czas trwania: od 01.01.2019 roku do 31.03.2020 roku.

Całkowita wartość projektu: **4.655.071,00 zł**

Formy wsparcia:

- pośrednictwa pracy,
  - poradnictwa zawodowego,
  - IPD,
  - bon szkoleniowy,
  - staż,
  - bon na zasiedlenie,
  - jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej.
2. Realizacja Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój – Poddziałanie 1.1.1 Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego, projekt pod nazwą „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w Gminie Miasto Kielce (VI)”.

Cel: Zwiększenie możliwości zatrudnienia osób młodych do 29 r. ż., w tym w szczególności osób bez pracy, które nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu (tzw. młodzież NEET).

Projekt obejmie wsparciem 900 osób bezrobotnych.

Czas trwania: od 02.01.2020 roku do 31.03.2021 roku.

Całkowita wartość projektu: **12.881.016,09 zł.**

(w tym 8 784 000,00 zł na COVID-19 na art. 15 zzb, 15 zzc, 15 zze)

Formy wsparcia:

- pośrednictwa pracy,
- poradnictwa zawodowego,
- IPD,
- bon szkoleniowy,
- staż,
- bon na zasiedlenie,
- jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej,
- Instrumenty dofinansowania (dot. COVID-19).

3. Realizacja Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego – Działanie 10.1 Działania publicznych służb zatrudnienia na rzecz podniesienia aktywności zawodowej osób powyżej 29 roku życia, projekt pod nazwą „Aktywizacja zawodowa osób powyżej 29 roku życia pozostających bez pracy w Gminie Miasto Kielce (V)”.

Cel: Zwiększenie możliwości zatrudnienia osób powyżej 29 roku życia pozostających bez pracy w Mieście Kielce.

Projekt obejmuje wsparciem: 266 osoby.

Czas trwania: od 01.01.2019 roku do 30.04.2020 roku.

Całkowita wartość projektu: **3.330.023,00 zł.**

Formy wsparcia:

- pośrednictwa pracy,
- poradnictwa zawodowego,
- IPD,
- staż,
- szkolenia indywidualne,
- prace interwencyjne,
- jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej,

- refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowisko pracy.
4. Realizacja Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego – Działanie 10.1 Działania publicznych służb zatrudnienia na rzecz podniesienia aktywności zawodowej osób powyżej 29 roku życia, projekt pod nazwą „Aktywizacja zawodowa osób powyżej 29 roku życia pozostających bez pracy w Gminie Miasto Kielce (VI)”.

Cel: Zwiększenie możliwości zatrudnienia osób powyżej 29 roku życia pozostających bez pracy w Mieście Kielce.

Projekt obejmuje wsparciem 230 osób bezrobotnych.

Czas trwania: od 01.01.2020 roku do 31.03.2021 roku.

Całkowita wartość projektu: **9.301.325,74 zł**

(w tym 5 929 000,00 zł na COVID-19 na art. 15 zzb, 15 zzc, 15 zze).

Formy wsparcia:

- pośrednictwa pracy,
- poradnictwa zawodowego,
- IPD,
- staż,
- szkolenia indywidualne,
- prace interwencyjne,
- jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej,
- refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowisko pracy,
- Instrumenty dofinansowania (dot. COVID-19).

XI. TRANSPORT

Plany rozwoju, zasady organizacji i funkcjonowania oraz działania na rzecz zrównoważonego rozwoju transportu zbiorowego na terenie Kielc i Kieleckiego Obszaru Metropolitalnego są ujęte w następujących dokumentach przyjętych Uchwałami Rady Miasta Kielce:

- **Polityka Transportowa Zrównoważonego Rozwoju dla Miasta Kielce oraz Kieleckiego Obszaru Metropolitalnego**, Uchwała nr LXX/1321/2006 Rady Miejskiej w Kielcach,
- **Zintegrowany plan rozwoju transportu publicznego dla Kielc – aktualizacja dokumentu**, Uchwała nr XXXII/590/2012 Rady Miejskiej w Kielcach,

- **Plan transportowy gminy Kielce oraz gmin przyległych tworzących wspólną komunikację zbiorową**, Uchwała nr LXII/1096/2014 Rady Miejskiej w Kielcach.

Dokumentem strategicznym Kielce w zakresie mobilności jest również przyjęty uchwałą Nr XXXII/676/2016 Rady Miasta Kielce z dnia 20 października 2016r. „**Plan Mobilności dla Miasta Kielce i Kieleckiego Obszaru Funkcjonalnego**” – SUMP.

SUMP jest kompleksowym dokumentem rangi strategicznej, opracowanym i wdrażanym przez władze miasta i podmioty zaangażowane w realizację polityki transportowej. Jest on narzędziem ułatwiającym planowanie, uwzględniające szerszy kontekst funkcjonowania miasta i perspektywę długookresową. SUMP ma na celu zapewnienie mieszkańcom określonego obszaru jednego i spójnego systemu transportu. Priorytetem jest poprawa mobilności mieszkańców, jak i zaspokojenie potrzeb komunikacyjnych w miastach i ich aglomeracyjnym otoczeniu. Nadrzędnym, długookresowym celem planu mobilności jest ogólna poprawa jakości życia.

Utworzony pierwotny PMM, powstał aby Kielce mogły pozyskać środki unijne na realizację wielu ważnych dla naszego miasta inwestycji. Na jego podstawie miasto miało możliwość starania się o kilkaset mln złotych z UE na wiele inwestycji komunikacyjnych tj. autobusy hybrydowe, budowa i rozbudowa dróg, ścieżek rowerowych itp. Inwestycje na które pozyskano środki unijne dzięki umiejscowieniu ich w PMM to m.in.:

- Rozbudowa ulicy Wapiennikowej w Kielcach wraz z rozbudową skrzyżowań: z ulicą Ściegiennego i Husarską oraz z ul. Popiełuszki i Pileckiego.
- Rozbudowa ciągu ulic Zagnańskiej – Witosa wraz z przedłużeniem do ulicy Radomskiej, zapewniająca połączenie dróg krajowych nr 74 oraz 73.
- Zakup i montaż automatów do sprzedaży biletów w autobusach komunikacji miejskiej.
- Zakup i montaż wewnętrznych tablic LCD „koralikowych” wizualizujących przebieg trasy danej linii.
- Dopuszczenie autobusów w urządzenia systemu zapowiedzi głosowych.
- Budowa przedłużenia ul. Olszewskiego w Kielcach w kierunku skrzyżowania ulic: Zagnańskiej z Witosa.

- Budowa Centrum Komunikacyjnego wraz z Systemem Informacji dla Pasażerów (przebudowa, rozbudowa i modernizacja istniejącego zespołu dworca autobusowego przy ul. Czarnowskiej 12 w Kielcach).

Obecnie miasto Kielce wraz z Gminami Kieleckiego Obszaru Funkcjonalnego prowadzą prace, zmierzające do przygotowania nowego „*Planu Zrównoważonej Mobilności Miejskiej dla Kielc i Kieleckiego Obszaru Funkcjonalnego*”. Jego opracowanie wynika z konieczności przygotowania się do nowej perspektywy finansowej.

Program rozwoju transportu publicznego Kielc obejmuje następujące grupy rozwiązań:

- Utrzymanie istniejących i wydzielenie nowych pasów ruchu dla autobusów, na odcinkach już przeciążonych lub zagrożonych przeciążeniem ruchem samochodowym w niedalekiej przyszłości, a także na odcinkach stanowiących elementy łączące zasadnicze elementy tworzonego systemu Szybkiego Autobusu Miejskiego. Sieć pasów autobusowych powinna zapewniać sprawny przejazd autobusów na odcinkach o największej koncentracji linii głównie tam, gdzie występują największe straty czasu, czyli na ciągach dojazdowych do centrum miasta, a także na obszarze samego centrum. System pasów autobusowych musi się charakteryzować ciągłością i spójnością, tak aby efekty uzyskiwane na odcinkach z pasami nie były tracone na „wąskich gardłach”. Tylko wówczas uda się zapewnić autobusom (a przede wszystkim pasażerom) wysoką prędkość podróży oraz poczucie pewności że odbędzie się ona w określonym czasie.

- Kontynuacja wprowadzania ograniczeń ruchu samochodów w centrum miasta, mająca na celu lepsze gospodarowanie przestrzenią ruchu, zmierzająca do zwiększenia liczby podróży odbywanych autobusami poprzez zmianę przeznaczenia części dotychczasowych pasów ruchu. Zmniejszanie przepustowości przekrojów dla transportu indywidualnego stanowi narzędzie świadomego ograniczania ruchu samochodowego w centrum miasta i jest w zgodzie z polityką transportową Kielc.

- Wprowadzenie systemu sterowania ruchem, zapewniającego autobusom priorytet w obrębie skrzyżowań z sygnalizacją świetlną, na zasadzie priorytetu warunkowego z zachowaniem hierarchii. Jest to konieczne w celu zwiększenia sprawności wydzielonych pasów autobusowych, tak aby skrócenie czasu przejazdu odcinków międzyprzystankowych nie było

wyrównywane stratami czasu na wlotach skrzyżowań. Preferowane jest stworzenie systemu obejmującego ruch wszystkich pojazdów w obrębie strefy działania (system obszarowego sterowania), który jednak w pierwszej kolejności (niezależnie od warunków ruchu dla samochodów) zapewniać będzie priorytety w sygnalizacji autobusom jadącym zgodnie z rozkładem jazdy lub opóźnionym.

- Wprowadzenie i rozwijanie systemu sterowania dyspozytorskiego – obejmującego wszystkie autobusy, a docelowo także inne pojazdy transportu zbiorowego, w tym pojazdy przewoźników prywatnych.

- Rozbudowa systemu informacji pasażerskiej, sprzężonego z systemem sterowania dyspozytorskiego, w kierunku rozszerzenia dostępności do dynamicznej informacji pasażerskiej, poprzez zakup tablic informacyjnych, oraz rozszerzanie systemów teleinformatycznych i komórkowych.

- Budowa nowych i modernizacja istniejących przystanków autobusowych, w celu rozszerzenia oferty transportu zbiorowego i obsługi obszarów dotychczas znajdujących się poza strefą dostępności do linii autobusowych. Należy także dążyć do zapewniania dwóch stanowisk na przystankach obsługujących więcej niż 20 autobusów w ciągu godziny, w celu minimalizacji prawdopodobieństwa występowania strat czasu wynikających z konieczności oczekiwania na zwolnienie miejsca na przystanku. Powinny być również kontynuowane działania zmierzające do poprawy warunków dojścia i oczekiwania pasażerów.

- Kontynuacja wymiany taboru autobusowego, zgodnie z zasadą, że zakupy nowego taboru powinny się odbywać sukcesywnie, dzięki czemu w przyszłości możliwe będzie uniknięcie sytuacji, w której w krótkim czasie pojawi się konieczność zakupu znacznej liczby pojazdów. Zakupy powinny dotyczyć taboru zróżnicowanego pod względem pojemności i uwzględniać następujące wymagania:

- Obecność, wielkość i ukształtowanie niskiej podłogi.
- Liczba, szerokość i rozmieszczenie drzwi.
- Rozplanowanie wnętrza, szerokość przejść pomiędzy rzędami siedzeń, miejsce dla przewożenia bagażu.
- Ogrzewanie, wentylacja, klimatyzacja.

- Obecność urządzeń ułatwiających wsiadanie i wysiadanie pasażerom niepełnosprawnym (obniżana lub pochylana podłoga, wyposażenie pojazdu w pochylnie lub w dźwig).
- Zainstalowanie w pojazdach kamer telewizji przemysłowej, monitorujących bezpieczeństwo osobiste pasażerów.

Struktura taboru powinna umożliwiać osiągnięcie wysokich standardów napełnień w skali całej sieci transportu zbiorowego.

- Rozszerzenie obsługi transportem zbiorowym obszarów dotychczas nieobsługiwanych liniami autobusowymi, szczególnie w ścisłym centrum miasta, w sytuacji gdy odległości dojazdów do przystanków przekraczają 300 metrów.

- Integracja transportu zbiorowego z transportem indywidualnym, głównie poprzez budowę systemu „Park & Ride”, opartego na systemie kolei i Szybkiego Autobusu Miejskiego, w celu lepszej integracji systemu transportu zbiorowego z transportem indywidualnym, oraz pośrednio zwiększenia dostępności transportu zbiorowego dla mieszkańców dzielnic peryferyjnych, a także w celu przejęcia potoków samochodowych zmierzających do śródmieścia Kielc.

- Budowa systemu monitoringu wykorzystywania pasów autobusowych zgodnie z ich przeznaczeniem, poprzez stałą kontrolę i kierowanie się zasadą nieuchronności kary dla kierowców korzystających z pasów autobusowych w sposób nieuprawniony.

- Budowa jednolitego systemu taryfowego, wykorzystującego system biletu elektronicznego, obejmującego wszystkich przewoźników transportu zbiorowego na terenie miasta i aglomeracji.

- Utworzenie systemu ciągłej kontroli jakości funkcjonowania transportu zbiorowego, opartego na wynikach zautomatyzowanych pomiarów czasu przejazdu oraz badań ankietowych wśród pasażerów.

- Przeprowadzenie Kompleksowych Badań Ruchu – system ciągłej kontroli usług przewozowych służy poszukiwaniu rozwiązań poprawiających jakość obsługi, jednak tylko szersze, w pełni reprezentatywne badania, obejmujące także osoby niebędące użytkownikami transportu zbiorowego – umożliwia pełną identyfikację faktycznych potrzeb przewozowych.

- Remarszrutyzacja układu linii autobusowych.

Zasady i działania na rzecz zrównoważonego rozwoju transportu publicznego w Kielcach i w Kieleckim Obszarze Metropolitalnym zawarte w uchwalonym w 2006 roku dokumencie - Polityka Transportowa Zrównoważonego Rozwoju dla Miasta Kielce oraz Kieleckiego Obszaru Metropolitalnego obejmuje między innymi:

- Identyfikację faktycznych potrzeb przewozowych, poprzez przeprowadzenie kompleksowych badań podróży i ruchu (KBR), obejmujących badania liczby i motywacji odbywanych podróży oraz wykorzystywanych środków transportu (w tym przyczyn korzystania).
- Zapewnienie spójności systemu transportu lokalnego (miejskiego i podmiejskiego) z systemami: metropolitalnym, regionalnym, krajowym i kontynentalnym, tak aby wszystkie wymienione pozostawały w zasięgu dostępności mieszkańców.
- Wprowadzenie systemu pasów autobusowych, zapewniającego szybkie powiązania dzielnic z obszarem śródmiejskim.
- Wprowadzenie systemu sterowania ruchem drogowym, zapewniającego autobusom efektywne priorytety na skrzyżowaniach z sygnalizacją świetlną.
- Budowa systemu sterowania dyspozytorskiego, docelowo dla wszystkich pojazdów transportu zbiorowego.
- Rozbudowa systemu informacji pasażerskiej – instalacja na najważniejszych przystankach tablic elektronicznych z dynamiczną informacją pasażerską, rozszerzenie zakresu informacji dynamicznej w telefonii komórkowej.
- Racjonalizacja układu linii autobusowych, wraz z synchronizacją rozkładów jazdy poszczególnych linii, w dostosowaniu do aktualnych i potencjalnych potrzeb.
- Kontynuacja sukcesywnego wymiany taboru autobusowego o zróżnicowanej pojemności, zgodnie z zasadą, że lepiej kupować cały czas po mniej liczbę pojazdów przez wiele kolejnych lat niż większą liczbę pojazdów w jednym roku; umożliwi to uniknięcie sytuacji gwałtownego spadku możliwości przewozowych, w skutek procesu starzenia się taboru.
- Przystosowanie kolei do obsługi strefy podmiejskiej oraz wzmocnienie jej roli w powiązaniach metropolitalnych, subregionalnych i regionalnych, poprzez radykalne

zwiększenie częstotliwości połączeń oraz zwiększenie dostępności przestrzennej kolei poprzez uruchomienie dodatkowych przystanków.

- Zapewnienie integracji przestrzennej i funkcjonalnej całego systemu transportu zbiorowego, poprzez wykształcanie wygodnych węzłów przesiadkowych, tworzenie wspólnych rozkładów jazdy i wspólnych systemów taryfowych, z dążeniem do wprowadzenia biletu elektronicznego, uprawniającego do korzystania ze wszystkich środków transportu (u wszystkich przewoźników) na terenie miasta i całej strefy metropolitarnej.
- Zapewnienie warunków do współdziałania transportu zbiorowego z transportem indywidualnym, szczególnie na styku obszarów o niskiej i wysokiej dostępności do transportu zbiorowego, poprzez budowę parkingów przesiadkowych dla samochodów i rowerów oraz możliwość przewożenia rowerów środkami transportu zbiorowego.
- Uwzględnienie wymagań niepełnosprawnych użytkowników systemu transportu, w szczególności zbiorowego.
- Wprowadzenie systemu monitoringu pojazdów, dworców i przystanków w celu zmniejszenia zagrożenia bezpieczeństwa osobistego pasażerów i zwiększenia poczucia bezpieczeństwa.

11.1. Organizacja transportu miejskiego w Kielcach

Transport publiczny na obszarze Kielc oraz Gmin, które podpisały z miastem porozumienie w sprawie powierzenia Gminie Kielce organizacji komunikacji miejskiej na ich terenach, opiera się przede wszystkim na obsłudze pasażerów miejskim transportem autobusowym.

Organizatorem komunikacji publicznej w Kielcach jest Zarząd Transportu Miejskiego w Kielcach (w skrócie: ZTM), utworzony 1 lipca 2003 roku (powołany uchwałą Nr IX/156/2003 Rady Miejskiej w Kielcach) w formie zakładu budżetowego Gminy Kielce i przekształcony w jednostkę budżetową uchwałą Nr XVI/293/2007 Rady Miejskiej w Kielcach z dnia 25 października 2007r.

Zadaniem ZTM jest planowanie, organizacja i zarządzanie transportem zbiorowym na terenie Kielc i okolicznych gmin, które podpisały z miastem stosowne porozumienia. W roku 2020 ZTM obsługiwał 10 okolicznych gmin: Chęciny, Daleszyce, Górno, Łączna, Masłów, Miedziana Góra,

Morawica, Piekoszów, Nowiny i Zagnańsk. Przewozy autobusowe na terenie Miasta i na obszarach podmiejskich w 2020 roku były realizowane na zlecenie ZTM przez Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacji w Kielcach Sp. z o.o. na podstawie dwóch umów:

1. Umowa zawarta w dniu 16.01.2018r. – na okres do 31.12.2027r. – kontrakt obsługiwany przez 148 autobusów, w tym:
  - a) Autobusy należące do MPK – 123 szt.,
  - b) Autobusy należące do Miasta Kielce – 25 szt. autobusów hybrydowych, zakupionych w projekcie Rozwój infrastruktury transportu publicznego w Kielcach współfinansowanym środkami Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Polska Wschodnia 2014-2020.
2. Umowa zawarta w dniu 02.07.2018r. – na okres od 01.01.2019r. do 30.06.2021r. – kontrakt obsługiwany przez 40 autobusów należących do Miasta Kielce, które zostały zakupione w projekcie Rozwój systemu komunikacji publicznej w Kieleckim Obszarze Metropolitalnym współfinansowanym środkami Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej 2014-2020.

W roku 2020 zrealizowane zostały usługi przewozowe w łącznej liczbie 11 809 094 wozokilometrów. Szczegółowe informacje dotyczące zrealizowanych wozokilometrów znajdują się w poniższej tabeli.

Tabela 30 Liczba wozokilometrów zrealizowanych w latach 2019 - 2020.

Wyszczególnienie	Kontrakt obowiązujący do 31.12.2027r., w tym:			Kontrakt obowiązujący do 30.06.2021r.	Łączna ilość zrealizowanych wozokilometrów
	Przejazdy na terenie Miasta Kielce	Przejazdy na terenie Gmin	Razem		
2019	8 239 968	1 918 851	10 158 819	2 602 678	<u>12 761 497</u>
2020	7 670 829	1 851 089	9 521 918	2 287 176	<u>11 809 094</u>
Zmiana 2020/2019	-596 139	-67 762	-636 901	-315 502	<u>-952 403</u>

Źródło: Opracowanie własne ZTM Kielce

W porównaniu z rokiem 2019 zrealizowano łącznie o 952 403 wozokilometrów mniej, co spowodowane było panującą pandemią koronawirusa i wprowadzonymi w Polsce ograniczeniami w funkcjonowaniu gospodarki i życia społecznego, które przełożyły się znacząco

na liczbę przewiezionych pasażerów. W roku 2019 liczba pasażerów komunikacji miejskiej mierzona wartością wpływów ze sprzedaży biletów wyniosła 36 334 800 pasażeroprzejazdów, zaś w roku 2020 zrealizowanych zostało 22 208 476 pasażeroprzejazdów. Tak duży spadek liczby przejazdów komunikacją miejską wpłynął negatywnie na osiągnięte w roku 2020 przychody ze sprzedaży biletów, które zrealizowane zostały w kwocie niższej o ponad 9 mln w stosunku do roku 2019. Szczegółowe informacje dotyczące przychodów i kosztów funkcjonowania komunikacji publicznej w latach 2019-2020 znajdują się w poniższej tabeli.

Tabela 31 Wpływy i wydatki na funkcjonowanie komunikacji publicznej w latach 2019-2020.

<i>Wyszczególnienie</i>	<i>Wpływy ogółem, w tym:</i>	<i>Wpływy ze sprzedaży biletów</i>	<i>Dotacje z gmin</i>	<i>Wydatki na obsługę komunikacyjną</i>
2019	36 381 685	29 549 590	6 832 095	80 937 854
2020	27 562 981	20 329 402	7 233 579	76 340 574
Zmiana 2020/2019	-8 818 704	-9 220 188	401 484	-4 597 280

Źródło: Opracowanie własne ZTM Kielce

W roku 2020 w związku z pandemią koronawirusa podjęte zostały również następujące działania, służące poprawie bezpieczeństwa użytkowników komunikacji publicznej:

- wstrzymana została sprzedaż biletów przez kierowców w autobusach komunikacji miejskiej, wydzielona została specjalna strefa w rejonie kabiny, pierwszych drzwi oraz siedzeń – strefa została oklejona taśmą wraz z pisemną informacją;
- pasażerom, którzy nie mogli wykorzystać wykupionych biletów okresowych umożliwiono im ich zwrot w formie zdalnej (wniosek przesyłany on-line), bez konieczności przyścia do punktu sprzedaży lub obsługi pasażera;
- częstotliwość i kursowanie linii autobusowych dostosowywana była do aktualnych możliwości przewozowych, z uwzględnieniem kosztów funkcjonowania komunikacji;
- zgodnie z wydawanymi przez Ministra Zdrowia obostrzeniami dotyczącymi limitu pasażerów w komunikacji miejskiej, którzy jednocześnie mogą podróżować w tym samym pojeździe, informacje o ograniczonej liczbie miejsc w pojeździe umieszczono na każdych drzwiach wejściowych do autobusu;

- z uwagi na wprowadzone limity osób znajdujących się jednocześnie w pojeździe, na wybrane kursy podstawiane były dodatkowe autobusy. Do obsługi linii skierowano wszystkie dostępne autobusy przegubowe;
- w autobusach rozwieszono plakaty o obowiązku zasłaniania nosa i ust;
- do systemu zapowiedzi głosowych dodano komunikat przypominający o obowiązku zasłaniania nosa i ust;
- w autobusach wyłączono przyciski tzw. ciepłe guziki. Drzwi są otwierane wyłącznie przez kierowców, bez konieczności użycia przez pasażerów przycisków wewnątrz i na zewnątrz pojazdu;
- pracownicy ZTM systematycznie dezynfekowali automaty biletowe.

W roku 2020 miejska infrastruktura transportowa wzbogaciła się o nowoczesne **Centrum Komunikacyjne**, utworzone dzięki przebudowie i modernizacji dawnego dworca PKS. Centrum Komunikacyjne powstało w wyniku realizacji projektu „Rozwój komunikacji publicznej w Kielcach” współfinansowanego środkami Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Polska Wschodnia 2014-2020 i zostało uruchomione 1 września 2020 roku. Obiekt pełni rolę elementu integrującego transport miejski, podmiejski, regionalny, krajowy i międzynarodowy, zapewnia lepszą dostępność komunikacyjną Miasta i całego regionu. Właściwie zagospodarowane i zorganizowane Centrum eliminuje problemy z funkcjonowaniem niektórych, nadmiernie obciążonych przystanków na ulicach Kielc (np. na ul. Żytniej), co z kolei przyczynia się do poprawy bezpieczeństwa w tych lokalizacjach. Wysoki poziom bezpieczeństwa użytkowników obiektu zapewnia pracująca przez całą dobę firma ochroniarska oraz system monitoringu wizyjnego, który obejmuje 102 kamery zlokalizowane na dworcu i parkingu. Bezpieczeństwo zapewnia również system przeciwpożarowy oraz systemy sterowania ruchem i dostępu. Przez 16 godzin dziennie funkcjonuje zapowiedź głosowa, zapewniająca pasażerom szybki dostęp do informacji o przyjazdach, odjazdach i zmianach w kursach oraz ułatwiająca im przemieszczanie się po budynku. Zastosowane rozwiązania komunikacyjne umożliwiają korzystanie z Centrum różnego rodzaju pojazdom (od samochodów osobowych po autobusy wysokopokładowe i wielkopojemne autobusy miejskie), a duży parking dla samochodów prywatnych pozwala na pełnienie przez Centrum funkcji park and ride. Biorąc pod uwagę pełnienie przez Centrum funkcji integrujących różne rodzaje transportu samochodowego oraz położenie bezpośrednio obok dworca kolejowego, stworzony został nowoczesny intermodalny węzeł komunikacyjny, ważny dla mieszkańców Kielc i regionu.

Na dworcu zastosowano również szereg rozwiązań i udogodnień dla osób niepełnosprawnych, które wpływają na bezpieczeństwo użytkownika obiektu przez te osoby:

- oznakowanie poziome dla osób niewidomych i niedowidzących,
- urządzenia wspomagające poruszanie się osób o ograniczonej mobilności,
- kasa wyposażona we wzmacniacz głosu (interkom),
- informacja pasażerska dostosowana dla osób poruszających się na wózkach,
- mapa dworca w alfabecie Braille`a (plan wypukły, informacje w alfabecie Braille`a),
- toaleta dostosowana do potrzeb osób o ograniczonej mobilności,
- sygnalizacja przeszkód przezroczystych,
- usługa tłumacza języka migowego online,
- usługa asysty,
- parking/miejsca postojowe dla osób niepełnosprawnych,
- system totupoint wspomagający osoby niewidzące i niedowidzące.

Nowy obiekt zapewnia ponadto przyjazną dla pasażerów infrastrukturę pomocniczą, jak gastronomia czy wydzielone poczekalnie.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2020r. z usług Centrum Komunikacyjnego korzystało 35 przewoźników, którzy w okresie od 01.09.2020r. do 31.12.2020r. zarezerwowali 37.082 odprawy. Z uwagi na panującą pandemię zrealizowane zostały 25.772 odprawy, natomiast 11.310 odpraw zostało zawieszonych, odwołanych lub zlikwidowanych.

Otwarcie Centrum Komunikacyjnego umożliwiło wdrożenie kolejnego etapu remarszrutyzacji, czyli reorganizacji i optymalizacji funkcjonującej siatki połączeń. Głównym celem wprowadzonych zmian w ramach tego etapu było uporządkowanie linii podmiejskich, których trasy w większości zostały skrócone do dworca. Takie rozwiązanie znacznie usprawniło przemieszczanie się pasażerów oraz pozwoliło na lepsze zagospodarowanie dostępnego taboru, co z kolei przełożyło się na zwiększenie częstotliwości kursowania wybranych linii miejskich. Ze względu na dotychczasowe ograniczenia wynikające z braku dworca pozwalającego na kompleksową obsługę podróżnego wraz z odpowiednim zapleczem parkingowym i manewrowym, linie podmiejskie odjeżdżały z różnych punktów w mieście. Powodowało to bardzo duże utrudnienia dla pasażerów korzystających z komunikacji miejskiej, a zwłaszcza dla osób korzystających z niej okazjonalnie. Znacznie utrudnione było również skoordynowanie rozkładów jazdy linii miejskich z liniami podmiejskimi. Dla dobra pasażerów nastąpiło ujednoczenie miejsca odjazdów komunikacji podmiejskiej, międzymiastowej

i dalekobieżnej. Zmian dokonano na liniach nr 7, 10, 18, 31, 32, 41, 43, 45 i 47, natomiast linia nr 24 została zlikwidowana (obsługę komunikacyjną miejscowości Brynica zapewniły autobusy linii 18). Powyższe zmiany miały wymierny wpływ na poprawę obsługi pasażerów korzystających z szeroko rozumianej komunikacji.

Dodatkowo w grudniu 2020r. wprowadzona została zmiana trasy linii nr 112 związana z otwarciem dla ruchu nowej drogi, łączącej ulicę Olszewskiego z ulicą Witosa oraz ulicą Zagnańską, wybudowanej również w ramach projektu „Rozwój komunikacji publicznej w Kielcach”. Dotychczas obsługa ulicy Olszewskiego realizowana była wyłącznie od ulicy Łódzkiej, po modyfikacji trasy przejazdu linia dodatkowo obsługuje część ulicy Zagnańskiej, przy której zlokalizowane są liczne zakłady pracy, punkty handlowe, centrum medyczne oraz cmentarz.

W roku 2020 nastąpiły również zmiany w zakresie cen i zasad ustalania opłat za usługi przewozowe w publicznym transporcie zbiorowym. Zmiany te zostały wprowadzone Uchwałą Nr XXV/456/2020 Rady Miasta Kielce z dnia 16 stycznia 2020r. Powyższa uchwała, oprócz zmiany cen, wprowadziła również inne zmiany w komunikacji miejskiej, powodujące zracjonalizowanie jej funkcjonowania i dostosowanie do potrzeb przewozowych. Pierwsza z nich polegała na podziale terenu, na którym funkcjonuje komunikacja, na dwie strefy komunikacyjne:

- Strefa MIEJSKA – obejmująca granice administracyjne Kielc,
- Strefa AGLOMERACYJNA – obejmująca całość sieci komunikacyjnej, tj. Miasto Kielce i Gminy, które podpisały z Miastem porozumienia w sprawie powierzenia Gminie Kielce organizacji komunikacji miejskiej na ich terenach.

Wprowadzony podział uwzględniał zasadę proporcjonalności i sprawiedliwości, polegającej na zwiększeniu opłaty za przejazd w przypadku wykonywania dłuższych przejazdów w obrębie strefy aglomeracyjnej. Zachowane zostały promocje za przejazdy opłacane Kielecką Kartą Miejska – pobieranie proporcjonalnej opłaty w zależności od ilości przejechanych przystanków (im krócej, tym taniej).

Wprowadzone zostały nowe bilety okresowe – semestralne dla uczniów i studentów – stanowiące najtańszą propozycję zachęcającą do korzystania z komunikacji zbiorowej, w przeliczeniu na jednostkowe przejazdy.

Rozszerzono uprawnienie wynikające z zakupu biletu dobowego poprzez uprawnienie do przejazdów w weekendy, a także rozszerzono uprawnienie wynikające z zakupu biletu

jednorazowego, poprzez możliwość przejazdu z przesiadkami przez 40 minut od chwili skasowania biletu.

Zakup biletów komunikacji miejskiej możliwy jest przy wykorzystaniu następujących kanałów:

- a) bilety papierowe:
- punkty ZTM,
  - biletomaty stacjonarne,
  - biletomaty w autobusach,
  - u kierowcy – z wyłączeniem okresu pandemii;
- b) bilety elektroniczne:
- Kielecka Karta Miejska,
  - Aplikacje mobilne (moBilet, mPay, skyCash).

11.2. Działalność Miejskiego Zarządu Dróg

Miejski Zarząd Dróg w Kielcach jest jednostką organizacyjną Miasta Kielce, przy pomocy której Prezydent Miasta Kielce wykonuje swoje obowiązki zarządcy dróg. MZD zarządza siecią drogową o łącznej długości 409,17 km (w tym 388,78 km stanowią drogi publiczne), miejską siecią kanalizacji deszczowej o długości 270 076 m, rowów przydrożnych o długości 46 100 m oraz oświetleniem ulicznym (17 550 punktów świetlnych). MZD pełni funkcję inwestora budowy dróg, chodników, dojazdów, parkingów i ścieżek rowerowych.

W 2020 r. MZD realizował szereg inwestycji drogowych finansowanych zarówno z budżetu miasta jak i współfinansowanych ze środków zewnętrznych, głównie Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Polska Wschodnia na lata 2014-2020 (POPW) oraz Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Kieleckiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2014-2020 (RPO WŚ-ZIT KOF).

W 2020 r. na inwestycje wieloletnie oraz roczne wydatkowano łącznie kwotę **129.445.036,11 zł**.

Podjęto także statutowe działania w zakresie bieżącego utrzymania dróg, administracji bezpieczeństwem ruchu drogowego, oczyszczania miasta, oczyszczania wód deszczowych, oświetlenia miasta. Na ten cel w 2020 r. wydatkowano łącznie kwotę **24.496.233,10 zł**.

Najważniejsze inwestycje drogowe wykonane w 2020 r.

- Budowa przedłużenia ul. Olszewskiego w Kielcach w kierunku skrzyżowania ulicy Zagnańskiej z ulicą Witosa. Inwestycja dofinansowana w ramach projektu pod nazwą: "Rozwój komunikacji publicznej w Kielcach" z Programu Operacyjnego Polska Wschodnia 2014 – 2020 (Umowa nr POPW.02.01.00–26–0002/16–0 z 14.06.2017 r.). Całkowita wartość zadania 41 886 166,73 zł, kwota dofinansowania 37 780 513,99 zł.
- Budowa i modernizacja sieci ścieżek rowerowych w Gminie Kielce jako element zrównoważonej mobilności miejskiej, I etap – ul. Orkana, ul. Jaworskiego, ul. Klonowa, ul. Warszawska. Inwestycja dofinansowana z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014 – 2020 (Umowa nr RPSW. 06.02.00–26 – 0018/16–00 z 29.06.2018 r.).
Całkowita wartość zadania – 5.716.077,23 zł, kwota dofinansowania – 2.875.363,78 zł.
- Budowa drogi dojazdowej oznaczonej symbolem KDD2 zgodnie z MPZPT oraz drogi do Hospicjum im. Matki Teresy z Kalkuty od ul. Mieszka I w Kielcach – 724.434,30 zł,
- Budowa ulicy Miłej w Kielcach na odcinku od ul. Jagiellońskiej do ulicy 1 Maja – 1 099 119,74 zł,
- Budowa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej w rejonie ul. Zagnańskiej 129 i ul. Olszewskiego – 1.639.046,16 zł,
- Remont al. ks. Jerzego Popiełuszki w ciągu drogi krajowej nr 73 – 1.226.599,97 zł (dotacja z subwencji ogólnej ministra – 577.599,97 zł,
- Budowa ul. Rajtarskiej w Kielcach na odcinku od ul. Kordeckiego do ul. Sobieskiego. Wartość kontraktu na roboty budowlane – 559.484,87 zł.

Inwestycje drogowe rozpoczęte w 2020 r., które będą kontynuowane w latach kolejnych:

- Rozbudowa ul. Wojska Polskiego w Kielcach na odcinku od ul. Miodowicza do ul. Tarnowskiej – Etap II (od ul. Miodowicza do ul. Zakopiańskiej). Wartość kontraktu na roboty budowlane – 2.727.878,63 zł,
- Budowa ul. Skalistej (na odcinku od ul. Wapiennikowej w kierunku ul. Spokojnej) i ul. Czachowskiego (odcinek od ul. Wapiennikowej w kierunku ul. Spokojnej). Wartość kontraktu na roboty budowlane – 1.777.782,79 zł,

- Budowa ul. Barwinek – etap II: odcinek od ul. Brzoskwiniowej do ul. Wapiennikowej. Wartość kontraktu na roboty budowlane – 1.353.069,48 zł,
- Budowa ul. Naruszewicza w Kielcach na odcinku od skrzyżowania z ul. Łokietka do posesji nr 92. Wartość kontraktu na roboty budowlane – 1.389.863,48 zł,
- Budowa ul. Prostej w Kielcach. Wartość kontraktu na roboty budowlane – 12.443.896,48 zł,
- Budowa i modernizacja sieci ścieżek rowerowych w Gminie Kielce jako element zrównoważonej mobilności miejskiej – zadanie II, ulice: Wrzosowa, Bernardyńska i al. Solidarności. Wartość kontraktu na roboty budowlane – 5.513.128,71 zł,
- Budowa dojazdu do Świętokrzyskiego Kampusu Laboratoriów Głównego Urzędu Miar w Kielcach. Wartość kontraktu na roboty budowlane – 321.997,96 zł.
- W 2020 roku kontynuowano, rozpoczętą w 2019 r. inwestycję drogową - „Przedłużenie drogi wojewódzkiej na odcinku od drogi krajowej 74 do drogi krajowej 73 przez rozbudowę ciągu ulic Zagnańskiej i Witosa w Kielcach oraz budowę nowego połączenia ul. Witosa z ul. Radomską wraz z rozbudową DW 745 w ciągu ul. Szybowcowej. Projekt zrealizowany w ramach RPO WŚ ZIT-KOF na lata 2014-2020. Dofinansowanie - 69,90%. Wartość kontraktu na roboty budowlane – 133.255.286,09 zł, której ukończenie planowane jest w 2021 r.

Inwestycje oświetleniowe

Inwestycje oświetleniowe realizowane w pasach drogowych ze środków własnych w 2020 r.:

- Przebudowa oświetlenia ulic: Równej i Żytniej (strona północna) w Kielcach – 225.938,24 zł,
- Przebudowa oświetlenia ulic Radiowej, Kaczorowskiego, Niskiej, Starodomaszowskiej i Kościuszki w Kielcach – etap II – 170.091,30 zł.,
- Oświetlenie ulicy Gabrieli Zapolskiej w Kielcach – 124.004,30 zł,
- Budowa oświetlenia ulicy Nastole oraz łącznika od ul. Karskiego do ul. Pod Telegrafem w Kielcach - 60.368,40 zł.

Inwestycje poza pasem drogowym (realizowane na podstawie §5 ust. 1 p. 4 Statutu MZD w Kielcach):

- Oświetlenie Skweru Pamięci Ofiar Katynia w Kielcach – 590.819,87 zł.

Inwestycje zrealizowane w ramach budżetu obywatelskiego:

- „Dodajemy Bociankowi blasku” (BO) – 115.970,33 zł.

Inwestycje oświetleniowe zrealizowane w ramach Inicjatyw lokalnych:

- Zagospodarowanie terenu przy budynkach wielorodzinnych Jagiellońska 54, Lecha 8, Lecha 10 w Kielcach – 116.560,46 zł.

Drogi dla rowerów (DDR)

W 2020 r. powstały drogi dla rowerów zrealizowane w ramach zadania pn.: „Budowa i modernizacja ścieżek rowerowych jako element zrównoważonej mobilności miejskiej” w ciągach ulic: Warszawskiej, Biskupa Jaworskiego, Władysława Orkana, Klonowej, Solidarności, Wrzosowej, Piekoszowskiej/Bernardyńskiej o łącznej długości 8 617 m. Dodatkowo w ramach budowy ul. Olszewskiego i ul. Morawieckiego powstała droga rowerowa o długości 1 646 m. łączna długość wybudowanych i przebudowanych odcinków dróg rowerowych w 2020 r. wyniosła 10 263 m.

W 2020 r kontynuowana była realizacja dróg rowerowych w ramach rozbudowy ul. Zagnańskiej i ul. Witosa o długości blisko 5 km.

Prace projektowe

W 2020 r. na zlecenie Miejskiego Zarządu Dróg realizowano prace polegające na opracowaniu dokumentacji projektowych dla 24 różnych zadań inwestycyjnych z których najważniejsze to:

- Rozbudowa skrzyżowania ulic: Batalionów Chłopskich, Malików i Wystawowej wraz z rozbudową ul. Wystawowej w Kielcach” – 476.010,00 zł,
- „Rozbudowa ulicy Orłąt Lwowskich i ul. Piłsudskiego w Kielcach” - etap I, oraz „Rozbudowa skrzyżowania ul. BP. Jaworskiego z ul. J. Piłsudskiego i ul. Zapolskiej w Kielcach”- etap II – łącznie 369.098,40 zł,
- „Rozbudowa ulicy Klonowej w Kielcach na odcinku od ul. Orkana do ul. Turystycznej” - 239.850,00 zł,
- „Kielecki Rower Miejski” – zadanie I Budowa i przebudowa ścieżek rowerowych dla następujących odcinków: 1. al. Szajnowicza – Iwanowa – od ul. Grunwaldzkiej do ul. Puscha, 2. Odcinek łączący ul. rtm. W. Pileckiego z ul. Daleszycką – 91.881,00 zł,
- „Kielecki Rower Miejski” – zadanie I Budowa i przebudowa ścieżek rowerowych al. Solidarności – od al. IX Wieków Kielc do al. Tysiąclecia Państwa Polskiego” – 114.267,00 zł,

- „Budowa ul. Młodej w Kielcach na odcinku od ul. Jagiellońskiej do ul. Mielczarskiego”
– 90.744,00 zł,
- „Rozbudowa ul. Sukowskiej etap I od skrzyżowania z ul. Łanową do posesji nr 40”
– 103.689,00 zł,

Inteligentny System Transportowy

W I kwartale 2020 r. rozstrzygnięto postępowanie przetargowe na wybór wykonawcy dla inwestycji pod nazwą - „Wdrożenie Inteligentnego Systemu Transportowego (ITS) w Kielcach wraz z budową niezbędnej infrastruktury w systemie zaprojektuj i wybuduj”, którego wykonawcą została firma ALUMBRADOS VIARIOS SOCIEDAD ANONIMA S. A. Oddział w Polsce za kwotę 31.744.458,20 zł.

W grudniu 2020 r. rozpoczęto adaptację pomieszczenia w MZD w Kielcach na potrzeby serwerowni ITS. Autonomiczny system automatycznie będzie zarządzał sterowaniem sygnalizacji świetlanych na terenie miasta w sposób obszarowy. Systemem objętych zostanie ponad 60 skrzyżowań. Przy ul. Czarnowskiej powstanie Centrum Zarządzania Ruchem.

Współpraca z inwestorami inwestycji niedrogowych

W roku 2020 Miejski Zarząd Dróg w Kielcach kontynuuje działania polegające na współpracy z inwestorami inwestycji niedrogowych (kubaturowych) w zakresie realizacji przez nich budowy i przebudowy istniejących dróg publicznych. Podstawą działań Zarządu jest ustawa o drogach publicznych oraz dbałość o harmonijny i równomierny rozwój układu komunikacyjnego postępujący równoległe do inwestycji kubaturowych. W ramach podpisanych umów zostały zrealizowane przez inwestorów m.in. następujące inwestycje:

- „Budowa dróg: K1D i K2L (ul. Permska) wraz z budową kanału deszczowego (Etap I)”,
- „Budowa odcinka drogi ul. Mała Zgoda od ul. Langiewicza do działki nr ewid. 504/11 i 412 w obr. 0024 gruntów miasta Kielce”,
- „Przebudowa ul. Gen. W. Andersa w Kielcach”.

W 2020 r. Miejski Zarząd Dróg w Kielcach w imieniu Gminy Kielce podpisał 6 nowych umów z inwestorami inwestycji niedrogowych na przebudowy i budowy odcinków dróg publicznych. W trakcie realizacji lub na etapie przygotowania są m.in. zadania:

- „Budowa ulicy 17KDD wraz z budową skrzyżowania z ulicą Klonową 5aKDZ i budową ulicy 16KDD (Etap I) w Kielcach,

- „Przebudowa chodnika ul. Średniej na odcinku od skrzyżowania z ul. Długą do skrzyżowania z ul. Górniczą w Kielcach (strona zachodnia)”,
- „Budowa ulicy 16KDD (Etap III) w Kielcach”,
- „Budowa przedłużenia ul. Janczarskiej w Kielcach”,
- „Budowa drogi publicznej KDD2 wraz z przebudową skrzyżowania ul. Gen. Władysława Sikorskiego i ul. Orłąt Lwowskich”.

11.3. Rozwój elektromobilności

W 2020 r. opracowane zostało przedsięwzięcie pn. „Strategia rozwoju elektromobilności i infrastruktury paliw alternatywnych na terenie Miasta Kielce (z uwzględnieniem Kieleckiego Obszaru Funkcjonalnego)”. Wdrażanie działań z zakresu elektromobilności na obszarze Polski bezpośrednio wynika z opracowanego Programu Rozwoju Elektromobilności, który jest jednym z głównych projektów Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju. W strategii tej elektromobilność i ochrona środowiska zostały wyszczególnione jako jedne z głównych priorytetów w epoce nisko-i zeroemisyjnego transportu.

Aktualnie na terenie miasta istnieje 19 ogólnodostępnych stacji ładowania pojazdów elektrycznych. Zgodnie z ustawą o elektromobilności i paliwach alternatywnych (t. j. Dz.U. z 2020 r. poz. 908 z późn. zm.) Rada Miasta Kielce podjęła Uchwałę XXX/589/2020 z dnia 16 lipca 2020r. w sprawie przyjęcia „Planu budowy ogólnodostępnych stacji ładowania na terenie miasta Kielce”. W myśl tych uzgodnień do końca 2022 r. na terenie Kielc powstanie 100 punktów ładowania pojazdów elektrycznych co jest wymogiem ww. ustawy.

Liczba pojazdów elektrycznych na terenie miasta na dzień 31.12.2020 r.:

- Motorowery - 65
- Samochody – 74
- Motocykle czterokołowce i trzykołowce - 6

XII. ŚRODOWISKO I GOSPODARKA KOMUNALNA

Dokumentem, który określa zakres kompleksowych działań Miasta Kielce w zakresie ochrony środowiska jest Program Ochrony Środowiska.

„Program Ochrony Środowiska dla miasta Kielce na lata 2018-2022 z perspektywą do 2026 roku wraz z prognozą oddziaływania na środowisko” został uchwalony uchwałą Rady Miejskiej w Kielcach Nr II/32/2018 Rady Miasta Kielce z dnia 30 listopada 2018 r. Jest jednym z głównych dokumentów strategicznych określających politykę ekologiczną Miasta.

W ww. dokumencie harmonogram realizacji działań został podzielony na następujące obszary interwencji:

- OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA
- ZAGROŻENIA HAŁASEM
- POLA ELEKTROMAGNETYCZNE
- GOSPODAROWANIE WODAMI
- GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA
- ZASOBY GEOLOGICZNE
- GLEBY
- GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW
- ZASOBY PRZYRODNICZE
- ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI
- EDUKACJA EKOLOGICZNA
- ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU

Działania w ramach Programu ochrony Środowiska obejmują bardzo szerokie spektrum działań i zostały opisane także w innych podrozdziałach.

Wykaz działań inwestycyjnych zrealizowanych przez jednostki gminne w 2020 roku w ramach Programu Ochrony Środowiska przedstawiono poniżej.

Tabela 32. Wykaz działań inwestycyjnych zrealizowanych przez jednostki gminne w 2020 roku w ramach Programu Ochrony Środowiska.

Nazwa działania	Podmiot odpowiedzialny	Poniesione koszty w zł
Budowa kanalizacji sanitarnej w ul. Łódzkiej na odc. od ul. Żelaznogórskiej do stacji Orlen	Gmina Kielce Biuro Inwestycji	441 601,00
Budowa wodociągu w ul. Krakowskiej w Kielcach	Gmina Kielce Biuro Inwestycji	17 100,00
Budowa wodociągu w ul. Klonowej w Kielcach	Gmina Kielce Biuro Inwestycji	63 807,00
Budowa wodociągu w ul. Podklasztornej	Gmina Kielce Biuro Inwestycji	27 100,00
Budowa wodociągu w ul. Szybowcowej	Gmina Kielce Biuro Inwestycji	37 977,00
Budowa kanału sanitarnego i wodociągu w rejonie ul. Zalesie do działki nr 901/4 obręb 0019	Gmina Kielce Biuro Inwestycji	40 314,00
Budowa wodociągu i kanału sanitarnego w ul. Zagórskiej	Gmina Kielce Biuro Inwestycji	291 050,00
Budowa wodociągu i kanału sanitarnego os. Przy Lesie w Kielcach, w rejonie ul. Nastole	Gmina Kielce Biuro Inwestycji	116 487,21
Budowa kanału sanitarnego i wodociągu w rejonie ul. Sieje	Gmina Kielce Biuro Inwestycji	34 504,00
Budowa kanału sanitarnego w ul. Świerkowej	Gmina Kielce Biuro Inwestycji	42 119,00
Budowa wodociągu w ul. Jałowcowej	Gmina Kielce Biuro Inwestycji	38 000,00
Budowa wodociągu i kanału sanitarnego w rejonie ul. Leszczyńskiej	Gmina Kielce Biuro Inwestycji	137 884,46
Budowa wodociągu w ul. Żurawiej na odcinku od ul. Poprzecznej do 1-go Maja	Gmina Kielce Biuro Inwestycji	180 008,00
Budowa kanalizacji sanitarnej w ul. Kaczowej	Gmina Kielce Biuro Inwestycji	490 994,99

Źródło: Opracowanie na podstawie danych przekazanych przez: Zarząd Transportu Miejskiego, Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o., PGE Energia Ciepła S.A., Wodociągi Kieleckie Sp. z o.o.

Gospodarka wodno-ściekowa

To jeden z priorytetów w Unii Europejskiej. Takie podejście wynika z nieustannego zmniejszania się zasobów wodnych, nieproporcjonalnego, nadmiernego zużycia wody oraz emisji ścieków.

Polska, przystępując do Unii Europejskiej, zobowiązała się do wypełnienia wymogów dyrektywy Rady 91/271/EWG z dnia 21 maja 1991 roku dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych.

W celu zidentyfikowania potrzeb w zakresie uporządkowania gospodarki ściekowej oraz uszeregowania ich realizacji tak, aby wywiązać się ze zobowiązań traktatowych, utworzono Krajowy program oczyszczania ścieków komunalnych (KPOŚK). Program ten stanowi wykaz

aglomeracji, które muszą zostać wyposażone w systemy kanalizacji zbiorczej i oczyszczalnie ścieków w terminach w nim określonych.

Miasto Kielce wchodzi w skład Aglomeracji Kielce razem z Gminą Nowiny (wcześniej Sitkówka-Nowiny), Gminą Masłów oraz Gminą Daleszyce (miejscowość Mójcza).

Agglomeracja Kielce wyznaczona była Uchwałą Nr XXXIX/699/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 27 stycznia 2014 r., zmienioną Uchwałą Nr XXVI/368/16 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 26 września 2016 r. oraz Uchwałą Nr XXVII/392/16 z dnia 28 października 2016 r.

W związku z art. 87 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne oraz rozporządzeniem Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 27 lipca 2018 r. w sprawie sposobu wyznaczania obszarów i granic aglomeracji, w oparciu o art. 92 ww. ustawy, Wydział Gospodarki Komunalnej i Środowiska Urzędu Miasta Kielce dokonał przeglądu obszaru i granic istniejącej aglomeracji. Wyniki przeglądu zostały zaprezentowane Radzie Miasta Kielce i wynikało z nich jednoznacznie, że zmianie uległ obszar, granice oraz Równoważna Liczba Mieszkańców.

W związku z powyższym w dniu 17 grudnia 2020 r. Rada Miasta Kielce podjęła uchwałę Nr XXXVIII/739/2020 w sprawie wyznaczenia obszarów i granic aglomeracji Kielce, w skład której wchodzi:

- Miasto Kielce: z wyłączeniem ul. Kleckiej oraz części ulic: Cedro-Mazur, Zielnej, Lubrzanka
- Gmina Nowiny (miejscowości: Bolechowice, Kowala, Kowala Mała, Nowiny, Sitkówka, Słowik, Trzcianki, Szewce, Zawada, Wola Murowana, Zagrody, Zgórsko);
- Gmina Masłów (miejscowości: Barcza, Brzezinki, Ciekoty, Domaszowice, Dąbrowa i Dąbrowa-Osiedle, Dolina Marczakowa, Mąchocice Kapitulne, Mąchocice-Scholasteria, Masłów Pierwszy, Masłów Drugi, Wiśniówka, Wola Kopcowa);
- Gmina Daleszyce – miejscowość Mójcza.

Równoważna Liczba Mieszkańców dla wyznaczonej aglomeracji wynosi 254 686 RLM.

Agglomeracja Kielce jest ujęta w Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych.

Miasto Kielce jest gminą wiodącą w wyznaczonej aglomeracji, w związku z czym to na nim spoczywa obowiązek przygotowywania corocznych sprawozdań z realizacji zadań KPOŚK i przedkładania ich Dyrektorowi Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Krakowie Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie.

Długość sieci kanalizacji sanitarnej na terenie miasta wynosi 357,6 km. Korzysta z niej 99,5 % mieszkańców. Ścieki z terenu miasta odprowadzane są na oczyszczalnię Sitkówka w miejscowości Nowiny (jest to oczyszczalnia obsługująca całą aglomerację). Ścieki z terenu, na którym brak jest kanalizacji sanitarnej, odbierane są przez przedsiębiorców posiadających zezwolenia na prowadzenie działalności polegającej na opróżnianiu zbiorników bezodpływowych i transporcie nieczystości ciekłych. Ścieki te również dowożone są do punktu zlewnego i oczyszczane na oczyszczalni „Sitkówka”.

Oczyszczalnia posiada rezerwy przepustowości wystarczające do przyjęcia dodatkowych ilości ścieków z terenów przewidzianych do skanalizowania. Parametry ścieków oczyszczonych oraz stopień redukcji zanieczyszczeń są zgodne z pozwoleniem wodnoprawnym i Rozporządzeniem Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych.

Pracownicy Wydziału Gospodarki Komunalnej i Środowiska Miasta Kielce przy udziale Straży Miejskiej przeprowadzają kontrole dotyczące prawidłowego postępowania z nieczystościami ciekłymi, a w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości, podejmują działania wynikające z przepisów prawa.

Źródłem zaopatrzenia Kielc w wodę pitną są ujęcia wód podziemnych Kielce-Białogon i Dyminy oraz ujęcie Zagnańsk w gminie Zagnańsk, eksploatowane przez Wodociągi Kieleckie Sp. z o.o. Obecnie 99,9 % mieszkańców Kielc korzysta z wody pochodzącej z sieci wodociągowej.

Kolejnym elementem gospodarki wodno-ściekowej są wody opadowe. System kanalizacji deszczowej na obszarze miasta jest podzielony na siedem głównych zlewni, przyjmując za kryterium odbiornik wód opadowych - rzeki, określone w Planie Gospodarowania Wodami jako Jednolite Części Wód Powierzchniowych tj.: Silnicę, Bobrzę (od Ciemnicy do ujścia), Sufraganiec, Czarną Nidę od Pierzchnianki do Morawki z Lubrzanką (od zalewu Cedzyna do ujścia), Zajączkowską Strugę, Dopływ z Dymin oraz Chodczę. Największy udział w odprowadzaniu wód opadowych i roztopowych z terenu miasta posiada zlewnia rzeki Silnicy – 36% całkowitej powierzchni miasta.

Długość kanalizacji deszczowej na terenie Miasta Kielce na koniec 2020 r. wynosiła 270,1 km. Zarządcą kanalizacji deszczowej jest Miejski Zarząd Dróg w Kielcach.

12.1. Tereny zielone i obszary chronione

Obszary chronione

Na terenie miasta zlokalizowane są następujące obszary chronione:

- Użytek ekologiczny „Glinianki”
- Zespół przyrodniczo – krajobrazowy „Grabina – Dalnia”
- 2 stanowiska dokumentacyjne: „Odślonięcie skalne na Górze Hałasa” i „Odślonięcia skalne na Górze Słonecznej”
- 5 rezerwatów przyrody: „Karczówka”, „Kadzielnia”, „Ślichowice”, „Wietrznia”, „Biesak – Białogon”
- Chęcińsko – Kielecki Park Krajobrazowy
- Kielecki Obszar Chronionego Krajobrazu
- Obszary „Natura 2000” - Dolina Bobrzy (PLH260014), Wzgórza Chęcińsko-Kieleckie (PLH260041)
- Pomniki przyrody - 50 szt. pomników przyrody (w tym 118 szt. drzew)

Procent obszarów prawnie chronionych na terenie Kielc wynosi 62,02% ogółu powierzchni miasta (na podstawie danych GUS), co związane jest z wyjątkowymi walorami przyrodniczo – geologicznymi miasta. Obszary te są bardzo ważnym elementem życia mieszkańców, gdyż

w większości są to miejsca nagminnie uczęszczane w celach rekreacji i wypoczynku. Na ich ochronę, utrzymanie czystości i porządku na tych terenach i wykonanie prac konserwacyjnych (tj. renowacja/wymiana tablic informacyjnych, renowacja elementów małej architektury, koszenie itp.) co roku miasto przeznacza środki finansowe. W 2020 r. miasto przeznaczyło na ww. cel 80 tyś. zł. Utrzymanie terenów przyrodniczo cennych dawnych kamieniołomów: Wietrznia, Kadzielnia i Ślichowice (w tym utrzymanie i konserwacja zieleni i infrastruktury turystycznej oraz sprzątnięcie) oraz Ogrodu Botanicznego w Kielcach (koszenie, grabienie i wywóz trawy) znajdują się w gestii Geoparku Kielce. W związku z realizacją ww. zakresu działań w 2020 roku jednostka przeznaczyła na ten cel kwotę 88 021,04 zł.

Pomniki przyrody stanowią ważny aspekt przyrodniczy, krajobrazowy oraz kulturowy miasta i są to również ważne obiekty dla mieszkańców (o czym świadczą duże zainteresowanie nimi). Na terenie Kielc jest 50 szt. pomników przyrody (co stanowi 118 szt. drzew). Gmina dba

o utrzymanie pomników przyrody i co roku zleca wykonanie zabiegów pielęgnacyjno - zabezpieczających przy tych drzewach (cięcia pielęgnacyjne, wiązania zabezpieczające, pułapki na szkodniki i środki przeciwgrzybicze) oraz konserwacyjnych (renowacja/wymiana tablic informacyjnych, wykaszanie przy drzewach, itp.). W 2020 r. Gmina na ten cel przeznaczyła 5.000,00 zł.

W 2020 r. wykonana została druga część inwentaryzacji przyrodniczej terenów chronionych, w której uaktualniono zinwentaryzowanie poszczególnych gatunków roślin, zwierząt, grzybów i siedlisk przyrodniczych na terenach chronionych - za kwotę 60.000,00 zł.

Tereny zielone

W roku 2020 na utrzymanie terenów parkowych wydatkowano kwotę 1.434.937,76 zł. w szczególności na:

- konserwację zieleni,
- utrzymanie istniejących elementów małej architektury,
  - w tym obiektów użytkowych służących rekreacji codziennej, prace remontowe.

Środki wykorzystano na prace konserwacyjne związane z utrzymaniem 16 obiektów parkowych,

Nasadzenia na terenach parkowych, zieleńcach i skwerach oraz w lesie komunalnym:

2020 r.: 80 drzew i 588 krzewów

2019 r.: 618 drzew i 2107 krzewów

2018 r.: 303 drzewa i 1896 krzewów

Prace pielęgnacyjne drzew i krzewów są prowadzone regularnie. Na bieżąco są usuwane suche drzewa i krzewy oraz usuwany jest posusz.

W ostatnich latach nie zostały utworzone nowe obiekty parkowe, zieleńce i skwery.

Powierzchnia parków, zieleńców i skwerów wynosi 75 ha, lasu komunalnego 67 ha.

12.2. Hałas

Obowiązującymi dokumentami strategicznymi, uwzględniającymi kwestie hałasu na terenie Miasta Kielce są:

- **mapa akustyczna miasta Kielce**, która stanowi podstawowe źródło danych wykorzystywanych dla celów: informowania społeczeństwa o zagrożeniach środowiska hałasem, opracowania danych dla państwowego monitoringu środowiska, tworzenia i aktualizacji programów ochrony środowiska przed hałasem, a także planowania strategicznego i zagospodarowania przestrzennego. Mapa została opublikowana m.in. na stronie Urzędu Miasta Kielce: <http://www.um.kielce.pl/halas/mapa-akustyczna-miasta-kielce-2018/>;
- **„Program ochrony środowiska przed hałasem dla Miasta Kielce na lata 2020 – 2024”**, stanowiący akt prawa miejscowego, przyjęty w drodze uchwały nr XXXI/604/2020 Rady Miasta Kielce z dnia 23 lipca 2020 r. w sprawie uchwalenia „Programu ochrony środowiska przed hałasem dla Miasta Kielce na lata 2020 – 2024”, ogłoszonej w Dzienniku Urzędowym Województwa Świętokrzyskiego z dnia 31 lipca 2020 r., poz. 2893;
- **„Program ochrony środowiska dla miasta Kielce na lata 2018 – 2022 z perspektywą do 2026 roku”**, przyjęty uchwałą nr II/32/2018 Rady Miasta Kielce z dnia 30 listopada 2018 r. – jednym z priorytetów tego Programu jest „Ograniczenie uciążliwości hałasu komunikacyjnego”, zaś celem strategicznym „Stworzenie zdrowego i przyjaznego mieszkańcom miasta klimatu akustycznego”.

„Program ochrony środowiska przed hałasem dla Miasta Kielce na lata 2020 – 2024” jest drugim programem ochrony środowiska przed hałasem opracowanym dla miasta Kielce, a podstawowym źródłem danych wykorzystywanych do celów tworzenia tego Programu była aktualna mapa akustyczna miasta. Dotychczas obowiązywał „Program ochrony środowiska przed hałasem dla terenów, na których poziom hałasu przekracza poziom dopuszczalny w granicach administracyjnych miasta Kielce (plan na lata 2015-2019)”, przyjęty przez Radę Miasta Kielce uchwałą nr V/59/2015 z dnia 22 stycznia 2015 r. (Dz. Urz. Województwa Świętokrzyskiego z dnia 23 lutego 2015 r., poz. 636).

Celem „Programu ochrony środowiska przed hałasem dla Miasta Kielce na lata 2020 – 2024” jest określenie priorytetów i zaleceń w postaci rozwiązań technicznych oraz kierunków działań,

mających na celu zmniejszenie uciążliwości i ograniczenie poziomu hałasu dla obszarów miasta, gdzie wg mapy akustycznej stwierdzono przekroczenie wartości dopuszczalnych hałasu w środowisku, określonych za pomocą wskaźników mających zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem (L_{DWN} i L_N).

W ramach Programu wyznaczono tereny, na których istnieją przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu i na których na oddziaływanie tego hałasu narażona jest największa liczba mieszkańców. Zakres Programu obejmuje analizę przede wszystkim tych obszarów, położonych w granicach administracyjnych Kielc, dla których wskaźnik M , charakteryzujący wielkość przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu oraz liczbę mieszkańców na danym terenie, przyjmuje największe wartości. Wskaźnik ten jest tzw. miarą narażenia mieszkańców na hałas i wg tego wskaźnika układa się kolejność działań naprawczych. W pierwszej kolejności powinny być wykonane zadania na terenach, na których wskaźnik M osiąga największe wartości.

Zdecydowanie największa liczba mieszkańców Kielc jest narażona na oddziaływanie hałasu drogowego i zmniejszenie uciążliwości w tym zakresie stanowi główną część Programu. Największy wpływ na mieszkańców Kielc w zakresie oddziaływania akustycznego ma ruch odbywający się po drogach krajowych oraz wojewódzkich przebiegających przez miasto. Drogi te charakteryzują się dużym natężeniem ruchu w czasie całej doby (zarówno w porze dziennej, wieczornej, jak i nocnej). Znaczący udział w kształtowaniu klimatu akustycznego mają drogi, których strukturę ruchu charakteryzuje duży udział pojazdów ciężkich. Drogi dojazdowe, głównie gminne, charakteryzuje natomiast duża zmienność natężenia ruchu w ciągu doby. Ruch samochodów jest największy podczas dnia, a w czasie nocy znacząco się obniża.

Dużo mniejsza liczba osób w Kielcach narażona jest na oddziaływanie hałasu kolejowego i przemysłowego. Wśród zadań wymienionych w Programie znajdują się m.in. inwestycje drogowe, w tym przy ul. Jesionowej, Malików, Łódzkiej, 1 Maja, Źródłowej, Wrzosowej, Tarnowskiej. Poza tym Program przewiduje kontynuację już prowadzonych projektów miejskich dotyczących rozwoju komunikacji publicznej i rowerowej, rozwiązań w zakresie organizacji ruchu, działania z zakresu planowania przestrzennego, czy edukacji ekologicznej.

Zadania w Programie podzielono na:

- 1) **działania krótkoterminowe**, stanowiące podstawowy zakres Programu ochrony środowiska przed hałasem na lata 2020–2024; w tej grupie znalazły się działania, które będą realizowane w okresie obowiązywania przedmiotowego Programu na terenach najbardziej narażonych na hałas (tereny o najwyższej wartości wskaźnika M); krótkoterminowe

drogowe działania inwestycyjne o najwyższym priorytecie zostały przypisane Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Kielcach i Miejskiemu Zarządowi Dróg w Kielcach; ponadto wśród działań krótkoterminowych Program wskazuje także na potrzebę określonych działań z zakresu planowania przestrzennego, uwzględniających zagrożenie hałasem dla terenów chronionych akustycznie;

- 2) **działania średnioterminowe**, których realizacja przewidywana jest w okresie wykonywania kolejnego programu ochrony środowiska przed hałasem tj. w latach 2025–2029 (tereny o średniej wartości wskaźnika M),
- 3) **działania długoterminowe**, których realizacja przewidywana jest w okresie wykonywania następnych programów ochrony środowiska przed hałasem, tj. po roku 2029 (tereny o niskiej wartości wskaźnika M),
- 4) działania związane z **edukacją społeczną i ekologiczną**, które powinny być prowadzone w sposób ciągły, zarówno w zakresie działań długoterminowych, średnioterminowych i krótkoterminowych.

Prezydent Miasta prowadzi regularny, coroczny monitoring realizacji programu ochrony przed hałasem i koordynuje sprawozdawczość w tym zakresie, pozyskując informacje od podmiotów zobowiązanych do realizacji zadań wskazanych w Programie: zarządców źródeł hałasu, podmiotów odpowiedzialnych za planowanie przestrzenne oraz realizację działań z zakresu edukacji społecznej) oraz innych instytucji i organów administracji (w zakresie decyzji i aktów prawa miejscowego, związanych z założeniami Programu, mających wpływ na realizację Programu oraz których ustalenia zmierzają do osiągnięcia celów Programu).

Informacje o realizacji „Programu ochrony środowiska przed hałasem dla Miasta Kielce na lata 2020 – 2024” w 2020 r., opracowane na podstawie raportów otrzymanych od poszczególnych podmiotów i organów administracji przedstawiono poniżej.

1. Wykaz działań inwestycyjnych i organizacyjnych związanych z celami Programu:

1) Podmiot odpowiedzialny – Miejski Zarząd Dróg w Kielcach:

Tabela 33. Działania zrealizowane w 2020 roku przez Miejski Zarząd Dróg w Kielcach, związane z „Programem ochrony środowiska przed hałasem dla Miasta Kielce na lata 2020 – 2024”

Działania zrealizowane w 2020 roku				
I.p.	Działanie	Koszt i źródło finansowania	Termin zakończenia	Uzyskane rezultaty
1	Przebudowa nawierzchni ulic – ul. Karskiego na odcinku od km 0+130 do km 0+486	611 164,09 zł Środki własne Miasta	13.07.2020	Zgodnie z informacjami literaturowymi
2	Przebudowa nawierzchni ulic – ul. Radomska na odcinku od km 3+847 do km 3+676	747 661,10 zł Środki własne Miasta	13.11.2020	remont

3	Przebudowa nawierzchni ulic – ul. Gabrieli Zapolskiej na odcinku od ul. Szydłówek Górny do ul. Domaniówka	641 477,98 zł Środki własne Miasta	10.12.2020	/wymiana nawierzchni pozwala na redukcję hałasu o ok. 3 dB
4	Przebudowa ul. Koziej na odcinku od km 0+067 do km 0+234	128 551,03 zł Środki własne Miasta	20.11.2020	
5	Korekta geometrii zawrotki wraz ze wzmocnieniem konstrukcji jej nawierzchni w ciągu ul. Czarnowskiej	32 076,78 zł Środki własne Miasta	29.09.2020	
6	Przebudowa nawierzchni ulic – droga wewnętrzna dojazd do Przedszkola Samorządowego nr 42 przy ul. Orzeszkowej	276 203,04 zł Środki własne Miasta	23.12.2020	
7	Przebudowa nawierzchni ulic – ul. Turystyczna na odcinku od ul. Marszałkowskiej do ul. Klonowej	380 110,71 zł Środki własne Miasta	15.12.2020	
8	Remont al. Popiełuszki w Kielcach na odc. od km 13+050 do km 13+335	1 226 600,00 zł w tym: 649 175,00 zł środki własne Miasta, 577 425,00 zł środki z rezerwy subwencji ogólnej	09.12.2020	
9	Budowa przedłużenia ul. Olszewskiego w Kielcach w kierunku skrzyżowania ul. Zagnańskiej z Witosa	40 037 441,36 zł środki własne i dofinansowanie z UE	04.09.2020	
10	Budowa i modernizacja sieci ścieżek rowerowych w Gminie Kielce jako element zrównoważonej mobilności miejskiej - zadanie I: ulice Warszawska, Klonowa, Orkana, Jaworskiego	7 971 533,02 zł środki własne i dofinansowanie z UE	10.08.2020	
11	Budowa ul. Miłej w Kielcach na odcinku od ul. Jagiellońskiej do ul. 1 Maja	1 098 041,29 zł środki własne Gminy Kielce	24.07.2020	
12	Budowa ul. Rajtarskiej w Kielcach na odcinku od ul. Kordeckiego do ul. Sobieskiego	559 484,87 zł środki własne Gminy Kielce	17.08.2020	
13	Budowa drogi dojazdowej oznaczonej symbolem KDD2 zgodnie z MPZPT oraz drogi do Hospicjum im. Św. Matki Teresy z Kalkuty od ul. Mieszka I w Kielcach – Etap I	724 433,39 zł środki własne Gminy Kielce	09.11.2020	

Źródło: Wydział Gospodarki Komunalnej i Środowiska.

Tabela 34. Działania rozpoczęte/będące w trakcie realizacji w 2020 roku lub niezrealizowane w 2020 roku przez Miejski Zarząd Dróg, związane z „Programem ochrony środowiska przed hałasem dla Miasta Kielce na lata 2020 – 2024”

I. p.	Działanie	Koszt i źródło finansowania	Planowany termin realizacji	Czy zadanie zostało rozpoczęte?
1	Ul. Malików na odcinku od ul. Szajnowicza–Iwanowa do ul. Kolejarzy	brak	---	NIE – brak środków finansowych. Realizacja zadania możliwa po uzyskaniu środków finansowych.
2	Rozbudowa alei Górników Staszicowskich w Kielcach (droga powiatowa nr 0930T) - etap I (do skrzyżowania z ulicą Pańską do skrzyżowania z ulicą Fabryczną) i etap II (od skrzyżowania z ulicą	15 803 817 zł środki własne miasta - 15 290 340; kredyty, pożyczki, obligacje – 513 477	2022-2023	TAK – opracowano dokumentację projektową, uzyskano ostateczną decyzję o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej (ZRID). Wystąpiono z wnioskiem o dofinansowanie zadania z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych w ramach II naboru. Po ogłoszeniu

	Pańską do ul. Krakowskiej) wraz z budową OWD			wyników zostanie podjęta decyzja o dalszych działaniach związanych z tą inwestycją.
3	Rozbudowa DW 764 w Kielcach na odcinku od Ronda Czwartaków do granicy miasta wraz z budową ul. Dąbka	56 905 346 zł środki własne miasta – 6 522 100; kredyty, pożyczki, obligacje – 68 599 zł, dotacje i środki pochodzące z innych źródeł – 314 647 zł	po 2023	TAK – opracowano dokumentację projektową, uzyskano ostateczną decyzję o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej (ZRID). Brak środków finansowych uniemożliwia rozpoczęcie robót budowlanych. Konieczne jest pozyskanie środków unijnych w perspektywie 2021-2027. Dodatkowe informacje: Planowane jest zlecenie analizy porealizacyjnej wynikające z decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach
4	Budowa pętli autobusowej przy ul. Zagnańskiej w Kielcach wraz z rozbudową ul. Zagnańskiej od ul. Witosa do granicy miasta	27 218 180 zł Środki własne miasta – 20 687 691 zł; środki wymienione w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 u.f.p. – 6 244 961 zł; dotacje i środki pochodzące z innych źródeł – 285 528 zł	2021-2022	TAK – opracowano dokumentację projektową, uzyskano ostateczną decyzję o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej (ZRID). Ogłoszono przetarg na wyłonienie Wykonawcy robót budowlanych. Dodatkowe informacje: Zastosowanie nawierzchni „cichej” pozwoli na obniżenie poziomu hałasu o ok. 4 dB.
5	Poprawa dostępności komunikacyjnej Uniwersytetu Jana Kochanowskiego poprzez rozbudowę ul. Domaszowskiej i ul. Żniwnej wraz z rozbudową skrzyżowania al. Tysiąclecia PP z al. Solidarności	46 862 490 zł Środki własne miasta – 24 054 197 zł; środki wymienione w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 u.f.p. – 22 421 223 zł; dotacje i środki pochodzące z innych źródeł – 387 070 zł	2021-2022	TAK – opracowano dokumentację projektową, uzyskano ostateczne decyzje o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej (ZRID). Ogłoszono przetarg na wyłonienie Wykonawcy robót budowlanych. Dodatkowe informacje: Zastosowanie nawierzchni „cichej” pozwoli na obniżenie poziomu hałasu o ok. 4 dB.
6	Rozbudowa ul. Kolonia (droga powiatowa nr 0894T) w Kielcach	4 417 040 zł Środki własne miasta – 3 506 613 zł; kredyty, pożyczki., obligacje – 910 427 zł	2023	TAK – zaktualizowano projekt budowlany, złożono wnioski o wydanie decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej (ZRID)
7	Przebudowa ul. Słowackiego w Kielcach	Środki własne miasta 3 501 309 zł	2021-2023	TAK – opracowano dokumentację projektową, uzyskano ostateczne decyzje o pozwoleniu na budowę, postępowanie przetargowe na roboty budowlane dla Etapu II planowane w drugiej połowie 2021 r. Dodatkowe informacje: Zadanie będzie realizowane etapami: etap I od Pl. Wolności do ul. Seminaryjskiej – 2023, etap II od ul. Prostej do ul. Seminaryjskiej - 2021-2022
8	Rozbudowa ul. Sukowskiej w Kielcach etap I od skrzyżowania z ul. Łanową do posesji nr 40	6 815 622 zł – środki własne miasta	2022-2023	TAK – dokumentacja projektowa w trakcie przygotowania.
9	Rozbudowa skrzyżowania ul. Jagiellońskiej z ul.	7 777 650 zł Środki własne	2022-2023	TAK – dokumentacja projektowa w trakcie przygotowania.

	Karczówkowską i ul. Kamińskiego w Kielcach	miasta – 7 727 220 zł; dotacje, środki pochodzące z innych źródeł – 50 430 zł		
10	Rozbudowa ul. Klonowej w Kielcach na odcinku od ul. Orkana do ul. Turystycznej	12 511 857 zł Środki własne miasta – 12 462 657 zł; dotacje, środki pochodzące z innych źródeł – 49 200 zł	2023	TAK – dokumentacja projektowa w trakcie przygotowania.
11	Budowa zawrotki w ciągu ul. Bohaterów Warszawy przed skrzyżowaniem z ul. Tarnowską w Kielcach	256 000 zł – środki własne miasta	2021	TAK – dokumentacja projektowa w trakcie przygotowania. Postępowanie przetargowe na roboty budowlane planowane na III kwartał 2021 r.
12	Rozwój terenów inwestycyjnych - rozbudowa układu komunikacyjnego w rejonie al. Solidarności w Kielcach	6 708 000 zł – środki własne miasta	2022-2023	NIE – planowany przetarg na prace projektowe w 2021 r.
13	Rozwój terenów inwestycyjnych – budowa ul. Ciekockiej w Kielcach	6 933 083 zł; środki własne miasta – 4 876 283 zł; kredyty, pożyczki, obligacje – 9 000 zł; dotacje i środki pochodzące z innych – 2 047 800 zł	2023	TAK – opracowano dokumentację projektową, złożono wnioski o wydanie decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej (ZRID).
14	Budowa ul. Wydryńskiej w Kielcach	4 076 000 zł; środki własne miasta 4 023 000 zł, dotacje i środki pochodzące z innych źródeł – 53 000 zł	2021-2023	TAK – dokumentacja projektowa zaktualizowana, uzyskano ostateczną decyzję o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej (ZRID). Postępowanie przetargowe na roboty budowlane dla Etapu I planowane w II połowie 2021 r. Dodatkowe informacje: inwestycja podzielona na dwa etapy: Etap I - odcinek od OWD do łącznika z ul. Sandomierską – 2021-2022, Etap II - odcinek od łącznika z ul. Sandomierską do ul. Napękowskią – 2023
15	Budowa ul. Monte Cassino w Kielcach	4 814 000 zł; środki własne miasta 4 782 250 zł, dotacje i środki pochodzące z innych źródeł – 31 750 zł	2022-2023	TAK – dokumentacja projektowa w trakcie przygotowania.
16	Budowa skrzyżowania ulic: Kamińskiego, Podklasztornej i Bernardyńskiej w Kielcach wraz z rozbudową ul. Podklasztornej	7 253 825 zł; środki własne miasta – 7 210 775 zł, dotacje i środki pochodzące z innych źródeł – 43 050 zł	2022-2023	TAK – dokumentacja projektowa w trakcie przygotowania.

17	Budowa ul. Łanowej w Kielcach na odcinku od ul. Weterynaryjnej do ul. Kalinowej (etap I - budowa kanalizacji deszczowej)	3 159 490 zł; środki własne miasta 3 122 590 zł, dotacje i środki pochodzące z innych źródeł – 36 900 zł	2022-2023	TAK – dokumentacja projektowa w trakcie przygotowania.
18	Budowa przedłużenia ul. Massalskiego w Kielcach w kierunku terenów PKP	1 110 000 zł – środki własne miasta	2021-2022	TAK – dokumentacja projektowa w trakcie przygotowania. Postępowanie przetargowe na roboty budowlane planowane na III kwartał 2021 r.
19	Budowa ul. Kleckiej w Kielcach na odcinku od posesji nr 28 do posesji 159 A Suków-Borki	2 145 651 zł; środki własne miasta 2 388 561 zł, dotacje i środki pochodzące z innych źródeł – 27 090 zł	2021-2022	TAK – dokumentacja projektowa w trakcie przygotowania. Postępowanie przetargowe na roboty budowlane planowane na III kwartał 2021 r.
20	Budowa ul. Młodej w Kielcach na odcinku od ul. Jagiellońskiej do ul. Mielczarskiego	2 429 719 – środki własne miasta	2022-2023	TAK – dokumentacja projektowa w trakcie przygotowania.
21	Budowa ul. Szwedzkiej.	1 254 000 – środki własne miasta	2023	NIE – postępowanie przetargowe na opracowanie dokumentacji projektowej prowadzone w 2020 r. unieważnione, z uwagi na wartość oferty przewyższającą środki jakie Zamawiający zamierzał przeznaczyć na sfinansowanie przedmiotowego zadania. Ponowne zlecenie prac projektowych planowane na I kwartał 2021 r.
22	Rozbudowa układu komunikacyjnego w rejonie Zagórze w Kielcach	5 302 000 – środki własne miasta	po 2023	NIE – w II kwartale 2021 r. planowane jest zlecenie koncepcji projektowej dla przedmiotowego zadania, która posłuży do opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu.
23	Kielecki Rower Miejski - Zadanie I Budowa i przebudowa ścieżek rowerowych	13 331 504 zł Środki własne miasta – 1 387 687 zł; środki wymienione w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 u.f.p. – 11 248 368 zł; dotacje i środki pochodzące z innych źródeł – 695 455 zł	2021-2022	TAK – dokumentacja projektowa opracowana dla odcinka 5, 7 i 9, w trakcie przygotowania dla odcinka 1, 3, 4, i 6, w trakcie zlecenia w systemie zaprojektuj i wybuduj dla odcinka 2 i 8. Pierwsze postępowanie przetargowe na roboty budowlane planowane jest w I kwartale 2021 r. Dodatkowe informacje: Inwestycja obejmuje wykonanie ścieżek rowerowych na następujących odcinkach ulic: Odcinek 1. Odcinek łączący ul. Rtm. W. Pileckiego z ul. Daleszycką; Odcinek 2. ul. Warszawska – od ul. Turystycznej do ul. Orkana; Odcinek 3. al. Szajnowicza-Iwanowa – od ul. Grunwaldzkiej do ul. Puscha; Odcinek 4. ul. Weterynaryjna – od ul. Ściegiennego do ul. Łanowej; Odcinek 5. al. Solidarności – od al. IX Wieków Kielc do al. 1000-lecia Państwa Polskiego; Odcinek 6. al. Solidarności – od al. 1000-lecia Państwa Polskiego do wjazdu do galerii Echo; Odcinek 7. al. Solidarności – od wjazdu do stacji Orlen do połączenia z DDR w parku im. Dygasińskiego; Odcinek 8. ul. Sandomierska – od ul. Źródłowej do ul. Szczecińskiej, w ul. J.N. Jeziorańskiego; Odcinek 9. ul. J.N. Jeziorańskiego – od ul. Sikorskiego do połączenia ze ścieżką

24	Kielecki Rower Miejski Zadanie II - Budowa parkingów rowerowych, miejsc obsługi rowerzystów oraz liczników rowerowych	749 297 zł Środki własne miasta – 75 565 zł; środki wymienione w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 u.f.p. – 620 925 zł; dotacje i środki pochodzące z innych źródeł – 52 807 zł	2021-2022	NIE - w trakcie przygotowania postępowanie przetargowe na wyłonienie Wykonawcy w trybie „zaprojektuj i wybuduj”
25	Budowa i modernizacja sieci ścieżek rowerowych w gminie Kielce jako element zrównoważonej mobilności miejskiej	24 214 499 zł Środki własne miasta – 4 493 908 zł; środki wymienione w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 u.f.p. – 8 677 202 zł; dotacje i środki pochodzące z innych źródeł – 11 043 389 zł	2021-2022	TAK – dokumentacja projektowa opracowana, uzyskano ostateczną decyzję o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej (ZRID) oraz dokonano zgłoszenia robót. Postępowanie przetargowe dla Zadania III planowane jest na I kwartał 2021 r. Dodatkowe informacje: Inwestycja obejmuje wykonanie ścieżek rowerowych na następujących odcinkach ulic: Zadanie I: ul. Klonowa, ul. Orkana, ul. Jaworskiego, ul. Warszawska na odcinku od ul. Orkana do ul. Witosa - zakończone Zadanie II: al. Solidarności na odcinku od ul. Leszczyńskiej do ul. Wschodniej, ul. Wrzosowa na odcinku od ronda Czwartaków do basenu Foka, Połączenie ul. Piekoszowskiej z ul. Bernardyńską - zakończone Zadanie III: ul. Krakowska na odcinku od ul. Pakosz do WDK, ul. Krakowska na odcinku od al. Górników Staszicowskich do granicy miasta
26	Wdrożenie inteligentnego systemu transportowego (ITS) wraz z budową niezbędnej infrastruktury	31 744 458,20 zł /środki własne i dofinansowanie z UE	30.08.2020	tak; zakres robót zgodny z harmonogramem
27	Przedłużenie drogi wojewódzkiej na odcinku od drogi krajowej 74 do drogi krajowej 73 – poprzez rozbudowę ciągu ulic Zagnańskiej i Witosa w Kielcach oraz budowę nowego połączenia ul. Witosa z ul. Radomską wraz z budową DW 745 w ciągu ul. Szybowcowej oraz budową ul. Karczunek	133 255 286,09 zł / środki własne i dofinansowanie z UE	30.07.2021	tak; zakres robót zgodny z harmonogramem
28	Budowa przedłużenia ul. Zapolskiej w Kielcach	1 363 474,99 zł środki własne i wkład wniesiony przez Inicjatora inicjatywy lokalnej	15.06.2021	tak; zakres robót zgodny z harmonogramem
29	Budowa i modernizacja sieci ścieżek rowerowych w gminie Kielce jako element zrównoważonej mobilności miejskiej – etap II: ulice Wrzosowa, Bernardyńska i al. Solidarności	5 513 128,71 zł środki własne miasta i dofinansowanie z UE	28.01.2021	tak; zakres robót zgodny z harmonogramem

30	Rozbudowa ul. Wojska Polskiego w Kielcach na odcinku od ul. Miodowicza do ul. Tarnowskiej – Etap II (od ul. Miodowicz do ul. Zakopiańskiej)	2 727 878,63 zł środki własne miasta	31.08.2021	tak; zakres robót zgodny z harmonogramem
31	Budowa ul. Skalistej (na odcinku od ul. Wapiennikowej w kierunku ul. Spokojnej) i ul. Czachowskiego (odcinek od ul. Wapiennikowej w kierunku ul. Spokojnej)	1 777 782,79 zł środki własne miasta	30.06.2021	tak; zakres robót zgodny z harmonogramem
32	Budowa ul. Barwinek – etap II: odcinek od ul. Brzoskwiniowej do ul. Wapiennikowej	1 353 069,48 zł środki własne miasta	30.06.2021	tak; zakres robót zgodny z harmonogramem
33	Budowa ul. Naruszewicza w Kielcach na odcinku od skrzyżowania z ul. Łokietka do posesji nr 92	1 389 863,48 zł środki własne miasta	30.07.2021	tak; zakres robót zgodny z harmonogramem
34	Budowa ul. Prostej w Kielcach	12 443 896,48 zł środki własne miasta	30.06.2021	tak; zakres robót zgodny z harmonogramem
35	Budowa dojazdu do Świętokrzyskiego Kampusu Laboratoryjnego Głównego Urzędu Miar w Kielcach	321 997,96 zł środki własne miasta	30.05.2021	tak; zakres robót zgodny z harmonogramem

Źródło: Wydział Gospodarki Komunalnej i Środowiska.

2) Podmiot odpowiedzialny – Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Kielcach

We wrześniu 2020 r. złożono do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach wniosek o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla zadania pn. „Rozbudowa drogi krajowej nr 74 do parametrów drogi dwujezdniowej klasy ekspresowej, na odc. przejścia przez Kielce (węzeł Kielce Zachód / S7 – węzeł Kielce Bocianek / DK-73)” i obecnie trwa postępowanie w sprawie wydania tej decyzji.

Przedmiotowa inwestycja stanowi krótkoterminowe działanie naprawcze (o szacowanym efekcie redukcji hałasu na poziomie 6 dB), wskazanym w „Programie ochrony środowiska przed hałasem dla Miasta Kielce na lata 2020 – 2024”, a złożenie wniosku i wszczęcie postępowania jest krokiem w kierunku realizacji tego przedsięwzięcia.

Przewidywany termin realizacji inwestycji określono na lata 2023 – 2025.

3) Podmiot odpowiedzialny – Zarząd Transportu Miejskiego w Kielcach

Tabela 35. Działanie zakończone w 2020 roku przez Zarząd Transportu Miejskiego w Kielcach, związane z „Programem ochrony środowiska przed hałasem dla Miasta Kielce na lata 2020 – 2024”:

Podmiot odpowiedzialny – Zarząd Transportu Miejskiego w Kielcach			
Działanie naprawcze	Koszt i źródło finansowania działania naprawczego	Termin zakończenia	Uzyskane rezultaty
Budowa Centrum Komunikacyjnego wraz z Systemem Informacji dla Pasażerów (przebudowa, rozbudowa i modernizacja istniejącego zespołu dworca autobusowego przy ul. Czarnowskiej 12 w Kielcach)	Całkowity koszt 71,7 mln zł. Finansowanie: 81,2% środki unijne w ramach Programu Operacyjnego Polska Wschodnia na lata 2014-2020 i projektu pod nazwą „Rozwój komunikacji publicznej w Kielcach” 18,8% środki własne	26.08.2020	Centrum eliminuje problemy z funkcjonowaniem niektórych, nadmiernie obciążonych przystanków na ulicach Kielc oraz zapewnia lepszą dostępność komunikacyjną miasta i całego regionu. Ponadto pełni rolę elementu integrującego transport podmiejski, regionalny, międzymiastowy i międzynarodowy.

Źródło: Wydział Gospodarki Komunalnej i Środowiska.

4) Podmiot odpowiedzialny – Kancelaria Prezydenta Urzędu Miasta Kielce – Stanowisko ds. Zarządzania Ruchem Drogowym

Tabela 36 Działania podjęte w 2020 roku przez Stanowisko ds. Zarządzania Ruchem Drogowym – Kancelaria Prezydenta Urzędu Miasta Kielce w zakresie organizacji ruchu drogowego, zmierzające do poprawy klimatu akustycznego miasta Kielce, związane z „Programem ochrony środowiska przed hałasem dla Miasta Kielce na lata 2020 – 2024”.

Podmiot odpowiedzialny – Kancelaria Prezydenta Urzędu Miasta Kielce – Stanowisko ds. Zarządzania Ruchem Drogowym						
I. p.	Działanie naprawcze	Lokalizacja/obszar działania	Koszt i źródło finansowania	Termin zakończenia	Uzyskane rezultaty	Informacje wykorzystane do kontroli realizacji działań
1	Zastosowanie odpowiedniej organizacji ruchu drogowego, pozwalającej na większą płynność ruchu, co wpływa na zmniejszenie natężenia dźwięku emitowanego przez pojazdy	Wprowadzenie ruchu jednokierunkowego (projekt własny): ulica Silniczna	Realizacja ze środków MZD Kielce	Realizacja 2020, czas obowiązywania: bezterminowo	Uptynnienie ruchu	Projekt organizacji ruchu
2	Podniesienie konkurencyjności transportu zbiorowego w stosunku do indywidualnego transportu samochodowego	Przystanki komunikacji miejskiej (projekt własny): ulica Żelazna przystanek ulica Olszewskiego wraz z wyznaczeniem bus-pasu		Realizacja 2020, czas obowiązywania: bezterminowo	Uptynnienie ruchu, uprzywilejowanie komunikacji zbiorowej	Projekt organizacji ruchu

3	Wyznaczenie stref ruchu uspokojonego (zastosowanie środków trwałego uspokojenia ruchu)	<p>Ulica Malików: ograniczenie prędkości, azyl, zawężenie pasa;</p> <p>Szykany drogowe (projekt własny): ulica Batalionów Chłopskich;</p> <p>Progi zwalniające (projekty własne): ulica Szkolna.</p> <p>Progi zwalniające (projekty własne): ulica Kryształowa, ulica Fosforytowa.</p>		<p>Realizacja 2020, czas obowiązywania: bezterminowe</p> <p>Realizacja do 30.06.2021, czas obowiązywania: bezterminowo</p>	Zmniejszenie prędkości pojazdów, polepszenie warunków akustycznych oraz poprawa bezpieczeństwa w ruchu drogowym	Projekt organizacji ruchu
4	Wyznaczenie stref zakazu wjazdu lub parkowania	Zakaz zatrzymywania się bądź zakaz postoju na ulicach (projekty własne): Szymanowskiego, Domaniówka.		<p>Realizacja 2020, czas obowiązywania: bezterminowe</p>	Polepszenie warunków akustycznych oraz poprawa bezpieczeństwa w ruchu drogowym	Projekt organizacji ruchu
5	Poprawa warunków ruchu drogowego w okolicach skrzyżowań ulic	<p>Ulica Kryształowa separatory U25-a (projekt własny)</p> <p>Ulica Bohaterów Warszawy słupki U-12c (projekt własny)</p> <p>Zmiana organizacji ruchu na skrzyżowaniu: ul. Jeleniowska, Orkana, Tatrzńska w Kielcach (projekt własny)</p>		<p>Realizacja 2020, czas obowiązywania: bezterminowe</p>	Uptynienie ruchu, polepszenie warunków akustycznych oraz poprawa bezpieczeństwa w ruchu drogowym	Projekt organizacji ruchu

Źródło: Wydział Gospodarki Komunalnej i Środowiska.

Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacji w roku 2020 wycofało kolejne 5 wysłużonych autobusów, które mogły przyczynić się do negatywnego oddziaływania hałasu na środowisko poprzez naturalne zużycie silnika, układu przenoszenia napędu czy też karoserii.

2. Informacje dotyczące działań administracyjnych i kontrolnych, związanych z ochroną przed hałasem i wpisujących się w cele „Programu ochrony środowiska przed hałasem dla Miasta Kielce na lata 2020 – 2024”, podejmowanych przez poszczególne organy administracji na terenie miasta Kielce:

Urząd Miasta Kielce	Wydział Gospodarki Komunalnej i Środowiska
	Na podstawie aktualnej mapy akustycznej opracowano „Program ochrony środowiska przed hałasem dla Miasta Kielce na lata 2020 – 2024”, uchwalony w dniu 23 lipca 2020 r. przez Radę Miasta Kielce w drodze uchwały nr XXXI/604/2020, stanowiącej akt prawa miejscowego (Dziennik Urzędowy Województwa Świętokrzyskiego z dnia 31 lipca 2020 r., poz. 2893). Opracowanie tego Programu wpisuje się jednocześnie w realizację „Programu ochrony środowiska dla miasta Kielce na lata 2018 – 2022 z perspektywą do 2026 roku”, dla obszaru interwencji: Zagrożenia hałasem.
	Zebrano niezbędne dane oraz informacje za 2019 rok, w ramach corocznego monitoringu realizacji dotychczas obowiązującego „Programu ochrony środowiska przed hałasem dla terenów, na których poziom hałasu przekracza poziom dopuszczalny w granicach administracyjnych miasta Kielce (plan na lata 2015-2019)”.
	Przeprowadzono strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko dla Projektu „Programu ochrony środowiska przed hałasem dla Miasta Kielce na lata 2020 – 2024”, w ramach której, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko: <ul style="list-style-type: none"> – uzgodniono stopień szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Kielcach i Świętokrzyskim Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym, – sporządzono prognozę oddziaływania na środowisko, – uzyskano pozytywne opinie ww. organów, – dwukrotnie zapewniono możliwość udziału społeczeństwa w postępowaniu, zapoznania się z niezbędną dokumentacją sprawy oraz wnoszenia uwag i wniosków przez wszystkie zainteresowane osoby (obwieszczenia w tej sprawie podano do publicznej wiadomości w dniach 09.04.2020 r. oraz 25.05.2020 r., poprzez udostępnienie w prasie lokalnej, na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miasta Kielce, na tablicach ogłoszeń i stronach internetowych Urzędu Miasta Kielce oraz portalu Idea Kielce), a dziesięć złożonych wniosków (dotyczących głównie hałasu drogowego) poddano analizie i rozpatrzeniu oraz przekazano do zarządcy dróg.
	Uchwalony „Program ochrony środowiska przed hałasem dla Miasta Kielce na lata 2020 – 2024” wraz z pozostałymi dokumentami i danymi przekazano do: Biura ds. Inteligentnego Zarządzania Zrównoważonym Rozwojem – Smart City Urzędu Miasta Kielce (w celu m.in. zasilenia zasobów Miejskiego Systemu Informacji Przestrzennej), Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach, Świętokrzyskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego, Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, Ministra Klimatu. Ponadto poinformowano właściwe podmioty i organy administracji o przyjęciu Programu i obowiązkach związanych z jego realizacją, a także pisemnie poinformowano wybrane podmioty i organy administracji o zmianach prawnych w zakresie ochrony przed hałasem.
	Przyjęto analizę porealizacyjną, wykonaną w 2019 r. dla przedsięwzięcia pn. „Budowa nowego przebiegu DW 764 w Kielcach na odcinku od skrzyżowania ul. Tarnowskiej z ul. Wapiennikową (DK 73) do Ronda Czwartaków”, przedłożoną przez Miejski Zarząd Dróg w Kielcach, wraz z wyjaśnieniami z 2020 r., zawierającą informacje m.in. w zakresie oddziaływania akustycznego tego przedsięwzięcia i wykonania ekranów akustycznych,
	Uwzględniano informacje zawarte w mapie akustycznej dla celów postępowań administracyjnych i planowania przestrzennego, w tym: wydawano opinie dotyczące klimatu akustycznego na potrzeby postępowań w sprawie ustalenia warunków zabudowy, prowadzonych w Wydziale Urbanistyki i Architektury Urzędu Miasta Kielce oraz w ramach opiniowania projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i zmian Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Kielce, postulowano o wprowadzanie zapisów dotyczących ochrony środowiska przed hałasem w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego,

<p>Wydana została decyzja Prezydenta Miasta Kielce o dopuszczalnym poziomie hałasu, znak GKŚ-IV.6251.1.2019, z dn. 10.02.2020 r., określająca dla zakładu – samoobsługowej, czterostanowiskowej myjni samochodowej, zlokalizowanej na działkach nr ewid. 432/1, 433, 945/22 obręb 0010, przy skrzyżowaniu ul. Turystycznej i Klonowej w Kielcach, dla którego prowadzącym instalację jest AUTOLAVAGGIO Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, ul. Żelazna 41/1, 25-014 Kielce, dopuszczalny poziom hałasu emitowanego do środowiska z terenu tego zakładu na tereny chronione akustycznie, tj. tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego oraz tereny mieszkaniowo-usługowe, wyrażony wskaźnikami hałasu L_{AeqD} i L_{AeqN} w wysokości:</p> <ul style="list-style-type: none"> – L_{AeqD} = 55 dB w porze dnia (rozumianej jako przedział czasu od godz. 6⁰⁰ do godz. 22⁰⁰), – L_{AeqN} = 45 dB w porze nocy (rozumianej jako przedział czasu od godz. 22⁰⁰ do godz. 6⁰⁰) <p>oraz szczegółowe wymagania mające na celu nieprzekraczanie poza zakładem dopuszczalnych poziomów hałasu.</p> <p>Decyzja ta została częściowo uchylona przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Kielcach (SKO), a w pozostałym zakresie utrzymana w mocy. Następnie Wojewódzki Sąd Administracyjny w Kielcach, wyrokiem z dn. 16.12.2020 r., sygn. II SA/Ke 817/20, uchylił decyzję SKO w przedmiotowej sprawie, co spowodowało konieczność ponownego rozpatrzenia sprawy przez SKO.</p> <p>W 2020 r. do Prezydenta Miasta Kielce nie wpłynęły wyniki pomiarów hałasu, które powodowałyby konieczność wszczęcia z urzędu innych postępowań w sprawie wydania decyzji o dopuszczalnym poziomie hałasu, w trybie art. 115a ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – <i>Prawo ochrony środowiska</i>.</p>
<p>W ramach wykorzystywania narzędzi prawnych i administracyjnych do oceny stopnia narażenia mieszkańców miasta na hałas oraz ograniczenia uciążliwości akustycznych, wnioskowano do Świętokrzyskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska o podjęcie działań kontrolnych zgodnie z kompetencjami tego organu ochrony środowiska oraz o przeprowadzenie pomiarów hałasu, głównie wskutek interwencji mieszkańców miasta (wszystkie wnioski zostały uwzględnione i wyznaczono terminy pomiarów na 2020 i 2021 rok). Ostatecznie, w 2020 r. Inspekcja Ochrony Środowiska, wskutek wniosku Prezydenta Miasta Kielce, przeprowadziła pomiar hałasu od myjni samochodowej zlokalizowanej u zbiegu ulic Turystycznej i Klonowej w Kielcach, w związku z wydaną decyzją Prezydenta Miasta Kielce o dopuszczalnym poziomie hałasu, znak GKŚ-IV.6251.1.2019, z dn. 10.02.2020 r., a wyniki tych pomiarów wykazały przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu.</p>
<p>Podejmowano działania wobec podmiotów odpowiadających za emisje hałasu, głównie wskutek interwencji mieszkańców, a część spraw po rozpoznaniu, ze względu na kompetencje przekazano do Miejskiego Zarządu Dróg w Kielcach (sprawy przypisane zarządom dróg), Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego dla miasta Kielce (z wnioskiem o przeprowadzenie kontroli w przypadku, gdy sprawa dotyczyła kompetencji tego organu a była związana z emisją hałasu), Straży Miejskiej w Kielcach.</p>
<p>W ramach prowadzonych postępowań w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla planowanych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, każdorazowo analizie poddawano m.in. kwestie oddziaływania planowanych przedsięwzięć w zakresie hałasu i obszaru tego oddziaływania, opisane w kartach informacyjnych przedsięwzięć i raportach o oddziaływaniu na środowisko, a następnie zagadnienia te uwzględniano przy wydawaniu decyzji kończących postępowania;</p>
<p>Na potrzeby państwowego monitoringu środowiska przekazano wyniki posiadanych pomiarów hałasu z roku 2019 do Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska (Departamentu Monitoringu Środowiska, Regionalnego Wydziału Monitoringu Środowiska w Kielcach);</p>
<p>Przyjęto przedłożone w 2020 roku wyniki pomiarów emisji hałasu od podmiotu zobowiązanego do ich prowadzenia, tj. wyniki pomiarów przesłane przez NSK Bearings Polska S.A., ul. Jagiellońska 109, 25-734 Kielce, wskazujące na brak przekroczeń wartości dopuszczalnych;</p>
<p>Udzielano informacji o środowisku w sprawach związanych z hałasem;</p>
<p>Zabezpieczono środki finansowe, umożliwiające przystąpienie przez Miasto Kielce w 2021 r. do działań mających na celu opracowanie strategicznej mapy hałasu miasta Kielce w terminie do 30 czerwca 2022 r.</p>
<p>Wykaz działań związanych z edukacją społeczną podjętych w 2020 r.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – kontynuowano działania związane z udostępnieniem i upowszechnianiem wyników mapy akustycznej, zamieszczonej na stronach internetowych miasta Kielce, w Biuletynie Informacji Publicznej Miasta Kielce, geoportalu miejskim, w celu umożliwienia wszystkim zainteresowanym korzystanie z tej mapy online,

	<ul style="list-style-type: none"> – wyodrębniono najważniejsze informacje i opracowania dotyczące tematyki hałasu (w tym związane z ograniczaniem hałasu komunikacyjnego) i zamieszczono je na specjalnie utworzonej stronie internetowej Urzędu Miasta Kielce www.um.kielce.pl/halas/, – przeprowadzono konsultacje społeczne podczas dwukrotnego (zapewnionego przez Prezydenta Miasta Kielce) udziału społeczeństwa w ramach opracowywania „Programu ochrony środowiska przed hałasem dla Miasta Kielce na lata 2020 – 2024”, z wykorzystaniem: lokalnych mediów, stron internetowych Urzędu Miasta, Biuletynu Informacji Publicznej Miasta Kielce oraz portalu miejskiego „Idea Kielce”, tablic ogłoszeniowych Urzędu Miasta Kielce a także eksperckich dyżurów telefonicznych dla mieszkańców miasta i przekazania informacji radnym Rady Miasta Kielce; podczas konsultacji udostępniono społeczeństwu wszystkie dokumenty związane z Programem, w tym prognozę oddziaływania na środowisko i stanowiska organów opiniujących, przyjmowano również wnioski i uwagi mieszkańców dotyczące hałasu w mieście, – podano do publicznej wiadomości (w drodze obwieszczenia na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miasta Kielce, tablicach ogłoszeń Urzędu Miasta Kielce, stronach internetowych Urzędu Miasta Kielce i portalu Idea Kielce oraz w prasie lokalnej) informację o przyjęciu „Programu ochrony środowiska przed hałasem dla Miasta Kielce na lata 2020 – 2024” i jego treść wraz z uchwałą przyjmującą oraz następujące powiązane z nim dokumenty: <ul style="list-style-type: none"> – „Podsumowanie do „Programu ochrony środowiska przed hałasem dla Miasta Kielce na lata 2020–2024” wg art. 55 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Podsumowanie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko)”, – „Uzasadnienie do „Programu ochrony środowiska przed hałasem dla Miasta Kielce na lata 2020–2024” wg art. 42 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Uzasadnienie zawierające informacje o udziale społeczeństwa przy sporządzaniu dokumentu)”; – promowanie przez jednostki miejskie zachowań proekologicznych, w tym związanych z wykorzystaniem alternatywnych form transportu takich, jak miejski transport publiczny, transport rowerowy, czy elektromobilności (np. Światowy Dzień Bez Samochodu, w ramach którego Zarząd Transportu Miejskiego w Kielcach wprowadził możliwość darmowego korzystania z komunikacji miejskiej jako zachętę dla kierowców do rezygnacji z użytkowania samochodów na rzecz komunikacji publicznej lub rowerów).
	Wydział Urbanistyki i Architektury
	<ul style="list-style-type: none"> – w 2020 roku nie uchwalono żadnego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, – w projektowanych planach miejscowych i prognozach oddziaływania na środowisko do projektów tych planów znajdują się zapisy działań mających na celu poprawę klimatu akustycznego w Kielcach, – procedowano sprawy w zakresie wydania decyzji o pozwoleniu na budowę, w których uwzględniano uwagi zawarte w decyzjach o środowiskowych uwarunkowaniach, – dokonywano kwalifikacji terenów oraz oceny ich zagospodarowania i wykorzystania w związku z art. 115 ustawy – <i>Prawo ochrony środowiska</i>, na potrzeby opracowania dokumentacji środowiskowych

Tabela 37 Informacja o decyzjach administracyjnych wydanych przez Marszałka Województwa Świętokrzyskiego dla terenu miasta Kielce, dotyczących ochrony środowiska przed hałasem.

Marszałek Województwa Świętokrzyskiego			
	Rodzaj decyzji	Zapisy dotyczące ochrony środowiska przed hałasem	Dodatkowe informacje
	1. Decyzja Wojewody Świętokrzyskiego znak: ŚR.III.6618-8/05 z dnia 30 grudnia 2005 r., zmieniona decyzjami Marszałka Województwa Świętokrzyskiego znak: OWS.VII.7651-14/08 z dnia 18 grudnia	W decyzji określono dopuszczalny poziom hałasu wyrażony równoważnym poziomem dźwięku A (dB) przenikającym z instalacji do	W 2020 r. nie stwierdzono przekroczeń dopuszczalnego poziomu hałasu

	<p>2008 r., OWŚ.VII.7651-23/2011 z dn. 19 stycznia 2011 r., - OWŚ.VII.7222.9.2013 z dn. 11 lipca 2013 r., OWŚ-VII.7222.49.2014 z dn. 21 stycznia 2015r., OWŚ-VII.7222.16.2014 z dn. 4 grudnia 2014 r., OWŚ-VII.7222.20.2015 z dn. 30 grudnia 2015 r., ŚO-II.7222.5.2020 z dn. 8 czerwca 2020 r., udzielająca PGE Energia Ciepła S.A. pozwolenia zintegrowanego dla instalacji spalającej paliwa w celu wytwarzania energii elektrycznej i ciepłej, zlokalizowanej na terenie Oddział Elektrociepłownia w Kielcach, ul. Hubalczyków 30, 25-668 Kielce</p>	<p>środowiska na tereny podlegające ochronie przed hałasem, tj.:</p> <p>a) na tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> - w porze dziennej (od godz. 6⁰⁰ do godz. 22⁰⁰) - 55 dB, - w porze nocnej (od godz. 22⁰⁰ do godz. 6⁰⁰) - 45 dB; <p>b) na tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży:</p> <ul style="list-style-type: none"> - w porze dziennej (od godz. 6⁰⁰ do godz. 22⁰⁰) - 50 dB. 	
	<p>2. Decyzja Wojewody Świętokrzyskiego znak: ŚR.III.6618-21/06 z dn. 28 maja 2007 r., zmieniona decyzjami Marszałka Województwa Świętokrzyskiego znak: OWŚ-VII.7222.24.2014 z dn. 3 grudnia 2014 r., OWŚ-VII.7222.23.2016 z dn. 17 lutego 2017 r., udzielająca PGE Energia Ciepła S.A. pozwolenia zintegrowanego dla instalacji do składowania odpadów z wyłączeniem odpadów obojętnych o zdolność przyjmowania ponad 10 ton odpadów na dobę lub o całkowitej pojemności ponad 25000 ton, zlokalizowanej w Kielcach</p>	<p>W decyzji określono dopuszczalny poziom hałasu wyrażony równoważnym poziomem dźwięku A (dB) przenikającym z instalacji do środowiska na tereny podlegające ochronie przed hałasem, tj.:</p> <p>a) na tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> - w porze dziennej (od godz. 6⁰⁰ do godz. 22⁰⁰) - 55 dB, - w porze nocnej (od godz. 22⁰⁰ do godz. 6⁰⁰) - 45 dB; 	

Źródło: Wydział Gospodarki Komunalnej i Środowiska.

Tabela 38 Prowadzone w 2020 r. przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach postępowania w sprawach wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięć planowanych na terenie miasta Kielce.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Kielcach (RDOŚ)	L. p.	Nazwa inwestycji, inwestor	Informacje o postępowaniu
	1	<p>„Budowa południowej obwodnicy śródmieścia miasta Kielce”</p> <p>inwestor - Miejski Zarząd Dróg w Kielcach</p>	<p>Wniosek z dnia 22.07.2014 r. Postępowanie w toku - Inwestor pismem znak: WP.RPD.4024.01.47.2020.MJ z dn. 12.10.2020 r. przedłużył termin uzupełnienia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko - przewidywany termin uzupełnienia raportu - II połowa 2021 r.</p>
2	<p>„Rozbudowa drogi krajowej nr 74 do parametrów drogi 2-jezdniowej, klasy ekspresowej na odcinku przejścia przez Kielce (węzeł Kielce Zachód/S7 – węzeł Kielce Bocianek/DK73)”</p> <p>inwestor - Skarb Państwa -Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad adres do doręczeń: Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Kielcach</p>	<p>Wniosek z dnia 28.08.2020 r. Postępowanie w toku – oczekiwanie na uzupełnienie raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko. Przedmiotowa inwestycja stanowi krótkoterminowe działanie naprawcze (o szacowanym efekcie redukcji hałasu na poziomie 6 dB), wskazanym w „Programie ochrony środowiska przed hałasem dla Miasta Kielce na lata 2020 – 2024”.</p>	

	3 „Prace na linii kolejowej nr 8 na odcinku Skarżysko-Kamienna – Kielce – Kozłów” inwestor - PKP Polskie Linie Kolejowe S.A.	Wniosek z dnia 23.05.2016 r. Postępowanie było zawieszono postanowieniem RDOŚ w Kielcach z dn. 17.10.2016 r. znak: WOO-I. 4210.6.2016.KT.9, do czasu przedłożenia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko. Inwestor przedłożył raport w dniu 10.02.2021 r.
Pozostałe informacje:		
1. Organ w 2020 r. nie wydał decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięć realizowanych w granicach administracyjnych miasta Kielce. 2. Dnia 22.12.2020 r. do RDOŚ wpłynęła analiza porealizacyjna dla inwestycji pn.: „Rozbudowa ul. Łopuszniańskiej w Kielcach”. RDOŚ pismem z dnia 22.01.2021 r. znak: WOO-I.070.42.2020.AM.1, wydał stanowisko w zakresie ochrony przed hałasem dla tej inwestycji. Wykonane pomiary poziomu hałasu oraz obliczenia nie wykazały przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu w porze dnia i nocy na terenach chronionych akustycznie, określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (tekst jedn. Dz. U. z 2014 r., poz. 112).		

Źródło: Wydział Gospodarki Komunalnej i Środowiska.

Wojewoda Świętokrzyski poinformował, że w 2020 r. nie realizowano działań w zakresie przedmiotowego Programu a corocznie są planowane i zabezpieczane środki finansowe w budżecie Wojewody Świętokrzyskiego dla Samorządu Województwa Świętokrzyskiego z przeznaczeniem na realizację programu ochrony środowiska przed hałasem.

Świętokrzyski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska przekazał sprawozdanie z pomiarów hałasu, wykonanych na terenie miasta Kielce w 2020 r., dotyczących myjni samochodowej zlokalizowanej u zbiegu ulic Turystycznej i Klonowej w Kielcach (pomiary z dnia 22.10.2020 r.), w związku z wydaną decyzją Prezydenta Miasta Kielce o dopuszczalnym poziomie hałasu, znak GKŚ-IV.6251.1.2019, z dn. 10.02.2020 r. Wyniki tych pomiarów wykazały przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu.

12.3. Powietrze

Wykaz obowiązujących dokumentów strategicznych uwzględniających kwestie powietrza na terenie Miasta Kielce:

- Program Ograniczenia Niskiej Emisji dla Miasta Kielce – aktualizacja 2017 r. przyjęta uchwałą Rady Miasta w Kielcach nr XLVII/1071/2017 z dnia 19 października 2017 r. zmieniającą uchwałę w sprawie przyjęcia „Programu Ograniczenia Niskiej Emisji na terenie Miasta Kielce”). Celem dostosowania zapisów Programu do aktualnie obowiązujących przepisów

prawa oraz aktualnych dokumentów strategicznych opracowywany jest aktualnie „Program Ograniczenia Niskiej Emisji dla Miasta Kielce”

- Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta Kielce – aktualizacja 2018 r. przyjęta uchwałą Rady Miasta w Kielcach Nr III/44/2018 z dnia 6 grudnia 2018 r.
- Aktualizacja założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Miasta Kielce przyjęta uchwałą Rady Miasta w Kielcach LXI/1376/2018 z dnia 8 października 2018 r.

Na podstawie uchwały Nr XXIII/426/2019 Rady Miasta Kielce z dnia 10 grudnia 2019 r. w sprawie przyjęcia zasad udzielania dotacji celowej na wymianę źródeł ciepła w celu ograniczenia zanieczyszczeń powietrza na terenie Miasta Kielce (Dz. Urz. Województwa Świętokrzyskiego z dnia 12 grudnia 2019 r., poz. 5158 ze zm.) został ogłoszony nabór wniosków o udzielenie dotacji celowej na wymianę źródeł ciepła w celu ograniczenia zanieczyszczeń powietrza na terenie miasta Kielce, który trwał w terminie od 08.01.2020 r. do 19.08.2020 r. oraz od 18.09.2020 r. do 31.10.2020 r.

Uchwała określiła zasady udzielania dotacji celowej na dofinansowanie kosztów realizacji zadań polegających na trwałej likwidacji systemu ogrzewania opartego na paliwie stałym i jego zmianie na:

- podłączenie do miejskiej sieci ciepłowniczej;
- ogrzewanie gazowe;
- ogrzewanie elektryczne,
- pompę ciepła;

przy czym dotacja udzielana była wyłącznie na dofinansowanie tzw. kosztów kwalifikowanych realizacji zadania wnioskodawcom posiadającym tytuł prawny do nieruchomości, wynikający z prawa własności, użytkowania wieczystego, ograniczonego prawa rzeczowego lub stosunku zobowiązaniowego. Dotacja udzielana była w kwocie 90% kosztu kwalifikowanego realizacji zadania przy czym maksymalna kwota dotacji była ograniczona do kwoty:

- 40 000 zł w przypadku podłączenia Budynku wielorodzinnego do sieci ciepłowniczej i instalacji w budynku węzła cieplnego;
- 8 000 zł w przypadku instalacji Gazowego lub Elektrycznego urządzenia grzewczego na jeden lokal wyodrębniony lub na jeden Budynek wielorodzinny;
- 8 000 zł w przypadku zastosowania pompy ciepła w Budynku mieszkalnym

Ilość złożonych wniosków	289
Ilość podpisanych umów	243
Ilość zadań, na których realizację udzielono dotacji celowej	217

W ramach udzielonej Dotacji na kwotę 1.686.261,74 zł., zrealizowano 217 zadań, polegających na trwałej zmianie systemu ogrzewania opartego na paliwie stałym i ich zmianie na: ogrzewanie gazowe (199 instalacji), elektryczne (4 instalacje), pompę ciepła (13 instalacji) oraz podłączenie Budynku wielorodzinnego i instalacji w budynku Węzła ciepłego (1 instalacja).

Realizacja i monitoring Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta Kielce

sektorów oraz obszarów zlokalizowanych na terenie gminy, które charakteryzują się zwiększonym zużyciem energii. W konsekwencji pozwoli to na ustalenie działań, których wdrożenie będzie miało na celu:

- redukcję emisji gazów cieplarnianych,
- poprawę jakości powietrza,
- zwiększenie efektywności energetycznej poprzez zmniejszenie zużycia energii finalnej,
- zwiększenie udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych,

Pozytywnym aspektem związanym z opracowaniem PGN-u jest również możliwość aplikowania o środki finansowe na zaplanowane inwestycje związane z efektywnością energetyczną. W Planie Gospodarki Niskoemisyjnej uczestniczą również jednostki pozamiejskie (firmy energetyczne, spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe, szpitale, uczelnie, firmy komercyjne). Dzięki przygotowanemu przez miasto planowi uczestnicy ci mogą również skutecznie aplikować o środki pomocowe UE na inwestycje proekologiczne.

Cele oraz działania wyznaczone w planie odnoszą się do całego obszaru miasta, w związku z tym plan uwzględnia również działania podejmowane w sektorze prywatnym (przez prywatnych przedsiębiorców, indywidualne gospodarstwa domowe, wspólnoty mieszkaniowe itp.).

Realizacja i monitoring założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Miasta Kielce

Dokument umożliwia realizację przez Miasto celów zawartych w polityce energetycznej państwa tj.

- koordynacja planów rozwoju przedsiębiorstw energetycznych ze strategią rozwoju społeczno-gospodarczego gminy,
- zapewnienie bezpieczeństwa zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe,
- otwieranie lokalnego rynku energii na konkurencję,
- oszczędne i racjonalne zużycie paliw i energii,
- poprawa jakości środowiska.

Działania opisane w Założeniach do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Miasta Kielce realizowane są bezpośrednio przez przedsiębiorstwa energetyczne działające na terenie Miasta Kielce (MPEC Sp. z o.o., PGE Dystrybucja S.A., PSG Sp. z o.o., Zakład Energetyki Ciepłej Kieleckiej Spółdzielni Mieszkaniowej) zapewniając pełne bezpieczeństwo energetyczne Miasta.

Realizacja i monitoring założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Miasta Kielce

Dokument umożliwia realizację przez Miasto celów zawartych w polityce energetycznej państwa tj.

- koordynacja planów rozwoju przedsiębiorstw energetycznych ze strategią rozwoju społeczno-gospodarczego gminy,
- zapewnienie bezpieczeństwa zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe,
- otwieranie lokalnego rynku energii na konkurencję,
- oszczędne i racjonalne zużycie paliw i energii,
- poprawa jakości środowiska.

Działania opisane w Założeniach do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Miasta Kielce realizowane są bezpośrednio przez przedsiębiorstwa energetyczne działające na terenie Miasta Kielce (MPEC Sp. z o.o., PGE Dystrybucja S.A., PSG

Sp. z o.o., Zakład Energetyki Ciepłej Kieleckiej Spółdzielni Mieszkaniowej) zapewniając pełne bezpieczeństwo energetyczne Miasta.

Realizacja zadań w zakresie określenia w drodze decyzji ilości i technicznych warunków wprowadzania pyłów i gazów do powietrza, z instalacji wymagających uzyskania pozwolenia oraz przyjętych zgłoszeń instalacji podlegających zgłoszeniu do organu ochrony środowiska.

Na koniec 2020 r. 48 przedsiębiorców eksploatujących instalacje emitujące pyły i gazy do powietrza posiadało aktualne decyzje Prezydenta Miasta Kielce - pozwolenia określające warunki wprowadzania pyłów i gazów do powietrza.

Uregulowany stan formalno prawny posiadało:

- 8 instalacji energetycznego spalania paliwa stałego o mocy powyżej 1 MW emitujące pyły i gazy do powietrza
  - 24 instalacje lakiernicze, emitujące lotne związki organiczne
  - 16 instalacji, lub zespołów instalacji technologicznych emitujących pyły i gazy do powietrza.
- oraz

42 instalacje lub zespoły instalacji, które zostały zgłoszone do Prezydenta Miasta Kielce przez przedsiębiorców, którzy wykazali przestrzeganie przepisów w zakresie ochrony powietrza.

W ramach obowiązujących dokumentów strategicznych oraz inicjatyw związanych z poprawą jakości powietrza na terenie miasta realizowane są następujące działania:

- Realizowany jest „Program Monitorowania zużycia energii”, którym objęte jest 118 jednostek. Program ten z jednej strony daje Miastu możliwość stałej analizy zużycia energii, a z drugiej strony jest narzędziem, który ma wspomagać zarządcę obiektu. Miasto może typować obiekty do remontów czy termomodernizacji. W obiektach które generują opłaty za moc bierną przeprowadzono kompensację mocy biernej, czego wynikiem są wymierne oszczędności.
- Miasto Kielce prowadzi od 2014 roku inwentaryzację systemów grzewczych na bieżąco w oparciu o dane pozyskane ze złożonych wniosków o przyznanie dotacji na wymianę kotłów opalanych paliwem stałym oraz pozyskane podczas prowadzonych przez Straż Miejską kontroli palenisk, dostępną na geoportalu www.gis.kielce.eu. Przedmiotowe dane aktualizowane są na bieżąco także poprzez ankietę pn. „MOJE ciepło – nasze POWIETRZE”, która skierowana jest do mieszkańców i pozwala w sposób elektroniczny

nanieść na w/w warstwę rodzaj ogrzewania istniejącego aktualnie pod konkretnym numerem adresowym. Gmina Kielce została finalistą konkursu Innowacyjny Samorząd Serwisu Samorządowego PAP dla projektu Baza Danych Źródeł Ogrzewania (BDŹO) – inwentaryzacja źródeł ciepła na terenie Miasta Kielce w oparciu o Miejski System Informacji Przestrzennej.

Celem powyższego działania jest:

- utworzenie bazy danych źródeł niskiej emisji wraz z systemem informatycznym pozwalającym na aktualizację,
- efektywne zarządzanie danymi zawartymi w bazie, pozwoli na określenie priorytetów działań naprawczych, których celem jest poprawa stanu jakości powietrza,
- umożliwienie udostępnienia opracowania w formie mapy interaktywnej (dostępnej z przeglądarki internetowej),
- zidentyfikowanie obszarów dokładnej lokalizacji źródeł emisji (punkty adresowe), koniecznych do modernizacji (wymiana starych instalacji gazowych).
- W 2020 r. zakupiono 15 jonizatorów do przedszkoli zlokalizowanych na terenie miasta. Aktualnie w żłobkach i przedszkolach znajdują się 74 jonizatory. W 2021 r. planuje kontynuację zakupu jonizatorów do przedszkoli.

Pola elektromagnetyczne

Na koniec 2020 r. zgłoszono do Prezydenta Miasta Kielce 189 instalacji emitujących pola elektromagnetyczne [PEM] w 2020 r. Prowadzący zgłosili eksploatację:

- 3 Instalacji radiokomunikacyjnych, których równoważna moc promieniowania izotropowego wynosi nie mniej niż 15 W, emitująca pole elektromagnetyczne o częstotliwościach od 30 kHz do 300 GHz,
- oraz zgłosili 79 zmian wprowadzanych w instalacjach już istniejących, których równoważna moc promieniowania izotropowego wynosi nie mniej niż 15 W, emitująca pole elektromagnetyczne o częstotliwościach od 30 kHz do 300 GHz.

12.4. Opieka nad zwierzętami, przeciwdziałanie bezdomności zwierząt

---

W roku 2020 z budżetu Miasta Kielce na działania związane z opieką nad zwierzętami, przeciwdziałanie bezdomności zwierząt została przeznaczona kwota 1 402 510,86 zł.

Środki przeznaczono na prowadzenie schroniska dla bezdomnych zwierząt, zakup domków dla kotów wolno żyjących i zapewnienie im opieki weterynaryjnej, kastrację kotów, sterylizację suk i kotek, wszczepienie mikroprocesorów oraz usługę wyłapywania zwierząt bezdomnych z terenu Miasta Kielce i zapewnienie im opieki oraz opiekę nad zwierzętami wolno żyjącymi. Środki w kwocie 1 250 000,00 zł przeznaczono na dotację dla Stowarzyszenia "Arka Nadziei" na wyłapywanie zwierząt z terenu Miasta Kielce i zapewnienie im opieki poprzez umieszczanie w obiekcie Schroniska dla Bezdomnych Zwierząt przy ul. Ściegiennego 203 w Kielcach.

W ramach zadania z Budżetu Obywatelskiego na 2020 rok pn. „Wsparcie dla kotów wolno żyjących na terenie miasta Kielce” przeznaczono 28 679 zł na opiekę nad kotami wolno żyjącymi. Ponadto w 2020 roku została zawarta umowa pomiędzy Miastem Kielce,

a Stowarzyszeniem "Arka Nadziei", w ramach której zapewniono opiekę nad zwierzętami wolno żyjącymi oraz przeznaczono dotację dla Towarzystwa Opieki nad Zwierzętami w Polsce Oddział w Kielcach na zapewnienie opieki weterynaryjnej chorym ptakom wolno żyjącym, na łączną kwotę 33 951,00 zł.

W 2020 r. nie było zwierząt złapanych w odłowniach.

W roku 2020 r. do schroniska przyjęto 383 psy i 361 kotów. Wydano 427 psów i 235 kotów oraz wypuszczono 19 kotów wolno żyjących.

12.5. Gospodarka odpadami

Miasto odpowiedzialne jest za zorganizowanie odbioru i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości. Jednocześnie, miasto sprawuje nadzór nad prawidłowym zagospodarowaniem i unieszkodliwianiem odebranych od mieszkańców odpadów komunalnych. Mieszkańcy (lub w ich imieniu administrator bądź zarządca nieruchomości) uiszczają opłatę za gospodarowanie odpadami.

W 2020 roku zostało przeprowadzonych 7 kontroli przedsiębiorców w ramach prowadzonych postępowań o zmianę oraz wydanie zezwoleń w zakresie gospodarowania odpadami.

Z uwagi na stan zagrożenia epidemicznego / stan epidemii ogłoszony z powodu COVID-19 nie przeprowadzono planowych kontroli.

Realizacja ważniejszych zadań z zakresu gospodarowania odpadami w 2020 roku:

- Wydano 11 decyzji związanych z gospodarką odpadami przemysłowymi w zakresie zbierania przetwarzania lub wytwarzania odpadów.
- Przeprowadzono 2 postępowania o udzielenie zamówienia publicznego:
  - 1 w ramach negocjacji bez ogłoszenia na „Wykonanie zastępcze usunięcia odpadów niebezpiecznych i innych niż niebezpieczne zgromadzonych przy ul. Krakowskiej 293 w Kielcach”
  - 1 w ramach przetargu nieograniczonego na „Demontaż, załadunek, wywóz i unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest z pokryć dachowych i elewacji oraz pionów kanalizacji deszczowej obiektów budowlanych stanowiących własność spółdzielni mieszkaniowych i wspólnot mieszkaniowych oraz załadunek, wywóz i unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest składowanych na nieruchomościach stanowiących własność osób fizycznych”.
- wpłynęło 14 spraw związanych z nawożeniem mas ziemnych/ odpadów, w tym:
  - 1 wydana decyzja nakazująca usunięcie mas ziemnych z miejsca nieprzeznaczonego do ich składowania lub magazynowania (obowiązki nałożone decyzją Prezydenta Miasta Kielce nie zostały wykonane przez strony postępowania; strony otrzymały upomnienie, następnie grzywnę, toczy się dalsze postępowanie egzekucyjne przewidziane w egzekucji administracyjnej obowiązków o charakterze niepieniężnym),
  - 3 wszczęte postępowania administracyjne w sprawie wydania nakazu usunięcia odpadów z miejsca nieprzeznaczonego do ich składowania lub magazynowania.

W 2020 roku wydano 13 decyzji określających wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

12.5.1. Program usuwania azbestu

Aktualnie obowiązujący Program Usuwania Azbestu stanowi załącznik do uchwały Rady Miasta Nr IX/136/2019 w sprawie uchwalenia „Programu usuwania i unieszkodliwiania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu miasta Kielce na lata 2019-2022”. Jednym z głównych działań w ramach ww. Programu jest odbiór wyrobów azbestowych z terenu Miasta.

W roku 2020 z terenu Miasta Kielce odebrano łącznie 167,48 Mg wyrobów azbestowych, w tym największą ilość od osób fizycznych 96,64% wszystkich odebranych wyrobów azbestowych.

Tabela 39. Ilość odebranych wyrobów azbestowych z terenu Miasta Kielce w 2020 roku.

Ilość odebranych wyrobów azbestowych						
Rok	Osoby fizyczne		Wspólnoty i spółdzielnie		Rury	
	m ²	Mg	m ²	Mg	mb	Mg
2017	14947	164,408	359,68	4,365	325,5	3,58
2018	14322	181,719	2125	21,312	235	2,931
2019	18714	205,419	479,54	5,279	96	1,82
2020	10790,32	161,855	357,93	5,369	17,07	0,256
SUMA	47983	551,546	2964,22	30,956	656,5	8,331

Źródło: Wydział Gospodarki Komunalnej i Środowiska.

12.6. Edukacja ekologiczna

Działania edukacyjne stanowią istotny element zarządzania środowiskiem na terenie Miasta.

W ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi Miasto Kielce w 2020 r. wsparło dotacją realizację działania edukacyjnego pn. [E] Misja ZERO SMOGU – organizacja ok. 10 spotkań informacyjno - edukacyjnych dla różnych grup wiekowych oraz realizacja działań edukacyjnych podczas tegorocznych edycji Dni Energii i Dni Czystego Powietrza.

Ponadto w 2020 roku prowadzono następujące działania proekologiczne:

- Zorganizowano akcję „Zawieś budkę dla jerzyka”, polegającą na przekazaniu budek lęgowych spółdzielniom mieszkaniowym i zarządom wspólnot mieszkaniowych do zawieszenia na zgłoszonych budynkach.
- Przygotowano tzw. Bankomat Nasion z mieszankami nasion do tworzenia łąk kwiatnych przez mieszkańców.
- Wspierano realizację działań ekoedukacyjnych Straży Miejskiej w Kielcach: Konkurs „Moja rada na odpada” oraz „Środowisko ponad wszystko”.
- Przygotowano dla mieszkańców materiały informacyjno-edukacyjne dot. prawidłowej segregacji odpadów w postaci plakatów, ulotek oraz specjalnych tablic informacyjnych do zamontowania na wybranych altankach śmietnikowych.
- Zakupiono i zamontowano w budynku UM butelkomat - urządzenie do zbiórki jednorazowych opakowań po napojach.
- Zakupiono i ustawiono w dwóch miejscach w centrum miasta tj. przed wejściem do Galerii Planty oraz na Placu Wolności specjalne pojemniki w kształcie serca do zbiórki plastikowych nakrętek z przeznaczeniem na cele charytatywne.
- Przekazano nagrody rzeczowe dla uczestników i laureatów konkursów ekologicznych organizowanych w przedszkolach i szkołach podstawowych.
- Szereg działań związanych z edukacją ekologiczną zrealizowano w ramach jednostki UM Kielce, Geoparku Kielce. Opis tych działań podano w Rozdz. 16.1. poświęconym działalności Geoparku Kielce.

Edukacja ekologiczna zrealizowana w zakresie ochrony powietrza, energii i elektromobilności:

- Kieleckie Dni Energii – kampania edukacyjno-informacyjna – działanie prowadzone od kilku lat adresowane jest do mieszkańców miasta (tj.: dzieci, młodzieży, dorosłych, organizacji pozarządowych, sektora komunalnego, prywatnego, transportowego etc.). Mająca na celu budowanie potencjału oraz kompetencji w zakresie podejmowania inicjatyw energooszczędnych, pro-ekologicznych oraz ograniczania niskiej emisji jako kluczowy element edukacji lokalnej społeczności. Podczas dni energii uruchomione zostały porady telefoniczne. Energetycy z Urzędu Miasta w Kielcach udzielali porad z zakresu OZE, termomodernizacji oraz na temat możliwych i najkorzystniejszych źródeł finansowania planowanych inwestycji termomodernizacyjnych. Można było także uzyskać informacje o rozwoju elektromobilności

na terenie miasta Kielce oraz z zakresu zasad i warunków udzielania wsparcia na zakup nowych pojazdów elektrycznych i pojazdów napędzanych wodorem przez osoby fizyczne w ramach dotacji z NFOŚiGW.

- W ramach wydarzenia na dzieci i młodzież w wieku od 7 do 17 lat czekała gra online „ENERGETYCZNI”. Celem Gry było zwiększenie wiedzy dotyczącej wykorzystania energii, ochrony środowiska oraz elektromobilności, a także propagowanie postaw proekologicznych wśród jej uczestników.
- Dni czystego powietrza – akcja edukacyjna w zakresie ograniczenia niskiej emisji. Powyższe działania, ukazujące konsekwencje palenia odpadów w kotłach, z drugiej strony pokazują w jaki sposób można poprawić jakość powietrza, którym na co dzień oddychamy. Proekologiczne wydarzenie odbyło się w ramach realizacji zadania edukacyjnego [E] Misja ZERO SMOGU. Za pomocą gry online pod hasłem „Jak zobaczyć SMOG?” dzieci i młodzież mogła szlifować swoją wiedzę.
- Konkurs dla dzieci, młodzieży, mieszkańców miasta pod hasłem „Napisz list do sąsiada”
Przedmiotem konkursu było przygotowanie pracy pisemnej w formie listu do sąsiada, który ma zachęcić do zmiany sposobu ogrzewania na bardziej ekologiczne.
- Udostępnienie filmu edukacyjnego z zakresu elektromobilności dla szkół podstawowych oraz przykładowe scenariusze lekcji do przeprowadzenia we własnych szkołach, klasach.
- Spotkania dla mieszkańców Kielc zainteresowanych uzyskaniem dotacji na likwidację źródła niskiej emisji. Wymiana na ekologiczne źródła ogrzewania.
- KONKURS dla dzieci i młodzieży pod hasłem „Poszukiwacze czystego powietrza – SMOG!”
Zadanie konkursowe polegało na wykonaniu jednego z wymienionych zadań.
- Szkicu kolorowanki, Komiksu, Ułożeniu tekstu lirycznego.
- Miasto Kielce zostało finalistą w kategorii Gminy Miejskie w konkursie Innowacyjny Samorząd. Serwis Samorządowy PAP nagroził najbardziej innowacyjne samorządy w Polsce. Zgłoszono ponad 300 projektów. Poprawa jakości powietrza w Polsce jest złożoną kwestią. W celu jej uproszczenia i pozyskania danych służących wypracowaniu efektywnych przedsięwzięć wspierających plan działań na rzecz czystego powietrza Miasto Kielce podjęło pracę nad zintegrowaną Bazą Danych Źródeł Ogrzewania, której celem jest wsparcie ograniczenia niskiej emisji.

- Konsultacje Społeczne organizowane w związku z opracowywaniem dokumentu Strategii elektromobilności i infrastruktury paliw alternatywnych na terenie Miasta Kielce
- Jonizatory dla przedszkoli - 15 urządzeń oczyszczających powietrze trafiło do trzech przedszkoli z terenu Kielc. Jonizatory zamontowano w: Przedszkolu Samorządowym nr 21 przy ul. Krakowskiej, Przedszkolu Samorządowym nr 23 przy ul. Fabrycznej i Przedszkolu Samorządowym nr 2 ul. Sowiej.
- Akcja dla dzieci i młodzieży przebywających na terenie naszego miasta podczas których prowadzone były zajęcia edukacyjne, gry i zabawy z zakresu ochrony powietrza. Najmłodszy mogli wziąć udział w grach, zabawach i quizach dotyczących min. szeroko rozumianej ochrony środowiska.
- Aktualizacja PONE - celem dokumentu jest ocena możliwości, określenie planu oraz możliwych do realizacji zadań i inwestycji z zakresu elektromobilności, jakie zostaną podjęte, aby zahamować negatywny wpływ transportu na środowisko (np. ograniczenie hałasu i emisji zanieczyszczeń, rozwój komunikacji zbiorowej wykorzystującej pojazdy elektryczne, racjonalny wybór środka transportu, itd.).
- Zakupienie drona antysmogowego wraz z wyposażeniem do badania jakości powietrza. Urządzenie posłuży do skutecznego egzekwowania zakazu spalania odpadów oraz umożliwi szybsze i mniej kosztowne kontrole palenisk na terenie Miasta Kielce. Umożliwi również weryfikację nawet kilkuset palenisk w ciągu kilku godzin lotu. Przy dobrej kalibracji urządzeń pomiarowych wskaże z dużą pewnością lokalizację palenisk, w których mogło dojść do złamania prawa oraz tych, które wymagają bezpośredniego sprawdzenia (pobrania próbek z paleniska) przez upoważnione osoby. Dron ułatwi szybką i skuteczną analizę dużego obszaru, wytypowanie osiedli i domów, stanowiących poważne zagrożenie dla jakości powietrza. Zdiagnozuje jednocześnie problem ubóstwa energetycznego i wzmocni planowanie działań w zakresie doradztwa energetycznego, w tym informacji na temat form finansowania wymiany kotła czy termomodernizacji w ramach dostępnych programów. Opracowane analizy pomogą w przygotowaniu odpowiednich lokalnych instrumentów finansowych.
- Broszura informacyjna dla mieszkańców miasta „Czyste powietrze – ważna sprawa” Publikacja poświęcona w całości tematyce: wpływ zanieczyszczeń powietrza na środowisko. Miasto pozyskało na ten cel środki zewnętrzne z WFOŚiGW w Kielcach.

- Kampania edukacyjno-społeczna pt.: „Plastik nie do pieca – piec nie do plastiku”, która przypomina o szkodliwości spalania odpadów w piecach, przydomowych kotłowniach i na wolnym powietrzu. Wyświetlanie spotów, plakatów na Kieleckich Informatorach Społecznych (Infoled).

W Urzędzie Miasta przy ul. Strycharskiej 6 pok. 310 uruchomiony został PUNKT KONSULTACYJNY dla mieszkańców miasta w zakresie uzyskania dotacji na wymianę systemu ogrzewania opartego na paliwie stałym.

PUNKT KONSULTACYJNY umożliwia uzyskanie wszystkich niezbędnych informacji, warunków jakie należy spełnić oraz rodzajów dokumentów niezbędnych do przedłożenia dla możliwości skorzystania z dotacji jednego z programów.

PUNKT KONSULTACYJNY dostępny w godzinach pracy urzędu.

- Redagowanie strony internetowej www.um.kielce.pl/energia

12.7. Adaptacja do zmian klimatu

W dniu 17 października 2019 roku uchwałą Rady Miasta w Kielcach Nr XX/351/2019 został przyjęty „Plan Adaptacji do zmian klimatu Miasta Kielce do roku 2030”.

Zmiany klimatu już obecnie wpływają na nasze miasto. Nasilające się w ich wyniku zjawiska, takie jak upały, susze, intensywne opady deszczu, wiatry i burze, coraz częściej oddziałują na miasto i jego mieszkańców, stanowiąc poważne zagrożenie dla prawidłowego funkcjonowania Kielc. Wzrost temperatur oraz zmiany charakteru opadów w znaczący sposób wpływają na systemy hydrologiczne i zasoby wodne, a ekstremalne zjawiska klimatyczne i hydrologiczne, takie jak fale upałów, susze, powodzie, huraganowe wiatry wpływają niekorzystnie na zdrowie i warunki życia mieszkańców miasta, infrastrukturę i przyrodę. Dostosowanie miasta do funkcjonowania w zmieniających się warunkach klimatycznych jest obecnie jednym z najważniejszych wyzwań. Celem Planu Adaptacji miasta Kielce jest zwiększenie odporności miasta na zjawiska klimatyczne przy zmieniających się warunkach klimatycznych.

W ramach prac nad Planem Adaptacji wykonywano szereg analiz, które pozwoliły na określenie głównych zagrożeń klimatycznych miasta, umożliwiły ocenę jego wrażliwości na czynniki klimatyczne oraz stanowiły podstawę do wyboru najbardziej wrażliwych sektorów

i obszarów miejskich, dla których przygotowane zostały działania adaptacyjne istotne dla poprawy jakości życia i bezpieczeństwa jego mieszkańców.

Nadrzędnym celem Planu adaptacji do zmian klimatu jest podnoszenie jakości życia mieszkańców i efektywnego funkcjonowania miasta w warunkach zmian klimatu.

Celami strategicznymi określonymi w dokumencie są:

1. Włączanie adaptacji do zmian klimatu w politykę rozwoju miasta.
2. Wzmocnienie wykorzystania funkcji zieleni miejskiej w łagodzeniu skutków zmian klimatu.
3. Zwiększenie odporności miasta na ekstremalne zjawiska meteorologiczne i hydrologiczne (ekstremalne opady, powodzie, susze, upały).
4. Zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańcom w sytuacji ekstremalnych zjawisk związanych ze zmianami klimatu;
5. Poprawa funkcjonowania obiektów użyteczności publicznej w obliczu zmian klimatu.

Aby możliwe było realizowanie celów strategicznych, w Planie adaptacji określono i wyznaczono działania adaptacyjne, które pomogą miastu przystosować się do zmian klimatu przede wszystkim w najbardziej wrażliwych sektorach, takich jak: zdrowie publiczne, gospodarka wodna, gospodarka przestrzenna i różnorodność biologiczna. Działania adaptacyjne podzielono na:

- działania organizacyjne – które dotyczą zmian w prawie miejscowym w zakresie planowania przestrzennego, organizacji przestrzeni publicznej, tworzenia wytycznych postępowania w sytuacjach wystąpienia zagrożeń klimatycznych, usprawnienia funkcjonowania służb miejskich bądź systemów ostrzegania przed zagrożeniami;
- działania informacyjno-edukacyjne – wspierające, podnoszące społeczną świadomość klimatyczną i propagujące dobre praktyki adaptacyjne;
- działania techniczne – to działania o charakterze inwestycyjnym obejmujące budowę nowej lub modernizację istniejącej infrastruktury, która przyczynia się do ochrony miasta przed negatywnymi skutkami zmian klimatu.

W dokumencie wskazano jednostki odpowiedzialne za wdrażanie działań oraz horyzont czasowy ich wdrażania.

Zarządzeniem Prezydenta Miasta Kielce nr 159/2020 z dnia 14 kwietnia 2020 r. został powołany interdyscyplinarny Zespół do spraw koordynacji wdrażania „Planu Adaptacji do zmian klimatu miasta Kielce do roku 2030”, nazwany Grupą Sterującą. W skład Zespołu wchodzi przedstawiciele Wydziału Gospodarki Komunalnej i Środowiska, Biura Inwestycji, Wydziału

Urbanistyki i Architektury, Biura Zarządzania Funduszami Europejskimi, Biura Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego, Geoparku Kielce, Zarządu Transportu Miejskiego, Miejskiego Zarządu Dróg. Zadaniem Zespołu jest koordynacja wdrażania działań adaptacyjnych wynikających z „Planu adaptacji (...)” realizowanych w różnych wydziałach i komórkach organizacyjnych Urzędu Miasta Kielce oraz jednostkach organizacyjnych Miasta Kielce, monitorowanie postępów realizacji działań, sprawozdawczość i poszukiwanie źródeł finansowania.

W dniu 22 września 2020 r. odbyło się spotkanie Grupy Sterującej oraz przedstawicieli jednostek wskazanych w „Planie adaptacji (...)” jako podmioty odpowiedzialne za wdrażanie poszczególnych działań wynikających z Planu z przedstawicielami firm, będących autorami koncepcji wdrażania planów adaptacji w takich miastach, jak między innymi Gdańsk, Bydgoszcz. Celem spotkania było zaprezentowanie działań planistycznych oraz konkretnych przykładów inwestycji wykonanych przez inne miasta w Polsce, które po zrealizowaniu wpłynęły na zwiększenia odporności tych miast na zmiany klimatu. Spotkanie potwierdziło również konieczność współpracy pomiędzy podmiotami wskazanymi w Planie adaptacji przy realizacji działań z niego wynikających oraz kompleksowego podejścia do realizacji tych działań.

W dniu 14 maja 2020 r. Rada Miasta Kielce podjęła uchwałę NR XXVIII/533/2020 **w sprawie zasad udzielania dotacji celowej w 2020 roku na zadania służące ochronie zasobów wodnych i zatrzymywaniu wód opadowych i roztopowych na terenie Miasta Kielce**, w oparciu o którą Wydział Gospodarki Komunalnej i Środowiska Urzędu Miasta Kielce realizował w 2020 r. jedno z zadań wpisujących się w działania adaptacyjne. Zadanie polegało na udzielaniu osobom fizycznym, posiadającym tytuł prawny do dysponowania nieruchomością położoną w granicach administracyjnych miasta Kielce, dofinansowania do:

- 1) zakupu i montażu zbiorników naziemnych do zbierania wód opadowych;
- 2) zakupu i montażu zbiorników podziemnych do zbierania wód opadowych i roztopowych;
- 3) wykonania studni chłonnych, skrzynek retencyjno-rozsączających, systemów rozsączających;
- 4) wykonania ogrodów deszczowych;
- 5) budowy zbiornika odkrytego (np. oczka wodnego) wraz z systemem zbierającym wodę opadową i roztopową z terenu nieruchomości, zasilającym ten zbiornik;

6) zakupu i montażu systemu doprowadzenia wody do zbiornika, odcięcia dopływu wody do zbiornika w momencie jego przepełnienia oraz urządzeń umożliwiających pobór wody ze zbiornika.

Wysokość dotacji wynosiła do 80 % kosztów kwalifikowanych zadania, ale nie więcej niż 4000 zł. W związku z bardzo dużym zainteresowaniem ze strony mieszkańców Kielc uzyskaniem dofinansowania na ten cel, już w dniu ogłoszenia naboru zostały wyczerpane środki finansowe zabezpieczone w 2020 r. w wysokości 80 000 zł. W ramach naboru wpłynęło 71 wniosków, z czego do dofinansowania zakwalifikowano 20 wniosków. Pozostałe zostały wpisane na listę rezerwową.

Z dotacji skorzystało 20 osób fizycznych. W wyniku realizacji zadania 12 nieruchomości zostało wyposażonych w zbiorniki naziemne do gromadzenia wód opadowych, 9 nieruchomości w zbiorniki podziemne do zatrzymywania wód opadowych i roztopowych (ponieważ na terenie 2 nieruchomości zamontowane zostały zarówno zbiorniki naziemne jak i podziemne), na terenie 1 nieruchomości wykonano zbiornik otwarty w formie oczka wodnego zasilany wodą opadową zbieraną z dachu budynku mieszkalnego.

W październiku 2020 roku Wydział Gospodarki Komunalnej i Środowiska, w ramach realizacji projektu „Złap deszcz” – wyposażenie placówek użyteczności publicznej w zbiorniki na deszczówkę”, wyposażył 27 jednostek podległych Prezydentowi Miasta Kielce w zbiorniki do gromadzenia wód opadowych.

W placówkach, które wyraziły zainteresowanie wzięciem udziału w projekcie, zamontowanych zostało 36 zbiorników o pojemności od 200 do 400 litrów (w niektórych po 2 zbiorniki).

Celem projektu było zapoznanie dzieci, młodzieży i osób starszych ze sposobem oszczędnego i rozsądnego gospodarowania zasobami wodnymi, polegającym na zatrzymaniu i gromadzeniu jak największej ilości wody deszczowej w miejscu jej powstawania i możliwościami późniejszego jej wykorzystania wewnątrz jak i na zewnątrz budynku (np. do podlewania terenów zielonych). Działanie to stanowi znakomitą okazję do edukowania dzieci i młodzieży oraz osób starszych w zakresie retencjonowania wody.

Zrównoważone zarządzanie wodami opadowymi i troska o zatrzymanie deszczu w miejscu jego opadu doskonale wpisują się w rządową kampanię „Stop suszy” i są kolejnym z działań ujętych w Miejskim Planie Adaptacji do zmian klimatu.

Projekt „Złap deszcz” – wyposażenie placówek użyteczności publicznej w zbiorniki na deszczówkę” realizowany był w ramach Budżetu Obywatelskiego na rok 2020.

Tabela 40 Placówki użyteczności publicznej wyposażone w zbiorniki na deszczówkę.

Lp.	Nazwa placówki	Ilość zbiorników	Pojemność zbiorników [litr}
1	Szkoła Podstawowa Nr 20 Kielce, ul. Górników Staszicowskich 22A	2	210
2	Szkoła Podstawowa Nr 23 Kielce, ul. Łanowa 68	1	400
3	Przedszkole Samorządowe Nr 3 Kielce, os. Barwinek 33	1	250
4	Dom Pomocy Społecznej Kielce, ul. Jana III Sobieskiego 30	1	400
5	Szkoła Podstawowa Nr 9 Kielce, ul. Dygasińskiego 6	1	210
6	Szkoła Podstawowa Nr 22 Kielce, ul. Gagarina 3	1	210
7	I Liceum Ogólnokształcące im. S. Żeromskiego Kielce, ul. Ściegiennego 15	2	300
8	Zespół Szkół Zawodowych Nr 1 - Technikum Nr 1 - Branżowa Szkoła Nr 2 - Szkoła Policealna Nr 1 Kielce, ul. Zgoda 31	2	210
9	Szkoła Podstawowa Nr 13 Kielce, ul. Prosta 27a	1	400
10	Dom Pomocy Społecznej im. Św. Brata Alberta Kielce, ul. Żeromskiego 4/6	2	400
11	Szkoła Podstawowa Nr 2 Kielce, ul. Kościuszki 5	1	300
12	Szkoła Podstawowa Nr 15 Kielce, ul. Leszczyńska 8	2	250
13	IV Liceum Ogólnokształcące Kielce, ul. Radiowa 1	1	400
14	Szkoła Podstawowa Integracyjna Nr 11 Kielce, ul. Jasna 20/22	1	300
15	Przedszkole Samorządowe Nr 25 Kielce, ul. Wojewódzka 12b	2	400
16	Żłobek Samorządowy Nr 12 w Kielcach Kielce, ul. Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego 7	2	400
17	Przedszkole Samorządowe Nr 32 Kielce, ul. Kasprowicza 5	1	210
18	Przedszkole Samorządowe nr 42 Kielce, ul. Orzeszkowej 26	1	400
19	V Liceum Ogólnokształcące im. ks. P. Ściegiennego Kielce, ul. Marszałkowska 96	1	400
20	Żłobek Zakładowy i Samorządowy „Uśmiech Malucha”	1	400

	Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Kielcach Kielce. Os. Na Stoku 42a		
21	Szkoła Podstawowa Nr 4 Kielce, ul. Warszawska 340	1	400
22	Zespół Szkół Mechanicznych - Technikum Nr 2 im. Gen. W. Sikorskiego - Szkoła Policealna dla dorosłych Nr 7 - Branżowa Szkoła Nr 1 Kielce, ul. Jagiellońska 28 i 32	2	400
23	Przedszkole Samorządowe Nr 31 Kielce, ul. Dąbrówki 38	1	210
24	Przedszkole Samorządowe Nr 18 Kielce ul. Malików 3	1	210
25	Zespół Szkół Nr 1 Specjalnych Kielce, ul. Szkolna 29	1	210
26	Dom Pomocy Społecznej im. J. Pawła II Kielce, ul. Jagiellońska 76	2	400
27	Zespół Szkół Nr 2 -Branżowa Szkoła Nr 6 -X Liceum Ogólnokształcące Mistrzostwa Sportowego im. J. Wybickiego -Technikum Nr 11 Kielce, ul. Jagiellońska 90	1	400

Źródło: Opracowanie własne - Wydział Gospodarki Komunalnej i Środowiska.

XIII. POMOC SPOŁECZNA

Instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, możliwości i zasoby, jest pomoc społeczna.

W Kielcach cele pomocy społecznej realizuje Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie (MOPR), który wypełnia zadania własne gminy, powiatu oraz zadania zlecone gminie i powiatowi z zakresu administracji rządowej. Podstawowymi aktami prawnymi regulującymi działania MOPR są m.in.:

- Ustawa o pomocy społecznej,
- Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- Ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
- Ustawa o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
- Ustawa o świadczeniach rodzinnych,
- Ustawa o pomocy państwa w wychowaniu dzieci.

Główne zadania pomocy społecznej polegają m.in. na: przyznawaniu wsparcia finansowego i rzeczowego, świadczeniu pracy socjalnej, prowadzeniu niezbędnej infrastruktury, rozwijaniu nowych form pomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

13.1. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta Kielce na lata 2014-2020

Dokumentem kierującym działaniem, mające na celu skuteczne rozwiązywanie problemów społecznych na terenie miasta jest Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta Kielce na latach 2014 – 2020, zwana dalej Strategią. Głównym celem Strategii było dokonanie diagnozy sytuacji społecznej, a następnie opracowanie założeń, priorytetów i celów lokalnej polityki społecznej, które służą przygotowaniu programów pomocowych wspierających integrację osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka z resztą społeczeństwa.

Wskazując główne kierunki polityki społecznej w Kielcach, wokół których powinny skupiać się działania instytucji publicznych, prywatnych i organizacji pozarządowych określono misję gminy: Kielce miastem wyrównywania szans społecznych i tworzenia warunków sprzyjających przeciwdziałaniu marginalizacji osób znajdujących się w trudnych sytuacjach życiowych, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży oraz seniorów.

Na podstawie przeprowadzonej diagnozy problemów społecznych wyznaczono 6 głównych kierunków zmian społecznych. Działania realizowane są przez wyspecjalizowane komórki organizacyjne Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie, jednostki, których organem prowadzącym jest Miasto Kielce oraz organizacje pozarządowe, którym Miasto zleciło/powierzyło realizację zadania publicznego z zakresu pomocy społecznej w drodze otwartego konkursu ofert.

6.1.1 Cel strategiczny: Wzmacnianie instytucji rodziny

Realizacja celu jakim jest wzmocnienie instytucji rodziny możliwa jest dzięki funkcjonującemu w Kielcach zintegrowanemu systemowi pomocy rodzinom.

- **Zespół Profilaktyki Rodzinnej (ZPR)**
ul. Marszałkowska 12

ZPR został powołany do koordynowania pracy socjalnej na rzecz rodzin z dziećmi z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi. W ramach swojej działalności realizuje 3 główne cele: wspierający – poprzez pomoc rodzinom w pokonywaniu trudności życiowych, w tym również problemów wychowawczych z dziećmi; profilaktyczny – polegający na zapobieganiu i przeciwdziałaniu marginalizacji dzieci i młodzieży oraz wspieraniu funkcji wychowawczej rodziny dziecka; interwencyjny – obejmujący działania zmierzające do zapewnienia bezpieczeństwa dziecka poprzez zorganizowanie czasowej pieczy zastępczej.

Tabela 41. Liczba rodzin objętych wsparciem ZPR i asystentów rodziny w 2020 r.

Liczba rodzin objętych wsparciem ZPR ogółem, z tego:	318
Liczba rodzin objętych pracą koordynatorów ZPR	133
Liczba rodzin objętych systematycznym monitoringiem i działaniami z zakresu pracy socjalnej	164
Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny	121

Źródło: Sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Kielcach za 2020 rok.

Ważnym ogniwem wspierania rodziny jest asystent rodziny, który udziela pomocy i wspiera rodziny z dziećmi w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych, aby w przyszłości mogły samodzielnie, prawidłowo funkcjonować i pokonywać trudności życiowe. W przypadku czasowego umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej asystent pracuje z rodzicami naturalnymi na rzecz powrotu dziecka pod ich opiekę.

W 2020 roku zatrudnionych było 9 asystentów rodziny, którzy pracowali ze 121 rodzinami. Koordynacją wsparcia w ramach ustawy z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” objęto 7 rodzin.

- **Ośrodek Rodzinnej Pieczy Zastępczej (ORPZ),
ul. Wesoła 47/49**

ORPZ realizuje zadania z zakresu ustawy o wspieraniu rodziny i rozwoju pieczy zastępczej, prowadzi nabór i szkolenia dla kandydatów na rodziny zastępcze, przeprowadza diagnozę dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej i koordynuje ich funkcjonowanie.

Tabela 42. Formy rodzinnej pieczy zastępczej.

Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba umieszczonych dzieci
Rodziny zastępcze ogółem	183	274

Spokrewnione	123	151
Niezawodowe	51	61
Zawodowe, w tym:	6	25
- pogotowia rodzinne	3	17
- specjalistyczne	2	3
Rodzinne domy dziecka	3	37

Źródło: Sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Kielcach za 2020 rok.

- **Centrum Obsługi Placówek (COP),
ul. Sandomierska 126**

COP zajmuje się obsługą administracyjną i finansową placówek opiekuńczo–wychowawczych w Kielcach.

W 2020 roku na terenie Kielc funkcjonowały następujące placówki opiekuńczo–wychowawcze typu socjalizacyjnego, interwencyjnego i specjalistyczno–terapeutycznego świadczące opiekę całodobową:

1. Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Dom dla Dzieci ul. Niestachowskiej 17 (14 miejsc),
w tym:
    - a) typu socjalizacyjnego przeznaczona dla nie więcej niż 7 wychowanków,
    - b) typu specjalistyczno–terapeutycznego przeznaczona dla nie więcej niż 7 wychowanków.
  2. Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Kamyk ul. Wielkopolska 31 (14 miejsc),
  3. Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Moje Miejsce ul. Fosforytowa 88 (14 miejsc),
  4. Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Dobra Chata ul. Sandomierska 126 (14 miejsc),
w tym:
    - a) typu socjalizacyjnego przeznaczona dla nie więcej niż 9 wychowanków,
    - b) typu interwencyjnego przeznaczona dla nie więcej niż 5 wychowanków.
- Mieszkania chronione treningowe dla usamodzielnianych wychowanków instytucjonalnej i rodzinnej pieczy zastępczej

Pobyt w mieszkaniu ma na celu przygotowanie wychowanków do prowadzenia samodzielnego życia oraz ich integrację ze środowiskiem. W Kielcach funkcjonują 2 tego typu mieszkania: 2 mieszkania przy ul. Marszałkowskiej 12 (na 4 miejsca) oraz mieszkanie przy ul. Sandomierskiej 126 (na 2 miejsca). W 2020 roku przebywało w nich łącznie 8 wychowanków.

- Mieszkanie chronione treningowe dla osób przygotowujących się do usamodzielnienia,
ul. Sienkiewicza 23/24

Pobyt w mieszkaniu ma na celu przygotowanie wychowanków do prowadzenia samodzielnego życia oraz ich integrację ze środowiskiem. Mieszkanie dysponuje 3 miejscami, w którym w 2020 roku przebywało 5 osób.

- **Placówki wsparcia dziennego**

Placówki wsparcia dziennego są jednym z ważniejszych elementów kompleksowej pomocy dziecku i rodzinie, przeżywającej problemy opiekuńczo-wychowawcze. Głównym celem realizowanym w placówkach jest wspomaganie wychowawczej roli rodziny w integralnym rozwoju dziecka, przeciwdziałanie demoralizacji dzieci i młodzieży pochodzących ze środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym.

W zależności od realizowanych zadań, ww. placówki dzielą się na:

- placówki typu opiekuńczego (świetlice, kluby, ogniska wychowawcze), które zapewniają dziecku pomoc w nauce, organizację czasu wolnego, rozwój zainteresowań, organizację zabaw i gier sportowych oraz stałą pracę z rodziną dziecka;
- placówki typu specjalistycznego, prowadzą zajęcia socjoterapeutyczne, resocjalizacyjne, indywidualne programy korekcyjne oraz udzielają pomocy w sytuacjach kryzysowych.

Placówki wsparcia dziennego publiczne:

1. Sieć Świetlic Środowiskowych i Ośrodków Wsparcia dla Rodzin „4 Kąty” działająca w ramach struktury MOPR:
  - Filia nr 1 - ul. Paderewskiego 20 - 50 miejsc,
  - Filia nr 2 - ul. 1-go Maja 195 - 50 miejsc,
  - Filia nr 3 - ul. Konopnickiej 5 - 70 miejsc,
  - Filia nr 4 - ul. Ściegiennego 270 D - 40 miejsc,
  - Filia nr 5 – ul. Sandomierska 126 - 70 miejsc,

- Filia nr 7 – ul. Sandomierska 126 – 50 miejsc.

2. Placówka Wsparcia Dziennego Ognisko Wychowawcze, Centrum Obsługi Placówek, ul. Marszałkowska 12, dysponuje 40 miejscami.

3. Specjalistyczna Placówka Dzienna Azyl, Centrum Obsługi Placówek, ul. Kołłątaja 4, dysponuje 40 miejscami.

6.1.2 Tworzenie warunków sprzyjających poprawie jakości życia osób niepełnosprawnych

Funkcjonujący w mieście model oparcia społecznego dla osób niepełnosprawnych oferuje integrację społeczną i aktywizację zawodową. Jego elementy tworzą zintegrowany system lokalnego wsparcia, w którym osoba niepełnosprawna prowadzona jest w sposób indywidualny, dostosowany do jej potrzeb i możliwości psychofizycznych.

- **Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności**
ul. Zamenhofa 4, ul. Miodowa 7

Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Kielcach (Zespół) realizuje zadania z zakresu administracji rządowej. Rozpatruje wnioski o ustalenie stopnia niepełnosprawności i niepełnosprawności oraz wydaje „Legitymacje Osoby Niepełnosprawnej”, ponadto rozpatruje wnioski o wydanie kart parkingowych dla osób niepełnosprawnych. W Zespole rozpatrywane są wnioski osób, które ukończyły 16 rok życia, ubiegających się o: odpowiednie zatrudnienie (np.: w zakładzie aktywności zawodowej), szkolenie, uczestnictwo w warsztatach terapii zajęciowej, zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, korzystanie z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji (usługi opiekuńcze, rehabilitacyjne), zasiłek stały bądź pielęgnacyjny, kartę parkingową. W Zespole przy ul. Miodowej 7 rozpatrywane są wnioski osób przed 16 rokiem życia, których przedstawiciele ustawowi ubiegają się o: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne, urlop wychowawczy w dodatkowym wymiarze, zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, korzystanie z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji (usługi opiekuńcze, rehabilitacyjne), kartę parkingową.

Tabela 43. Dane Miejskiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności za 2020 rok.

Rodzaje wniosków	Liczba wniosków
Liczba wniosków o ustalenie stopnia niepełnosprawności	6 334
Liczba wniosków o ustalenie niepełnosprawności	792
Liczba wydanych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności	6 389

Liczba wydanych orzeczeń o niepełnosprawności	808
Liczba wydanych <i>Legitymacji Osoby Niepełnosprawnej</i>	3 183
Liczba wydanych <i>Legitymacji Osoby Niepełnosprawnej, która nie ukończyła 16 roku życia</i>	323
Liczba przyjętych wniosków o wydanie karty parkingowej	1 995
Liczba wydanych kart parkingowych	1 990

Źródło: Sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Kielcach za 2020 rok.

- **Rehabilitacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych**

Gmina Kielce na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej wynikających z ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych otrzymała w 2020 roku 4 493 917,00 zł.

Formy pomocy udzielane w ramach rehabilitacji zawodowej:

- przyznanie osobie niepełnosprawnej środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo działalności w formie spółdzielni socjalnej,
- zwrot kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej,
- zwrot wydatków na instrumenty i usługi rynku pracy na rzecz osób niepełnosprawnych, poszukujących pracy i niepozostających w zatrudnieniu tj: staże, przygotowanie zawodowe, prace interwencyjne,
- finansowanie kosztów szkoleń i przekwalifikowania zawodowego.

Formy pomocy udzielane w ramach rehabilitacji społecznej:

- dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
- dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych,
- dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym i instytucjom działającym na rzecz osób niepełnosprawnych,
- dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych,
- dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej.

Na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej przeznaczono kwotę w wysokości 1 023 282,00 zł., która umożliwiła rozpatrzenie wszystkich złożonych wniosków. Kwotę 3 470 635,00 zł wydatkowano na zadania z zakresu rehabilitacji społecznej. Środki te były jednak niewystarczające, by zrealizować wszystkie złożone wnioski. Najwięcej osób ubiegało się

o dofinansowanie do: zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, turnusów rehabilitacyjnych i likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych.

Tabela 44. Świadczenia wypłacone w 2020 r. na podstawie Ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Zadania z zakresu rehabilitacji społecznej	Kwota	Liczba osób	Liczba umów
Dofinansowanie warsztatów terapii zajęciowej	1 291 248,00	63	2
Dofinansowanie turnusów rehabilitacyjnych	512 183,00	488	0
Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się	516 659,00	149	149
Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki	93 396,00	878	17
Dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	931 021,00	971	0
Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny	66 121,00	29	29
Zadania zlecone zgodnie z art. 36 (ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych)	60 000,00	83	4
Zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej	Kwota	Liczba osób	Liczba umów
Zwrot kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej	525 000,00	13	7
Jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo działalności w formie spółdzielni socjalnej	481 000,00	13	13
Finansowanie kosztów szkoleń i przekwalifikowania zawodowego osób niepełnosprawnych	0	0	0
Zwrot wydatków na instrumenty i usługi rynku pracy na rzecz osób niepełnosprawnych poszukujących pracy i niepozostających w zatrudnieniu (staże, przygotowanie zawodowe, prace interwencyjne)	17 281,00	3	3

Źródło: Sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Kielcach za 2020 rok.

• Środowiskowe domy samopomocy

Z dniem 1 stycznia 2020 roku środowiskowe domy samopomocy, będące dotychczas komórkami organizacyjnymi MOPR, zostały wyodrębnione z jego struktury. Na podstawie uchwał podjętych przez Radę Miasta Kielce stały się jednostkami budżetowymi Gminy. Obsługę finansową, kadrową i administracyjną środowiskowych domów samopomocy prowadzi Centrum Obsługi Administracyjno-Finansowej i Organizacyjnej Placówek Wsparcia z siedzibą przy ul. Bodzentyńskiej 32/40.

W Kielcach nadal prowadzone są trzy typy środowiskowych domów samopomocy:

- typ A dla osób chorych psychicznie,
- typ B dla osób z niepełnosprawnością intelektualną,
- typ C dla osób wykazujących inne zaburzenia czynności psychicznych (np. zdiagnozowana choroba Alzheimera).

Świadczone w środowiskowych domach samopomocy usługi nastawione są na podtrzymanie umiejętności życiowych uczestników, poprawę ich funkcjonowania społecznego, integrację ze środowiskiem lokalnym, zgodnie z indywidualnymi planami postępowania terapeutyczno-rehabilitacyjnego.

W 2020 roku w Kielcach funkcjonowało 5 ŚDS:

1. Środowiskowy Dom Samopomocy typu A, ul. Miodowa 7. Przeznaczony jest dla 35 osób po kryzysach psychicznych, znajdujących się w okresie remisji i będących pod opieką lekarza psychiatry. W 2020 roku wsparciem i opieką objęto 40 osób.
2. Środowiskowy Dom Samopomocy Typu B, ul. Okrzei 8. Dysponuje 28 miejscami. W 2020 roku wsparciem i opieką objęto 30 osób.
3. Środowiskowy Dom Samopomocy Typu B, ul. Kołłątaja 4. Przeznaczony dla 28 osób niepełnosprawnych w stopniu umiarkowanym lub znacznym. W 2020 roku wsparciem i opieką objęto 33 osoby.
4. Środowiskowy Dom Samopomocy typu B, ul. Orzeszkowej 53. Dysponuje 27 miejscami. W 2020 roku wsparciem i opieką objęto 30 osób.
5. Środowiskowy Dom Samopomocy typu C, ul. Krzemionkowa 1. Ośrodek ma charakter otwarty i przeznaczony jest dla 27 osób z chorobą Alzheimera, różnymi postaciami otępienia, demencji starczej. W 2020 roku wsparciem i opieką objęto 39 osób.

- **Ośrodek Wsparcia Dziennego dla Osób Chorych na Alzheimera (Ośrodek),**

- Al. Legionów 5**

Ośrodek dysponuje 20 miejscami dla osób, które z powodu choroby Alzheimera lub innych postaci otępienia wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych. Podstawowym celem działalności Ośrodka jest zapewnienie dziennej opieki osobom cierpiącym na chorobę Alzheimera, prowadzenie terapii zajęciowej, rehabilitacji ruchowej oraz wspieranie ich rodzin i opiekunów.

W 2020 roku skierowano do Ośrodka 27 osób.

- **Filia Ośrodka Wsparcia Dziennego dla Osób Chorych na Alzheimera,**
ul. Jana Nowaka-Jeziorańskiego 53

W październiku 2020 roku działalność rozpoczęła filia Ośrodka Wsparcia Dziennego dla Osób Chorych na Alzheimera w Kielcach. Placówka obejmuje pomocą 25 osób oraz ich rodziny. W 2020 roku ze wsparcia skorzystało 18 osób.

- **Zespół ds. Oparcia Społecznego dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi (Zespół),**
ul. Bukowa 18

Zespół funkcjonuje w składzie: lekarz psychiatra, psycholog, pielęgniarka psychiatryczna oraz pracownicy socjalni. Zespół odpowiada za realizację specjalistycznych usług na rzecz osób i ich rodzin wymagających wsparcia psychologicznego i psychiatrycznego.

Tabela 45. Zakres usług realizowanych przez Zespół Oparcia Społecznego w 2020 roku.

Zakres usług	Liczba osób/rodzin	Liczba wizyt-interwencji
Usprawnienie do funkcjonowania w społeczeństwie	20	1 779
Wsparcie psychologiczne i terapeutyczno – edukacyjne	70	1 704
Wydanie opinii psychologicznej/psychiatrycznej, diagnoza psychologiczna	281	298

Źródło: Sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Kielcach za 2020 rok.

- **Zespół leczenia środowiskowego,**
ul. Wiosenna 1A

W Kielcach funkcjonuje zespół leczenia środowiskowego, którego celem jest zapewnienie pacjentom świadczeń zdrowotnych w środowisku społecznym.

- **Mieszkania chronione wspierane dla osób z zaburzeniami psychicznymi,**
ul. Ściegiennego 142, ul. Paderewskiego 37/39b, ul. Żeromskiego 4/6, ul. Kozia 10/4.

Celem funkcjonowania ww. mieszkań jest zapewnienie odpowiednich warunków osobom pozbawionym wsparcia ze strony rodziny oraz przygotowanie ich do samodzielnego życia poprzez prowadzenie treningów umiejętności życiowych. W trakcie pobytu w mieszkaniu chronionym można skorzystać ze wsparcia: psychologa, pielęgniarki psychiatrycznej, psychiatry. W pięciu mieszkaniach chronionych w 2020 roku przebywało 28 osób.

- **Mieszkania chronione wspierane dla osób starszych i niepełnosprawnych,**
ul. Kazimierza Wielkiego 35a, ul. Kazimierza Wielkiego 35b, ul. Leszczyńska 37,

ul. Jagiellońska 76

Mieszkania chronione umożliwiają seniorom samodzielne funkcjonowanie oraz integrację ze środowiskiem lokalnym. W mieszkaniu chronionym mogą zamieszkać osoby, które ukończyły 60 rok życia. W 2020 roku w 90 mieszkaniach przebywało łącznie 98 osób. Niskie koszty eksploatacyjne mieszkań sprawiają, że jest to również rozwiązanie korzystne ekonomiczne.

- **Lokale aktywizujące dla osób starszych i niepełnosprawnych,**

ul. Jagiellońska 76

Lokale aktywizujące dają osobom starszym i niepełnosprawnym możliwość jak najdłuższego, samodzielnego prowadzenia gospodarstwa domowego. Lokale z aneksem kuchennym i łazienką, posiadają ułatwiające funkcjonowanie rozwiązania np.: uchwyty w łazienkach, płytki antypoślizgowe, baterie bezdotykowe, światło sprzężone z czujnikiem ruchu oraz dzwonki przyzywowe). W 2020 roku w Domu Pomocy Społecznej przy ul. Jagiellońskiej 76 funkcjonowało 20 lokali aktywizujących, w których mieszkało 25 osób starszych i niepełnosprawnych.

- **Warsztaty Terapii Zajęciowej,**

Warsztat Terapii Zajęciowej przy Domu Pomocy Społecznej im. Jana Pawła II, z siedzibą przy ul. Słonecznej 9

Warsztat Terapii Zajęciowej przy Domu Pomocy Społecznej im. Św. Brata Alberta, z siedzibą przy ul. Krzemionkowej 1

Osoby posiadające orzeczenia o stopniu niepełnosprawności umiarkowanym lub znacznym, ze wskazaniem do terapii zajęciowej, mogą ubiegać się o rehabilitację w ramach warsztatów terapii zajęciowej w celu zdobycia samodzielności, umiejętności i kwalifikacji umożliwiających w efekcie podjęcie pracy. Istnieje wiele form i technik terapii zajęciowej, dzięki którym uczestnicy uczą się czynności życia codziennego oraz zaradności osobistej, a także rozwijają psychofizyczną sprawność oraz umiejętności zawodowe.

6.1.3 Tworzenie warunków sprzyjających aktywności zawodowej i podejmowaniu zatrudnienia

Wśród osób korzystających ze wsparcia MOPR od wielu lat znaczną grupę odbiorców stanowią osoby z dominującym problemem bezrobocia. Z grupą tą pracują pracownicy socjalni z rejonów opiekuńczych, Działu ds. Bezdomności i Działu ds. Doradztwa Metodycznego Kontroli

i Sprawozdawczości (do 30.09.2020 roku) oraz Klubu Integracji Społecznej (od 1.10.2020 roku).

- **Prace społecznie użyteczne**

Jedną z form przygotowania do aktywizacji zawodowej klientów MOPR, którzy pozostają bez zatrudnienia są prace społecznie użyteczne (PSU). PSU to wsparcie dedykowane osobom bezrobotnym bez prawa do zasiłku, które jednocześnie korzystają ze świadczeń pomocy społecznej. Prace organizowane są na terenie gminy, głównie w placówkach oświatowych, domach pomocy społecznej, komórkach organizacyjnych urzędu miasta i pomocy społecznej, miejskich jednostkach kultury i sportu, miejskiej kuchni cateringowej. PSU umożliwia osobom bezrobotnym podjęcie pracy po długim czasie braku aktywności zawodowej, uczy współdziałania z przełożonym i współpracownikami.

Zaistniała w kraju sytuacja, związana z wystąpieniem pandemii koronawirusa SARS-CoV-2 i konieczność stosowania się do wytycznych w zakresie przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się wirusa, spowodowała, że w 2020 roku prace społecznie użyteczne wykonywane były jedynie w 6 podmiotach na terenie gminy Kielce, w okresie od 14 września 2020 roku do 31 października 2020 roku. Do przedmiotowych prac skierowano 11 osób, z czego 6 osób podjęło ww. prace. Ogółem wypłacono z tego tytułu kwotę 3.036,30 zł. MOPR poniósł koszt w wysokości 1.214,52 zł. Pozostała kwota 1.821,78 zł została zrefundowana przez Miejski Urząd Pracy (MUP) ze środków Funduszu Pracy.

- **Klub Integracji Społecznej**

ul. Sienkiewicza 34

Klub Integracji Społecznej (KIS) prowadzi działania służące reintegracji społecznej i zawodowej bezrobotnych klientów MOPR. Od 2020 roku KIS realizuje nowe działania opierające się na współpracy międzyinstytucjonalnej np.: co tygodniowe przekazywanie przez MUP aktualnych ofert pracy, które trafiają na rejony opiekuńcze i są przekazywane zainteresowanym klientom, informowanie urzędów pracy o rozpoczęciu uczestnictwa w KIS, by klient nie utracił statusu osoby bezrobotnej. Ponadto KIS nawiązał współpracę z Poradnią Zdrowia Psychicznego, Zespołem Leczenia Środowiskowego, Klubem Abstynenta „RAJ”.

Z działań z zakresu reintegracji społecznej i zawodowej skorzystały w 2020 roku 392 osoby m.in.: wychowankowie pieczy zastępczej (pomoc w wyborze ścieżki edukacyjnej), uczestnicy

projektów unijnych (określenie predyspozycji do udziału w szkoleniu zawodowymi i stażu), osoby po kryzysach zdrowia psychicznego (podnoszenie umiejętności poruszania się po rynku pracy).

Zatrudnienie socjalne

W 2020 roku skierowano do Centrum Integracji Społecznej (CIS) w Kielcach 57 osób. Realizowały one indywidualne programy zatrudnienia socjalnego. W 2020 roku MOPR opłacił 381 składek na ubezpieczenie zdrowotne dla 45 osób uczestniczących w zajęciach CIS, na kwotę 22.117,05 zł.

6.1.4 Tworzenie dla seniorów przyjaznych warunków życia

- **Kluby seniora**

W 2020 roku w Kielcach funkcjonowało 12 Klubów Seniora. Z oferty klubów skorzystało 2 421 seniorów.

1. Klub Seniora, ul. Naruszewicza 23,
2. Klub Seniora, ul. Tujowa 2,
3. Klub Seniora, ul. św. St. Kostki 4a,
4. Klub Seniora, ul. Żeromskiego 44 (filia Klubu Seniora, ul. św. St. Kostki 4a),
5. Klub Seniora, ul. Nowaka–Jeziorańskiego 75,
6. Klub Seniora, ul. Hoża 39,
7. Klub Seniora, Al. Legionów 5,
8. Klub Seniora, ul. Urzędnicza 3 (filia Klubu Seniora, Al. Legionów 5),
9. Klub Seniora (Sieć Świetlic Środowiskowych i Ośrodków Wsparcia dla Rodzin „4 Kąty”) ul. Konopnickiej 5,
10. Klub Seniora (Sieć Świetlic Środowiskowych i Ośrodków Wsparcia dla Rodzin „4 Kąty”), ul. Marszałkowska 12,
11. Klub Senior +, ul. Krzemionkowa 1,
12. Klub Senior+, ul. Warszawska 151.

Kluby seniora funkcjonują w różnych rejonach miasta. Najliczniejsza grupa klubowiczów obejmuje osoby w wieku 56 - 65 lat, ze znaczną przewagą kobiet (ponad 80%). W 2/3 są to stali uczestnicy zajęć w pracowniach tematycznych i kąciach zainteresowań (zajęcia z zakresu:

rękodzieła artystycznego, porad kosmetycznych, gimnastyki i rehabilitacji, muzykoterapii, nauki języków obcych oraz prowadzone są kąciki: komputerowy, brydżowy, szachowy, filmowy, kulinarny, teatralny, gier planszowych, profilaktyka zdrowia, taniec, śpiew). Organizowane są zajęcia tematyczne (wykłady, prezentacje, spotkania), wyjścia kulturalno – oświatowe, ogniska, grille, wycieczki oraz rajdy.

Sytuacja epidemiczna spowodowała zmianę w organizacji pracy z osobami starszymi w klubach seniora. Konieczna stała się zmiana systemu działania placówek i wdrożenie alternatywnych form pracy z uczestnikami klubu. Seniorzy mają możliwość korzystania z zajęć za pomocą portali społecznościowych, gdzie umieszczane są filmy instruktażowe z zajęć dostępnych w klubach (gimnastyki, kącika kulinarnego, porad kosmetycznych czy nauki gry na gitarze). Seniorzy mogą liczyć na pomoc w zakupach artykułów spożywczych, leków w aptece, wyprowadzeniu psa, dostarczeniu książki, w opłaceniu rachunków na pocztę czy pomocy w sprawach urzędowych. Bardzo ważny jest stały kontakt telefoniczny z osobami starszymi. Istotne jest to, aby seniorzy nie czuli się osamotnieni, pozbawieni kontaktu z innymi.

- **Mieszkania chronione wspierane dla osób starszych i niepełnosprawnych,**

**ul. Kazimierza Wielkiego 35a, ul. Kazimierza Wielkiego 35b, ul. Leszczyńska 37,
ul. Jagiellońska 76**

Mieszkania chronione umożliwiają seniorom samodzielne funkcjonowanie oraz integrację ze środowiskiem lokalnym. W mieszkaniu chronionym mogą zamieszkać osoby, które ukończyły 60. rok życia. W 2020 roku w 90 mieszkaniach przebywało łącznie 98 osób. Niskie koszty eksploatacyjne mieszkań sprawiają, że jest to również rozwiązanie korzystne ekonomiczne.

- **Lokale aktywizujące dla osób starszych i niepełnosprawnych,**

ul. Jagiellońska 76

Lokale aktywizujące dają osobom starszym i niepełnosprawnym możliwość jak najdłuższego, samodzielnego prowadzenia gospodarstwa domowego. Lokale z aneksem kuchennym i łazienką, posiadają ułatwiające funkcjonowanie rozwiązania np.: uchwyty w łazienkach, płytki antypoślizgowe, baterie bezdotykowe, światło sprzężone z czujnikiem ruchu oraz dzwonki przyzywowe). W 2020 roku w Domu Pomocy Społecznej przy ul. Jagiellońskiej 76 funkcjonowało 20 lokali aktywizujących, w których mieszkało 25 osób starszych i niepełnosprawnych

- **Domy pomocy społecznej (DPS)**

Na terenie Kielc w 2020 roku funkcjonowało 5 domów pomocy społecznej.

- DPS dla osób przewlekle somatycznie chorych im. Jana Pawła II, ul. Jagiellońska 76 (przeznaczony dla 150 osób),
- DPS dla mężczyzn przewlekle psychicznie chorych im. prof. A. Kępińskiego, ul. Jagiellońska 76 (przeznaczony dla 82 osób),
- DPS dla osób przewlekle somatycznie chorych im. F. Malskiej, ul. Tarnowska 10 (przeznaczony dla 100 osób),
- DPS dla osób przewlekle somatycznie chorych im. Jana i Marysieńki Sobieskich, ul. Króla Jana III Sobieskiego 30 (przeznaczony dla 51 osób),
- DPS dla kobiet przewlekle psychicznie chorych im. Św. Brata Alberta, ul. Żeromskiego 4/6 (przeznaczony dla 104 osób).

W 2020 roku domy pomocy społecznej dysponowały łącznie 487 miejscami w domach prowadzonych przez Miasto Kielce.

6.1.5 Rozwijanie zintegrowanego systemu rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy w rodzinie

Zadania wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w 2020 roku realizowane były w MOPR za pośrednictwem pracowników socjalnych i specjalistów zatrudnionych w komórkach organizacyjnych MOPR, m.in.: w rejonach opiekuńczych oraz w Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie (SOW). Ponadto zadania ww. ustawy wykonywane były przez Realizatorów Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na terenie miasta Kielce na lata 2014 - 2020, na podstawie uchwały Rady Miasta Kielce Nr LIV/957/2013 z dnia 5 grudnia 2013 roku.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie (MOPR), ul. Studzienna 2

MOPR prowadzi działania profilaktyczne, edukacyjne oraz świadczy pracę socjalną na rzecz osób uzależnionych. Wśród podejmowanych działań można wymienić:

- zobowiązanie uzależnionego klienta do podjęcia leczenia,
- prowadzenie grupy profilaktyczno–edukacyjnej dla osób z problemem alkoholowym,
- kierowanie do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- udzielanie konsultacji indywidualnych (psychologicznych, pedagogicznych, z terapeutą ds. uzależnień),
- udzielanie pomocy z zakresu przygotowania do aktywizacji zawodowej, we współpracy

- z przedstawicielami Klubów Integracji Społecznej i Centrum Integracji Społecznej,
- organizowanie i udział w zespołach interdyscyplinarnych.

Tabela 46. Liczba osób objętych specjalistyczną pomocą przez Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie 2020 roku.

Rodzaj pomocy	Liczba rodzin/osób
Poradnictwo specjalistyczne	1 724 rodziny 1 838 osób 3 909 konsultacji
Oddziaływania korekcyjno-edukacyjne wobec osób stosujących przemoc w rodzinie – indywidualne	73 osoby 147 konsultacji
Program oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie – zajęcia grupowe	37 osób 21 osób ukończyło program 43 osób objętych procesem rekrutacji/konsultacji
Pomoc psychologiczna	94 rodziny 103 osoby 525 konsultacji
Terapia rodzinna i małżeńska	18 rodzin 37 osób 37 sesji/ konsultacji
Poradnictwo socjalne	228 porad/konsultacji
Interwencja kryzysowa	16 rodzin 43 osoby/konsultacje
Poradnictwo prawne	4 osoby 4 konsultacje
Pomoc terapeutyczna osobom dotkniętym przemocą – uzależnionym od alkoholu i członkom ich rodzin	3 osoby 13 sesji/ konsultacji
Diagnoza sytuacji dzieci, wsparcie psychologiczne/pedagogiczne	26 osób 91 konsultacji
Psychoedukacja dotycząca przemocy dla dzieci i młodzieży	29 osób/ konsultacji
Rozmowy kryzysowe w Telefonach Zaufania	651 rozmów/konsultacji
Działania interdyscyplinarne w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego, Gminnych Zespołów Interdyscyplinarnych (GZI) i Grup Roboczych	604 Niebieskie Karty 1 912 posiedzeń 406 rozmów/konsultacji z „ofiarami i sprawcami”
Poradnictwo specjalistyczne	1 724 rodziny 1 838 osób 3 909 konsultacji

Źródło: Sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Kielcach za 2020 rok.

Tabela 47. Realizacja procedury „Niebieskie Karty” (NK) w 2020 roku.

Liczba środowisk objętych w Kielcach procedurą „Niebieskie Karty”	604
Liczba „NK” zgłoszonych przez policję	581
Liczba „NK” zgłoszonych przez jednostki organizacyjne pomocy społecznej	20
Liczba „NK” zgłoszonych przez przedstawicieli oświaty	3
Liczba „NK” zgłoszonych przez przedstawicieli ochrony zdrowia	0
Liczba „NK” zgłoszonych przez przedstawicieli Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	0
Liczba środowisk objętych w Kielcach ogółem procedurą „Niebieskie Karty” w 2020 roku, w tym 4 NK kontynuowane z 2018 roku i 45 z 2020 roku.	653
Liczba utworzonych Grup Roboczych w związku z procedurą „NK”	505
Liczba posiedzeń Grup Roboczych z udziałem pracowników SOW	1 912
Liczba opracowanych planów pomocy	505
Liczba osób doznających przemocy zaproszonych na posiedzenie Grupy Roboczej, w tym zgłosiło się osób	505 220
Liczba osób stosujących przemoc w rodzinie wezwanych na posiedzenie Grupy Roboczej, w tym zgłosiło się osób	373 186
Liczba wniosków skierowanych przez członków Grupy Roboczej do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	102
Liczba zawiadomień kierowanych przez członków Grupy Roboczej do organów ścigania, w związku z art. 207 kk i zgłoszenia/wnioski do sądu	17 48
Liczba zakończonych NK, w tym z powodu:	456
- ustania przemocy	426
- braku zasadności podejmowania działań	30

Źródło: Sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Kielcach za 2020 rok.

SOW realizuje działania na rzecz osób stosujących przemoc w rodzinie w ramach Ośrodka Korekcyjno-Edukacyjnego dla Osób Stosujących Przemoc w Rodzinie (OKE). W 2020 roku z oferty OKE skorzystały 73 rodziny (75 osób). W ramach świadczonego wsparcia przeprowadzono 147 konsultacji. W OKE zrealizowany był program korekcyjno – edukacyjny, do udziału, w którym zakwalifikowano 37 mężczyzn. W 2020 roku pełny cykl zajęć korekcyjno – edukacyjnych ukończyło 21 mężczyzn. SOW jest realizatorem kampanii na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie „Biała wstążka”. W 2020 roku odbyła się czternasta edycja tej akcji, wyjątkowo z powodu pandemii w formie zdalnej.

Tabela 48. Zakres tematyczny zgłaszanych problemów za pośrednictwem telefonów zaufania w 2020 r.

Zakres tematyczny	Liczba osób
Rozmowy kryzysowe ogółem: Telefony Zaufania: 41 368 18 74, 195 13, 195 25	651
Przemoc w rodzinie	109
Uzależnienie od środków psychoaktywnych ze współwystępującą przemocą	32
Samobójstwa, kryzysy osobiste	327
Inne trudne sytuacje życiowe	183

Źródło: Sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Kielcach za 2020 rok.

Świętokrzyskie Centrum Profilaktyki i Edukacji (Centrum),

ul. J. Nowaka–Jeziorańskiego 65

Centrum zajmuje się realizacją, koordynowaniem i zlecaniem zadań w ramach systemu wsparcia dla osób uzależnionych, w oparciu o uchwalany corocznie Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

W ramach Centrum funkcjonują:

- Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Psychoterapii dla Dorosłych, w skład którego wchodzi Dział Interwencji Kryzysowej i Psychoterapii dla Dorosłych oraz Dział Profilaktyki i Pomocy Psychologicznej dla Dzieci i Młodzieży,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Centrum świadczy bezpłatne usługi w zakresie:

- interwencji w sytuacjach kryzysowych oraz poradnictwa psychologicznego,
- pomocy psychologicznej dla młodzieży i dzieci,
- psychoterapii indywidualnej i grupowej,
- pomocy i interwencji dotyczącej uzależnień,
- terapii rodzin i par,
- szkoleń w zakresie profilaktyki oraz treningi psychologiczne.

Ośrodek Interwencyjno–Terapeutyczny dla Osób Bezdomnych (OI-T), ul. Żniwna 4 – Miejski

Ośrodek Pomocy Rodzinie

Do zadań OI-T należy:

- prowadzenie działalności profilaktycznej, informacyjnej i edukacyjnej,
- przyjmowanie osób bezdomnych w stanie nietrzeźwości znajdujących się w sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia,
- udzielanie konsultacji i pomocy przedmedycznej w nagłych wypadkach,

- motywowanie do przeprowadzenia detoksykacji i podjęcia leczenia,
- budowanie systemu wsparcia dla osób bezdomnych,
- zapewnienie pobytu w mieszkaniach chronionych osobom bezdomnym, które przy odpowiednim wsparciu mogą samodzielnie funkcjonować,
- przygotowanie osób bezdomnych do usamodzielnienia i integracji ze środowiskiem.

OI-T współdziała ze Świętokrzyskim Centrum Profilaktyki i Edukacji, ośrodkami terapii uzależnienia od alkoholu i współuzależnienia, Policją, Strażą Miejską, organizacjami pozarządowymi, prowadzącymi działalność związaną z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień oraz pomocą osobom bezdomnym.

6.1.6 Przeciwdziałanie bezdomności osób i rodzin

Osoby bezdomne przebywające na terenie Kielc mogły uzyskać pomoc w Dziale ds. Bezdomności mieszczącym się przy ul. Mielczarskiego 51. W 2020 roku z pomocy skorzystało 547 osób bezdomnych (554 środowiska).

Tabela 49. Pomoc udzielona osobom bezdomnym w 2020 roku.

Formy pomocy	Liczba osób	Liczba świadczeń
Zasiłki stałe	136	1 868
Zasiłki okresowe	271	2 397
Zasiłki celowe z przeznaczeniem na:	155	387
zakup odzieży i obuwia	13	13
zakup leków i koszty leczenia	121	313
inne cele: środki czystości, zdjęcia do dowodu osobistego i inne	56	61
Opał	10	15
Zasiłki celowe specjalne	9	12
Świadczenie pieniężne na zakup żywności – program rządowy	25	203
Pomoc niepieniężna w formie odzieży i obuwia, koców i śpiworów z magazynu MOPR	68	171
Obiady	384	89 667
Usługi pogrzebowe	13	13

Składki na ubezpieczenie zdrowotne	141	1 431
Prawo do świadczeń opieki zdrowotnej	66	101

Źródło: Sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Kielcach za 2020 rok.

Ośrodek Interwencyjno–Terapeutyczny dla Osób Bezdomnych (OI-T) – Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie

W skład OI-T wchodzi:

- Punkt Interwencji Kryzysowej (PIK),
- Mieszkania Chronione,
- Punkt Pomocy Doraźnej (PPD),
- Punkt Konsultacyjno–Streetworkerski,
- Ogrzewalnia/Świetlica.

PPD przyjmuje osoby bezdomne znajdujące się w sytuacjach kryzysowych zagrażających ich życiu lub zdrowiu, np. z powodu nadużycia alkoholu lub wychłodzenia organizmu. Osobom tym zapewnia się bezpieczne schronienie, możliwość wykonania podstawowych zabiegów higienicznych, gorące napoje, odzież i obuwie. W 2020 roku w PPD odnotowano 1 656 przyjęć.

W PIK udzielono schronienia osobom bezdomnym wymagającym pomocy w formie specjalistycznych usług opiekuńczych lub żyjącym w bardzo trudnych warunkach mieszkaniowych na czas remontu ich domów. W 2020 roku z usług PIK skorzystało 106 osób.

W OI-T znajduje się 9 mieszkań chronionych. W 2020 roku przebywało tam 15 osób.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2020 roku streetworkerzy nawiązali 1 395 kontaktów z 328 osobami bezdomnymi i przeprowadzili 72 interwencje nocne. Ponadto odbyli 5 patroli z funkcjonariuszami Policji oraz funkcjonariuszami Straży Miejskiej.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Kielce na lata 2021-2030

W bieżącym roku Prezydent Miasta Kielce zarządzeniem nr 78/2021 z dnia 15 marca 2021 r. powołał Zespół ds. opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Kielce na lata 2021-2030, który rozpoczął pracę nad opracowaniem aktualnego dokumentu. Zgodnie z harmonogramem prac, projekt Strategii, zostanie przedstawiony na sesji Rady Miasta Kielce w lipcu 2021 roku.

Działalność Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Kielcach w czasie pandemii COVID-19

W 2020 roku Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Kielcach w czasie ogłoszonego stanu epidemicznego realizował swoje zadania statutowe, dbając o zabezpieczenie potrzeb mieszkańców Kielc.

Ponadto, wdrożył szereg działań pomocowych, będące wsparciem dla Kielczan, szczególnie osób starszych, chorych i niepełnosprawnych w czasie pandemii.

MOPR wprowadził procedurę pomocy skierowaną do osób chorych, starszych i niepełnosprawnych, które z powodu istniejącego zagrożenia epidemiologicznego miały trudności w zabezpieczeniu podstawowych potrzeb życiowych, takich jak żywność lub leki. Uruchomione zostały całodobowe numery telefonów, pod którymi mieszkańcy Kielc mogli się skontaktować z pracownikami Ośrodka: 600 422 794, 602 598 905, 602 787 611. Po otrzymaniu zgłoszenia i potwierdzeniu konieczności udzielenia pomocy, pracownicy MOPR ustalali zakres i realizowali wsparcie. W sytuacjach wymagających stałej pomocy wdrażano procedurę związaną z przyznaniem świadczeń opiekuńczych.

Następnie Ośrodek, w imieniu Gminy Kielce, przystąpił do programu „Wspieraj Seniora”, na realizację którego środki finansowe za pośrednictwem Wojewody Świętokrzyskiego przekazało Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej. Celem programu była usługa wsparcia kierowana do mieszkańców Kielc powyżej 70 roku życia, którzy w obowiązującym stanie epidemii zdecydowali się na pozostanie w domu i nie byli w stanie zabezpieczyć dla siebie artykułów podstawowej potrzeby. Pracownicy Ośrodka umawiali dla odbiorców programu wizyty lekarskie, realizowali recepty, dokonywali zakupów artykułów pierwszej potrzeby, wyrzucali śmieci, wyprowadzali na spacer zwierzęta domowe. Ze wsparcia oferowanego w ramach programu „Wspieraj Seniora” skorzystało 518 mieszkańców Kielc.

MOPR, w imieniu Gminy Kielce, realizował program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”, którego głównym celem było wprowadzenie usługi asystenta jako formy ogólnodostępnego wsparcia dla dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji oraz dla osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności. Wsparcie w ramach programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” skierowano do 1036 osób.

Odbiorcami programu „Opieka wytchnieniowa” były dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji oraz osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, których członkowie rodzin lub opiekunowie sprawujący bezpośrednią opiekę, wymagają wsparcia w postaci doraźnej, krótkotrwałej przerwy w sprawowaniu opieki oraz podniesienia swoich umiejętności i wiedzy w zakresie opieki nad tymi osobami. Z powyższej formy pomocy skorzystały 242 osoby.

Program „Usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych” adresowany był do mieszkańców Gminy w wieku do 75 roku życia z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności oraz do dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji. Wsparcie skierowano W ubiegłym roku z tej formy pomocy skorzystało 278 osób.

Realizacja ww programów pozwoliła na zapewnienie bezpieczeństwa osobom starszym, niepełnosprawnym i chorym, które w związku z zagrożeniem spowodowanym wirusem SARS-CoV-2, nie mogły samodzielnie opuszczać miejsca swojego zamieszkania.

Do osób samotnych, które ukończyły 70 lat i mają trudności z samodzielnym poruszaniem się komunikacją miejską skierowany był program „Taksówka dla seniora”. Dzięki niemu osoby spełniające kryteria określone w programie miały możliwość udać się bezpiecznym środkiem transportu na umówioną wizytę lekarską, do banku czy urzędu. W ubiegłym roku zrealizowanych zostało 991 bezpłatnych przejazdów dla seniorów.

MOPR otrzymał 300 pulsoksymetrów od Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego, które zostały przekazane m.in.: do domów pomocy społecznej, mieszkań chronionych i klubów seniora. W placówkach tych z urządzeń korzystały osoby starsze, chore i niepełnosprawne.

W ubiegłym roku MOPR pozyskał dodatkową pomoc od Wojewody Świętokrzyskiego dla kieleckich domów pomocy społecznej na dofinansowanie bieżącej działalności z przeznaczeniem na przygotowanie i zabezpieczenie ww. placówek przed wzrostem zakażeń wywołanych wirusem SARS-CoV-2, w szczególności na zapewnienie kadry i ciągłości usług świadczonych przez te placówki.

Ponadto, Ośrodek wystąpił z wnioskiem o udzielenie grantu w ramach projektu pn. „Bezpieczna Przyszłość” do Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego. W ramach projektu domy pomocy społecznej otrzymały pomoc m.in. na zakup środków ochrony osobistej, testów na obecność wirusa SARS-CoV-2 oraz dodatkowe wynagrodzenie dla pracowników.

Środki finansowe na wypłatę dodatków za pracę w godzinach nadliczbowych, zatrudnienie personelu na podstawie umów zleceń, zakup środków ochrony osobistej dla domów pomocy społecznej przekazał również Urząd Miasta Kielce, Urząd Wojewódzki oraz Narodowy Fundusz Zdrowia

W ramach projektu „Wsparcie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie epidemii COVID-19” współfinansowanego przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014-2020, dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej przekazano 115 laptopów, 1 tablet oraz środki ochrony osobistej.

W ramach projektu „Nowe standardy pracy socjalnej – usprawnienia organizacyjne w MOPR Kielce” współfinansowanego przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014-2020, zakupiono środki dezynfekujące i ochronne dla pracowników Działu Bezdomności i Rejonu Opiekuńczego „Za Torami”, którzy wdrażają nowe standardy pracy socjalnej.

W ramach projektu „Efekt – dostępność i rozwój usług społecznych w Kielcach” współfinansowanego ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego, zakupiono termometry bezdotykowe, środki dezynfekujące i ochronne dla osób biorących udział w zajęciach oferowanych przez Klub Seniora, Świetlicę Specjalistyczną i Placówki Opiekuńczo-Wychowawcze.

W ramach projektu „Planowanie i działanie – integracja społeczno-zawodowa społeczności Kielc” współfinansowanego ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego zakupiono termometry bezdotykowe, środki dezynfekujące osób biorących udział w stażach, szkoleniach oraz spotkaniach.

W ramach projektu „Alzheimer – model usług społecznych dla osób niesamodzielnych w Kielcach” współfinansowanego ze środków Regionalnego Programu operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego zakupiono termometry bezdotykowe, środki dezynfekujące

i ochronne dla osób biorących udział w zajęciach oferowanych przez Filię Ośrodka Wsparcia Dziennego dla Osób Chorych na Alzheimerera.

Pracownicy MOPR zapewniali pomoc osobom przebywającym na kwarantannie domowej lub izolacji w formie: zakupu artykułów spożywczych i chemicznych, wykupienia leków z apteki, całodobowego wyżywienia, zabezpieczenia odbioru odpadów z miejsca kwarantanny, całodobowego kontaktu telefonicznego z pracownikiem Ośrodka bądź z psychologiem. Pomocą objętych zostało 705 mieszkańców Miasta Kielce. Po wejściem w życie Zarządzenia nr 65/2020 p.o. Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Kielcach z dnia 26 października 2020 roku w sprawie szczegółowych zasad udzielania pomocy w formie posiłku oraz produktów żywnościowych dla osób przebywających w izolacji lub na kwarantannie domowej pomoc w formie żywienia całodobowego lub zakupu produktów żywnościowych, dla osób których dochód na osobę przekracza 150 % kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ustawy o pomocy społecznej, przysługiwała tylko przy 100 % odpłatności.

Po informacji dowódcy Wojsk Obrony Terytorialnej o zakończeniu współpracy z Ośrodkiem w zakresie dowożenia posiłków do osób przebywających na kwarantannie, obowiązek ten przejęli pracownicy MOPR, zapewniając dowóz śniadań, obiadów i kolacji dla osób tego potrzebujących (również w weekendy). Dodatkowo realizowali zakupy spożywcze, chemiczne oraz zaopatrywali w leki. Pomoc ta dotyczyła osób przebywających na kwarantannie oraz osób niepełnosprawnych, starszych i samotnych, które z uwagi na zaistniałą sytuację nie chciały lub nie mogły wyjść z domu.

Pracownicy MOPR pełnili całodobowe dyżury telefoniczne i reagowali na każdy zgłoszony sygnał.

W przypadkach pilnych potrzeb, wykonywali czynności poza godzinami pracy, również w dni wolne od pracy (wyznaczone całodobowe dyżury, podczas których, w razie potrzeby, pracownicy udzielali wsparcia potrzebującym).

W ramach projektu „Liderzy kooperacji” Urząd Marszałkowski przekazał do MOPR środki ochrony osobistej. Były to: przyłbice ochronne, maty dekontaminacyjne, półmaski z filtrem antywirusowym, chusteczki dezynfekcyjne, płyny do dezynfekcji pomieszczeń, stacje dezynfekcyjne, generatory ozonu, ciśnieniowe spryskiwacze do dezynfekcji powierzchni, rękawice jednorazowe nitrylowe, okulary ochronne, maski chirurgiczne jednorazowego użytku, kombinezony ochronne z kapturem, płyny do dezynfekcji rąk, termometry bezdotykowe. Ponadto w Ośrodku sukcesywnie wykonywane były testy na obecność wirusa przy użyciu

zestawu Vwirella SARS-CoV, które nieodpłatnie przekazał również Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego. Testy wykonywano dla klientów i pracowników Ośrodka, pracowników Urzędu Miasta i jednostek organizacyjnych Miasta Kielce.

Mimo trudności związanych z nieobecnością pracowników spowodowaną zwolnieniami lekarskimi, przebywaniem na kwarantannie bądź na zasiłku opiekuńczym, MOPR od początku pandemii zabezpieczał i zabezpiecza potrzeby mieszkańców Kielc. W związku z odsunięciem pracowników od pracy z wyżej wskazanych przyczyn, dyrekcja MOPR podjęła decyzję, o oddelegowaniu pracowników z innych komórek organizacyjnych Ośrodka, głównie z Klubów Seniora do pracy w komórkach organizacyjnych, w których absencja pracowników była duża. Decyzja ta pozwoliła na zapewnienie ciągłości pracy wszystkich komórek organizacyjnych.

W trosce o bezpieczeństwo Klientów i pracowników, podjęte zostały dodatkowe działania, służące zapobieganiu rozprzestrzeniania się wirusa SARS-Cov-2. W miejscach ogólnodostępnych zostały zamontowane urządzenia na płyn dezynfekujący do rąk, z wielokrotnionym myciem klamek, blatów i podłóg z zastosowaniem preparatów aseptycznych. W obiektach MOPR w widocznych miejscach zamieszczono informację o obowiązku noszenia maseczek zakrywających usta i nos oraz o obowiązku zachowania dystansu społecznego. Pracownicy Ośrodka zostali wyposażeni w maseczki ochronne, przyłbice, rękawiczki jednorazowego użytku, płyny do dezynfekcji rąk i powierzchni, termometry bezdotykowe.

Nowe rozwiązania w organizacji pracy na mocy specustawy COVID-19 znacznie ułatwiły wykonywanie pracy, gdyż pozwoliły pracownikom socjalnym na przeprowadzanie wywiadów środowiskowych bądź ich aktualizację poprzez kontakt telefoniczny z Klientem z wykorzystaniem dokumentów pochodzących z komunikatorów elektronicznych. Dotyczyło to osób po raz pierwszy starających się o pomoc, jak i tych, którzy są stałymi odbiorcami usług i świadczeń oraz osób przebywających na kwarantannie. Ten sposób świadczenia pracy miał na celu ochronę pracowników socjalnych przed transmisją choroby zakaźnej. Należy zaznaczyć, że pracownicy MOPR sprawnie i szybko reagowali na zapotrzebowanie związane ze wsparciem, wykorzystując do tego formułę porad telefonicznych. Szczególną troską otaczali zdiagnozowane wcześniej środowiska osób starszych oraz te, w których występowała niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba bądź przemoc.

Ponadto upowszechniano informację o możliwości załatwiania spraw telefonicznie, za pomocą e-maili, portalu ePUAP.

W związku z niskimi temperaturami Ośrodek wprowadził również nocne dyżury mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa osobom bezdomnym. Pracownicy Ośrodka, w związku z zawieszeniem działalności Ogrzewalni przy ul. Ogrodowej 3, patrolowali jej okolice oferując wsparcie w dotarciu do Ogrzewalni mieszczącej się przy ul. Żniwnej 4, w której Ośrodek zapewnił pomoc ratowników medycznych oraz posiłek (śniadanie i kolacja).

MOPR wraz z Towarzystwem Dobroczynności uczestniczył w akcji TVN POMAGAJMY SOBIE, w ramach której specjalną pomoc otrzymały osoby potrzebujące oraz restauracje, które najbardziej ucierpiały finansowo w trakcie pandemii koronawirusa. Dla 100 osób z terenu miasta Kielce zapewnione zostały obiady domowe w okresie od 14 do 24 grudnia.

We współpracy z Kieleckim Bankiem Żywności, Wojewódzkim Domem Kultury oraz Caritas Diecezji Kieleckiej MOPR zorganizował Wigilię dla osób bezdomnych. Ponadto Ośrodek uczestniczył w organizacji „Wigilii dla potrzebujących kielczan”. Fundatorami akcji byli: Prezydent Miasta Kielce, Zakład Doskonalenia Zawodowego w Kielcach, Piekarnia „Złoty Kłos” oraz MPT Tele-Taxi 800400400.

Pracownicy socjalni Ośrodka dostarczyli 300 paczek żywnościowych przeznaczonych dla najuboższych mieszkańców naszego miasta ofiarowanych przez Kielecki Bank Żywności.

13.2. Projekty i programy współfinansowane z funduszy Unii Europejskiej

Tytuł projektu: **Efekt – dostępność i rozwój usług społecznych w Kielcach**

Czas realizacji: 01.05.2019 – 30.11.2021

Budżet projektu: 6.073.643,37 zł

Cel projektu: Głównym celem projektu jest ułatwienie dostępu i podnoszenie jakości usług społecznych na terenie Gminy Kielce poprzez: zakup, wynajem oraz wyposażenie nieruchomości celem utworzenia 2 placówek opiekuńczo-wychowawczych w ramach procesu deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej, działania skierowane do 40 wychowanków pieczy zastępczej, mające formę treningów, wspierające proces integracji ze środowiskiem i usamodzielniania poprzez rozwój umiejętności społecznych, promowanie rodzicielstwa zastępczego poprzez przeprowadzenie kampanii medialnej, diagnozę zaburzeń ogólnorozwojowych i specjalistyczną terapię 110 dzieci z placówek wsparcia dziennego oraz rozwój kompetencji społecznych 50 dzieci z ich otoczenia, wspieranie prawidłowego funkcjonowania 36 rodzin w ramach Szkoły dla Rodziców, stworzenie miejsc krótkookresowego pobytu dziennego dla 102 osób starszych i niepełnosprawnych w ramach filii Klubu Seniora ze specjalistyczną opieką prozdrowotną i aktywizacją środowiskową.

Ogółem projekt skierowany jest do 338 osób (185 K i 153 M) zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, w tym osób z niepełnosprawnościami, zamieszkałych na terenie gminy Kielce.

Projekt jest realizowany we współpracy z Centrum Obsługi Placówek w Kielcach, Wydziałem Gospodarki Nieruchomościami Urzędu Miasta Kielce oraz w partnerstwie ze Spółdzielnią Socjalną „Tropem Przygody”, Stowarzyszeniem Na Rzecz Wsparcia i Rozwoju „Z Nami Rażniej”, Stowarzyszeniem Działań Twórczych i Rozwoju „Nawigacja”.

Projekt jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020, Oś 9 Włączenie społeczne i walka z ubóstwem, Działanie 9.2 Ułatwienie dostępu do wysokiej jakości usług społecznych i zdrowotnych, Poddziałanie 9.2.1 Rozwój wysokiej jakości usług społecznych.

Tytuł projektu: **Planowanie i działanie – integracja społeczno-zawodowa społeczności Kielc**

Czas realizacji: 01.05.2019 – 30.04.2021

Budżet projektu: 3.291.026,59 zł.

Cel projektu: aktywizacja społeczno-zawodowa zwiększająca szanse na zatrudnienie 210 osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym 10 osób z niepełnosprawnościami, zamieszkałych na terenie gminy Kielce, w tym 160 osób - mieszkańców bloków socjalnych przy ul. Ściegiennego; ul. Hutniczej; ul. Skibińskiego, ul. Hubalczyków, ul. 1 Maja oraz klientów rejonów opiekuńczych MOPR korzystających ze świadczeń pomocy społecznej oraz 50 osób z otoczenia uczestników projektu.

Efektom będzie nabycie kompetencji społecznych i podniesienie kwalifikacji oraz kompetencji zawodowych uczestników projektu ułatwiających powrót na rynek pracy. Wsparcie oferowane w ramach projektu to m.in. praca socjalna, działania edukacyjno-integracyjne w ramach Programu Aktywności Lokalnej, środowiskowa praca socjalna z wykorzystaniem metody Organizowania Społeczności Lokalnej wobec mieszkańców bloków socjalnych, udzielanie specjalistycznego poradnictwa i edukacji według indywidualnych potrzeb uczestników projektu, udzielanie doradztwa zawodowego, szkolenia oraz staże zawodowe.

Projekt jest realizowany w partnerstwie ze Stowarzyszeniem Centrum Wspierania Aktywności Lokalnej CAL, Stowarzyszeniem Na Rzecz Wsparcia i Rozwoju Z NAMI RAŹNIEJ, Stowarzyszeniem Działań Twórczych i Rozwoju NAWIGACJA.

Projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020, Oś 9 Włączenie społeczne i walka z ubóstwem, Działanie 9.1 Aktywna integracja zwiększająca szanse na zatrudnienie.

Tytuł projektu: **Nowe standardy pracy socjalnej - usprawnienia organizacyjne w MOPR Kielce**

Czas realizacji: 01.09.2019 – 28.05.2021

Budżet projektu: 899.977,86 zł

Cel projektu: Głównym celem projektu jest wdrożenie usprawnień organizacyjnych w Dziale ds. Bezdomności i Rejonu Opiekuńczego "Za Torami" MOPR w Kielcach poprzez rozdzielanie zadań administracyjnych od pracy socjalnej i usług oraz optymalizacja wykorzystania potencjału pracowników socjalnych MOPR służące poprawie jakości obsługi klientów MOPR Kielce.

łącznie projektem objętych zostanie 219 pracowników MOPR.

W ramach Działu ds. Bezdomności oraz Rejonu opiekuńczego „Za Torami” wydzielone zostaną zespoły: ds. Pierwszego Kontakt, ds. Świadczeń Przyznawanych Decyzją, ds. Pracy Socjalnej, ds. Dokumentacji i Wydawania Decyzji Administracyjnych. Przeprowadzone zostaną szkolenia dla pracowników z zakresu nowego modelu organizacyjnego i sposobu wdrożenia zmian i podnoszące kompetencję pracowników zatrudnionych w działach objętych zmianą. Doposażenie biur Działu ds. Bezdomności i Rejonu Opiekuńczego „Za Torami” oraz adaptacja pomieszczeń Działu ds. Bezdomności w związku ze zmianą zasad funkcjonowania.

Projekt jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014-2020, Oś priorytetowa II Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działanie 2.5 Skuteczna pomoc społeczna.

Tytuł projektu: **Alzheimer – model usług społecznych dla osób niesamodzielnych w Kielcach**

Czas realizacji: 01.01.2020 – 31.12.2022

Budżet projektu: 3.865.816,40 zł

Celem projektu jest ułatwienie dostępu i podniesienie jakości usług społecznych świadczonych dla 85 osób starszych niesamodzielnych, niepełnosprawnych z zaburzeniami demencyjnymi/ otępiennymi i chorobą Alzheimera oraz 85 opiekunów faktycznych, którzy uzyskują wsparcie dla zwiększenia wiedzy, kompetencji i umiejętności w sprawowaniu opieki. W ramach projektu we wrześniu 2020 r. powstała filia Ośrodka Wsparcia Dziennego dla osób z chorobą Alzheimera (FOWD) przy ul. Jana Nowaka Jeziorańskiego 53 na 25 miejsc. Część budynku starej szkoły została wyremontowana i wyposażona, zatrudniono personel projektu (opiekunów, terapeutów zajęciowych, pielęgniarkę i fizjoterapeutę).

Uczestnicy projektu z FOWD oraz Ośrodka Wsparcia dla osób z chorobą Alzheimera przy al. Legionów 5 byli obejmowani usługami opiekuńczymi i specjalistycznymi usługami opiekuńczymi, terapią zajęciową, poradnictwem socjalnym, wsparciem pielęgniarki, gerontologa i fizjoterapeuty. Opiekunowie faktyczni korzystali z poradnictwa specjalistycznego (neurolog, psychiatra), instruktazu opieki i pielęgnacji nad osobą niesamodzielną w domu, uczestniczyli w grupie wsparcia.

Projekt jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020, Oś 9 Włączenie społeczne i walka z ubóstwem, Działanie 9.2 Ułatwienie dostępu do wysokiej jakości usług społecznych i zdrowotnych, Poddziałanie 9.2.1 Rozwój wysokiej jakości usług społecznych.

Tytuł projektu grantowego: **Bezpieczna Przyszłość**

Czas realizacji: 01.05.2020 – 31.12.2020

Budżet projektu: 2.911.709,29 zł

Głównym celem projektu było wsparcie mieszkańców oraz personelu (z wyłączeniem kadry medycznej) wszystkich Domów Pomocy Społecznej prowadzonych przez Gminę Kielce w związku z zagrożeniem epidemicznym wynikającym z pandemii wirusa SARS-CoV-2, minimalizujące ryzyko zakażeń i zapobieganie wystąpieniu jego negatywnych konsekwencji. W ramach wsparcia zaplanowano: zakup wyposażenia i środków ochrony indywidualnej, zakup usługi miejsc wytchnieniowych dla pracowników i miejsc kwarantanny dla pensjonariuszy, zakup i przeprowadzenie testów na COVID, zmianę organizacyjną pracy, dodatkowe wynagrodzenie dla pracowników, najbardziej narażonymi na zachorowania na COVID-19.

Projekt był współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014-2020, Oś priorytetowa II Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działanie 2.8 Rozwój usług społecznych świadczonych w środowisku lokalnym.

Tytuł projektu grantowego: **„Zapewnienie bezpieczeństwa i opieki pacjentom oraz bezpieczeństwa personelowi zakładów opiekuńczo-leczniczych, domów pomocy społecznej, zakładów pielęgnacyjno-opiekuńczych i hospicjów na czas COVID-19”**

Czas realizacji: 01.05.2020 – 31.12.2020 Budżet projektu: 525.880,33 zł Głównym celem projektu było wsparcie Zakładu Opiekuńczo - Leczniczego oraz Domów Pomocy Społecznej prowadzonych przez Gminę Kielce w związku z pandemią COVID-19. Projekt obejmował zapewnienie dodatkowego wynagrodzenia dla pielęgniarek, ratowników medycznych, fizjoterapeutów, opiekunów medycznych oraz członków personelu pomocniczego placówek, którzy – ze względów bezpieczeństwa i ograniczania ryzyka zakażenia – musieli zrezygnować z innych miejsc zatrudnienia. Ponadto, placówki zakupiły ze środków projektu środki ochrony osobistej oraz środki dezynfekcyjne dla personelu oraz pacjentów i mieszkańców.

Projekt był współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014-2020, Oś priorytetowa V Wsparcie dla obszaru zdrowia, Działanie 5.2 Działania pro jakościowe i rozwiązania organizacyjne w systemie ochrony zdrowia ułatwiające dostęp do niedrogich, trwałych oraz wysokiej jakości usług zdrowotnych.

Tytuł projektu: **Wsparcie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie epidemii COVID-19**

Czas realizacji: 25.05.2020 – 30.11.2020

Budżet projektu: 398.667,00 zł

Głównym celem projektu jest zapobieganie i ograniczanie negatywnych skutków wystąpienia COVID-19 w obszarze pieczy zastępczej. Projekt skierowany był do rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka, placówek opiekuńczo – wychowawczych, regionalnych placówek opiekuńczo – terapeutycznych, interwencyjnych ośrodków preadopcyjnych z terenu Gminy Kielce. W ramach projektu zakupiono sprzęt komputerowy, środki ochronne w postaci rękawiczek jednorazowych, maseczek, płynów dezynfekujących. Zorganizowano i wyposażono także miejsce przeznaczone na kwarantannę i izolację.

Projekt był współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014-2020, Oś priorytetowa II Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działanie 2.8 Rozwój usług społecznych świadczonych w środowisku lokalnym.

Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014 - 2020

W ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014 - 2020 dostarczana jest żywność dla najuboższej ludności UE. MOPR współpracuje z Towarzystwem Dobroczynności w Kielcach i zajmuje się dystrybucją w/w żywności. Pomoc kierowana jest do osób i rodzin, które z powodu niskich dochodów nie mogą zapewnić sobie/rodzinie odpowiednich produktów żywnościowych. Artykuły żywnościowe w formie paczek żywnościowych, składających się z produktów z wybranych 3 grup towarowych (art. skrobiowe, art. mleczne, art. warzywne i owocowe, art. mięsne, cukier, tłuszcze), pobierane są na podstawie skierowań wydanych we wydano 120 ton żywności, z której w okresie I-VII skorzystało 2 529 osób.

Projekty w okresie trwałości rezultatów

Tytuł projektu: **Akademia Samodzielności**

Czas realizacji: 01.06.2016 - 30.06.2018

Okres trwałości: 31.12.2022 r.

Budżet: 847.997,86 zł.

Cel projektu: Wsparcie procesu usamodzielniania się i integracji ze środowiskiem lokalnym 55 osób w wieku 12-25 lat przebywających w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz osób niepełnosprawnych przebywających w lokalach aktywizujących, poprzez rozwój umiejętności i kompetencji społecznych oraz poruszania się po rynku pracy. Zostało uruchomione jedno mieszkanie treningowe, w którym podobnie jak w lokalach aktywizujących prowadzone są treningi samodzielności.

Projekt realizowany był w partnerstwie ze Stowarzyszeniem PROREW i współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020, Oś 9 Włączenie społeczne i walka z ubóstwem, Poddziałanie 9.2.1 Rozwój wysokiej jakości usług społecznych.

Tytuł projektu: **Jestem kobietą, więc idę. Mammografia**

Czas realizacji: 1.01.2017 - 31.12.2018

Okres trwałości: 31.12.2021

Budżet: 1.744.521,60 zł.

Cel projektu: Promowanie programu zdrowotnego w zakresie profilaktyki wczesnego wykrywania raka piersi oraz podnoszenie samoświadomości społeczeństwa o konieczności wykonywania badań mammograficznych. Projekt skierowany był do 9 457 osób pracujących, biernych zawodowo z powodu stanu zdrowia, uczących się, mieszkających na terenie obszaru Kieleckiego Obszaru Funkcjonalnego (w tym 8 457 kobiet, w szczególności powyżej 50 roku życia oraz 1 000 mężczyzn).

Projekt realizowany był w partnerstwie ze Stowarzyszeniem PROREW, Świętokrzyskim Klubem Amazonek, Niepublicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej PATRON, spółką z o.o Mammografia, współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020, Oś 8 Rozwój edukacji i aktywne społeczeństwo, Działanie 8.2 Aktywne i zdrowe starzenie się, Poddziałanie 8.2.3 Wsparcie profilaktyki zdrowotnej – ZIT.

Tytuł projektu: **Modernizacja mieszkania przy ul. Sienkiewicza 23/24 w Kielcach na potrzeby mieszkania treningowego dla wychowanków pieczy zastępczej oraz modernizacja mieszkania przy ul. Sienkiewicza 23/1 w Kielcach z przeznaczeniem dla kobiet z małymi dziećmi opuszczających placówki wsparcia**

Czas realizacji: 01.07.2016 - 31.01.2018

Okres trwałości: 19.04.2023 r.

Budżet: 403.200,56 zł.

Cel projektu: Wsparcie skuteczności procesu usamodzielniania się wychowanków pieczy zastępczej oraz matek samotnie wychowujących małe dzieci, opuszczających placówki wsparcia. W ramach projektu zmodernizowano i wyposażono dwa mieszkania w centrum Kielc na potrzeby świadczenia usług aktywizacji społeczno-zawodowej dla wychowanków pieczy zastępczej i osób opuszczających ośrodki wsparcia.

Projekt współfinansowany był ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020, Oś 7 Sprawne usługi publiczne, Działanie 7.3 Infrastruktura zdrowotna i społeczna.

Tytuł projektu: **Rozbudowa, przebudowa i doposażenie istniejącego budynku Świętokrzyskiego Klubu Abstynentów „Raj” w Kielcach w celu świadczenia kompleksowego wsparcia terapeutycznego osobom dotkniętym problemem alkoholizmu**

Czas realizacji: 15.07.2016 - 31.12.2018

Okres trwałości: 17.04.2024 r.

Budżet: 2.610.409,41 zł.

Cel projektu: Modernizacja oraz rozbudowa i doposażenie budynku Świętokrzyskiego Klubu Abstynentów „Raj” w Kielcach. Projekt umożliwił zwiększenie oferty klubu, i prowadzenie kompleksowego wsparcia dla osób dotkniętych problemem alkoholowym oraz ich rodzin.

Projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020, Oś 7 Sprawne usługi publiczne, Działanie 7.3 Infrastruktura zdrowotna i społeczna.

Tytuł projektu: **Przebudowa, rozbudowa, nadbudowa budynku przy ul. Olkuskiej 18 w Kielcach z przeznaczeniem dla ofiar przemocy domowej PCK**

Czas realizacji: 29.07.2016 - 28.02.2019

Okres trwałości: 30.07.2024 r.

Budżet projektu: 1.402.949,52 zł.

Cel projektu: Zwiększenie ilości miejsc noclegowych oraz poprawa komfortu życia mieszkanki Schroniska dla Kobiet Ofiar Przemocy.

Modernizacja pomieszczeń oraz adaptacja poddasza zwiększyła powierzchnię użytkową obiektu i otaczającego terenu, zlikwidowano bariery architektoniczne.

Projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020, Oś 7 Sprawne usługi publiczne, Działanie 7.3 Infrastruktura zdrowotna i społeczna.

Tytuł projektu: **Przebudowa i rozbudowa Dziennego Ośrodka Socjoterapii w Kielcach przy ul. Wikaryjskiej 2**

Czas realizacji: 21.07.2016 - 28.02.2019

Okres trwałości: 19.11.2024 r.

Budżet projektu: 2.875.155 zł.

Cel projektu: Modernizacja oraz rozbudowa i doposażenie obiektu Dziennego Ośrodka Socjoterapii przy ul. Wikaryjskiej 2 w Kielcach prowadzonego przez Stowarzyszenie Pomocni w Drodze Rafael. Efektem jest zwiększenie liczby miejsc świadczenia usług i różnorodności oferowanych zajęć.

Projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020, Oś 7 Sprawne usługi publiczne, Działanie 7.3 Infrastruktura zdrowotna i społeczna.

Tytuł projektu: **Świat w moim domu**

Czas realizacji: 11.09.2009 - 31.03.2015

Okres trwałości: 01.04.2015 - 31.03.2020

Budżet projektu: 1.452.434,98 zł.

Cel projektu: Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu osób znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej i niepełnosprawnych ze 154 indywidualnych gospodarstwach domowych na terenie gminy Kielce. Utrzymywanie trwałej zmiany mentalnej w grupie docelowej w zakresie posługiwania się nowoczesnymi technologiami i aktywnego uczestnictwa w lokalnym życiu społecznym i gospodarczym. Opłacanie przez gminę abonamentu za szerokopasmowy Internet oraz zapewnienie sprawności zestawów i akcesoriów komputerowych.

Projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka 2007-2013, 8 Oś Priorytetowa Społeczeństwo informacyjne - zwiększanie innowacyjności gospodarki, Działanie 8.3 Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu - eInclusion.

Tytuł projektu: **Okno na świat**

Czas realizacji: 14.05.2013 - 31.08.2015

Okres trwałości: 01.09.2015 - 31.08.2020

Budżet projektu: 1.216.772,55 zł.

Cel projektu: przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu osób znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej i niepełnosprawnych w 180 indywidualnych gospodarstwach domowych na terenie gminy Kielce. Nastąpiła trwała zmiana w grupie docelowej w zakresie posługiwania się nowoczesnymi technologiami i aktywnego uczestnictwa w lokalnym życiu społecznym i gospodarczym. Zakupiono 180 zestawów komputerowych z systemem operacyjnym wraz z oprogramowaniem biurowym i filtrującym i akcesoria komputerowe. Aktualnie opłacany jest abonament za szerokopasmowy Internet oraz utrzymywana sprawność zestawów i akcesoriów komputerowych.

Projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka 2007 - 2013, 8 Oś Priorytetowa Społeczeństwo informacyjne - zwiększanie innowacyjności gospodarki, Działanie 8.3 Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu - eInclusion.

Tytuł projektu: **Poprawa jakości usług opieki społecznej poprzez adaptację budynku na lokale aktywizujące dla osób niepełnosprawnych oraz podniesienie kwalifikacji zawodowych personelu Zespołu Placówek "Kamyk" w Kielcach**

Czas realizacji: 21.06.2013 - 30.06.2015

Okres trwałości: 31.03.2023 r.

Budżet projektu: 590.581,95 zł

Cel projektu: Podniesienie jakości świadczonych usług w zakresie poziomu życia i funkcjonowania niepełnosprawnych wychowanków Zespołu Placówek „Kamyk”, poprzez wzmacnianie ich podmiotowości i aktywności życiowej. Utworzono i wyposażono 5 lokali aktywizujących. Mieszkańcy lokali aktywizujących przy wsparciu opiekunów i trenerów zdobywają praktyczne umiejętności niezbędne do samodzielnego funkcjonowania. W ramach Komponentu II 18 pracowników merytorycznych placówki wzięło udział w szkoleniach, kursach oraz studiach podyplomowych z zakresu specyfiki pracy oraz potrzeb osób objętych pomocą społeczną i aktywizowania usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej.

Projekt współfinansowany ze środków Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy, Obszar tematyczny: Ochrona zdrowia, Cel 2 Poprawa usług podstawowej opieki zdrowotnej i usług opieki społecznej, w ramach projektu KIK/57 „Podniesienie jakości usług świadczonych w Jednostkach Organizacyjnych Pomocy Społecznej w celu wzmocnienia podmiotowości i aktywności życiowej podopiecznych”.

Tytuł projektu: **Poprawa jakości usług opieki społecznej poprzez utworzenie mieszkań aktywizujących dla osób starszych i niepełnosprawnych oraz podniesienie kwalifikacji zawodowych personelu Domu Pomocy Społecznej im. Jana Pawła II w Kielcach**

Czas realizacji: 21.06.2013 - 30.09.2015

Okres trwałości: 31.03.2023 r.

Budżet projektu: 1.786.191,49 zł.

Cel projektu: Podniesienie jakości usług świadczonych mieszkańcom Domu Pomocy Społecznej im. Jana Pawła II przy ul. Jagiellońskiej poprzez realizację działań inwestycyjnych oraz szkoleniowych dla personelu. Funkcjonuje 20 lokali aktywizujących dla osób starszych i/lub niepełnosprawnych. W ramach Komponentu II 52 pracowników merytorycznych i medycznych wzięło udział w szkoleniach oraz studiach podyplomowych z zakresu specyfiki pracy z osobami starszymi oraz niepełnosprawnymi.

Projekt współfinansowany ze środków Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy, Obszar tematyczny: Ochrona zdrowia, Cel 2 Poprawa usług podstawowej opieki zdrowotnej i usług opieki społecznej, w ramach projektu KIK/57 „Podniesienie jakości usług świadczonych w Jednostkach Organizacyjnych Pomocy Społecznej w celu wzmocnienia podmiotowości i aktywności życiowej podopiecznych”.

Tytuł projektu: **SAB - Skuteczna Aktywizacja Bezdomnych**

Czas realizacji: 01.03.2018 - 29.02.2020

Okres trwałości: 28.02.2022 r.

Budżet projektu: 723.782,95 zł.

Cel projektu: Celem projektu była aktywizacja społeczno-zawodowa zwiększająca szanse na zatrudnienie 40 osób bezdomnych lub zagrożonych bezdomnością, przebywających na terenie Gminy Kielce, w tym 6 kobiet i 34 mężczyzn. Osiągnięcie celu projektu nastąpiło poprzez realizację zaplanowanych zadań oraz form wsparcia: prowadzenie pracy socjalnej, streetworking, udzielanie specjalistycznego poradnictwa i edukacji według indywidualnych potrzeb uczestników projektu, udzielanie doradztwa zawodowego, prowadzenie pośrednictwa pracy, szkolenia oraz staże zawodowe. wsparcie psychologiczne i terapeutyczne, prowadzenie grupy samopomocy.

Projekt był realizowany przy współpracy jednostek Gminy Kielce: Miejskiego Urzędu Pracy oraz Świętokrzyskiego Centrum Profilaktyki i Edukacji.

Projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020, Oś 9 Włączenie społeczne i walka z ubóstwem, Działanie 9.1 Aktywna integracja zwiększająca szanse na zatrudnienie.

13.3. Realizacja programów rządowych i miejskich

Program „Usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych” edycja 2020

Program „Usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych” edycja 2020 polega na zapewnieniu wsparcia społecznego w formie świadczenia usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych, osobom niepełnosprawnym w wieku do 75. roku życia z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności oraz dla dzieci do 16. roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji, edukacji. Program zakłada wsparcie finansowe gmin w zakresie zwiększenia liczby godzin świadczonych usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych w/w osobom, których dochód nie przekracza 400 % obowiązującego od 1 października 2018 roku

kryterium dochodowego określonego w art. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Zgodnie z założeniami Programu osoby objęte wsparciem nie ponoszą odpłatności za świadczone na ich rzecz usługi. W roku 2020 z tej formy pomocy skorzystało łącznie 278 osób.

Program „Opieka wytchnieniowa”- edycja 2020

Program „Opieka wytchnieniowa”- edycja 2020 kierowany jest do dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności oraz osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności i orzeczeniami równoważnymi, których członkowie rodzin lub opiekunowie wymagają wsparcia w formie: czasowego odciążenia od codziennych obowiązków łączących się ze sprawowaniem opieki, wzmocnienia osobistego potencjału oraz podnoszenia swoich kompetencji dotyczących wsparcia osoby niepełnosprawnej.

Program realizowany jest w trzech formach:

- 1) świadczenie usługi opieki wytchnieniowej w ramach pobytu dziennego w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej, ośrodka wsparcia oraz innym miejscu wskazanym przez uczestnika Programu lub jego opiekuna prawnego,
- 2) świadczenie usługi opieki wytchnieniowej, w ramach pobytu całodobowego w ośrodku wsparcia, w ośrodku/placówce zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym oraz innym miejscu wskazanym przez uczestnika Programu lub jego opiekuna prawnego,
- 3) świadczenie usługi opieki wytchnieniowej poprzez zapewnienie członkom rodziny lub opiekunom osób niepełnosprawnych możliwości skorzystania ze specjalistycznego poradnictwa oraz wsparcia w zakresie nauki pielęgnacji, rehabilitacji, dietetyki;

W 2020 roku obowiązywały następujące limity czasowe dla opieki wytchnieniowej:

- 240 godzin w ramach pobytu dziennego,
- 14 dni w ramach pobytu całodobowego,
- 40 godzin w ramach specjalistycznego poradnictwa oraz wsparcia w zakresie nauki pielęgnacji, rehabilitacji, dietetyki.

Członek rodziny lub opiekun sprawujący bezpośrednią opiekę nad osobą niepełnosprawną, którym przyznano pomoc w postaci opieki wytchnieniowej nie ponosi odpłatności za usługę przyznaną w ramach Programu.

Koszty realizacji Programu „Opieka wychowawcza” finansowane były w 80% z Funduszu Solidarnościowego i w 20% ze środków własnych gminy.

W 2020 roku z pomocy w formie opieki wychowawczej skorzystało łącznie 242 osoby.

Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2019-2020

Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2019-2020, zapewnia usługę asystenta w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym osobom niepełnosprawnym w stopniu znacznym lub umiarkowanym.

Usługi realizowane w ramach Programu mają na celu:

- a) poprawę jakości życia dorosłych osób niepełnosprawnych,
- b) zapewnienie osobom niepełnosprawnym wsparcia oraz pomocy adekwatnej do potrzeb;
- c) umożliwienie zaangażowania osób niepełnosprawnych w wydarzenia społeczne/kulturalne/rozrywkowe/sportowe itp.

Zakres usług asystenta obejmuje w szczególności:

- a) wyjście, powrót oraz/lub dojazdach w wybrane przez uczestnika Programu miejsce (np. dom, praca, placówki oświatowe i szkoleniowe, świątynie, placówki służby zdrowia i rehabilitacyjne, gabinety lekarskie, urzędy, znajomi, rodzina, instytucje finansowe, wydarzenia kulturalne/rozrywkowe/socjalne/ sportowe itp.);
- b) wyjście, powrót oraz/lub dojazdach na rehabilitację i zajęcia terapeutyczne;
- c) zakupy, z zastrzeżeniem aktywnego udziału uczestnika Programu przy ich realizacji;
- d) załatwienie spraw urzędowych;
- e) nawiązanie kontaktu/współpracy z różnego rodzaju organizacjami;
- f) korzystanie z dóbr kultury (tj. muzeum, teatr, kino, galerie sztuki, wystawy itp.).

Gmina przyznaje usługę asystenta na podstawie karty zgłoszenia do Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”.

Limit bezpłatnych godzin usług asystenta przypadających na 1 uczestnika Programu wynosi nie więcej niż 30 godzin miesięcznie. Usługi te mogą być realizowane przez 7 dni w tygodniu, w godz. 7:00 – 22:00, w uzasadnionych przypadkach godziny wykonywania usług mogą zostać zmienione. W roku 2020 z tej formy pomocy skorzystało 1 036 osób.

Program wolontaryjny w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Kielcach

W 2020 roku wolontariusze świadczyli pomoc w formie wolontariatu stałego w następujących obszarach działań:

- pomoc na rzecz dzieci i młodzieży w zakresie: poprawy wyników szkolnych, organizacji czasu wolnego i rozwijania zainteresowań oraz wzmocnienia poczucia własnej wartości,
- pomoc na rzecz osób starszych, samotnych, chorych i niepełnosprawnych w zakresie: zaspokojenia potrzeby kontaktów społecznych poprzez dotrzymywanie towarzystwa, rozmowy wspierające, odwiedziny, spacerowanie, pomoc w drobnych czynnościach domowych.

MOPR oferuje wolontariuszom w ramach podejmowanych działań wolontaryjnych wsparcie szkoleniowe, warsztatowe, poradnictwo pedagogiczno – psychologiczne oraz spotkania integracyjne.

W czasie pandemii od marca 2020 roku działania wolontaryjne musiały zostać ograniczone z uwagi na brak możliwości świadczenia pomocy w środowiskach domowych podopiecznych, odgórne zarządzenia restrykcyjne związane z organizacją imprez sportowych oraz zgromadzeń na terenie miasta Kielce (wolontariusze MOPR wzięli udział w organizacji Festiwalu Muzyki Tanecznej - UM Kielce oraz kolejnej edycji Biegu Górskiego - MOSiR Kielce).

W 2020 roku przeprowadzono 11 szkoleń/warsztatów, w których uczestniczyło 80 kandydatów na wolontariuszy (również szkolenia on-line na platformie zoom).

W 2020 roku pomocą wolontaryjną objęto 50 dzieci i młodzieży, 79 osób starszych i samotnych w tym 16 osób niepełnosprawnych – do końca października 2020 roku – wolontariusze zajmowali się świadczeniem pomocy „pod drzwiami” (głównie zakupy, wyprowadzanie psów oraz drobne formalności zgodne z bieżącymi potrzebami) – na tę okoliczność w marcu 2020 roku nawiązano współpracę z kieleckim ZHP, utworzono „AntyCovid Team” – w okresie lockdownu nie było możliwe, aby pracę wolontaryjną w formie stacjonarnej świadczyła młodzież szkolna, niepełnoletnia, działający w AntyCovid Team wolontariusze to osoby wyłącznie pełnoletnie.

Wolontariat zajmuje się również pomocą przy organizacji imprez integracyjnych, rekreacyjno-sportowych, festynów, zbiórki żywności i nakrętek, dystrybucję paczek żywnościowych dla osób potrzebujących. W działania te zaangażowanych było 147 wolontariuszy (16 działań akcyjnych), aktywizowano utworzone w latach poprzednich Szkolne Koła Wolontariatu współpracujące z Wolontariatem MOPR ze SP nr 1, SP nr 25, Zespołem

Szkolno-Przedszkolnym nr 1 w Kielcach, te zgodnie z zasadami bezpieczeństwa organizowały wolontariat młodzieży na terenie placówek szkolnych.

W listopadzie 2020 r decyzją Rady Miasta Kielce na wspólny wniosek kieleckich Centrów Wolontariatu, w tym MOPR Kielce powstał Skwer Wolontariuszy – miejsce w przestrzeni miejskiej dedykowano osobom zaangażowanym w bezinteresowną pomoc na rzecz innych.

W ramach działań Wolontariatu przy Miejskim Ośrodku Pomocy organizowane były również spotkania edukacyjne w zakresie edukacji żywieniowej – w 2020 roku dla 2-ch Klubów Seniora – w warsztatach uczestniczyło łącznie 44 seniorów.

Coroczna celebracja Międzynarodowego Dnia Wolontariusza w roku 2020 również odbyła się w formie on-line. Zorganizowano coroczny konkurs „Laur Wolontariatu” we współpracy z lokalnymi mediami. Pod hasłem:” Wolontariat lepszy świat” zorganizowano Tydzień On-line – cykl imprez, warsztatów i spotkań na platformie zoom, poprzedzający uroczystą XV Świątokrzyżską Galę Wolontariatu. Impreza odbyła się 5 grudnia 2020 r, również na platformie zoom, poprzedzona Grą Miejską (wersja on line dla 5 kieleckich szkół).

Wzięło w niej udział około 100 osób - wolontariuszy, koordynatorów, przedstawiciele władz miasta Kielce.

Program Wspierania Rodziny i Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Miasta Kielce na lata 2020 – 2022

Program został przyjęty do realizacji Uchwałą Rady Miasta Kielce Nr XXIX/559/2020 z dnia 18 czerwca 2020 roku.

Celem Programu jest tworzenie optymalnych możliwości wsparcia kieleckich rodzin, a w przypadku rodzin przeżywających różnego rodzaju trudności – zaplanowanie i podjęcie działań w zakresie przewycięzania problemów zakłócających lub uniemożliwiających prawidłowe wypełnianie podstawowych funkcji przez rodziny naturalne. Miasto Kielce koncentruje także swoje działania na wspieraniu systemu pieczy zastępczej, zarówno rodzinnej jak i instytucjonalnej. Oferowana pomoc rodzinie i dziecku ma charakter interdyscyplinarny i tworzy kompleksowy system wsparcia rodziny. Podejmowane działania odbywają się z poszanowaniem wartości i zasad pracy socjalnej. W Programie zawarta jest oferta działań Miasta będących instytucjonalną odpowiedzią na zmieniające się potrzeby i oczekiwania rodzin, a także na bieżące i planowane zmiany w organizacji pieczy zastępczej. Priorytetem planowanych działań jest wzmocnienie rodziny naturalnej w wypełnianiu przez nią podstawowych funkcji poprzez stałe poszerzanie oferty informacyjno–edukacyjnej dla rodziców

oraz dzieci i młodzieży dotyczącej radzenia sobie m.in. z problemami rodzinnymi, zdrowotnymi, wychowawczymi, opiekuńczymi czy szkolnymi.

Ponadto w Programie przedstawiona jest oferta instytucji, które na terenie Miasta realizują zadania o charakterze wspierającym, świadczą pomoc dziecku i rodzinom borykającym się np. z problemami opiekuńczo-wychowawczymi.

Najważniejszym celem systemu opieki nad dzieckiem i rodziną w Kielcach jest stworzenie spójnego i efektywnego modelu rodzinnej opieki zastępczej.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na terenie miasta Kielce na lata 2014 – 2020 oraz działalność Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Kielcach (GPPPwR oraz OOPwR).

Zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie były realizowane na terenie gminy Kielce za pośrednictwem podmiotów, o których mowa w art. 9a ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie: jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych.

Znaczącą rolę w systemie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Kielcach odgrywał Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Zespół Interdyscyplinarny do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, który nadzoruje i koordynuje funkcjonowanie systemu przeciwdziałania przemocy na terenie gminy, dba o sprawną organizację obsługi procedury „Niebieskie Karty”. Filarem tego systemu wsparcia były także: Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie, Komenda Miejska Policji w Kielcach, Świętokrzyskie Centrum Profilaktyki i Edukacji, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej, organizacje pozarządowe m.in. takie jak: Caritas Diecezji Kieleckiej i prowadzone przez tę organizację Centrum Interwencji Kryzysowej, placówki oświatowe, itd. Współpracę realizowano również ze Stowarzyszeniem „Nadzieja Rodzinie, Fundacją Wspierania Praworządności „Zdążyć z pomocą”, która udziela m.in. wsparcia finansowego osobom pokrzywdzonym.

Rok 2020 był szczególny ze względu na występujące zagrożenie pandemiczne. Dlatego też, z powodu zwiększonego ryzyka zakażenia się wirusem SARS-Cov-2 oraz w trosce o bezpieczeństwo i zdrowie mieszkańców Kielc tylko w ograniczonym zakresie udało się

zrealizować zaplanowane działania w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.

W 2020 roku profesjonalną pomocą objęto na terenie gminy Kielce 1 724 rodziny doświadczające przemocy i zagrożone przemocą w rodzinie, W ramach Miejskiego Telefonu Zaufania „Stop przemocy” udzielono mieszkańcom Kielc 651 porad, w 109 przypadkach zgłoszenia dotyczyły wyłącznie przemocy domowej. Wobec kieleckich rodzin podjęto łącznie 3909 różnorodnych, specjalistycznych działań.

W analizowanym roku odnotowano wzrost liczby wszczętej procedury „Niebieskie Karty” (NK) w stosunku do roku poprzedniego. Tylko w ciągu 6 miesięcy bieżącego roku, we współpracy interdyscyplinarnej, przeprowadzono procedurę NK w 383 rodzinach, w tym do Przewodniczącego ZI wpłynęło 296 nowych formularzy. Z 2019 roku kontynuowano aż 82 sprawy. W kolejnym półroczu 2020 roku zwiększyła się ilość wszczętych procedur „Niebieskie Karty” do 604 (dane z 31 grudnia 2020 roku). W 2020 roku członkowie grup roboczych (GR), pomimo obostrzeń pandemicznych, odbyli 1 912 posiedzeń, realizowali ustalony plan pomocy w celu zatrzymania przemocy i w szczególności systematycznie monitorowali środowiska zagrożone przemocą domową. W 2020 roku zamknięto procedurę NK w 456 przypadkach, w tym z powodu ustania przemocy w 426 rodzinach i w 30 sprawach z powodu braku zasadności prowadzenia działań.

W 2020 roku w ramach Programu dokonano ewaluacji zadań przeprowadzonych w ramach Programu w latach 2014-2020, zgodnie z zaleceniami pokontrolnymi NIK, w oparciu o przyjęte wskaźniki rezultatu, uaktualniono diagnozę zjawiska przemocy w rodzinie w Kielcach i podjęto pracę nad nowym projektem Programu dla gminy Kielce na kolejne 7 lat. Nowy Program na lata 2021 – 2027 został przyjęty Uchwałą NR XXXVII/729/2020 Rady Miasta Kielce z dnia 3 grudnia 2020 r.

Prezydent Miasta Kielce 08 czerwca 2020 roku zawarł Porozumienia z podmiotami uprawnionymi do tworzenia składu zespołu interdyscyplinarnego. Zarządzeniem Nr 309/2020 a dnia 28 lipca 2020 r. odwołał dotychczasowy Zespół Interdyscyplinarny, a następnie Zarządzeniem Nr 310/2020 r. z dnia 28 lipca 2020 r. powołał nowy skład Zespołu, który prowadził działania w ramach obowiązków wyznaczonych przez ustawodawcę.

Pomimo trwania pandemii, w reżimie sanitarnym udało się zrealizować kilka zaplanowanych działań profilaktyczno – promocyjnych:

- 17 stycznia 2020 roku miejską konferencję szkoleniową dla 106 osób, w tym dla Realizatorów Programu pn.: „Ewaluacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie za lata 2014-2020”;
- W dniach 21-28 lutego 2020 roku Tydzień Pomocy Ofiarom Przestępstw;
- Wdrożono Program „Szkoła dla rodziców” – zajęcia grupowe (dwie edycje dla 24 rodziców);
- Całoroczny Program oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemo w rodzinie (PK-E), do którego przystąpiło 37 mężczyzn. Zajęcia grupowe ukończyło 2 osób;
- Uczestniczono w pracach Wojewódzkiego Zespołu ds. Rodziny, Komisji Rodziny Rady Miasta Kielce przedstawiano efekty działań w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Kielcach;
- Popularyzowano wiedzę na temat zjawiska przemocy w rodzinie w kieleckich rodzinach poprzez współpracę z lokalnymi mediami i udział w wielu audycjach: z serii „Warto rozmawiać” w Echu dnia, w cyklu audycji w Radiu Kielce „Rozmowy z terapeutą”.

W 2020 roku, przy realizacji zadań Programu skupiono się szczególnie na edukacji, monitorowaniu sytuacji rodzinnej w środowiskach zagrożonych i doświadczających przemocy w rodzinie, podejmowaniu interwencji w rodzinach z zastosowaniem procedury „Niebieskie Karty” oraz bieżącym wspieraniu rodzin poprzez realizację planów pomocy, planów bezpieczeństwa. Przez cały okres trwania pandemii członkowie Zespołu oraz grup roboczych monitorowali sytuację przemocy w kieleckich rodzinach a Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie przyjmował osoby potrzebujące bezpośredniego wsparcia i ochrony. W 2020 roku udzielono całodobowego schronienia w Hostelu SOW 20 osobom. Całodobowo pełniono także dyżury w dwóch telefonach zaufania, w Miejskim Telefonie Zaufania: 195 13 „STOP PRZEMOCY” odnotowano aż 492 rozmowy kryzysowe. Mieszkańcy Kielc korzystali też ze specjalistycznych porad realizowanych w Punktach nieodpłatnej pomocy prawnej. W 2020 roku wiele działań przeprowadzono w formie zdalnej co wymuszały obostrzenia epidemiczne w kraju i obowiązują w tym zakresie przepisy prawa.

Kielecki Program Senioralny na lata 2018-2022 Seniorzy aktywni dla Kielc – Kielce przyjazne seniorom

Kielecki Program Senioralny na lata 2018–2022 został przyjęty Uchwałą Rady Miasta Kielce Nr LVI/1262/2018 w dniu 17 maja 2018 roku.

Głównym celem Programu jest stworzenie kompleksowej oferty wsparcia dla seniorów mieszkających na terenie Kielc. Ponadto wyznaczone zostały następujące cele szczegółowe:

1. Wzrost aktywności społecznej i zawodowej osób w wieku 60 +,
2. Wzrost jakości i dostosowanie usług zdrowotnych i społecznych do potrzeb seniorów,
3. Wzmacnianie więzi międzyludzkich i integracji międzypokoleniowej,
4. Koordynacja współpracy instytucji i organizacji działających na rzecz seniorów.

Realizacja Kieleckiego Programu Senioralnego na lata 2018 – 2022 „Seniorzy aktywni dla Kielc – Kielce przyjazne seniorom” przyczynia się do poprawy jakości życia seniorów oraz umożliwi im aktywne spędzanie czasu, a także rozwijanie pasji i zainteresowań.

Program „Taksówka dla Seniora”

Program skierowany jest do Kielczan, którzy ukończyli 70 lat i mają trudności w samodzielnym korzystaniu z komunikacji miejskiej. Seniorzy mogą skorzystać z bezpłatnych przejazdów od poniedziałku do piątku w godzinach 6.00–20.00. Na jeden przejazd składa się kurs z miejsca zamieszkania do miejsca docelowego oraz kurs z miejsca docelowego do miejsca zamieszkania. Program oferuje również przewozy specjalistyczne np.: dla osób poruszających się na wózku inwalidzkim. W 2020 roku zrealizowanych zostało 991 przejazdów.

Program „Powiat Kielecki przyjazny dla mieszkańców w ograniczaniu skutków niepełnosprawności”.

Program skierowany jest do mieszkańców Kielc posiadających orzeczenie o stopniu niepełnosprawności. Wszystkie oferowane świadczenia są bezpłatne.

Celem Programu jest szybkie umożliwienie aktywizacji zawodowej i społecznej osób, które utraciły sprawność organizmu oraz przyspieszenie procesu ich adaptacji poprzez wspieranie przedsięwzięć zmierzających do ograniczania skutków niepełnosprawności. Realizacja Programu odbywa się poprzez wykonywanie szeregu zabiegów rehabilitacyjnych (np.: laser, krioterapia, elektroterapia, pole magnetyczne, ultradźwięki, ćwiczenia w obciążeniu, ćwiczenia indywidualne, masaż klasyczny i wiele innych), dostosowanych do rodzaju i stopnia niepełnosprawności. W ramach programu z bezpłatnych zabiegów rehabilitacyjnych

w ubiegłym roku skorzystało 101 osób z niepełnosprawnościami zamieszkałych na terenie Kielc. Wykonano 3 823 zabiegi.

Otwarte konkursy ofert dotyczące współpracy Miasta Kielce z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych

Realizując założenia polityki społecznej wobec osób niepełnosprawnych, Miasto co roku zapewnia środki finansowe na podjęcie działań w zakresie organizacji:

- turnusów rehabilitacyjno-wypoczynkowych dla niepełnosprawnych i przewlekle chorych dzieci,
- turnusów rehabilitacyjno-wypoczynkowych dla niepełnosprawnych i przewlekle chorych osób dorosłych,
- rehabilitacji psychofizycznej osób niepełnosprawnych,
- organizacji warsztatów psychoterapeutycznych oraz grup wsparcia,
- wsparcia asystenta dla osób niepełnosprawnych w procesie rehabilitacji zawodowej i społecznej,
- ograniczania skutków niepełnosprawności poprzez zakup i wyposażenie sprzętu rehabilitacyjnego, udzielanie instruktażu w zakresie jego obsługi, naprawy i jego konserwacji.

Z powyższych form wsparcia w 2020 roku skorzystało 712 osób, w tym 40 dzieci.

Powołanie Pełnomocnika Prezydenta Miasta Kielce do spraw Osób Niepełnosprawnych

Wyrazem troski o zabezpieczenie potrzeb osób niepełnosprawnych było powołanie Pełnomocnika Prezydenta Miasta Kielce do spraw Osób Niepełnosprawnych. Rolą Pełnomocnika jest m.in. jest inicjowanie i koordynowanie opracowania miejskich programów służących poprawie warunków życia i integracji społecznej osób niepełnosprawnych, podejmowanie działań związanych z potrzebami i problemami tej grupy, interweniowanie w indywidualnych sprawach osób niepełnosprawnych w instytucjach publicznych.

XIV. BEZPIECZEŃSTWO

Bezpieczeństwo mieszkańców Kielc i osób przebywających w mieście, jest priorytetem władz miasta i służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo i porządek publiczny. Miasto Kielce uczestniczy i realizuje programy profilaktyczne i prewencyjne skierowane na zapobieganie przestępczości i poprawę bezpieczeństwa i porządku publicznego. Na terenie Miasta Kielce

w roku 2020 obowiązywał Program Zapobiegania Przestępczości w Mieście Kielce pod nazwą „Służyć i chronić”. Program ten realizowany jest we współdziałaniu Urzędu Miasta w Kielcach

z Komendą Miejską Policji w Kielcach od 2009 roku, przy zaangażowaniu podmiotów zewnętrznych tj. instytucji realizujących zadania w sferze bezpieczeństwa i porządku publicznego, organizacji pozarządowych, wolontariuszy osób prywatnych. W grudniu 2020 roku Prezydent Miasta Kielce powołał Zespół, w skład którego weszli przedstawiciele Biura Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta w Kielcach oraz Komendy Miejskiej Policji, Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej, Komendy Straży Miejskiej. Celem Zespołu jest opracowanie nowego programu pn. „Miejski Program Zapobiegania Przestępczości oraz Porządku Publicznego i Bezpieczeństwa Obywateli dla Miasta Kielce na lata 2021 – 2023”.

Miasto Kielce aktywnie realizuje również założenia Programu Bezpieczne Świętokrzyskie. Program ten obejmuje realizację działań profilaktycznych i prewencyjnych w ramach programu wojewódzkiego. Podsumowywanie efektów programu odbywa się corocznie, od 20 lat, w formie Sprawozdania z działań realizowanych w danym roku o Nagrodę Koziółka. Nagrodę przyznaje Kapituła Nagrody „Koziółka” złożona z Wojewody Świętokrzyskiego, Marszałka Województwa Świętokrzyskiego i Komendanta Wojewódzkiego Policji w Kielcach. Miasto Kielce w historii tegoż plebiscytu czterokrotnie zajmowała trzecie miejsce w województwie, dwukrotnie drugie oraz jeden raz pierwsze, zawsze będąc w czołowej, finałowej szóstce powiatów.

Najważniejsze inwestycje w 2020 roku dotyczące bezpieczeństwa na terenie Miasta Kielce:

1. Płatne służby ponadnormatywne Policji

W 2020 roku zgodnie z porozumieniem zawartym pomiędzy Prezydentem Miasta Kielce

i Komendantem Miejskim Policji w Kielcach policjanci Komendy Miejskiej Policji odbyli łącznie 748 służb ponadnormatywnych na terenie miasta Kielce, w 370 patrolach. Przyznane przez Urząd Miasta Kielce środki na służby ponadnormatywne w kwocie 178.000,00 złotych zostały wykorzystane przez Komendę Miejską Policji w Kielcach w całości. Służby ponadnormatywne Policji realizowane są w Kielcach od 13 lat.

2. Wsparcie finansowe Komendy Miejskiej Policji w Kielcach

W 2020 roku Urząd Miasta w Kielcach na podstawie zawartych porozumień przyznał na dofinansowanie działań Komendy Miejskiej Policji w Kielcach środki w kwocie 279.930,34 złotych. Środki te zostały wykorzystane na:

Utrzymanie służb ponadnormatywnych - 178.000,00

Zakup sprzętu łączności i informatycznego – 29.980,34

Zakup pojazdu służbowego nieoznakowanego m-ki KIA – 21.990,00

Zakup w zakresie profilaktyki i prewencji kryminalnej – 15.000,00

Zakup sprzętu i materiałów techniki policyjnej – 20.000,00

Zakup sprzętu biurowego i kwaterunkowego – 15.000,00

3. Wsparcie finansowe Państwowej i Ochotniczej Straży Pożarnej.

Urząd Miasta w Kielcach przekazał dla OSP Niewachłów (jedyna jednostka ochotniczej straży pożarnej w mieście) 504.138,00 zł, w tym:

Zakup samochodu ratowniczo – gaśniczego 450.000 złotych

Pokrycie kosztów udziału w akcjach ratowniczych – 54.138,00 złotych

Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Kielcach otrzymała od Urzędu Miasta w 2020 roku kwotę 279.999,52 złotych, w tym:

dofinansowanie na usuwanie odpadów poakcyjnych w kwocie 29.999, 52 zł

Zakup wyposażenia JRG Nr 1 w kwocie – 250.000,00 zł

4. Wsparcie w utworzeniu i prowadzeniu Sali edukacyjnej „Ognik” Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej.

Urząd Miasta w Kielcach kontynuuje od 2018 roku wsparcie finansowe oraz zakupy materiałów dydaktycznych do sali edukacyjnej „Ognik” Komendy Miejskiej PSP. To sala edukacyjna, w której na żywo dzieci uczą się zachowań bezpiecznych w warunkach zainscenizowanych jako domowych. Ponadto dzieci mogą zobaczyć jak rozprzestrzenia się dym w warunkach pożaru, jak działają czujki dymu oraz tlenu węgla, jak nagrzewają się drzwi, za którymi powstał pożar.

5. Działalność w walce z rozprzestrzenianiem się epidemii Covid-19

Miasto Kielce począwszy od dnia 1. 03. 2020 roku do 31. 12. 2021 roku wydatkowało z rezerwy kryzysowej w ramach przeciwdziałania i ograniczania skutków Covid -19 kwotę 3.019.859 złotych. Ponadto Miasto Kielce realizowało projekt Unii Europejskiej pn. Przeciwdziałanie i ograniczanie skutków epidemii COVID-19 na terenie Powiatu Grodzkiego - Miasta Kielce. Całkowita wartość projektu wyniosła: 4.294.013 zł. Celem projektu jest przeciwdziałanie i ograniczanie skutków epidemii COVID-19. Cel ten zostanie osiągnięty poprzez zapewnienie środków ochrony indywidualnej, sprzętu jednorazowego użytku oraz innych zakupów bieżących niezbędnych do działań na rzecz zapobiegania rozprzestrzenianiu się wirusa COVID-19. Projekt skierowany jest do grup docelowych z terenu Kielc. Łączna liczba podmiotów, które uzyskują wsparcie w ramach projektu – 113 podmiotów. W ramach przeciwdziałania rozprzestrzeniania się epidemii COVID-19 Urząd Miasta w Kielcach i jednostki podległe wdrożyły szereg zadań i przedsięwzięć, takich jak m.in.: zakup i dystrybucja środków ochrony indywidualnej i zbiorowej, obsługa systemu kwarantanny zbiorowej, dezynfekcji wiat przystankowych, w obrębie których występują największe potoki ruchu pasażerskiego, uruchomienie funkcjonowania numerów telefonów dla mieszkańców, pod którymi można zgłaszać potrzebę udzielenia pomocy oraz prowadzenie tematycznych programów profilaktycznych.

6. Inwestowanie w bezpieczeństwo ruchu drogowego, infrastrukturę i inżynierię drogową.

W 2020 roku dokonano w mieście Kielce ponad trzystu zmian w stałej organizacji ruchu, na rzecz poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego i podniesienia komfortu użytkownika infrastruktury drogowej. W 2020 roku zanotowano spadek liczby wypadków drogowych w

mieście o 87. Łącznie było ich – 128. Ponadto zanotowano na terenie miasta 3742 kolizje drogowe. Spadła ilość osób rannych w zdarzeniach drogowych.

Aktywizowanie społeczności lokalnych w działaniach zwiększających bezpieczeństwo mieszkańców

W mieście Kielce realizowanych jest wiele inicjatyw aktywizujących społeczności lokalne. Są to wydarzenia w formie festynów, szkoleń, pogadarek profilaktycznych, zawodów i konkursów oraz konferencji. Liderami tych działań są policjanci z Komendy Miejskiej Policji w Kielcach oraz strażnicy Straży Miejskiej w Kielcach, strażacy Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej oraz urzędnicy Urzędu Miasta Kielce z Biura Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego. Kilka przykładów działań:

Przezorny i bezpieczny senior

Działania mające na celu zwiększenie wiedzy osób starszych i ich opiekunów na temat oszustw na szkodę osób starszych. Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa osób w wieku senioralnym. Program przeprowadzono we wszystkich domach seniora znajdujących się na terenie Kielc. Aby treści edukacyjne dotarły również do seniorów, którzy na co dzień nie mają możliwości wychodzenia z domu do udziału w spotkaniach zaproszono asystentów rodzin oraz agencje opiekuńcze takie jak: Towarzystwo Dobroczynności Arka, Agencja Usług Medycznych, Centrum Opiekuńczo-Medyczne Renoma.

Kręci mnie bezpieczeństwo nad wodą

Program profilaktyczno-edukacyjny zwiększający znajomość zasad obowiązujących podczas różnych form spędzania wolnego czasu zarówno nad wodą jak i poza nią.

4 MINUTY DO ŻYCIA

Program z treściami edukacyjnymi oraz aspektami praktycznymi z zakresu udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej.

Kampania Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej pn.: „Czujka na straży Twojego bezpieczeństwa!”

To kampania edukacyjno-informacyjna na temat zagrożeń związanych z możliwością powstania pożarów w mieszkaniach lub domach jednorodzinnych oraz zatruciem tlenkiem węgla. Przeprowadzono szereg spotkań zarówno w placówkach oświatowych jak i z mieszkańcami miasta Kielce. Zrealizowano audycje radiowe oraz telewizyjne podczas których informowano o zagrożeniach związanych z możliwością powstania pożarów w mieszkaniach lub domach jednorodzinnych oraz zatruciem tlenkiem węgla.

Sala edukacyjna „Ognik”

Program ma na celu poprawę bezpieczeństwa z zakresu ochrony przeciwpożarowej uczniów nie tylko w szkole, ale i poza nią. Jednym z celów programu jest upowszechnianie wśród dzieci i młodzieży wiedzy dotyczącej bezpieczeństwa przeciwpożarowego poprzez prowadzenie bezpośrednich działań praktycznych podnoszących wiedzę i umiejętności reagowania w sytuacjach zagrożenia.

W Sieci

Program profilaktyczny z zakresu przeciwdziałania cyberprzemocy, uwodzenia w sieci, bezpieczeństwa i Internecie dla młodzieży.

PARPUSIAKI

Celem programu jest poprawa społecznego i emocjonalnego funkcjonowania dzieci, poprzez nabywanie umiejętności komunikowania się z innymi, budowania pozytywnego obrazu siebie oraz uczenia się uczuć i rozwijania konstruktywnych sposobów radzenia sobie z nimi.

Kampania „W – RZUĆ - TO ”

Główne założenia programu to przeciwdziałanie uzależnieniom, agresji, cyberprzemocy, hejtowi i mowie nienawiści, jak również promującą budowanie właściwych relacji społecznych. Program dedykowany jest głównie młodemu ludziom.

W świecie emocji

Program na celu pogłębienie wśród uczniów wglądu w uczucia, nabycie umiejętności wyrażania emocji i uczuć, ale także radzenie sobie z trudnymi emocjami.

Akcja defibrylacja

Głównym celem programu jest zapoznanie z zasadami funkcjonowania defibrylatorów jako z urządzeniami ratującymi życie ludzkie.

Jestem zdrowy, bezpieczny i ekologiczny

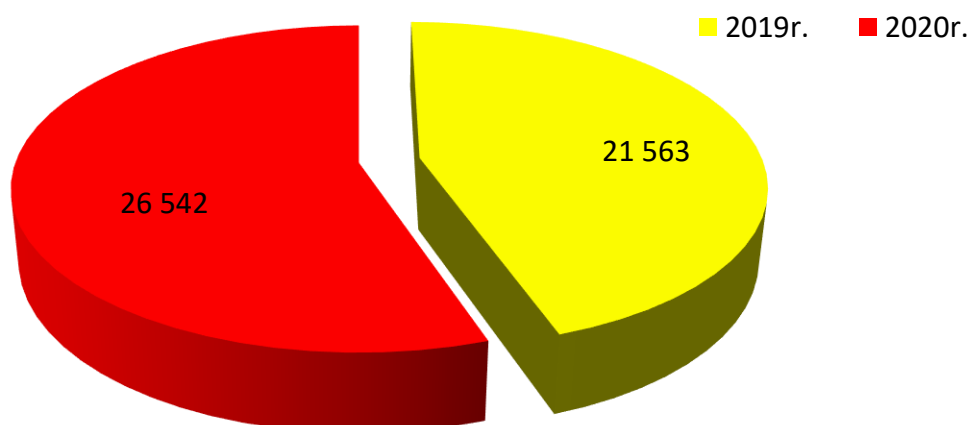
Celem programu jest podniesienie świadomości zdrowych, bezpiecznych i ekologicznych zachowań w dniu codziennym.

Działalność Straży Miejskiej

Straż Miejska pomimo trudności jakie towarzyszyły czasowi pandemii aktywnie pracowała na rzecz zapewnienia porządku publicznego. W 2020 roku liczba Strażników Miejskich wynosiła 74 osoby.

W 2020 roku ogólnie realizowanych 26 542 interwencji. Dla porównania w roku 2019 liczba zgłoszeń i realizowanych interwencji oscylowała na poziomie 21 563. Wśród ogólnej liczby realizowanych interwencji uwzględnienia wymaga 7 398 podjętych interwencji własnych interwencji strażników, zgłaszanych bezpośrednio patrolom Straży Miejskiej podczas realizowanych czynności służbowych oraz przyjętych i przekazywanych przez dyżurnego do realizacji dla innych jednostek.

Wykres 13 Liczba zrealizowanych interwencji w poszczególnych latach 2019-2020.

Źródło: Opracowanie własne Straż Miejska w Kielcach.

Największa liczba realizowanych interwencji dotyczyła naruszaniu ładu komunikacyjnego i zagrożeń w ruchu drogowym. W poniższej tabeli przedstawione zostały szczegóły i rodzaje zakresu realizowanych interwencji.

Tabela 50. Liczba zgłaszanych interwencji przez mieszkańców miasta przyjętych w 2020 roku przez Straż Miejską w Kielcach.

Rodzaj realizowanych interwencji	Liczba	Wartość procentowa
Zakłócanie porządku publicznego i spokoju	2 424	9.13
Zagrożenie w ruchu drogowym	8 133	30.64
Ochrona środowiska i gospodarki odpadami	2 370	8.93
Zagrożenie życia i zdrowia	3 275	12.35
Zagrożenia pożarowe (katastrofy)	260	0.98
Awarie techniczne	41	0.15
Zwierzęta	588	2.21
Pozostałe zgłoszenia	2 053	7.74
Interwencje własne, przyjęte podczas czynności służb.	7 398	27.87
Razem	26 542	100

Źródło: Straż Miejska w Kielcach.

Do ważniejszych zadań realizowanych przez Straż Miejską w 2020r. należy zaliczyć m.in.:

Kontrola palenisk domowych. W wyniku przeprowadzonych w 2020 roku 434 kontroli palenisk pieców grzewczych na protokół kontroli. Strażnicy ujawnili 72 przypadki spalania odpadów w piecach i poza nimi. Mandatami karnymi ukarano 56 sprawców wykroczeń na kwotę 9 500 złotych, funkcjonariusze skierowali 4 wnioski o ukaranie do Sądu Rejonowego, 12 osób pouczono.

Działania związane z usuwaniem wraków z terenu miasta Kielce. W 2020 roku działania funkcjonariuszy doprowadziły do usunięcia z ulic miasta 94 nieużytkowanych pojazdów (wraków). W 15 przypadkach wydano dyspozycję usunięcia pojazdów poprzez ich odholowanie, pozostałe 79 usunęli właściciele po czynnościach i rozmowach z właścicielami.

W 2020 roku ujawniono 822 wykroczeń przeciwko porządkowi i spokojowi publicznemu (w 2019 – 105) było to zakłócanie spokoju i porządku publicznego, zachowaniu się w miejscu publicznym, obostrzeniami nie stosowania się do zaleceń i nakazów wydanych na podstawie rozporządzeń związanych z pandemią.

W 2020 roku Straż Miejska na podstawie decyzji Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 12 marca 2020r., oraz 10 października 2020r., związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, i innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych została włączona do wspólnych działań z Policją w zakresie:

- dokonywania dyslokacji patroli Straży Miejskiej w Kielcach zgodnie ze wskazaniem Komendanta Miejskiego Policji w Kielcach,
- organizacji wspólnych patroli z Policją zgodnie ze wskazaniem Komendanta Miejskiego Policji w Kielcach,
- prowadzenie innych form współpracy Straży Miejskiej w Kielcach z Komendantem Miejskim Policji w Kielcach,
- realizację pozostałych zadań tak, aby były realizowane w zakresie jakim służą prowadzeniu działań związanych z weryfikacją wykonywania nakazów, zakazów i obowiązków wynikających z przepisów prawa powszechnie obowiązującego, związanych z zapobieganiem rozprzestrzeniania się choroby zakaźnej COVID-19.

W związku z powyższym Strażnicy Miejscy pełnili służby na terenie miasta Kielce będąc podległym Komisarjatu Policji I, II, III i IV w Kielcach.

System monitoringu miejskiego.

Administratorem systemu monitoringu wizyjnego jest Straż Miejska w Kielcach. Aktualny stan aktywnych kamer systemu monitoringu wizyjnego wynosi 266 obrazów z 217 kamer (w tym obsługiwanych jest również przez operatorów monitoringu system 58 obrazów z kamer Spółdzielni Mieszkaniowej „DOMATOR”). Aktualna liczba osób zatrudnionych w Monitoringu Wizyjnym to 15 osób (5 pracowników cywilnych i 10 strażników Straży Miejskiej w Kielcach). Na 2021 rok zaplanowano modernizację wysłużonych urządzeń monitoringu w tym między innymi: serwerów, macierzy, switch'y, kamer.

Działania profilaktyczne Straży Miejskiej w Kielcach w roku 2020

- Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy – licytacje na scenie, kwesta, konkursy w Galerii Handlowej Korona.
- Finał Konkursu „Upominek od Seniora” – 21 stycznia 2020.
- Mundurowy Dzień Kobiet 2020 – Targi Kielce – promocja służby w SM.
- Profilaktyka rozprzestrzeniania się wirusa Sars-Cov 2- współpraca ramię w ramię z innymi służbami trwająca od 31 marca 2020r. do odwołania.
- Akcje: „Wy szyjecie – my dowozimy”, „Kielce szyją dla Medyków” - dostarczanie maseczek dla środowiska medycznego, mieszkańców, bezdomnych.
- Kampania Edukacyjna „Akcja Defibrylacja”
- Akcja: „KREW pilnie potrzebna”
- Film Edukacyjny „Niesiemy Pomoc”
- Bezpieczny Senior 2020
- Bezpieczna Droga – Autochodzik
- Bezpieczna droga do szkoły ze Strażą Miejską
- Akcja Profilaktyczno Kontrolna: Strażnik w autobusie
- Śpiewająco o bezpieczeństwie – Przedstawienie Teatralne
- Strażnicy miejscy z wizytą w świetlicy w Szczukowicach
- Konkurs kodowanie z Jedyneką
- [E] MISJA: zero smogu
- Finał konkursu: „Moja rada na odpada”
- Akcja Pomoc zwierzakom ze schroniska
- „Paragedon”

- Finał konkursu „Poszukiwacze czystego powietrza – smog!”
- Konkurs: „Środowisko ponad wszystko”
- Konkurs: „Forum zdrowia i bezpieczeństwa młodych”
- Ferie ze Strażą Miejską w Kielcach
- Dzień Służb i Formacji Mundurowych
- Akcja GASZYN CHALLENGE promocja zdrowia i wzajemnej pomocy
- Strażnicy z lekcją na ...basenie
- Wakacje ze Strażą Miejską
- Festyn Klubu Abstynenta RAJ
- Akcja Świąteczna Pomoc
- Festyn Wojewoda Dzieciom

Funkcjonariusze Straży Miejskiej w Kielcach w okresie 2020 roku na podstawie decyzji Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 12 marca 2020 roku oraz 10 października 2020 roku związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 i innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych została włączona do wspólnych działań z Policją.

Strażnicy Miejscy w ramach współpracy z Policją pełnili służby na terenie Miasta Kielce wspierając funkcjonariuszy I, II, III oraz IV Komisariatu Policji w Kielcach w realizowanych działaniach na obszarach podległych ich właściwości.

W ramach podległości do działań skierowano 848 patroli.

W wyniku ich działań odnotowano:

- 973 interwencje,
- Nałożono 144 mandaty karne na łączną kwotę 17.190 złotych,
- Udzielono 538 pouczeń,
- Sporządzono 56 wniosków do sądu,

Strażnicy Miejscy pełnili również służbę w obiektach użyteczności publicznej. Ochroną zostały objęte Urząd Miasta ul. Rynek, Strycharska, Szymanowskiego i ul. Młoda, pod kątem bezpiecznego dostępu dla osób załatwiających sprawy urzędowe. Strażnicy dokonywali

pomiaru temperatury zarówno pracownikom Urzędu jak również innym osobom wchodzącym do budynku magistratu.

W wyniku tych działań funkcjonariusze Straży Miejskiej pełnili 1 465 służb w magistratach Urzędu Miasta Kielce.

W trakcie naszych działań patrolowych zwracano uwagę na komunikację miejską pod kątem przestrzegania przez pasażerów wydanych zaleceń w sprawie zapobiegania rozprzestrzeniania się wirusa. Kontrola prowadzona była w autobusach miejskich oraz na przystankach.

Działalność Komendy Miejskiej Policji w Kielcach

Na teren miasta Kielce każdego dnia w 2020 roku kierowano 96 policjantów prewencji, do służby obchodowej 37 dzielnicowych, przeprowadzano 114 interwencji, wylegitymowano 238 osób, ujawniono 92 wykroczenia. Policjanci komisariatów miejskich oraz Referatu Patrolowo – Wywiadowczego Sztabu policji Komendy Miejskiej policji w Kielcach zrealizowali łącznie ponad 25 tysięcy służb patrolowych, ponadto funkcjonariusze Wydziału Ruchu Drogowego zrealizowali na terenie Kielc 26 tysięcy służb w ruchu drogowym. W omawianym czasie wykonano 788 służb ponadnormatywnych finansowanych ze środków Gminy Kielce na kwotę 178.000 złotych.

Rośnie systematycznie liczba patroli kierowanych do służby na terenie miasta Kielce. W 2018 roku średnia liczba patroli na dobę na terenie Kielc wynosiła 45. W 2019 roku średnia liczba patroli na dobę na terenie Kielc wynosiła 47. W roku 2020 – 48.

W 2020 roku zanotowano spadek liczby wypadków drogowych o 87. Było ich łącznie – 128. Ponadto zanotowano na terenie miasta 3742 kolizje drogowe. Najbardziej zagrożonymi zdarzeniami drogowymi ulicami Kielc były ulice Krakowska i Zagnańska. Zanotowano spadek o 116 liczby osób rannych w wypadkach drogowych, było ich - 134. Liczba zabitych w wypadkach drogowych w mieście – 6 osób. Policjanci kieleccy zatrzymali w 2020 roku w Kielcach 368 praw jazdy.

W 2020 roku spadła liczba popełnionych przestępstw na terenie miasta Kielce w stosunku do 2019 roku o 1013 przestępstw. Stwierdzono spadek wykrywalności przestępstw o 2,6 procenta.

Tabela 51. Liczba popełnionych przestępstw w ujęciu porównawczym.

Rok	Przestępstwa stwierdzone	Przestępstwa wykryte	% wykrywalności	Podjeźrzeni ogółem
2018	5 422	4 062	74,56	2 076
2019	6 074	4 611	87,87	2 094
2020	5 061	3 695	73,1	1 867

Źródło: Komenda Miejska Policji w Kielcach.

Największa liczba przestępstw na terenie miasta Kielce w ostatnich latach, w tym również w roku 2020 dotyczyła kradzieży mienia oraz uszkodzenia mienia.

Tabela 52. Przestępstwa na terenie Miasta Kielce z podziałem na rodzaj.

Rodzaj przestępstwa	2018	2019	2020
Kradzież z włamaniem	441	285	340
Razem kradzież cudzej rzeczy	527	539	435
Razem rozboje, kradzież i wymuszenia rozbójnicze	126	61	50
Ustawa o narkomanii	356	570	267
Uszkodzenia rzeczy	257	300	267
Bójka i pobicie	33	31	31
Kradzież samochodu	37	19	27
Uszczerbek na zdrowiu	83	93	93
Zabójstwo	6	2	2

Źródło: Komenda Miejska Policji w Kielcach.

Stan przestępczości kryminalnej w mieście Kielce w 2020 roku: stwierdzono 2674 przestępstwa, osiągając wykrywalność na poziomie 61, 5 procenta. Przestępczość gospodarcza na terenie

miasta – 1977 czynów. Na terenie miasta stwierdzono 267 przestępstw z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii. Zabezpieczono ponad 25 kilogramów narkotyków. Do działań związanych z COVID 19 skierowano blisko 9500 funkcjonariuszy Komendy Miejskiej Policji w Kielcach, którzy podejmując współpracę z podmiotami pozapolicyjnymi wykonywali zadania polegające m.in. na kontroli adresów kwarantanny, galerii handlowych, sklepów wielkopowierzchniowych, obiektów handlowych i usługowych, a także środków transportu, dyskotek czy przestrzeni publicznych.

Działalność Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Kielcach

Stan bezpieczeństwa i ochrony przeciwpożarowej w mieście Kielce za okres 2020 roku na bazie informacji i statystyk Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Kielcach systematycznie poprawia się.

Podstawę zabezpieczenia przeciwpożarowego miasta Kielce stanowią siły Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Kielcach oraz 3 Jednostek Ratowniczo Gaśniczych (43 strażaków), dodatkowo OSP NIEWACHLÓW (25 strażaków ochotników). Łącznie w Komendzie Miejskiej PSP pracuje 241 strażaków zawodowych. W mieście Kielce występuje wysoka specjalizacja służb w postaci Grup Specjalistycznych Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Kielcach. To osiągnięcie najwyższych standardów krajowych w kategorii Grup Specjalistycznych. Aktualnie w mieście funkcjonuje 5 Grup Specjalistycznych Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej. Są to: Specjalistyczna Grupa Ratownictwa Wysokościowego „Kielce 3”, Specjalistyczna Grupa Ratownictwa Chemiczno - Ekologicznego „Kielce 1”, Specjalistyczna Grupa Ratownictwa Technicznego „Kielce”, Specjalistyczna Grupa Ratownictwa Wodno - Nurkowego „Kielce”, Specjalistyczna Grupa Ratownictwa Poszukiwawczo - Ratownicza „Kielce”.

Zegar interwencyjny Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej dla miasta Kielce w 2020 roku przedstawiał się następująco: gaszenie pożarów – co 1 dzień 3 godziny i 3 minuty, interwencje co 5 godzin i 19 minut, ratownictwo co 7 godzin 11 minut.

Ilość zdarzeń w 2020 roku w Kielcach - 1647, w tym: 324 pożary (392 pożarów w 2019 r.), 1218 miejscowych zagrożeń, 105 alarmów fałszywych. Przyczyny zdarzeń dot. pożarów to: 189 podpaleń (głównie traw), 25 – wady środków transportu, 21 – nieprawidłowa eksploatacja

konstrukcji budowlanych, 20 – wady urządzeń i instalacji elektrycznych, 18 – nieostrożność osób dorosłych przy posługiwaniu się ogniem otwartym, 2 – wady konstrukcji budowlanych. Przyczyny miejscowych zagrożeń w Kielcach w 2020 roku to: 190 – niezachowanie zasad bezpieczeństwa ruchu środków transportu, 65 – nietypowe zachowania zwierząt, 55 – silne wiatry, huragany, 22- wady środków transportu, 22 – wady urządzeń i instalacji elektrycznych, 18 – gwałtowne opady atmosferyczne.

XV. EDUKACJA

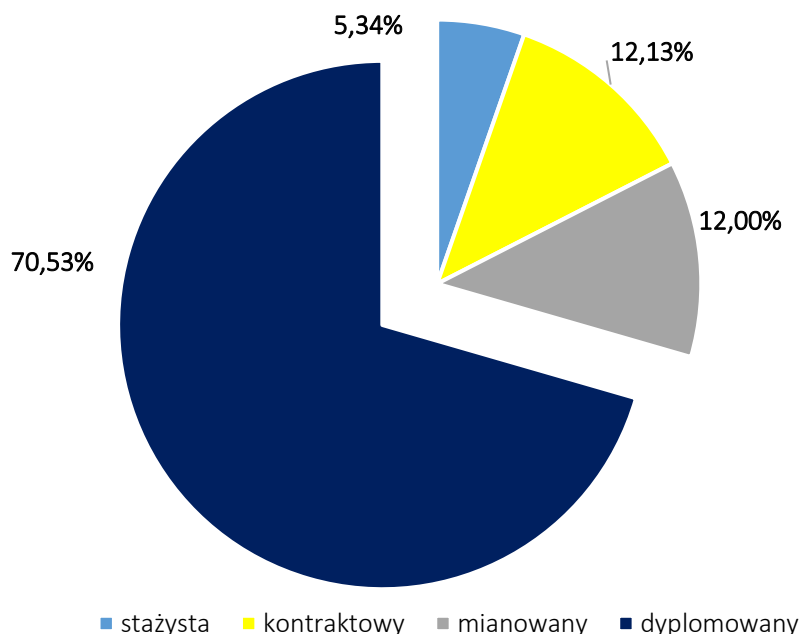
W roku szkolnym 2019/2020 Miasto Kielce było organem prowadzącym dla 33 przedszkoli, 25 szkół podstawowych, 25 szkół ponadgimnazjalnych i ponadpodstawowych (w tym 8 liceów ogólnokształcących, 9 techników, 2 szkół policealnych, 5 branżowych szkół I stopnia z klasami zasadniczych szkół zawodowych, 1 branżowa szkoła I stopnia z oddziałami specjalnymi z klasami zasadniczej szkoły zawodowej), 9 szkół specjalnych (w tym 5 szkół podstawowych, 1 branżowa szkoła I stopnia z klasami zasadniczej szkoły zawodowej, 1 technikum, 2 szkoły przysposabiające do pracy), 2 specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych, 3 placówek wychowania pozaszkolnego, 2 internatów, 1 bursy szkolnej, 3 placówek wychowania pozaszkolnego, 2 internatów, 1 bursy szkolnej, 3 innych placówek oświatowych. Szkoły i placówki oświatowe funkcjonowały w 83 jednostkach organizacyjnych. W roku szkolnym 2019/2020 zatrudnienie pracowników pedagogicznych w szkołach i placówkach oświatowych prowadzonych przez Miasto Kielce wynosiło 3 631 osób w wymiarze 3 661,08 etatów przeliczeniowych.

Tabela 53. Struktura zatrudnienia nauczycieli według stopni awansu zawodowego.

Dyplomowany	Mianowany	Kontraktowy	Stażysta
2582,04	439,39	444,03	195,61

Źródło: Wydział Edukacji, Kultury i Sportu.

Wykres 14. Struktura zatrudnienia nauczycieli według stopni awansu zawodowego – zestawienie procentowe.

Źródło: Wydział Edukacji, Kultury i Sportu.

W roku szkolnym 2019/2020 Urząd Miasta Kielce przeprowadził 54 postępowania egzaminacyjne, których efektem było nadanie nauczycielom stopnia awansu nauczyciela mianowanego.

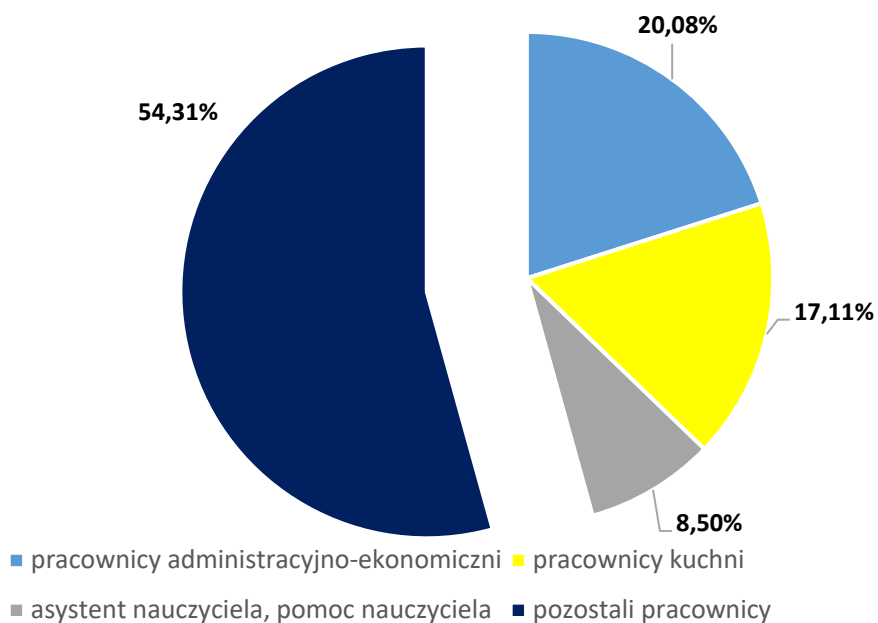
Ogółem w roku szkolnym 2019/2020 zatrudnienie w administracji i obsłudze łącznie wyniosło 1 559 osób w wymiarze 1 490,09 etatu.

Tabela 54. Struktura zatrudnienia pracowników niepedagogicznych.

Pracownicy administracyjno-ekonomiczni	Pracownicy kuchni	Asystent nauczyciela, pomoc nauczyciela	Pozostali pracownicy
299,20	255,00	126,66	809,23

Źródło: Wydział Edukacji, Kultury i Sportu.

Wykres 15. Struktura zatrudnienia pracowników niepedagogicznych - zestawienie procentowe.

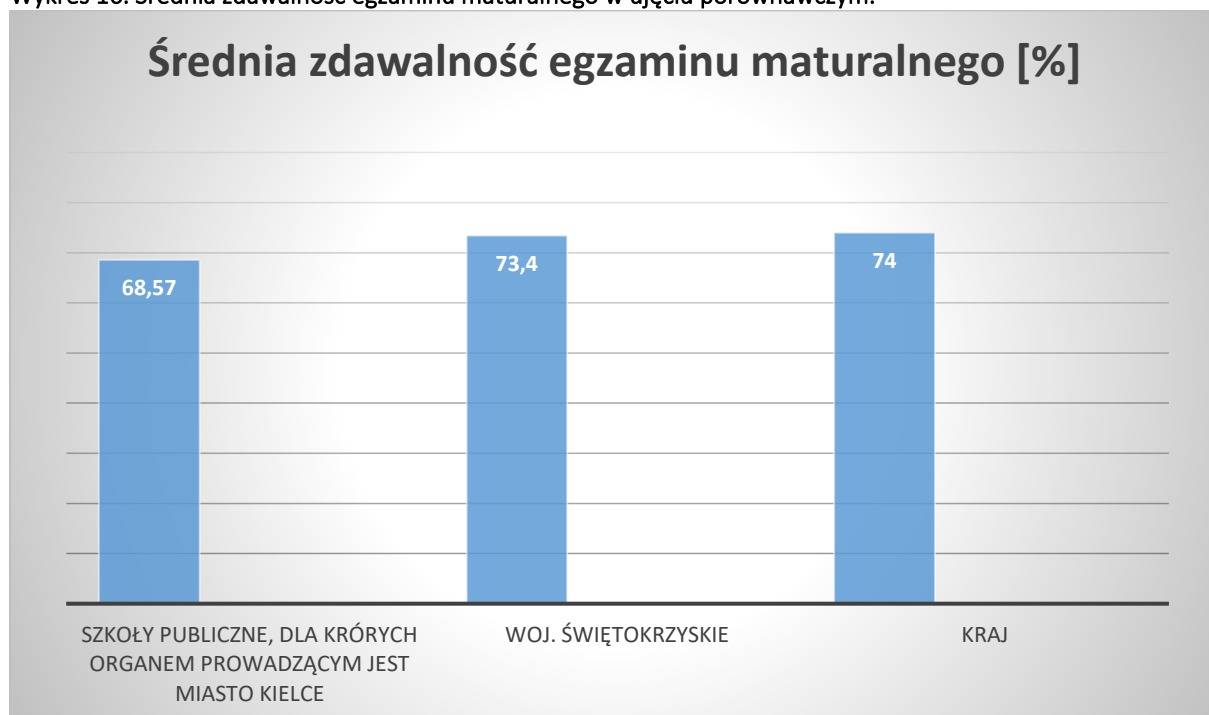
Źródło: Wydział Edukacji, Kultury i Sportu.

Osiągnięcia uczniów w placówkach oświatowych na terenie Miasta

- Wyniki egzaminów maturalnych

Średnia zdawalność egzaminu maturalnego przedstawia się następująco:

Wykres 16. Średnia zdawalność egzaminu maturalnego w ujęciu porównawczym.

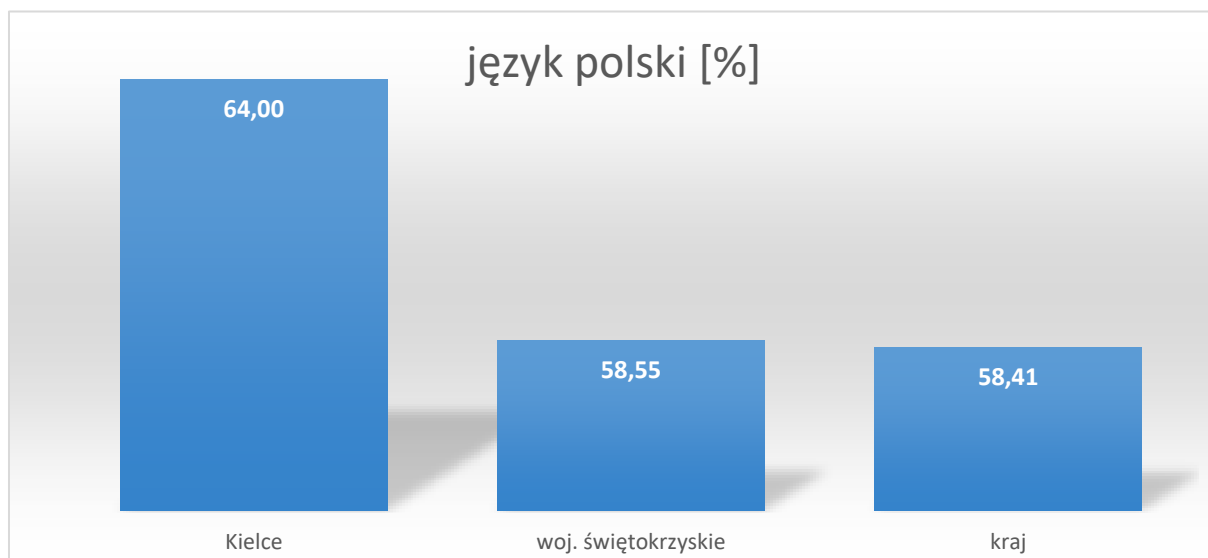
Źródło: Wydział Edukacji, Kultury i Sportu.

- Wyniki egzaminów ósmoklasisty w Kielcach (w procentach)

a) język polski

Liczba ósmoklasistów zdających język polski na terenie Miasta Kielce wynosiła 1 366.

Wykres 17. Wyniki egzaminów ósmoklasisty w Kielcach – język polski.

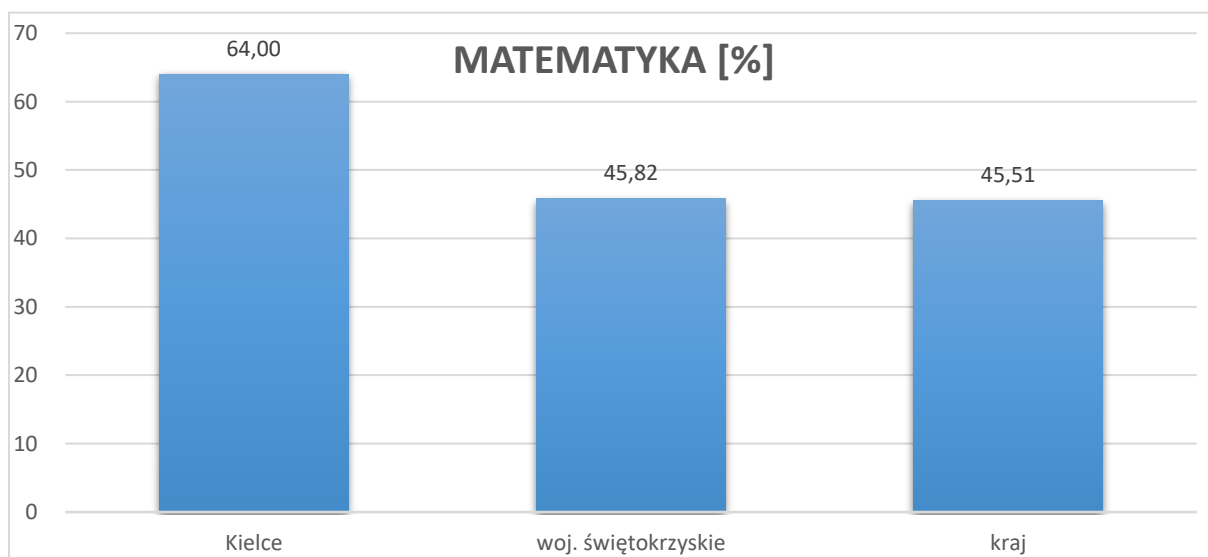

Źródło: Wydział Edukacji, Kultury i Sportu.

b) matematyka

Liczba ósmoklasistów zdających matematykę na terenie Miasta Kielce wynosiła 1 395.

Wykres 18. Wyniki egzaminów ósmoklasisty w Kielcach – matematyka.

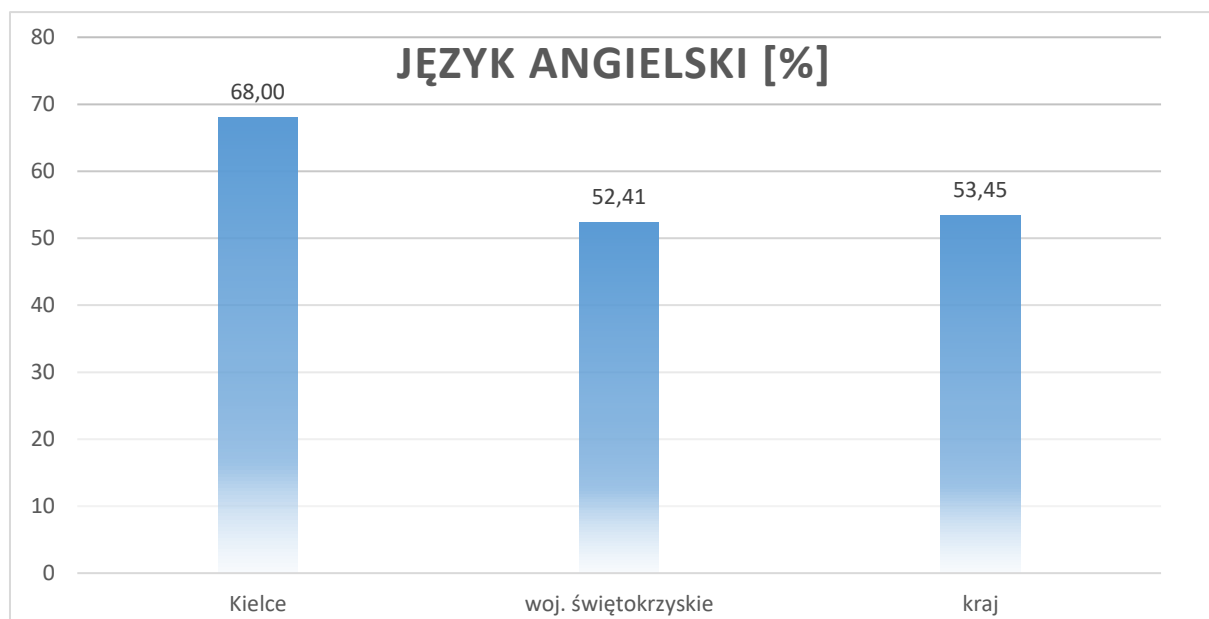
Źródło: Wydział Edukacji, Kultury i Sportu.

c) języki obce nowożytne

- język angielski

Liczba ósmoklasistów zdających język angielski na terenie Miasta Kielce wynosiła **1 366**.

Wykres 19. Wyniki egzaminów ósmoklasisty w Kielcach – język angielski.

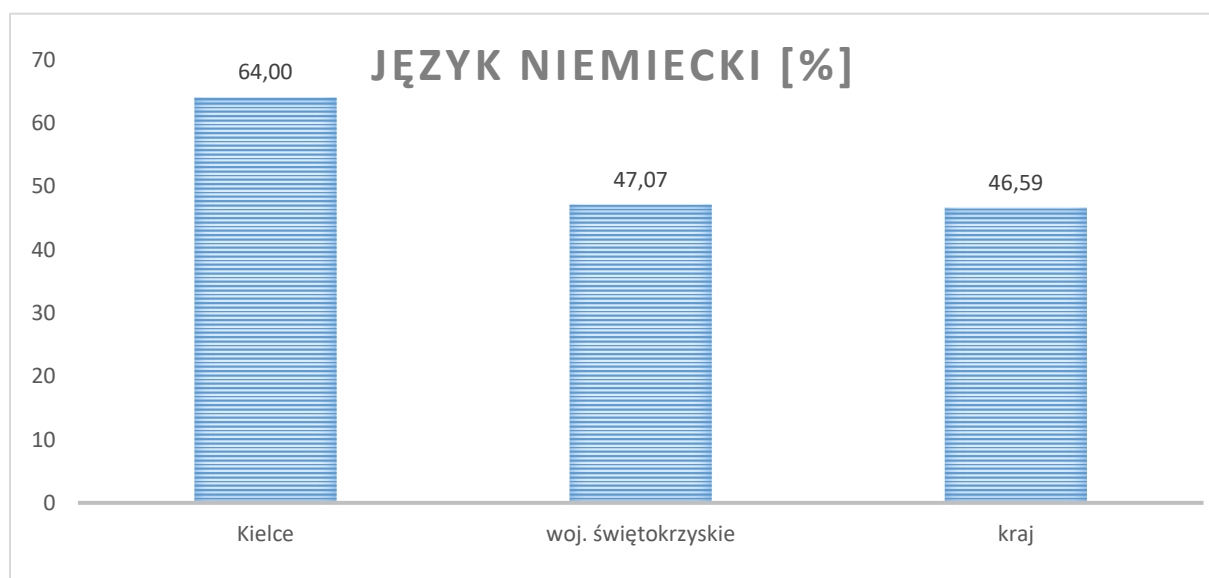

Źródło: Wydział Edukacji, Kultury i Sportu.

- język niemiecki

Liczba ósmoklasistów zdających język niemiecki na terenie Miasta Kielce wynosiła **37**

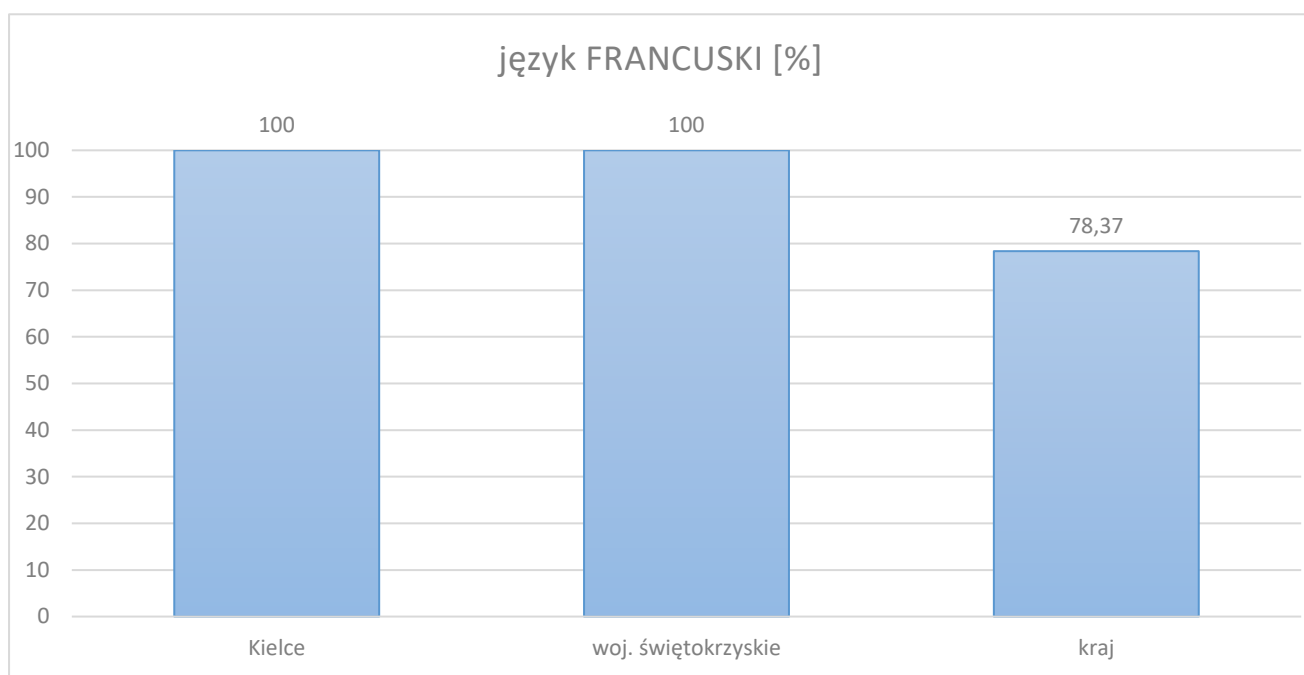
Wykres 20. Wyniki egzaminów ósmoklasisty w Kielcach – język niemiecki.

Źródło: Wydział Edukacji, Kultury i Sportu.

- język francuski

Liczba zdających język francuski ósmoklasistów na terenie Miasta Kielce wynosiła **1**.

Wykres 21 Wyniki egzaminów ósmoklasisty w Kielcach – język francuski.

Źródło: Wydział Edukacji, Kultury i Sportu.

Realizacja ważniejszych remontów i inwestycji w placówkach oświatowych w 2019 roku:

- Wartość remontów i inwestycji wykonanych bądź zakończonych w roku szkolnym 2019/2020 wyniosła łącznie 15.816 137 zł, z czego:
- ze środków budżetowych – 14.966 369 zł
- z rachunku dochodów oświatowych – 791.768 zł
- z innych źródeł pozyskanych przez szkoły – 58.000 zł.

Tabela 55. Większe prace modernizacyjne i remontowe przeprowadzone w roku szkolnym 2019/2020.

Szkoła / placówka	Zakres prac
Przedszkole Samorządowe nr 2	modernizacja kotłowni wraz z doprowadzeniem gazu do budynku Przedszkola
Przedszkole Samorządowe nr 5	wymiana rur kanału sanitarnego oraz kanału burzowego w ogrodzie przedszkolnym
Przedszkole Samorządowe nr 9	remont tarasów – etap I
Przedszkole Samorządowe nr 13	adaptacja pomieszczeń na WC dla dzieci z oddziału IV
Przedszkole Samorządowe nr 14	wymiana instalacji elektrycznej wraz z tablicą główną rozdzielczą, przebudowa zmywalni na bloku żywieniowym wraz z montażem szaf przelotowych i blatów

Przedszkole Samorządowe nr 18	dostosowanie terenu Przedszkola do wymogów bezpieczeństwa poprzez usunięcie studni, wymiana i montaż bojlera
Przedszkole Samorządowe nr 19	adaptacja pomieszczeń po klubie środowiskowym na potrzeby sal dydaktycznych
Przedszkole Samorządowe nr 21	remont 2 sal dydaktycznych oraz kuchni
Przedszkole Samorządowe nr 26	modernizacja tarasów wokół budynku,
Integracyjne Przedszkole Samorządowe nr 27	wymiana instalacji elektrycznej wraz z osprzętem w kuchni, zmywalniach oraz pomieszczeniach gospodarczych
Przedszkole Samorządowe nr 29	rozbudowa placu zabaw
Przedszkole Samorządowe nr 30	adaptacja pomieszczeń po mieszkaniu lokatorskim na salę do zajęć rewalidacyjnych
Przedszkole Samorządowe nr 31	modernizacja placu zabaw, termomodernizacja budynku wraz z wymianą pokrycia dachowego oraz usunięciem tarasów, adaptacja pomieszczeń na potrzeby przedszkola – utworzenie gabinetu do zajęć terapeutycznych
Przedszkole Samorządowe nr 33	modernizacja ogrodzenia wokół budynku
Przedszkole Samorządowe nr 34	remont dachu na budynku przy ulicy Szajnowicza - Iwanowa
Przedszkole Samorządowe nr 35	modernizacja kuchni, modernizacja budynku etap II
Szkoła Podstawowa nr 1	wymiana nawierzchni parkingu szkoły, chodnika i schodów
Szkoła Podstawowa nr 5	wymiana nawierzchni schodów wewnętrznych i zewnętrznych wraz z wykonaniem podjazdu dla niepełnosprawnych
Szkoła Podstawowa nr 7	prace budowlane w kuchni i stołówce szkolnej
Szkoła Podstawowa nr 8	roboty malarskie w budynku szkoły wraz z wymianą drzwi
Szkoła Podstawowa Integracyjna nr 9	wymiana pieca CO, prace remontowe w świetlicy szkolnej, prace malarskie w gabinecie dyrektora, magazynie żywienia, gabinecie pedagoga, sali dydaktycznej klasy „0”
Szkoła Podstawowa Integracyjna nr 11	remont pomieszczeń szatni nr 2 i nr 3, modernizacja pomieszczeń kadr, księgowości, modernizacja podłóg w sekretariacie, gabinecie dyrektora, salach lekcyjnych i jadalni
Szkoła Podstawowa nr 12	wykonanie elewacji na łączniku i sali gimnastycznej
Szkoła Podstawowa nr 13	remont podłogi w s. 204
Szkoła Podstawowa nr 15	prace remontowe – adaptacyjne pomieszczeń kuchni szkolnej
Szkoła Podstawowa nr 18	prace modernizacyjne klatki schodowej w kuchni szkolnej
Szkoła Podstawowa nr 20	remont dachu na budynku szkoły
Szkoła Podstawowa nr 22	wymiana ogrodzenia terenu szkoły

Szkoła Podstawowa nr 24	modernizacja instalacji elektrycznej na sali gimnastycznej, przebudowa, prace modernizacyjne w pomieszczeniu kuchni
Szkoła Podstawowa nr 27	wymiana nawierzchni drogi i przejść przy budynku szkoły, malowanie korytarza II piętra, prace remontowe w sali korekcyjnej
Szkoła Podstawowa nr 39	wymiana podłóg w salach lekcyjnych
Zespół Placówek Oświatowych nr 1	wykonanie wentylacji grawitacyjnej
I Liceum Ogólnokształcące	dostosowanie pomieszczeń szkolnych na potrzeby pokoju nauczycielskiego, wymiana instalacji oświetleniowej w sali gimnastycznej
II Liceum Ogólnokształcące	wymiana rynien i rur spustowych wraz z obróbkami blacharskimi gzymsu budynku, przebudowa sali nr 3 oraz adaptacja pomieszczeń pod salę językową, wykonanie dokumentacji na modernizację sieci wentylacyjnej w salach dydaktycznych, renowacja parkietu w budynku szkoły
III Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Integracyjnymi	prace remontowo-malarskie w salach lekcyjnych
IV Liceum Ogólnokształcące	wymiana podłogi w salach lekcyjnych, prace malarskie w salach dydaktycznych
V Liceum Ogólnokształcące	wymiana podłóg, oświetlenia, prace malarskie wewnątrz budynku, adaptacja pomieszczeń na salę gimnastyczną
VI Liceum Ogólnokształcące	adaptacja pomieszczeń na szatnie uczniowskie
Zespół Szkół nr 2	termomodernizacja budynku szkoły II etap, wykonanie łazienek w Internacie, remont pomieszczeń Internatu: stołówka, jadalnia, świetlica
Zespół Szkół nr 3	podział korytarzy w budynku szkolnym zgodnie z obowiązującymi przepisami przeciwpożarowymi: montaż drzwi dymoszczelnych
Zespół Szkół Zawodowych nr 1	wymiana pokrycia dachowego w części budynku administracyjnego oraz szatniach uczniowskich
Zespół Szkół Ekonomicznych im. Mikołaja Kopernika	wykonanie wentylacji mechanicznej w szatniach uczniowskich
Zespół Szkół Ekonomicznych w Kielcach	adaptacja pomieszczeń na pracownię praktycznej nauki w zawodzie technik hotelarstwa i technik organizacji turystycznej
Zespół Szkół Informatycznych	zakończono prace remontowe związane z dostosowaniem budynku przy ulicy Warszawskiej 96 na potrzeby Zespołu Szkół Informatycznych
Zespół Szkół Elektrycznych	remont chodnika wzdłuż budynku Internatu, remont instalacji elektrycznej w pomieszczeniach szkoły i warsztatów szkolnych, przebudowa sali W19

Zespół Szkół Mechanicznych	modernizacja instalacji wentylacyjnej, malowanie sal lekcyjnych oraz ułożenie paneli podłogowych
Zespół Szkół Przemysłu Spożywczego	modernizacja warsztatów szkolnych
Zespół Szkół nr 1 Specjalnych	wykonanie piłkochwytu przy boisku do piłki nożnej
Zespół Placówek Szkolno-Wychowawczych	montaż drzwi dymoszczelnych, prace remontowe wewnątrz budynku: modernizacja instalacji elektrycznej, malowanie, wymiana posadzki
Miejski Zespół Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych	modernizacja przyłącza gazowego, prace osuszające ściany wewnątrz budynku
Miejski Szkolny Ośrodek Sportowy	remont łazienki – roboty budowlane i instalacyjne
Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy	wykonanie przyłącza do sieci kanalizacyjnej budynku

Źródło: Wydział Edukacji, Kultury i Sportu

W okresie tym wybudowane zostały:

- plac zabaw przy Przedszkolu Samorządowym nr 28 w Kielcach, ul. Różana 12,
- plac zabaw przy Przedszkolu Samorządowym nr 40 w Kielcach, ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 30,
- plac sportowo – rekreacyjny przy Szkole Podstawowej nr 12 w Kielcach, ul. Wspólna 17,
- plac wielofunkcyjny wraz z miejscem do rekreacji na terenie Szkoły Podstawowej nr 23 w Kielcach, ul. Łanowa 68,
- ośrodek rekreacyjny przy Szkole Podstawowej nr 27 w Kielcach, ul. Marszałkowska 96,
- plac zabaw przy Szkole Podstawowej nr 27 w Kielcach, ul. Marszałkowska 96,
- parking przy budynku Zespołu Placówek Szkolno-Wychowawczych w Kielcach, ul. Jagiellońska 30,
- kompleks sportowy przy Zespole Szkół Mechanicznych w Kielcach, ul. Jagiellońska 32,
- zespół boisk sportowych wraz z siłownią zewnętrzną i strefą STREET WORKOUT przy Zespole Szkół Elektrycznych w Kielcach, ul. Prezydenta R. Kaczorowskiego 8,
- zakończono przebudowę istniejącego i budowę nowego budynku hali sportowej wraz z zapleczem przy Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1, ul. Jagiellońska 90,
- kompleks sportowy wraz z infrastrukturą towarzyszącą na terenie Zespołu Szkół Zawodowych nr 1, ul. Zgoda 31.

Realizacja zadań oświatowych gminy na rzecz uczniów w roku szkolnym 2019/2020

Żywnienie dzieci i młodzieży

W roku szkolnym 2019/2020 funkcjonowały:

- 19 kuchni szkolnych wraz ze stołówkami w szkołach podstawowych (SP5, SP7, SP8, SP9, SP12, SP13, SP15, SP18, SP20, SP22, SP23, SP24, SP25, SP27, SP28, SP31, SP32, SP33, SP34);
- Wyżywienie w oddziałach przedszkolnych w SP 34 i SP 31 było zapewnione przez firmę cateringową.
- 6 stołówek szkolnych, do których obiady dostarczane są przez Miejską Kuchnię Cateringową w szkołach podstawowych (SP1, SP2, SP11, SP14S, SP19, SP39);
- 2 kuchnie wraz ze stołówkami w specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym oraz
- w Zespole Placówek Szkolno-Wychowawczych;
- 2 kuchnie wraz ze stołówkami w internatach i bursach szkolnych (ZSElek, ZSnr2);
- stołówka w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym, do której posiłki dostarczane są przez firmę cateringową.

W 30 przedszkolach samorządowych funkcjonowały kuchnie, zapewniające dzieciom całodzienne wyżywienie. Posiłki dla Przedszkola Samorządowego nr 2, Przedszkola Samorządowego nr 8 z Oddziałami Integracyjnymi i Przedszkola Samorządowego Nr 13 zapewniała Miejska Kuchnia Cateringowa. Ogółem żywionych było **9 890** dzieci i młodzieży.

Dowożenie uczniów do szkół.

Na dofinansowanie dowożenia uczniów do szkół w roku szkolnym 2019/2020 wydatkowano ogółem kwotę 792.889 zł. Wydatki objęły zorganizowanie dojazdu uczniów do Szkoły Podstawowej nr 11 Integracyjnej, Szkoły Podstawowej nr 1, 15, 20, 23, 25 i 39. Zwrot kosztów przejazdu uczniów niepełnosprawnych na podstawie art. 32 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 roku Prawo Oświatowe do Przedszkola Samorządowego z Oddziałami Integracyjnymi nr 8 i 19, Integracyjnego Przedszkola Samorządowego nr 27, Niepublicznego Przedszkola „Słowicza ferajna”, Niepublicznego Przedszkola im. Kubusia Puchatka oraz na podstawie art. 39 ustawy Prawo oświatowe do Szkoły Podstawowej nr 11 Integracyjnej, Szkoły Podstawowej Nr 31 z Oddziałami Integracyjnymi, Szkoły Podstawowej nr 33, Zespołu Szkół Nr 1 Specjalnych, Zespołu Szkół Elektrycznych, Specjalnego Ośrodka Szkolno Wychowawczego nr 2, Zespołu Placówek

Szkolno Wychowawczych, Niepublicznej Szkoły Podstawowej Specjalnej dla Dzieci z Zaburzeniami Rozwoju „Droga do sukcesu”, Niepublicznej Szkoły Przystosabiającej do Pracy, Szkoły Podstawowej Specjalnej „Złote Serce” w Pińczowie, do Zespołu Szkół im. Juliusza Verne’a, Specjalnego Ośrodka Szkolno Wychowawczego nr 2 w Skarżysku - Kamiennej oraz placówek: Ośrodka Rehabilitacyjno – Edukacyjno – Terapeutyczno - Wychowawczego dla Dzieci i Młodzieży z Autyzmem, Ośrodka Rehabilitacyjno – Edukacyjno - Wychowawczego dla dzieci z niepełnosprawnością intelektualną, Ośrodka Rewalidacyjno – Edukacyjno – Wychowawczego „Diament”, Ośrodka Rewalidacyjno – Edukacyjno - Wychowawczego „Planeta A” oraz wydatki związane z zatrudnieniem kierowców i utrzymaniem samochodów w Szkole Podstawowej nr 11 Integracyjnej, Szkole Podstawowej nr 14 Specjalnej, Zespole Szkół Informatycznych, Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym nr 2 oraz Zespole Placówek Szkolno Wychowawczych.

Dofinansowanie kształcenia młodocianych pracowników.

W roku szkolnym 2019/2020 wydanych zostało 45 decyzji w sprawie dofinansowania pracodawcom kosztów kształcenia młodocianych pracowników na ogólną kwotę 205 339,17 zł.

Stypendia szkolne.

Wysokość dotacji na dofinansowanie świadczeń realizowanych w ramach systemu pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym, zgodnie z art. 90d i 90e ustawy o systemie oświaty w roku szkolnym 2019/2020 wynosiła 574.604,00 zł, z czego wykorzystano kwotę 482.657,41 zł.

W ciągu roku szkolnego 2019/2020 złożono 424 wnioski o przyznanie stypendium i 1 wniosek o przyznanie zasiłku szkolnego, z czego pozytywnie rozpatrzonych zostało 360 wniosków dotyczących stypendium i 1 wniosek w sprawie zasiłku szkolnego.

Zgodnie z Regulaminem udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Miasta Kielce, przyjętym Uchwałą Nr XXV/551/2008 Rady Miejskiej w Kielcach z dnia 23 czerwca 2008 r., zmienioną Uchwałą Nr XLV/977/2017 Rady Miasta Kielce z dnia 27 lipca 2017 r. kwotę przysługującego stypendium szkolnego określano według zakwalifikowania ucznia do jednej z dwóch grup dochodowych:

I grupa – dochód na członka rodziny od 400,00 zł – 528,00;

II grupa – dochód na członka rodziny poniżej 400,00 zł.

W ramach obu grup przyznawano maksymalne kwoty stypendiów:

I grupa – po 186 zł miesięcznie,

II grupa – po 248 zł miesięcznie.

Wysokość zasiłku szkolnego wynosiła 620,00 zł miesięcznie.

Wyplacona suma świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów za rok szkolny 2019/2020 wynosiła 603.321,76 zł, z czego :

- w roku 2019 wypłacono 278.910,86 zł, w tym 620,00 zł na zasiłki szkolne,
- w roku 2020 wypłacono 324.410,90 zł (wyłącznie stypendia szkolne).

Niewykorzystana część otrzymanej w 2019 roku dotacji w wysokości 237.250,58 zł została zwrócona na konto Wojewody Świętokrzyskiego. Dotacja otrzymana w roku 2020 będzie realizowana na wypłatę stypendiów i zasiłków szkolnych w roku szkolnym 2020/2021.

Międzynarodowy Program Stypendialny Miasta Kielce dla maturzystów z najwyższą średnią za wybieranie kieleckich uczelni

Program został przyjęty Uchwałą Nr XVIII/291/2019 Rady Miasta Kielce z dnia 19 września 2019 r. Głównym założeniem projektu jest wsparcie finansowe absolwentów szkół średnich podejmujących studia wyższe na uczelniach wyższych w Kielcach. Prawo do ubiegania się o przyznanie stypendium na rok akademicki 2019/2020 miały osoby spełniające następujące kryteria:

1. Uzyskały z egzaminu maturalnego wynik na poziomie przynajmniej 85% liczone jako średnia z 2 wybranych przedmiotów zdawanych na poziomie rozszerzonym;
2. Uzyskały tytuł finalisty lub laureata konkursów i olimpiad przedmiotowych;
3. Były zaangażowane w roku szkolnym poprzedzającym rok przyznania stypendium w aktywności szkolne lub pozaszkolne w zakresie szeroko pojętej działalności artystycznej, społecznej, przedsiębiorczości i wolontariatu.

W roku akademickim 2019/2020 złożonych zostatało 27 wniosków o przyznanie stypendium. Zakwalifikowanych do projektu i objętych pomocą zostało 11 studentów. Łączna kwota świadczeń wykorzystanych na realizację zadania wyniosła 49.500 zł.

Wpływ COVID-19 na realizację prawa do edukacji

1. Zagrożenia związane z pojawieniem się w 2020 r. nowego typu wirusa

W związku z zagrożeniem pojawienia się koronawirusa COVID-19 w 2020 roku dyrektorzy wszystkich placówek oświatowych opracowali procedury na podstawie wytycznych przeciwepidemicznych Głównego Inspektora Sanitarnego, Ministerstwa Zdrowia oraz Ministerstwa Edukacji Narodowej.

Funkcjonowanie placówek oświatowych w tym okresie wyglądało następująco:

- od 12.03.2020 do 13.03.2020 – funkcjonowanie jednostek oświatowych zostało czasowo ograniczone, zawieszono zajęcia dydaktyczno-wychowawcze, w przedszkolach i w szkołach podstawowych odbywały się zajęcia opiekuńcze
- od 16.03.2020 do 25.03.2020 – funkcjonowanie jednostek oświatowych zostało czasowo ograniczone, zawieszono zajęcia dydaktyczno-wychowawcze oraz zajęcia opiekuńcze w szkołach i placówkach oświatowych (nauczyciele pozostawali w gotowości do pracy)
- od dnia 25.03.2020 zajęcia dydaktyczno-wychowawcze realizowane były z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość tzw. „nauka zdalna”
- od 6.05.2020 r. Ministerstwo Edukacji Narodowej zniosło czasowe ograniczenie funkcjonowania przedszkoli oraz oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych i przywróciło zajęcia opiekuńcze w nich. Ze względu na konieczność wypełnienia szczegółowych wytycznych przeciwepidemicznych GIS oraz MEN dotyczących m.in. organizacji opieki, higieny, czyszczenia i dezynfekcji pomieszczeń i powierzchni oraz gastronomii od dnia 6 maja do 11 maja 2020 dyrektorzy przedszkoli i szkół podstawowych, dla których organem prowadzącym jest Miasto Kielce, wydali decyzje o zawieszeniu zajęć opiekuńczych na terenie placówek oświatowych na podstawie art. 18 ust 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002r w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach. Zajęcia opiekuńcze w przedszkolach prowadzonych przez Miasto Kielce zostały wznowione w trybie ograniczonym od dnia 12 maja 2020r.

Oddziały przedszkolne w Szkołach Podstawowych, ze względu na bardzo małe zainteresowanie rodziców, pozostały zamknięte do dnia 24.05.2020r.

- od 18.05.2020 uruchomiono kolejny etap stopniowego powrotu do stacjonarnego funkcjonowania szkół (zajęcia praktyczne przygotowujące do końcowych egzaminów zawodowych, praktyki zawodowe u pracodawców dla części uczniów technikum), wybranych placówek oświatowych (otwarcie schronisk młodzieżowych i placówek organizujących zajęcia pozaszkolne), bezpośredniego prowadzenia zajęć specjalistycznych z dziećmi posiadającymi opinię o potrzebie wczesnego wspomagania rozwoju i uczniami posiadającymi orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego (zajęcia rewalidacyjne).
  - od 25.05.2020 przywrócono zajęcia opiekuńczo-wychowawcze z możliwością prowadzenia zajęć dydaktycznych dla uczniów klas I-III szkół podstawowych, uczniowie klas VIII szkół podstawowych mieli możliwość korzystania z konsultacji ze wszystkich przedmiotów, prowadzone były konsultacje dla absolwentów szkół (maturzystów)
  - od 01.06.2020 możliwość korzystania z konsultacji ze wszystkich przedmiotów przez wszystkich uczniów szkół dla dzieci i młodzieży
  - w dniach 8-29 czerwca 2020r. odbywał się egzamin maturalny bez egzaminu ustnego. Liczba uczniów przystępujących do matury w szkołach prowadzonych przez Miasto Kielce wynosiła łącznie 3.276 z czego 2.737 uczniowie tegoroczni i 539 uczniowie ubiegłoroczni
  - w dniach 16-18 czerwca 2020 odbywał się egzamin ósmoklasisty. Liczba uczniów klas 8 w szkołach prowadzonych przez Miasto Kielce wynosiła 1.262.
  - w dniach 22 czerwca – 9 lipca odbyły się egzaminy potwierdzające kwalifikacje w zawodzie
  - w dniach 17-28 sierpnia odbył się egzamin zawodowy
  - w dniu 26 czerwca 2020r odbyło się zakończenie roku szkolnego 2019/2020
2. Zasady dystansu społecznego i reguły dotyczące systemu edukacji

Zasady dystansu społecznego i reguły dotyczące edukacji zawarte zostały w procedurach opracowanych przez dyrektorów wszystkich placówek oświatowych na podstawie wytycznych przeciwepidemicznych Głównego Inspektora Sanitarnego, Ministerstwa Zdrowia oraz Ministerstwa Edukacji Narodowej.

3. Działania wprowadzone w Kielcach w okresie pandemii dotyczące zdalnej edukacji

Zajęcia dydaktyczno-wychowawcze w placówkach oświatowych realizowane były zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 marca 2020r. w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość tzw. „nauka zdalna”.

Za realizację zadań z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość odpowiadali dyrektorzy placówek oświatowych. W celu realizacji zajęć dydaktyczno-wychowawczych wykorzystywano min. dzienniki lekcyjne, emaile, platformy edukacyjne, strony internetowe edukacyjne.

4. Stopień realizacji prawa do edukacji w mieście (liczba „dzieci zgubionych”, problem wykluczenia technologicznego, statystyki dotyczące powrotu uczniów do placówek edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej)

Na terenie Miasta Kielce nie wystąpił problem wykluczenia technologicznego. Wszyscy uczniowie mieli zapewniony dostęp do sprzętu komputerowego i internetu. W przypadku problemów rodzice uczniów użyczyli sprzęt komputerowy szkoły oraz zakupiony w ramach dofinansowania z Centrum Projektów Polska Cyfrowa „Zdalna Szkoła”, uzyskanego w kwocie 99.753 zł. Liczba uczniów nie biorących udziału w „nauce zdalnej” we wszystkich placówkach oświatowych prowadzonych przez Miasto Kielce wynosiła 21 i spowodowana była niewydolnością wychowawczą rodziców, przemocą w rodzinie, zaburzeniami depresyjnymi uczniów. Nauczyciele tych uczniów byli w stałym kontakcie z rodzicami oraz monitorowali sytuację w domach swoich wychowanków.

Liczba dzieci, uczęszczających do przedszkola po wznowieniu ich działania z dniem 12 maja 2020r. wynosiła:

- w tygodniu od 12 do 15 maja 2020r. około 180 dzieci,
- w tygodniu od 18 do 22 maja 2020r. około 300 dzieci,
- w tygodniu od 25 do 29 maja 2020r. około 500 dzieci,
- w tygodniu od 01 do 05 czerwca 2020r. około 700-750 dzieci,
- w dniach od 08 czerwca do końca roku szkolnego, tj. 26 czerwca 2020 liczba dzieci wyniosła około 800.

Rodzice dzieci uczęszczających do oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych nie byli zainteresowani zajęciami opiekuńczymi w szkołach. W zajęciach rewalidacyjnych od dnia 15 czerwca 2020r brało udział około 10 uczniów, a w zajęciach rewalidacyjno-wychowawczych około 30.

Liczba uczniów korzystających z zajęć świetlicowych w szkołach podstawowych wynosiła od 30 do 50, w zależności od dnia.

Konsultacje dla uczniów klas VIII realizowane były dla uczniów z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, natomiast liczba maturzystów wynosiła od 50 do 90.

XVI. SPORT, REKREACJA, TURYSTYKA

W 2020 roku wydatki dotyczące kultury fizycznej wynosiły 22.818.716,56 zł i były dysponowane przez Wydział Edukacji, Kultury i Sportu oraz Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji.

Wykaz większych obiektów sportowych na terenie Miasta Kielce – stan na 2020 rok

Do obiektów sportowych na terenie Miasta Kielce zaliczyć można:

- Zespół Obiektów Sportowych przy ul. Ściegiennego 8 w skład którego wchodzi:

- Stadion Piłkarski

Stadion w Kielcach ma pojemność 15 550 miejsc siedzących usytuowanych na dwóch kondygnacjach. Wszystkie trybuny są zadaszone. Na stadionie znajduje się: boisko główne z podgrzewaną płytą o wymiarach 105x68 m, oświetlenie 1411 luksów (norma UEFA), nowoczesna odnowa biologiczna, pełne zaplecze dla kibiców, nowoczesne nagłośnienie, monitoring (39 kamer). Obok stadionu funkcjonują dwa boiska treningowe (w tym jedno ze sztuczną nawierzchnią). Obiekt spełnia wymogi Światowej Federacji Piłkarskiej (FIFA). Obecnie dzierżawcą obiektu jest Korona S.A. Kielce.

- Hala Sportowa

- Hotel „Stadion”**. Hotel posiada 52 łóżka w pokojach jedno, dwu i trzyosobowych z przeznaczeniem zarówno dla grup sportowych, jak i dla gości z zewnątrz.

- Zespół Obiektów Sportowych przy ul. L. Drogosza 2 w skład bazy wchodzi:

- Stadion lekkoatletyczny

- Wielofunkcyjna Hala Sportowa - "Hala Legionów"

- Hotel „Maraton”**. Hotel posiada 60 łóżek w pokojach jedno, dwu trzy i czteroosobowych z przeznaczeniem zarówno dla grup sportowych, jak i dla gości z zewnątrz.

- Zespół Obiektów Sportowych przy ul. Szczecińskiej 1 w skład obiektu wchodzi:

- Basen letni (obiekt sezonowy)

- Lodowisko (naturalne, sezonowe)

- Hala Sportowa ul. Krakowska 72

W obiekcie znajduje się pełno wymiarowe boisko (parkiet) do gry w piłkę ręczną (20 x 40 m) z wybiegami dokoła boiska (1,25 - 1,30 m).

- Hala Widowiskowo Sportowa ul. Żytnia 1

- Kryte Pływalnie:

- Kryta Pływalnia DELFIN ul. Krakowska 2 . To jedna z najpopularniejszych pływalni w Kielcach. Składa się z dwóch niecek o wymiarach: 25 x 12,5 metra oraz 10 x 4,5 metra.

Atrakcjami dla korzystających z obiektu są sauna fińska oraz zjeżdżalnia - rura licząca 93 metry długości.

- Kryta Pływalnia „Foka” przy Os. Barwinek 31, składa się z dwóch niecek o wymiarach 25 x 12,5 metra oraz 12 x 6 metrów. Basen posiada również saunę fińską.

- Kryta Pływalnia ORKA ul. Kujawska 18 składa się z dwóch niecek o wymiarach: 25 x 12,5 metra oraz 12 x 6 metrów.

Na wszystkich trzech w/w basenach osoby w każdym wieku mogą liczyć na naukę pływania pod okiem profesjonalnej kadry instruktorskiej.

- Kryta Pływalnia MORS przy ul. Marszałkowskiej 96 przy SP nr 27 Do dyspozycji gości jest przeznaczony basen o wymiarach 25m x12,5m.

- Kryta Pływalnia Jurajska przy ul. Jurajskiej 7 przy SP nr 25 z basenem o wymiarach 25x12,5 metra.

- Wyciąg Narciarski na Telegrafie ul. Narciarska 6

Lokalizacja: północny stok góry Telegraf (406 m n.p.m). Długość trasy zjazdowej: 450 m.

Rodzaj wyciągu: orczykowy podwójny.

Przepustowość: 1000 os./godz.

Szerokość trasy: 40 m.

Różnica poziomów: 100 m.

Stok jest sztucznie oświetlony i naśnieżany. Na miejscu znajduje się wypożyczalnia sprzętu (ok. 100 par nart), szkółka narciarska, punkt gastronomii, miejsce na ognisko, parking.

Obok krótki wyciąg dla dzieci - 100 m.

- Wyciąg narciarski Stadion góra Pierścienica

Rodzaj wyciągu: orczykowy podwójny.

Stok jest sztucznie oświetlony i naśnieżany. Na miejscu znajduje się wypożyczalnia sprzętu narciarskiego, szkółka narciarska, punkt gastronomii, miejsce na ognisko, parking.

Ponadto na terenie Miasta Kielce funkcjonują:

- Stadion piłkarski przy ul. W. Szczepaniaka 29
- Stadion piłkarski przy ul. Warszawskiej 338 oraz hala sportowa /treningowa/
- Boisko piłkarskie /treningowe/przy ul. Kusocińskiego /Pakosz/
- Dwa boiska /pełno wymiarowe/piłkarskie, ul. Piekoszowska, ul. Siedem Źródeł
- Obiekt sportowy Miejskiego Szkolnego Ośrodka Sportowego przy ul. Prosta 51, z dwoma pełnowymiarowymi boiskami piłkarskimi, mini boisko ze sztuczną nawierzchnią, bieżnią LA
- Korty tenisowe KS Tęcz Społem przy ul. Zagnańskiej 82 oraz korty tenisowe MUKS Gemik Kielce przy ul. Kusocińskiego 61A
- Obiekt sportowy KS „Stella” Kielce przy ul. Krakowskiej 374 , w skład którego wchodzi tory łucznicze i hala sportowa.
- Obiekty sportowe typu: „Orlik” tj. przy ZSE nr 1 ul. Jagiellońska 90 i SP 27 ul. Marszałkowskiej 96,

Szkolne obiekty sportowe:

- Hala sportowa przy Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1, ul. Jagiellońska 90, Pełnowymiarowe boiska do piłki ręcznej, piłki siatkowej i futsalu. Widownia z wysuwanymi siedziskami na 200 osób oraz galeria (antresola) na 50-60 osób.
- Hala sportowa przy III LO im. C.K. Norwida, ul. Jagiellońska 4, pełnowymiarowe boisko do piłki ręcznej. Sama hala jest podzielona dodatkowo na trzy sektory z możliwością uprawiania w każdym z nich innej dyscypliny sportu. Widownia na parterze - ilość miejsc siedzących - 135. Zapewniono dostęp osobom niepełnosprawnym na poziom pierwszej kondygnacji nadziemnej. Wewnątrz budynku winda przystosowana dla osób niepełnosprawnych.

- kompleks sportowy przy Zespole Szkół Mechanicznych w Kielcach przy ul. Jagiellońskiej 32
- kompleks sportowy wraz z infrastrukturą towarzyszącą na terenie Zespołu Szkół Zawodowych nr 1 w Kielcach, ul. Zgoda 31

W roku 2020 oddane do użytku / zmodernizowane zostały następujące przyszkolne obiekty sportowe:

- Plac treningowy z rzutnią do pchnięcia kulą przy Zespole Szkół Ekonomicznych w Kielcach (nowopowstały obiekt przyszkolny w ramach BO)
- Wymiana nawierzchni na boisku do piłki nożnej przy Szkole Podstawowej Nr 27 w Kielcach przy ul. Marszałkowskiej 96 (remont obiektu)
- Siłownia zewnętrzna na terenie III LO im. C.K. Norwida w Kielcach przy ul. Jagiellońskiej 4 (nowopowstały obiekt przyszkolny w ramach BO)
- Siłownia zewnętrzna przy kompleksie sportowo-rekreacyjnym ZSZ Nr 1 w Kielcach przy ul. Zgoda 31 (nowopowstały obiekt przyszkolny w ramach BO)

Imprezy sportowe i turystyczne realizowane na terenie Miasta Kielce w 2020 roku

W roku 2020 w porównaniu do 2019 wiele wydarzeń sportowych i turystycznych zostało odwołane z powodu pandemii koronawirusa. Imprezy, które zostały przeprowadzone:

- Wyścig na rowerach górskich MTB Cross Maraton
- Tropem Wilczym. Bieg Pamięci Żołnierzy Wyklętych
- VI Kielecki Bieg Górski - z powodu pandemii koronawirusa wzięło w nim udział zaledwie 170 osób.
- Ogólnopolskie zawody pływackie
- Mistrzostwa szkół podstawowych w pływaniu
- VII Pielgrzymka Rowerowa
- Wycieczki po Kielcach i regionie świętokrzyskim dla dzieci i młodzieży z terenu Miasta Kielce pozostających w okresie wakacji (łącznie skorzystało 1.065 osób).

Wydarzenia sportowe i turystyczne zorganizowane w ramach Budżetu Obywatelskiego:

- „Całe Kielce na rowery!”
- Festiwal Sportów Wodnych
- Gra Miejska „Miasto Moje, a w nim...”

Projekty społeczne o charakterze rekreacyjnym dla mieszkańców Kielc:

- Projekt „Sportowe ferie w mieście”. Projekt obejmował 2 jednotygodniowe turnusy. W ramach projektu, dzieci pod opieką wykwalifikowanej kadry wychowawców i instruktorów z różnych dyscyplin sportowych mogły w czasie zimowej przerwy w nauce uczestniczyć w różnego rodzaju wydarzeniach, organizowanych przez kielecki MOSiR. W sumie wzięło w nim udział 90 dzieci.
- Projekt „Sportowe wakacje w mieście”. Projekt obejmował 6 jednotygodniowych turnusów. W ramach projektu, dzieci pod opieką wykwalifikowanej kadry wychowawców i instruktorów z różnych dyscyplin sportowych, mogły w czasie wakacji uczestniczyć w różnego rodzaju wydarzeniach, organizowanych przez kielecki MOSiR. W sumie, przez całe wakacje wzięło w nim udział ponad 200 dzieci.
- Projekt „Wystrzałowe Półkolonie na Sportowo” organizowany przez Miejski Szkolny Ośrodek Sportowy w Kielcach w okresie wakacji od 6.07 do 10.07.2020 r. dla dzieci i młodzieży w wieku w wieku 7-13 lat. W czasie półkolonii dzieci pod opieką wykwalifikowanej kadry wychowawców i instruktorów mogły uczestniczyć w różnego rodzaju zajęciach: gry i zabawy sportowo-rekreacyjne, zawody sportowe, basen, zajęcia na strzelnicy sportowej, zabawy wprowadzające do dyscyplin sportowych (judo, karate, muay thai). W projekcie wzięło udział 14 uczestników
- Projekt „Aktywny senior” mający na celu propagowanie aktywności fizycznej i zdrowego trybu życia wśród kieleckich seniorów. W ramach programu „Aktywny Senior” mieszkańcy Kielc w wieku 55+ mieli możliwość udziału w bezpłatnych zajęciach z gimnastyki, jogi i nordic walking. Zajęcia ruchowe prowadzone przez wykwalifikowanych instruktorów organizowane były dwa razy w tygodniu w „Hali Legionów” i na ścieżkach leśnych w Parku Kultury i Wypoczynku. W 2020r. zajęcia z w/w projektu odbyły się tylko w miesiącach styczeń i luty. Dalej zostały zawieszony z powodu pandemii koronawirusa.

Osiągnięcia kieleckich sportowców w 2020 roku

Pomimo pandemii koronawirusa zawodnicy kieleckich klubów sportowych w 2020 roku osiągnęli wiele sukcesów sportowych, w szczególności na arenie ogólnopolskiej.

1. Uczestnicy Mistrzostw EuropyŻeglarstwo

Natalia Nadrzewia UKS Zalew Kielce: 7 m-ce ME juniorów w klasie Laser 4.7, złoty medal MP junierek młodszych w klasie Laser 4.7, trener Andrzej Kosmala

2. Medaliści Mistrzostw Polski /MP/ w kategoriach: młodzik, junior młodszy, junior, młodzieżowiec.

Piłka Ręczna

Drużyna PGE Vive Kielce – złoty medal MP w Klubowej Piłce Ręcznej Mężczyzn

Skład: Julen Aguinagalde, Alex Dujshebaev, Daniel Dujshebaev, Angel Fernandez Perez, Mateusz Jachlewski, Blaz Janc, Mariusz Jurkiewicz, Arciom Karalek, Uładzislau Kulesh, Krzysztof Lijewski, Arkadiusz Moryto, Miłosz Wałach, Tomasz Gębała, Sigvaldi Gudjonson, Romaric Guillo, Sebastian Kaczor, Igor Karacic, Mateusz Kornecki, Michał Olejniczak, Doruk Pehlivan, Szymon Sićko, Cezary Surgiel, Hakur Thrastarson, Nicolas Tournat, Branko Vujovic, Andreas Wolf, Filip Zdziech.

Sztab szkoleniowy: Talant Dujshebaev, Sławomir Szał, Krzysztof Paluch, Tomasz Mgłosiek

Drużyna PGE VIVE Kielce - brązowy medal MP Juniorów

Skład: Jakub Bandrowski, Miłosz Bączek, Jakub Bekier, Paweł Cieszkowski, Mateusz Czerwiński, Maciej Fąfara, Marcin Górski, Tomasz Kordos, Mikołaj Kotliński, Norbert Kruk, Jakub Kuczkowski, Michał Murzec, Mikołaj Pietrzyk, Aleksander Pinda, Kornel Późniak, Wiktor Radomski, Piotr Rękas, Maciej Siołek, Cezary Surgiel, Bartosz Szaniawski, Grzegorz Sztandera, Dominik Urbanowski, Miłosz Wałach, Hubert Więckowski, Jan Winarski, Wiktor Wójcik, Filip Zdziech, Jakub Żmudzki.

Sztab szkoleniowy: Litowski Aleksander, Grecak Paweł, Żyła Dominik

Lekka atletyka

Karolina Młodawska /KKL Kielce/: złoty medal MP seniorów w trójskoku i brązowy medal MP seniorów w skoku w dal, trener Zdzisław Lipiński

Katarzyna Furmanek /KKL Kielce/: złoty medal MP seniorów w rzucie młotem, trener Grzegorz Furmanek

Wiktoria Wijas / KKL Kielce /: złoty medal MP juniorów w rzucie młotem, trener Grzegorz Furmanek

Zuzanna Pałyga/ KKL Kielce/: złoty medal MP juniorów młodszych w rzucie młotem, trener Grzegorz Furmanek

Adam Masaczyński / KKL Kielce/ – lekka atletyka – złoty medal Halowych MP U20 w biegu na 1500m i brązowy medal MP U20 w biegu na 800m, trener Krzysztof Józwiak

Alicja Borek /KKL Kielce/: srebrny medal MP U16 w wieloskoku, trener Paweł Tietierin

Natalia Biskupska /KKL Kielce/: brązowy medal MP U16 skok o tyczce, trener Agnieszka Wrona

Jakub Sobura Durma /KKL Kielce/: srebrny medal MP U20 400m przez płotki, trener Paweł Tietierin

Anna Skowronek, Adam Masaczyński, Oliwia Skrzyniarz, Jakub Sobura Durma /KKL Kielce/: srebrny medal MP U20 sztafeta mieszana 4x400m., trener Paweł Tietierin

Zapasy

Wiktoria Płaczowska /ULKS Guliwer Kielce/: złoty medal OOM w zapasach kobiet w kat. 61kg, trener Karol Kucharczyk i Zbigniew Płaczkowski

Klaudia Hajdenrajch /ULKS Guliwer Kielce/: brązowy medal OOM w zapasach kobiet w kat. 69 kg, trener Karol Kucharczyk i Zbigniew Płaczkowski

Sumo

Patryk Walczak /ULKS Guliwer Kielce/: srebrny medal MPJ, trener Karol Kucharczyk

Dominika Śniada /ULKS Guliwer Kielce/: brązowy medal MP Kadetek, trener Karol Kucharczyk

Akrobatyka sportowa

Julia Nowakowska /TS Piramida/: srebrny medal MP JMł., trener Adam Makowski

Amelia Czerwiak /TS Piramida/: brązowy medal MP JMł., trener Adam Makowski.

Łucznictwo

Aleksandra Baran, Mateusz Bucki /KS Stella Kielce/: brązowy medal Mistrzostw Polski Seniorów Mikst (strzelania mieszane)

Aleksandra Baran, Marta Maciejewska, Oliwia Żelazna /KS Stella Kielce/: zespołowo srebrny medal Młodzieżowych Mistrzostw Polski –

Maciej Fałdziński, Tomasz Przepióra, Wiktor Borusiński, Dawid Kulik, Maciej Wojtyś, Mateusz Bucki /KS Stella Kielce/: brązowy medal Ekstraklasy Łuczniczej

Trener KS Stella - Arkadiusz Ponikowski

Karate

Arthem Ohii /Kielecki Klub Karate Kyokushin/: złoty medal MPJ w karate kyokushin, trener Anna Latos

Dominik Kasza/Kielecki Klub Karate Kyokushin/: złoty medal MMP w karate kyokushin, brązowy medal MP Seniorów w karate kyokushin, trener Krzysztof Borowiec i Marek Prasek

Judo

Wiktor Mazurczak /UMKS Żak Kielce/: brązowy medal MMP kat. wag +100 kg

Jeremiasz Bętkowski /KS Kuzushi Kielce/: brązowy medal MP Młodzików w judo kat. 46kg, trener Kinga Kubicka

Katarzyna Klimkiewicz /KS Kuzushi Kielce/: brązowy medal MP Młodziczek w judo kat. 70kg, trener Kinga Kubicka

Bilard

Karol Skowerski, Michał Turkowski, Sebastian Batkowski, Tomasz Kapłan /Nosan Kielce/: złoty medal w Bilardowej Ekstraklasie/

Tomasz Kapłan /Nosan Kielce/: złoty medal MP w 9 bil, trener Bogdan Wołkowski

Oliwia Zalewska /Nosan Kielce/: złoty medal MP w 9 bil i 10 bil, trener Bogdan Wołkowski

Izabela Jońska /Nosan Kielce/: srebrny medal MPJ w 8 bil, trener Marek Karlikowski

Szymon Boruśnicki /Nosan Kielce/: srebrny medal MPJ w 10 bil, trener Marek Karlikowski

Maciej Słowik /Nosan Kielce/: brązowy medal MPJ w 14/1 bil, trener Marek Karlikowski

Pływanie

Dominik Bujak /Salos Cortile Kielce/: złoty medal Zimowych MMP w pływaniu na 400m st. zmiennym, trener Marcin Przytuła

Triathlon i Aquathlon

Przemysław Szymanowski /Szymanowski Triathlon Team/: złoty medal MP Elity w Aquathlonie

Maria Pytel /Szymanowski Triathlon Team/: złoty medal MP Elity w Aquathlonie

Henryk Brzóška /TS Akwedukt Kielce/: złoty medal MP w triathlonie w kat. M50 na dystansie sprinterskim i olimpijskim, trener Jakub Brzóška, Grzegorz Kożuchowski

Renata Brzóška /TS Akwedukt Kielce/: złoty medal MP w triathlonie w kat. K50 na dystansie olimpijskim, trener Jakub Brzóška, Grzegorz Kożuchowski.

Jan Brzóška /TS Akwedukt Kielce/: brązowy medal MP Młodzików w triathlonie i aquathlonie, trener Grzegorz Kożuchowski, Jakub Brzóška

Wiktoria Kos /TS Akwedukt Kielce/: złoty medal MP Młodzików w duathlonie, trener Grzegorz Kożuchowski, Jakub Brzóška

Boks

Sandra Drabik /SKKB Kielce/: złoty medal MP seniorów w wadze 54kg, trener Marek Soboń, Paweł Domagała, uczestniczka turnieju kwalifikacyjnego w Londynie do Igrzysk Olimpijskich w Tokio 2020 /1 wygrana walka do czasu przerwania zawodów z powodu pandemii/.

Bartosz Gołębiewski /KKB RUSH Kielce/: złoty medal MP seniorów w wadze 75kg, trener Ireneusz Czapka

Daniel Adamiec /KKB RUSH Kielce/: złoty medal MP seniorów w wadze 81kg, trener Ireneusz Czapka

Tomasz Niedźwiecki /KKB RUSH Kielce/: srebrny medal MP seniorów,

Karol Pawlik /KKB RUSH Kielce/: brązowy medal OOM,

Konrad Kumorowski /KKB RUSH Kielce/: brązowy medal OOM,

Hubert Wrona /KKB RUSH Kielce/: brązowy medal MMP,

Kickboxing

Maciej Zyz /SKKB Kielce/: kickboxing – złoty medal MP kadetów w formule low kick, trener Marek Soboń, Paweł Domagała

Dominik Kaleta /SKKB Kielce/: złoty medal MP K-1, seniorów w formule low kick złoty medal, trener Marek Soboń, Paweł Domagała

Robert Soboń /SKKB Kielce/: złoty medal MP seniorów, MP w formule low kick brązowy medal, trener Marek Soboń, Paweł Domagała

Maciej Kubicki /SKKB Kielce/: brązowy medal MP w K-1, MP w formule low kick brązowy medal, trener Marek Soboń, Paweł Domagała

Aleksandra Górka /SKKB Kielce/: MP w formule low kick brązowy medal, trener Marek Soboń, Paweł Domagała

Martyna Kot /SKKB Kielce/: brązowy medal MP w K-1, trener Marek Soboń, Paweł Domagała

Sporty Siłowe

Błażej Tkacz /KS Tęcza Społem Kielce/: złoty medal MPJ w trójboju siłowym klasycznym w kat.59kg, trener Arkadiusz Znojek

Sławomir Szymura /KS Tęcza Społem Kielce/: srebrny medal MPJ w trójboju siłowym klasycznym, trener Arkadiusz Znojek

Hubert Jasiński /KS Tęcza Społem Kielce/: srebrny medal MPJ w wyciskaniu leżąc, trener Rafał Sękowski

Kamil Więch /KS Tęcza Społem Kielce/: złoty medal MPJ w wyciskaniu leżąc klasycznym, trener Arkadiusz Znojek

Łukasz Foryś /KS Tęcza Społem Kielce/: srebrny medal MPJ w wyciskaniu leżąc klasycznym, trener Arkadiusz Znojek

Jeździectwo

Gabriela Bado /Kielecki Klub Jeździecki/: złoty medal MMP w skokach.

Sporty Motorowe /ENDURO/

KTM „Novi – Korona” Kielce: Klubowy Mistrz Polski w Rajdach Enduro

Badminton

Jan Frańczak /UKS Wschodnia Kielce/: brązowy medal MP Młodzików w singlu i deblu, trener Filip Przyjemski

Kaja Ziółkowska /UKS Wschodnia Kielce/: brązowy medal MP Młodzików w mikście i deblu, trener Filip Przyjemski

Zapasy

Aleksander Płaczkowski /ULKS Guliwer Kielce/: brązowy medal MP młodzików w zapasach st. wolnym w kat.35kg, trener Karol Kucharczyk, Zbigniew Płaczkowski

Julia Kowalik /ULKS Guliwer Kielce/: srebrny medal MP Młodziczek w zapasach kobiet w kat.66kg, trener Karol Kucharczyk, Zbigniew Płaczkowski

3. Sport niepełnosprawnych

Klub Sportowy „Pactum Scyzory” Kielce /drużyna koszykówki na wózkach/: sezon 2019/2020, I m. Puchar Polski, Mistrzostwa Polski II m.

Ireneusz Kapusta /ZSiR Start Kielce/: złoty medal MP osób z niepełnosprawnością w łucznictwie /hala/ oraz na torach otwartych w łukach klasycznych, trener Ryszard Olejnik

Łukasz Ciszek /ZSiR Start Kielce/: srebrny medal MP osób z niepełnosprawnością na torach otwartych w łukach klasycznych, trener Ryszard Olejnik

Wojciech Piotrowski /ZSiR Start Kielce/: brązowy medal MP osób z niepełnosprawnością na torach otwartych w łukach bloczkowych, trener Ryszard Olejnik

Ireneusz Kapusta, Łukasz Ciszek, Mariusz Malik /ZSiR Start Kielce/: srebrny medal MP osób z niepełnosprawnością na torach otwartych (strzelanie drużynowe łuki klasyczne), trener Ryszard Olejnik

Wojciech Piotrowski, Ireneusz Zapała, Tomasz Pakaszewski /ZSiR Start Kielce/: brązowy medal MP osób z niepełnosprawnością na torach otwartych (strzelanie drużynowe łuki bloczkowe), trener Ryszard Olejnik

Władysław Pałys /ZSiR Start Kielce/: srebrny medal MP osób z niepełnosprawnością na torach otwartych, trener Ryszard Olejnik

Anna Kumór /ZSiR Start Kielce/: brązowy medal MP osób z niepełnosprawnością na torach otwartych (łuki klasyczne – 30 m), trener Ryszard Olejnik

Ireneusz Zapała /ZSiR Start Kielce/: srebrny medal Halowe Mistrzostwa Polski Osób Niepełnosprawnych w łucznictwie (łuki bloczkowe), trener Ryszard Olejnik

Tomasz Pakaszewski /ZSiR Start Kielce/: brązowy medal Halowe Mistrzostwa Polski Osób Niepełnosprawnych w łucznictwie (łuki bloczkowe), trener Ryszard Olejnik

Sebastian Łapaj /ZSiR Start Kielce/: brązowy medal w rzucie dyskiem, brązowy medal w rzucie maczugą_48 Paralekkoatletyczne Mistrzostwa Polski, trener Jerzy Płonka i Jarosław Borecki

Paweł Ortyl /ZSiR Start Kielce/: srebrny medal w rzucie maczugą 48 Paralekkoatletyczne Mistrzostwa Polski, trener Jerzy Płonka i Jarosław Borecki

Andrzej Janowski /ZSiR Start Kielce/: brązowy medal Mistrzostwa Polski w Bocci, trener prowadzący, instruktor bocci: Anna Bujak

Tabela 56 Współzawodnictwo sportowe, klasyfikacja kieleckich klubów sportowych – Gmina Kielce.

Nazwa klubu sportowego	Suma punktów	Młodzik	Junior młodszy	Junior	Młodzieżowiec
1. KS VIVE Kielce	188.48	0	67.1	86.1	35.28
2. KKL Kielce	120	0	47	36	37
3. Stowarzyszenie Lokalne SALOS Cortile Kielce	111	87	24	0	0
4. Korona Kielce SA KIELCE	104.28	0	74.28	30	0
5. KS Stella Kielce	104.16	55	15	8.66	25.5
6. ULKS Guliwer Kielce	81.44	0	14	27.44	40
7. Świętokrzyskie Stowarzyszenie Sportowe Kielce	57	0	0	51	6
8. Korona Handball Kielce	56.87	0	16.63	27.61	12.63
9. KKB Rushh Kielce	50	28	0	22	0
10. Świętokrzyski Klub Alpinistyczny Kielce	44	0	0	37	7
11. KSP Kielce	38.17	0	4.17	18	16
12. KMKSz Victoria Kielce	38	0	37	1	0
13. UKS Zalew Kielce	34	0	3	18	13
14. DMKS Plas Kielce	32	0	0	0	32
15. TS Akwedukt Kielce	28	0	2	3	23
16. KKP Korona Kielce	27	0	0	0	27
17. AZS UJK Kielce	27	0	0	0	27
18. TS Piramida Kielce	25	0	0	25	0
19. MKS Cyclo Korona Kielce	16,5	0	0	6	10.5

Źródło: Wydział Edukacji, Kultury i Sportu.

Stypendia za wyniki sportowe.

W roku 2020 Miasto Kielce przeznaczyło kwotę 198 480,00 zł na stypendia sportowe dla osób czynnie uprawiających sport, za osiągnięte wyniki sportowe w międzynarodowym i krajowym współzawodnictwie sportowym w roku 2019 w kategoriach wiekowych junior młodszy – młodzieżowiec. Ogółem wypłacono stypendia dla 182 osób. Wśród osób otrzymujących stypendia, 88 to osoby pełnoletnie oraz 94 osób poniżej 18 roku życia. Średniomiesięczne stypendium wypłacane dla osoby pełnoletniej wyniosło 185,79 zł a dla niepełnoletniej młodzieży 177,98 zł.

16.1. Działalność Geoparku Kielce

Geopark Kielce jest jednostką budżetową Miasta Kielce powołaną w celu zarządzania terenami pogórnymi Wietrzni, Kadzielni i Ślichowic oraz obiektami: Ogród Botaniczny, Centrum Geoedukacji, Amfiteatr Kadzielnia, Podziemna Trasa Turystyczna na Kadzielni, Ośrodek Pracy

Twórczej „Wietrznia”, jak również tworzenia warunków dla rozwoju Miasta Kielce jako ośrodka turystyki i edukacji o randze ponadregionalnej. Z tym ostatnim komponentem związane są działania Geoparku Kielce koncentrujące się na następujących aspektach:

- utrzymanie terenów i obiektów pełniących funkcje atrakcji turystycznych (w szczególności Rezerwat, Park i Amfiteatr Kadzielnia, Ogród Botaniczny, Rezerwat Wietrznia wraz z Centrum Geoedukacji oraz Rezerwat Ślichowice),
- ochrona i promocja walorów przyrodniczych i kulturowych Miasta Kielce,
- organizowanie wydarzeń edukacyjnych, turystycznych, kulturalnych, sportowych związanych z zarządzanymi terenami i obiektami,
- prowadzenie edukacji nieformalnej i pozaformalnej oraz działalności naukowej, szkoleniowej i wydawniczej
- prowadzenie działalności Ogrodu Botanicznego zgodnie z ustawą o ochronie przyrody
- prowadzenie działań związanych z Geoparkiem Świętokrzyskim aspirującym do Światowej Sieni Geoparków UNESCO i funkcjonującym formalnie jako stowarzyszenie pięciu gmin powiatu kieleckiego (Kielce, Chęciny, Morawica, Nowiny oraz Piekoszów)
- zarządzanie projektami współfinansowanymi ze środków Unii Europejskiej i innych organizacji międzynarodowych oraz krajowych funduszy celowych

W kontekście tworzenia warunków dla rozwoju Miasta Kielce jako ośrodka turystycznego o randze ponadregionalnej i związanego z tym szerokiego zakresu działalności, w 2020 roku Geopark Kielce podjął szereg inicjatyw związanych z różnorodnymi obszarami tematycznymi.

Utrzymanie terenów przyrodniczo cennych

Kluczowa rola Geoparku Kielce w kontekście budowania wizerunku Miasta Kielce jako silnego ośrodka turystyki przyrodniczej (w tym geoturystyki) wynika z faktu zarządzania powierzchnią niemal 40 ha terenów przyrodniczo cennych (Kadzielnia, Wietrznia, Ślichowice oraz południowo-wschodnie zbocze Karczówki z Ogrodem Botanicznym) oraz znajdujących się w ich obrębie obiektów, stanowiących ważne atrakcje turystyczne na mapie regionu świętokrzyskiego. Utrzymanie tych terenów i obiektów ma podstawowe znaczenie dla turystycznego wizerunku miasta i regionu. W 2020 roku Geopark Kielce podejmował standardowe działania związane z utrzymaniem i konserwacją zieleni i infrastruktury oraz sprzętaniem terenów przyrodniczo cennych Kadzielni, Wietrzni i Ślichowic. Istotny udział w działalności jednostki stanowiło również utrzymanie części ekspozycyjnej o powierzchni ok. 11 ha w Ogrodzie Botanicznym w Kielcach. W kontekście utrzymania terenów przyrodniczo

cennych Kadzielni i Wietrzni oraz terenu Ogrodu Botanicznego należy podkreślić fakt funkcjonowania nowej infrastruktury turystycznej/edukacyjnej stanowiącej efekt rzeczowy dwóch projektów zrealizowanych w latach 2018-2019:

- Projekt „Rozbudowa infrastruktury edukacyjnej na terenach przyrodniczo cennych administrowanych przez Geopark Kielce” związany z budową kompleksowej infrastruktury turystycznej/edukacyjnej w Parku Kadzielnia i rezerwacie Wietrznia oraz Modernizacją ekspozycji stałej w Centrum Geoedukacji wraz z budową Geologicznego Ogrodu Doświadczeń. Całkowita wartość projektu to 13.940.000,00 PLN, z czego wkład UE był na poziomie 11.849.000,00 PLN.
- Projekt „Rozbudowa Ogrodu Botanicznego w Kielcach w oparciu o endogeniczne zasoby dziedzictwa naturalnego” związany z budową 3 oczek wodnych i udostępnieniem podziemnych pustek wraz z zagospodarowaniem terenu (wodospad, alpinarium, mała infrastruktura turystyczna oraz nasadzenia w kilku kolekcjach i działach tematycznych). Całkowita wartość projektu to 10.604.110,70 PLN, z czego wkład UE był na poziomie 6.324.978,58 PLN.

Jednym z efektów realizacji ww. projektów mających odniesienie do 2020 roku, jest stosunkowo wysoki poziom frekwencji odwiedzających tereny przyrodniczo cenne Kadzielni Wietrzni i Ogrodu Botanicznego (w tym korzystających z nowo wybudowanej infrastruktury), wynoszącej odpowiednio: **216 983 osoby, 44 613 osoby i 31 877 osób.**

Działania promocyjne

Wśród najważniejszych działań promocyjnych zrealizowanych przez jednostkę w 2020 roku należy wymienić następujące:

- opracowanie idei i zainicjowanie akcji promocyjnej Kielce Naturalnie mającej na celu zwrócenie uwagi na kluczowe znaczenie dziedzictwa naturalnego Miasta Kielce i możliwości jego wykorzystania w ramach różnorodnych działań związanych z turystyką, edukacją, rekreacją, sportem i nauką. W ramach działań promocyjnych opracowano logo Kielce Naturalnie wraz z materiałami promocyjnymi, jak również zrealizowano szereg działań o charakterze promocyjno-edukacyjnych skierowanych do społeczności lokalnej oraz turystów odwiedzających miasto. W efekcie działań podjętych przez Geopark Kielce idea Kielce Naturalnie zwizualizowana w formie logo stała się jednym z kluczowych elementów promocji Miasta Kielce wykorzystywanych podczas różnych wydarzeń, akcji.

- promocja w mediach, m.in. audycja w Radio Kielce promująca geologiczną pasję członków Klubu Miłośników Geologii
- promocja poprzez konkursy, plebiscyty, rankingi organizowane przez niezależne instytucje, media, w tym:
  - nominacja dla Centrum Geoedukacji w plebiscycie „Supermiasta” zorganizowanego przez redakcję „Gazety Wyborczej”
  - specjalna nagroda Grand Prix dla Geoparku Kielce w konkursie na najlepiej zagospodarowaną przestrzeń publiczną w Polsce w 2020 roku; w ramach tego konkursu zorganizowanego przez Towarzystwo Urbanistów Polskich została zgłoszona infrastruktura wybudowana w ramach projektu „Rozbudowa infrastruktury edukacyjnej na terenach przyrodniczo cennych administrowanych przez Geoparku Kielce” zrealizowanego przez jednostkę w latach 2018-2019
  - nominacja dla Ogrodu Botanicznego w konkursie „IDOL” zorganizowanym przez Fundację Szansa dla Niewidomych; w ramach nominacji zwrócono uwagę na dostępność i udogodnienia dla osób z dysfunkcją wzroku wdrożone na terenie Ogrodu Botanicznego
- Promocja przez internet, w tym media społecznościowe

W ciągu 2020 roku Geopark Kielce prowadził szeroko zakrojone działania promocyjne poprzez administrowane strony internetowe i media społecznościowe (Facebook, Instagram, You Tube). Efekty tej działalności w postaci liczby odbiorców, ilości wyświetleń czy aktywności związanej z prezentowanymi materiałami online w 2020 roku, przedstawiają się następująco:

- łączna liczba odbiorców postów zamieszczanych na profilach facebook Geopark Kielce – Centrum Geoedukacji, Geopark Kielce – Ogród Botaniczny oraz Amfiteatr Kadzielnia: **ponad 1 mln odbiorców**
- łączna liczba obserwujących profile facebook Geopark Kielce – Centrum Geoedukacji, Geopark Kielce – Ogród Botaniczny oraz Amfiteatr Kadzielnia: **1,9 tys. obserwujących**
- łączna ilość wyświetleń filmów edukacyjnych i promocyjnych online publikowanych na profilach facebook Geopark Kielce – Centrum Geoedukacji, Geopark Kielce – Ogród Botaniczny i Amfiteatr Kadzielnia: **ok. 100 tys. wyświetleń**
- łączna ilość wyświetleń filmów edukacyjnych publikowanych na kanale Geoparku Kielce w serwisie You Tube: **ok. 2,2 tys. wyświetleń**

Organizacja wydarzeń turystycznych i edukacyjnych

W 2020 roku, pomimo znacznych ograniczeń jeżeli chodzi o możliwość realizacji oferty turystycznej i edukacyjnej dla zwiedzających wynikających z pandemii, Geopark Kielce zrealizował szereg działań związanych z ww. obszarem aktywności:

- GEO-FERIE 2020 – cykl warsztatów edukacyjnych skierowanych do dzieci i wieku szkolnym, zrealizowanych w okresie ferii w ramach działalności dwóch obiektów Geoparku Kielce: Centrum Geoedukacji i Ogród Botaniczny
- WEEKEND POZYTYWNYCH EMOCJI #KielcelsReady organizowany w ramach ogólnopolskiej akcji #CityWillWait; w ramach wydarzenia udostępniono do zwiedzania obiekty Geoparku Kielce: Ogród Botaniczny, Centrum Geoedukacji wraz ze ścieżką edukacyjną w rezerwacie Wietrznia oraz Park Kadzielnia wraz z Podziemną Trasą Turystyczną. Jako atrakcja w Parku Kadzielnia funkcjonowała również Podniebna Trasa Widokowa – Tyrolka na Kadzielni.
- DZIEŃ DZIECKA Z E-ENERGIĄ W CENTRUM GEOEDUKACJI – wydarzenie edukacyjne online organizowane we współpracy z Energetycznym Centrum Nauki KPT
- DZIEŃ DZIECKA NA TYROLCE – promocja wydarzenia organizowanego przez Tyrolkę na Kadzielni
  - KIELCE NATURALNIE – SPACERY PRZYRODNICZE – organizacja 9 spacerów edukacyjnych po wybranych terenach przyrodniczo cennych znajdujących się w obrębie Kielc (m.in. rezerwaty Wietrznia, Ślichowice, Karczówka, Biesak-Białogon, Park Kadzielnia, Ogród Botaniczny)
- GRA MIEJSKA „DZIENNIK ODKRYWCY – GALAKTYKA INSTYTUCJI” – udział Geoparku Kielce – Centrum Geoedukacji w ramach wydarzenia koordynowanego przez Instytut Designu w Kielcach; dla uczestników gry przygotowano specjalne zadania i atrakcje w ramach ekspozycji stałej w obiekcie
- WAKACYJNA AKADEMIA PRZYRODY – cykl 7 zajęć edukacyjnych o charakterze ekologicznym i przyrodniczym zrealizowanych w Ogrodzie Botanicznym w miesiącach wakacyjnych (lipiec-sierpień); zeszłoroczna edycja Wakacyjnej Akademii Przyrody była powiązana z ideą i akcją Kielce Naturalnie; w warsztatach wzięło udział łącznie ponad 100 osób,
- WARSZTATY TERENOWE DLA NAUCZYCIELI – geologiczne warsztaty terenowe dla ponad 20 nauczycieli zorganizowane 19 września 2020 r. we współpracy Geoparku Kielce z Samorządowym Ośrodkiem Doradztwa Metodycznego i Doskonalenia Nauczycieli w Kielcach,

- ERC SPACE and ROBOTIC EVENTS 2020 – wydarzenie organizowane przez Politechnikę Świętokrzyską we współpracy z Miastem Kielce w terminie 11-13 września 2020 r. Udział Geoparku Kielce – Centrum Geoedukacji dotyczył przygotowania i przeprowadzenia warsztatów edukacyjnych online udostępnionych w tzw. Strefie Pokazów, stanowiącej jedną z kluczowych atrakcji tego wydarzenia,
- DNI OTWARTE FUNDUSZY EUROPEJSKICH – finał corocznej akcji Dni Otwarte Funduszy Europejskich zrealizowany w wersji online w ostatni weekend września
- WARSZTATY EDUKACYJNE W RAMACH KLUBU MIŁOŚNIKÓW GEOLOGII – w związku z ograniczeniami wynikającymi z pandemii, w 2020 roku warsztaty na miejscu odbywały się w miesiącach styczeń-marzec oraz wrzesień – wzięło w nich udział łącznie ponad 400 osób; w pozostałych miesiącach działalność Klubu Miłośników Geologii koncentrowała się na aktywności online, m.in. w postaci cyklicznych zajęć edukacyjnych Klub Miłośników Geologii online

W ciągu 2020 roku Geopark Kielce był liderem wśród instytucji miejskich jeżeli chodzi o aktywność edukacyjną i promocję miasta Kielce oraz regionu świętokrzyskiego poprzez działania online. Zrealizowano następujące projekty obejmujące przygotowanie i publikację filmów, postów, komunikatów oraz realizację konkursów online ukierunkowanych na edukację przyrodniczą (geologia, geografia, biologia, ochrona przyrody) oraz promocję dziedzictwa przyrodniczo-kulturowego obszaru Kielc i Geoparku Świętokrzyskiego:

- KLUB MIŁOŚNIKÓW GEOLOGII ONLINE – cykl filmów edukacyjnych / popularnonaukowych, skierowanych do szerokiego grona odbiorców, w tym nauczycieli i przewodników turystycznych;
- PORADNIK OGRODNICZY – cykl filmów edukacyjnych / popularnonaukowych z Ogrodu Botanicznego, prezentujących najciekawsze zagadnienia związane z utrzymaniem i pielęgnacją roślin i drzew, a także ciekawostki dot. tematyki botanicznej
- GEOPARK ŚWIĘTOKRZYSKI – GEOTURYSTYKA NA SZLAKU – cykl filmów edukacyjnych/popularnonaukowych promujących dziedzictwo przyrodniczo-kulturowego obszaru Geoparku Świętokrzyskiego – aspirującego Geoparku UNESCO.
- „ODKRYWAMY GEOPARK ŚWIĘTOKRZYSKI” – cykl postów promujących wybrane atrakcje przyrodnicze i kulturowe zlokalizowane na obszarze Geoparku Świętokrzyskiego – aspirującego Geoparku UNESCO.

- „GEOCIEKAWOSTKA TYGODNIA” – cykl popularnonaukowych postów promujących wyniki badań naukowych dot. wybranych elementów dziedzictwa geologicznego obszaru Geoparku Świętokrzyskiego – aspirującego Geoparku UNESCO.
- KONKURS „KIELCE NATURALNIE CZYLI PRZYRODA I REKREACJA W OBIEKTYWIE” – internetowy konkurs fotograficzny mający na celu promocję walorów dziedzictwa przyrodniczego Kielc; konkurs był organizowany w okresie październik-grudzień 2020 i spotkał się z dobrym przyjęciem odbiorców przysyłających zdjęcia wybranych obiektów przyrodniczo cennych Kielc w każdą środę tygodnia; wybrane, nagrodzone i wyróżnione fotografie były publikowane na profilu facebook Geoparku Kielce – Centrum Geoedukacji

Zarządzanie Amfiteatrem Kadzielnia jako miejscem organizacji wydarzeń kulturalnych

Geopark Kielce jako jednostka Urzędu Miasta Kielce zarządza Amfiteatrem Kadzielnia, tworząc przestrzeń i warunki dla organizacji imprez i wydarzeń kulturalnych mających istotne znaczenie dla promocji i wizerunku kulturalnego miasta. W 2020 roku, pomimo ograniczeń wynikających z pandemii COVID-19 w obiekcie odbyło się 13 imprez/koncertów a łączna frekwencja uczestników ww. wydarzeń wyniosła 24 999 osób.

Organizacja wystaw czasowych

- ROŚLINNY DESIGN – wystawa czasowa przygotowana przez pracowników Ogrodu Botanicznego udostępniona w Centrum Geoedukacji w okresie od 16 stycznia do 7 lutego
- 66 OGÓLNOPOLSKA GIEŁDA MINERAŁÓW, SKAMIENIAŁOŚCI I WYROBÓW JUBILERSKICH – w ramach tego wydarzenia, które odbyło się w Kieleckim Centrum Kultury w dniach 22-23 lutego, Klub Miłośników Geologii działający w ramach Geoparku Kielce – Centrum Geoedukacji przygotował wystawę geologiczną prezentującą zbiory minerałów jednego z członków Klubu – ucznia 3 klasy szkoły podstawowej, Antoniego Kaszni
- KAMIENNE OBRAZY – wystawa czasowa w Centrum Geoedukacji prezentująca okazy skał i minerałów ozdobnych z kolekcji geologa Andrzeja Tracza; wystawa zorganizowana w okresie od kwietnia do sierpnia 2020 we współpracy Geoparku Kielce ze Świętokrzyskim Towarzystwem Przyjaciół Nauk Geologicznych
- PIĘKNO WŚRÓD SKAŁ GÓR ŚWIĘTOKRZYSKICH – wystawa czasowa w Centrum Geoedukacji zorganizowana we współpracy z artystą fotografikiem i geologiem – Jerzym

Maśkiewiczem; w ramach wystawy dostępnej w okresie wrzesień-grudzień 2020 zaprezentowano 23 oryginalne prace autora przedstawiające w artystyczny sposób skalne struktury z regionu świętokrzyskiego

Współpraca partnerska

- UNIWERSYTET JANA KOCHANOWSKIEGO W KIELCACH – 11 września 2020 r. została podpisana umowa o współpracy pomiędzy Gminą Kielce a Uniwersytetem Jana Kochanowskiego. Umowa dotyczyła współpracy naukowej i dydaktycznej jednostek organizacyjnych (ze strony Gminy Kielce, Geoparku Kielce zarządzającego Ogrodem Botanicznym) w zakresie dysponowanych uprawnień dotyczących Ogrodu Botanicznego w Kielcach; poza tym zakresem Geopark Kielce prowadzi na bieżąco współpracę z UJK w zakresie organizacji i prowadzenia praktyk i staży studenckich, jak również konsultacji merytorycznych przy opracowywaniu prac licencjackich i magisterskich oraz artykułów naukowych,
- PARTNERSTWO DLA ROZWOJU EDUKACJI – podpisanie umowy i współpraca w zakresie wspólnych działań edukacyjnych z Samorządowym Ośrodkiem Doradztwa Metodycznego i Doskonalenia Nauczycieli w Kielcach (SODMiDN).
- INSTYTUT OCHRONY PRZYRODY POLSKIEJ AKADEMII NAUK – współpraca w zakresie wymiany doświadczeń i dobrych praktyk w zakresie rekultywacji i zagospodarowania terenów pogórnich; w ramach współpracy odbyła się pierwsza z cyklu wizyta studyjna eksperta z ww. placówki w obiektach pogórnich zarządzanych przez Geopark Kielce
- UNIWERSYTET DZIECIĘCY UJK W KIELCACH – współpraca w zakresie edukacji geologicznej i popularyzacji wiedzy o regionie świętokrzyskim wśród dzieci w wieku szkolnym – uczestników zajęć uniwersyteckich; zorganizowano łącznie 12 warsztatów edukacyjnych online, w których wzięło udział łącznie ok. 250 uczniów.
- WYDZIAŁ GEOLOGII UNIWERSYTETU WARSZAWSKIEGO – współpraca w zakresie działań dydaktycznych związanych z tematyką: geologia, geobotanika, ochrona przyrody, ochrona środowiska, skierowanych do studentów
- PAŃSTWOWY INSTYTUT GEOLOGICZNY – PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY (W TYM ODDZIAŁ ŚWIĘTOKRZYSKI PIG-PIB) – współpraca w zakresie działań promocyjnych i edukacyjnych związanych z popularyzacją nauk o Ziemi i wiedzy o regionie świętokrzyskim

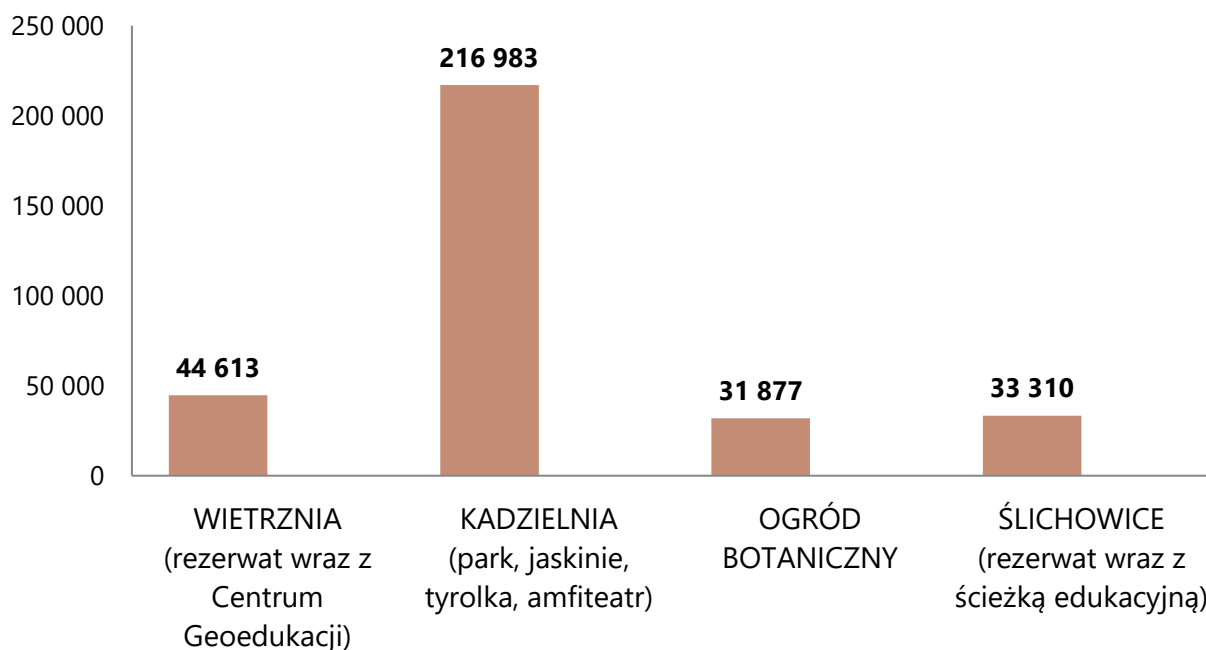
- KATEDRA GEOLOGII OGÓLNEJ I GEOTURYSTYKI AGH KRAKÓW – współpraca w zakresie organizacji zajęć i warsztatów dydaktycznych dla studentów, jak również wymiany doświadczeń i promocji dobrych praktyk w zakresie inwentaryzacji, waloryzacji i wykorzystania dziedzictwa geologicznego w geoturystyce
- POLITECHNIKA ŚWIĘTOKRZYSKA – współpraca w ramach projektu „CyberMatryca 4.0 – Zintegrowany System Obsługi Zwiedzających” mającym na celu opracowanie innowacyjnego, zintegrowanego systemu obsługi turysty opartego o technologie Internetu Rzeczy (IoT – Internet of Things). W ramach współpracy została opracowana w 2020 roku specjalna aplikacja dla Parku Kadzielnia, umożliwiająca testowanie możliwości ww. systemu.
- ŚWIĘTOKRZYSKI UNIWERSYTET III WIEKU – współpraca w ramach organizacji zajęć stacjonarnych i warsztatów terenowych o tematyce geologicznej skierowanych do seniorów;

Geopark Świętokrzyski – aspirujący Światowy Geopark UNESCO

Geopark Świętokrzyski stanowi stowarzyszenie pięciu gmin powiatu kieleckiego (Kielce, Chęciny, Morawica, Nowiny i Piekoszów) mające na celu zarządzanie obszarowym produktem geoturystycznym o charakterze geoparku oraz uzyskanie (i utrzymanie) dla tego obszaru prestiżowego certyfikatu Światowego Geoparku UNESCO, związanego również z wejściem do międzynarodowej sieci zrzeszającej ponad 130 geoparków UNESCO z ponad 40 krajów świata. Geopark Kielce w ciągu ostatnich pięciu lat prowadzi działania związane z koordynacją tej inicjatywy partnerskiej oraz z przygotowaniem i realizacją całej procedury aplikacyjnej związanej z uzyskaniem certyfikatu UNESCO. W 2020 roku Geopark Kielce podjął szereg działań o charakterze promocyjnym i edukacyjnym związanych z tym przedsięwzięciem (m.in. aktualizacja strony internetowej, i zajęcia edukacyjne online, przygotowanie publikacji edukacyjno-informacyjnej). Istotnym elementem działalności związanym z planowanym uzyskaniem statusu geoparku UNESCO było przygotowanie kompleksowej dokumentacji związanej z wdrożeniem uwag i rekomendacji Rady Światowych Geoparków UNESCO. Dokumentacja ta została przekazana do UNESCO we wrześniu 2020 r. Wiosną 2021 roku należy spodziewać się oficjalnej decyzji tej organizacji w sprawie nadania statusu Światowego Geoparku UNESCO dla Geoparku Świętokrzyskiego, obejmującego także Gminę Kielce. Jest to działanie priorytetowe z uwagi na budowanie marki turystycznej miasta i regionu na arenie międzynarodowej.

Podsumowanie - efekty działań Geoparku Kielce w zakresie turystyki, edukacji i promocji

Efekt działań w zakresie turystyki, edukacji i promocji realizowanych przez Geopark Kielce w 2020 roku oraz wcześniejszych działań inwestycyjnych mających wpływ na standardy terenów i obiektów zarządzanych przez jednostkę stanowi łączna frekwencja odwiedzających obiekty Geoparku Kielce w 2020 roku, która wyniosła 326 783 osoby. Na uwagę zasługuje w szczególności Kadzielnia (Park Kadzielnia wraz z Podziemną Trasą Turystyczną „Jaskinie na Kadzielni” i Podniebną Trasą Widokową „Tyrolka na Kadzielni” oraz Amfiteatr Kadzielnia) jako jedna z najważniejszych i najchętniej odwiedzanych atrakcji turystycznych w regionie świętokrzyskim, w 2020 roku. Należy podkreślić, że Kadzielnia została liderem tzw. złotej dziesiątki najchętniej odwiedzanych atrakcji turystycznych regionu świętokrzyskiego w zestawieniu przygotowanym przez Urząd Marszałkowski za 2020 rok, jak również zajęła 2 miejsce w rankingu TripAdvisor na najważniejszą atrakcję turystyczną regionu świętokrzyskiego. Zbiorcze dane dot. frekwencji odwiedzających tereny przyrodniczo cenne i obiekty Geoparku Kielce w 2020 roku przedstawiono w formie wykresu poniżej.

Wykres 22 Liczba zwiedzających tereny i obiekty Geoparku Kielce w 2020 roku.

Źródło: Opracowanie Martyna Sutowicz-Kwiecińska.

16.2. Działalność Regionalnego Centrum Informacji Turystycznej

---

Zadaniem Regionalnego Centrum Informacji Turystycznej (RCIT) jest udzielanie precyzyjnych informacji na temat atrakcji turystycznych, bazy noclegowej i gastronomicznej oraz aktualnych wydarzeń kulturowo-turystycznych jakie będą się odbywać na terenie regionu.

Regionalne Centrum Informacji Turystycznej w Kielcach zostało otwarte 18 grudnia 2009 roku. Jest to jedna z najnowocześniejszych placówek tego typu w kraju, która wraz z 38 innymi w regionie, tworzy System Informacji Turystycznej Województwa Świętokrzyskiego.

W 2020 obsługa prowadzona była bezpośrednio, telefonicznie, za pomocą poczty e-mail (informacja@swietokrzyskie.travel), komunikatora Messenger (jako @SWIETOKRZYSKIE) i mediów społecznościowych. Ze względu na pandemię COVID-19 w okresie 14 marca – 11 maja biuro RCIT zamknięte było dla obsługi bezpośredniej. W tym czasie przeprowadziliśmy niezbędne prace konserwacyjne i wróciliśmy do obsługi telefonicznej i internetowej.

Szacujemy, że ok. 80% zapytań kierowanych do naszego Centrum dotyczyła oferty miasta Kielce.

Główne obszary działalności w 2020 r. prowadzona przez Regionalne Centrum Informacji Turystycznej:

- Promocja Kielc na stronach internetowych:
  - www.swietokrzyskie.travel
  - www.kielce.travel
- Promocja Kielc w mediach społecznościowych:
  - Facebook (@SWIETOKRZYSKIE) – ok. 64 tys. obserwujących
  - Instagram (swietokrzyskie.travel) – ok 6600 obserwujących
  - YouTube (Świętokrzyskie Travel) – 269 subskrypcji
- Dystrybucja materiałów informacyjnych i promocyjnych dotyczących miasta Kielce (wydanych przez ROTWŚ, Miasto Kielce, Urząd Marszałkowski, podmioty komercyjne);
- Obsługa uruchomionego przez ROT WŚ (dzięki wsparciu finansowemu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego) autobusu turystycznego relacji Kielce – Święta Katarzyna – Łysa Góra; **z połączenia w okresie 15 sierpnia – 31 października skorzystało 2558 osób**; RCIT wspomagał ROT WŚ w opracowaniu

merytorycznym trasy przejazdu; prowadził rezerwacje on line i telefoniczne; zlecał obsługę przewodnicką na trasie;

- Uruchomienie pierwszej w Polsce regionalnej platformy rezerwacyjnej zintegrowanej z portalem www.swietokrzyskie.travel; możliwość wprowadzania i sprzedaży oferty turystycznej przez ten kanał dystrybucji jest dostępna dla wszystkich przedsiębiorców z Kielc, nie tylko tych zrzeszonych w ROTWŚ;
- Wysyłka materiałów promocyjnych drogą pocztową;
- Wysyłka cotygodniowych kampanii newsletter promujących najważniejsze imprezy; w 2020 prowadziliśmy również mailingi skierowane do branży turystycznej (informacje nt. aktualnych obostrzeń, pomocy dla branży, itp.);
- Udział w targach zagranicznych (promocja Szlaku Green Velo na targach w Utrechcie – luty 2020)
- Promocja wydarzeń online organizowanych przez Partnerów ROT WŚ (m.in. UM Kielce i jednostki Organizacyjne) ;
- Szkolenia on line dla pracowników recepcji hoteli: obsługa klienta, udzielanie informacji turystycznej, atrakcyjność i infrastruktura turystyczna regionu;
- Promocja pakietów i ofert turystycznych przedsiębiorców na stronach internetowych i w mediach społecznościowych;
- Współpraca z instytucjami członkowskimi i partnerskimi ROT WŚ na rzecz promocji Kielc i regionu

Liczba turystów

Statystyki odwiedzin turystów w Regionalnym Centrum Informacji Turystycznej w Kielcach:

2020 r:

- ogółem: ok. 2840 osób (spadek o ok. 50% - zamknięcie RCIT w związku z pandemią COVID-19)
- turyści krajowi: 2800 osób (mieszkańcy, turyści i odwiedzający)
- turyści zagraniczni łącznie: 40 osób (osoby obsługiwane w językach obcych; nie wiemy, czy są turyści zgodnie z Ustawą).

2019 r:

- ogółem: 6303
- turyści krajowi: 5593

- turyści zagraniczni łącznie: 710

2018 r.:

- ogółem: 5273
- turyści krajowi: 4674
- turyści zagraniczni łącznie: 599

Turyści krajowi odwiedzający następujące atrakcje turystyczne w latach: 2018- 2019 - 2020:

- Muzeum Zabawek i Zabawy w Kielcach, instytucja Miasta Kielce:
  - 2020 r. - 15 104.
  - 2019 r. - 40 772.
  - 2018 r. - 42 842.
- Muzeum Laurensa Hammonda w Kielcach (oddział Muzeum Zabawek i Zabawy), instytucja miasta Kielce:
  - 2020 r. – 150.
  - 2019 r. - 5 838.
  - 2018 r. - 2 000.
- Muzeum Historii Kielc w Kielcach, instytucja Miasta Kielce:
  - 2020 r. - 935.
  - 2019 r. - 9 952.
  - 2018 r. - 12 379.
- Energetyczne Centrum Nauki Kielcach (Kielecki Park Technologiczny), instytucja Miasta Kielce:
  - 2020 r. - 9082.
  - 2019 r. - 24 832.
  - 2018 r. - 26 229.
- Wietrznia (Rezerwat wraz z Centrum Geoedukacji w Kielcach, w tym Geologicznym Ogrodem Doświadczeń) - Geopark Kielce, instytucja Miasta Kielce:
  - 2020 r. - 44 613.
  - 2019 r. - 25 308.
  - 2018 r. - 35 635.
- Kadzielnia, Podziemna Trasa Turystyczna na Kadzielni (Geopark Kielce), instytucja Miasta Kielce:

- 2020 r. - 10 557.
- 2019 r. - 24 301.
- 2018 r. - 21 182.
- Ślichowice (Rezerwat wraz ze ścieżką edukacyjną) - Geopark Kielce, instytucja Miasta Kielce:
  - 2020 r. - 33 310.
- Ogród Botaniczny w Kielcach (Geopark Kielce), instytucja Miasta Kielce:
  - 2020 r. - 31 378.
  - 2019 r. - 32 414.
  - 2018 r. - 14 402.
- Ośrodek Myśli Patriotycznej i Obywatelskiej w Kielcach (Wzgórze Zamkowe), instytucja Miasta Kielce:
  - 2020 r. 12 750.
  - 2019 r. - 25 709.
  - 2018 r. - 22 913.
- Instytut Dizajnu w Kielcach (Wzgórze Zamkowe), instytucja Miasta Kielce:
  - 2020 r. - 17 544.
  - 2019 r. - 16 447.
  - 2018 r. - 13 227.
- Muzeum Narodowe w Kielcach (dawny Pałac Biskupów Krakowskich w Kielcach), należy do Muzeum Narodowego:
  - 2020 r. - 22 434.
  - 2019 r. - 35 427.
  - 2018 r. - 40 398.
- Muzeum Lat Szkolnych Stefana Żeromskiego (Muzeum Narodowe):
  - 2020 r. - 2379.
  - 2019 r. - 17 097.
  - 2018 r. - 12 214.
- Muzeum Dialogu Kultur w Kielcach (Muzeum Narodowe):
  - 2020 r. - 2602.
  - 2019 r. - 16 605.

- 2018 r. - 17 308.

- Muzeum Diecezjalne w Kielcach (Kuria Diecezjalna):
  - 2020 r. - 1130.
  - 2019 r. - 6 970.
  - 2018 r. - 6 982.
- Dworek Laszczyków w Kielcach (Muzeum Wsi Kieleckiej), jednostki podległej Marszałkowi Województwa Świętokrzyskiego:
  - 2020 r. - 1 132.
  - 2019 r. - 5 526.
  - 2018 r. - 10 748.

Liczba obiektów noclegowych

- Liczba obiektów hotelowych na terenie Miasta Kielce (skategoryzowanych):
  - 2020 r. – 25
  - 2019 r. – 24
  - 2018 r. – 22
- Liczba obiektów hotelowych na terenie Miasta Kielce (nieskategoryzowanych), które złożyły „Wniosek o dokonanie wpisu do ewidencji innych obiektów świadczących usługi hotelarskie oraz pól biwakowych na terenie Gminy Kielce”
  - 2020 r. – 5
  - 2019 r. – 5
  - 2018 r. – 3

XVII. DZIAŁALNOŚĆ KULTURALNA

W 2020 r. wszystkie instytucje kultury otrzymały dotacje z budżetu Miasta w łącznej kwocie 25.693.900,00 zł, z tego dotacje podmiotowe – 25.603.900,00 zł (wydatkowane w kwocie 25.356.543,32 zł, tj. 99,03 % planu) oraz dotacje celowe 90.000,00 zł (100 % planu).

Największa dotacja została przyznana Miejskiej Bibliotece Publicznej.

Na wydarzenia kulturalne organizowane lub współorganizowane przez Referat Kultury Urzędu Miasta Kielce w 2020 roku przeznaczono kwotę 781.308,71 zł.

2020 – to rok wyjątkowy ze względu na sytuację epidemiczną. Większość imprez odwołano lub przełożono. Z zaplanowanych imprez w swej tradycyjnej formie odbyły się Nagrody Miasta Kielce - cykliczne wydarzenie podczas którego uhonorowano dziesięć osób oraz jeden podmiot za wybitne osiągnięcia na rzecz Miasta Kielce w roku 2019. Wydarzenie wręczenia tych najważniejszych Nagród w mieście uświetnił występ tegorocznego laureata – Piotra Resteckiego oraz jednodniowy Festiwal Muzyki Tanecznej organizowany we współpracy z TVP, w którym wzięło udział wielu polskich i zagranicznych artystów. Impreza zgromadziła około 2.500 widzów w Amfiteatrze i miliony przed telewizorami. To popularne wydarzenie muzyczne było niezwykłą możliwością promocji Naszego miasta. Z uwagi na obostrzenia wiele z imprez odbywało się po raz pierwszy w formie wirtualnej (np. Harcerski Festiwal Kultury Młodzieży Szkolnej).

Z uwagi na pandemię nie odbyło się Święto Kielc, jednak uhonorowano kieleckich artystów wręczając im Nagrody w kulturze za wybitne osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony kultury za 2019 rok.

Zarówno Referat Kultury jak i miejskie instytucje kultury intensywnie poszukiwały nowych form i modulowały wydarzenia wpisane na stałe do kalendarza, tak aby były dostępne dla jak najszerszej publiczności przy zachowaniu reguł narzuconych przepisami antyCOVIDowymi. Dlatego w dn. 6-24.12.2020 zorganizowano po raz pierwszy Bożonarodzeniowy Jarmark wirtualny. Powstała strona internetowa, która umożliwiła mieszkańcom Kielc skorzystanie z szerokiej oferty miejskich (i nie tylko) przedsiębiorców z branży gastronomicznej i cukierniczej – generalnie bożonarodzeniowej. W ten sposób Miasto wsparło lokalnych przedsiębiorców i twórców. W ramach Jarmarku przeprowadzono rozmaite konkursy, m.in: na najlepszą rodzinną kolędę, fotograficzny Blask Bożego Narodzenia „Iluminacje w Kielcach”, „Bombka na choinkę”, na Porcelanową Choinkę.

17.1. Działalność obiektów kulturalnych

Informacje na temat działalności poszczególnych obiektów kulturalnych na terenie Miasta Kielce w 2019 r. przedstawiono poniżej.

Teatry

- **Kielecki Teatr Tańca** w 2019 zorganizował premiery spektakli pt. „Kopciuszek”, „Pożegnanie Króla: Verdi”, „Co widzi Mikołaj”. Tancerze Kieleckiego Teatru Tańca

wystąpili ponadto m.in. w spektaklach: „Dziadek do orzechów”, „Brodzić po wodzie”, „Zobacz Jazz. Hymn of life & Gulden Agens”, „Poszybować, pofrunąć – przyjaciele Bronkowi”. Teatr występował również poza siedzibą, brał udział w Weekendzie Pozytywnych Emocji - Korowód kostiumowy spod siedziby KTT do Rynku, Taneczny Flash mob na Rynku - , podczas otwarcia Dworca Autobusowego w Kielcach. Spektakle KTT prezentowane były w telewizji, na portalach społecznościowych i platformach streamingowych: m.in. „Dziadek do orzechów”, „Stymulacja ciała”, „Pasja”, „Zdarzyło się w Jeruzalem”. KTT prowadził zajęcia taneczne *na żywo* i *on line* z dziećmi, młodzieżą, dorosłymi i seniorami, wewnętrzne konkursy taneczne dla zespołów Szkoły KTT, warsztaty tańca o zasięgu ogólnopolskim. Uczniowie Szkoły KTT występowali w ogólnopolskich konkursach tanecznych *on – line*, a soliści na wydarzeniach artystycznych i społecznych. Teatr organizował występy gościnne artystów z Polski i zagranicy, zabawy choinkowe, akcje plenerowe, wystawy fotograficzne, konkursy *on-line*, prowadzone w siedzibie i poza nią. Brał udział w akcjach charytatywnych - 28 finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy oraz licytacja charytatywna dla Hani Terleckiej w Pałacyku Tomasza Zielińskiego. KTT współpracował m.in. z Instytutem Muzyki i Tańca, z Fundacją Rozwoju Sztuki Tańca z Białegostoku przy realizacji projektu Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Wirtualne Laboratoria Tańca. Przeprowadził XXIII Krajowe Mistrzostwa Cheerleaders PSCh we współpracy z Polskim Stowarzyszeniem Cheerleaders. Pracownia krawiecka KTT z pomocą tancerzy KTT, dyrekcji, pracowników oraz wolontariuszy – uszyła oraz bezpłatnie przekazała 500 szt. kapturów, 200 szt. fartuchów oraz 5 281 szt. maseczek ochronnych dla szpitali, administracji oraz instytucji kultury.

W 2020 roku przyznano XIV Teatralne Nagrody Muzyczne im. Jana Kiepury dla tancerzy KTT – w kategoriach najlepsza tancerka, najlepszy tancerz.

Teatr złożył 10 wniosków o przyznanie środków z zewnątrz na działalność statutową, z czego 8 rozpatrzono pozytywnie.

- **Teatru Lalki i Aktora „Kubuś”** W 2020 roku Teatr Lalki i Aktora „Kubuś” przygotował 4 premiery: trzy dla dzieci (realnie, w teatrze z publicznością): „Wszystkie myszy lubią ser”, „Pan Brzuchatek”, „Noc żywych zabawek” oraz jedną dla młodzieży i dorosłych (*online*) „Po bajce”.

Teatr wystąpił na festiwalach: IV Festiwalu Mała Boska Komedia w Krakowie ze spektaklem „Pod adresem marzeń”, 45 Zamojskim Lecie Teatralnym ze spektaklem „Makbet”, 3 Festiwalu Teatralnym w Lesie – LasFest w Solnikach ze spektaklem „The Monstrum Band” oraz wziął udział w 26 Ogólnopolskim Konkursie na Wystawienie Polskiej Sztuki Współczesnej ze spektaklem „Noc żywych zabawek”.

Z okazji Mikołajek Teatr sześciokrotnie wystąpił pod oknami szpitali, prezentując przedstawienie dla dzieci „Teatr pod oknami” oraz zamieścił w Internecie program świąteczny „Piosenki na zimę”.

Teatr zorganizował 4 konkursy: 38 Konkurs Plastyczny „Mój Teatr”, Konkurs na najciekawszy domowy teatrzyk, Konkurs literacki „Pewnego razu w kamienicy...”, Konkurs dla młodzieży o tematyce ekologicznej.

Zrealizował 4 projekty: VI Wakacyjny Festiwal Sztuki dla Dzieci i Młodzieży Hurra! ART!, III Międzynarodowy konkurs na koncepcję i realizację lalki/animowanego obiektu/formy teatralnej ANIMATUS, Warsztaty teatralne dla młodzieży WCZYTUJĘ SZTUKĘ, czytania online „Sztuk! Sztuk! To puka sztuka dla dzieci!”

Włączył się w akcje: XXVIII Tygodnia Kultury Języka, organizując warsztaty dla dzieci, ogólnopolską akcję „Pszczoty w mieście”, zakładając swój ul z pszczołami, obchody Dnia Teatru Publicznego, organizując happening „O mamó! Mamut w Kielcach!” oraz „Debatę Kulturalną Lalek”.

Zorganizował warsztaty z dziećmi w ramach Świętokrzyskiej Akademii Bezpieczeństwa. Zrealizował cykl filmików internetowych: program rozrywkowy BasiaTV, „Pewnego razu w kamienicy...”, „Fitness mózgu”.

Dzięki dofinansowaniu z MKiDN (Fundusz Wsparcia Kultury), Teatr zrealizował filmiki: „Teatr rąk”, „Igraszki lalkami” (3 odcinki), „List do Św. Mikołaja”, „Przygotowania świąteczne w teatrze "Kubuś" - ubieranie choinki”, „Porządki świąteczne”, „Fitness mózgu” (3 odcinki), „Przy wigilijnym stole”, BILET WSTĘPU DO WYSTĘPU, czyli sztuka występów publicznych (12 odcinków), Filmowa zagadka (3 odcinki) oraz filmowe zapowiedzi premier: „Planeta Einsteina”, „Arka czasu”, „Lato Muminków”, „Kto z was chciałby rozweselić pechowego nosorożca?”

Teatr Lalki i Aktora „Kubuś” w 2020 roku zagrał 117 przedstawień dla 10 389 widzów.

Domy i ośrodki kultury

- **Dom Kultury „Zameczek”** z uwagi na panującą w roku 2020 pandemię zmienili formę działalności realizując zadania zarówno stacjonarnie oraz on-line. W tym celu powstało Zameczkowe Studio Filmowe **KaMa** obsługiwane przez naszych instruktorów, którego filmy można oglądać na stronie Facebook i YouTube. Były realizowane zajęcia stałe z dziećmi i młodzieżą w ramach edukacji kulturalnej i artystycznej takie jak: „Zameczkowe Studio Piosenki”, „Akademia sztuki”, „Zameczkowa Szkoła Tańca”, zajęcia muzyczne, m.in. nauka gry na gitarze. W Zameczku zorganizowano „Artystyczne wieczory z Zameczkiem” – cykl koncertów dla mieszkańców, warsztaty pn. „Ferie z Zameczkiem” oraz „Artystyczne lato z Zameczkiem”. Zorganizowano różne festiwale, konkursy, przeglądy. Zameczek przygotował szereg wystaw w nowej galerii Format, Na Płocie oraz w galerii Art. – Styl. Dom Kultury „Zameczek” prowadzi również szeroko zakrojoną działalność artystyczną i kulturalną w oparciu o swoją filię miejską - Ośrodek Kultury „Ziemowit” usytuowany w dzielnicy Czarnów, który zrealizował swoje zadania statutowe prowadząc stałe zajęcia dla dzieci i młodzieży mające na celu rozwijanie ich zdolności w sferze artystycznej.
- **Dom Środowisk Twórczych** w 2020 roku, mimo bardzo trudnej sytuacji związanej z pandemią, zorganizował łącznie **76** różnorodnych wydarzeń. Największy odsetek spośród nich stanowią koncerty muzyczne, których odbyło się **47** w tym **10** online. Na żywo odbyły się m.in. koncerty: XI Noworoczna Wokalna Bitwa Morska, fortepianowy koncert charytatywny Maksyma Rzemieńskiego połączony z licytacjami dla 1,5 rocznej Hani Terleckiej, „PoKąśliwe reminiscencje” – recital Krzysztofa Piaseckiego, „Muzyczne podróże od Mississippi do Afryki” – koncert Magdy Piskorczyk. Podczas lockdownu Dom Środowisk Twórczych wyprodukował i transmitował online koncerty: dwie edycje Internetowego Festiwalu Piosenki Uziemionej DOMÓWKA (łącznie 10 festiwalowych dni na łączach), koncert Piotra Bukartyka, Agi Zaryan czy Olka Grotowskiego. Zorganizowano też online wydarzenie pn. „Kieleckie Rodzinne Kolędowanie”. Z imprez publicystycznych o charakterze cyklicznym udało się zorganizować tylko kilka i odbyły się one wiosną przed lockdownem, a niektóre online. Gośćmi byli m.in. Tadeusz Drozda, Grzegorz Markowski i Katarzyna Kasi czy Brian Scott. DŚT zapoczątkował też nowy cykl pt. „Turystyczne Pośpiewuchy” czyli wspólne śpiewanie w pałacowym ogrodzie. W Galerii Współczesnej Sztuki Sakralnej „Dom

Praczeki” i w Galerii Sztuki Współczesnej „Oranżeria” odbyło się 12 (niektóre online) wernisaży otwierających wystawy, m.in.: „Ku sercu rzeczy”, wystawa malarstwa Józefa Michałka, wystawa Janusza Matuszewskiego, Piotr Wypych – „Zapiski foto (graficzne)”, wystawa „Kwiatki w betonie” czy „Świętokrzyskie krajobrazy”.

- **Domu Kultury „Białogon”** w 2020 roku prowadził sekcje zainteresowań, tj. Studio Piosenki „Bemol”, sekcję plastyczną „Trzy kolory”, sekcję rękodzieła „Studio Rzeczy Niebanalnych”, sekcję gitary akustycznej i elektrycznej, dziecięco wokalny zespół „MI-NUTKI” – chór przedszkolaków i uczniów szkół podstawowych. Po ogłoszeniu stanu epidemii w Polsce, znaczna część sekcji przeszła do działalności on-line. Przed pojawieniem się pandemii koronawirusa zorganizował Warsztaty „Muzyczna Kuźnia” oraz akcję „Zima w mieście”. Natomiast w czasie stanu pandemii podczas reżimu sanitarnego zorganizował koncert online „Sprzedawcy Dymu & Przyjaciele Live”, „47 Międzynarodowy Harcerski Festiwal Kultury Młodzieży Szkolnej” formie hybrydowej, akcja „Największy Zespół Rockowy” oraz zajęcia dla dzieci i młodzieży w czasie Akcji Lato.

47 Międzynarodowy Harcerski Festiwal Kultury Młodzieży Szkolnej

Ze względu na obostrzenia sanitarne i zachowanie bezpieczeństwa dzieci, młodzieży i organizatorów, uczestnicy Festiwalu nie spotkali się w tym roku w Kielcach, nie odbyły się sztandarowe koncerty w Amfiteatrze Kadzielnia. Jednakże wychodząc naprzeciw potrzebom rozwoju talentów artystycznych młodego pokolenia, Festiwal pojechał do miejscowości skąd zgłosili się uczestnicy oraz przygotowano zajęcia dla dzieci z Kielc w formule półkolonijnej. 10 konsultantów przez 15 dni odwiedziło 12 miejscowości, przejeżdżając ponad 6000km, przeprowadzając zajęcia dla ponad 400 dzieci z 18 podmiotów artystycznych.

Galerie i biura wystaw artystycznych

- **Biuro Wystaw Artystycznych** w 2020 roku zorganizowało 37 wystaw w 44 ekspozycjach w swoich galeriach w Kielcach przy ul. Kapitulnej 2, filii BWA Galerii Zielona w Busku Zdroju oraz w innych galeriach w Polsce i jedną za granicą. Wydawnictwo BWA wydało do wystaw 22 wydawnictwa (katalogi i foldery), oraz wyposażyło każdą wystawę w autorsko projektowane zaproszenia, plakaty i banery.

Zorganizowane zostały cztery konkursy plastyczne: Interdyscyplinarny Konkurs Plastyczny Województwa Świętokrzyskiego Przedwieśnie 41, konkurs „Filmujemy Kielce” – w ramach EUROSHORTS –Międzynarodowy Festiwal Filmowy, IV Międzynarodowy Konkurs Fotograficzny Definicja Przestrzeni/Space Definition, III Konkurs Plastyczny Osób Niepełnosprawnych (we współpracy z Rotary Club w Kielcach). BWA zrealizowało 3 cykle edukacyjne „Spotkania ze sztuką” oraz 7 warsztatów plastycznych. Od marca działając internetowo zrealizowano 10 tematów z cyklu „Spotkania ze sztuką w domu” oraz 7 warsztatów on-line – w tym wakacyjne warsztaty fotograficzne „Mali odkrywcy-wielkie możliwości”. Działała galeria sztuki dziecięcej ARTKLATKA, gdzie na bieżąco prezentowane były wydruki prac uczestników warsztatów on-line.

W ramach działalności oświatowej odbyło się 7 spotkań autorskich, wykładów i foto-relacji z podróży.

W czasie zamknięć działalność BWA przenosiła się do sieci: zrealizowano 30 relacji z wystaw oraz 6 filmowych oprowadzań po wystawach, liczne relacje wideo z bieżących wydarzeń artystycznych oraz posty związane ze współpracującymi z BWA artystami m. in. projekt „Artystko!/Artysto! Pokaż nam swoją pracownię!”, w którym wzięło udział 40 artystów.

Zaprojektowany i uruchomiony został sklep internetowy SZTUKA NA WYNOS www.bwakielce.pl, w którym oferowane do sprzedaży są wydawnictwa BWA i dzieła sztuki świętokrzyskich artystów. Zrealizowany został projekt graficzny nowej strony internetowej BWA.

Z oferty wystawienniczej BWA skorzystało: zwiedzających galerie Górną, Dolną, Małą i Artklatkę w Kielcach 1840 osób, natomiast Galerię Zieloną w Busku-Zdroju odwiedziło 1135 osób.

Centra kultury i sztuki

- **Kieleckie Centrum Kultury** w 2020 roku zorganizowało wiele ciekawych wydarzeń kulturalnych. W ramach stałych wydarzeń cyklicznych odbyły się: XVIII edycja Festiwalu Memorial To Miles Targi Kielce Jazz Festiwal, XXVI Festiwal Form Dokumentalnych NURT, który po raz pierwszy odbył się w formie kina wirtualnego, Ogólnopolski Konkurs Fotograficzny „Życie jest piękne”, Konkurs dla Projektantów i Entuzjastów Mody OFF

FSHION, który ze względu na panujące obostrzenia odbył się tylko częściowo a Gala finałowa odbędzie się w 2021 roku. Spotkania autorskie w ramach cyklu „Salon bezsenność”, Letnia Scena KCK, w ramach której przygotowaliśmy ofertę plenerowych koncertów i pokazów filmowych oraz warsztatów dla dzieci. Film pokazane zostały w ramach cyklu „Z Czterech Stron Świata” prezentujące kinematografie różnych, czasem rzadziej prezentowanych, państw.

Działająca przy Kieleckim Centrum Kultury Galeria Sztuki Współczesnej WINDA znacznie poszerzyła swoją działalność wprowadzając do swojej oferty EduWINDA - warsztaty edukacji artystycznej i kulturowej gdzie odbyły się między innymi zajęcia wakacyjne Małej Akademii Sztuki, Manufaktura Prezentów.

KCK uruchomiło ze środków własnych pracownie edukacji artystycznej i kulturalnej (Cooltura, EduKCK, Dziecięca Akademia Sztuk Pięknych) skierowane praktycznie do każdej grupy odbiorców, w tym dzieci, dorosłych, seniorów, rodzin z dziećmi czy osób ze specjalnymi potrzebami.

W 2020 roku mimo obostrzeń i zamknięcia instytucji od marca do maja oraz od listopada do grudnia zorganizowaliśmy ponad 50 wydarzeń kulturalnych.

Jeszcze na początku roku w normalnych warunkach odbyły się m.in.: Koncert Korteza, Spektakl „Brzechwa Mojego Dzieciństwa”, Spektakl „Bida Z Nendzom Bez Świt Pendzom”, koncert Darii Zawiałów.

Kontynuowane były także prace Teatru „Pegaz”, Teatru „Po Trzecim Dzwonku” oraz „Sceny Autorskiej Studio” prowadzonej przez Marka Tercza. KCK postawił też na wsparcie i promocje artystów pochodzących z ziemi świętokrzyskiej. Wspart i zorganizował zagrożony Festiwal Muzyki Alternatywnej Firmament, współorganizował razem z Miastem Kielce i Fundacją Scyzoryki Festiwal Nagrody Muzyczne Scyzoryki, wspiera Teatr TeTaTet, podobnie jak i innych artystów i instytucje, którym udostępnił pomieszczenia.

Biblioteki

- **Miejska Biblioteka Publiczna** w 2020 roku realizowała zadania m.in. udostępnianie, gromadzenie, opracowanie zbiorów, organizowanie działalności kulturalno-oświatowej, współpraca ze szkołami, klubami osiedlowymi i organizacjami społeczno – kulturalnymi, zakupy książek i darowizny.

W Bibliotece zorganizowano dla dzieci i młodzieży imprezy i akcje cykliczne, w tym m. in.: XVII Konkurs Plastyczny „Wyobrażenia malowane”, II Kieleckie Dni Książki Historycznej” (przy współpracy z Muzeum Historii Kielc i Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Kielcach), „Akcja Zima – Ferie w bibliotece”, „Akcja Lato”, „Bibliotekoterapia”, „Tydzień kultury języka polskiego”, „Tydzień Bibliotek”, Spotkania autorskie i tematyczne w bibliotece, „Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy”, Festyn Rodzinny Cuda Wianki, Noc Bibliotek, akcję „Uwolnij książkę”, Cała Polska czyta dzieciom oraz warsztaty i prezentacje.

Miejska Biblioteka Publiczna zorganizowała ogółem 278 imprez dla czytelników, w których udział wzięło 5196 osób.

W 2020 r. zwiększyła się liczba zbiorów biblioteki publicznej o 881 pozycji. Zwiększyło się zainteresowanie wypożyczeniami zbiorów specjalnych, najbardziej widoczny jest wzrost na przykładzie e-booków w 2019 r.- 559 wypożyczeń, w 2020 r.- 3812 wypożyczeń.

Tabela 57. Dane dotyczące zbiorów Miejskiej Biblioteki Publicznej w ujęciu porównawczym.

	Rok 2020	Rok 2019
Zbiory ogółem (wol.)	324 242	323 361
w tym: książki (wol.)	320 401	320 018
zbiory specjalne (wol.)	3841	3 343
w tym: audiobooki (wol.)	2089	2 090
e-booki (wol.)	1160	650
Czytelnicy ogółem	18177	21 218
Wypożyczenia (książki, czas., zb. spec..)	494 413	595 114
Udostępnione na miejscu – Czytelnia (książki, czas., zb. spec.)	23 844	111 843
Odwiedziny ogółem	196 859	318 875
w tym: wypożyczalnia	161 997	210 931
czytelnia	18 941	71 178
czytelnia internetowa	2099	3 152
na imprezach bibliot.	5196	13 481

INNE	8626	20 133
Liczba udzielonych informacji	49 935	57 712

Źródło: Opracowanie własne Wydział Edukacji Kultury i Sportu.

Muzea

- Muzeum Zabawek i Zabawy** w 2020 roku przygotowało wystawy ze zbiorów własnych oraz wypożyczonych tj.: „Stroje historyczne w miniaturze”, „Oldskulowe gry wideo”, Cuda na kiju” oraz wystawa szopek bożonarodzeniowych i dziadków do orzechów. Zrealizowano działania edukacyjne: zajęcia w ramach feryjnego cyklu „Bez skuchy”, „Zaradnik młodych konstruktorów” (1 zajęcia warsztatowe, następnie z uwagi na pandemię realizowane w formie wirtualnych instruktarzy), wakacyjne warsztaty „ABC sztuki”. Muzeum zrealizowało i wzięło udział w wydarzeniach: animowanie gier i zabaw w Galerii Echo (w ramach Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy), animowanie gier i zabaw dla dzieci w Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym w Kielcach, udział w „Weekendzie pozytywnych emocji”, udział w otwarciu Centrum Komunikacyjnego, udział w otwarciu Centrum Komunikacyjnego, akcja „Zajrzyj w Świąta”.

W okresie 12.03-13.05 oraz od 07.11 do końca roku z uwagi na ograniczenia wprowadzane w związku ze stanem epidemii muzeum pozostawało zamknięte dla zwiedzających. W 2020 r. muzeum odwiedziło 15.254 osoby.
- Muzeum Historii Kielc** w 2020 roku prezentowało: wystawę stałą „Z dziejów Kielc”; wystawy czasowe: „100 lat Huty Ludwików w Kielcach 1919 – 2019”, „Wyspa Wolności. Biblioteka Polska w Paryżu”, „Polskie formacje wojskowe w latach 1939 – 1945”, „Dni Solidarności. Porozumienia sierpniowe 1980”, „Dla przeszłości – przywrócić pamięć o przedwojennej Organizacji Przynależności Wojskowej Kobiet”, „Czesław Łagowski. Malarstwo. Grafika. Ceramika”,. W cyklu „Sala dla kolekcjonera” – zorganizowano dwie wystawy zbiorów prywatnych Adama Rządковского i Marcina Bolforskiego. W Małej Galerii odbyły się wystawy: „Tajemnice cerkwi”, doroczna wystawa Towarzystwa Przyjaciół Sztuk Pięknych, wystawa pokonkursowa dla młodzieży zorganizowana z Ośrodkiem „Świętokrzyski Sztetl” w Chmielniku, Zorganizowano 13 spotkań i odczytów w siedzibie Muzeum, 29 spotkań w przestrzeni miasta. Odbyło się 35 zajęć w ramach cyklu „Walizka z historią”. Przygotowano materiały do 30 odcinków stałego programu „Pocztówka z Kielc” dla TVP 3 Kielce, przeprowadzono 4 promocje wydawnictw muzealnych, odbyło się 21 spacerów historycznych. W ramach działań

edukacyjnych w internecie przeprowadzono 90 bezpośrednich transmisji z cyklu „Muzeum w gościnie”, przygotowano 25 filmów i prezentacji tematycznych opublikowanych na muzealnym facebooku i platformie You Tube. Na stronie internetowej Muzeum uruchomiono dział „Obiekt tygodnia”, w ramach którego zaprezentowano 48 eksponatów. Na żądanie prowadzono lekcje i warsztaty zdalne.

17.2. Działalność Kieleckiego Centrum Kultury

Rok 2020 był wyjątkowo trudnym (pandemicznym) czasem dla kultury, jednakże mimo wielu obostrzeń i trudności udało się Kieleckiemu Centrum Kultury zorganizować wiele ciekawych wydarzeń kulturalnych. Staraliśmy przeorganizować i przeorientować swoje działania tak, żeby jak najlepiej spełniać swoje zadania i wykorzystywać w pełni wszelkie czasowe poluzowania wymienionych wcześniej ograniczeń.

W roku 2020 w ramach stałych wydarzeń cyklicznych KCK zorganizowało:

- XVIII edycję Festiwalu Memorial To Miles Targi Kielce Jazz Festiwal (24-27 września 2020), w której wzięli udział: pochodząca z Kielc Kasia Osterczy, Weband, Big Band Małopolski (prezentujący między innymi kompozycje innego kielczanina Karola Ślusarskiego), Tomasz Chyła Quintet, Eabs, Tribute To Miles Orchestra, Maciej Obara Quartet i Myele Manzanza Quartet
- XXVI Festiwal Form Dokumentalnych NURT (23-27 listopada 2020), który po raz pierwszy odbył się w formie kina wirtualnego. Wszystkie pokazy filmowe online obejrzało 3474 osób, co jest wielkim sukcesem, bo pokazuje, że formuła kina wirtualnego przyjęła się dla fanów filmów dokumentalnych.
- Ogólnopolski Konkurs Fotograficzny „Życie jest piękne” (Gala Rozdania Nagród – 4 grudnia 2020 r. – w formie on line)
- Konkurs dla Projektantów i Entuzjastów Mody OFF FSHION, który ze względu na panujące obostrzenia odbył się tylko częściowo a mianowicie wszystkie prace przygotowawcze oraz obrady jury kwalifikujące zgłoszonych uczestników do finału konkursu. Gala finałowa odbędzie się w 2021 roku.
- Spotkania autorskie w ramach cyklu „Salon bezsenność”:
  - z Sylwią Winnik, autorką bestsellerowych książek historycznych
  - z Andrzejem Grabowskim, wybitnym polskim aktorem.
  - Dariuszem Makarukiem - kieleckim multiartystą, twórcą videomappingu

- Haliną Kunicką doskonałą polską piosenkarką (spotkanie połączone było z mini-recitalem)
- Letnia Scena KCK, w ramach której przygotowaliśmy ofertę plenerowych koncertów i pokazów filmowych oraz warsztatów dla dzieci. Była to oferta zróżnicowana, dostosowana dla każdego widza.

Jeśli chodzi o koncerty zaprezentowaliśmy: Gary Moore Tribute Band (muzyka rockowa), LIMBOSKI (polska muzyka nowoczesna), Eskaubei (Rap), Jacka Kawalca (muzyka pop).

Film pokazane zostały w ramach cyklu „Z Czterech Stron Świata” prezentujące kinematografie różnych, czasem rzadziej prezentowanych, państw. Były to: Pogodna komedia drogi HEAVY TRIP z Finlandii, niby horror z Nowej Zelandii „Co Robimy w Ukryciu”, południowokoreański thriller akcji „Tune!” oraz klasykę kina hollywoodzkiego „Szaradę” z Audrey Hepburn i Cary Grantem.

Nową ofertą było letnie kino rowerowe, które odbyła się w każdą sobotę lipca.

Kieleckie Centrum Kultury w 2020 roku poszerzyło swoją ofertę kulturalną o nowe propozycje:

- zajęcia Teatru Bez Suflera dla seniorów 60+,
- Teatr bez barier dla dzieci i młodzieży ze specjalnymi wymogami edukacyjnymi,
- studio pantomimy „Praca w toku” Ewy Lubacz

Poszerzyliśmy też ofertę repertuarową KCK w oparciu o wydarzenia, imprezy i produkcje własne, m.in. Salon Wirtuozów (Koncert Fortepianowy „Novi Piano Duo”), Salon Literatów (spotkanie z Jakubem Żulczykiem, jednym z najciekawszych polskich pisarzy młodego pokolenia), W Centrum Dyskusji (spotkanie z Katarzyną Kłosińską, autorką publikacji o języku polskim), Rzecz (nie)pospolita poetów (spotkanie z Michałem Zabłockim - krakowski poetą, autorem tekstów piosenek m.in. Grzegorza Turnaua). Również po raz pierwszy Miasto Kielce i KCK będą gospodarzami gali Mistrza Mowy Polskiej wraz z wydarzeniami towarzyszącymi.

Działająca przy Kieleckim Centrum Kultury Galeria Sztuki Współczesnej WINDA znacznie poszerzyła swoją działalność wprowadzając do swojej oferty EduWINDA - warsztaty edukacji artystycznej i kulturowej gdzie odbyły się między innymi zajęcia wakacyjne Małej Akademii Sztuki, Manufaktura Prezentów.

Prowadzona była także działalność wystawiennicza. Odbyły się:

- wystawa grafik Tomasz Chudzika (styczeń/luty)
- wystawa rzeźby i rysunku Dominika Wdowskiego (maj)
- wystawa Jana Lebensteina (czerwiec)
- wystawa fotografii Przemysława Sękowski (czerwiec)

- wystawa malarstwa Stanisława Baja (wrzesień 2020).

Zrealizowana została także jeszcze wystawa zamiejscowa - w Galerii NEON we Wrocławiu.

KCK uruchomił z środków własnych pracownie edukacji artystycznej i kulturalnej (Cooltura, EduKCK, Dziecięca Akademia Sztuk Pięknych) skierowane praktycznie do każdej grupy odbiorców, w tym dzieci, dorosłych, seniorów, rodzin z dziećmi czy osób ze specjalnymi potrzebami.

W całym okresie wakacyjnym ponad 100 dzieci uczestniczyło w zajęciach Pracowni Cooltura, Edu KCK oraz dziecięcej Akademii Sztuk Pięknych czy warsztatach teatralnych.

We wrześniu 2020 roku przygotowaliśmy nowatorski, integracyjny projekt „WIDZIMY SIĘ!” (dofinansowany z programu Bardzo Młoda Kultura) przeznaczony dla dzieci niewidomych i niedowidzących. W ramach którego odbyło się 5 zajęć warsztatowych, zajęcia: interdyscyplinarne i edukacji kulturalnej, plastyczne, muzyczne, smaku oraz filmowe.

Dla szerszego otwarcia Kieleckiego Centrum Kultury na potrzeby osób z niepełnosprawnościami powołany został koordynator ds. dostępności na rzecz osób ze szczególnymi potrzebami. Efekt tych działań integracyjnych i wspierających osoby niepełnosprawne można dostrzec chociażby w wymienionym wcześniej projekcie „WIDZIMY SIĘ!”, w organizacji konferencji osób niewidomych REHA for the Blind a także w odpowiednim dopasowaniu materiałów promocyjnych publikowanych na profilu fb KCK do potrzeb osób niepełnosprawnych.

W 2020 roku mimo obostrzeń i zamknięcia instytucji od marca do maja oraz od listopada do grudnia zorganizowaliśmy ponad 50 wydarzeń kulturalnych.

Jeszcze na początku roku w normalnych warunkach odbyły się:

10 Stycznia - Koncert Korteza;

19 Stycznia - Spektakl „Brzechwa Mojego Dzieciństwa” Teatru Po Trzecim Dzwonku;

2 Lutego - Spektakl „Czworo Do Poprawki” - Inteligentna Komedia Z Udziałem M.In. Olgi Bołądź Czy Piotra Machalicy;

22 Lutego - Spektakl „Bida Z Nendzom Bez Świto Pendzom” Sceny Autorskiej Studio;

29 Lutego - Koncert Darii Zawiałów;

8 Marca- Koncert Krzysztofa Kiljańskiego.

Ponadto zrealizowana została akcja „Zima w Mieście” podczas której odbyły się warsztaty teatralne z Teatrem Pegaz, warsztaty dla dzieci w Akademii Sztuk Pięknych, zorganizowano Otwarte Zwiedzanie KCK oraz uroczystą inaugurację WYSPY DZIECIĘCEJ połączonej z zabawami dla dzieci i aktorskim czytaniem bajek dla dzieci.

Po pierwszych decyzjach ograniczających działania instytucji kulturalnych w związku z pandemią COVID-19 w marcu nasza Instytucja przygotowała dla widzów ofertę Biletu Otwartego KCK pozwalającego na udział w wydarzeniach planowanych w przyszłości przez KCK w atrakcyjnej formie i cenie.

Także pracownia EduKCK, EduWinda zorganizowała w okresie zamknięcia instytucji edukację on-line, podczas której dzieci mogły rozwiązywać zagadki biologiczne, historyczne matematyczne, czy te dotyczące języka polskiego czy angielskiego oraz wykonać ciekawe prace plastyczne.

W miesiącu czerwcu, przy poluzowanych nieco ograniczeniach i w obowiązującym reżimie sanitarnym zorganizowaliśmy w ramach akcji miejskiej WEEKEND POZYTYWNYCH EMOCJI (12-14 czerwca) w ramach którego odbyły się:

- filmowe pokazy plenerowe „Kina Rowerowego”,
- koncert muzyki francuskiej Anny Hameli,
- koncert studium gitary klasycznej,
- warsztaty, zajęcia i zabawy literackie dla dzieci (wspólnie z Biblioteką Miejską w Kielcach).

2 sierpnia przygotowaliśmy wydarzenie plenerowe „ŚWIĘTO PLACU MONIUSZKI”, gdzie wystąpili między innymi: Novi Piano Duo, Strauss Ensemble, Chór Fermata I Chór Antidotum 29 sierpnia przygotowaliśmy, połączony ze spektaklem Festiwalu HURRA ART, PIKNIK RODZINNY KCK z warsztatami „Las w słoiku”, animacjami dla dzieci i spektaklem „Cukry Dla Dzieci”.

14 września, w ramach Festiwalu im. Krystyny Jamroz zaprezentowaliśmy wyjątkowy koncert jednego z najlepszych polskich zespołów wokalnych AFFABRE CONCINUI.

Kontynuowane były także prace Teatru „Pegaz”, Teatru „Po Trzecim Dzwonku” oraz „Sceny Autorskiej Studio” prowadzonej przez Marka Tercza.

KCK postawił też na wsparcie i promocje artystów pochodzących z ziemi świętokrzyskiej. Wspierali i zorganizowali zagrożony Festiwal Muzyki Alternatywnej Firmament, współorganizował razem z Miastem Kielce i Fundacją Scyzoryki Festiwal Nagrody Muzyczne Scyzoryki, wspiera Teatr TeTaTet, podobnie jak i innych artystów i instytucje, którym udostępnia pomieszczenia. A nawet współpracował przy tworzeniu najnowszego teledysku Andrzeja Piasecznego „Przeczytaj mnie”. We współpracy ze Stowarzyszeniem Przyszań dla Sztuki powstała pracownia warsztatowa skierowana dla rodzin z dziećmi oraz seniorów oraz kawiarnia Kubek Ciepłej Kultury.

Otwarta została stała ekspozycja audio-video Grabiwoda&Wolski, promującą twórczość architektów budynku KCK

Kieleckie Centrum Kultury 2020 roku uzyskało także akredytację Europejskiego Funduszu Solidarności, w efekcie czego w grudniu pojawili się w naszej instytucji wolontariusze z Francji, uczący się polskiej kultury i przedstawiający własne edukacyjno-kulturalne doświadczenia.

Większość zaplanowanych na rok 2020 wydarzeń, które nie odbyły się ze względu na panujące obostrzenia związane z pandemią COVID-19 zostało przełożonych na rok 2021 (np. koncert Organka, Grażyny Łobaszewskiej, Majki Jeżowskiej, spotkanie z Tomaszem Sekielskim, spektakle Teatru Witkacego).

Instytucje kultury w dobie pandemii.

Sytuacja epidemiologiczna i wynikające z niej skutki społeczne tj. kwarantanna, kilkumiesięczne przymusowe zamknięcie, praca zdalna, obostrzenia związane z reżimem sanitarnym, obawa ludzi o zdrowie i życie spowodowana pandemią COVID-19 odbiła się niekorzystnie na kondycji instytucji kultury.

Główne problemy sygnalizowane przez dyrektorów instytucji kultury to:

- odwoływanie wydarzeń, czego efektem jest brak przychodów własnych z prowadzonej działalności,
- niemożność prezentacji swoich zasobów dla grup szkolnych i przedszkolnych ze względu na zamknięcie szkół, a następnie zakazy wyjść dla uczniów szkół i przedszkolaków,
- ograniczenie dotyczące ilości publiczności - udostępnienie widzom nie więcej niż połowy (50%) liczby miejsc, a w przypadku wprowadzenia strefy żółtej ograniczenie tej liczby do 25% miejsc,
- zmniejszone przychody przy tych samych kosztach, a nawet ich zwiększeniu w związku z koniecznością zakupu środków do dezynfekcji, maseczek, taśm ochronnych czy papieru do wydruku oświadczeń o stanie zdrowia widzów,
- zmniejszone przychody z zajęć dodatkowych prowadzonych w instytucjach np. zajęć tanecznych, teatralnych, plastycznych, muzycznych,
- zmniejszenie lub całkowita utrata przychodów z wynajmów,
- brak jasnych wskazówek co do rozwoju sytuacji związanej z pandemią COVID-19 i co się z tym wiąże trudności w zaplanowaniu harmonogramu wydarzeń kulturalnych na następne miesiące,
- straty związane z kosztami poniesionymi na organizowanie wydarzeń, które zostały anulowane,

- poczucie niepewności związane z sytuacją epidemiczną i wynikającymi z niej ewentualnymi nowymi obostrzeniami,
- odwołanie planowanych zakupów i realizowanych inwestycji,
- zubożenie społeczeństwa oraz niechęć do korzystania z ofert instytucji kultury ze względu na powszechny strach uczestników wydarzeń odbywających się w zamkniętych pomieszczeniach w skupiskach ludzi.

Mimo trudnej sytuacji instytucji kultury są też pewne pozytywy obecnej sytuacji związanej z epidemią COVID-19. Przede wszystkim instytucje kultury bardzo dynamicznie przystosowały się do nowej rzeczywistości przenosząc swoją działalność do strefy online. Dzięki temu powstały nowe formy udostępniania zasobów instytucji kultury tj.: wirtualne spacery po instytucjach, możliwość zdalnego uczestnictwa w wydarzeniach kulturalnych, czy też bardzo ciekawe konkursy przeprowadzane w wirtualnej rzeczywistości. Wzrosło też np. zainteresowanie książką cyfrową, do której dostęp mieli czytelnicy Miejskiej Biblioteki Publicznej w formie zdalnej, a więc bez konieczności wychodzenia z domu. Zaobserwowano również nowy trend polegający na wzroście uczestnictwa w wydarzeniach kulturalnych ludzi młodych, co może być efektem przymusowego lockdownu.

XVIII. PROMOCJA MIASTA

Działania promocyjne Miasta Kielce były realizowane poprzez bezpośrednie i pośrednie działania władz miasta i Rady Miasta, Urzędu Miasta, a także wysoki poziom merytoryczny i artystyczny miejskich jednostek organizacyjnych, co poprzez efekt synergii - współdziałania - wzmacnia efekty promocyjne.

Inicjatywy promocyjne kontynuowane, koordynowane i podjęte w 2020 r. przez Biuro Promocji i Współpracy z Zagranicą Wydziału Przedsiębiorczości i Komunikacji Społecznej Urzędu Miasta Kielce:

- W 2020 r. zorganizowano Zespół ds. programu promocji Miasta Kielce - to grupa robocza o charakterze konsultacyjno-doradczym, która składa się z pracowników Urzędu Miasta Kielce, miejskich jednostek organizacyjnych, przedstawicieli kieleckich

uczelnii oraz zaproszonych gości. Podczas spotkań prowadzonych w cyklu warsztatowym, z udziałem specjalistów w branży marketingu terytorialnego, wypracowuje ona założenie promocyjne. Na podstawie prac ww. Zespołu zostały opracowane „Zasady promocji miasta Kielce (z założeniem otwartego programu działań)”. Potencjał i działalność Zespołu ds. programu promocji Miasta Kielce oraz „Zasady promocji miasta Kielce (z założeniem otwartego programu działań)” zostaną wykorzystane przy tworzeniu „Strategii promocji Miasta Kielce 2030+”.

- W związku z potrzebą ujednoczenia identyfikacji wizualnej opracowano „Księgę Systemu Identyfikacji Wizualnej Miasta Kielce” (Zarządzenie Prezydenta Miasta Kielce nr 473/2020 z dnia 28 grudnia 2020 r.). Jej podstawą jest Herb Miasta Kielce - najważniejszy znak graficzny naszego miasta, jeden z symboli Miasta, które zostały jednogłośnie przyjęte przez Radnych Uchwałą nr VII/76/2019 Rady Miasta Kielce z dnia 21 lutego 2019 r. w sprawie ustanowienia symboli Miasta Kielce oraz insygniów Prezydenta Miasta Kielce i Przewodniczącego Rady Miasta Kielce. Powyższy dokument porządkuje zasady wykorzystania Herbu Miasta Kielce oraz tego symbolu wraz z logo miejskich jednostek organizacyjnych. Ujednoczenie systemu identyfikacji wizualnej z pewnością zwiększy ich utożsamienie z Miastem i pozwoli wykorzystać ich potencjał promocyjny w kreowaniu marki Kielce.
- Aplikacja turystyczna Footsteps przeznaczona do zwiedzania miasta, przystosowana do odbiorców o różnych zainteresowaniach i preferujących różnorodne formy aktywności - kontynuacja współpracy.
- Promocja w mediach społecznościowych - współpraca z Biurem Prasowym.
- Kalendarz wydarzeń w Kielcach - koordynacja działań.
- Działania promocyjno-informacyjne realizowane za pomocą Kieleckiego Informatora Społecznego (KIS) - cyfrowego systemu komunikacji wizualnej zlokalizowanego w przestrzeni miejskich przystanków autobusowych na terenie Kielc - koordynacja działań.
- Współpraca promocyjna z mediami - dodatek „Aktualnie w Kielcach” w „Echo Dnia”, artykuły promocyjno-informacyjne w „Tygodniku eM Kielce”, audycje „Nasze Kielce” w Radio Fama, filmy informacyjne w Telewizji Świętokrzyskiej, promocja podczas 2 audycji w Radio ZET, promocja przed i po prognozie pogody w TVN24, 2 publikacje graficznych materiałów promocyjnych w „Polityce”, współfinansowanie realizacji

programu „Kierunek Świętokrzyskie” w TVP3 i TVP, promocja Miasta Kielce w ramach akcji „SuperMiasta” na łamach „Gazety Wyborczej”.

- Akademieskie Kielce - współpraca z uczelniami wyższymi, promocja potencjału akademickiego Kielc poprzez m. in. promocję działań i osiągnięć uczelni, zbieranie materiałów do nowej edycji folderu promocyjnego „Akademieskie Kielce” i nowej strony internetowej Miasta Kielce.
- ERC Space&Robotics Event 2020 - promocja Miasta Kielce podczas prestiżowego wydarzenia robotyczno-kosmicznego łączącego międzynarodowe zawody robotów mobilnych z pokazami naukowo-technologicznymi. Kielce pełniły rolę Miasta Gospodarza (Host City).
- Otwarcie Centrum Komunikacyjnego - Dworca Autobusowego w Kielcach - organizacja wydarzenia i promocja Miasta Kielce w skali ogólnopolskiej.
- Wystawa fotograficzna „Polska NAJ - Najciekawsze miejsca w Polsce 2020” - udział w wystawie, która była prezentowana w prestiżowych miejscach Warszawy - na Krakowskim Przedmieściu, a także przed budynkiem Centrum Olimpijskiego oraz Muzeum Sportu i Turystyki.
- Weekend Pozytywnych Emocji oraz akcja #KielcelsReady w ramach akcji #CityWillWait, w której uczestniczyło 13 polskich miast - promocja Miasta Kielce w skali ogólnopolskiej.
- Magiczne Zakończenie Wakacji - Promocja Miasta Kielce podczas wydarzenia oraz na antenie telewizji Polsat.
- Umowa promocyjna z Przemysłem o wzajemnej promocji.
- Zakup materiałów promocyjnych - gadżetów i wydawnictw promujących Kielce.
- Rozbudowa i wzbogacenie bazy fotograficznej i filmowej, wdrażanie standardu opisu zdjęć (dane IPTC).

18.1. Współpraca Miasta Kielce z zagranicą

Zarządzenie Prezydenta Kielce Nr 358/2020 z dnia 2 września 2020 r. zmieniające zarządzenie w sprawie nadania Urzędowi Miasta Kielce Regulaminu Organizacyjnego zlikwidowało samodzielność Biura Współpracy z Zagranicą, jako oddzielnej komórki organizacyjnej Wydziału Przedsiębiorczości i Komunikacji Społecznej. Zadania polegające na koordynacji i realizacji

działań ukierunkowanych na inicjowanie nowych związków i umów oraz podtrzymywanie szeroko rozumianych relacji z miastami partnerskimi połączone zostały z zadaniami z zakresu promocji w ramach Biura Promocji i Współpracy z Zagranicą.

Miasto Kielce prowadzi współpracę międzynarodową z wieloma partnerami z zagranicy, spośród których 7 posiada status samorządów partnerskich.

Rok 2020 jest jednoznacznie rokiem pandemii. Trwające od początku marca br. ograniczenia wprowadzone na całym świecie w związku z epidemią Covid-19 uderzyły w fundamenty współpracy międzynarodowej. Ograniczony lub całkowicie wstrzymany został swobodny przepływ osób, zakłócone zostały łańcuchy dostaw towarów. Zasady dystansu społecznego i lęk przed skutkami zarażenia skutecznie zniechęcił i ograniczył kontakty międzyludzkie, w tym szczególnie z przedstawicielami innych państw. Zdecydowana większość zaplanowanych w bieżącym roku wydarzeń musiała zostać odwołana. Dotyczyło to także przedsięwzięć cyklicznych, z tradycjami i wydawałoby się na stałe wpisanych w kalendarze.

Wyżej wymieniany stan rzeczy dotknął wielu branż: transportowej, hotelarsko-gastronomicznej, targowej, eventowej. Równocześnie podjęte zostały wysiłki zmierzające do zmniejszenia skali strat i ukierunkowane na zachowanie relacji i partnerskiego dialogu z podmiotami z Europy i innych części świata. Współpraca przeniesiona została do Internetu. Standardem stały się wydarzenia on-line, wideo-rozmowy oraz korzystanie z internetowych platform komunikacyjnych

Kluczowe wydarzenia we współpracy zagranicznej Miasta Kielce

Wśród licznych przedsięwzięć w kraju i zagranicą wskazać można takie, które w kluczowy sposób przyczyniają się do międzynarodowego promowania Kielc oraz budowania bliskiej kooperacji ze wspólnotami lokalnymi z innych państw. W roku 2020 były to między innymi następujące wydarzenia:

Nawiązanie kontaktów z Flensburgiem. Wizyta Simone Lange – Nadburmistrza Flensburga wraz z delegacją 18-20 lutego 2020 r.

Delegacja niemieckiego miasta Flensburg przebywała w Kielcach przez 3 dni. W jej skład weszli nadburmistrz Flensburga - Simone Lange, przewodniczący tamtejszej Rady Miasta - Hannes Fuhrig, Dierk Schmäschke - dyrektor Zarządzający (SG Flensburg-Handewitt) oraz

przedstawiciel Federalnego Związku Towarzystw Niemiecko-Polskich - Elisabeth Rosner. Celem wizyty była wymiana doświadczeń w zakresie zarządzania miastem, sportu, w tym szkół sportowych, współpraca gospodarcza, kooperacja uniwersytetów w obszarach nauki, odnawialnych źródeł energii czy wymiany studentów, polityka senioralna. W Zespole Szkół nr 2 w Kielcach, odbyło się spotkanie z udziałem prezydenta Bogdana Wenty, jego zastępcy Marcina Różyckiego, dyrektora Ryszarda Mańko. Uczestniczyli w nim ponadto szefowie Szkoły Mistrzostwa Sportowego Polskiego Związku Piłki Ręcznej: Radosław Wasiak i Sławomir Szał oraz Artur Sabat - z-ca dyrektora Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Kielcach. W programie pobytu gości z Flensburga w Kielcach znalazły się także wizyty na Politechnice Świętokrzyskiej oraz w Targach Kielce. Podsumowanie wizyty odbyło się przy udziale kierownictwa Miasta Kielce w ratuszu.

Współpraca z Państwem Środka w obliczu Koronawirusa COVID- luty-marzec 2020 r.

Z dużym odzewem przedsiębiorców spotkała się informacja dotycząca prośby, z jaką do ratusza zwrócili się przedstawiciele chińskich miast Yuyao oraz Taizhou. Chińczycy nie radzili sobie z zapotrzebowaniem na maski, termometry, odzież ochronną i inne przedmioty pomocne do walki z epidemią koronawirusa. Pomocy w ich zakupie szukają m.in. w partnerskich Kielcach.

6,5 tysięcy termometrów zostało zakupionych w jednej z kieleckich firm przez władze chińskiego Yuyao - partnerskiego miasta Kielc. Wartość zakupionych termometrów, to około pół miliona złotych. W poszukiwaniu dostawcy oraz koordynacji jego kontaktów ze stroną chińską pomagał Urząd Miasta Kielce. We współpracy z Ministerstwem Spraw Zagranicznych oraz Ambasadą Chin przygotowany został transport termometrów do Chin.

Burmistrz Yuyao - Pan Yin hao podziękował władzom Kielc oraz wszystkim kielczanom za pomoc, jakiej udzielono mieszkańcom naszego partnerskiego miasta w związku z epidemią koronawirusa.

Prezydenta Kielce w Gedenk und Bildungsstätte Haus der Wannsee Konferenz w Berlinie - 21 stycznia 2020 r.

Prezydent Kielc wziął udział w uroczystym otwarciu nowej stałej wystawy na zaproszenie dr Hansa-Christiana Jasch, dyrektora ww. instytucji, który od 10 lat organizuje dla nauczycieli i edukatorów z Kielc specjalne seminaria naukowe. W uroczystości wzięli udział szefowie misji zagranicznych z Berlina, przedstawiciele środowisk naukowych oraz niemieccy samorządowcy.

Prezydent Bogdan Wenta podjął rozmowy z niemieckimi partnerami w sprawie zbliżających się międzynarodowych uroczystości 75. rocznicy wyzwolenia obozu KL Sachsenhausen, podczas których planowane było odsłonięcie pomnika generała Bolesława Jerzego Roi.

Prezydent Miasta Kielce spotkał się również z władzami Muzeum i Miejsca Pamięci Sachsenhausen w Oranienburgu. Rozmowy dotyczyły udziału w oficjalnych obchodach wyzwolenia w dniu 19 kwietnia 2020 r. i ceremonii odsłonięcia upamiętnienia związanego z naszym miastem generała Roi. Pani Astrid Ley – wicedyrektor instytucji oraz Prezydent Bogdan Wenta ustalili wstępny plan wydarzenia.

Partnerzy z Niemiec wyrazili gotowość do kontynuowania i wzmacniania relacji z Kielcami z uwagi na potrzebę budowania mostów tolerancji i pielęgnowania pamięci o ofiarach totalitaryzmów.

Promocja Miasta Kielce w Budapeszcie, 17 – 19 lutego 2020 r.

Młodzieżowa drużyna piłki nożnej, działająca w ramach Kobiecego Stowarzyszenia Piłkarskiego, wzięła udział w meczu towarzyskim w stolicy Węgier - Budapeszcie. W programie pobytu w naddunajskiej stolicy znalazło się także spotkanie z przedstawicielami samorządu XXI Dzielnicy Budapesztu – Csepel. To partnerska dzielnica miasta Kielce od 2005 r. Przez ostatnich niemal 15 lat współpraca obu samorządów układała się wzorcowo i obfitowała w szereg projektów partnerskich, poświęconych różnym dziedzinom życia.

W trakcie obu spotkań kielecka drużyna przekazała węgierskim futbolistkom upominki promujące miasto Kielce, ufundowane przez Urząd Miasta.

Wymiany doświadczeń w obszarze gospodarowania odpadami – 27 lutego 2020 r.

Delegacja z ukraińskiego obwodu winnickiego gościła w Kielcach. Podczas dwudniowej wizyty goście spotkali się z prezydentem Kielc Bogdanem Wentą oraz wzięli udział m.in. w XXI. Targach Ochrony Środowiska i Gospodarki Odpadami EKOTECH.

Obwód winnicki reprezentowali urzędnicy zajmując się gospodarką odpadami i ochroną środowiska: Oleksandr Piszczyk, wiceprzewodniczący Administracji Państwowej Obwodu Winnickiego, Mykoła Formanjuk, zastępca Mera Winnicy (odpowiedzialny za usługi i gospodarkę komunalną, budownictwo, transport, sytuacje kryzysowe), Andrij Oczeretny,

zastępca Mera Winnicy (odpowiedzialny m.in. za sferę gospodarczą, budżet, współpracę zagraniczną, promocję).

Celem wizyty było poznanie systemu gospodarki odpadami komunalnymi w województwie świętokrzyskim, udział w XXI. Targach Ochrony Środowiska i Gospodarki Odpadami EKOTECH oraz spotkania z przedstawicielami z branży ochrony środowiska.

W ramach pobytu goście zwiedzili Elektrociepłownię Kielce, Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami Sp. z o.o. w Promniku i Oczyszczalnię Ścieków w Sitkówce.

Kontynuacja współpracy Kielc i Winnicy w obszarze edukacji. –styczeń, marzec 2020 r.

W dniach 9-10 stycznia 2020 r. w Kielcach gościła blisko 50 osobowa delegacja nauczycieli z partnerskiego miasta Kielc - Winnicy. Pobyt rozpoczął wizytacje w 6 kieleckich szkołach: Szkole Podstawowej nr 15 im. T. Kościuszki, Technikum nr 2 Zespołu Szkół Mechanicznych im. gen. W. Sikorskiego, I Liceum Ogólnokształcącym im. S. Żeromskiego, Zespole Szkół Ekonomicznych, Szkole Podstawowej nr 5 im. S. Artwińskiego oraz w V Liceum Ogólnokształcącym im. ks. P. Ściegiennego. W trakcie wizyty nauczyciele wzięli udział w zajęciach prowadzonych w poszczególnych szkołach. Następnie w Kieleckim Centrum Kultury przedstawiciele Samorządowego Ośrodka Doradztwa Metodycznego i Doskonalenia Nauczycieli w Kielcach przedstawili gościom z Ukrainy prezentację nt. polskiego systemu oświaty, a uzdolniona młodzież z kieleckich placówek wystąpi w krótkim koncercie. W podsumowaniu pobytu w Kielcach wzięli udział przedstawiciele Wydziału Edukacji, Kultury i Sportu Urzędu Miasta Kielce oraz Biura Współpracy z Zagranicą.

W dniach 5-6 marca br. przedstawiciele kieleckich szkół oraz Urzędu Miasta Kielce odwiedzili Winnicę na Ukrainie.

Wyjazd to efekt podpisanego w grudniu zeszłego roku porozumienia o współpracy między sześcioma szkołami z Kielc i z Winnicy. Pobyt kieleckiej grupy obejmował udział w spotkaniach z pracownikami oświaty - przede wszystkim służące wymianie doświadczeń oraz dobrych praktyk.

Owoce dotychczasowej kooperacji na polu edukacji był szereg wymian kadry dydaktycznej, które pozwoliły na bliższe poznanie się oraz doprecyzowanie planów na przyszłość.

W najbliższym roku zaplanowane zostało poszerzenie współpracy o wymianę grup młodzieży oraz organizację wspólnych zawodów sportowych.

Partnerzy z Chin wysłali pomoc humanitarną do Kielc – marzec-kwiecień 2020 r.

12 tysięcy masek ochronnych trafiło do Kielc z partnerskiego miasta Taizhou. To podziękowanie za reakcję naszego samorządu na apel przyjaciół z Chin z początku roku. Za pośrednictwem ratusza nasi partnerzy kupili termometry, których wówczas brakowało w Chinach.

Teraz w ramach rewanżu i solidarności partnerzy z Chin przekazali Kielcom 12 tysięcy masek ochronnych. 10 tysięcy z nich przeznaczonych zostanie dla służb, pozostałe 2 tysiące masek jest darem od partnera targowego – firmy Heliview z Pekinu, która postanowiła, że po tysiącu sztuk masek trafi do Urzędu Miasta oraz Targów Kielce.

Ładunek, który wyruszył z ChRL miał status pomocy humanitarnej. Jest to darowizna i miasto Kielce nie poniesie żadnych kosztów. Ze względu na procedury prawne miasto odebrało pomoc z Chin za pośrednictwem Ochotniczej Straży Pożarnej w Niewachlowie, która, zgodnie ze statutem, może prowadzić działania o charakterze humanitarnym.

Temat pomocy humanitarnej do Kielc był konsultowany z Ambasadą Chińskiej Republiki Ludowej w Polsce, Konsulatem Generalnym RP w Szanghaju, Agencją Rozwoju Przemysłu, która dokonuje zakupu sprzętu medycznego na zlecenie polskiego rządu, Agencją Rezerw Materiałowych i Departamentem Azji i Pacyfiku - Ministerstwo Spraw Zagranicznych oraz z Kancelarią Prezesa Rady Ministrów. Transport masek ochronnych z Chin miał status pomocy humanitarnej. Jest to darowizna, dlatego miasto Kielce nie poniosło żadnych kosztów.

Koordynatorem działań było Biuro Współpracy z Zagranicą Urzędu Miasta Kielce.

Wizyta Ambasadora Izraela w Kielcach – 03 marca 2020 r.

Prezydent Kielc Bogdan Wenta spotkał się z nowym Ambasadorem Izraela w Warszawie - Alexandrem Ben-Zvi. Alexander Ben-Zvi wrócił po wielu latach na stanowisko Ambasadora w Warszawie, gdzie otwierał placówkę dyplomatyczną Izraela w 1989 roku. W swej karierze był także zawodnikiem piłki nożnej, w którą do dziś lubi grać.

23 lutego zacny gość odwiedził m.in. Ośrodek Myśli Patriotycznej i Obywatelskiej w Kielcach, gdzie zapoznał się ze stałą wystawą. Jednocześnie Ambador Izraela podkreślił, że w swych

działaniach będzie podejmował się zadań, które mają budować lepszą przyszłość nie zapominając o przeszłości.

Kielczanie upamiętnili w Niemczech generała Roję – 27 maja 2020 r.

Społeczeństwo Kielc, przy wsparciu Urzędu Miasta upamiętniło generała Bolesława Jerzego Roję na terenie Muzeum i Miejsca Pamięci KL Sachsenhausen.

Pomnik gen. dywizji Bolesława Jerzego Roi został postawiony z okazji 75. rocznicy wyzwolenia obozu KL Sachsenhausen na terenie byłego niemieckiego obozu koncentracyjnego, znajdującego się w okolicach Berlina. Stał obok pomnika gen. „Grota” Roweckiego w okolicach budynku dowództwa obozu. Obaj oficerowie związani są z miastem Kielce, które od lat prowadzi współpracę z instytucjami pamięci w Berlinie. Pomnik powstał na wniosek środowiska kombatantów ze Stowarzyszenia Pamięci Narodowej Czwartak w Kielcach, który został wystosowany do Prezydenta Miasta Kielce. Powstanie monumentu jest wynikiem wieloletniej współpracy Urzędu Miasta Kielce, instytucji pamięci w Berlinie oraz Instytutu Pamięci Narodowej, który współfinansował upamiętnienie.

Deklaracja Europejskich Miast w Czasie Pandemii – 16 lipca 2020 r.

Bogdan Wenta, prezydent Kielc zainicjował podpisanie Deklaracji Europejskich Miast w Czasie Pandemii. Do inicjatywy dołączyły władze Budapesztu-Csepel (Węgry), Flensburga, Gothy (Niemcy), Orange (Francji) oraz Winnicy (Ukraina). Dokument podkreślił naszą wzajemną solidarność oraz wskazał kierunek współpracy w nadzwyczajnych okolicznościach. Pandemia COVID-19 wyraźnie pokazała, że potrzebujemy nowych idei, by przezwyciężyć wyzwania i pokonać przeszkody. W podpisanej deklaracji, wódcy 6 europejskich miast zadeklarowali zacieśnienie współpracy i zwiększenie wysiłków na rzecz rozwoju wymiany gospodarczej, w celu przezwyciężenia negatywnych skutków pandemii. W czasie wprowadzonych ograniczeń, wspierać i inicjować będą współpracę gospodarczą on-line, a po ustaniu zagrożenia wzbogacą ją o wzajemne spotkania.

Kielce pomogły poszkodowanym w powodzi na Ukrainie – 14 lipca 2020 r.

Podczas spotkania z udziałem wojewody świętokrzyskiego - Zbigniewa Koniusza i prezydenta Kielc - Bogdana Wenty na ręce Wiaczesława Wojnarowskiego, Konsula Generalnego Ukrainy w Krakowie, przekazano dwie, fabrycznie nowe, pompy samozasysające oraz rozmaite środki

czystości, tak potrzebne w dobie pandemii koronawirusa, jak mydło czy płyny do dezynfekcji rąk oraz różnych powierzchni, ponadto wodę butelkowaną - dary Miasta Kielce dla poszkodowanych w powodzi na Ukrainie.

Kielecka Fabryka Pomp Białogon, w której zostały wyprodukowane pompy, zrezygnowała z zysku i obniżyła cenę sprzedaży urządzeń, ze względu na to, że pompy stanowią pomoc humanitarną.

Konferencja "Europejska inwestycja w przyszłość: budżet na lata 2021-2027" – 02. październik 2020 r.

Wydarzenie było okazją do zapoznania się z nowymi celami Unii Europejskiej, ale także analizy ich dopasowania do potrzeb polskich miast. Wszystko po to, aby samorzady jak najlepiej się rozwijały oraz by jakość życia mieszkańców stawała się coraz lepsza. W dyskusji, na zaproszenie Prezydenta Kielc, wzięli udział dyrektor Przedstawicielstwa Komisji Europejskiej w Polsce, ambasador RP Marek Prawda oraz online poseł do Parlamentu Europejskiego, Jan Olbrycht, który jest jednym z negocjatorów Wieloletnich Ram Finansowych na lata 2021-2027. Z uwagi na nałożoną kwarantannę (w skutek kontaktu z osobą zakażoną COVID-19), Jan Olbrycht nie mógł pojawić się osobiście w Kielcach. Goście konferencji, a także internauci, śledzący transmisję na żywo, mogli w jej trakcie usłyszeć, na jakim etapie znajdują się obecnie prace związane z przygotowaniem Wieloletniej Prognozy Finansowej Unii Europejskiej. W Centrum Kongresowym Targów Kielce pojawili się przedstawiciele samorządów z województwa świętokrzyskiego oraz innych regionów Polski, a także przedstawiciele Senatu Rzeczypospolitej Polskiej. Wśród nich m.in. Senatorowie RP Wadim Tyszkiewicz (w latach 2002-2019 Prezydent Nowej Soli) oraz Zygmunt Frankiewicz (w latach 1993-2019 Prezydent Gliwic), Jacek Karnowski, prezydent Sopotu czy Tadeusz Truskolaski, prezydent Białegostoku.

Obchody Dnia Niepodległości Ukrainy w stolicy regionu – 25 sierpnia 2020 r.

Po raz drugi w Kielcach odbyły się obchody Dnia Niepodległości Ukrainy. Wydarzenie, które miało miejsce w Muzeum Dialogu Kultur, zorganizował Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego wraz ze Stowarzyszeniem Integracja Europa-Wschód. Udział w obchodach wzięli m.in. Konsul Generalny Ukrainy w Krakowie Wiczesław Wojnarowskyj, Prezydent Kielc Bogdan Wenta czy Marszałek Województwa Świętokrzyskiego Andrzej Bętkowski.

Stypendia dla studentów z Winnicy na Ukrainie – październik 2020 r.

W roku akademickim 2020/2021 możliwość ubiegania się o stypendium mieli studenci z Ukrainy. Wsparcie przyznawane jest, jeśli student jest absolwentem szkoły średniej lub wyższej z miasta partnerskiego Kielc - Winnicy na Ukrainie oraz kontynuuje studia na kolejnym roku nauki.

Prawo do ubiegania się o stypendium przysługiwało studentom, którzy:

- a) posiadali status studenta jednolitych studiów stacjonarnych, studiów stacjonarnych pierwszego, drugiego i trzeciego stopnia realizowanych na uczelni wyższej w Kielcach,
- b) są absolwentami szkoły średniej lub wyższej w Winnicy na Ukrainie,
- c) w terminie określonym regulaminem uczelni zaliczyli dany rok studiów poprzedzający rok złożenia wniosku o przyznanie stypendium,
- d) nie korzystali z urlopu, o którym mowa w art. 172 ust. 1 ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym, z wyjątkiem urlopów naukowych i w ramach stypendiów zagranicznych.

Ze względu na to, że program stypendialny dla studentów z Winnicy na Ukrainie wygaśnie we wrześniu 2021 r., stypendia przyznano jedynie studentom, którzy kontynuują studia na kolejnym roku nauki. Z programu skorzystało blisko 50 żaków.

Lista przedsięwzięć zaplanowanych do realizacji odwołanych z powodu pandemii Covid-19:

- udział Miasta Kielce w obchodach „Dnia Przyjaźni Polsko-Węgierskiej” w Budapeszt Csepel (grupa taneczna KTT, piłkarki ręczne Korony Handball, zespół muzyczny „Tęgie Chłopy”, drużyna harcerzy ZHP, delegacja oficjalna na czele z Prezydentem Kielc)- marzec;
- udział przedstawiciela Biura w wernisażu wystawy kieleckich artystów w Pradze-marzec;
- staż nauczycielek języka polskiego z Polskiej Szkoły Sobotniej z Winnicy w Kielcach-marzec/kwiecień;
- odsłonięcie pomnika generała B. Roi podczas 75 rocznicy wyzwolenia obozu i międzynarodowych obchodów tego wydarzenia - kwiecień;
- międzynarodowe zawody pływackie o Puchar Prezydenta Kielc- kwiecień
- „Integracja cudzoziemców w środowisku miejskim” – konferencja współorganizowana z Polsko-Ukraińska Izbą Gospodarczą – kwiecień;

- promocja współpracy Kielce-Gotha i języka niemieckiego we współpracy z Instytutem Filologii Germańskiej UJK poprzez organizację m.in. spotkania z Steffenem Mullerem – maj.
- udział reprezentantów Miasta w Dniu Europy w Winnicy – maj;
- Święto Kielc – wizyta delegacji zagranicznych – czerwiec;
- Letnia Szkoła Kultury, Historii i Języka Polskiego oraz Spotkanie z Ojczyzną Polonii z Brazylii i Seniorów z Ukrainy -czerwiec/lipiec;
- VIII Spotkania Seniorów z Ojczyzną z Brazylii i Ukrainy - lipiec;
- XVII Obóz młodzieży pożarniczej w Gotha – lipiec;
- II Międzynarodowy Turniej Koszykówki – sierpień;
- udział reprezentantów Miasta w Dniu Winnicy – wrzesień;
- przyjazd do Kielc delegacji historyków i pracowników naukowych z Berlina w ramach wymiany – wrzesień;
- Polsko-Niemiecki projekt promocji dziedzictwa kulturowego oraz szkolnictwa zawodowego „Staszic” – wizyta delegacji z Gotha – październik;
- Wyjazd seminarzystów oraz organizacja wystawy w Berlinie w Haus der Wannsee Konferenz – listopad;
- Wystawa fotografii Wojciecha Gepnera w Gotha – listopad;
- Współorganizacja z Konsulatem Generalnym RP w Winnicy „Wigilii Polskiej” – grudzień

Przedsięwzięcia zrealizowane w sieci Internet oraz przy wykorzystaniu multimediiów w zakresie współpracy międzynarodowej

W odpowiedzi na ograniczenia sanitarne podjęte zostały wysiłki zmierzające do zmniejszenia skali strat i ukierunkowane na zachowanie relacji i partnerskiego dialogu z podmiotami z Europy i innych części świata. Współpraca przeniesiona została do Internetu. Standardem stały się wydarzenia on-line, wideo-rozmowy oraz korzystanie z internetowych platform komunikacyjnych.

Słowiańskie drzewo życzeń z pozdrowieniami dla partnerskiego miasta w Chinach

– 29 kwietnia 2020 r.

„Słowiańskie drzewo życzeń” to instalacja wykonana przy budynku BWA przez Monikę Cybulską z Biura Wystaw Artystycznych w Kielcach i Joannę Biskup-Brykczyńską z Młodzieżowego Domu Kultury w Kielcach.

Instalacja powstała w odpowiedzi na prośbę o przygotowanie filmów z pozdrowieniami i słowami pokrzepienia dla mieszkańców partnerskiego miasta Taizhou w Chinach, którą wystosował do miejskich instytucji kultury Urząd Miasta w Kielcach. Celem akcji jest przesłanie wsparcia i nadziei w trudnym czasie pandemii.

Czerpiąc z kultury tradycyjnej, artystki zawiesiły na drzewku rosnącym przy budynku paski materiału, a następnie nagrały filmik z życzeniami szybkiego powrotu do zdrowia dla mieszkańców chińskiego miasta.

Filmowe podziękowania dla chińskich przyjaciół – 05 maja 2020 r.

W kwietniu do Kielc trafiły tysiące sztuk maseczek ochronnych, przekazanych bezpłatnie przez partnerów Kielc z Chin, z miasta Taizhou oraz od przedstawiciela Targów Kielce w Kraju Środka - Ren Enjie z Beijing Heliview Int'l Exhibition & Co Ltd. Maseczki zostały rozdysponowane bezpłatnie wśród przedstawicieli różnych grup społecznych w Kielcach.

Pomoc ta nie była by możliwa gdyby nie wsparcie Ambasadora Chin w Warszawie Liu Guangyuana. Ten szczerzy dar serca był wyrazem wdzięczności chińskiej za pomoc okazaną przez Kielce dla Państwa Środka, w czasie walki jaką toczyła jego społeczność na początku roku z chorobą Covid-19.

Symboliczną formę podziękowania dla chińskich przyjaciół, przygotowali przedstawiciele kieleckich instytucji kultury: Biura Wystaw Artystycznych, Młodzieżowego Domu Kultury, Kieleckiego Teatru Tańca i Muzeum Laurensa Hammonda. Powstały krótkie nagrania video, zawierające słowa podziękowania, pokrzepienia i solidarności z Chińczykami z miasta Taizhou - tak potrzebne w obecnej sytuacji.

Z inicjatywą nagrań video wyszli przedstawiciele urzędów miasta w Kielcach i Taizhou. Filmy zostały upublicznione przez partnerów z Państwa Środka na prowadzonych przez nich stronach internetowych.

Dzień Europy 2020 – 09 maja 2020 r.

Obchodzony 9. maja Dzień Europy podkreśla zjednoczenie Europy i nawiązuje do rocznicy podpisania historycznej Deklaracji Schumana.

Dzień 9 maja jest oficjalnym symbolem Unii Europejskiej. Został ustanowiony w rocznicę przedstawienia planu utworzenia Europejskiej Wspólnoty Węgla i Stali, znanego jako Plan Schumana, przez Roberta Schumana 9 maja 1950.

W ubiegłych latach, by uczcić Dzień Europy, na początku maja instytucje europejskie organizowały Dzień Otwartych Drzwi dla zwiedzających w Brukseli i w Strasburgu. Lokalnie organizowano szereg wydarzeń, w których wziąć udział mogli wszyscy zainteresowani, a tysiące osób uczestniczyły w debatach, koncertach, wizytach grupowych i innych wydarzeniach organizowanych w ramach obchodów Dnia Europy.

W tym roku, ze względu na zagrożenie związane z COVID-19 Sieć Europe Direct w Polsce przygotowała specjalną akcję onlin, w którą zaangażowało się Miasto Kielce. Akcja zachęcała, aby w geście solidarności w sobotę 9 maja opublikować na swoich profilach w mediach społecznościowych zdjęcia z napisem „Jestem Europejką” lub „Jestem Europejczykiem”.

Miasto Kielce współorganizatorem targów online w Taizhou 24– 28 czerwca 2020 r.

W odpowiedzi na bieżący kryzys epidemiczny Taizhou zaproponowało innowacyjny sposób przeniesienia tradycyjnych wystaw i negocjacji do świata wirtualnego, za pośrednictwem platform chmurowych i połączeń internetowych.

Globalna epidemia i kryzys gospodarczy to poważne wyzwanie przed handlem międzynarodowym. By wyjść mu naprzeciw zaproszono czołowych przedstawicieli polskiej branży Plastik i Form Wtryskowych na spotkania online - lecz twarzą w twarz - z chińskimi eksporterami z Taizhou. Była to szansa na rozwój eksportu w tej branży, stworzenie stabilnych biznesowych połączeń, zdobycie nowych zamówień i poszerzenie zasięgu kontaktów.

Targi odbyły się za pośrednictwem platformy Zoom. Udział w wydarzeniu był bezpłatny.

Internetowe targi eksportowe przemysłu chińskiego 2020 (Taizhou-Polska Networking) połączyło online około 100 firm z Chin i Polski. Współorganizatorami wydarzenia były: Miasto Kielce i Targi Kielce oraz Miasto Taizhou i Taizhou Xiandai International Business Exhibition Co., Ltd.

Targi Kielce, Miasto Kielce oraz Kielecki Park Technologiczny partnerami targów online w branży maszynowej i motoryzacyjnej pn.: Liaoning Mechanical and Electrical Expo 03 lipca 2020 r.

Targi Kielce od kilku lat rozwijają współpracę z partnerami biznesowymi w Chinach, czego wyrazem jest obecność chińskich firm na wydarzeniach targowych w Kielcach oraz liczne spotkania władz miasta z przedstawicielami miast partnerskich Yuyao i Taizhou.

W dobie pandemii Covid-19 zmieniła się jednak forma wymiany doświadczeń – najczęściej kontakty odbywają się za pomocą internetu.

Dlatego też Miasto zaprosiło kieleckie firmy z branży maszynowej i motoryzacyjnej do udziału w targach online Liaoning Mechanical and Electrical Expo. Podczas spotkania można było nawiązać indywidualne rozmowy z poszczególnymi partnerami biznesowymi w języku angielskim. Zapewniona było również pomoc tłumacza polsko – angielskiego. Wszystkie usługi udostępnione były całkowicie bezpłatne.

Rozmowy na temat kolejnej edycji Europeady - 18 sierpień 2020 r.

Prezydent Kielc Bogdan Wenta wziął udział w wideokonferencji z Nadburmistrzem partnerskiego miasta Gotha Knutem Kreuchem oraz Rüdigerem Heßem - Burmistrzem Miasta Frankenberg, a zarazem Prezydentem Komitetu Folklorystycznego Festiwalu Europeada. Tematem rozmowy była wymiana informacji na temat stanu przygotowań najbliższych edycji festiwalu, których terminy są zagrożone.

Rüdiger Heß zwrócił uwagę na trudności wynikające z pandemii Covid-19, przez które do końca nie wiadomo jak będzie wyglądała przyszłość najbliższych Europead. Jak zaznaczył, wiele zależy także od regulacji i obostrzeń regionalnych oraz krajowych. Nadburmistrz Gotha, Knut Kreuch dodał, że musimy być przygotowani na wszystkie możliwe sytuacje.

Europeada jest wydarzeniem, które samo w sobie stanowi znakomitą dźwignię dla promocji miasta i regionu. Dla miasta gospodarza i jego lokalnych przedsiębiorców, restauratorów i branży hotelarskiej, turystycznej jest okazją do większych dochodów.

Prezydent Kielc zwracał uwagę na kwestie bezpieczeństwa oraz istotne pozytywne względy ekonomiczne, które niesie z sobą festiwal. Zaznaczył również, że organizacja Europeady online mija się z celem, bowiem bezpośredni kontakt między uczestnikami jest kluczowy, nie tylko ze względu na realizację założeń festiwalu, ale wartością dodaną jest budowanie wspólnoty narodów zamieszkujących Europę. Uzyskać to można tylko, gdy uczestnicy przebywają ze sobą na żywo.

W wyniku rozmowy Prezydent Kielc wynegocjował nowy, bezpieczniejszy termin festiwalu. Europeada w naszym mieście odbędzie się latem 2024 r.

Prezydent w oparciu o swoje doświadczenie z europarlamentu zaproponował partnerom z Niemiec podjęcie wspólnych wysiłków na rzecz pozyskania zewnętrznych funduszy na realizację wydarzenia. W tym celu prezydent Bogdan Wenta będzie inicjował spotkanie delegacji z miast europejskich, zaangażowanych w organizację festiwalu z przedstawicielami Komisji Europejskiej.

Międzynarodowy konkurs dla dzieci na stworzenie projektu maskotki-przytulanki – 21 maja 2021 r.

„Potworny Przytulacz” był to konkurs na projekt maskotki – przytulanki skierowany do dzieci do 13 roku życia. Instytut Dizajnu tym wydarzeniem zachęcał najmłodszych do kreatywnego spędzania wolnego czasu w domu. Partnerem konkursu było Biuro Współpracy z Zagranicą, które propagowało udział w wydarzeniu w miastach partnerskich.

Konkurs był okazją dla dzieci do uwolnienia negatywnych emocji, które w nich drzemią, a także do oswojenia się z tym, co je trapi. Do konkursu można było zgłosić tylko jedną pracę konkursową i przesłać ją w formie skanu lub fotografii w formacie JPG. Technika wykonania była dowolna, np. rysunek, malarstwo, kolaż itp.

Nagrodą w konkursie była realizacja najlepszych projektów. Każdy zwycięzca otrzyma jeden egzemplarz zaprojektowanej przez siebie przytulanki. Dodatkowe maskotki przekazane zostały na cele charytatywne.

W konkursie aktywny udział wzięli uczestnicy z Polski, Ukrainy i Wielkiej Brytanii.

Polsko-ukraińskie warsztaty artystyczne online – 1-6 czerwca 2020 r.

Pandemia Koronawirusa dotknęła licznych dziedzin naszego życia. Zamknięcie instytucji kultury dla odwiedzających postawiło przed ich organizatorami niełatwe zadanie. Sposobem na powszechny dostęp do sztuki i dziedzictwa narodowego oraz wychowanie artystyczne i estetyczne stało się wykorzystanie możliwości Internetu. Z upływem czasu oferta staje się coraz szersza i wzbogaca się na przykład o komponent międzynarodowy.

Przykładem tego typu działania jest projekt Młodzieżowego Domu Kultury w Kielcach (MDK) i Dziecięcej Szkoły Artystycznej z Winnicy. Nauczyciele z obu placówek zrealizowali projekt pod nazwą: „Wzajemne warsztaty mistrzowskie”. Pedagodzy z Winnicy prowadzili warsztaty dotyczące ukraińskich tradycji ludowych w technice SAMCHIKA (Самчиківський розпис) dla nauczycieli z MDK oraz zaprzyjaźnionych artystów z Kielc, a nauczyciele z MDK prowadzili analogiczne warsztaty dla kolegów z Winnicy dotyczące autentycznej polskiej sztuki ludowej - techniki malowania na szkle.

Rezultaty warsztatów można oglądać w ramach wspólnej wystawy wirtualnej pt.: „Ukraina-Polska. Jesteśmy tak różni, ale i tak podobni” (Link do galerii <https://www.facebook.com/Multi-Art-134119059976719/>) Nauczyciele MDK biorący udział w przedsięwzięciu to: Joanna Biskup - Brykczyńska, Zuzanna Starzyńska. Grażyna Rem-Kret, Eliza Głowacka. Alicja Zawisza. Osoby zaprzyjaźnione z placówką: Kamila Kościańska, Katarzyna Żugaj, Arkadiusz Orman, Klaudia Wieczorek, Anna Kaleta.

Placówki z Kielc i Winnicy legitymują się bogatą historią współpracy, która wpisuje się w wieloletnie i owocne partnerstwo obu miast. W najbliższej przyszłości planowana jest realizacja kolejnych wspólnych przedsięwzięć angażujących dzieci i młodzież.

Rolę inicjującą i koordynującą współpracę pełnią Biuro Współpracy z Zagranicą Urzędu Miasta Kielce oraz Instytut Rozwoju Miast Winnickiej Rady Miejskiej.

Kielce Bike-Expo Online z udziałem specjalistów z Winnicy – 24 listopada 2020 r.

Turystyka rowerowa oraz inne aktywne i ekologiczne sposoby spędzania wolnego czasu w Winnicy na Ukrainie były tematem wirtualnych spotkań towarzyszących Kielce Bike-Expo Online, które w miniony weekend zorganizowane zostały przez Targi Kielce.

Uczestnicy wydarzenia mieli m.in. okazję wziąć udział w ciekawych webinarach branżowych. Jedną z propozycji miała charakter międzynarodowy. Przedstawiciele miasta partnerskiego Kielce na Ukrainie - Winnicy, opowiedzieli o infrastrukturze rowerowej w tym mieście oraz produktach i propozycjach turystycznych, jakie czekają na planujących podróż do stolicy Podola.

W Winnicy od 2013 roku realizujemy zapisy dokumentu strategicznego, którego celem jest między innymi promocja i rozwój transportu rowerowego. Obecnie mamy w mieście blisko 80 km ścieżek rowerowych, 200 rowerów do wypożyczenia w 25 stacjach oraz 1000 miejsc parkingowych dla jednośladów - mówił Andriej Sorokin, główny specjalista w Wydziale Transportu i Łączności Urzędu Miasta Winnica.

Turystyka rowerowa oraz inne aktywne i ekologiczne sposoby spędzania wolnego czasu są istotnym elementem przyjętej niedawno „Strategii rozwoju turystyki Winnicy do 2030 roku”.

Jak podkreślał Aleksander Wieszeleni, dyrektor Departamentu Marketingu i Turystyki Urzędu Miasta Winnica około 30 procent terytorium miasta to tereny „zielone”, co sprzyja aktywności fizycznej i spędzaniu czasu wolnego na świeżym powietrzu.

Zachęcamy do zapoznania się z nagraniem rozmowy z przedstawicielami Winnicy, które znajduje się pod adresem:

<https://kielce-bike-expo.vbptrade.pl/frontend/wydarzenia/50f0cb16-26ba-44d9-a7d3-9ad59f868454> oraz filmem promocyjnymi naszego miasta partnerskiego:

<https://www.youtube.com/watch?v=2D7I3s089gE>.

Kielce wsparły Europejską Inicjatywę Społeczną – listopad 2020 r.

Partnerski samorząd Kielce – XXI dzielnica Budapesztu zaangażował się w akcję wsparcia Europejskiej Inicjatywy Społecznej podjętej przez Narodową Radę Szeklerów, mającą na celu wzmocnienie unijnego wsparcia regionów, które ze względu na cechy narodowe, etniczne, kulturowe, religijne lub językowe różnią się od regionów otaczających.

Podjęte starania zabezpieczyć mają poszanowanie różnorodności kulturowej, chronić mniejszości i walczyć z dyskryminacją grup należących do mniejszości językowych oraz zapewnić dostęp do równych szans w funduszach strukturalnych Unii. W opinii inicjatorów pozwoli to kontynuować rozwój UE i utrzymać jej różnorodność kulturową.

Inicjatywę społeczną pod nazwą: „Polityka spójności w regionie na rzecz równości i zachowania kultury regionu” wesprzeć może każdy obywatel Unii Europejskiej wypełniając formularz internetowy zamieszczony na stronie: <https://eci.ec.europa.eu/010/public/#/initiative>.

Portal „Via Carpatia” – wirtualna wizytówka Miasta Kielce – listopad 2020 r.

Miasto Kielce na zaproszenie Instytutu Rozwoju Samorządu Terytorialnego Województwa Lubelskiego - stowarzyszenia którego celem jest inspirowanie, wspomaganie i koordynacja współpracy jednostek, społeczności lokalnych oraz organizacji pozarządowych w skali regionalnej jak i międzynarodowej - wzięło udział w projekcie pt. Koncepcja węgiersko-polskiej współpracy samorządowej jako instrument rozwoju regionalnego.

Głównym celem projektu jest przygotowanie narzędzia, które wesprze międzynarodową współpracę samorządową pomiędzy Polską a Węgrami. Projekt zakładał stworzenie wirtualnego portalu, który stanowić będzie bezpośrednie narzędzie do nawiązywania kontaktów, promocji współpracy samorządów Polski i Węgier, wymianę doświadczeń, nawiązywanie partnerstw i sieciowanie współpracy.

W swoim pierwotnym założeniu portal obejmuje regiony polskie i węgierskie. Innowacyjnym rozwiązaniem będzie zogniskowanie szlaku wzdłuż trasy Via Carpathia (w Polsce w kierunku na Kraków i Wrocław, zaś na Węgrzech w kierunku zachodnim – Budapeszt/Balaton i południowym – Pest). Celem szlaku będzie wykorzystanie procesów wynikających z network administration – sieciowania administracji. Dzięki temu instrumentowi samorzady z Węgier i Polski z jednej strony będą mogły aktywnie zamieszczać informacje dotyczące wydarzeń o charakterze kulturalnym, turystycznym itp., z drugiej zaś wspólnie będą mogli nawiązywać współpracę samorządową wynikającą z ich specyficznych obszarów np. sieć regionów produkujących wino, sieć regionów uzdrowiskowych, sieć regionów przygranicznych.

Projekt został objęty Honorowym Patronatem Ambasadora Węgier w Polsce.

Biuro Promocji i Współpracy z Zagranicą przygotowało podstawowe treści oraz elementy graficzne (takie jak logotyp oraz zdjęcia) służące promocji Kielc na portalu.

Portal wesprze wysiłki Kielc w zakresie współpracy międzynarodowej. Co więcej, portal jest darmowym narzędziem promocji dla Miasta na arenie międzynarodowej.

Transfer doświadczeń dot. edukacji w czasie pandemii – 21 grudnia 2020 r.

Wymiana doświadczeń z zakresu organizowania nauki zdalnej dla uczniów szkół podstawowych oraz średnich była głównym tematem międzynarodowego spotkania dyrektorów wydziałów odpowiedzialnych za edukację z Kielc i Winnicy oraz szefów 6 placówek oświatowych z obu miast, które odbyło się on-line.

Jak podkreślali uczestnicy dyskusji, doświadczenia nabyte w tym obszarze wiosną na początku pandemii, w znaczący sposób usprawniły prowadzenie lekcji na odległość podczas wprowadzonych późną jesienią ograniczeń.

Szczególna uwaga poświęcona została kwestiom technicznym, to jest: wykorzystywanemu oprogramowaniu i zabezpieczeniu uczniów i nauczycieli w odpowiedni sprzęt. Interesującym wątkiem było sprawdzanie umiejętności i wiedzy nabytej przez uczniów drogą on-line podczas kartkówek oraz sprawdzianów.

W agendzie spotkania znalazło się również omówienie rozszerzenia partnerskich placówek z Kielc i Winnicy o kolejne liceum oraz, zgodnie z życzeniem strony ukraińskiej, wymiana doświadczeń w nauczaniu przedszkolnym.

Na drugą połowę stycznia 2021 roku zaplanowane zostało spotkanie on-line uczniów wybranych szkół, podczas którego przedstawione zostaną prezentacje, dotyczące kultury Polski i Ukrainy oraz Kielc i Winnicy. Wśród zamierzeń na kolejny rok znalazło się również stworzenie warunków do współpracy Młodzieżowych Rad Miasta, które z powodzeniem funkcjonują w obu miastach.

Kieleckie doświadczenia prezentowali Piotr Łojek - dyrektor Wydziału Edukacji, Kultury i Sportu, Justyna Kukułka - dyrektor V LO, Ryszard Mańko - Dyrektor ZSP nr 2 oraz Dorota Majchrzyk dyrektor SP nr 18..

Filmowe życzenia świąteczno-noworoczne dla partnerów z zagranicy z udziałem Prezydenta Kielce i przedstawicieli służb mundurowych z Kielc – 21 grudnia 2020 r.

Pogłębieniu i wzmocnieniu relacji międzynarodowych służyło przygotowanie filmowych życzeń Prezydenta Kielc oraz funkcjonariuszy Straży Pożarnej, Policji i Straży Miejskiej. Kluczowa rola służb mundurowych niosących codzienną pomoc mieszkańcom miasta oraz stojących na pierwszej linii frontu walki z pandemią Covid-19 jest wspólna dla państw Europy i całego świata.

Współpraca podczas projektu była swojego rodzaju podziękowaniem za trud i poświęcenie na rzecz społeczeństwa oraz wyrazem wsparcia dla kolegów z miast partnerskich.

Filmowe życzenia spotkały się z bardzo dobrym przyjęciem zagranicą.

II Międzynarodowy Festiwal - Konkurs Kolędy Polskiej – grudzień 2020 r.

Przed Świątami Bożego Narodzenia, po raz drugi w historii, w Winnicy odbył się Przegląd Kolędy Polskiej "Leć, kolędo, leć!". Wydarzenie służyło podtrzymaniu w trudnych czasach pandemii tradycji śpiewania kolęd. Przyjęta w tym roku formuła konkursu online pozwoliła na udział artystów z różnych krajów.

Wśród licznych uczestników znalazł się kielecki Kwartet Wokalny "What's Up?". Dziewczyny z Kielc okazały się bezkonkurencyjne zdobywając Grand Prix festiwalu. Nagranie brawurowo wykonanych piosenek obejrzeć można w materiale filmowym przygotowanym przez Organizatora.

Festiwal przeprowadziło Centrum Rozwoju i Partnerstwa „Polonia” w Winnicy przy wsparciu Konsulatu Generalnego Rzeczypospolitej Polskiej w Winnicy. Promotorem wydarzenia było Miasto Kielce.

Odnowienie kontaktów z Miastem Bacau w Rumunii – grudzień 2020 r.

Po trwającej 8 lat przerwie odnowione zostały kontakty z Miastem Bacau w Rumunii. Nawiązane, na podstawie listu intencyjnego, w 2008 roku relacje obfitowały we wspólne działania do roku 2012. W późniejszym okresie, z przyczyn leżących poza wpływem samorządu Kielc, współpraca nie była realizowana.

Jesienią 2020 roku w wyborach lokalnych na stanowisko Mera Bacau zwyciężył Lucian Daniel Stanciu Viziteu. Zmiana u sterów władzy w rumuńskim samorządzie stała się okazją do wznowienia kontaktów. W styczniu 2021 roku planowane jest przeprowadzenia spotkania online podczas, którego poza wzajemnym poznaniem się włodarze miast porusza tematykę: skutecznego zarządzania w czasach pandemii, wykorzystania funduszy europejskich oraz współpracy w obszarze sportu, edukacji, kultury i biznesu.

Pomocy w przedmiotowej sprawie udzieliła Miastu Ambasada RP w Bukareszcie.

Przygotowanie wniosków aplikacyjnych dot. udziału Miasta w projektach międzynarodowych finansowanych z grantów zewnętrznych:

- Local Authorities-Partnership for sustainable cities 2020 we współpracy z Winnicką Radą Miejską;
- Polska Pomoc Rozwojowa 2020 we współpracy ze Stowarzyszeniem Integracji Europa-Wschód,
- „Współpraca międzynarodowa w celu innowacyjnego nauczania zawodowego” w ramach Erasmus+ we współpracy z Zespołem Szkół Elektrycznych,
- aplikacja w konkursie Access Award 2020 Komisji Europejskiej we współpracy z pełnomocnikiem Prezydenta Kielc ds. osób niepełnosprawnych,
- Konsultacje z Veszprem ws. przygotowania aplikacji w ramach Funduszu Wyszehradzkiego,

XIX. ZDROWIE I PROFILAKTYKA

1. Żłobki

Główną formą jej sprawowania jest „Żłobek”, realizujący 3 podstawowe funkcje: opiekuńczą, wychowawczą oraz edukacyjną. Działalność żłobków w Polsce regulowana jest Ustawą o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 z dn. 4 lutego 2011r.

Ustawa o samorządzie gminnym stanowi, że opieka nad dziećmi w wieku do lat 3 nie jest zadaniem obligatoryjnym gminy.

Zgodnie z zapisami ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 Gmina jest jednym z równoprawnych i równorzędnych obok osób fizycznych, prawnych i jednostek organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej podmiotów uprawnionych do tworzenia i prowadzenia żłobków i klubów dziecięcych.

Biorąc pod uwagę rangę problemu oraz cele i zadania z zakresu polityki społecznej zapisane w Strategii rozwoju miasta Kielce na lata 2007-2020 i Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Kielce, władze samorządowe podjęły decyzję o prowadzeniu własnych żłobków samorządowych.

Żłobki Samorządowe Miasta Kielce

Na terenie Miasta Kielce działało 25 żłobków, 5 klubów dziecięcych oraz 1 instytucja dziennego opiekuna - prowadzonych zgodnie z zapisami ustawy z dnia 4 lutego 2011r. *o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3*.

W tym:

- 6 żłobków samorządowych wraz z filią żłobka prowadzonych przez Gminę Kielce,
- 19 żłobków niepublicznych, dla których organem tworzącym i prowadzącym są osoby fizyczne, osoby prawne i jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej s.c.
- 5 klubów dziecięcych
- 1 dzienny opiekun

łącznie w/w placówki zapewniają dla dzieci 1 397 miejsc, z tego w żłobkach samorządowych 715 miejsc, co stanowi 51,18% ogólnej liczby miejsc dostępnych w Mieście Kielce. Na listach rezerwowych na koniec grudnia 2020 roku pozostawało 226 dzieci.

Mając na uwadze powyższe w roku 2020 Gmina Kielce podjęła decyzję o wprowadzeniu świadczenia pn. „Kielecki Bon Żłobkowy”. Realizatorem zadania jest Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Kielcach. Świadczenie w wysokości 400 zł przewidziane jest dla rodziców oraz opiekunów, których dzieci nie zostały przyjęte do żłobka samorządowego z powodu braku miejsc i znalazły się na liście rezerwowej, pomimo rejestracji w systemie rekrutacyjnym i dostarczenia do żłobka samorządowego wymaganych dokumentów. Otrzymujący świadczenie Rodzice rezygnują z ubiegania się o miejsce w żłobku samorządowym oddając dziecko pod opiekę do placówki niepublicznej. O przyznanie bonu mogą ubiegać się rodzice oraz opiekunowie, których przeciętny miesięczny dochód w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 1.922 zł.

Gmina Kielce jest organem prowadzącym dla 6 Żłobków Samorządowych w tym 1 Żłobek Zakładowy i Samorządowy „Uśmiech Malucha” do 2020r. nadzorowany przez MOPR.

Opłaty miesięczne wnoszone przez rodziców/opiekunów z tytułu uczęszczania dziecka do żłobka samorządowego Miasta Kielce ustalone w drodze uchwały Rady Miasta wynoszą jak niżej:

- opłata za pobyt – 100 zł, opłata za drugie dziecko objęte opieką w żłobku – 50%, (korzysta 8 dzieci) zwolnienie całkowite w przypadku rodzin posiadających troje lub

więcej dzieci (korzysta 104 dzieci). Łącznie z ulg w opłatach za pobyt korzysta 15 % dzieci.

- Opłata za żywienie (7 zł stawka dzienna) max 161 zł miesięcznie.
- Opłatę za wyżywienie 9 dzieci ponosi Miejski Ośrodek Pomocy w Rodzinie.

Maksymalna miesięczna opłata za żłobek wynosi 261 zł i pomimo podniesienia opłat za żywienie w roku ubiegłym, nadal należy do najniższych w kraju.

Uchwała Rady Miasta Kielce z dnia 18 czerwca 2020 roku wprowadziła zapis o tym, że w przypadku ograniczenia funkcjonowania żłobka lub zawieszenia jego działalności (zamknięcia) m.in. z powodu wprowadzenia stanu zagrożenia epidemicznego, stanu epidemii nie pobiera się opłaty stałej za pobyt w żłobku w części proporcjonalnej do ilości dni miesiąca, w którym żłobek nie świadczył usług.

Dla porównania opłata za pobyt dziecka w żłobku niepublicznym Miasta Kielce kształtuje się w granicach od 600 do 1.000 zł.

5 żłobków samorządowych posiada kuchnie, gdzie przygotowywane są 4 posiłki tj.: I śniadanie, II śniadanie, pełny obiad (zupa, drugie danie, napój) i podwieczorek.

Z usług Kieleckiej Kuchni Kateringowej korzysta Żłobek Samorządowy „Uśmiech Malucha” oraz Filia Żłobka Samorządowego Nr 13.

Wszystkie żłobki samorządowe posiadają oddzielne pomieszczenia do pobytu, spożywania posiłków i odpoczynku oraz place zabaw.

Z chwilą uruchomienia przez Rząd w 2011 r. *Resortowego programu rozwoju instytucji opieki nad dzieckiem w wieku do lat 3 „Maluch+”* Gmina Kielce jest jego uczestnikiem.

Miasto Kielce z udziałem Programu Maluch+ wykonało szereg prac służących zwiększeniu ilości miejsc, powierzchni użytkowych jak i poprawie warunków techniczno-lokalowych obiektów, w celu dostosowania placówek dla potrzeb dzieci niepełnosprawnych lub wymagających szczególnej opieki.

Dzięki udziałowi w programie zakupiono i doposażono żłobki w urządzenia i sprzęt oraz zabawki wspomagające rozwój ruchowy i psychomotoryczny dziecka m.in. magiczny dywan, kabina sensoryczna.

W roku 2020 dotacja z budżetu państwa na pokrycie funkcjonowania 445 miejsc powstałych z programu Maluch+ od roku 2011 wyniosła **808.500 zł**, przy czym środki własne na realizację zadania wyniosły **202.125 zł**.

Dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich po raz pierwszy pozyskano w roku 2020. Realizacja zadania dotyczy projektu pn. „UTWORZENIE NOWEJ GRUPY ŻŁOBKA” realizowanego w ramach projektu RPOWŚ 2014-2020 EFS w latach 2021-2023, przez Żłobek Samorządowy Nr 12 w Kielcach ul. Gałczyńskiego 7.

Środki przeznaczone zostaną na realizację zadania dotyczącego adaptacji pomieszczeń istniejącego budynku żłobka wraz z zakupem wyposażenia do nowoutworzonej grupy żłobka oraz organizacji placu zabaw.

W ramach projektu zostanie utworzona nowa grupa żłobka dla 15 dzieci. Czas realizacji projektu przewidywany jest na lata 2021-2023.

2. Programy polityki zdrowotnej

Gmina Kielce programy polityki zdrowotnej finansuje od 2006. Na ich realizację w 2020 roku przeznaczyła kwotę **2.197.360 zł**.

Program profilaktyki zakażeń meningokokowych

Zakupiono 5.620 świadczeń na kwotę 1.356.500 zł, wykonano 4.939 świadczeń na kwotę 1.186.640 zł.

W 2020r. szczepione były:

- a) dzieci urodzone w latach 2018, 2019, 2007, zamieszkałe na terenie Gminy Kielce szczepionką przeciw meningokokom typ ACW-135Y. Każde z dzieci otrzymało 1 dawkę szczepionki. Zaszczepiono 2.192 osób,
Rocznik 2018 – 613 dzieci,
Rocznik 2019 – 917 dzieci,
Rocznik 2007 – 662 dzieci.
- b) dzieci urodzone w latach 2018, 2019 zamieszkałe na terenie Gminy Kielce szczepionką przeciw meningokokom typ B.
Rocznik 2018 – 991 dawek,
Rocznik 2019 – 1756 dawki,

Meningokoki to bakterie z gatunku *Neisseria meningitidis* zwane również dwóinkami zapalenia opon mózgowych. W Polsce oraz w Europie najczęściej występują meningokoki grupy B i C. Meningokoki żyją w wydzielinie jamy nosowo-gardłowej. Około 5 - 10 % zdrowych ludzi jest nosicielami meningokoków bez świadomości tego faktu. U młodzieży odsetek ten może przekraczać 20 %. Do zakażenia może dojść na skutek kontaktu z osobą chorą lub z bezobjawowym nosicielem.

Przenoszenie meningokoków odbywa się podobnie, jak w przypadku wielu infekcji. Zachorowania wywołane przez meningokoki występują najczęściej zimą i na wiosnę. W tym okresie dochodzi do masowych infekcji górnych dróg oddechowych i zarazki przenoszą się w trakcie kichania lub kaszlu.

Idea zapobiegania zakażeniom poprzez szczepienia ochronne dotyczy zdrowych dzieci, młodzieży, oraz osób dorosłych i jest skierowana na eliminację mikroba, który powoduje zakażenie.

Dzięki szczepionkom koniugowanym można zabezpieczyć przed zachorowaniem dzieci po ukończeniu 2 miesiąca życia i starsze oraz młodzież i dorosłych.

Program profilaktyki zakażeń meningokokowych realizowany jest od 2008 roku, kiedy to na terenie województwa świętokrzyskiego istniało aktywne ognisko choroby meningokokowej, natomiast w Kielcach odnotowano kilka przypadków zachorowań na inwazyjną chorobę meningokokową (w tym 2 śmiertelne). W ramach programu szczepione są dwie grupy ryzyka dzieci 16-18 miesięczne oraz 13 –latki. Od czasu wprowadzenia szczepień w Kielcach nie odnotowuje się przypadków zachorowania na inwazyjną chorobę meningokokową wywołaną przez *Neisseria meningitidis* gr. C.

W 2018 roku odnotowano 4 przypadki zachorowania na inwazyjną chorobę meningokokową wywołaną przez *Neisseria meningitidis* co dało **zapadalność, która była 4 krotnie wyższa niż średnia dla Polski**. 2 przypadki były wywołane przez gr B, 1 grupę W, w jednym nie określono serotypu. Jedno dziecko zmarło w wyniku infekcji *Neisseria meningitidis* gr. B.

W związku z powyższym od maja 2018 roku w Kielcach rozpoczęły się szczepienia przeciwko meningokokom gr. B, które są kontynuowane.

Program profilaktyki zakażeń wirusem brodawczaka ludzkiego (HPV)

Zakupiono świadczenia na kwotę 132.260 zł., wykonano na kwotę 94.180 zł.

W związku z tym, iż szczepienia przeciwko HPV zostały wpisane do Narodowej Strategii Onkologicznej w ramach której od 2021 roku mają być szczepione dziewczęta w całej Polsce w 2020 roku szczepione były **wyłącznie dziewczynki, które już rozpoczęły szczepienie**, urodzone w 2006 oraz 2007 roku szczepionką 9-walntną schematem 2 dawkowym. Podano 277 dawek:

Rocznik 2006

I dawką – 0 dziewczynek,

II dawką – 19 dziewczynek.

Rocznik 2007

I dawka – 47 dziewczynki,

II dawka 211 dziewczynek.

Rak szyjki macicy jest drugą co do częstości przyczyną zgonów u kobiet z przyczyn onkologicznych. Mimo prostej i powszechnie dostępnej diagnostyki corocznie umiera z tego powodu ponad 300 000 kobiet na całym świecie. W Polsce z powodu raka szyjki macicy umiera rocznie od ok. 1700 do 1900 kobiet, czyli dziennie średnio 5 kobiet.

Udowodniono, że czynnikiem wywołującym raka szyjki macicy jest wirus brodawczaka ludzkiego.

Światowa Organizacja Zdrowia, w kwietniu 2009r. opublikowała oficjalnie stanowisko uznając raka szyjki macicy i inne choroby wywoływane przez wirusa brodawczaka ludzkiego za problem zdrowia publicznego o zasięgu globalnym.

Skuteczną metodą zapobiegania jest szczepienie dziewczynek zanim rozpoczną inicjację seksualną.

Z danych Wojewódzkiego Ośrodka Koordynującego w Kielcach wynika, że zgłaszalność na badania cytologiczne, w ramach Populacyjnego Programu Profilaktyki Wczesnego Wykrywania Raka Szyjki Macicy u kobiet w wieku 25-59 lat, wynosi w Kielcach ok. 30%.

W związku z powyższym program profilaktyki zakażeń wirusem brodawczaka ludzkiego HPV realizowany jest dwutorowo: szczepienia skierowane są do 12 letnich dziewcząt, jednocześnie w stosunku do matek dziewcząt prowadzona jest akcja informacyjna o konieczności regularnego wykonywania badań cytologicznych.

W związku z tym, iż coraz więcej państw szczepi przeciwko HPV (dziewczynki a także chłopców) oraz istnieje coraz więcej udokumentowanych doniesień na temat skuteczności tych szczepień znalazły się one na liści priorytetów przygotowanej przez Pediatryczny Zespół Ekspertów ds. Programu Szczepień Ochronnych.

Za ewenement wskazywana jest Australia, która za cel postawiła sobie wyeliminowanie wirusa HPV do 2028 roku. Od 2007 wprowadzono tam bezpłatne szczepienia dla nastolatek a w 2013 rozszerzono ten program o chłopców. Dzięki temu liczba zakażeń wirusem HPV wśród kobiet w ciągu dekady spadła z 22,7% do zaledwie 1,1%.

Program został zakończony 31 grudnia 2020 roku.

Program szczepień przeciw grypie

Zakupiono 10.320 świadczeń na kwotę 412.800 zł, wykonano 7.819 świadczeń na kwotę 312.760 zł. Program adresowany był do mieszkańców Gminy Kielce od 55 roku życia.

Zarażenie wirusem grypy następuje drogą kropelkową. Zachorowanie na grypę może powodować pojawienie się innych chorób jako powikłań. Może również doprowadzić do pogorszenia przebiegu chorób występujących przed zachorowaniem. Grypa może doprowadzić do groźnych powikłań ze strony układu oddechowego, krążenia, ośrodkowego układu nerwowego oraz innych narządów (ucha środkowego, nerek).

Infekcje grypowe są szczególnie groźne dla osób w podeszłym wieku. W tej grupie pacjentów są one najczęstszą przyczyną zaostrzeń chorób układu oddechowego, mogą także prowadzić do powikłań ze strony pozostałych układów, w tym układu sercowo-naczyniowego. Liczne badania farmakoekonomiczne wskazują, iż szczepienie przeciwko grypie jest postępowaniem o wysokim współczynniku efektywności, szczególnie w populacji osób starszych. Stosowanie szczepień ochronnych zmniejsza liczbę zachorowań, redukuje liczbę hospitalizacji śmiertelność z powodu grypy i jej powikłań. Szczepienia ochronne dodatkowo zmniejszają zużycie antybiotyków, co biorąc pod uwagę rosnącą oporność bakterii, jest korzystnym zjawiskiem.

Program prewencji ospy wietrznej

Zakupiono 1.740 świadczeń na kwotę 295.800 zł, wykonano 1.388 świadczeń na kwotę 235.960 zł. W 2020 roku szczepione były dzieci z roczników 2017 i 2018 schematem 2 dawkowym.

Zaszczepiono:

Rocznik 2017

I dawka – 213 dzieci,

II dawka – 250 dzieci.

Rocznik 2018

I dawka – 505 dzieci,

II dawka – 420 dzieci.

Program prewencji ospy wietrznej skierowany jest do dzieci do 3 roku życia nie uczęszczających do żłobków (dzieci w żłobkach podlegają bezpłatnym szczepieniom).

Może on w istotny sposób przyczynić się do zmniejszenia liczby zachorowań na tę wysoce zakaźną chorobę. Pozwala na obniżenie zachorowalności oraz uniknięcie groźnych powikłań z powodu ospy wietrznej, a także podnosi świadomość zdrowotną na temat samej choroby.

Szczepienia przeciwko ospie wietrznej znajdują się w wykazie szczepień zalecanych niefinansowanych ze środków znajdujących się w budżecie Ministra Zdrowia.

Zgodnie z informacją zamieszczoną przez Państwowego Inspektora Sanitarnego w Kielcach w 2018 roku zapadalność na ospę w Kielcach spadła o 38% przy stałym średnim poziomie w Polsce, co jest związane z bezpłatnymi szczepieniami.

3. Przeciwdziałanie alkoholizmowi i patologiom społecznym

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Miasta Kielce na rok 2020

W Gminnym Programie Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Miasta Kielce na rok 2020” zostały zawarte następujące zadania:

1. Pomoc terapeutyczna i rehabilitacyjna dla osób z problemami uzależnień,
2. Pomoc terapeutyczna, psychospołeczna i prawna dla członków rodzin z problemem uzależnień oraz ofiar przemocy w rodzinie.

Powyższe zadania realizowane były poprzez przeprowadzenie 520 godzin zajęć terapeutycznych (poza kontraktem z NFZ) dla pacjentów kieleckich placówek odwykowych (m.in.: treningi asertywnych zachowań abstynenckich, treningi umiejętności społecznych dla osób uzależnionych i współuzależnionych, maraton „Mapa świata alkoholika”, trening radzenia sobie ze złością, emocjami, stresem, maraton budowania poczucia własnej wartości dla osób współuzależnionych). Zajęcia realizowali specjaliści psychoterapii uzależnień i psychologowie z następujących placówek odwykowych: Ośrodek Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia w Kielcach, ul. J. Nowaka Jeziorańskiego 65; Poradnia Leczenia Uzależnień w Kielcach, ul. Jagiellońska 72, Ośrodek Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia w Kielcach, ul. Grunwaldzka 45. We wszystkich zajęciach brało udział 213 osób.

3. Profilaktyka uzależnień skierowana do społeczności lokalnej, w szczególności do dzieci i młodzieży.

Zadanie realizowane było przede wszystkim poprzez organizację kampanii społecznych, które mają swoim zasięgiem dotrzeć do jak największej liczby mieszkańców Kielc w celu rozszerzenia wiedzy i zmiany zachowania wobec określonego problemu społecznego. Były to m.in.:

- kampania „Stop nietrzeźwym kierowcom”, podczas której funkcjonariusze kieleckiej Policji wraz z członkami Komisji przeprowadzili kontrole trzeźwości kierowców. Podczas kontroli kierowcy otrzymali ulotki informacyjne „Alkohol niszczy życie. Zanim wsiądziesz do samochodu – pomyśl!”;
- kampania „Bo warto rozmawiać ...”dotycząca współczesnych problemów dzieci i młodzieży oraz najważniejszych problemów społeczności lokalnej;

- kampania „W-Rzuć to!”, której celem jest promowanie pozytywnych postaw społecznych w Internecie wśród dzieci i młodzieży czyli przeciwdziałanie agresji, cyberprzemocy, hejtowi, uzależnieniom oraz budowanie właściwych relacji społecznych. W części poświęconej dorosłym jest budowanie świadomości osób dorosłych na temat możliwych form przeciwdziałania temu i pomocy dla osób poszkodowanych. Łącznie 3 kampanie społeczne objęły zasięgiem prawie 130 000 osób.

2. „Wspomaganie działalności organizacji pozarządowych służącej rozwiązywaniu problemów uzależnień oraz readaptacji społecznej i zawodowej”.

W ramach realizacji zadań gminy (zgodnie z Ustawą o pożytku publicznym i wolontariacie) z Urzędem Miasta Kielce współpracuje wiele organizacji pozarządowych.

Realizują one w ramach zadania publicznego zleconego przez Miasto Kielce, różnorodne formy programów i warsztatów profilaktycznych z zakresu Przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym. Celem ich jest propagowanie zdrowego stylu życia poprzez aktywizujące formy wypoczynku jako alternatywa wobec substancji psychoaktywnych, alkoholu, nikotyny i narkotyków. Zadania z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym mają edukacyjny i informacyjny charakter działalności organizacji pozarządowych oraz profilaktyczny aspekt podjętego problemu społecznego. Dzięki temu niwelowane są negatywne skutki psychologiczne oraz społeczne dysfunkcji wśród dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych. W ramach swej działalności Stowarzyszenia organizują wiele akcji społecznych, co wspomaga rozwój psychoedukacyjny oraz kształtuje pozytywną wizję świata. Na powyższe zadanie w 2020r. przeznaczono 556.000 zł, które realizowało 31 Stowarzyszenia, z którymi zawarto 46 umów na łączną kwotę 556.000 zł i objęło 2397 uczestników, dzieci i młodzież mieszkającą na terenie Miasta Kielce.

Realizacja przez Wydział Edukacji, Kultury i Sportu *Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Miasta Kielce na rok 2020*, prowadzona była w trybie ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie i dotyczyła takich zadań jak:

- Organizacja działań skierowanych do środowisk abstynenckich poprzez prowadzenie na terenie Miasta Kielce klubu abstynenta

- Organizacja czasu wolnego z programem profilaktycznym dla dzieci i młodzieży z terenu Miasta Kielce w klubach sportowych, świetlicach i organizacjach młodzieżowych
- Prowadzenie zajęć profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom dla uczniów kieleckich szkół
- Organizacja letniego wypoczynku dla dzieci i młodzieży połączonego z profilaktyką uzależnień:
- Realizowanie programów wspomagających proces terapeutyczny i rehabilitacyjny osób uzależnionych od narkotyków oraz członków ich rodzin
- Prowadzenie hostelu oraz zajęć terapeutycznych dla osób uzależnionych od narkotyków po ukończonej terapii
- Prowadzenie mobilnego punktu konsultacyjnego na terenie Miasta Kielce z art. 19a

Największą popularnością cieszyło się zadanie „Organizacja czasu wolnego z programem profilaktycznym dla dzieci i młodzieży z terenu Miasta Kielce w klubach sportowych, świetlicach i organizacjach młodzieżowych. Objęto nim 936 osób. To zadanie realizowało 21 organizacji. Kolejnym zadaniem publicznym co do wysokości wydatkowanych środków finansowych (167.000 zł) było zadanie pn. „Organizacja letniego wypoczynku dla dzieci i młodzieży połączonego z profilaktyką uzależnień” które zrealizowało 17 organizacji pozarządowych i stowarzyszeń na łączną kwotę 167.000 zł dla 513 dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych. Miasto Kielce powierzyło Świętokrzyskiemu Klubowi Abstynenta „Raj” 120.000zł na realizację całorocznego zadania, działań skierowanych do środowisk abstynenckich poprzez prowadzenie klubu abstynenta. Stowarzyszenie zrzesza 100 członków. Programy i warsztaty profilaktyczne dla uczniów kieleckich szkół w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii zrealizowały 2 organizacje na łączną kwotę 20.000 zł, które objęły łącznie 670 osób. Realizacją programów wspomagających proces terapeutyczny i rehabilitacyjny dla osób uzależnionych od narkotyków zajęły się 2 Stowarzyszenia, które wsparto kwotą 10.000zł. Zadanie objęło 29 beneficjentów. Dwie organizacje Stowarzyszenie Monar i Stowarzyszenie Nadzieja Rodzinie realizowały zadanie publiczne pn. „Prowadzenie hostelu oraz zajęć terapeutycznych dla osób uzależnionych od narkotyków po ukończonej terapii”. Miało ono na celu nauczenie młodych ludzi, którzy wyszli z nałogu jak być samodzielnym, jak funkcjonować w normalnym świecie. Pomagali im w tym terapeuci, którzy byli do ich dyspozycji w każdej chwili zwątpienia. Z pobytu w obu hostelach skorzystało 24 osób po zakończonej terapii odwykowej. Stowarzyszenie

MONAR prowadziło mobilny punkt konsultacyjny na terenie Miasta Kielce. Z porad w punkcie konsultacyjnym skorzystało około 150 osób.

3. Prowadzenie działalności Świętokrzyskiego Centrum Profilaktyki i Edukacji.

Wraz z ogłoszeniem pandemii w 2020r. pracownicy Centrum musieli dostosować się do wymogów z nią związanych, czyli do ograniczenia działań profilaktycznych rozumianych jako kontakt bezpośredni z młodzieżą. W związku z powyższym powstała idea i koncepcja pracy profilaktycznej w ramach rozszerzania działań społecznościowych o charakterze profilaktycznym w Internecie, w audycjach radiowych, lokalnej prasie oraz regionalnej TVP3 Kielce. W ramach tych działań kontynuowano kampanię społeczną „Bo wart rozmawiać...” , powstała kampania „W-Rzuć to!” oraz „Cykl e-porad” publikowanych na stronie <https://www.facebook.com/psychoterapiaSCPIE> pod nazwą „Zdrowie Psychiczne w Kryzysie – poradnik przetrwania”. Celem poradnika była szeroko rozumiana profilaktyka niewłaściwych relacji społecznych oraz zaburzeń psychicznych wynikających z zagrożenia związanego z koniecznością izolacji społecznej. Na powyższej stronie internetowej w 2020 r. opublikowano łącznie 53 posty. Zasięg poradnika na dzień 17.12.2020r. objął 17 148 osób (wg. statystyki FB). Bardzo ważnym zadaniem, jakie postawiło sobie Świętokrzyskie Centrum Profilaktyki i Edukacji w Kielcach w roku 2020 było powstanie, w formie strony internetowej, wirtualnego Biuletynu Psychoprofilaktycznego. Biuletyn jest odpowiedzią na potrzebę realizacji działań profilaktycznych w innej formie niż spotkania fizyczne z dziećmi, młodzieżą, rodzicami/opiekunami, studentami. Biuletyn składa się z trzech działów:

- PSYCHOPROFILAKTYKA DZIECI I MŁODZIEŻY;
- WSPARCIE DLA RODZICÓW;
- WSPARCIE DLA PROFESJONALISTÓW.

Pracownicy Centrum oraz studenci psychologii Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach w ramach praktyk zaangażowali się w przygotowanie Biuletynu Psychoprofilaktycznego, który dostępny jest na stronie www.psychoprofilaktyka.kielce.eu. Na potrzeby Biuletynu zrealizowano cykl „Podszepty”, który składa się z 8 odcinków – wywiadów audio/video z zaproszonymi gośćmi, osobami, które miały znaczący wkład w kształt, jaki przybrała terapia uzależnienia od alkoholu i narkotyków w naszym mieście i regionie.

W 2020 roku pracownicy Centrum udzielili pomocy 1 659 dorosłym i młodzieży oraz 161 dzieciom poniżej 15 roku życia, udzielając łącznie 12 018 porad. W terapii rodzinnej uczestniczyły 183 rodziny, którym udzielono 1 163 porady. Szczególną grupą, która korzysta

z pomocy psychoterapeutycznej w Centrum są Dorosłe Dzieci Alkoholików (dorośli wychowani w rodzinach z problemem alkoholowym lub inną dysfunkcją), którzy korzystają z grupowej psychoterapii osób dorosłych. Łącznie udzielono im 713 porad. Na terenie 19 kieleckich szkół pracownicy Centrum przeprowadzili łącznie 9 programów profilaktycznych dla 1 056 uczniów. W 2020 roku ogólne działania profilaktyczne prowadzone w kieleckich szkołach dotyczyły przede wszystkim: przeciwdziałaniu uzależnieniom chemicznym (głównie alkohol, nikotyna, narkotyki i tzw. „dopalacze”); przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym (od telefonu, komputera, sieci internetowej); przeciwdziałania agresji oraz przemocy, ze szczególnym uwzględnieniem tzw. „cyberprzemocy”; przeciwdziałania dyskryminacji rówieśników i innych osób; radzenia sobie z kryzysami wieku dojrzewania i wzmacnianie zdrowego stylu życia opartego na pozytywnym systemie wartości. Pracownicy Centrum biorą aktywny udział w kampanii społecznej „Bo warto rozmawiać ...” udzielając 5 wywiadów na temat zagrożeń wśród dzieci i młodzieży, ale także czynników chroniących przed zachowaniami ryzykownymi oraz czynników wzmacniających zdrowie i równowagę psychiczną.

6. Funkcjonowanie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kielcach.

W roku 2020 Komisja rozpatrzyła sprawy 940 osób dotyczących zobowiązania do leczenia odwykowego. Do Komisji wpłynęły 564 nowe wnioski (najwięcej nowych wniosków od Policji – 127 (23%), rodzin – 118 wniosków (21%) oraz od Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie – 103 wnioski (18%). Komisja odbyła 259 spotkań roboczych, podczas których podjęła 2 807 decyzji w wyniku których m.in.: ambulatoryjne leczenie podjęty – 193 osoby; stacjonarne leczenie odwykowe zadeklarowało – 10 osób; do Sądu Rejonowego w Kielcach III Wydział Rodzinny i Nieletnich, celem wszczęcia postępowania w sprawie o zobowiązanie do leczenia odwykowego skierowano – 241 spraw; biegli w przedmiocie orzekania o uzależnienie od alkoholu wydali 198 opinii określających stopień uzależnienia od alkoholu w stosunku do osób skierowanych do GKRPA; zakończono – 229 spraw. Komisja odbyła 15 spotkań plenarnych, podczas których m.in.: opiniowała wnioski o przyznanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w miejscu lub poza miejscem sprzedaży, w kontekście zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z odpowiednimi uchwałami Rady Miasta Kielce. Wydała 132 pozytywne postanowienia oraz 1 negatywne. Członkowie Komisji wraz z funkcjonariuszami kieleckiej Policji i Straży Miejskiej przeprowadzili 12 kontroli, podczas których sprawdzono 36 punktów sprzedaży napojów alkoholowych na terenie miasta.

4. Transport osób niepełnosprawnych

Zadanie to wykonywane jest przez Świętokrzyskie Centrum Ratownictwa Medycznego i Transportu Sanitarnego w Kielcach, zgodnie z zawartym w tym zakresie porozumieniem.

Do realizacji tego zadania wykorzystywane są odpowiednio dostosowane samochody Volkswagen Bus, Ford Transit oraz Opel Movano będące własnością Gminy Kielce.

Łącznie w 2020 roku przewieziono 1242 osoby, przejeżdżając 25.085 km. Średni koszt przejazdu 1 km wynosi 2,29 zł. Plan w kwocie 90.000 zł wykonano w wysokości 57.453,97 zł, tj. 47,9 %. Z uwagi na pandemię koronawirusa w okresie od kwietnia do czerwca transport nie był realizowany.

XX. UCHWAŁY RADY MIASTA

Rada Miasta Kielce jest organem stanowiącym i kontrolnym, wybieranym na pięcioletnią kadencję, Radę tworzy 25 osób.

W roku 2020 Rada Miasta Kielce podjęła 291 uchwał. Dla porównania: w roku 2018 – 304 uchwały, a w roku 2019 – 393 uchwały.

Wszystkie uchwały zostały opublikowane w Biuletynie Informacji Publicznej, a do publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Świętokrzyskiego przekazano 83 uchwały.

Spśród uchwał podjętych w 2020 roku:

49 uchwał powierzono do realizacji jednostkom organizacyjnym miasta, (Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie – 18, Miejski Zarząd Dróg – 11, Zarząd Transportu Miejskiego – 8, Kielecki Park Technologiczny – 3, Centrum Usług Miejskich – 3, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji – 2, Miejski Urząd Pracy – 2, Geopark Kielce – 1, Straż Miejska – 1.)

211 uchwał powierzono do realizacji wydziałom i biurom Urzędu Miasta, (Wydział Gospodarki Nieruchomościami – 102, Wydział Budżetu i Księgowości – 34, Wydział Edukacji, Kultury i Sportu – 25, Wydział Gospodarki Komunalnej i Środowiska – 18, Wydział Urbanistyki i Architektury – 10, Wydział Geodezji – 9, Kancelaria Prezydenta – 6, Wydział Przedsiębiorczości i Komunikacji Społecznej – 4, Wydział Podatków, Zarządzania Należnościami i Windykacji – 2, Biuro Zarządzania Funduszami Europejskimi – 1)

31 uchwał dotyczyło zakresu działania Rady Miasta Kielce.

Rada Miasta Kielce w 2020 roku rozpatrzyła w formie uchwał

20 skarg;

6 petycji.

Stan realizacji podjętych uchwał przedstawia się następująco:

1. Zrealizowano 224 uchwał,
2. Pozostają w realizacji 53 uchwały,
3. Nie zrealizowano 2 uchwał,
4. Uchylono lub utraciło moc 3 uchwały,
5. 7 uchwał wchodzi w życie po 2020 roku,
6. Zaskarżono 2 uchwały.

Uchwały niezrealizowane w 2020 roku:

Uchwała nr XXVII/514/2020 z dnia 23 kwietnia 2020 roku w sprawie wyrażenia zgody na wniesienie wkładu pieniężnego do Przedsiębiorstwa Gospodarki Odpadami Spółka z o.o. z siedzibą w Promniku z przeznaczeniem na podwyższenie kapitału zakładowego i objęcie udziałów w podwyższonym kapitale zakładowym Spółki – Zarząd Spółki nie występował w 2020 roku do Zgromadzenia Wspólników o podjęcie uchwały w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego.

Uchwała nr XXVII/515/2020 z dnia 23 kwietnia 2020 roku w sprawie wyrażenia zgody na przekształcenie Miejskie Inwestycje Kielce Spółka Akcyjna w Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością – Spółka nie realizuje żadnych zadań, w obecnej sytuacji przekształcenie jest bezprzedmiotowe.

Uchwały zaskarżone:

Nr XXVII/519/2020 z dnia 23 kwietnia 2020 roku w sprawie nadania nazwy drodze wewnętrznej w Kielcach.

Nr XXXIV/677/2020 z dnia 15 października 2020 roku w sprawie odmowy ustalenia lokalizacji inwestycji mieszkaniowej polegającej na budowie zespołu czterech budynków mieszkalnych wielorodzinnych z częścią usługowo-handlową wraz z podziemnymi garażami wielostanowiskowymi przy ulicy Dobrzyńskiej i ulicy Sandomierskiej w Kielcach na działkach numer ewidencyjny 492/1, 492/2, 493/6, 493/7, 696, 697/1, 697/2, 698/1, 698/2, 699/1, 699/2, 699/3, 699/4, 699/5, 699/6, 700/1, 700/2, 701/1, 701/2, obręb 0012.

Uchwały uchylone lub które utraciły moc:

Uchwała nr XXX/588/2020 z dnia 16 lipca 2020 roku w sprawie wprowadzenia świadczenia pieniężnego „Kielecki Bon Żłobkowy” dla rodzin z dzieckiem do lat 3 – Uchylona uchwałą nr XXXI/600/2020 z dnia 23 lipca 2020 r.

Uchwała nr XXXI/613/2020 z dnia 23 lipca 2020 roku w sprawie wydzierżawienia gruntu położonego w Kielcach przy ul. Zagnańskiej oraz odstąpienia od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy – Uchylona uchwałą nr XXIV/670/2020 z dnia 15 października 2020 r.

Uchwała nr XXXVI/710/2020 z dnia 12 listopada 2020 roku w sprawie uchwalenia Programu współpracy Miasta Kielce z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami na rok 2021 – Wojewoda Świętokrzyski, rozstrzygnięciem nadzorczym nr PNK.I.4130.54.2020 z dnia 18 grudnia 2020 roku stwierdził nieważność uchwały.

Poza uchwałami Rada Miasta Kielce podjęła w 2020 roku dwie rezolucje:

Nr 5/2020 w sprawie zabezpieczania środków na pozyskiwanie i realizację uzbrajania terenów inwestycyjnych w mieście Kielce.

Nr 6/2020 w sprawie podjęcia działań zmierzających do wprowadzenia zmiany w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania miasta Kielce polegającej na doprecyzowaniu definicji zabudowy mieszkaniowej niskiej intensywności dla terenu w granicach ulic Sandomierska, Poleska, Leszczyńska i Radlińska.

SPIS TABEL

Tabela 1. Wykonanie dochodów bieżących w 2020 roku.	14
Tabela 2. Wykonanie dochodów majątkowych w 2020 r.	17
Tabela 3. Wykonanie wydatków według działów w 2020 r. w Kielcach.	18
Tabela 4 Struktura wydatków majątkowych w ujęciu działowym w 2020 r. w Kielcach.	22
Tabela 5. Realizacja budżetu Miasta w 2020 r. w Kielcach.	24
Tabela 6. Wydatki na przedsięwzięcia bieżące i majątkowe w 2020 r.	27
Tabela 7. Podział wydatków bieżących na realizowane programy w 2020 r.	28
Tabela 8. Podział wydatków na przedsięwzięcia bieżące ze względu na jednostki realizujące.	29
Tabela 9. Wydatki na przedsięwzięcia majątkowe według realizowanych programów.	30
Tabela 10. Podział wydatków na przedsięwzięcia majątkowe współfinansowane ze środków UE ze względu na jednostki realizujące.	31
Tabela 11 Wydatki na przedsięwzięcia majątkowe w zakresie pozostałych programów i projektów ze względu na jednostki realizujące.	31
Tabela 12. Umowy o dofinansowanie podpisane w 2020 r.	32
Tabela 13. Zestawienie projektów inwestycyjnych realizowanych w 2020 r. - współfinansowanych z POPW 2014-2020.	35
Tabela 14. Zestawienie projektów inwestycyjnych realizowanych w 2020 r. współfinansowanych z RPOWŚ - ZIT – tryb pozakonkursowy.	39
Tabela 15. Zestawienie projektów inwestycyjnych, współfinansowanych z RPOWŚ - tryb konkursowy.	41
Tabela 16. Projekty realizowane przez Miasto Kielce w ramach ZIT KOF.	48
Tabela 17. Stopień wykorzystania alokacji dla projektów ZIT realizowanych na terenie KOF w ramach EFS i EFRR - wg kontraktacji.	50
Tabela 18. Majątek Miasta Kielce (aktywa trwałe i aktywa obrotowe) na stanie miejskich jednostek organizacyjnych (jednostek budżetowych, samorządowych instytucji kultury, samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej, jednoosobowych spółek Miasta Kielce).	53
Tabela 19. Dane liczbowe odnoszące się do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w 2020 r.	71
Tabela 20. Wykaz projektów zakwalifikowanych do realizacji w roku 2020.	87
Tabela 21. Projekty duże inwestycyjne w ramach budżetu obywatelskiego przewidziane do realizacji	92
Tabela 22. Projekty małe inwestycyjne w ramach budżetu obywatelskiego przewidziane do realizacji	92
Tabela 23. Projekty nieinwestycyjne w ramach budżetu obywatelskiego przewidziane do realizacji ...	93
Tabela 24 Rozwiązania z zakresu miast inteligentnych, wprowadzone w Kielcach w 2020 r.	96
Tabela 25. Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON w latach 2018 - 2020.	109
Tabela 26. Wskaźnik zatrudnienia ludność wg ekonomicznych grup wieku na terenie Miasta Kielce.	109
Tabela 27. Największe przedsiębiorstwa w Kielcach pod względem przychodów osiągniętych w 2019 r.	111
Tabela 28 Zestawienie ofert pracy pozyskanych w 2020 roku.	135
Tabela 29. Liczba umów zawartych przez MUP w 2020 r. na realizację poszczególnych form wsparcia z podziałem na źródła finansowania.	138
Tabela 30 Liczba wozokilometrów zrealizowanych w latach 2019 - 2020.	151
Tabela 31 Wpływy i wydatki na funkcjonowanie komunikacji publicznej w latach 2019-2020.	152
Tabela 32. Wykaz działań inwestycyjnych zrealizowanych przez jednostki gminne w 2020 roku w ramach Programu Ochrony Środowiska.	163

Tabela 33. Działania zrealizowane w 2020 roku przez Miejski Zarząd Dróg w Kielcach, związane z „Programem ochrony środowiska przed hałasem dla Miasta Kielce na lata 2020 – 2024”	170
Tabela 34. Działania rozpoczęte/będące w trakcie realizacji w 2020 roku lub niezrealizowane w 2020 roku przez Miejski Zarząd Dróg, związane z „Programem ochrony środowiska przed hałasem dla Miasta Kielce na lata 2020 – 2024”	171
Tabela 35. Działanie zakończone w 2020 roku przez Zarząd Transportu Miejskiego w Kielcach, związane z „Programem ochrony środowiska przed hałasem dla Miasta Kielce na lata 2020 – 2024”	177
Tabela 36 Działania podjęte w 2020 roku przez Stanowisko ds. Zarządzania Ruchem Drogowym – Kancelaria Prezydenta Urzędu Miasta Kielce w zakresie organizacji ruchu drogowego, zmierzające do poprawy klimatu akustycznego miasta Kielce, związane z „Programem ochrony środowiska przed hałasem dla Miasta Kielce na lata 2020 – 2024”	177
Tabela 37 Informacja o decyzjach administracyjnych wydanych przez Marszałka Województwa Świętokrzyskiego dla terenu miasta Kielce, dotyczących ochrony środowiska przed hałasem.....	181
Tabela 38 Prowadzone w 2020 r. przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach postępowania w sprawach wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięć planowanych na terenie miasta Kielce.....	182
Tabela 39. Ilość odebranych wyrobów azbestowych z terenu Miasta Kielce w 2020 roku.....	191
Tabela 40 Placówki użyteczności publicznej wyposażone w zbiorniki na deszczówkę.....	199
Tabela 41. Liczba rodzin objętych wsparciem ZPR i asystentów rodziny w 2020 r.	202
Tabela 42. Formy rodzinnej pieczy zastępczej.	202
Tabela 43. Dane Miejskiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności za 2020 rok.	205
Tabela 44. Świadczenia wypłacone w 2020 r. na podstawie Ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.	207
Tabela 45. Zakres usług realizowanych przez Zespół Oparcia Społecznego w 2020 roku.	209
Tabela 46. Liczba osób objętych specjalistyczną pomocą przez Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie 2020 roku.	215
Tabela 47. Realizacja procedury „Niebieskie Karty” (NK) w 2020 roku.....	216
Tabela 48. Zakres tematyczny zgłaszanych problemów za pośrednictwem telefonów zaufania w 2020 r.	217
Tabela 49. Pomoc udzielona osobom bezdomnym w 2020 roku.....	218
Tabela 50. Liczba zgłaszanych interwencji przez mieszkańców miasta przyjętych w 2020 roku przez Straż Miejską w Kielcach.	252
Tabela 51. Liczba popełnionych przestępstw w ujęciu porównawczym.	257
Tabela 52. Przestępstwa na terenie Miasta Kielce z podziałem na rodzaj.	257
Tabela 53. Struktura zatrudnienia nauczycieli według stopni awansu zawodowego.....	259
Tabela 54. Struktura zatrudnienia pracowników niepedagogicznych.....	260
Tabela 55. Większe prace modernizacyjne i remontowe przeprowadzone w roku szkolnym 2019/2020.	264
Tabela 56 Współzawodnictwo sportowe, klasyfikacja kieleckich klubów sportowych – Gmina Kielce.....	284
Tabela 57. Dane dotyczące zbiorów Miejskiej Biblioteki Publicznej w ujęciu porównawczym.	306

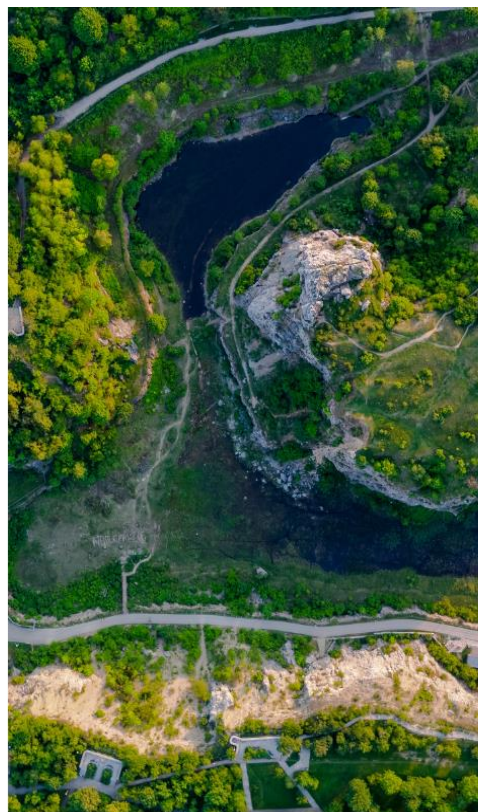
SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. Liczba zameldowanych cudzoziemców na przestrzeni miesiący 2020 r.	9
Wykres 2. Liczba zameldowanych polskich obywateli w mieście Kielce na przestrzeni miesiący 2020 r.	10

Wykres 3. Struktura wydatków bieżących w 2020 r.	20
Wykres 4. Procentowa struktura wydatków majątkowych w 2020 r. w Kielcach.	23
Wykres 5. Wykonanie budżetu Miasta Kielce za 2020 r.	26
Wykres 6. Przedsięwzięcia bieżące ze względu na źródła finansowania.	28
Wykres 7. Wydatki bieżące według realizowanych programów.	29
Wykres 8. Wydatki na przedsięwzięcia majątkowe ze względu na źródła finansowania.	30
Wykres 9. Wydatki na przedsięwzięcia majątkowe w zakresie pozostałych programów i projektów ze względu na jednostki realizujące.	32
Wykres 10. Struktura wartości brutto majątku Miasta Kielce w układzie podmiotowym wg stanu nadzień 31 grudnia 2020 roku.	53
Wykres 11. Zmiany wysokości rejestrowanego bezrobocia w 2020 roku.	131
Wykres 12. Struktura bezrobocia rejestrowanego w Kielcach stan na 31.12.2020 roku.	132
Wykres 13. Liczba zrealizowanych interwencji w poszczególnych latach 2019-2020.	251
Wykres 14. Struktura zatrudnienia nauczycieli według stopni awansu zawodowego – zestawienie procentowe.	260
Wykres 15. Struktura zatrudnienia pracowników niepedagogicznych - zestawienie procentowe.	261
Wykres 16. Średnia zdawalność egzaminu maturalnego w ujęciu porównawczym.	261
Wykres 17. Wyniki egzaminów ósmoklasisty w Kielcach – język polski.	262
Wykres 18. Wyniki egzaminów ósmoklasisty w Kielcach – matematyka.	262
Wykres 19. Wyniki egzaminów ósmoklasisty w Kielcach – język angielski.	263
Wykres 20. Wyniki egzaminów ósmoklasisty w Kielcach – język niemiecki.	263
Wykres 21. Wyniki egzaminów ósmoklasisty w Kielcach – język francuski.	264
Wykres 22. Liczba zwiedzających tereny i obiekty Geoparku Kielce w 2020 roku.	293

SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 1. Struktura procentowa wartości netto aktywów trwałych Miasta Kielce.	55
Rysunek 2. Rozkład przestrzenny obowiązujących na terenie Miasta Kielce miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.	72
Rysunek 3. Rozkład przestrzenny miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego będących w trakcie opracowania w 2020 r.	73

MIASTO KIELCE
#MiastoObywateli

Kielce

41-36-76-009

| www.um.kielce.pl

| Rynek 1, Kielce